

THE
FUTURE
IS NOW

รายงานประจำปี 2561 : LIVE • WORK • PLAY

INTOUCH

THE
FUTURE
IS NOW

EMERGING TECHNOLOGY

EMERGING ORGANIZATIONAL CULTURE

EMERGING LIFESTYLE

EMERGING SOCIETY

สารบัญ

13

ข้อมูลสำคัญ
ทางการเงิน

14

สารจาก
ประธานคณะกรรมการ
และประธาน
เจ้าหน้าที่บริหาร

17

รายงาน
คณะกรรมการ
ตรวจสอบ

20

รายงาน
คณะกรรมการสรรหา
และกำกับดูแลกิจการ

22

รายงาน
คณะกรรมการ
พัฒนาความเป็นผู้นำ
และกำหนดคำตอบแทน

23

รายงาน
คณะกรรมการ
ความรับผิดชอบต่อสังคม
เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

25

รายงาน
คณะกรรมการ
ทบทวนกลยุทธ์
และโครงสร้างองค์กร

26

คณะกรรมการบริษัท
และคณะผู้บริหาร

36

รางวัล
แห่งความภาคภูมิใจ
ของอินทัช

38

โครงสร้างการถือหุ้น
กลุ่มอินทัช

40

สรุปผลการดำเนินงาน
ตามสายธุรกิจ

42

เหตุการณ์สำคัญ
ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา

45

ลักษณะ
การประกอบธุรกิจ

56

การบริหารความเสี่ยง
และปัจจัยความเสี่ยง

62

รายงาน
การกำกับดูแลกิจการ

100

การถือหุ้นและหุ้นกู้
ของกรรมการ
และผู้บริหาร

THE FUTURE IS NOW

102

รายการระหว่างกัน

107

คำอธิบาย
และการวิเคราะห์ฐานะการเงิน
และผลการดำเนินงาน

120

รายงาน
ความรับผิดชอบของ
คณะกรรมการบริษัท
ต่อรายงานทางการเงิน

121

รายงานของ
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

128

งบการเงิน
และหมายเหตุ
ประกอบงบการเงิน

233

ผู้ถือหุ้นรายใหญ่

234

ข้อมูลของบริษัท
บริษัทในเครือ
และบุคคลอ้างอิง

245

รายละเอียด
กรรมการของบริษัทย่อย

247

การสร้างคุณค่าร่วม

248

การดูแล
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

252

ประเด็นสำคัญ
ด้านการพัฒนา
อย่างยั่งยืน

269

การบริหารจัดการ
สิ่งแวดล้อมของอินทัช

270

กรอบการพัฒนา
อย่างยั่งยืน

271

ผลการดำเนินงาน
ด้านความยั่งยืน

274

เกี่ยวกับรายงาน
การพัฒนายั่งยืน

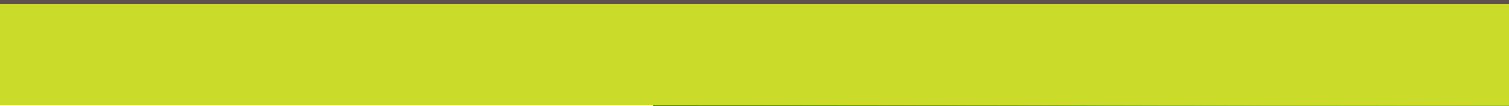
275

ดัชนีข้อมูลตามกรอบ
การรายงาน GRI Standards

วิสัยทัศน์

เราคือผู้นำการบริหารสินทรัพย์
ที่ลงทุนในธุรกิจโทรคมนาคม สื่อ
และเทคโนโลยี เพื่อสร้างมูลค่า
และเติบโตอย่างยั่งยืน

พันธกิจ

เรามุ่งมั่นสร้าง
การเติบโตอย่างยั่งยืน
ให้กับผู้ถือหุ้น
จากการบริหารสินทรัพย์
ที่ลงทุนในปัจจุบัน
พร้อมทั้งแสวงหาโอกาส
ในการลงทุนใหม่ๆ
ในธุรกิจโทรคมนาคม
สื่อ และเทคโนโลยี

เรายึดมั่น
และปฏิบัติตามหลักการ
การกำกับดูแลกิจการที่ดี

เรายึดมั่นที่จะ
เป็นพลเมืองที่ดี
เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต
ของคนในสังคม
และคำนึงถึง
ความรับผิดชอบต่อ
สิ่งแวดล้อม

เราให้ความสำคัญ
ต่อความเป็นอยู่ที่ดี
ของพนักงาน
และมุ่งมั่นที่จะพัฒนา
ขีดความสามารถ
ให้ไปยังจุดสูงสุด
เท่าที่จะเป็นไปได้

เรายืนหยัดในการปฏิบัติ
ตามค่านิยมองค์กร
ซึ่งหมายถึง
ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ
การทำงานเป็นทีม
มุ่งมั่นในวัฒนธรรม
กลุ่มเพื่อความเป็นเลิศ
ในทางวิชาชีพ
และรับผิดชอบต่อสังคม

ค่านิยมองค์กร : ITIES

INTEGRITY

เกียรติภูมิ
รักษามาตรฐาน
ทางวิชาชีพ
ในด้านจริยธรรม
ความน่าเชื่อถือ
และการเป็นที่ไว้วางใจ

TEAMWORK

ความเป็นน้ำหนึ่ง
ใจเดียวกัน ร่วมใจ
และทำงานเคียงข้างกัน
ทั้งกลุ่มบริษัท เพื่อบรรลุ
เป้าหมายเดียวกัน

INNOVATION

นวัตกรรม
เราเชื่อว่าไม่ว่าใคร
ก็คิดไอเดียที่ยอดเยี่ยมได้
เราน้อมรับการเปลี่ยนแปลง
และมุ่งมั่นเรียนรู้
อย่างต่อเนื่อง
เพื่อทำให้วิสัยทัศน์
กลายเป็นความจริง

EXCELLENCE

ความเป็นเลิศ
เราทุ่มเทเพื่อความเป็นเลิศ
ในทางวิชาชีพและ
สร้างสรรค์ผลงานที่ดีเลิศ
ในทุกความรับผิดชอบ

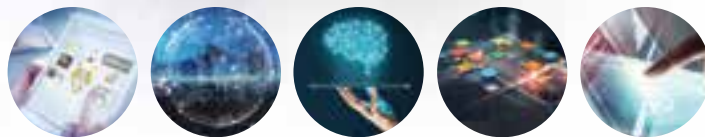

SOCIAL RESPONSIBILITY

ดำเนินธุรกิจ
ด้วยความรับผิดชอบต่อ
ต่อสังคม ชุมชน
และสิ่งแวดล้อม
เพื่อสร้างความยั่งยืน
ให้กับองค์กรและสังคม

EMERGING TECHNOLOGY

การเกิดขึ้นของนวัตกรรมใหม่ เป็นสิ่งที่อันกษเลิ่งเห็นความสำคัญ
เราค้นหา ติดตาม วิเคราะห์ อย่างรอบคอบในการเข้าไปลงทุน
เพื่อต่อยอดผลิตภัณฑ์และรองรับธุรกิจปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพ ล้ำสมัย และหลากหลายยิ่งขึ้น
เน้นการเพิ่มผลผลิตด้วยเทคโนโลยีให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด
เป็นการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการที่ไม่หยุดนิ่ง เพื่อความเป็นผู้นำในธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

THE
FUTURE
IS NOW

EMERGING ORGANIZATIONAL CULTURE

วัฒนธรรมองค์กรเป็นหลักสำคัญในการปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จสูงสุด
เราพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้พนักงานแสดงออกถึงความรู้ความสามารถได้อย่างเต็มศักยภาพ
ผลักดันแนวคิดและทัศนคติการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ
ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อองค์ความรู้ใหม่ๆ และร่วมมือทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ
รวมถึงการลงมือปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อการขับเคลื่อนองค์กรให้เติบโตสู่เป้าหมายร่วมกัน

EMERGING LIFESTYLE

อินเทอร์เน็ตเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันให้เกิดไลฟ์สไตล์ใหม่ๆ ในปัจจุบัน
เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้คนในสังคมที่หลากหลาย และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
สามารถปรับแต่งเทคโนโลยีให้เข้ากับรูปแบบการใช้ชีวิตของแต่ละคนได้อย่างยืดหยุ่นและลงตัว
ไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยีเพื่อการทำงาน พักผ่อน ท่องเที่ยว หรือดูแลสุขภาพ
เป็นเทคโนโลยีเพื่อความสะดวกสบาย ครอบคลุมความต้องการ

THE
FUTURE
IS NOW

EMERGING SOCIETY

การติดต่อสื่อสารด้วยเทคโนโลยีแห่งอนาคต ได้เข้ามาเป็นส่วนสำคัญของสังคมยุคใหม่
ช่วยขยายขีดความสามารถในการเชื่อมโยงผู้คนจากทั่วทุกมุมโลกเข้าด้วยกัน
เกิดสังคมใหม่ที่หลากหลาย ได้แบ่งปันความรู้ ความสนใจ และเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว
สร้างเครือข่ายที่กว้างไกลอย่างไม่สิ้นสุด เพื่อการพัฒนาและเติบโตของสังคมอย่างมั่นคง

เน้นการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับโทรคมนาคม สื่อ และเทคโนโลยี

มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด

153,107

ล้านบาท

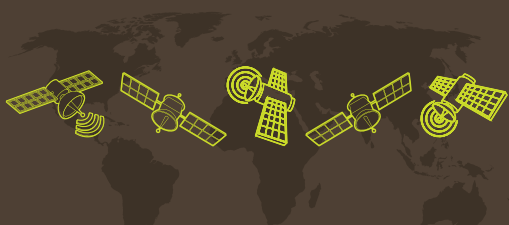
อินเทอร์เน็ตมีหนี้สินและมีเงินสดประมาณ 2,000 ล้านบาท

ผู้นำด้านการให้บริการ
โทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทย
ส่วนแบ่งทางการตลาดเชิงรายได้
ร้อยละ 48

โครงข่ายให้บริการ 2G 3G 4G ครอบคลุม
ร้อยละ

98
ของประชากร

ผู้ให้บริการดาวเทียมหนึ่งเดียว
ในประเทศไทยที่มีดาวเทียม
จำนวน 5 ดวง

อัตราการเข้าช่องสัญญาณดาวเทียม

ดาวเทียมบรอดแบนด์

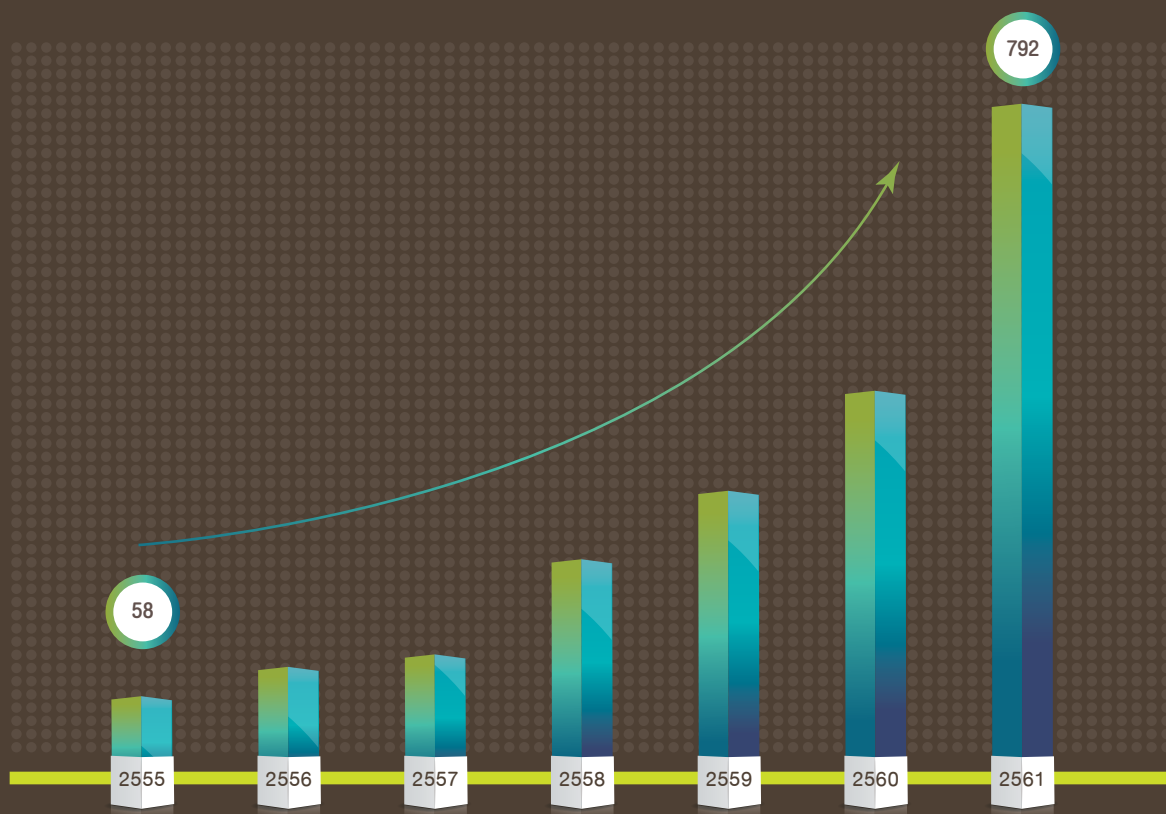

ดาวเทียมแบบทั่วไป

มูลค่าเงินลงทุนในปัจจุบันของอินเวนท์
อัตราการเติบโต 6 ปีเฉลี่ยร้อยละ 55

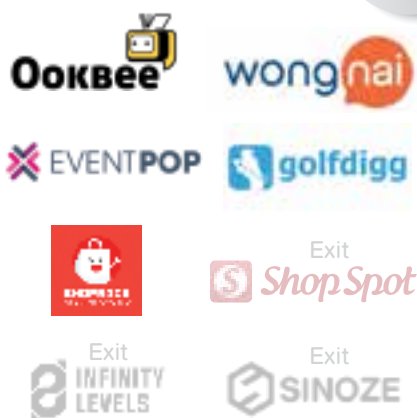
INTOUCH
InVent

การลงทุนตามกลุ่มอุตสาหกรรม

Digital Lifestyle

46%

Business Service

24%

Media & Advertising

18%

Fintech

Health Tech

THE
FUTURE
IS NOW

ข้อมูลสำคัญทางการเงิน

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

	2561	2560	2559
ล้านบาท			
ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน (งบการเงินรวม)			
รายได้จากการขายและการให้บริการ	6,371	9,627	11,646
ส่วนแบ่งผลกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า	12,094	12,281	12,634
รายได้รวม	20,404	22,543	24,741
กำไรขั้นต้น	1,891	2,482	4,177
กำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่	11,491	10,673	16,398
สินทรัพย์รวม	50,009	50,960	54,607
หนี้สินรวม	12,068	13,633	16,932
ส่วนของบริษัทใหญ่	30,768	28,915	27,157
อัตราส่วนทางการเงิน (งบการเงินรวม)			
อัตรากำไรสุทธิต่อรายได้รวม	56%	47%	66%
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	39%	38%	62%
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม	23%	20%	29%
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.39	0.47	0.62
กำไรสุทธิต่อหุ้นพื้นฐาน (บาท)	3.58	3.33	5.11
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น (บาท)	9.60	9.02	8.47
อัตราการจ่ายเงินปันผลต่อหุ้น (บาท)	2.71	2.52	3.74
อัตราการจ่ายเงินปันผล (คำนวณจากงบการเงินเฉพาะกิจการ)	75.7%	75.7%	94.4%
จำนวนหุ้น (ล้านหุ้น)	3,206.42	3,206.42	3,206.42
(มูลค่าที่ตราไว้ 1 บาท ต่อหุ้น)			

สารจากประธานคณะกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

การดำเนินงานของอินทัชได้คำนึงถึงการเติบโต
ของธุรกิจในระยะยาวอยู่เสมอ
ซึ่งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของอินทัชมีความสำคัญในทุกส่วน
โดยเฉพาะพนักงานที่เป็นปัจจัยสำคัญ
ในการขับเคลื่อนธุรกิจให้มีการเติบโตอย่างยั่งยืน

เรียน ท่านผู้ถือหุ้นบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)

ปี 2561 เป็นปีที่ท้าทายสำหรับกลุ่มอินทัช ทั้งการเกิดขึ้นของเทคโนโลยีใหม่และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว ทำให้อินทัชต้องพิจารณาการลงทุนอย่างรอบคอบเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม นอกจากนี้การแข่งขันที่เกิดขึ้นในกลุ่มอุตสาหกรรมโทรคมนาคมและสื่อประกอบกับภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวทั้งภายในประเทศและต่างประเทศได้ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการใช้จ่ายของผู้บริโภคในประเทศไทย แต่อินทัชได้กำหนดกลยุทธ์เพื่อตอบรับกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จึงทำให้ปีนี้ อินทัชมีผลกำไรจากการดำเนินงานปกติที่ 11,481 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่ 10,664 ล้านบาท และยังคงจ่ายเงินปันผลอย่างต่อเนื่องตามนโยบายการจ่ายเงินปันผล โดยอินทัชจ่ายเงินปันผลจากผลประกอบการปี 2561 ในอัตรา 2.71 บาทต่อหุ้น อย่างไรก็ตาม ด้วยภาวะการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ที่ผันผวนและความกังวลของนักลงทุนจากสถานะเศรษฐกิจ จึงทำให้ผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น โดยรวมติดลบที่ร้อยละ 10.8 สวนทางกับผลกำไรของบริษัทที่เติบโตขึ้น

บริษัทยึดมั่นนโยบายการลงทุนในกลุ่มโทรคมนาคม สื่อและเทคโนโลยี ซึ่งอินทัชเล็งเห็นว่าการเกิดใหม่ของเทคโนโลยี เช่น ปัญญาประดิษฐ์ Blockchain หรือ Robotics เป็นเทคโนโลยีที่น่าสนใจและมีประโยชน์สำหรับผู้ใช้งานในอนาคต ซึ่งบริษัทได้ทำการศึกษาและหาโอกาสการลงทุนในกลุ่มธุรกิจเหล่านี้ โดยอาจเป็นการลงทุนภายใต้โครงการอินเทอร์เน็ต หรือการลงทุนโดยบริษัทร่วมหรือบริษัทย่อย โดยคำนึงถึงกลยุทธ์ในการเติบโตซึ่งกันและกัน เพื่อเสริมสร้างการเติบโต

ของธุรกิจในการรวมให้มีการเติบโตอย่างแข็งแกร่งและยั่งยืนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

สำหรับเอไอเอส ซึ่งเป็นบริษัทที่ส่งผลกำไรและมูลค่าให้แก่อินทัชสูงสุดในกลุ่ม ได้จ่ายเงินปันผลในปี 2561 ที่ 7.08 บาทต่อหุ้น จากการสร้างรายได้ให้เติบโตและรักษาสถานะกำไรไว้ได้อย่างแข็งแกร่ง โดยเมื่อเอไอเอสชนะการประมูลและได้รับใบอนุญาต 1800 เมกะเฮิรตซ์ เพิ่มเติมในปี 2561 ที่ผ่านมายังเป็นการสร้างความพร้อมมากขึ้นในการเสนอบริการใหม่ๆ ให้แก่ลูกค้าอย่างมีคุณภาพ พร้อมรับเทคโนโลยี 5G ที่กำลังจะนำมาใช้ในประเทศไทย และด้วยเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอย่างไม่หยุดนิ่งนี้ ทำให้เอไอเอสต้องพร้อมเดินหน้าในการลงทุนสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสถาบันการเงินและคู่ค้า พร้อมทั้งบริหารกำไรให้เติบโตสูงสุด เพื่อผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้น

สำหรับไทยคม มีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้นด้วยการบริหารจัดการทางด้านต้นทุนและการรักษาการเติบโตของรายได้ด้วยการหาลูกค้ารายใหม่และการหาธุรกิจอื่นมาชดเชยรายได้ที่ลดลง โดยไทยคม ยังอยู่ในช่วงของการแสวงหาธุรกิจใหม่ที่น่าสนใจจากธุรกิจให้เข้าช่องสัญญาณดาวเทียมที่เป็นธุรกิจหลักในปัจจุบัน เนื่องจากธุรกิจดาวเทียมมีการแข่งขันที่ค่อนข้างรุนแรงจากคู่แข่งต่างชาติ รวมทั้งการเปลี่ยนผ่านเทคโนโลยีประเด็นเรื่องสัมปทานที่จะหมดอายุและการเตรียมความพร้อม ดังนั้น ไทยคมจึงต้องพัฒนาหาธุรกิจใหม่ ซึ่งอาจเป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานดาวเทียม หรือธุรกิจอื่นที่สามารถเสริมสร้างศักยภาพการเติบโตได้ในอนาคต

การดำเนินงานของอินทัชได้คำนึงถึงการเติบโตของธุรกิจในระยะยาวอยู่เสมอ ซึ่งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของอินทัชมีความสำคัญในทุกส่วน โดยเฉพาะพนักงานที่เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนธุรกิจให้มีการเติบโตอย่างยั่งยืน เพื่อผลตอบแทนสูงสุดให้แก่ผู้ถือหุ้นและนักลงทุนที่คอยสนับสนุนและเชื่อมั่นในการดำเนินธุรกิจของบริษัท ทำให้อินทัชได้รับรางวัลบริษัทจดทะเบียนด้านผลการดำเนินงานดีเด่น ซึ่งจัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นปีที่ 4 ติดต่อกัน รวมทั้งได้รับรางวัลบริษัทยอดเยี่ยมแห่งปีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และบริษัทยอดเยี่ยมแห่งปี กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี โดยวารสารการเงินการธนาคาร รวมทั้งได้รับรางวัลสุดยอดแบรนด์องค์กรไทย ในหมวดธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ติดต่อกันเป็นปีที่ 2

นอกจากนี้ อินทัชยังคงยึดมั่นในหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และการดูแลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใต้หลักการสร้างคุณค่าร่วมตามกรอบการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ได้วางไว้ ซึ่งการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนของอินทัชได้ประจักษ์ให้คนภายนอกได้รับรู้และได้รับการยอมรับจากการได้รับรางวัลที่ยั่งยืนจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นปีที่ 4 ติดต่อกัน การมีผลประเมินการกำกับดูแลกิจการในระดับ “ดีเลิศ” โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยเป็นปีที่ 6 ติดต่อกัน Top 70 ASEAN Corporate Governance Scorecard โดย ASEAN Capital Markets Forum รางวัลรายงานความยั่งยืนประจำปี 2561 ประเภท Recognition โดยสมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย เกียรติบัตร ESG 100 จากสถาบันไทยพัฒน์ติดต่อกัน 4 ปี และเกียรติบัตรสมาชิก FTSE4Good Index จาก FTSE Russell ติดต่อกันเป็นปีที่ 2

บริษัทขอขอบพระคุณท่านผู้ถือหุ้น พันธมิตรทางธุรกิจ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกราย ที่เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการเติบโตของบริษัท และให้ความเชื่อมั่นไว้วางใจด้วยดีเสมอมา รวมทั้งขอบคุณคณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกท่านที่มีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการทำงานอย่างเต็มความสามารถ บริษัทขอให้คำมั่นว่าจะดำเนินงานโดยยึดหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อสร้างความสำเร็จอย่างยั่งยืนให้กับธุรกิจในกลุ่มบริษัทต่อไป

ดร.วิรัช อภิเมธีธำรง
ประธานคณะกรรมการบริษัท
6 กุมภาพันธ์ 2562

นายเอนก พนอภิชน
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
6 กุมภาพันธ์ 2562

รายงานคณะกรรมการตรวจสอบ

เรียน ท่านผู้ถือหุ้นบริษัท อินทrix โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)

ในนามของคณะกรรมการตรวจสอบ ผมมีความยินดีที่จะนำเสนอรายงานคณะกรรมการตรวจสอบประจำปี 2561 โดยรายงานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายให้ผู้ถือหุ้นได้ทราบถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบในระหว่างปีที่ผ่านมา

คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการอิสระ จำนวน 3 ท่าน มีนายสมชาย ศุภธาดา เป็นประธานคณะกรรมการตรวจสอบ นายชลาลักษณ์ บุนนาค และนางสาวโสภาวดี เลิศมนัสชัย เป็นกรรมการตรวจสอบ ทั้งนี้ กรรมการตรวจสอบทุกท่านมีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ ภายใต้กฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งอนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัทนั้น คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่หลักในการช่วยคณะกรรมการบริษัทสอบทานความถูกต้องของรายงานทางการเงิน ความมีประสิทธิภาพของระบบการบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท ตลอดจนการปฏิบัติงานและความเป็นอิสระของผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี

ระหว่างปี 2561 คณะกรรมการตรวจสอบได้ประชุมรวม 7 ครั้ง และได้รายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ต่อคณะกรรมการบริษัทเป็นประจำทุกไตรมาส ซึ่งรวมถึงให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้บริษัทมีการดำเนินการในเรื่องที่เห็นสมควร ทั้งนี้กรรมการ

ทุกท่านได้เข้าร่วมประชุมครบทุกครั้ง ยกเว้น นางสาวโสภาวดี เลิศมนัสชัย ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้จำนวน 2 ครั้ง ในการประชุมดังกล่าว คณะกรรมการตรวจสอบยังได้ประชุมกับผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชีเพื่อพิจารณาประเด็นต่างๆ โดยไม่มีฝ่ายบริหารเข้าร่วมเพื่อพิจารณาประเด็นหรืออุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้การปฏิบัติหน้าที่ที่สำคัญของคณะกรรมการตรวจสอบมีดังนี้

รายงานทางการเงิน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานงบการเงินระหว่างกาลและประจำปี 2561 ของบริษัทร่วมกับฝ่ายบริหารและผู้สอบบัญชี ทั้งนี้ในการสอบทานดังกล่าว คณะกรรมการตรวจสอบได้มุ่งเน้นในเรื่องการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีที่สำคัญ การประมาณการและการใช้ดุลยพินิจต่างๆ ในการจัดทำรายงานทางการเงินดังกล่าวโดยฝ่ายบริหาร ตลอดจนเรื่องสำคัญในการตรวจสอบตามที่ระบุไว้ในหน้ารายงานของผู้สอบบัญชี นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบยังได้รับทราบถึงมาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่จากผู้สอบบัญชี ซึ่งกำลังจะมีผลบังคับใช้ในปี 2562 และ 2563 รวมทั้งติดตามถึงผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบเชื่อว่า งบการเงินของบริษัทประจำปี 2561 ที่จัดทำขึ้นมีความถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานรายงานการบริหารความเสี่ยง ซึ่งจัดทำโดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยในรายงานนี้ ได้ระบุถึงความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ต่างๆ ซึ่งอาจมีผลกระทบที่สำคัญต่อการบรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ของบริษัท รวมถึงแผนและสถานะของการจัดการความเสี่ยง ทั้งนี้ ในรายงานดังกล่าวยังครอบคลุมถึงความเสี่ยงด้านกฎหมาย ไซเบอร์และการให้สินบนและคอร์รัปชัน

คณะกรรมการตรวจสอบได้ สอบทานผลการประเมินระบบการควบคุมภายใน ปี 2561 ซึ่งจัดทำโดยฝ่ายบริหาร ซึ่งการประเมินดังกล่าวใช้แบบประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และกรอบการควบคุมภายในของ COSO นอกจากนี้ยังได้สอบทานความมีประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน โดยพิจารณาจากประเด็นตรวจพบในรายงานการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่าบริษัทมีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เพียงพอและมีประสิทธิผล

การปฏิบัติตามกฎระเบียบ

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทร่วมกับหน่วยงานกฎหมาย หน่วยงานกำกับกฎเกณฑ์และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องของบริษัท นอกจากนี้ ในปี 2561 ไม่มีรายงานจากผู้สอบบัญชีว่าพบพฤติการณ์อันควรสงสัยว่ากรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัท ได้กระทำความผิดตามมาตรา 89/25 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ คณะกรรมการตรวจสอบเชื่อว่าบริษัทได้ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

รายการที่เกี่ยวข้องกัน

บริษัทและบริษัทย่อยได้เข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องกันในระหว่างปี 2561 ตามที่เปิดเผยข้อมูลไว้ในรายงานประจำปีฉบับนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานรายการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้นตามที่นำเสนอโดยฝ่ายบริหาร คณะกรรมการตรวจสอบ

เชื่อว่า รายการดังกล่าวมีความสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัทและบริษัทย่อย รวมทั้งเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

การรับแจ้งข้อมูลการกระทำผิดและการทุจริต

บริษัทได้จัดทำนโยบายการรับแจ้งการกระทำผิดและการทุจริต ซึ่งพนักงานหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ สามารถให้ข้อมูลในเรื่องที่ตนเป็นกังวลเกี่ยวกับความไม่เหมาะสมของรายงานทางการเงินหรือเรื่องอื่นๆ ได้อย่างมั่นใจ คณะกรรมการตรวจสอบได้รับทราบเรื่องร้องเรียนที่ได้รับผ่านช่องทางต่างๆ พร้อมทั้งการดำเนินการต่างๆ ของบริษัทเพื่อจัดการกับเรื่องดังกล่าวเป็นประจำทุกไตรมาส คณะกรรมการตรวจสอบเชื่อว่าบริษัทมีการจัดการที่มีประสิทธิผล รวมทั้งมีมาตรการปกป้องผู้ร้องเรียนที่เหมาะสม

การต่อต้านสินบนและคอร์รัปชัน

บริษัทได้จัดทำนโยบายต่อต้านการให้สินบนและคอร์รัปชัน เพื่อแสดงให้เห็นว่าการให้สินบนและการคอร์รัปชันในทุกรูปแบบเป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้ คณะกรรมการตรวจสอบได้ดำเนินการติดตามการปรับปรุงโครงการต่อต้านการให้สินบนและคอร์รัปชัน โดยบริษัทได้นำคู่มือแนวทางการกำหนดมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมสำหรับนิติบุคคลในการป้องกันไม่ให้สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศและเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมาใช้ ทั้งนี้ การปรับปรุงดังกล่าวจะช่วยป้องกันการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

ผู้สอบบัญชี

ผู้สอบบัญชีจากบริษัท ดีลอยท์ ทูซ โธมัส ไซยศ สอบบัญชี จำกัด (“ดีลอยท์”) ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทมาตั้งแต่ปี 2559 ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้ตระหนักถึงความสำคัญของความอิสระของผู้สอบบัญชีจึงได้กำหนดนโยบายการให้บริการอื่นที่มีใช้การสอบบัญชีขึ้น โดยได้กำหนดประเภทงานบริการที่ผู้สอบบัญชีไม่สามารถให้บริการได้ นอกจากนี้ผู้สอบบัญชีได้ยืนยันว่าตนเองได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างอิสระตามเกณฑ์ที่กำหนดประมวลจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานและเห็นชอบแผนการตรวจสอบประจำปี 2561 ของผู้สอบบัญชี ณ ตอนต้นปี ตลอดจนได้รับรายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติเป็นประจำทุกไตรมาส

คณะกรรมการตรวจสอบมีความพอใจต่อผลการปฏิบัติงานและความอิสระของผู้สอบบัญชี รวมทั้งความเหมาะสมของค่าสอบบัญชี จึงได้เสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาและขออนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อแต่งตั้งผู้สอบบัญชีจากดีลอยท์เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทประจำปี 2562

การตรวจสอบภายใน

บริษัทได้จัดให้มีหน่วยงานตรวจสอบภายในขนาดเล็กขึ้นเพื่อทำหน้าที่ประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการกำกับดูแลกิจการ การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมของบริษัทอย่างเป็นอิสระและเที่ยงธรรม ทั้งนี้คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานและอนุมัติแผนการตรวจสอบภายในประจำปี 2561 รวมถึงบุคลากร โครงสร้างองค์กร งบประมาณ ความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน คณะกรรมการตรวจสอบได้ติดตามความคืบหน้าของการดำเนินการตามแผนการเป็นประจำทุกไตรมาส รวมทั้งสรุปประเด็นการตรวจสอบในแต่ละการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบได้แต่งตั้งหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในคนใหม่หลังจากผู้ดำรงตำแหน่งเดิมได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่ใหม่เพิ่มเติมในบริษัทในกลุ่ม และได้ประเมินผลการปฏิบัติของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบมีความพอใจต่อประสิทธิภาพของหน่วยงานตรวจสอบภายใน

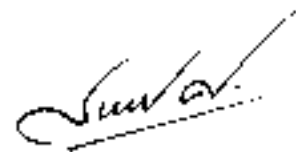
การกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานแนวปฏิบัติในการกำกับดูแลกิจการต่างๆ ของบริษัท ซึ่งได้นำหลักปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งนำแนวปฏิบัติที่ดีอื่นๆ เช่น หลักเกณฑ์ของโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนไทยของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย และ ASEAN CG Scorecard มาปรับใช้ นอกจากนี้ยังได้สอบทานให้บริษัทมีการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ได้กำหนดไว้ คณะกรรมการตรวจสอบมีความพอใจต่อแนวปฏิบัติในการกำกับดูแลกิจการต่างๆ ของบริษัท

การประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง

คณะกรรมการตรวจสอบได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองในปี 2561 โดยได้ใช้แบบประเมินซึ่งอยู่ในคู่มือคณะกรรมการตรวจสอบของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ คณะกรรมการตรวจสอบมีความพึงพอใจกับผลการปฏิบัติงานของปีที่ผ่านมา

โดยสรุป คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทอย่างครบถ้วนด้วยความระมัดระวังและเป็นอิสระ สดุดีท้ายนี้กรรมการตรวจสอบทุกท่านขอขอบคุณผู้บริหาร พนักงาน ผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชีสำหรับการช่วยเหลือและสนับสนุนที่ดีตลอดปีที่ผ่านมา

นายสมชาย ศุภรัตดา
ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ
4 กุมภาพันธ์ 2562

รายงานคณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

เรียน ท่านผู้ถือหุ้นบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)

คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ (คณะกรรมการ) ประกอบด้วยกรรมการอิสระไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งและประธานเป็นกรรมการอิสระ ปัจจุบันมีกรรมการจำนวน 3 ท่าน โดยนายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ เป็นประธาน นายกานต์ ตระกูลฮุน และนางสาวจิน ไล เจียบ จง เป็นกรรมการ และมีนายวิชัย กิตติวิทยากุล เลขาธิการบริษัท ทำหน้าที่เป็นเลขานุการ

ในปี 2561 คณะกรรมการได้มีการประชุมทั้งสิ้น 2 ครั้ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมายที่อนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัท สรุปได้ดังนี้

- คณะกรรมการได้ทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทและติดตามผลการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว ทั้งนี้ คณะกรรมการได้ปรับปรุงแก้ไขนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทเพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2560 ASEAN CG Scorecard รวมไปถึงข้อกำหนดด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ในการนี้ในภาพรวมคณะกรรมการเห็นว่าบริษัทได้มีการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทและได้นำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2560 มาปรับใช้ในการกำกับ

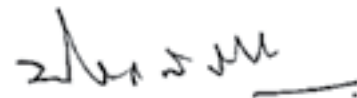
ดูแลกิจการของบริษัทเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพธุรกิจในปัจจุบันแล้ว

- ทบทวนตาราง Board Skills Matrix เพื่อใช้ในการสอบทานโครงสร้าง องค์ประกอบ และความเชี่ยวชาญของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยของบริษัทและบริษัทย่อย รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาเสนอแต่งตั้งกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามกำหนดวาระกลับเข้าดำรงตำแหน่ง
- เสนอให้ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 พิจารณาเลือกตั้งกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามกำหนดวาระกลับเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการอีกวาระหนึ่ง ได้แก่ ดร. วิรัช อภิเมธีธำรง (ประธานคณะกรรมการบริษัท) นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ (กรรมการอิสระ) และนางสาวจิน ไล เจียบ จง (กรรมการ) ทั้งนี้ ได้มีการเสนอให้คณะกรรมการบริษัทอนุมัติให้นายสมชาย ศุภธาดา และนายชลาลักษณ์ บุนนาค ดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระต่ออีกหนึ่ง (1) ปี
- พิจารณาเสนอชื่อตัวแทนของบริษัทเพื่อเข้าดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในบริษัทย่อย

- พิจารณากำหนดแผนการสืบทอดตำแหน่งของกรรมการบริษัทและบริษัทในกลุ่มเพื่อความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน
- สนับสนุนคณะกรรมการบริษัทให้ได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2561 คณะกรรมการบริษัทได้เข้าร่วมสัมมนา AIS Academy for Thais ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2561 ณ อิมแพคฟอรัม เมืองทองธานี ภายใต้หัวข้อเรื่อง “Private Sector in Thailand Digital Transformation Readiness”, “Building Agility with Digital Transformation” และหัวข้ออื่นๆ ที่น่าสนใจอีกมากมาย
- พิจารณาผลการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทประจำปี ซึ่งจัดทำขึ้นโดยรายงานเลขานุการบริษัทโดยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทแบบทั้งคณะ คณะกรรมการชุดย่อยรายคณะ และการประเมินตนเองแบบรายบุคคล

โดยผลการประเมินในปี 2561 พบว่า การประเมินคณะกรรมการในรูปแบบทั้งคณะยังอยู่ในระดับที่เกินความคาดหวัง โดยผลการประเมินคณะกรรมการบริษัทในปี 2561 สะท้อนให้เห็นว่าคณะกรรมการ ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับคะแนนสูงกว่าเมื่อปีที่ผ่านมา

- เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้มีส่วนร่วมในการเสนอวาระการประชุมเพื่อพิจารณาบรรจุเป็นวาระการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2562 และเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการ เพื่อเป็นการส่งเสริมการดูแลสิทธิของผู้ถือหุ้น
- ทบทวนและประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองแล้วเห็นว่าโครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการมีความเหมาะสม คณะกรรมการสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างครบถ้วน มีประสิทธิผล และมีความต่อเนื่อง

นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์
ประธานคณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ
2 มกราคม 2562

รายงานคณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน

เรียน ท่านผู้ถือหุ้นบริษัท อินทrix โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)

คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน (คณะกรรมการ) ประกอบด้วยกรรมการอิสระไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง และประธานเป็นกรรมการอิสระ ปัจจุบันมีกรรมการจำนวน 3 ท่าน โดยมีนายกานต์ ตระกูลฮุน เป็นประธาน นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ และ นางสาวจิน ไล เจียบ จง เป็นกรรมการ และมี นายวิชัย กิตติวิทยากุล เลขานุการบริษัท ทำหน้าที่เป็นเลขานุการ

ในปี 2561 คณะกรรมการได้มีการจัดประชุมทั้งสิ้น 8 ครั้ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบ ตามกฎบัตรที่อนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัท สรุปได้ดังนี้

- พิจารณานโยบายค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัท โดยเสนอให้คงนโยบายค่าตอบแทนไว้เช่นเดิมเนื่องจากมีความเหมาะสมและเทียบเคียงได้กับกลุ่มบริษัทจดทะเบียนชั้นนำ 30 แห่ง คณะกรรมการได้เสนอให้กำหนดงบประมาณค่าตอบแทนรวมเท่ากับปีก่อนในจำนวนไม่เกิน 42.5 ล้านบาท สำหรับปี 2561 ได้มีการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการ คิดเป็นเงิน รวม 35,964,000 บาท
- พิจารณาแผนการสืบทอดตำแหน่งของผู้บริหารระดับสูง ซึ่งมีการปรับโครงสร้างองค์กรโดยการเพิ่มตำแหน่งรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารและเสนอแต่งตั้ง นายเอกพนธอภิชน รักษาการประธานเจ้าหน้าที่บริหารขึ้นดำรงตำแหน่งเป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหาร รวมทั้งแต่งตั้ง นายคิมฮี สิริทวีชัย เป็นหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงินทั้งนี้ ในส่วนของตำแหน่งรองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท อยู่ระหว่างกระบวนการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เพื่อดำรงตำแหน่ง
- พิจารณานโยบายค่าตอบแทนของผู้บริหารและโครงการค่าตอบแทนระยะยาวให้กับผู้บริหารระดับสูงของบริษัท เพื่อให้แน่ใจว่าผลประโยชน์ของผู้บริหารและผู้ถือหุ้นของบริษัท

มีความสอดคล้องกันและเพียงพอที่จะดึงดูด รักษาไว้และจูงใจบุคลากรที่มีศักยภาพของบริษัท รวมไปถึงเป็นการสร้างวัฒนธรรมที่อ้างอิงกับผลการปฏิบัติงาน สะท้อนถึงวงจรธุรกิจ และลำดับความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ของบริษัท

- พิจารณากำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานประจำปีของบริษัท และของประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท
- พิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารระดับสูงของบริษัท รวมทั้งกำหนดอัตราการขึ้นเงินเดือนและโบนัสประจำปี
- พิจารณาอนุมัติงบประมาณและอัตราการขึ้นเงินเดือนประจำปีของบริษัทและกรอบการให้ค่าตอบแทนของผู้บริหารใหม่
- พิจารณาและติดตามความคืบหน้าแผนพัฒนาบุคลากร รวมทั้งได้แนะนำให้มีการสอบทานโครงสร้างองค์กรและอัตรากำลังคนให้มีความเหมาะสม
- จัดให้มีการประเมินตนเอง และเห็นว่าคณะกรรมการได้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างครบถ้วนตลอดทั้งปีตามที่คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมาย รวมทั้งได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพตามโครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการที่มีความเหมาะสม

นายกานต์ ตระกูลฮุน
ประธานคณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำ
และกำหนดค่าตอบแทน
25 มกราคม 2562

รายงานคณะกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เรียน ท่านผู้ถือหุ้นบริษัท อินทรี โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)

คณะกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (คณะกรรมการ) ณ ปัจจุบัน ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 3 ท่าน โดยมีนายชลาลักษณ์ บุณนาค เป็นประธาน นายกานต์ ตระกูลฮุน และนายเอนก พนาภิชน เป็นกรรมการ และมีนายวิชัย กิตติวิทย์กุล เลขาธิการบริษัททำหน้าที่เป็นเลขานุการ

ในปีที่ผ่านมาคณะกรรมการมีการประชุมทั้งสิ้น 2 ครั้ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตความรับผิดชอบต่อสังคมตามกฎบัตรที่อนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัท สรุปได้ดังนี้

1. พิจารณาและให้ความเห็นชอบการดำเนินงานด้านนโยบายกลยุทธ์ แผนการดำเนินงานและงบประมาณประจำปี ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและการพัฒนาอย่างยั่งยืนของบริษัท โดยมุ่งเน้นด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน การพัฒนาศักยภาพเยาวชน นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญและเข้าร่วมงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างสม่ำเสมอ ถือเป็นแบบอย่างที่ดีและส่งเสริมพนักงานทุกระดับให้มีส่วนร่วมในการทำประโยชน์เพื่อสังคม และได้เน้นย้ำเรื่องความต่อเนื่องในทุกโครงการเพื่อประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อชุมชน โดยโครงการสำคัญๆ ในปีที่ผ่านมาได้แก่

- สนับสนุนและให้ความร่วมมือกับสำนักงานนายกรัฐมนตรี ดำเนินโครงการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตนักเรียนในโรงเรียนด้อยโอกาสต่อเนื่องเป็นปีที่ 3 ใน 2 โรงเรียนของจังหวัดร้อยเอ็ด คือโรงเรียนบ้านหนองม่วง และโรงเรียนวังยาวเจริญวิทย โดยสนับสนุนการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค และระบบการผลิตน้ำดื่มสะอาดด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีต่อนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน นอกจากนี้ยังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องวางแผนเพื่อช่วยบรรเทาปัญหาน้ำท่วมในระยะยาว พื้นที่แหล่งน้ำในพื้นที่เกษตรเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของชุมชนต่อไป
- ขยายผลโครงการปลูกข้าวเพื่อสุขภาพโดยอินทรี โดยร่วมมือกับเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน 6 จังหวัด (ชัยนาท ขอนแก่น นครศรีธรรมราช สุรินทร์ กาญจนบุรี พิษณุโลก) เพื่อเพิ่มศักยภาพและความเข้มแข็งของกลุ่ม อาทิ ส่งเสริมองค์ความรู้ใหม่เพื่อเพิ่มและพัฒนาผลผลิต สร้างรายได้ต่อเนื่อง สร้างโอกาสทางการตลาดและความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ
- ขยายผลโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้พิทักษ์ป่าห้วยขาแข้ง จังหวัดอุทัยธานี ต่อเนื่องเป็นปีที่ 3 โดยเน้นการส่งเสริมความเข้าใจและร่วมกันดูแลปกป้องป่ากับ

ชาวชุมชนโดยรอบ ให้ความรู้แก่เยาวชนเพื่อให้ประโยชน์จากป่าและอยู่ร่วมกันอย่างเหมาะสม

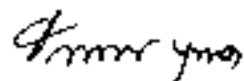
- สนับสนุนการให้โอกาสทางการศึกษาแก่นักเรียน ครูและโรงเรียนที่ขาดโอกาสทั่วทุกภูมิภาคอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ 5 โดยในปีนี้มีอบที่ จังหวัดอุทัยธานีและเพชรบุรี รวม 370 ทุน มูลค่ากว่า 3,000,000 บาท
- ส่งเสริมให้เยาวชนรักการอ่านวรรณกรรมไทยและใช้ความคิดสร้างสรรค์ ผ่านโครงการจินตนาการสืบสานวรรณกรรมไทยกับอินทัชปีที่ 12 ในหัวข้อ “ความสุขความงามในความเป็นไทย” ปัจจุบันมีวรรณกรรมต่างๆ ที่เยาวชนอ่านและทำเป็นผลงานศิลปะแล้วกว่า 2,000 เรื่อง บริษัทนำผลงานดังกล่าวจำหน่ายการกุศล และสมทบทุนมูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาเพื่อช่วยเหลือการศึกษาแก่เด็กที่ขาดแคลนทุนทรัพย์แล้วมากกว่า 10 ปี

(รายละเอียดสามารถดูได้ในหน้า 264)

2. เห็นชอบการดำเนินงานตามกรอบการพัฒนาที่ยั่งยืน และให้คณะทำงานด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนของบริษัท หรือแนวทางการทำงานร่วมกับคณะทำงานด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนของกลุ่มอินทัช เพื่อให้การทำงานของกลุ่มบริษัท สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3. สนับสนุนให้พนักงานทำงานสาธารณประโยชน์เพื่อสังคม ในโครงการพนักงานจิตอาสาพัฒนาชุมชน โดยบริษัท สนับสนุนทุนทั้งหมด เช่น โครงการผลิตน้ำดื่มและผักกักตุน อาชีพนักเรียน โรงเรียนบ้านปากเหมือง จังหวัดเชียงใหม่ การสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนและความรู้เรื่องการออม ศูนย์การศึกษาพุทธศาสนาวินาศาติยวัดดอนแก้ว จังหวัดเชียงใหม่ โครงการปรับปรุงห้องน้ำและที่แปรงฟัน นักเรียนโรงเรียนบ้านกระบกเตี้ย จังหวัดฉะเชิงเทรา โครงการปรับปรุงห้องเรียนเด็กปฐมวัยและห้องน้ำ โรงเรียน วัดธรรมประสิทธิ์ จังหวัดสมุทรสงคราม
4. ทบทวนและประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองแล้ว เห็นว่าโครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการ มีความเหมาะสม คณะกรรมการสามารถปฏิบัติหน้าที่ ได้อย่างครบถ้วน มีประสิทธิผล และมีความต่อเนื่อง

ในนามของคณะกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ผมขอขอบคุณคณะกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ที่ได้ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ ส่งผลให้บริษัทประสบความสำเร็จและได้รับการยอมรับดังเช่นปัจจุบัน บริษัทพร้อมที่จะเติบโตไปพร้อมกับสังคม ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจของ ประเทศให้เติบโตอย่างยั่งยืนต่อไป

นายชลาลักษณ์ นูนาด
ประธานคณะกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคม
เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
25 มกราคม 2562

รายงานคณะกรรมการทบทวนกลยุทธ์และโครงสร้างองค์กร

เรียน ท่านผู้ถือหุ้นบริษัท อินทrix โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)

คณะกรรมการทบทวนกลยุทธ์และโครงสร้างองค์กร (คณะกรรมการ) ประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดจำนวน 7 ท่าน โดยนางสาวจิน ไล เจียบ จง เป็นประธาน นางสาวโสภาวดี เลิศมนัสชัย นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ นายกานต์ ตระกูลฮุน นายเกริก บั๊ ไช นายสมประสงค์ บุญยะชัย และนายเอนก พนาอภิชน เป็นกรรมการ และมีนายวิชัย กิตติวิทยากุล เลขานุการ บริษัท ทำหน้าที่เป็นเลขานุการ

ในปี 2561 คณะกรรมการได้มีการประชุมทั้งสิ้น 3 ครั้ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมายบัตรที่อนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัท สรุปได้ดังนี้

- ทบทวนและพิจารณาแผนธุรกิจ วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และทิศทางและงบประมาณประจำปีของบริษัทก่อนที่จะเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ
- ทบทวนและพิจารณาผลการดำเนินงานครึ่งปี 2561 รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงานของเงินลงทุนสำคัญๆ ของบริษัท

- ทบทวนและพิจารณานโยบายการลงทุนในธุรกิจใหม่ โครงการร่วมลงทุนและโอกาสในการลงทุนในธุรกิจใหม่ตามที่ได้นำเสนอโดยผู้บริหาร
- พิจารณาการตัดสินใจลงทุนที่เกี่ยวข้องกับพอร์ตการลงทุนของบริษัท
- ร่วมมือกับคณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทนในการทบทวนโครงสร้างองค์กรและข้อกำหนดต่างๆ ด้านทรัพยากร
- ทำการประเมินตนเองและเห็นชอบร่วมกันว่าคณะกรรมการได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างครบถ้วนตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทตลอดทั้งปี ตามโครงสร้างและองค์ประกอบที่เหมาะสม และได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

นางสาวจิน ไล เจียบ จง
ประธานคณะกรรมการทบทวนกลยุทธ์
และโครงสร้างองค์กร
2 มกราคม 2562

01

02

03

04

05

06

07

08

09

10

คณะกรรมการบริษัท

- 01 ดร.วิรัช อภิเมธีรุ่งรัง
- 02 นายสมชาย ศุภธาดา
- 03 นายชลาลักษณ์ บุณนาค
- 04 นางสาวโสภาวดี เลิศมนัสชัย
- 05 นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์

- 06 นายกานต์ ตระกูลฮุน
- 07 นางสาวจின் โล เจียบ จง
- 08 นายเทวีก บัค ไช
- 09 นายสมประสงค์ บุญยะชัย
- 10 นายเอนก พนาภิชน

01

02

03

04

คณะผู้บริหาร

- 01 นายเอนก พนาอักษณ
- 02 นายคิมห์ สิริทวิชัย
- 03 นายวิชัย กิตติวิทยากุล
- 04 นางสาวกานติมา เลอเลิศยุติธรรม

รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการและผู้บริหาร

ดร.วิรัช จิตเมธีรารัง

อายุ 75 ปี / สัญชาติ ไทย

ตำแหน่ง

ประธานคณะกรรมการ และกรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท
วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการครั้งแรก 7 พฤศจิกายน 2544

สัดส่วนการถือหุ้น^{1/} ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี
คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาเอก การเงิน University of Illinois, USA

การอบรมจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)/อื่นๆ

DAP: Directors Accreditation Program รุ่น 2/2546

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- 2550 - ปัจจุบัน • ประธานคณะกรรมการ บมจ. อินทรี โฮลดิ้งส์
- 2556 - ปัจจุบัน • กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ
บมจ. ไทย อะโกร เอ็นเนอรี
- 2547 - ปัจจุบัน • กรรมการอิสระและประธานคณะกรรมการตรวจสอบ
บมจ. บางกอก เชน ฮอสปิเทล
- กรรมการอิสระและประธานคณะกรรมการตรวจสอบ
บมจ. เอเชีย พลัส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์
- 2538 - ปัจจุบัน • กรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ
บมจ. เมโทรซิสเต็มส์ คอร์ปอเรชั่น
- 2536 - ปัจจุบัน • กรรมการ บมจ. ศุภาลย์

การดำรงตำแหน่งในบริษัท/หน่วยงานอื่น

- 2546 - ปัจจุบัน • กรรมการ บจก. ทริส คอร์ปอเรชั่น
- 2531 - ปัจจุบัน • ประธาน
บจก. สำนักงาน ดร.วิรัช แอนด์ แอสโซซิเอตส์

ประสบการณ์ทำงานในอดีต

- 2546 - 2559 • กรรมการ บจก. ทริสเรทติ้ง
- 2550 - 2554 • กรรมการตรวจสอบ บมจ. ไทย อะโกร เอ็นเนอรี
- 2544 - 2554 • กรรมการอิสระ บมจ. อินทรี โฮลดิ้งส์

นายสมชาย สุภรดา

อายุ 59 ปี / สัญชาติ ไทย

ตำแหน่ง

กรรมการอิสระ และประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการครั้งแรก 30 มิถุนายน 2549

สัดส่วนการถือหุ้น^{1/} ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี
คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท Professional Accounting University of Texas at Austin, USA

การอบรมจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)/อื่นๆ

High Performance Board ปี 2558 จัดโดย IMD

DCP: Directors Certification Program รุ่น 100/2551

DAP: Directors Accreditation Program รุ่น 56/2549

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- 2550 - ปัจจุบัน • กรรมการอิสระ
และประธานคณะกรรมการตรวจสอบ
บมจ. อินทรี โฮลดิ้งส์

การดำรงตำแหน่งในบริษัท/หน่วยงานอื่น

- 2561 - ปัจจุบัน • ประธานคณะทำงานศึกษาและพัฒนา
หลักสูตรการป้องกันการทุจริต การฟอกเงิน
และการสนับสนุนการก่อการร้าย
สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์
- 2557 - ปัจจุบัน • ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ โรงพิมพ์ตำรวจ
- กรรมการคณะกรรมการกลั่นกรองมาตรฐาน
การบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี
- ปัจจุบัน • ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาการบัญชี
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประสบการณ์ทำงานในอดีต

- 2550 - 2561 • กรรมการคณะกรรมการกำกับมาตรฐานวิชาการ
หลักสูตรการบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี
มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
- 2556 - 2559 • รองคณบดีฝ่ายการเงินและวางแผน
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 2553 - 2556 • หัวหน้าภาควิชาการบัญชี
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

นายลาอัคน์ บุณนาค

อายุ 71 ปี / สัญชาติ ไทย

ตำแหน่ง

กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ

และประธานคณะกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคม
เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการครั้งแรก 14 สิงหาคม 2550

สัดส่วนการถือหุ้น¹ ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท Industrial Administration, Carnegie-Mellon University, USA

ปริญญาโท Civil Engineering, Oklahoma State University, USA

การอบรมจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)/อื่นๆ

DAP: Directors Accreditation Program รุ่น 5/2546

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2550 - ปัจจุบัน • กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ
บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์

การดำรงตำแหน่งในบริษัท/หน่วยงานอื่น

2554 - ปัจจุบัน • กรรมการผู้จัดการ บจก. สยามสินธร

2552 - ปัจจุบัน • ที่ปรึกษา บจก. อมตะ ซิตี้

2548 - ปัจจุบัน • กรรมการ บจก. สยามไอซิน
• กรรมการ บจก. ไทยโตไคคาร์บอนโปรดักท์

ประสบการณ์ทำงานในอดีต

2548 - 2554 • ที่ปรึกษา บจก. ทูลดาวัลย์
• ประธานคณะกรรมการ บจก. สยามเลมเมอร์

2548 - 2553 • ที่ปรึกษาฝ่ายจัดการ บมจ. ปูนซิเมนต์ไทย

• ที่ปรึกษา บจก. เหล็กสยามยามาโตะ
• กรรมการ บจก. สยามมิชลินกรุ๊ป

นางสาวไสกาวดี เลิศมนัสชัย

อายุ 65 ปี / สัญชาติ ไทย

ตำแหน่ง

กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ

และกรรมการทบทวนกลยุทธ์และโครงสร้างองค์กร

วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการครั้งแรก 28 มีนาคม 2557

สัดส่วนการถือหุ้น¹ ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท พาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การอบรมจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)/อื่นๆ

SFE : Successful Formulation & Execution of Strategy รุ่น 6/2553

ACP: Audit Committee Program รุ่น 27/2552

DCP: Directors Certification Program รุ่น 2/2543

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2561 - ปัจจุบัน • กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ
บมจ. โรงแรมเซ็นทรัล พลาซ่า2558 - ปัจจุบัน • กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ
บมจ. หลักทรัพย์ เมย์แบงก์ กิมเอ็ง (ประเทศไทย)2557 - ปัจจุบัน • กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ
บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
• ที่ปรึกษาประธานกรรมการ และกรรมการลงทุน
บมจ. ทิพยประกันภัย

การดำรงตำแหน่งในบริษัท/หน่วยงานอื่น

2561 - ปัจจุบัน • ประธานกรรมการ และกรรมการอิสระ
บจก. เคทีบีเอสที รีท แมเนจเม้นท์2560 - ปัจจุบัน • กรรมการ บมจ. เยนอร์วิล ฮอสปิเทล โปรดักส์
• กรรมการ บจก. ออโธพีเซีย

ประสบการณ์ทำงานในอดีต

2558 - 2561 • กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กองทุนการออมแห่งชาติ
• กรรมการ การไฟฟ้านครหลวง

2557 - 2561 • กรรมการ องค์การเภสัชกรรม

2559 - 2560 • ประธานกรรมการ บจก. เอมืองซ์

2558 - 2560 • กรรมการ บจก. อีโค เอ็นเนอร์ยี่ กรุป คอร์ปอเรชั่น

2559 - 2559 • กรรมการ บจก. ผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย

2557 - 2559 • กรรมการ การประปาส่วนภูมิภาค

2556 - 2559 • กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเงิน สำนักงาน
คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์2557 - 2558 • กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ
ธนาคาร ซีไอเอ็มบี ไทย จำกัด (มหาชน)2554 - 2556 • กรรมการ และกรรมการบรรษัทภิบาล
บมจ. ทิพยประกันภัย

2553 - 2556 • เลขาธิการ กองทุนบำนาญบำนาญข้าราชการ

• กรรมการ บมจ. ไออาร์พีซี

• ประธานกรรมการ บมจ. รอยัล ปอร์เซเลน

2543 - 2552 • รองผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์

อายุ 66 ปี / สัญชาติ ไทย

ตำแหน่ง

กรรมการอิสระ ประธานคณะกรรมการสรรหาและกำกับการดูแลกิจการ
กรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน
และกรรมการทบทวนกลยุทธ์และโครงสร้างองค์กร

วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการครั้งแรก 26 ธันวาคม 2554

สัดส่วนการถือหุ้น¹⁾ ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปริญญาบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ปริญญาบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ปริญญาบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

การอบรมจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)/อื่นๆ

RCP: Role of the Chairman Program รุ่น 27/2555

DAP: Directors Accreditation Program รุ่น 26/2547

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2561 - ปัจจุบัน • ประธานกรรมการ และกรรมการอิสระ
บมจ. สายการบินนกแอร์

• ประธานกรรมการ บมจ. ไทยคม

2560 - ปัจจุบัน • ประธานกรรมการ และกรรมการอิสระ
บมจ. เอสวีไอ

2558 - ปัจจุบัน • กรรมการอิสระ บมจ. ไทยคม

2555 - ปัจจุบัน • ประธานกรรมการ
และประธานคณะกรรมการบริหาร
บมจ. ไทรีเซนไทย เอเยนต์ชีส์

2554 - ปัจจุบัน • กรรมการอิสระ บมจ. อินทรี โฮลดิ้งส์
• ประธานกรรมการ บมจ. พีทีที โกลบอล เคมิคอล

การดำรงตำแหน่งในบริษัท/หน่วยงานอื่น

2557 - ปัจจุบัน • สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

2555 - ปัจจุบัน • ประธานกรรมการ
และประธานคณะกรรมการบริหาร
บมจ. เมอร์เมด มารีไทม์

2554 - ปัจจุบัน • ประธาน องค์การธุรกิจเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ประสบการณ์ทำงานในอดีต

2556 - 2560 • กรรมการอิสระ บมจ. ปตท.

2554 - 2558 • กรรมการ และ ประธานคณะกรรมการบริหาร
บมจ. ธนาคารกรุงไทย

2549 - 2556 • ประธานกรรมการ กรรมการ
และประธานกรรมการบริหาร
บมจ. ไออาร์พีซี

นายทศพร สุวรรณ

อายุ 63 ปี / สัญชาติ ไทย

ตำแหน่ง

กรรมการอิสระ ประธานคณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำ
และกำหนดค่าตอบแทน กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ
กรรมการทบทวนกลยุทธ์และโครงสร้างองค์กร
และกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการครั้งแรก 31 มีนาคม 2560

สัดส่วนการถือหุ้น¹ ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี
คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

สาขาวิชาวิศวกรรมกรรมการผลิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การอบรมจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)/อื่นๆ

DCP: Directors Certification Program รุ่น 29/2546

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- 2560 - ปัจจุบัน • กรรมการอิสระ บจก. อินทัช โฮลดิ้งส์
• กรรมการอิสระ บมจ. กรุงเทพดุสิตเวชการ
- 2559 - ปัจจุบัน • ประธานกรรมการ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
• กรรมการอิสระ บมจ. ธนาคารไทยพาณิชย์
- 2558 - ปัจจุบัน • กรรมการอิสระ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
- 2549 - ปัจจุบัน • กรรมการ บมจ. ปูนซิเมนต์ไทย

การดำรงตำแหน่งในบริษัท/หน่วยงานอื่น

- 2559 - ปัจจุบัน • กรรมการ บจก. แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ตเวิร์ค
- 2558 - ปัจจุบัน • Member of Advisory Board,
Nomura Holdings Inc.
- 2554 - ปัจจุบัน • Global Advisor, Kubota Corporation (Japan)

ประสบการณ์ทำงานในอดีต

- 2549 - 2558 • กรรมการผู้จัดการใหญ่ บมจ. ปูนซิเมนต์ไทย

นางสาวจัน จัย จง

อายุ 58 ปี / สัญชาติ สิงคโปร์

ตำแหน่ง

กรรมการ ประธานคณะกรรมการทบทวนกลยุทธ์และโครงสร้างองค์กร
กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

และกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน

วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการครั้งแรก 30 พฤศจิกายน 2559

สัดส่วนการถือหุ้น¹ ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาตรี บัญชี, National University of Singapore

การอบรมจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)/อื่นๆ

-

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- 2559 - ปัจจุบัน • กรรมการ บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
- 2556 - ปัจจุบัน • กรรมการ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

การดำรงตำแหน่งในบริษัท/หน่วยงานอื่น

- 2560 - ปัจจุบัน • กรรมการ บจก. แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ตเวิร์ค
• กรรมการ, Turn Inc.
- 2559 - ปัจจุบัน • กรรมการ, Amobee Asia Pte. Ltd.
• กรรมการ, Amobee Ltd.
- 2558 - ปัจจุบัน • Group Chief Corporate Officer,
Singapore Telecommunications Ltd.
• กรรมการ, Trustwave Holdings, Inc.
- 2557 - ปัจจุบัน • กรรมการ, Amobee, Inc.
• กรรมการ, Kontera Technologies Ltd.
- 2556 - ปัจจุบัน • กรรมการ
บจก. แอดวานซ์ ดาต้าเน็ตเวิร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์
- 2555 - ปัจจุบัน • กรรมการ, Singtel Digital Life Pte. Ltd.
• กรรมการ, Amobee Group Pte. Ltd.
(เดิมชื่อ Singtel Mobile Marketing Pte. Ltd.)
• กรรมการ, GDL Lifestream Pte. Ltd.
- 2551 - ปัจจุบัน • กรรมการ, Singtel Asian Investments Pte Ltd.
• กรรมการ, Singtel Strategic Investments Pte Ltd.
- 2550 - ปัจจุบัน • กรรมการ, OPEL Networks Pty Limited
(อยู่ระหว่างชำระบัญชีปิดบริษัท)
- 2549 - ปัจจุบัน • กรรมการ, Singtel Optus Pty Limited
- ประสบการณ์ทำงานในอดีต
- 2551 - 2558 • Group Chief Financial Officer,
Singapore Telecommunications Ltd.

นายเกริก บั๊ก ไช

อายุ 65 ปี / สัญชาติ สิงคโปร์

ตำแหน่ง

กรรมการ กรรมการทบทวนกลยุทธ์และโครงสร้างองค์กร
และกรรมการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผู้ถือหุ้น

วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการครั้งแรก 28 มกราคม 2558

สัดส่วนการถือหุ้น^{1/} ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี
คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

หลักสูตร Advanced Management Program, Harvard University
ปริญญาตรี การบัญชี University of Singapore

การอบรมจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)/อื่นๆ
High Performance Board ปี 2558 จัดโดย IMD

DCP: Directors Certification Program รุ่น 214/2558

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- 2558 - ปัจจุบัน • กรรมการ บมจ. อินทรี โฮลดิ้งส์
• กรรมการ และกรรมการบริหาร บมจ. ไทยคม

การดำรงตำแหน่งในบริษัท/หน่วยงานอื่น

- 2560 - ปัจจุบัน • กรรมการ และกรรมการตรวจสอบ
Accuron Technologies Ltd.
2559 - ปัจจุบัน • กรรมการ และประธานคณะกรรมการตรวจสอบ
Trailblazer Foundation Ltd.
2556 - ปัจจุบัน • ที่ปรึกษาทางการเงินอิสระ

ประสบการณ์ทำงานในอดีต

- 2535 - 2556 • ประธานเจ้าหน้าที่บริหารด้านการเงิน
StarHub Ltd.
2543 - 2545 • ประธานเจ้าหน้าที่บริหารด้านการเงิน
ST Telemedia Pte Ltd.
2542 - 2543 • ประธานเจ้าหน้าที่บริหารด้านการเงิน
Vickers Capital Ltd. & Group
2535 - 2542 • Group Director Finance /
ประธานเจ้าหน้าที่บริหารด้านการเงิน
Singapore Technologies Pte Ltd. & Subsidiaries

นายสมประสงค์ บุญยะชัย

อายุ 63 ปี / สัญชาติ ไทย

ตำแหน่ง

กรรมการ และกรรมการทบทวนกลยุทธ์และโครงสร้างองค์กร
วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการครั้งแรก 25 เมษายน 2550

สัดส่วนการถือหุ้น^{1/} 0.0057%

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี
คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท วิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

การอบรมจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)/อื่นๆ
High Performance Board ปี 2558 จัดโดย IMD

RCP: Role of the Chairman Program รุ่น 21/2552

DCP: Directors Certification Program รุ่น 65/2548

DAP: Directors Accreditation Program รุ่น 30/2547

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- 2560 - ปัจจุบัน • กรรมการ บมจ. บีอีซี เวิลด์
• กรรมการ บมจ. ดุสิตธานี

2559 - ปัจจุบัน • รองประธานกรรมการ บมจ. โอเอสธรรมา

2550 - ปัจจุบัน • กรรมการ บมจ. อินทรี โฮลดิ้งส์

2551 - ปัจจุบัน • รองประธานคณะกรรมการ
บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

2549 - ปัจจุบัน • กรรมการ บมจ. ไทยคม

2545 - ปัจจุบัน • กรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ
บมจ. เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง

การดำรงตำแหน่งในบริษัท/หน่วยงานอื่น

- 2560 - ปัจจุบัน • กรรมการ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ 2560
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ
และทรัพยากรมนุษย์ขอบเขต

2559 - ปัจจุบัน • กรรมการ บจก. แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ตเวิร์ค

ประสบการณ์ทำงานในอดีต

- 2560 - 2561 • ประธานคณะกรรมการบริหาร บมจ. บีอีซี เวิลด์
2559 - 2560 • ที่ปรึกษาประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
บมจ. อินทรี โฮลดิ้งส์
• กรรมการอิสระ บมจ. พุกกษา เรย์ลเอสเตท
ม.ค. - ธ.ค. 2559 • กรรมการอิสระ บมจ. พุกกษา โฮลดิ้งส์
2547 - 2559 • กรรมการ บจก. โรงพยาบาลพระรามเก้า
2551 - 2559 • ประธานคณะกรรมการบริหาร บมจ. อินทรี โฮลดิ้งส์
2551 - 2558 • ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บมจ. อินทรี โฮลดิ้งส์
2552 - 2554 • ประธานคณะกรรมการบริหาร บมจ. ไทยคม
2543 - 2551 • กรรมการบริหาร บมจ. ซินแซทเทลไลท์
2542 - 2551 • ประธานคณะกรรมการบริหาร
บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2537 - 2551 • กรรมการ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

นายเอก พนาภิณ^{2/}

อายุ 53 ปี / สัญชาติ ไทย

ตำแหน่ง

กรรมการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

กรรมการ ทบวงกลยุทธและโครงสร้างองค์กร

กรรมการ ความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
และกรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการครั้งแรก 1 กรกฎาคม 2560

สัดส่วนการถือหุ้น^{1/} 0.0022%

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท บริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การอบรมจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)/อื่นๆ

DCP: Directors Certification Program รุ่น 111/2551

Advanced Management Program: The Wharton School of the University
of Pennsylvania, USAHarvard Leadership Development Program: Harvard Business
Publishing

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2562 - ปัจจุบัน • ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
• กรรมการบริหาร บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

2561 - ปัจจุบัน • ประธานคณะกรรมการบริหาร บมจ. ไทยคม

2560 - ปัจจุบัน • กรรมการ และกรรมการผู้มีอำนาจลงนาม
บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
• กรรมการ และกรรมการผู้มีอำนาจลงนาม
บมจ. ไทยคม

การดำรงตำแหน่งในบริษัท/หน่วยงานอื่น

2561 - ปัจจุบัน • กรรมการ และกรรมการบริหาร บมจ. ซีเอส ล็อกซ์อินโฟ

2560 - ปัจจุบัน • ประธานกรรมการ บจก. ไฮ ซ็อบปิ้ง
• กรรมการ บจก. อินทัช มีเดีย
• กรรมการ บจก. ทัท ทวี
2558 - ปัจจุบัน • กรรมการ บจก. ไฮ ซ็อบปิ้ง ทวี
• กรรมการ บจก. ไอ.ที.แอฟฟิเคชั่นส์ แอนด์ เซอร์วิส

ประสบการณ์ทำงานในอดีต

2553 - 2561 • กรรมการบริหาร บมจ. ไทยคม
• รองกรรมการผู้อำนวยการ สายงานการเงินและบัญชี
บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์

2560 - 2561 • รักษาการประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์

2558 - 2560 • กรรมการ บจก. ไฮ ซ็อบปิ้ง

2553 - 2558 • กรรมการ บมจ. ไทยคม

ก.พ. - ก.ย. 2554 • รักษาการหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน
บมจ. ไทยคม

2547 - 2553 • ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการ ส่วนงานการเงินและบัญชี
บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์

นายคิม สิริก้อง^{3/}

อายุ 50 ปี / สัญชาติ ไทย

ตำแหน่ง

หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน

วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการครั้งแรก 1 เมษายน 2557

สัดส่วนการถือหุ้น^{1/} 0.0003%

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การอบรมจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)/อื่นๆ

DCP: Directors Certification Program รุ่น 116/2552

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2562 - ปัจจุบัน • หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน

การดำรงตำแหน่งในบริษัท/หน่วยงานอื่น

2561 - ปัจจุบัน • กรรมการ บจก. วงใน มีเดีย
• กรรมการ บ. เซนนิ่งตัน อินเวสเม้นท์ส พีทีอี ลิมิเต็ด

2560 - ปัจจุบัน • กรรมการ บจก. ไฮ ซ็อบปิ้ง
• กรรมการ บจก. ลิตเติ้ล เซลเตอร์

2558 - ปัจจุบัน • กรรมการ บจก. ไฮ ซ็อบปิ้ง ทวี
2557 - ปัจจุบัน • กรรมการ บจก. ไอ.ที.แอฟฟิเคชั่นส์ แอนด์ เซอร์วิส

2556 - ปัจจุบัน • กรรมการ บจก. อินทัช มีเดีย
• กรรมการ บจก. ทัท ทวี

2555 - ปัจจุบัน • กรรมการ บจก. คุ้มบี

ประสบการณ์ทำงานในอดีต

2557 - 2561 • รองกรรมการผู้อำนวยการ
สายงานบริหารการลงทุน บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์

2553 - 2559 • กรรมการบริหาร บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

2554 - 2557 • ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการอาวุโสส่วนงานบริหาร
การลงทุน บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์

2551 - 2554 • ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการส่วนงานบริหาร
การลงทุน บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์

2550 - 2551 • ผู้อำนวยการสำนักบริหารการลงทุน
บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์

นายวิชัย กิตติวิทยากุล

อายุ 57 ปี / สัญชาติ ไทย

ตำแหน่ง

เลขานุการบริษัท และรองกรรมการผู้อำนวยการ
สายงานกำกับดูแลกิจการและบริหารความเสี่ยง
วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการครั้งแรก 1 กรกฎาคม 2550
สัดส่วนการถือหุ้น¹⁾ 0.0000%

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท บัณฑิต มหาวิทยลัยธรรมศาสตร์

การอบรมจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)/อื่นๆ

High Performance Board ปี 2558 จัดโดย IMD

DCP: Directors Certification Program รุ่น 104/2551

Company Secretary Program ปี 2548

Board & CEO Assessment Program ปี 2546

Effective Audit Committee ปี 2545

Board Practices ปี 2545

Board Composition and Relations ปี 2545

Board Policy ปี 2545

Harvard Leadership Development Program: Harvard Business

Publishing - ปี 2560 - 2561

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2561 - ปัจจุบัน • รองกรรมการผู้อำนวยการสายงานกำกับดูแลกิจการ
และบริหารความเสี่ยง บมจ. อินทรี โฮลดิ้งส์
• หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านตรวจสอบภายใน
บมจ. ไทยคม

2551 - ปัจจุบัน • เลขานุการบริษัท บมจ. อินทรี โฮลดิ้งส์

การดำรงตำแหน่งในบริษัท/หน่วยงานอื่น

- ไม่มี -

ประสบการณ์ทำงานในอดีต

2554 - 2556 • ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการอาวุโส
ส่วนงานเลขานุการบริษัทและตรวจสอบภายใน
บมจ. อินทรี โฮลดิ้งส์

2547 - 2554 • ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการ
ส่วนงานเลขานุการบริษัทและตรวจสอบภายใน
บมจ. อินทรี โฮลดิ้งส์

2550 - 2552 • นายกสมาคม สมาคมผู้ตรวจสอบภายใน
แห่งประเทศไทย

2546 - 2551 • เลขานุการคณะกรรมการบริษัท
บมจ. อินทรี โฮลดิ้งส์

นางสาวกานติมา เลอเลิศยุติธรรม

อายุ 48 ปี / สัญชาติ ไทย

ตำแหน่ง

หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านทรัพยากรบุคคล กลุ่มอินทรี

วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการครั้งแรก 25 สิงหาคม 2559

สัดส่วนการถือหุ้น¹⁾ ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท Psychology Counselling Service, Rider University, USA

การอบรมจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)/อื่นๆ

DCP: Directors Certification Program รุ่น 244/2560

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2559 - ปัจจุบัน • หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านทรัพยากรบุคคล
กลุ่มอินทรี บมจ. อินทรี โฮลดิ้งส์

2558 - ปัจจุบัน • หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านทรัพยากรบุคคล
บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

การดำรงตำแหน่งในบริษัท/หน่วยงานอื่น

- ไม่มี -

ประสบการณ์ทำงานในอดีต

2556 - 2558 • รองประธานเจ้าหน้าที่สายปฏิบัติการ
บมจ. แม็คกรุ๊ป

2554 - 2556 • ประธานเจ้าหน้าที่สายทรัพยากรบุคคล
บมจ. พรุณเฑียร ประกันชีวิต (ประเทศไทย)

2550 - 2554 • ผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล
บจก. เซ็นทรัล วัตสัน (ประเทศไทย)

2547 - 2550 • ผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล
บจก. ไมโครซอฟท์ (ประเทศไทย)

หมายเหตุ 1) สัดส่วนการถือหุ้นนับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
2) คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งนายเอนก พนาภิชน เป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 เป็นต้นไป
3) คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งนายคิมห์ สิริวิชัย เป็นหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 เป็นต้นไป

รางวัลแห่งความภาคภูมิใจของอินทัช

01

รางวัลหุ้นยั่งยืน จากงานมอบรางวัลด้านความยั่งยืน SET Sustainability Awards ประจำปี 2561 จัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยได้รับต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 เพื่อประกาศเกียรติคุณและเชิดชูบริษัทจดทะเบียนที่มีการดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล

02

รางวัลบริษัทจดทะเบียนด้านผลการดำเนินงานดีเด่น ในกลุ่มบริษัทที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดสูงกว่า 100,000 ล้านบาท จากงานประกาศรางวัล SET Awards ปี 2561 จัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยได้รับติดต่อกันเป็นปีที่ 4

03

รางวัลสุดยอดแบรนด์องค์กรไทย

ในหมวดธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อเนื่องเป็นปีที่ 2

04

บริษัทยอดเยี่ยมแห่งปี ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ **บริษัทยอดเยี่ยมแห่งปี** กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี โดยวารสารการเงินการธนาคาร

05

รางวัลรายงานความยั่งยืนประจำปี 2561 ประเภท
Recognition โดยสมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย

08

เกียรติบัตรสมาชิก FTSE4Good Index
ในฐานะที่บริษัทมีผลการดำเนินงานโดดเด่น
ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล
จาก FTSE Russell ซึ่งเป็นบริษัทอิสระ
ที่จัดทำดัชนีในระดับสากลให้กับตลาด
หลักทรัพย์หลายแห่งทั่วโลก โดยได้รับเป็น
ปีที่ 2 ติดต่อกัน

06

ผลประกอบการกำกับดูแลกิจการในระดับ “ดีเลิศ” ตามโครงการสำรวจการกำกับดูแล
กิจการบริษัทจดทะเบียนไทย ประจำปี 2561 โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการ
บริษัทไทย ซึ่งได้รับเป็นปีที่ 6 ติดต่อกัน

07

เกียรติบัตร ESG 100 จากสถาบันไทยพัฒน์
โดยได้รับเป็นปีที่ 4 ติดต่อกัน จากการเป็น
บริษัทจดทะเบียนที่มีความโดดเด่นในการ
ดำเนินธุรกิจด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และ
ธรรมาภิบาล

09

ASEAN Corporate Governance Scorecard ริเริ่มโดย ASEAN Capital
Markets Forum เพื่อยกย่องความมุ่งมั่นของบริษัทย่อยในอาเซียนที่มี
การนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีมาใช้ในการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง
ซึ่งในปี 2561 อินทัชได้คะแนนสูงสุด 70 อันดับแรกของบริษัทจดทะเบียนในอาเซียน

โครงสร้างการถือหุ้นกลุ่มอินทัช

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) ¹⁾

ธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคมไร้สาย

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ¹⁾
40.45%

บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด 99.99%

บริษัท ซีเอส ลีอชอินโฟ จำกัด (มหาชน) 99.11%

บริษัท เทลอินโฟ มียเดีย จำกัด (มหาชน) 99.99%

บริษัท เอลโล เพจเจส คอมเมอร์ส จำกัด 99.94%

บริษัท เอดี เวเนเจอร์ จำกัด (มหาชน) 99.99%

บริษัท ไวร์เลส ดีไวซ์ ซัพพลาย จำกัด 99.99%

บริษัท แอดวานซ์ คอนแท็กเซ็นเตอร์ จำกัด 99.99%

บริษัท แอดวานซ์ เอ็มเปย์ จำกัด 99.99%

บริษัท แรบบิก-ไลน์ เพย์ จำกัด 33.33%

บริษัท แอดวานซ์ เมจิกการ์ด จำกัด 99.99%

บริษัท เอไอเอ็น โกลบอลคอม จำกัด 99.99%

บริษัท ซุปเปอร์ บรอดแบนด์ เน็ทเวอร์ค จำกัด 99.99%

บริษัท โมโมเทค จำกัด 99.99%

บริษัท แฟกซ์ ไลน์ จำกัด 99.98%

บริษัท แอดวานซ์ บรอดแบนด์ เน็ทเวอร์ค จำกัด 99.99%

บริษัท อมตะ เน็ทเวอร์ค จำกัด 60.00%

บริษัท อินฟอร์เมชั่น ไฮเวย์ จำกัด 29.00%

บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด 98.55%

บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ทเวอร์ค
คอมมูนิกชั่นส์ จำกัด 51.00%

บริษัท แอดวานซ์ ดิจิทัล ดิสทริบิวชั่น จำกัด 99.99%

บริษัท ศูนย์ให้บริการคงสิทธิ
เลขหมายโทรศัพท์ จำกัด 20.00%

บริษัท โมบาย ฟังก์ชั่น แอลทีดี 10.00%

ธุรกิจดาวเทียมและธุรกิจต่างประเทศ

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ¹⁾
41.13%

ดาวเทียม ★

บริษัท ไอพีสตาร์ จำกัด 100%

บริษัท ไอพีสตาร์ นิวส์แลนด์ จำกัด 100%

บริษัท ไอพีสตาร์ ออสเตรเลีย ฟิวเจอร์ จำกัด 100%

บริษัท ไอโรออน แซทเทลไลท์ ซิสเต็ม ฟิวเจอร์ จำกัด 100%

บริษัท ไอพีสตาร์ อินเตอร์เนชั่นแนล ฟังก์ชั่น จำกัด 100%

บริษัท ไอพีสตาร์ โกลบอล เซอร์วิส จำกัด 100%

บริษัท ไอพีสตาร์ เจแปน จำกัด 100%

บริษัท สตาร์ นิวเคลียส จำกัด 100%

บริษัท ทีซี บรอดคาสติ้ง จำกัด 99.99%

บริษัท อินเตอร์เนชั่นแนล แซทเทลไลท์ จำกัด 100%

บริษัท ไอพีสตาร์ (อินเดีย) ไพรวาท จำกัด 100%

บริษัท ทีซี โกลบอล เซอร์วิส จำกัด 100%

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

ธุรกิจอื่นๆ

Venture Capital²⁾

อื่นๆ

★ ไตรศัฟท์ในต่างประเทศ

บริษัท เซนนิงตัน อินเวสเม้นท์ส พรีอี่ ลิมิเตด 51.00%

บริษัท ลาว เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ มหาชน 49.00%

บริษัท ธิมเพลคอม จำกัด⁴⁾ 100%

★ อินเทอร์เน็ตและสื่อ

บริษัท ไทย แอดวานซ์ อินโฟวชั่น จำกัด 99.99%

บริษัท แคมโบเดียน ดีทีวี เน็ตเวิร์ค จำกัด 100%

บริษัท อีคิว จำกัด 20.94%

บริษัท กอล์ฟดีค จำกัด 25.00%

บริษัท ซ็อกโก การ์ด เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด 20.00%

บริษัท อีวันท์ ป๊อป โฮลดิ้งส์ พรีอี่ ลิมิเตด 17.96%

บริษัท เมดิเทค โซลูชั่น จำกัด 16.66%

บริษัท เพลย์เบสส์ พรีอี่ ลิมิเตด 15.36%

บริษัท อีคาร์ทสตูดิโอ จำกัด 11.43%

บริษัท วีวีอาร์เอเชีย จำกัด 10.00%

บริษัท วงใน มีเดีย จำกัด 9.54%

บริษัท วายดีเอ็ม (ไทยแลนด์) จำกัด 8.11%

บริษัท ดีจีโอ (ประเทศไทย) จำกัด 8.05%

บริษัท โอ.ที. แอปพลิเคชันส์ แอนด์ เซอร์วิส จำกัด 99.99%

บริษัท อินทัช มีเดีย จำกัด 99.99%

บริษัท กัช ทวี จำกัด 99.99%

บริษัท โฮ ซ็อบบิ่ง จำกัด 51.00%

บริษัท โฮ ซ็อบบิ่ง ทวี จำกัด 99.99%

หมายเหตุ :

1) บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2) ไม่รวมเงินลงทุนที่เป็นตราสารหนี้

3) INTUCH ถือหุ้น ITV (52.92%) ซึ่งปัจจุบันหยุดการดำเนินธุรกิจ และอยู่ระหว่างการพิจารณาข้อพิพาทกับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

4) บริษัท ลาว เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ มหาชน เข้าซื้อกิจการของบริษัท ธิมเพลคอม จำกัด จากรัฐบาล สปป.ลาว ในเดือนมกราคม 2562

สรุปผลการดำเนินงานตามสายธุรกิจ

ผลประกอบการตามงบการเงินรวมโดยแยกตามสายธุรกิจในระยะเวลา 3 ปี ที่ผ่านมาเป็นดังนี้

สายธุรกิจ	ดำเนินการโดย	สัดส่วน การถือหุ้น ณ 31 ธ.ค. 61	2561		2560		2559	
			ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
ธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคม ไร้สายในประเทศ	เอไอเอสและบริษัทย่อย	40.45	12,043	104.80	12,126	113.62	12,548	76.52
ธุรกิจดาวเทียมและธุรกิจ ต่างประเทศ	ไทยคมและบริษัทย่อย	41.13						
- กำไรจากการดำเนินงาน			59	0.51	8	0.08	664	4.05
- กำไรจากการขายเงินลงทุน			463 ²	4.03	-	-	-	-
- ขาดทุนจากการด้อยค่า สินทรัพย์			(741) ³	(6.45)	(1,098) ⁴	(10.30)	-	-
ธุรกิจอื่นๆ:	ดำเนินการโดย บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์ บริษัทย่อย และบริษัทร่วมอื่นๆ ¹							
- ขาดทุนจากการดำเนินงาน ปกติ			(333)	(2.89)	(363)	(3.40)	(505)	(3.07)
- กลับรายการประมาณ การดอกเบี้ยของส่วนต่าง ของสัญญาอนุญาตให้ ดำเนินการของไอทีวี			-	-	-	-	3,691 ⁵	22.50
กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่			11,491	100.00	10,673	100.00	16,398	100.00

หมายเหตุ:

¹ ประกอบด้วย บจก. ไอ.ที. แอพพลิเคชั่นส์ แอนด์ เซอร์วิส บจก. อินทัช มีเดีย ซึ่งถือหุ้นใน บจก. ไอ ซีอปปี้ (กิจการร่วมค้าที่ดำเนินธุรกิจโฮมช้อปปิ้งในประเทศไทย) บจก. แมทซ์บ็อกซ์ (ปัจจุบันได้หยุดดำเนินธุรกิจและอยู่ระหว่างการชำระบัญชี) บมจ. ไอทีวี (ซึ่งหยุดดำเนินการเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2550 และบันทึกสำรองเผื่อดอกเบี้ยของส่วนต่างของสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการจนกระทั่งไตรมาสที่ 1 ปี 2559) และธุรกิจภายใต้โครงการ Venture Capital

² ระหว่างปี 2561 บริษัท ไทย แอวอนซ์ อินโนเวชั่น จำกัด ("ไทยเอไอ") (เดิมชื่อ ดีทีวี) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของไทยคม ได้ขายหุ้นสามัญทั้งหมดที่ถืออยู่ในซีเอสแอล ให้แก่ เอ็ดบับลิวเอ็น ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของเอไอเอส โดยบริษัทได้รับส่วนแบ่งกำไรดังกล่าวจำนวน 463 ล้านบาท (สุทธิจากการแบ่งปันกำไรส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมและภาษี)

³ บมจ. ไทยคม ได้ทำการด้อยค่าสินทรัพย์ดาวเทียม เนื่องจากการชะลอตัวของอุตสาหกรรมการให้บริการดาวเทียมจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค รวมทั้งการแข่งขันที่รุนแรงที่ทำให้ผลตอบแทนจากการให้เช่าช่องสัญญาณดาวเทียมลดลง โดยบริษัทได้รับส่วนแบ่งขาดทุนจากการด้อยค่าดังกล่าวจำนวน 741 ล้านบาท (สุทธิจากการแบ่งปันขาดทุนส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมและภาษี)

⁴ บมจ. ไทยคม ได้ทำการด้อยค่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ดำเนินการภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ เนื่องจากรายได้ของดาวเทียมลดลง และได้ทำการด้อยค่าของค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นของบริษัทย่อยทางอ้อมของไทยคม เนื่องจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจในประเทศไทย ออสเตอร์เลียส่งผลให้การเติบโตของธุรกิจลดลง โดยบริษัทได้รับส่วนแบ่งขาดทุนจากการด้อยค่าดังกล่าวจำนวน 1,098 ล้านบาท (สุทธิจากการแบ่งปันขาดทุนส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมและภาษี)

⁵ บมจ. ไอทีวี ได้ปรับปรุงประมาณการหนี้สินโดยปรับลดรายการบัญชีสำรองเผื่อดอกเบี้ยของส่วนต่างของสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการค้างจ่ายและดอกเบี้ยจำนวน 3,691 ล้านบาท (สุทธิจากการแบ่งปันกำไรส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม) ในไตรมาสที่ 2 ปี 2559 หลังจากได้ทบทวนประมาณการตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการรวมทั้งความเห็นของที่ปรึกษาฝ่ายกฎหมายแล้วเห็นว่าประมาณการหนี้สินจำนวน 2,890 ล้านบาทเป็นประมาณการที่ดีที่สุดสำหรับการบันทึกบัญชีของไอทีวี

THE
FUTURE
IS NOW

เหตุการณ์สำคัญในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา

ปี 2561

- ไฮ ซ็อบปิ้ง มีการเติบโตของยอดขายอย่างต่อเนื่อง โดยได้นำเสนอสินค้าที่มีความหลากหลายมากขึ้น โดยปีนี้ได้เพิ่มสินค้าประเภทแฟชั่นและเครื่องประดับ รวมถึงสินค้าที่มีความต้องการตามฤดูกาล และมีการทำการตลาดโดยเพิ่มรายการสดเพื่อกระตุ้นยอดขาย นอกจากนี้ ยังเพิ่มช่องทางการรับชมกับผู้ประกอบการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม เพื่อเพิ่มการเข้าถึงผู้บริโภคให้มากขึ้น
- อินทรีลงทุนในบริษัทร่วมลงทุนในโครงการอินเวนท์เพิ่มอีก 3 บริษัท ได้แก่ บริษัท วายดีเอ็ม (ไทยแลนด์) จำกัด บริษัท ซ็อคเก็ต คาร์ด เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด และบริษัท อีคาร์ทสตูดิโอ จำกัด นอกจากนี้ได้เข้าลงทุนในบริษัท วีวีอาร์เอเชีย จำกัด ด้วยเงินลงทุนในบริษัท อินฟินิตี้ เลเวล สตูดิโอ พีทีอี ลิมิเต็ด และ บริษัท ซินโนส จำกัด จึงทำให้มีบริษัทร่วมลงทุนภายใต้โครงการอินเวนท์ในปัจจุบันทั้งสิ้น 13 บริษัท
- เมื่อวันที่ 5 มกราคม เอดับบลิวเอ็นและเอสบีเอ็น (บริษัทย่อยของเอไอเอส) ได้ลงนามในสัญญาเชิงพาณิชย์ทางธุรกิจกับบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เพื่อเสริมความแข็งแกร่งของโครงข่ายและรองรับการเจริญเติบโตการใช้งานประเภทข้อมูลของลูกค้ากว่า 40 ล้านรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ สัญญาดังกล่าวครอบคลุมการดำเนินการเชิงพาณิชย์ร่วมกันจนถึงเดือนสิงหาคม 2568
- เมื่อวันที่ 5 มีนาคม เอเอ็มพี (บริษัทย่อยของเอไอเอส) ได้เข้าลงนามในสัญญาร่วมกับบริษัท แรบพิทเพย์ ซิสเทม จำกัด และไลน์ เพย์ คอร์ปอเรชั่น (ประเทศญี่ปุ่น) ลงทุนในบริษัท แรบพิท-ไลน์ เพย์ จำกัด (“RLP”) ในสัดส่วนบริษัทละร้อยละ 33.33 เพื่อขยายธุรกิจให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์และตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในยุคดิจิทัล
- เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม เอดับบลิวเอ็นรายงานผลการดำเนินการเสนอซื้อหลักทรัพย์ทั้งหมดของซีเอสแอล เพื่อเพิกถอนหลักทรัพย์จากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ภายหลังการเสนอซื้อหลักทรัพย์ดังกล่าว เอดับบลิวเอ็นมีสัดส่วนการถือหุ้นในซีเอสแอลเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 81.47 เป็นร้อยละ 98.96
- เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม เอดับบลิวเอ็น ได้รับใบอนุญาตคลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมย่าน 1800 เมกะเฮิรตซ์ ช่วงความถี่วิทยุ 1740-1745 เมกะเฮิรตซ์คู่กับ 1835-1840 เมกะเฮิรตซ์ จากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เพื่อให้ลูกค้ากว่า 40 ล้านรายได้รับประสบการณ์การใช้งานเพิ่มมากขึ้นในเรื่องคุณภาพทั้งบริการผ่านเสียงและบริการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพสูงสุดตามมาตรฐานเทคโนโลยี 4G
- ไทยคมปรับกลยุทธ์มุ่งสู่การเป็นผู้นำธุรกิจดาวเทียมและดิจิทัลแพลตฟอร์มแห่งเอเชีย เน้นเติบโตใน 3 ธุรกิจหลัก คือ ธุรกิจดาวเทียม (Core Business) ธุรกิจข้างเคียงซึ่งรวมถึงการสร้างดิจิทัลเทคโนโลยีแพลตฟอร์ม (Adjacent New Business) และ ธุรกิจใหม่ๆ ในยุคดิจิทัล (New Business Prototyping)
- ไทยคมเปิดตัวบริการด้านดิจิทัล “Nava™” บริการสื่อสารอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงทางทะเล เพื่อเชื่อมต่อการสื่อสารให้เรือที่ออกไปปฏิบัติการสามารถติดต่อกับชายฝั่ง พร้อมยกระดับอุตสาหกรรมการเดินทางเรือให้ก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ
- ไทยคมประสบความสำเร็จในการบรรลุข้อตกลงในสัญญาระยะยาว เพื่อให้บริการเป็นที่ปรึกษาทางธุรกิจและการตลาดให้แก่บริษัท บังกลาเทศ คอมมิวนิเคชั่นส์ แชนเทลไลท์ จำกัด ซึ่งถือหุ้นโดยรัฐบาลบังกลาเทศ เพื่อพัฒนาการให้บริการของดาวเทียมบังก้าบันฑู (Bangabandhu-1) ที่ได้จัดส่งขึ้นสู่วงโคจรค้างฟ้า เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2561 และเป็นดาวเทียมสื่อสารดวงแรกของบังกลาเทศ

ปี 2560

- ไฮ ซ็อบบี้ ปรับตัวเข้าสู่ยุคดิจิทัล โดยร่วมมือกับ Lazada และ Shopee ร้านค้าออนไลน์ที่เป็นที่รู้จักมากที่สุดของประเทศไทย เพื่อเพิ่มช่องทางขายสินค้าและเข้าถึงผู้บริโภคได้มากขึ้น
- อินทัชลงทุนในบริษัทร่วมลงทุนในโครงการอินเทอร์เน็ตเพิ่ม 3 บริษัท ได้แก่ บริษัท ดิจิโอ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท อีเว้นท์ บิโอบ โฮลดิ้งส์ ฟิฟตี้ ลิมิเต็ด และบริษัท อีคอมเมิร์ซ เอ็นเนเบลล์ ฟิฟตี้ ลิมิเต็ด (Shopback) จึงทำให้มีบริษัทร่วมทุนภายใต้การบริหารในรูปแบบคอร์ปอเรท เวเนเจอร์ แคปปิตอลทั้งสิ้น 11 บริษัท
- เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม เอ็ดบิลลิเอ็น ดำเนินการซื้อหุ้น ซีเอสแอล จำนวนร้อยละ 56.21 จากไทยคมและสิงเทล ผ่านการเสนอซื้อหลักทรัพย์โดยสมัครใจที่ราคาหุ้นละ 7.80 บาท
- เอไอเอส เปิดตัวเครือข่ายใหม่ AIS NEXT G เพื่อตอบสนองพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีการใช้งานด้านข้อมูลสูงขึ้น ด้วยการผสมผสานประสิทธิภาพของความเร็ว AIS 4G ADVANCED และ AIS SUPER WIFI เข้าด้วยกัน ทำให้เกิดเครือข่ายใหม่ที่มีความเร็วสูงสุดระดับกิกะบิตต่อวินาที
- ไทยคมร่วมมือกับ บริษัท หัวเว่ย เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท สตาร์คอร์ มีเดีย เทคโนโลยี จำกัด เพื่อพัฒนาแพลตฟอร์มบริการแพร่ภาพและเสียงผ่านแอปพลิเคชันบนอินเทอร์เน็ต หรือ Over The Top (OTT) ในประเทศไทย ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างการให้บริการแพลตฟอร์ม OTT ในอนาคตสำหรับลูกค้าองค์กร สถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการโทรคมนาคมต่างๆ ในประเทศไทย

ปี 2559

- เมื่อวันที่ 6 มกราคม ไฮ ซ็อบบี้ ได้เริ่มดำเนินธุรกิจไฮมาร์ทออนไลน์ผ่านการแพร่ภาพทางโทรทัศน์บนช่องดาวเทียม และตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2559 ได้เพิ่มช่องทางการนำเสนอสินค้าผ่านทางเว็บไซต์ www.highshopping.com และทางแอปพลิเคชัน HIGH SHOPPING
- บริษัทลงทุนในบริษัทร่วมลงทุนในโครงการอินเทอร์เน็ตเพิ่ม 2 บริษัท ได้แก่ บริษัท วงใน มีเดีย จำกัด และ บริษัท โซเชียล เนชั่น และได้ถอนจากการลงทุนในบริษัท คอมพิวเตอร์โลจี จำกัด และ บริษัท ซอปลอท โมบิลิตี้ ฟิฟตี้ ลิมิเต็ด
- เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน เอ็ดบิลลิเอ็น ได้รับใบอนุญาตคลื่นความถี่สำหรับบริการโทรคมนาคมย่าน 900 เมกะเฮิร์ตซ์ ช่วงความถี่วิทยุ 895-905 เมกะเฮิร์ตซ์ คู่กับ 940-950 เมกะเฮิร์ตซ์ จาก กสทช. ทำให้สามารถให้บริการ 4G ได้ครอบคลุมร้อยละ 98 ของจำนวนประชากรในประเทศ ด้วยสถานีฐานกว่า 42,100 แห่ง
- เอไอเอส ขยายธุรกิจการให้บริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต บ้านความเร็วสูง ภายใต้แบรนด์ "AIS Fibre" ด้วยการขยายโครงข่ายใยแก้วนำแสงที่เป็นเทคโนโลยีล่าสุดครอบคลุม 5.2 ล้านครัวเรือนใน 28 จังหวัดและมีลูกค้าจำนวนกว่า 301,500 ราย ภายในระยะเวลาเพียง 1 ปี 6 เดือนที่ได้เริ่มให้บริการ
- ไทยคม ประสบความสำเร็จในการจัดส่งดาวเทียมไทยคม 8 ขึ้นสู่วงโคจร ณ ตำแหน่งที่ 78.5 องศาตะวันออก เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ทำให้ไทยคมมีดาวเทียมที่สามารถให้บริการได้ทั้งสิ้น 5 ดวง

เป้าหมายของบริษัท

อินทัชมุ่งเน้นการลงทุนและสร้างผลตอบแทนที่ดีจากการลงทุนในธุรกิจโทรคมนาคม สื่อ และเทคโนโลยี รวมไปถึงธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องที่มีศักยภาพในการเติบโต โดยอินทัช มีเป้าหมายที่จะขยายการลงทุนและบริหารสินทรัพย์ที่เข้าลงทุนอย่างมืออาชีพ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและการเติบโตอย่างยั่งยืนให้แก่กลุ่มบริษัท เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกราย อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของบริษัท

THE
FUTURE
IS NOW

ลักษณะการประกอบธุรกิจ

อินทัชประกอบธุรกิจเข้าลงทุนในกลุ่มธุรกิจโทรคมนาคม สื่อและเทคโนโลยี ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตประจำวัน ทั้งในเรื่องของการสื่อสารและความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลได้ในทุกที่ทุกเวลา สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยอินทัชได้แบ่งประเภทการลงทุนเป็น 2 แบบคือ

1. การลงทุนในธุรกิจที่อินทัชสามารถเข้าไปร่วมบริหารวางแผนนโยบายและกำหนดทิศทางการดำเนินงานและเป้าหมายได้ ได้แก่ การลงทุนในธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคมไร้สายในประเทศ ภายใต้การดำเนินงานของ **บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (เอไอเอส)** การลงทุนในธุรกิจดาวเทียมและธุรกิจต่างประเทศ ภายใต้การดำเนินงานของ **บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) (ไทยคม)** การลงทุนในธุรกิจโฮมช้อปปิ้ง ภายใต้การดำเนินงานของบริษัท โฮมช้อปปิ้ง จำกัด (โฮมช้อปปิ้ง) การลงทุนในธุรกิจไอที ภายใต้การดำเนินงานของ **บริษัท ไอ.ที. แอปพลิเคชันส์ แอนด์ เซอร์วิส จำกัด (ไอทีเอส)**

2. การลงทุนในธุรกิจร่วมลงทุน (คอปอเรท เวนเจอร์ แคปปิตอล) ภายใต้**โครงการอินเวนท์** ที่อินทัชมิได้เข้าร่วมบริหารงานอย่างเป็นประจำ โดยมีงบประมาณการลงทุนที่ 200 ล้านบาทต่อปี ซึ่งขอบเขตการลงทุนไม่ได้จำกัดเพียงการลงทุนภายในประเทศ แต่ได้พิจารณาการลงทุนในต่างประเทศด้วย ซึ่ง ณ สิ้นปี 2561 อินทัชมีบริษัทที่เข้าร่วมลงทุนทั้งสิ้น 13 บริษัท

อินทัชดำเนินธุรกิจอย่างมืออาชีพ ให้ความสำคัญกับการบริหารสินทรัพย์ที่เข้าลงทุนเพื่อสร้างมูลค่าและการเติบโตอย่างยั่งยืน เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกรายได้รับผลตอบแทนและผลประโยชน์ตามที่คาดหวัง อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของบริษัท โดยอินทัชได้แบ่งประเภทธุรกิจออกเป็น 3 สายธุรกิจด้วยกัน ได้แก่ 1) **สายธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคมไร้สายในประเทศ** ภายใต้การดำเนินงานของเอไอเอส 2) **สายธุรกิจดาวเทียมและธุรกิจต่างประเทศ** ภายใต้การดำเนินงานของไทยคม และ 3) **ธุรกิจอื่น** โดยเอไอเอส เป็นบริษัทที่สร้างรายได้และกำไรให้กับอินทัชสูงสุดในปัจจุบัน หรือมีสัดส่วนมูลค่าตามราคาตลาดหลักทรัพย์ที่ร้อยละ 98 ของมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของอินทัช ณ สิ้นปี 2561

สายธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคมไร้สายในประเทศ ภายใต้การดำเนินงานของเอไอเอส

เอไอเอสเป็นสินทรัพย์ที่อินทัชให้ความสำคัญมากที่สุด เนื่องจากกำไรส่วนใหญ่ของบริษัทมาจากการประกอบธุรกิจของเอไอเอส และเอไอเอสมีการจ่ายเงินปันผลอย่างต่อเนื่องทุกปี จึงทำให้อินทัช สามารถส่งต่อเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้นอย่างต่อเนื่องได้เช่นกัน

เอไอเอส เป็นผู้ให้บริการด้านดิจิทัลไลฟ์ โดยดำเนินธุรกิจหลัก 3 ธุรกิจ ภายใต้อุตสาหกรรมโทรคมนาคม ได้แก่ บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (เป็นธุรกิจที่สร้างรายได้หลักประมาณร้อยละ 73 ของรายได้รวม) บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และบริการดิจิทัลเซอร์วิส โดยเอไอเอสเป็นหนึ่งในผู้ให้บริการรายใหญ่ที่วางโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคมให้แก่ประเทศไทย และเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้สินค้าและบริการจากทุกภาคส่วน สามารถส่งมอบถึงผู้บริโภคและองค์กรธุรกิจได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ตามพฤติกรรมการใช้งานที่เปลี่ยนไปในยุคดิจิทัล

ธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ณ สิ้นปี 2561 เอไอเอสในฐานะผู้นำด้านการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทย ยังคงรักษาความเป็นที่ 1 ส่วนแบ่งทางการตลาดในเชิงรายได้ที่ร้อยละ 48 และลูกค้าที่ร้อยละ 45 โดยรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ยังคงมีสัดส่วนสูงสุดของรายได้รวม เอไอเอสได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 2100 1800 และ 900 เมกะเฮิรตซ์ในการประกอบกิจการโทรคมนาคมจากกสทช. รวมทั้งเป็นพันธมิตรในการใช้งานคลื่นความถี่ 2100 เมกะเฮิรตซ์ของไอที ทำให้เอไอเอสมีคลื่นความถี่ใช้งานรวม ณ สิ้นปี 2561 ทั้งสิ้น 2x60 เมกะเฮิรตซ์

เอไอเอสให้บริการโครงข่ายที่มีคุณภาพทั้งเทคโนโลยี 4G 3G และ 2G ครอบคลุมประชากรร้อยละ 98 ของประเทศ และเป็นผู้นำในการวิจัยร่วมกับคู่ค้า เพื่อใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการพัฒนาคุณภาพโครงข่ายให้สามารถรองรับการใช้งานของลูกค้าที่เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการสานต่อความเป็นผู้นำในยุค 5G ที่จะมาถึง นอกจากนี้ เอไอเอสได้มีการติดตั้ง AIS Super WiFi กว่า 90,000 จุด

ด้วยการนำเทคโนโลยีใหม่ที่ผนวก 4G และ Wifi ไว้ด้วยกัน (AIS Next G) เพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ตได้ความเร็วสูงสุดถึง 1 กิกะบิตต่อวินาที

ธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

ธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (AIS Fibre) ได้เติบโตอย่างต่อเนื่องจากการขยายความครอบคลุมของการให้บริการในปัจจุบัน 57 จังหวัด หรือกว่า 7 ล้านครัวเรือน AIS Fibre ทำการตลาดด้วยจุดเด่นที่เป็นผู้ให้บริการเทคโนโลยีไฟเบอร์ถึงบ้านลูกค้า (FTTH) เพื่อเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตสู่ครัวเรือน และพร้อมรองรับการอัพเกรดลูกค้าที่ยังใช้งานเทคโนโลยี ADSL ด้วยคุณภาพของไฟเบอร์ที่สูงกว่าและความเร็วที่ให้บริการได้สูงสุดถึง 1 กิกะบิตต่อวินาที จึงทำให้มีผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้นต่อเนื่องมาอยู่ที่ 730,500 ราย

AIS Fibre มีการออกแพ็คเกจในหลากหลายระดับราคา ทั้งเพื่อดึงดูดลูกค้าที่สนใจเปลี่ยนจากเทคโนโลยี ADSL และ VDSL มาเป็นเทคโนโลยีไฟเบอร์ และแพ็คเกจที่ให้ความเร็วตั้งแต่ 100 เมกะบิตต่อวินาทีขึ้นไปสำหรับครอบครัว รวมทั้งได้นำแพ็คเกจคอนเทนต์ระดับโลกเข้ามาผนวก เพื่อให้ลูกค้ารับชมภาพยนตร์กีฬา ความบันเทิงผ่านกล่อง AIS PLAYBOX และมุ่งนำเสนอครบทุกบริการในแพ็คเกจเดียวทั้งอินเทอร์เน็ตบ้าน อินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ การรับชมคอนเทนต์ระดับโลก และการใช้งาน AIS Super WiFi แบบไม่จำกัด โดยเป้าหมายสำคัญของบริการ AIS Fibre คือการก้าวขึ้นเป็นผู้ให้บริการรายหลักในตลาดผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงภายในปี 2563

ธุรกิจดิจิทัลเซอร์วิส

เอไอเอสได้มีการคิดค้นและพัฒนาดิจิทัลเซอร์วิสด้านต่างๆ ให้แก่ลูกค้าทั่วไปและลูกค้าองค์กรในประเทศไทย โดยร่วมมือกับผู้สร้างและให้บริการดิจิทัลเซอร์วิสในการพัฒนาระบบนิเวศของการทำธุรกิจแบบเชื่อมโยงร่วมกับพันธมิตรที่มีความเชี่ยวชาญในบริการแต่ละประเภทเพื่อการเติบโตไปพร้อมกัน พร้อมทั้งมุ่งพัฒนาการให้บริการด้านดิจิทัลอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างรายได้ในรูปแบบใหม่ๆ และมุ่งสู่การเป็นผู้ให้บริการด้านดิจิทัลไลฟ์สไตล์อย่างเต็มรูปแบบ ธุรกิจดิจิทัลเซอร์วิสของเอไอเอสเน้นใน 4 ด้าน ได้แก่

- 1) วิดีโอแพลตฟอร์ม ผ่านแอปพลิเคชัน AIS PLAY บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ แท็บเล็ต และกล่อง AIS PLAYBOX โดยเป็นการร่วมกับพันธมิตร เช่น HOOQ Netflix ViU NBA และผู้ให้บริการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมและดิจิทัล

- 2) คลาวด์สำหรับองค์กร ได้ต่อยอดการให้บริการด้วยการเข้าซื้อบริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) โดยแนวโน้มธุรกิจลูกค้าองค์กรในประเทศไทยมีการตื่นตัวในการเปลี่ยนมาใช้ดิจิทัลโซลูชันมากขึ้น เนื่องจากใช้เงินลงทุนต่ำ รวมถึงไม่ต้องลงทุนในระบบโครงสร้างพื้นฐานเองในยุคที่เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
- 3) ธุรกิจรวมทางการเงินบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นการให้บริการแก่ลูกค้าองค์กรผ่าน “mPay” และให้บริการลูกค้าทั่วไปผ่าน “Rabbit LINE Pay” เพื่อเป็นการสนับสนุนการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด (Cashless Society) ตามนโยบายภาครัฐ และได้ร่วมมือกับ สิงเทล เปิดตัวแพลตฟอร์ม “VIA” โดยลูกค้าที่ใช้ Rabbit LINE Pay สามารถซื้อสินค้าของร้านค้าที่ร่วมรายการในประเทศสิงคโปร์ได้โดยไม่ต้องพกเงินสด

- 4) การเชื่อมต่อระหว่างอุปกรณ์ (Internet of Things หรือ IoT) ตัวอย่างการใช้งานเช่น จักรยานอัจฉริยะ Mobike การร่วมมือกับ บริษัท พร็อพเพอร์ตี้ เพอร์เฟค จำกัด (มหาชน) และนิคมอุตสาหกรรมอมตะ เพื่อพัฒนาโซลูชันด้าน Smart City การบำรุงรักษาท่อก๊าซธรรมชาติของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และการพัฒนาระบบป้องกันน้ำท่วมโรงงานของ บริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด

ธุรกิจดิจิทัลเซอร์วิสจะเป็นส่วนสนับสนุนสำคัญที่ช่วยให้เอไอเอสสามารถสร้างแหล่งรายได้แหล่งใหม่ในอนาคตนอกเหนือจากการคิดค่าบริการการใช้อินเทอร์เน็ตบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปัจจุบัน และทำให้เอไอเอสสามารถเป็นผู้ให้บริการแบบครบวงจร (integrated operator) ผ่านการผนวกสินค้าและบริการจากธุรกิจหลักทั้ง 3 ธุรกิจเข้าด้วยกัน (convergence)

ภาวะอุตสาหกรรมและการแข่งขันในปี 2561

อุตสาหกรรมโทรคมนาคมไทยเปลี่ยนจากระบบสัมปทานไปสู่ระบบใบอนุญาตอย่างสมบูรณ์ รวมทั้งได้มีการทำสัญญาร่วมพันธมิตรทางธุรกิจกับรัฐวิสาหกิจ ในการร่วมใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ เสาโทรคมนาคม และอุปกรณ์โครงข่ายต่างๆ เพื่อรองรับการใช้งาน 4G ที่เติบโตขึ้น โดย ณ สิ้นปี 2561 ลูกค้าที่ใช้บริการเทคโนโลยี 4G คิดเป็นประมาณร้อยละ 59 ของฐานลูกค้ารวมในตลาด เติบโตจากปีก่อนที่อยู่ต่ำกว่าร้อยละ 50 สอดคล้องกับอัตราการใช้งานข้อมูลที่เพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ประมาณ 10 กิกะไบต์/เลขหมายที่ใช้ทางด้านข้อมูล/เดือน และทำให้การย้ายจากระบบเติมเงินมาเป็นระบบรายเดือนเกิดขึ้นต่อเนื่อง โดยสัดส่วนเลขหมายระบบรายเดือนต่อเลขหมายรวมได้เติบโตจากร้อยละ 22 ในปีก่อน มาเป็นร้อยละ 26 ในปีนี้ อย่างไรก็ตาม รายได้ของอุตสาหกรรมโทรศัพท์เคลื่อนที่กลับชะลอตัวลงเนื่องด้วยตลาดอิมมิตัวจากจำนวนการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่อจำนวนประชากรที่สูงกว่าร้อยละ 130 ดังนั้น ภาพการแข่งขันในปีที่ผ่านมาจึงเน้นไปที่การนำเสนอแพ็คเกจการใช้งานด้านข้อมูลแบบไม่จำกัดด้วยความเร็วคงที่ (Fixed-speed Unlimited) ซึ่งกดดันการเติบโตของรายได้ของอุตสาหกรรม จึงทำให้ผู้ให้บริการนำเสนอแพ็คเกจที่ให้ความเร็ว 4G สูงสุด พร้อมปริมาณการใช้งานด้านข้อมูลที่เหมาะสม ทางด้านการให้ส่วนลดค่าเครื่องมีแนวโน้มลดลงจากปีก่อน โดยเน้นการทำการตลาดแบบรายพื้นที่มากขึ้น ซึ่งสะท้อนถึงการควบคุมประสิทธิภาพของแคมเปญและค่าใช้จ่ายที่เข้มงวดขึ้น

สำหรับตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงยังคงมีการเติบโตของรายได้กว่าร้อยละ 11 ตามความต้องการใช้งานอินเทอร์เน็ตในที่อยู่อาศัยที่ยังคงเพิ่มขึ้น หรือคิดเป็นอัตราส่วนครัวเรือนที่ใช้งานที่ประมาณร้อยละ 43 โดยผู้ให้บริการทุกรายยังคงเน้นขยายความครอบคลุมของบริการไฟเบอร์มากขึ้น พร้อมทั้งใช้กลยุทธ์ด้านราคาที่ดึงดูดใจ จึงทำให้รายได้เฉลี่ยต่อผู้ใช้บริการ (ARPU) ของอุตสาหกรรมลดลงจากปีก่อน อย่างไรก็ตาม ผู้ให้บริการได้นำเสนอแพ็คเกจแบบคอนเวอร์เจนซ์ (Convergence) ที่รวมหลายบริการไว้ในแพ็คเกจเดียวกัน ทั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ซิมอินเทอร์เน็ตสำหรับโทรศัพท์เคลื่อนที่ และคอนเทนต์ โดยชูจุดเด่นด้านมูลค่าของแพ็คเกจโดยรวมที่มากกว่าการให้บริการเพียงอย่างเดียว ซึ่งในปัจจุบันได้รับความนิยมจากผู้บริโภคมากขึ้น

ภาวะอุตสาหกรรมและแนวโน้มการแข่งขันในปี 2562

สำหรับปี 2562 คาดว่าตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ยังคงขยายตัวจากการใช้งาน 4G เพื่อรับชมคอนเทนต์ด้านวิดีโอและการทำงานโซเชียลมีเดีย ทั้งนี้ จากการทยอยลดการนำเสนอแพ็คเกจ Fixed-speed Unlimited คาดว่าจะช่วยให้รายได้ของผู้ให้บริการค่อยๆ ปรับตัวดีขึ้น อย่างไรก็ตาม การแข่งขันในตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปี 2562 ยังคงมีอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นลูกค้าที่มีคุณภาพ และคุณภาพของโครงข่าย 4G ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกใช้บริการของลูกค้า รวมถึงภาพลักษณ์และสิทธิพิเศษต่างๆ โดยผู้ให้บริการมีแนวโน้มนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการเรียนรู้พฤติกรรมของลูกค้าเข้ามาปรับใช้ ซึ่งจะช่วยให้การนำเสนอสินค้าและบริการตอบโจทย์ลูกค้าแต่ละรายได้ดีมากขึ้น

ในด้านคลื่นความถี่ของผู้ให้บริการในแต่ละรายค่อนข้างเพียงพอในปัจจุบัน เนื่องจากลูกค้าได้เปลี่ยนการใช้งานจาก 3G มาสู่ 4G มากขึ้น ทำให้สามารถจัดสรรความถี่ระหว่างเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่เงื่อนไขและราคาประมูลอาจยังไม่เป็นที่พอใจ ทำให้ความต้องการประมูลคลื่นความถี่เพิ่มเติมสำหรับบริการ 4G นั้นจึงอาจมีความไม่ชัดเจนนักในปี 2562 ขณะที่แนวโน้มการใช้งานเทคโนโลยี 5G จะเริ่มมีความชัดเจนมากขึ้นในอีก 2-3 ปีข้างหน้า โดยได้รับความร่วมมือจากทั้งภาครัฐและเอกชนสร้างการเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี พร้อมร่วมกันหารูปแบบทางธุรกิจใหม่ ซึ่งจะทำให้การใช้เทคโนโลยี 5G เกิดประโยชน์สูงสุด และหากมีเงื่อนไขการจัดสรรคลื่นความถี่ที่มีความเหมาะสม จะช่วยสนับสนุนให้การลงทุนในเทคโนโลยี 5G เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งส่งเสริมการเติบโตของประเทศในหลากหลายอุตสาหกรรม ทั้งนี้ คาดว่าผู้ให้บริการจะเริ่มเตรียมความพร้อมด้านโครงข่ายให้รองรับเทคโนโลยี 5G มากขึ้น ผ่านการทำงานร่วมกับคู่ค้า พร้อมทั้งสื่อสารกับ กสทช. เพื่อเปิดโอกาสให้มีการเริ่มทดสอบเทคโนโลยี 5G เบื้องต้นในบางพื้นที่ ก่อนจะมีการลงทุนเพื่อเปิดให้ใช้งานจริงเชิงพาณิชย์ และให้ข้อมูลแก่ กสทช. ถึงภาวะของอุตสาหกรรมและภาวะทางการเงินของผู้ให้บริการในปัจจุบัน เพื่อสนับสนุนให้ กสทช. สามารถวางแผนการใช้งานคลื่นความถี่ของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงคาดว่าจะมีแนวโน้มการเติบโตที่ใกล้เคียงกับปีก่อน โดยผู้ให้บริการจะยังคงเน้นขยายพื้นที่ให้บริการไฟเบอร์ และเร่งอัปเดตลูกค้าที่ใช้เทคโนโลยีเดิมให้มาใช้งานเทคโนโลยีไฟเบอร์ ในขณะที่ความน่าสนใจและความคุ้มค่าของแพ็คเกจ รวมทั้งการบริการหลังการขายที่มีประสิทธิภาพ จะมีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจของลูกค้ามากขึ้น โดยคาดว่าผู้ให้บริการที่สามารถนำเสนอแพ็คเกจที่มีหลากหลายบริการ (Convergence) จะสามารถสร้างข้อได้เปรียบในการดึงดูดลูกค้าได้มากกว่าผู้ให้บริการที่นำเสนอบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพียงอย่างเดียว

เป้าหมายการดำเนินธุรกิจ 3-5 ปี

เทคโนโลยีดิจิทัลในปัจจุบันได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว พร้อมกับความต้องการของผู้บริโภคยุคใหม่ที่ซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้เอไอเอสปรับตัวเพื่อพัฒนาบริการจากผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ไปสู่ผู้ให้บริการด้านดิจิทัลไลฟ์ที่ผสาน 3 ธุรกิจหลัก เพื่อตอบโจทย์การใช้ชีวิตประจำวันของผู้บริโภค พัฒนาศักยภาพทางธุรกิจ และขยายขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาส่งเสริมศักยภาพและประสิทธิภาพเพื่อมุ่งสู่การเติบโตในยุคดิจิทัล

ทั้งนี้ เอไอเอสมีเป้าหมายในการดำเนินธุรกิจ 4 ด้าน ได้แก่

สร้างโครงข่ายที่มีคุณภาพ เพื่อส่งมอบประสบการณ์ใช้งานที่เหนือกว่า

เอไอเอสคาดการณ์ว่าการทำงานอินเทอร์เน็ตบนโทรศัพท์เคลื่อนที่จะยังคงเติบโต โดยดิจิทัลแพลตฟอร์มจะเข้ามาเป็นช่องทางหลักในการใช้งานของผู้บริโภค จึงทำให้เอไอเอสมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพของโครงข่าย ทั้งด้านความครอบคลุม (coverage) และความจุ (capacity)

ทั้งนี้ในอีก 2-3 ปี ข้างหน้า มาตรฐานของเทคโนโลยี 5G จะมีความชัดเจนมากขึ้น ทำให้เอไอเอสมีความพร้อมในการให้บริการแก่ธุรกิจนอกอุตสาหกรรมอื่นได้มากขึ้น เช่น การให้บริการ NB-IoT (Narrow-Band Internet of Things) โดยปริมาณคลื่นความถี่ที่สามารถนำมาให้บริการ อุปกรณ์ที่รองรับ รวมทั้ง

แอปพลิเคชันและรูปแบบการหารายได้ใหม่ๆ จะเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดการลงทุนที่เหมาะสมในระยะยาว

ตอบโจทย์ความต้องการใช้งานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงด้วยเทคโนโลยีไฟเบอร์

ดิจิทัลเซอร์วิสในยุคอนาคตมีแนวโน้มที่จะพัฒนาขีดจำกัดและคุณภาพของบริการให้สูงขึ้น เช่น การแพร่ภาพในระบบ Ultra-High Definition ที่ต้องอาศัยความเร็วอินเทอร์เน็ตที่สูงขึ้นกว่าการแพร่ภาพแบบ High Definition ซึ่งโครงข่ายไฟเบอร์เป็นเทคโนโลยีที่สามารถตอบโจทย์การใช้งานดังกล่าว ทำให้เอไอเอสเล็งเห็นศักยภาพในการเติบโตของตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและตั้งเป้าหมายที่จะเป็นหนึ่งในผู้ให้บริการรายหลักภายในปี 2563 โดยขยายบริการไปสู่พื้นที่ที่ยังขาดการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่มีคุณภาพ และเน้นการให้บริการผ่านรูปแบบคอนเวอร์เจนซ์ (Fixed-Mobile Convergence หรือ FMC)

สร้างแหล่งรายได้ใหม่จากดิจิทัลเซอร์วิส และส่งเสริมศักยภาพองค์กรธุรกิจ ด้วยบริการไอซีทีที่โซลูชันแบบครบวงจร

สมาร์ตโฟนกลายเป็นอุปกรณ์หลักในชีวิตประจำวันของผู้บริโภคในการรับชมคอนเทนต์และการใช้งานผ่านแอปพลิเคชัน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เอไอเอสจึงเน้นการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์ม เช่น การให้บริการวิดีโอคอนเทนต์ (AIS PLAY) และการชำระเงินผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Rabbit LINE Pay) เพื่อตอบสนองความต้องการใช้งานของลูกค้า และต่อยอดรายได้จากธุรกิจใหม่ โดยใช้ประโยชน์จากฐานลูกค้าและข้อมูลบนแพลตฟอร์ม

ในขณะเดียวกัน ระบบคลาวด์และไอซีทีโซลูชันเป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับลูกค้าองค์กร เอไอเอสจึงขยายการให้บริการดาต้าเซ็นเตอร์แบบครบวงจร พร้อมข้อได้เปรียบจากการมีโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ครอบคลุมซึ่งบริการเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมศักยภาพและลดต้นทุนให้แก่ลูกค้าอีกด้วย

พัฒนาบุคลากรเข้าสู่ยุคดิจิทัล ปรับใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

เอไอเอสเชื่อว่าพนักงานเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนบริษัทไปสู่ความสำเร็จที่ยั่งยืน จึงมีเป้าหมายในการพัฒนาขีดความสามารถของพนักงานด้วยการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน โดยได้เปิด เอไอเอส อินโนเวชัน เซ็นเตอร์ (AIS Innovation Centre) เพื่อสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลและแพลตฟอร์มการเรียนรู้ ซึ่งในอนาคตอันใกล้ การนำ

เทคโนโลยีที่เรียนรู้จากข้อมูลเพื่อทำนายพฤติกรรม (Predictive Analytics Tools) และการบริหารจัดการคุณค่าของลูกค้า (Customer Value Management หรือ CVM) ซึ่งผนวกรวมเทคโนโลยีด้านแมชชีน เลิร์นนิง (Machine learning) และ ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence หรือ AI) จะถูกนำมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจ และทำให้เอไอเอสสามารถนำเสนอสินค้าและบริการได้ตรงตามความต้องการของลูกค้าแต่ละรายมากขึ้น

สายธุรกิจดาวเทียมและธุรกิจต่างประเทศภายใต้การดำเนินงานของไทยคม

ธุรกิจหลักของไทยคมประกอบด้วย 3 กลุ่ม คือ 1) ธุรกิจดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้อง 2) ธุรกิจอินเทอร์เน็ตและสื่อ และ 3) ธุรกิจโทรศัพท์ในต่างประเทศ ซึ่งไทยคมได้เน้นการลงทุนระยะยาว โดยพิจารณาจากปัจจัยพื้นฐานของธุรกิจที่จะเข้าไปลงทุนรวมถึงแนวโน้มของธุรกิจนั้นๆ เป็นสำคัญ ทั้งนี้รายได้ส่วนใหญ่ของไทยคมมาจากธุรกิจดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้องเป็นหลัก หรือคิดเป็นร้อยละ 97 ของรายได้รวม และรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้จากลูกค้าในประเทศไทย ซึ่งไทยคมเป็นผู้ให้บริการรายเดียวในประเทศ หรือคิดเป็นร้อยละ 54 ของรายได้รวม

ธุรกิจดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้อง

ไทยคมดำเนินธุรกิจภายใต้สัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม) สิ้นสุดปี 2564 และภายใต้ใบอนุญาตจาก กสทช. สิ้นสุดปี 2575 โดยดาวเทียมไทยคม แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ดาวเทียมแบบทั่วไป (ไทยคม 5 ไทยคม 6 ไทยคม 7 และไทยคม 8) และดาวเทียมบรอดแบนด์ (ไทยคม 4)

ดาวเทียมแบบทั่วไป ให้บริการแพร่ภาพสัญญาณโทรทัศน์ และการบริการสื่อสารผ่านดาวเทียมแบบครบวงจร และบริการส่งช่องรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมถึงบ้านผู้รับโดยตรง ทั้งในระบบ Standard Definition และในระบบ High Definition และ Ultra-High Definition แก่ผู้ประกอบการสถานีโทรทัศน์ภาคพื้นดิน สถานีโทรทัศน์ดาวเทียม ผู้ผลิตสื่อโทรทัศน์ และผู้ประกอบการโทรทัศน์แบบบอกรับสมาชิก

ดาวเทียมบรอดแบนด์ ให้บริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต (แบบจุดต่อจุด) และการให้บริการข้อมูลครอบคลุมการใช้งานในตลาดผู้ใช้บริการรายย่อย ได้แก่ กลุ่มผู้อยู่อาศัยและธุรกิจขนาดย่อมในพื้นที่ห่างไกล และตลาดผู้ให้บริการโครงข่าย

โทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านดาวเทียม เพื่อรองรับการขยายตัวของสังคมเมืองและการใช้งานอินเทอร์เน็ตที่เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ยังให้บริการแก่ภาคธุรกิจที่มีความต้องการการสื่อสารแบบความเร็วสูงที่เชื่อถือได้ และเป็นระบบสำรองเมื่อเครือข่ายภาคพื้นดินล้มเหลว และการให้บริการแก่ภาครัฐที่ช่วยเพิ่มโอกาสการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการติดต่อสื่อสารทั่วประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการเชื่อมต่อการสื่อสารเมื่อเกิดภาวะวิกฤตภัยพิบัติในพื้นที่ต่างๆ การให้บริการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม การให้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตชุมชน หรือการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์สำหรับการใช้งานภายในของหน่วยงานภาครัฐและการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ

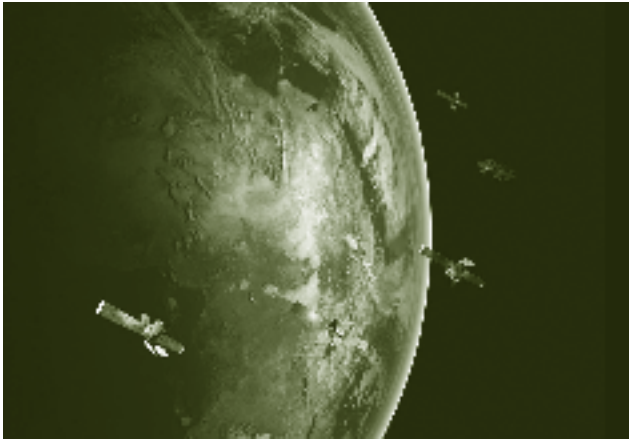
นอกจากนี้ ไทยคมยังให้บริการเชื่อมต่อข้อมูลผ่านระบบดาวเทียมแบบเคลื่อนที่ เพื่อตอบสนองพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ต้องการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการติดต่อสื่อสารทุกที่ทุกเวลา ผ่านระบบดาวเทียมแบบเคลื่อนที่ทางอากาศ In-Flight Connectivity (IFC) และทางทะเล Maritime Services

ในปี 2561 ไทยคมได้เริ่มให้บริการแบบครบวงจรในการเป็นที่พักอาศัยการออกแบบระบบสื่อสารดาวเทียม การทำการตลาด และการลงทุนในการทำธุรกิจแก่ผู้ประกอบการดาวเทียมทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีความต้องการที่จะเริ่มต้นดำเนินธุรกิจดาวเทียม เพื่อตอบสนองความต้องการและยกระดับความเข้าใจในการดำเนินธุรกิจดาวเทียมให้กับลูกค้าอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ภาวะอุตสาหกรรมและการแข่งขันในปี 2561

สำหรับดาวเทียมแบบทั่วไป พบว่าบริการด้านการแพร่ภาพสัญญาณโทรทัศน์จะยังคงเป็นการใช้งานหลักทั่วโลก โดยภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกยังคงมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนช่องและการเปลี่ยนระบบการแพร่ภาพเป็นระบบ High Definition รวมทั้งยังมีผู้ให้บริการรายใหม่ที่ใช้บริการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมถึงบ้านผู้รับโดยตรง (DTH) เพิ่มขึ้นอีกด้วย

สำหรับประเทศไทยได้มีการกำหนดให้ผู้ประกอบการช่องรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมแบบบอกรับสมาชิกต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการจาก กสทช. ซึ่งข้อกำหนดดังกล่าวทำให้ช่องรายการโทรทัศน์มีคุณภาพและเกิดประโยชน์กับผู้บริโภคมากขึ้น ช่วยส่งเสริมการแข่งขันอย่างเป็นธรรมสำหรับผู้ประกอบการด้านโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมซึ่งมีส่วนช่วยกระตุ้นให้อุตสาหกรรมโทรทัศน์ภายในประเทศมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ถึงแม้ว่าการแข่งขันในภูมิภาคจะรุนแรง แต่ไทยคมเชื่อว่าจะไม่ได้รับผลกระทบมากนัก เนื่องจากชื่อเสียงและความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้าที่มีมายาวนาน ประกอบกับการคัดสรรกลุ่มลูกค้า และช่องรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมที่มีคุณภาพ ทำให้ดาวเทียมไทยคมเป็นที่ต้องการของผู้ใช้บริการรายใหม่ โดยปัจจุบันร้อยละ 62 ของประชากรในประเทศไทยมีการใช้บริการรับสัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม และเคเบิลทีวีผ่านดาวเทียมไทยคม และยังคงเป็นผู้มีส่วนแบ่งการตลาดในภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง และเป็นหนึ่งในผู้ให้บริการหลักในภูมิภาคเอเชียใต้

สำหรับภูมิภาคแอฟริกา เป็นตลาดใหญ่ที่เต็มไปด้วยศักยภาพ และการเติบโตจากผู้ให้บริการและผู้จัดจำหน่ายสื่อ โดยมีการเพิ่มขึ้นของจำนวนช่องรายการและมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนระบบการแพร่ภาพเป็นระบบ High Definition ในอนาคต นอกจากนี้ยังมีภูมิประเทศที่ยากต่อการขยายโครงสร้างพื้นฐานบนพื้นดิน จึงทำให้ดาวเทียมยังคงมีบทบาทสำคัญต่อความต้องการในการเชื่อมต่อสื่อสารของภูมิภาคนี้

ทั้งนี้ มีผู้ประกอบการดาวเทียมหลายรายสนใจและเล็งเห็นโอกาสในการขยายตลาดเป้าหมายมายังทวีปแอฟริกา ส่งผลให้ภูมิภาคแอฟริกามีการแข่งขันที่รุนแรงและส่งผลต่อราคาค่าเช่าช่องสัญญาณดาวเทียม อย่างไรก็ตาม แอฟริกาเป็นตลาดที่มีศักยภาพในเชิงปริมาณความต้องการใช้งาน เนื่องจาก

เป็นทวีปที่ใหญ่อันดับ 2 มีจำนวนประชากรอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ประชากรยังมีขีดจำกัดในการเข้าถึงเทคโนโลยีการสื่อสาร ไทยคมจึงมุ่งเน้นไปยังการให้บริการแพร่กระจายช่องรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมและการขยายโครงข่ายด้านโทรคมนาคม และมุ่งสร้างความร่วมมือกับพันธมิตรธุรกิจเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า

สำหรับดาวเทียมบรอดแบนด์ พบว่าความต้องการใช้บริการดาวเทียมบรอดแบนด์ทั่วโลกมีแนวโน้มเติบโตขึ้นอย่างมาก ซึ่งภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกมีความต้องการใช้งานเป็นอันดับที่สองรองจากทวีปอเมริกาเหนือ อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมดาวเทียมบรอดแบนด์มีการแข่งขันสูงขึ้นจากการเริ่มให้บริการของกลุ่มผู้ประกอบการดาวเทียมบรอดแบนด์รายใหญ่ที่มีเครือข่ายครอบคลุมทั่วโลกและผู้ประกอบการดาวเทียมบรอดแบนด์แห่งชาติของประเทศออสเตรเลีย นอกจากนี้ ยังมีผู้ให้บริการดาวเทียมบรอดแบนด์ในวงโคจรระยะปานกลาง (Medium Earth Orbit) เช่น O3B ที่มีความแตกต่างของบริการที่ให้อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการดาวเทียมบรอดแบนด์ดังกล่าวมีกลุ่มตลาดเป้าหมายหลักที่แตกต่างกันและยังต้องใช้เวลาในการทดสอบ ส่งผลให้ดาวเทียมไทยคม 4 ยังคงความได้เปรียบในการแข่งขันที่แข็งแกร่งจากการเป็นผู้ประกอบการดาวเทียมบรอดแบนด์รายแรกและการมีใบอนุญาตให้บริการ (Landing Rights) ในกว่า 10 ประเทศทั่วภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

แผนกลยุทธ์ในปี 2562

ไทยคมเดินหน้าสร้างความแข็งแกร่งในการเป็นดาวเทียมแบบทั่วไปที่ได้รับความนิยมสูง ณ ตำแหน่งวงโคจร 78.5 องศาตะวันออก ซึ่งเป็นตำแหน่งวงโคจรของดาวเทียมไทยคม 5 ไทยคม 6 และไทยคม 8 โดย ณ สิ้นปี 2561 จำนวนช่องรายการโทรทัศน์เพิ่มขึ้นจาก 1,003 ช่องรายการ เป็น 1,039 ช่องรายการ (132 ช่องรายการระบบ High Definition) ด้วยการนำเสนอบริการที่มีคุณภาพเพื่อรองรับการออกอากาศรายการโทรทัศน์ในระบบ High Definition และ Ultra-High Definition และบริการเสริมต่างๆ เพื่อช่วยเพิ่มศักยภาพให้กับผู้ประกอบการ นอกจากนี้ ได้ขยายบริการไปยังตลาดเกิดใหม่ที่มีศักยภาพ โดยเฉพาะประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงและเอเชียใต้ โดยเน้นการให้บริการส่งช่องรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมถึงบ้านผู้รับโดยตรง

สำหรับภูมิภาคแอฟริกา ไทยคมมุ่งสร้างความแตกต่างจากคู่แข่ง ด้วยการมุ่งเน้นกลุ่มประเทศเป้าหมายอย่างชัดเจน โดยเน้นการนำเสนอบริการส่งช่องรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมบริการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ บริการเครือข่ายข้อมูลในระบบ VSAT (Very Small Aperture Terminal) และ

บริการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมทั้งสร้างความร่วมมือกับพันธมิตรเพื่อนำเสนอบริการแบบครบวงจร นอกเหนือจากนี้ยังร่วมมือกับพันธมิตรผู้ให้บริการสถานีภาคพื้นดินในทวีปยุโรป เพื่อให้บริการแพร่กระจายช่องรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมจากประเทศยุโรปสู่ทวีปแอฟริกาอีกด้วย

ทางด้านดาวเทียมบรอดแบนด์ ไทยคมให้ความสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มปริมาณการใช้งานแบนด์วิธบนแพลตฟอร์มไอพีสตาร์ (ไทยคม 4) และแพลตฟอร์มของพันธมิตรทางธุรกิจให้มากขึ้น โดยเฉพาะในประเทศไทย อินเดีย และจีน และมีแผนขยายธุรกิจบรอดแบนด์ไปสู่ตลาดกลุ่มใหม่ในประเทศที่มีศักยภาพและมีความได้เปรียบในการแข่งขัน

นอกจากนี้ ไทยคมยังให้บริการอย่างต่อเนื่องในการเชื่อมต่อข้อมูลผ่านระบบดาวเทียมแบบเคลื่อนที่ โดยให้ความสำคัญในการเชื่อมต่อบนพื้นทะเล และสมาร์ทแพลตฟอร์ม OTT เพื่อให้บริการส่งรายการโทรทัศน์หรือวิดีโอผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไปยังผู้ชมได้ทุกที่ทุกเวลา

สำหรับแผนระยะยาว ไทยคมอยู่ระหว่างการศึกษาความเป็นไปได้ทางธุรกิจร่วมกับพันธมิตรในการดำเนินโครงการดาวเทียมบรอดแบนด์ขนาดใหญ่ (Very High Throughput Satellite) ที่มีโครงสร้างต้นทุนต่อหน่วยต่ำเพื่อการให้บริการด้านบรอดแบนด์สำหรับอนาคต

ธุรกิจอินเทอร์เน็ตและสื่อ

เป็นผู้จัดจำหน่ายอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม บริการให้คำปรึกษาและติดตั้งระบบสำหรับเครือข่ายบรอดแบนด์แบบครบวงจร (System Integration) ในประเทศไทย โดยบริษัท ไทย แอ็ดวานซ์ อินโฟร์เซ็น จำกัด (เดิมคือบริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด) จัดจำหน่ายอุปกรณ์รับสัญญาณโทรทัศน์ ในประเทศกัมพูชา โดยบริษัท แคมโบเดียน ดีทีวี เน็ตเวิร์ค จำกัด และให้บริการอินเทอร์เน็ตในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยบริษัท ลาว เทเลคอมมิวนิเคชันส์ มหาชน (แอลทีซี)

ธุรกิจโทรศัพท์ในต่างประเทศ

ภายใต้แอลทีซี ซึ่งเป็นกิจการร่วมค้ากับรัฐบาลลาวตามสัญญาร่วมทุนสิ้นสุดปี 2589 เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ โทรศัพท์โครงข่ายพื้นฐาน บริการโทรศัพท์พื้นฐานไร้สาย บริการอินเทอร์เน็ต บริการข้ามแดนอัตโนมัติ และบริการเสริมสำหรับโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งแอลทีซีเป็นผู้ดำเนินการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และอินเทอร์เน็ตที่มีผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่มากกว่า 1.5 ล้านราย ณ สิ้นปี 2561

ธุรกิจอื่น

ธุรกิจโฮมช้อปปิ้ง ภายใต้การดำเนินงานของไฮ ช้อปปิง มีช่องทางการนำเสนอสินค้าผ่านโทรทัศน์บนช่องดาวเทียม ช่องเคเบิล ช่องในระบบดิจิทัล และช่องทางออนไลน์ โดยรายได้ส่วนใหญ่ยังคงมาจากการนำเสนอสินค้าผ่านโทรทัศน์บนช่องดาวเทียม ซึ่งในปี 2561 ไฮ ช้อปปิง มีรายได้ 861 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 33 จากปีที่ผ่านมา โดยได้ใช้กลยุทธ์การนำเสนอสินค้าที่มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น เพิ่มสินค้าประเภทแฟชั่นและเครื่องประดับ รวมถึงสินค้าที่มีความต้องการตามฤดูกาล และมีการทำการตลาดโดยเพิ่มรายการสดเพื่อกระตุ้นยอดขายอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังเพิ่มจำนวนช่องรายการทางโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมเพื่อเพิ่มการเข้าถึงผู้บริโภคให้มากขึ้น

ภาพรวมตลาดโฮมช้อปปิงในประเทศไทยยังเป็นกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดเล็กเมื่อเทียบกับมูลค่าตลาดค้าปลีกรวม แต่เป็นธุรกิจที่มีแนวโน้มเติบโตขึ้นและเป็นโอกาสของผู้เล่นรายใหม่ โดยในปี 2561 คาดว่าภาพรวมอุตสาหกรรมยังคงเติบโตที่ประมาณร้อยละ 20 ซึ่งอุตสาหกรรมโฮมช้อปปิงได้มีการพัฒนาขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนช่องดิจิทัล ทำให้ผู้ประกอบการมีโอกาสสร้างเนื้อหาในการนำเสนอสินค้าผ่านช่องรายการต่างๆ ได้มากขึ้น สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคได้อย่างครอบคลุมและหลากหลาย ประกอบกับพฤติกรรมผู้บริโภคได้มีการเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากการซื้อสินค้าในปัจจุบันมีความ

สะดวกและง่ายยิ่งขึ้นโดยไม่ต้องเดินทางไปซื้อด้วยตัวเอง แต่สามารถซื้อสินค้าผ่านทีวีโฮมช้อปปิ้ง และช่องทางออนไลน์ได้ด้วยเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า ทั้งความสะดวกสบายในการเลือกซื้อสินค้าและระบบการชำระเงินออนไลน์ที่มีความปลอดภัยและเชื่อถือได้มากขึ้น

สำหรับปี 2562 โฮช้อปปิ้งคาดว่าจะมียอดขายมากกว่า 1,000 ล้านบาท โดยการเติบโตจะมาจากทุกช่องทางการขายและการดำเนินกลยุทธ์ในการเป็นช่องแรกของผู้ชมรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม รวมทั้งการจับมือกับพันธมิตรทางธุรกิจ นอกจากนี้ได้ทำการพัฒนาระบบภายใน เช่น การขยายจำนวน

call center เพื่อสอดคล้องกับจำนวนสั่งซื้อที่เพิ่มขึ้น การปรับปรุงระบบไอที รวมทั้งเพิ่มความหลากหลายของสินค้า โดยเฉพาะสินค้าแฟชั่น สินค้าเพื่อสุขภาพ และเน้นยอดขายสินค้าที่มีอัตรากำไรสูง รวมทั้งปรับปรุงกลยุทธ์การตลาดให้น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

ปัจจุบัน โฮช้อปปิ้ง ได้ออกอากาศผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ ทางโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมบนแพลตฟอร์ม PSI DTV และ BIG4 และทางออนไลน์ที่ www.highshopping.com และแอปพลิเคชัน HIGHSHOPPING

ธุรกิจไอทีภายใต้การดำเนินงานของไอทีเอเอส เป็นผู้ให้บริการทางด้านระบบคอมพิวเตอร์และระบบ SAP เพื่อสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่กลุ่มอินทัช โดยไอทีเอเอสมีการจ่ายเงินปันผลกลับมายังอินทัชอย่างสม่ำเสมอ

ธุรกิจร่วมลงทุนภายใต้โครงการอินวेंट เป็นกิจกรรมที่อินทัชให้ความสำคัญ เนื่องจากการลงทุนใหม่จะเป็นการเปิดโอกาสให้อินทัชได้ก้าวหน้าทางเทคโนโลยีใหม่ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งเปิดโอกาสในการสร้างการเติบโตให้แก่ธุรกิจอีกทางหนึ่ง นอกเหนือจากธุรกิจที่ได้ลงทุนไปแล้ว โดยการลงทุนภายใต้โครงการอินวेंटนี้ อินทัชได้คงนโยบายการลงทุนในธุรกิจโทรคมนาคม สื่อ เทคโนโลยี และดิจิทัล ภายใต้งบประมาณการลงทุนที่ 200 ล้านบาทต่อปี โดยมีได้จำกัดการลงทุนแค่ในประเทศไทย แต่ยังแสวงหาโอกาสการลงทุนในต่างประเทศด้วย ซึ่งพอร์ตการลงทุนของอินทัชในปัจจุบันประกอบด้วยบริษัทที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทย สิงคโปร์และสหรัฐอเมริกา โดยอินทัชรับรู้กำไรขาดทุนจากการลงทุนของแต่ละบริษัทตามสัดส่วนการถือหุ้น ซึ่งมีนโยบายการถือหุ้นในแต่ละบริษัทไม่เกินร้อยละ 30

โครงการอินวेंटที่ได้เสริมสร้างความแข็งแกร่งและผลักดันวงการสตาร์ทอัพให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง ด้วยการสนับสนุนเงินลงทุนเพื่อพัฒนาสินค้าและบริการ พร้อมทั้งพัฒนาแนวทางการดำเนินธุรกิจภายในบริษัทให้ได้มาตรฐาน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านบัญชีหรือกฎหมาย นอกจากนี้ ยังได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น การให้ความรู้แก่บุคคลทั่วไปด้วยการเป็นวิทยากรและเข้าร่วมตัดสินการให้รางวัลในงานสตาร์ทอัพต่างๆ ที่จัดขึ้นในประเทศไทย การให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่สตาร์ทอัพของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการของภาครัฐและเอกชน การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มผู้ประกอบการใหม่ต่างๆ (Startup Communities) และกลุ่มตลาดทุน และการเข้าร่วมเป็นสมาชิกในสมาคมต่างๆ รวมทั้งได้สนับสนุนและเข้าร่วมงานสตาร์ทอัพที่จัดขึ้นทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ซึ่งเป็น

กิจกรรมที่จัดขึ้นโดยภาครัฐและเอกชน เพื่อเป็นการเปิดโลกทัศน์ให้เห็นถึงสิ่งใหม่ ทั้งยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ร่วมวงการสตาร์ทอัพและเป็นการสนับสนุนให้วงการสตาร์ทอัพเติบโตต่อไปได้อย่างแข็งแกร่ง

ในปี 2561 อินทัชได้ลงทุนภายใต้โครงการอินเวนท์เพิ่ม 4 บริษัท โดย 3 บริษัทเป็นการลงทุนโดยใช้เงินลงทุนทั้งสิ้น 110 ล้านบาท และอีก 1 บริษัทเป็นการแลกหุ้นในบริษัทเดิมเพื่อได้บริษัทใหม่ ประกอบด้วย

บริษัท วายดีเอ็ม (ไทยแลนด์) จำกัด ผู้นำด้านการทำการตลาดดิจิทัลในประเทศไทย ให้บริการด้านการตลาดดิจิทัลแบบครบวงจร ประกอบด้วย การให้คำปรึกษาการแก้ปัญหาสื่อและแพลตฟอร์ม ภายใต้บริษัทในเครือ ได้แก่ Adyim, Gottimize, ALT65, AdPocket, DOER, AVG และ NAWIN โดยอินทัชใช้เงินลงทุนทั้งสิ้น 30 ล้านบาท

บริษัท ช็อคโก คาร์ด อินเตอร์ไพรส์ จำกัด ผู้นำการให้บริการระบบ Customer Relationship Management (CRM) และ Point-of-Sale (POS) ดิจิทัลแพลตฟอร์ม นำเสนอโซลูชันระบบเชื่อมความสัมพันธ์ลูกค้าสำหรับกลุ่มธุรกิจ SMEs โดยอินทัชใช้เงินลงทุน 40 ล้านบาท ซึ่ง Choco จะนำเงินลงทุนไปพัฒนาแพลตฟอร์มให้แข็งแกร่งมากขึ้น พร้อมเพิ่มทีมงานเพื่อตอบรับกับแผนดำเนินงานในอนาคตและบุคลากร SMEs และกลุ่มลูกค้าระดับองค์กรทั่วประเทศแบบเต็มตัว โดยเน้นขยายการให้บริการระบบ CRM แก่กลุ่มลูกค้า เช่น ร้านอาหาร, ร้านตัดผม, ร้านล้างรถ ในพื้นที่กรุงเทพฯ, ชลบุรี, เชียงใหม่ และภูเก็ต เป็นหลัก

บริษัท อีคาร์กสตูดิโอ จำกัด เป็นผู้เชี่ยวชาญในการออกแบบและพัฒนา และให้คำปรึกษาทางด้านระบบแผนที่ และเทคโนโลยีอ้างอิงตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ (Location-Based Technology) ทั้งบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ และ Web-Based Application โดยให้บริการทั้งภาคธุรกิจและบุคคลทั่วไป โดยอินทัชใช้เงินลงทุนทั้งสิ้น 40 ล้านบาท

บริษัท วีวีอาร์เอเซีย จำกัด (วีวีอาร์เอเซีย) เป็นผู้นำการให้บริการโซลูชันและพัฒนาคอนเทนต์ในรูปแบบเสมือนจริง (Virtual Reality (VR), Augmented Reality (AR) และ Mixed Reality (MR)) บนอุปกรณ์เคลื่อนที่ต่างๆ โดยโซลูชันดังกล่าวได้ถูกใช้ในกลุ่มทางการแพทย์ ทัศนศึกษา, ความบันเทิง และการศึกษา ซึ่งอินทัชลงทุนในวีวีอาร์เอเซียด้วยการแลกหุ้นในบริษัท อินฟิเนิตี้ เอลเวล สตูดิโอ พิกัส ลิมิเต็ด และบริษัท ซินโบส จำกัด และถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 10

ทำให้บริษัทภายใต้โครงการอินวเ้นทีในปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 13 บริษัท (ไม่รวมบริษัทที่ขายออกไป) โดยบริษัทที่ได้ลงทุนไปแล้ว ในช่วงปี 2555-2560 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ลักษณะธุรกิจ

การดำเนินธุรกิจที่สำคัญในปี 2561

<p>2555</p> <p>บริษัท อีคิว จำกัด</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ผู้นำตลาดด้านช่องทางการให้บริการสื่อสิ่งพิมพ์ดิจิทัลในประเทศไทยและขยายธุรกิจไปสู่การให้ผู้สร้างสรรค์เนื้อหาขึ้นมาเองโดยเฉพาะ (User Generated Content: UGC) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ookbee U เข้าร่วมจัดตั้งบริษัท ชิก เน็ทเวิร์ค พีทีอี ลิมิเต็ด เพื่อออกเงินสกุลดิจิทัล “SIX” สำหรับใช้เป็นสื่อกลางในการใช้จ่ายในกลุ่มบริษัท • จอยลดดา (แพลตฟอร์ม UGC ภายใต้ออกเบบี้ U) ได้ขยายไปยังประเทศอินโดนีเซีย • ร่วมเป็นพันธมิตรกับ Line TV นำเสนอละครสั้นจำนวน 4 เรื่อง • ขยายไปยังธุรกิจใหม่ในการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์ม BNK48
<p>2556</p> <p>บริษัท เมดิเทค โซลูชัน จำกัด</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ผู้ผลิตและจำหน่ายอุปกรณ์ที่ช่วยสื่อสารสำหรับผู้ป่วยอัมพาตและผู้พิการ โดยเทคโนโลยีการตรวจจับการกะพริบตาซึ่งช่วยให้ผู้ป่วยสามารถสื่อสารกับแพทย์พยาบาล และญาติได้สะดวกและถูกต้องมากขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> • พัฒนาเกมสำหรับผู้ป่วย • ทำโครงการร่วมกับโรงพยาบาลรามารับดี และสามารถขยายธุรกิจไปยังประเทศกาตาร์
<p>2558</p> <p>บริษัท เพลย์เบส จำกัด</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ผู้ให้บริการและพัฒนาระบบการประยุกต์แนวคิดจากเกมไปใช้ประโยชน์ทางด้านอื่นๆ ผ่านสื่อดิจิทัล หรือ ดิจิทัลเกมมิฟิเคชัน (Digital Gamification) ที่จะสร้างการเชื่อมโยงระหว่างแบรนด์และผู้บริโภคให้มีความผูกพันกันมากขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> • ร่วมเป็นพันธมิตรกับองค์กรขนาดใหญ่ในต่างประเทศ ในกลุ่มธุรกิจธนาคารและพลังงาน
 <p>บริษัท กอล์ฟดิ๊ก จำกัด</p>	<ul style="list-style-type: none"> • พัฒนาแอปพลิเคชัน “Golfdigg” สำหรับจองสนามกอล์ฟพร้อมทั้งชำระเงินออนไลน์ รวมทั้งพัฒนาระบบการจองสนามกอล์ฟให้แก่เจ้าของสนามกอล์ฟ 	<ul style="list-style-type: none"> • เน้นการทำธุรกิจแบบ B2B2C โดยการร่วมมือกับธนาคาร บริษัทท่องเที่ยว และบริษัทที่ให้บริการจองสนามกอล์ฟในต่างประเทศ • เป็นผู้จัดการจำหน่ายบัตรเข้าชมการแข่งขันกอล์ฟ Honda LPGA เพื่อสร้างการรับรู้ในตลาด

ลักษณะธุรกิจ

การดำเนินธุรกิจที่สำคัญในปี 2561

<p>2559</p> <p>บริษัท วงใน มีเดีย จำกัด</p>	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาแอปพลิเคชันรีวิวร้านอาหาร สถาบันเสริมความงาม ท่องเที่ยว บริการส่งอาหารร่วมกับ LINE MAN และธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้อง พัฒนาคอนเทนต์ข่าวและคอนเทนต์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีภายใต้เว็บไซต์ แปรนติอินไซด์และบล็อกนั้น 	<ul style="list-style-type: none"> ขยายธุรกิจไปสู่การทำระบบ POS โดยเข้าลงทุนบางส่วนในบริษัท ลีฟวิ่ง โมบาย จำกัด หรือภายใต้ชื่อ Food Story ขยายไปยังธุรกิจท่องเที่ยวภายใต้ชื่อ Wongnai Travel
 <p>บริษัท โซเซียลเอนชั่น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ผู้พัฒนาเทคโนโลยีด้านการโฆษณาแบบเสมือนจริงหรือวิดีโอ 360 องศา ภายใต้แบรนด์ OmniVirt ในประเทศสหรัฐอเมริกา 	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาการทำโฆษณาในรูปแบบ 3 มิติ และ AR
<p>2560</p> <p>บริษัท ดิจิโอ (ประเทศไทย) จำกัด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ผู้พัฒนาและให้บริการระบบชำระเงินแบบเปิดเสร็จผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile point of sale : mPOS) แก่สถาบันการเงินเพื่อนำไปให้บริการต่อแก่ลูกค้าของสถาบันการเงินที่ต้องการรับชำระเงินด้วยบัตรเครดิตและ QR Code 	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาเครื่องรับชำระเงิน Smart EDC และ mini EDC พัฒนาโครงการร่วมกับธนาคารและห้างสรรพสินค้าเพื่อพัฒนาระบบการชำระเงินในร้านค้าต่างๆ
 <p>บริษัท อีเว้นท์ ป๊อป โฮลดิ้งส์ พิกซ์ ลิมิเตด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ผู้พัฒนาและให้บริการแพลตฟอร์มจัดการงานอีเว้นท์แบบครบวงจร (End-to-End Event Management Platform) และระบบ CRM 	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนารูปแบบใหม่ๆ ตามความต้องการของผู้ใช้งาน พัฒนาอุปกรณ์ใหม่เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดงานอีเว้นท์ ได้รับงานจัดกิจกรรมขนาดใหญ่ เช่น BNK48 Joox เป็นต้น
 <p>บริษัท อีคอมเมิร์ซ เอ็นเนเบลอสส์ พิกซ์ ลิมิเตด</p>	<ul style="list-style-type: none"> แพลตฟอร์มรวบรวมร้านค้าออนไลน์ภายใต้ชื่อ “Shopback” ดำเนินธุรกิจใน 7 ประเทศ ได้แก่ สิงคโปร์ ไต้หวัน มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย และออสเตรเลีย 	<ul style="list-style-type: none"> ขยายธุรกิจไปยังประเทศออสเตรเลีย เพิ่มจำนวนร้านค้าได้มากขึ้น เช่น Shopee LINE MAN เป็นต้น

ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งโครงการอินเวนท์ อินทัชมุ่งมั่นสนับสนุนและช่วยเหลือกลุ่มสตาร์ทอัพด้วยการให้เงินทุน การให้คำปรึกษา รวมทั้งสร้างกลยุทธ์ธุรกิจร่วมกันระหว่างบริษัทในกลุ่ม โดยอินทัชเล็งเห็นความสำคัญของธุรกิจร่วมลงทุนที่นอกจากจะสร้างโอกาสการเติบโตและกำไรให้แก่กลุ่มอินทัชแล้ว ยังเป็นโอกาสของอินทัชในการเข้าถึงนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อให้ก้าวทันกับเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และสามารถนำเทคโนโลยีเหล่านั้นมาให้บริการแก่ผู้ใช้งาน เพื่อให้กลุ่มคนเหล่านั้นมีความสะดวกสบายและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเป็นการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศอีกทางหนึ่ง โดยอินทัชตระหนักถึงการนำเทคโนโลยีอย่างถูกต้องและนำเทคโนโลยีต่างๆ ที่อินทัชมีเข้าไปช่วยเหลือคนในชุมชนผ่านกิจกรรมเพื่อสังคมของอินทัช เช่น โครงการปลูกข้าวเพื่อสุขภาพโดยอินทัช ซึ่งจะช่วยเพิ่มมูลค่าและผลผลิตให้กับคนในชุมชน

การบริหารความเสี่ยงและปัจจัยความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยง

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ตระหนักว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นองค์ประกอบสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้บริษัทสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ทางธุรกิจที่กำหนดไว้ ทั้งนี้การบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้บริษัทมีการตัดสินใจที่ดีขึ้นในเรื่องการกำกับดูแล กลยุทธ์ การกำหนดวัตถุประสงค์ และการดำเนินงานประจำวัน

บริษัทได้กำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วย วัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยง ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ การกำกับดูแลความเสี่ยง รวมถึงนโยบายและกระบวนการบริหารความเสี่ยง เพื่อส่งเสริมการบริหารความเสี่ยงของบริษัทในภาพรวมให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้กรอบการบริหารความเสี่ยงจะสนับสนุนการระบุ การวัดระดับ การจัดการ การติดตาม และการรายงาน ความเสี่ยงที่สำคัญที่อาจเป็นภัยต่อความสามารถในการบรรลุวัตถุประสงค์ทางกลยุทธ์ของบริษัท

วัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยง

วัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของกรอบการบริหารความเสี่ยงของบริษัท ทั้งนี้บริษัทมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงให้มีความเข้มแข็งทั่วทั้งองค์กร และมุ่งหวังให้พนักงานมีความตระหนักรู้ถึงความเสี่ยงในการดำเนินงานประจำวันของตนเอง รวมถึงรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวอย่างเหมาะสม นอกจากนี้บริษัทสนับสนุนให้พนักงานมีทัศนคติและพฤติกรรมในการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงที่ดี โดยมีแนวทางการดำเนินการดังนี้

- สื่อสารให้พนักงานรับทราบการให้ความสำคัญจากคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารระดับสูง (Tone from the top) อย่างชัดเจนและสม่ำเสมอในเรื่องการยอมรับหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง
- กำหนดให้การประเมินความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการตัดสินใจทางธุรกิจ โดยให้มีการพิจารณาถึงความสมดุลระหว่างความเสี่ยงและผลตอบแทนที่จะได้รับ
- กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการด้านทรัพยากรบุคคล เช่น การพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง การประเมินผลงาน การกำหนดค่าตอบแทน และการพัฒนาด้านความเป็นผู้นำ
- สนับสนุนและให้โอกาสพนักงานทุกระดับในการระบุและรายงานความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อกำหนดผู้รับผิดชอบและจัดทำแผนการจัดการความเสี่ยง ซึ่งจะช่วยลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งมุ่งให้มีการเรียนรู้จากข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นเพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงาน
- กำหนดให้พนักงานทุกระดับมีความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยง ทั้งนี้ผู้บริหารจะประพฤติตนเป็นต้นแบบในการบริหารความเสี่ยง และมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงของบริษัท
- กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการฝึกอบรมผู้บริหาร เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการบริหารความเสี่ยงให้กับผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง

ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

คณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติเกณฑ์ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของบริษัท ซึ่งกำหนดระดับของความเสี่ยงที่คณะกรรมการบริษัทยอมรับได้ทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเพื่อให้บริษัทสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ทางธุรกิจที่กำหนดไว้โดยคณะกรรมการบริษัท ได้สอบทานระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้เป็นประจำทุกปี หรือเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เพื่อให้มั่นใจว่าระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้สอดคล้องกับกลยุทธ์และธุรกิจของบริษัท รวมถึงกฎระเบียบ และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ทั้งนี้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้เป็นส่วนสำคัญของระบบการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ โดยเชื่อมโยงกระบวนการบริหารความเสี่ยงเข้ากับวัตถุประสงค์ทางธุรกิจของบริษัท เพื่อให้พนักงานทุกระดับตอบสนองต่อความเสี่ยงในแนวทางเดียวกัน

การกำกับดูแลความเสี่ยง

บริษัทกำหนดให้การกำกับดูแลและหน้าที่ความรับผิดชอบด้านความเสี่ยง เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานทั่วทั้งองค์กร เพื่อให้มั่นใจว่าการควบคุมดูแลและหน้าที่ความรับผิดชอบมีความเหมาะสมต่อการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

- คณะกรรมการบริษัท มีหน้าที่ความรับผิดชอบสูงสุดในการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงของบริษัท ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินธุรกิจ ทั้งนี้คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบทำหน้าที่ช่วยสนับสนุนคณะกรรมการบริษัทในการสอบทานให้มั่นใจว่ากระบวนการบริหารความเสี่ยงมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร รับผิดชอบในการดำเนินการตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงและติดตามให้มีการปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่องผ่านคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงของแต่ละสายงาน โดยมีประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
- คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ทำหน้าที่กำหนดนโยบายกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยง ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง เพื่อเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ รวมทั้งสอบทานความเสี่ยงและมาตรการจัดการความเสี่ยงที่สำคัญของบริษัท ซึ่งประเมินโดยหน่วยงานเจ้าของความเสี่ยง และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงให้ดียิ่งขึ้น
- ผู้บริหารของบริษัท รับผิดชอบในการประเมินและติดตามความเสี่ยง ตลอดจนมาตรการจัดการความเสี่ยงในการดำเนินงานประจำวันอย่างต่อเนื่อง

นโยบายและกระบวนการบริหารความเสี่ยง

บริษัทได้จัดทำนโยบายการบริหารความเสี่ยง ซึ่งกำหนดกรอบการปฏิบัติงาน และกระบวนการ เพื่อใช้ในการบริหารความเสี่ยงของบริษัท ทั้งนี้บริษัทได้นำแนวทางของ COSO Enterprise Risk Management framework และ ISO 31000 of International Organization for Standardization มาปรับใช้ในการระบุและประเมินความเสี่ยงของกิจกรรมทางธุรกิจที่บริษัทดำเนินการ เพื่อจัดทำแผนในการจัดการกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

ปัจจัยความเสี่ยง

บริษัทประกอบธุรกิจโดยการลงทุนในธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคม ไร้สาย ธุรกิจดาวเทียมและธุรกิจต่างประเทศ และธุรกิจอื่นๆ ซึ่งมีความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของบริษัท

ทั้งนี้ความเสี่ยงสำคัญในปัจจุบันของบริษัทได้แสดงรายละเอียดไว้ตามด้านล่าง อย่างไรก็ตามนอกเหนือจากความเสี่ยงที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ อาจมีความเสี่ยงอื่นๆ ซึ่งบริษัทไม่อาจทราบได้ในขณะนี้ หรือเป็นความเสี่ยงที่บริษัทพิจารณาในขณะนี้ว่าไม่เป็นสาระสำคัญ แต่อาจเป็นความเสี่ยงที่มีความสำคัญในอนาคตได้

1. ความเสี่ยงจากการที่บริษัทประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น

ความเสี่ยง : เงินลงทุนหลักของบริษัทอยู่ในบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (“เอไอเอส”) และบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) (“ไทยคม”) ซึ่งเป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจโทรคมนาคมภายใต้ใบอนุญาตที่มีกฎหมายเฉพาะและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยหน่วยงานรัฐ

ทั้งนี้ในฐานะที่บริษัทประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น กระแสเงินสดและผลการดำเนินงานของบริษัทจึงขึ้นอยู่กับเงินปันผลที่ได้รับจากบริษัทย่อยและบริษัทร่วม โดยร้อยละ 94.95 เป็นเงินปันผลรับจาก เอไอเอส ทั้งนี้หากบริษัทย่อยและบริษัทร่วมที่บริษัทถือหุ้นได้รับผลกระทบจากความเสี่ยงต่างๆ ในการดำเนินธุรกิจ รวมถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบและกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโทรคมนาคม อาจส่งผลให้ผลประโยชน์การไม่ปฏิบัติตามเป้าหมาย และอาจไม่สามารถจ่ายเงินปันผลได้ตามที่คาดการณ์ไว้ ซึ่งจะมีผลกระทบโดยตรงต่อผลประโยชน์การ ฐานะการเงิน และความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัท

นอกจากนี้ความสามารถของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมของบริษัทในการจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้น ซึ่งรวมถึงบริษัท เป็นไปตามกฎหมายที่บังคับใช้และอาจรวมถึงข้อจำกัดอื่นๆ ซึ่งระบุในตราสารหนี้ และสัญญาสินเชื่อของบริษัทดังกล่าว

(ผู้ลงทุนควรศึกษาปัจจัยความเสี่ยงต่างๆ ของ เอไอเอส และ ไทยคม เพิ่มเติมจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปีของแต่ละบริษัท)

มาตรการจัดการความเสี่ยง : บริษัทได้กำหนดให้แต่ละบริษัทในกลุ่มจัดทำแผนธุรกิจประจำปีเพื่อกำหนดเป้าหมายทางธุรกิจในปีถัดไป รวมถึงเสนอแผนดำเนินการและงบประมาณประจำปี

ซึ่งจะต้องผ่านการพิจารณาและได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการบริษัทของแต่ละบริษัท รวมทั้งมีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของบริษัททำหน้าที่ติดตามความเสี่ยงของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม นอกจากนี้คณะกรรมการจัดการของบริษัทยังมีการประชุม เพื่อพิจารณาและติดตามผลการดำเนินงานของแต่ละสายธุรกิจเป็นประจำทุกเดือน ทั้งในส่วนของสภาพการแข่งขัน กลยุทธ์ทางการตลาด การบริหารการเงิน และความคืบหน้าของแผนธุรกิจ อันจะช่วยให้บริษัทสามารถวางแผนจัดการความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างทันทั่วถึง

2. ความเสี่ยงจากการลงทุนในธุรกิจใหม่

ความเสี่ยง : บริษัทวางแผนที่จะลงทุนอย่างต่อเนื่องในธุรกิจใหม่ เพื่อสร้างการเติบโต และ/หรือเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับบริษัทในกลุ่มที่มีอยู่ในปัจจุบัน การลงทุนในธุรกิจใหม่ดังกล่าวมีความเสี่ยงที่รายได้ และกำไร อาจไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่คาดการณ์ไว้ อันสืบเนื่องมาจากปัจจัยด้านต่างๆ เช่น สภาพเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี รวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้บริษัทไม่สามารถรับรองได้ว่าการลงทุนในธุรกิจใหม่จะประสบผลสำเร็จตามที่ได้วางแผนไว้ อีกทั้งการลงทุนดังกล่าวยังต้องอาศัยความเชี่ยวชาญและการจัดการเฉพาะด้านการผนึกกำลังร่วมกัน (Synergy) ระหว่างธุรกิจใหม่และธุรกิจปัจจุบัน การผสมผสานกระบวนการและระบบงานที่สำคัญ การสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรให้สอดคล้องกับธุรกิจใหม่ที่จะเกิดขึ้น ซึ่งความเสี่ยงทั้งหมดนี้ อาจทำให้ผลตอบแทนต่ำกว่าที่คาดการณ์ และอาจส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงิน รวมถึงผลการดำเนินงานของบริษัท

มาตรการจัดการความเสี่ยง : บริษัทมีนโยบายลงทุนในธุรกิจโทรคมนาคม สื่อ และเทคโนโลยี ซึ่งเป็นธุรกิจที่บริษัทมีความเชี่ยวชาญ และยังคงมีการเติบโตสูงอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้บริษัทเน้นการนำจุดแข็งและทรัพยากรของกลุ่มบริษัทมาประกอบการพิจารณาการลงทุน เพื่อจัดการและลดความเสี่ยงทางธุรกิจ รวมทั้งบริษัทได้ติดตามและบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโทรคมนาคม สื่อ และเทคโนโลยีอย่างใกล้ชิด เพื่อทราบแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจ เทคโนโลยี รวมถึงกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้บริษัทมีการปรับโครงสร้างองค์กร บริหารและพัฒนาบุคลากรที่มีความสามารถอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสอบทานนโยบายและกระบวนการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรองรับการลงทุนในเทคโนโลยีใหม่ให้สอดคล้องกับความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป

3. ความเสี่ยงจากการขยายธุรกิจของบริษัท และบริษัทในกลุ่ม

ความเสี่ยง : กลุ่มอินทรียังมีการขยายการลงทุนอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการ รวมทั้งเพิ่มสินค้าและบริการใหม่ๆ ที่จะนำเสนอต่อลูกค้า ในกรณีที่บริษัทย่อยและบริษัทรวมไม่สามารถจัดหาแหล่งเงินทุนอื่นเพื่อสนับสนุนการขยายการลงทุนได้ บริษัทในฐานะผู้ถือหุ้นจึงมีความเสี่ยงที่ต้องหาแหล่งเงินทุนให้กับบริษัทดังกล่าว ซึ่งอาจกระทบต่อความสามารถในการจ่ายเงินปันผลในอนาคต

มาตรการจัดการความเสี่ยง : บริษัทมีสถานะทางการเงินที่เข้มแข็ง มีกระแสเงินสดรับอย่างต่อเนื่องจากเงินปันผลจากบริษัทย่อยและบริษัทรวม จึงคาดว่าหากบริษัทมีความจำเป็นต้องให้การสนับสนุนเงินทุนแก่บริษัทย่อยและบริษัทรวม หรือสนับสนุนการลงทุนของบริษัทเองเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับโครงการใหม่ จะไม่กระทบต่อสภาพคล่องและกระแสเงินสดของบริษัท

นอกจากนี้บริษัทมีนโยบายอย่างต่อเนื่องในการดูแลรักษาและบริหารความสัมพันธ์กับนักลงทุนและสถาบันการเงินทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเป็นการสนับสนุนโครงการขยายการลงทุนของบริษัทในกลุ่ม ในกรณีที่มีความต้องการแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนโครงการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเงินเพิ่มทุนหรือเงินกู้

4. ความเสี่ยงจากการสูญเสียผู้บริหารและพนักงานตำแหน่งสำคัญ

ความเสี่ยง : บริษัทตระหนักดีว่าทรัพยากรบุคคลเป็นส่วนสำคัญต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของบริษัท การสูญเสียทรัพยากรบุคคลทั้งระดับผู้บริหารและพนักงานที่มีความรู้ความสามารถ อันเนื่องมาจากการเกษียณอายุ เหตุสุดวิสัย หรือการเปลี่ยนงานไปอยู่บริษัทคู่แข่ง อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานของบริษัท เกิดการสูญเสียองค์ความรู้ของบริษัท รวมทั้งมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในการสรรหาและฝึกอบรมพนักงานเพื่อทดแทน

มาตรการจัดการความเสี่ยง : บริษัทมีนโยบายด้านการบริหารงานบุคคล ซึ่งสนับสนุนการสร้างความรู้ความผูกพัน และการดูแลรักษาบุคลากรที่มีคุณค่า โดยสอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายการดำเนินธุรกิจของบริษัททั้งในระยะสั้นและระยะยาว ทั้งนี้บริษัทให้โอกาสอย่างเท่าเทียมกันในการสรรหาและคัดเลือกพนักงาน และมีระบบการบริหารค่าตอบแทนที่เป็นธรรม รวมทั้งกำหนดให้มีการสำรวจค่าตอบแทนและผลประโยชน์จากการทำงานเปรียบเทียบกับตลาดแรงงานและภาวะการครองชีพที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าค่าตอบแทนมีความเป็นธรรมและสามารถแข่งขันได้

นอกจากนี้บริษัทได้พัฒนาและจัดทำโครงการต่างๆ ด้านบุคลากรเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร พร้อมทั้งสนับสนุนและลงทุนด้านการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องทั้งด้านความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ (Managerial Knowledge and Skills) ความเป็นผู้นำ (Leadership) ความรู้และเทคนิคเฉพาะของแต่ละสายงาน/อาชีพ (Professional/Functional Knowledge and Skills) การพัฒนากระบวนการคิดและมุมมอง (Perspective Development)

บริษัทจัดให้มีการบริหารจัดการบุคลากรที่มีความสามารถโดดเด่นและแผนการสืบทอดตำแหน่งอย่างเป็นระบบ โดยมีคณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนรับผิดชอบดูแลเพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินการดังกล่าวมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสร้างความก้าวหน้าในอาชีพทั้งในสายอาชีพและสายงานด้านบริหารจัดการ ให้กับผู้บริหารระดับสูง และพนักงานในตำแหน่งที่มีความสำคัญของทั้งกลุ่มบริษัท ทั้งนี้ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกผู้สืบทอดตำแหน่ง และสมรรถนะของผู้นำ (Leadership Competency) รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนารายบุคคลเพื่อสร้างความพร้อม ซึ่งมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้การวางแผนสรรหาและพัฒนาผู้บริหารเพื่อรองรับการสืบทอดตำแหน่งดังกล่าว นอกจากจะช่วยลดความเสี่ยงด้านความต่อเนื่องของการบริหารจัดการขององค์กร และรักษาทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าของบริษัทแล้ว ยังเป็นการรองรับทิศทางการดำเนินธุรกิจที่จะเติบโตต่อไปในอนาคตได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

5. ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและดอกเบี้ย

ความเสี่ยง : เนื่องจากการลงทุนในธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคมของบริษัท เกี่ยวข้องโดยตรงกับเทคโนโลยีจากต่างประเทศ ซึ่งมีค่าใช้จ่ายและเงินกู้บางส่วนในสกุลเงินตราต่างประเทศ อีกทั้งปัจจุบันนโยบายดอกเบี้ยของโลกเป็นทิศทางขาขึ้นทำให้กลุ่มอินทรีมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน และอัตราดอกเบี้ย ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศเทียบเป็นเงินบาทจำนวน 3,918 ล้านบาท และ 3,200 ล้านบาท ตามลำดับ (ภายหลังจากการทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย และสัญญาสิทธิเลือกซื้อขายเงินตราต่างประเทศ) (รายละเอียดตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 33)

มาตรการจัดการความเสี่ยง : กลุ่มอินทัชมีแนวทางการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนแบบระยะยาว โดยพิจารณาจากฐานะสุทธิของรายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ โครงสร้างรายได้ รวมทั้งกระแสเงินสดของแต่ละบริษัท รวมทั้งได้ติดตามสถานะความเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยอย่างใกล้ชิด เพื่อพิจารณาใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงต่างๆ ที่เหมาะสมตามกรอบนโยบายป้องกันความเสี่ยงที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท เช่น สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า สัญญาแปลงอัตราดอกเบี้ยจากอัตราดอกเบี้ยลอยตัวเป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ เป็นต้น

6. ความเสี่ยงจากความไม่แน่นอนของนโยบายการเงินและนโยบายการคลังของประเทศไทยที่สำคัญ

ความเสี่ยง : ในปี 2561 เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่อุปสงค์ต่างประเทศชะลอตัวลง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเงินทุนเคลื่อนย้ายและสภาพคล่องทางการเงินในอนาคต อันเกิดจากความไม่แน่นอนของการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายสหรัฐ มาตรการกีดกันการค้าระหว่างสหรัฐและจีน รวมทั้งความไม่แน่นอนทางการเมืองในยุโรป การเจรจาข้อตกลงที่สหราชอาณาจักรอาจออกจากสหภาพยุโรปโดยไม่มีข้อตกลง (no-deal Brexit) และความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์

มาตรการจัดการความเสี่ยง : กลุ่มอินทัชได้ดำเนินการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องอย่างรัดกุม โดยจัดให้มีวงเงินกู้ระยะสั้นเพื่อใช้สำหรับเป็นเงินทุนหมุนเวียน และได้กู้เงินหรือลงนามในสัญญากู้เงินกับธนาคารไว้ล่วงหน้า สำหรับการลงทุนในโครงการต่างๆ ที่มีความชัดเจนแล้ว รวมทั้งจัดให้มีแหล่งเงินทุนที่หลากหลาย และการดำรงเงินสดสำรองส่วนเกินให้เพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจและการลงทุน รวมทั้งยังได้มีการป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนอย่างเหมาะสมตามกรอบนโยบายที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท

7. ความเสี่ยงจากการปฏิบัติตามสัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ

ความเสี่ยง : การดำเนินการตามสัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ (“สัญญาดำเนินการดาวเทียมฯ”) ลงวันที่ 11 กันยายน 2534 ระหว่างกระทรวงคมนาคม กับบริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชันส์ จำกัด (มหาชน) (ปัจจุบันคือ บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)) ซึ่งปัจจุบันสัญญาดังกล่าวอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (“กระทรวงฯ”) มีข้อพิจารณาเกี่ยวกับ

ความเสี่ยงเรื่องการปฏิบัติผิดสัญญาดำเนินการดาวเทียมฯ ดังนี้ 1) การจัดสร้างดาวเทียมสำรวจของดาวเทียมไทยคม 3 และ 2) การให้บริษัทคงสัดส่วนการถือหุ้นในไทยคมในอัตราร้อยละ 51 ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2557 ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามมาตรา 72 ของพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 เพื่อพิจารณาในประเด็นดังกล่าว

มาตรการจัดการความเสี่ยง : ในกรณีดาวเทียมสำรวจ เป็นการดำเนินการที่เกิดขึ้นภายใต้สัญญาดำเนินการดาวเทียมฯ ซึ่งบริษัทและไทยคมได้มีหนังสือถึงกระทรวงฯ ชี้แจงว่าบริษัทและไทยคมได้ดำเนินการถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในสัญญาดำเนินการดาวเทียมฯ และการดำเนินการของบริษัทและไทยคมได้รับการอนุมัติจากกระทรวงฯ ก่อนทุกครั้ง โดยบริษัทได้เข้าชี้แจงความเป็นมาและหาแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินการตามสัญญาดำเนินการดาวเทียมฯ ต่อกระทรวงฯ แล้ว ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีผลการพิจารณาต่อแต่หากกลายเป็นข้อพิพาทระหว่างกัน จะต้องนำเข้าสู่กระบวนการระงับข้อพิพาทที่ตกลงกันไว้ในสัญญาดำเนินการดาวเทียมฯ

ส่วนกรณีการลดสัดส่วนการถือหุ้นนั้น เป็นการแก้ไขสัญญาดำเนินการดาวเทียมฯ ครั้งที่ 5 ซึ่งบริษัทได้ดำเนินการตามขั้นตอนในส่วนที่บริษัทเป็นคู่สัญญาอย่างถูกต้อง และการแก้ไขสัญญาดำเนินการดาวเทียมฯ ดังกล่าวได้ผ่านกระบวนการหารือกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบและครบถ้วนแล้ว โดยการแก้ไขสัญญาดำเนินการดาวเทียมฯ ดังกล่าว ยังมีผลผูกพันคู่สัญญา หากจะมีการยกเลิก ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีให้ยกเลิกการแก้ไขสัญญาดังกล่าว และการยกเลิกสัญญาต้องมีการตกลงกันโดยคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย ซึ่งประเด็นนี้ได้มีการเสนอให้คณะกรรมการตามมาตรา 72 พิจารณา แต่ยังไม่มีความคืบหน้าว่ากระทรวงฯ ควรจะดำเนินการต่อไปอย่างไร

8. ความเสี่ยงที่ดาวเทียมไทยคม 7 และดาวเทียมไทยคม 8 อาจถูกจัดเป็นดาวเทียมภายใต้สัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ

ความเสี่ยง : ในปี 2555 ไทยคมได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมในการดำเนินโครงการดาวเทียมไทยคม 7 และไทยคม 8 จากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 และพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 โดยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ

และการสื่อสาร (ปัจจุบัน คือ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม) (“กระทรวงฯ”) ได้แจ้งอนุมัติการใช้ตำแหน่งวงโคจร สำหรับดาวเทียมทั้งสองดวงมายัง กสทช. และ กสทช. ได้ระบุนโยบายอนุมัติดังกล่าวไว้ในใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมประเภทที่ 3 ของ ไทยคมแล้ว

อย่างไรก็ตาม ในปี 2560 กระทรวงฯ ได้แจ้งให้บริษัทในฐานะคู่สัญญาของสัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ (“สัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมฯ”) และ ไทยคม ว่าดาวเทียมไทยคม 7 และไทยคม 8 ถือเป็นดาวเทียมภายใต้สัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมฯ เพราะเป็นการจัดส่งในช่วงที่สัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมฯ ยังมีผลบังคับใช้อยู่ และให้ปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าวให้ครบถ้วน เช่น การโอนกรรมสิทธิ์และส่งมอบทรัพย์สิน การจัดสร้างดาวเทียมสำรอง การชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทน และการประกันทรัพย์สิน

มาตรการจัดการความเสี่ยง : บริษัท และ ไทยคม ได้หารือประเด็นดังกล่าวร่วมกับที่ปรึกษาด้านกฎหมายที่มีความเชี่ยวชาญด้วยความรอบคอบและระมัดระวังแล้ว และมีความเห็นว่าดาวเทียมไทยคม 7 และไทยคม 8 ไม่ใช่ดาวเทียมภายใต้สัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมฯ เนื่องจากการดำเนินการดาวเทียมทั้งสองดวงนั้น อยู่ภายใต้กรอบการรับใบอนุญาตฯ จาก กสทช. ทั้งนี้บริษัท และไทยคม ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อกำหนดในสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมฯ อย่างครบถ้วนแล้ว มิได้ดำเนินการใดๆ ที่ขัดต่อสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมฯ ดังนั้นบริษัทจึงมีความเห็นเรื่องดาวเทียมไทยคม 7 และไทยคม 8 แตกต่างจากความเห็นของกระทรวงฯ

บริษัท และไทยคม ได้แจ้งข้อโต้แย้งดังกล่าวให้กระทรวงฯ รับทราบอย่างเป็นทางการ และได้นำข้อพิพาทเข้าสู่กระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2560 เป็นข้อพิพาทหมายเลขคดีที่ 97/2560 ซึ่งจะเริ่มกระบวนการพิจารณาในเดือนกุมภาพันธ์ 2562 โดยคาดว่าผลของคำชี้ขาดจากคณะอนุญาโตตุลาการ จะใช้เวลาประมาณ 1-2 ปี ทั้งนี้หลังจากนั้นคู่ความยังมีสิทธิอุทธรณ์ผลของคำชี้ขาดไปยังศาลปกครองกลางได้อีก

9. ความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

ความเสี่ยง : บริษัทพึ่งพาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินธุรกิจ บริษัทจึงต้องเผชิญกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ทั้งจากภายในและภายนอก เช่นการละเมิดมาตรการความปลอดภัยหรือ การโจมตีทางไซเบอร์ ซึ่งอาจส่งผลให้การดำเนินธุรกิจหยุดชะงัก ข้อมูลสูญหาย ความลับทางธุรกิจรั่วไหล และมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและชื่อเสียงของบริษัท ทั้งนี้

บริษัทไม่สามารถรับรองได้ว่าบริษัทจะประสบความสำเร็จในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกโจมตีทางไซเบอร์ได้

มาตรการจัดการความเสี่ยง : บริษัทได้จัดทำกรอบการดำเนินงานเพื่อความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ และจัดให้มีกระบวนการ รวมถึงเครื่องมือ เช่น การทดสอบการบุกรุกจากภายนอก (Penetration test) การตรวจจับภัยคุกคามขั้นสูงแบบต่อเนื่อง (Advance Persistent Threat Protection) เพื่อประเมินความปลอดภัยของระบบและตรวจจับภัยคุกคามต่างๆ นอกจากนี้ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศของบริษัท ได้สื่อสารให้พนักงานรับทราบเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ด้านความปลอดภัยของข้อมูลอย่างต่อเนื่อง โดยจัดอบรมความรู้ในเรื่องดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ และจัดให้มีการทดสอบการตอบสนองต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber drill exercise) เพื่อเพิ่มความตระหนัก และความสามารถในการตอบสนองต่อภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้น

10. ความเสี่ยงด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

ความเสี่ยง : บริษัทประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น ดังนั้นการดำเนินงานตามปกติของบริษัทจึงไม่มีความเสี่ยงด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นนัยสำคัญ แต่อย่างไรก็ตามบริษัทอาจมีความเสี่ยงดังกล่าวจากการเข้าลงทุนในธุรกิจที่อาจมีการดำเนินงานที่สร้างผลกระทบทางลบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

มาตรการจัดการความเสี่ยง : บริษัทดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยในกระบวนการพิจารณาการลงทุนบริษัทจะประเมินความเสี่ยงและผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของธุรกิจที่บริษัทจะเข้าลงทุนก่อนตัดสินใจลงทุน

ทั้งนี้บริษัทในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีความตระหนักและจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อสังคม โดยบริษัทได้จัดทำโครงการต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้เยาวชน ชุมชน และสังคม เกิดการพัฒนาและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

นอกจากนี้บริษัทให้ความสำคัญกับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งมั่นที่จะลดผลกระทบจากการดำเนินงานที่มีต่อสิ่งแวดล้อมโดยมีนโยบายที่จะลดปริมาณการใช้พลังงานและสารอันตราย การลดปริมาณขยะ รวมถึงส่งเสริมกิจกรรมการดูแลรักษาธรรมชาติและอนุรักษ์พลังงาน เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

รายงานการกำกับดูแลกิจการ

บทนำ

คณะกรรมการบริษัทมุ่งมั่นที่จะคงรักษาไว้ซึ่งการกำกับดูแลกิจการที่ดีและดำเนินธุรกิจอย่างมีจริยธรรมในทุกๆ กิจกรรมทางธุรกิจทั้งหมดของบริษัท รวมถึงเคารพสิทธิและมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ คณะกรรมการบริษัทเชื่อว่าการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะช่วยสร้างคุณค่าให้กิจการอย่างยั่งยืน คงไว้ซึ่งการบริหารที่โปร่งใส เชื่อถือได้ มีความรับผิดชอบต่อ ทั้งยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บริษัท มีขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างมีจริยธรรมภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจ เพิ่มมูลค่าและผลตอบแทนสูงสุดให้แก่ผู้ถือหุ้น และสร้างประโยชน์ให้กับสังคม ชุมชน สิ่งแวดล้อม รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ ของบริษัทในระยะยาวอย่างยั่งยืน ตลอดจนดำรงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือและสร้างคุณค่าให้แก่ผู้ถือหุ้น

ดังนั้นคณะกรรมการบริษัท จึงได้จัดทำและนำนโยบายการกำกับดูแลกิจการมาถือปฏิบัติเพื่อช่วยให้สามารถปฏิบัติตามหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนได้ทบทวนและปรับปรุงนโยบายเพื่อให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 มีความเหมาะสมและสร้างความมั่นใจด้านความมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้ปรับปรุงนโยบายการกำกับดูแลกิจการล่าสุดเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2561 และได้สื่อสารให้กรรมการ ผู้บริหารและพนักงานรับทราบถึงการปรับปรุงดังกล่าวแล้ว

ในส่วนนี้ของรายงานประจำปีจะอธิบายถึงวิธีการที่คณะกรรมการบริษัทได้กำกับและควบคุมดูแลบริษัท และได้สรุปกิจกรรมการกำกับดูแลกิจการซึ่งได้ดำเนินการมาตลอดปี 2561

บริษัทได้เปิดเผย “นโยบายการกำกับดูแลกิจการ” ไว้ภายใต้หัวข้อ “การกำกับดูแลกิจการ” บนเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.intouchcompany.com

นโยบายการกำกับดูแลกิจการและการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทในช่วงปีที่ผ่านมา

คณะกรรมการบริษัทมีการทบทวนหลักปฏิบัติการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทเป็นประจำทุกปี รวมถึงติดตามพัฒนาการด้านการกำกับดูแลกิจการ และแนวปฏิบัติที่ดีทั้งภายในประเทศและระดับสากล จากองค์กร หรือบริษัทชั้นนำต่างๆ เพื่อวิเคราะห์และนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท สำหรับแนวปฏิบัติในเรื่องใดที่ยังไม่ได้มีการกำหนดไว้เป็น

นโยบายหรือยังไม่ได้นำไปปฏิบัติ ฝ่ายจัดการจะรายงานต่อคณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ เพื่อพิจารณาทบทวนเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้ พัฒนาการที่สำคัญในปีที่ผ่านมาดังนี้

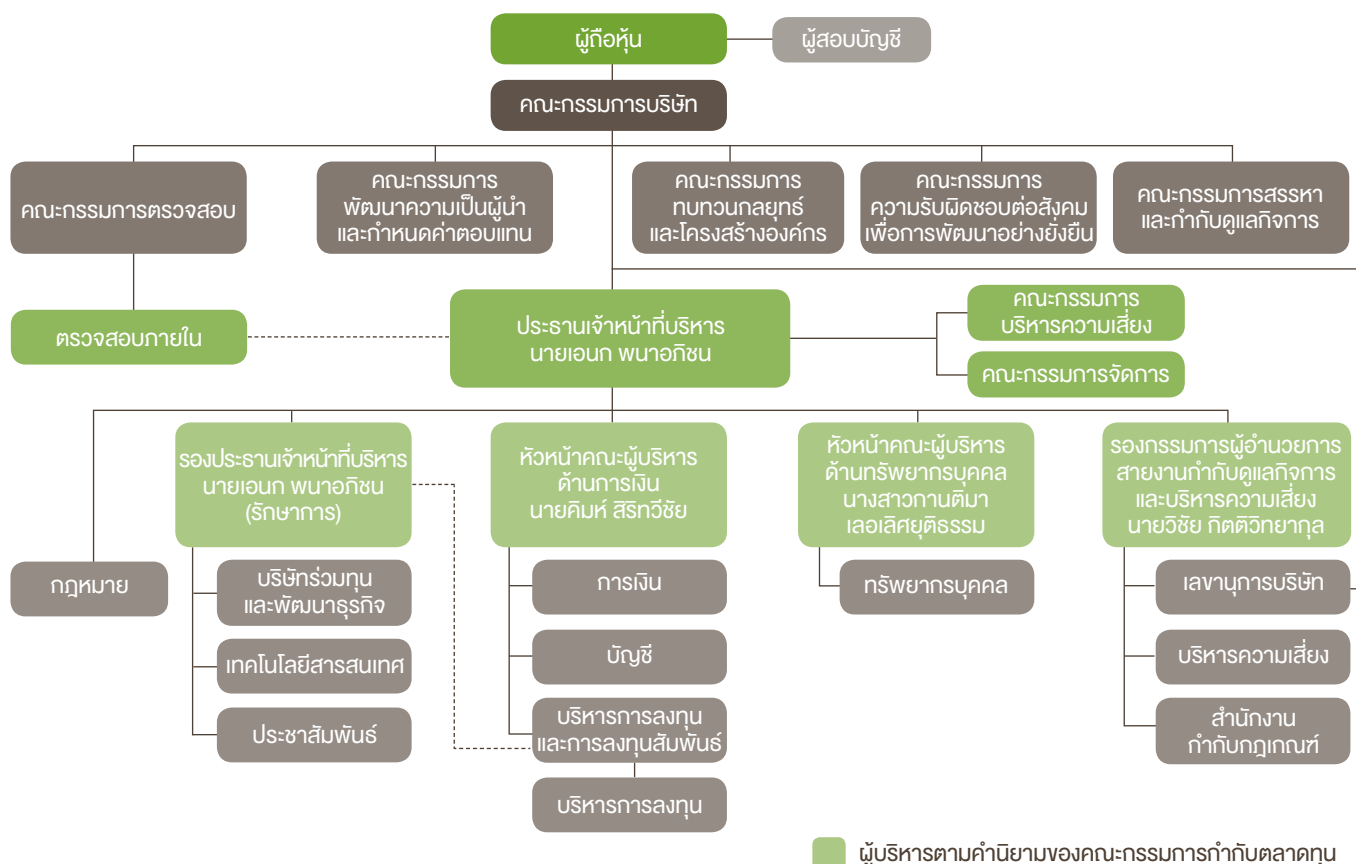
- ทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทและปรับให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2560
- ทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการ โดยกำหนดให้กรรมการที่ประสงค์จะเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่นจะต้องขอคำปรึกษาจากประธานคณะกรรมการบริษัท และประธานคณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการก่อนเข้ารับตำแหน่ง
- เพิ่มเติมบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบในด้าน การพิจารณาสอบทานนโยบายและมาตรการต่อต้านการให้สินบนและการคอร์รัปชัน เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทได้ปฏิบัติตามภาระหน้าที่ตามกฎหมาย
- ทบทวนและปรับปรุงนโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานให้สอดคล้องกับบทบัญญัติใหม่ มาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และประกาศของคณะกรรมการกำกับและกำหนดให้กรรมการ ผู้บริหารระดับสูงและบุคคลที่บริษัทกำหนด ต้องแจ้งต่อคณะกรรมการอย่างน้อย 1 วันล่วงหน้าก่อนทำการซื้อขายหลักทรัพย์ของกลุ่มบริษัท

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน

คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“ก.ล.ต.”) ได้ออกหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance Code หรือ CG Code) เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทนำหลักปฏิบัติไปปรับใช้ตามหลัก Apply or Explain ตามความเหมาะสมกับธุรกิจของบริษัท ทั้งนี้ คณะกรรมการอาจเลือกใช้วิธีปฏิบัติอื่นที่เหมาะสมกว่าที่จะทำให้บรรลุเจตนารมณ์ตามหลักปฏิบัติของหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนนี้ได้ ในปี 2561 คณะกรรมการบริษัทได้ทบทวนการนำหลักปฏิบัติตาม CG Code ไปปรับใช้ตามบริบททางธุรกิจของบริษัทแล้วในทุกหลักการ อย่างไรก็ตาม ยังมีแนวปฏิบัติย่อยบางเรื่องที่บริษัทเลือกใช้ต่างจากแนวปฏิบัติของ CG Code และได้บันทึกไว้เป็นส่วนหนึ่งของรายงานการประชุมแล้ว ดังนี้

แนวปฏิบัติตาม CG Code	คำชี้แจง
1. ประธานคณะกรรมการบริษัท เป็นกรรมการอิสระ	ดร.วิรัช อภิเมธีธำรง ประธานคณะกรรมการบริษัทได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ ผู้มีอำนาจลงนามผูกพันของบริษัท จึงเป็นผลทำให้ขาดคุณสมบัติของการเป็น กรรมการอิสระ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาคุณสมบัติในด้านอื่นๆ ประกอบแล้วคณะกรรมการ บริษัทเห็นว่า ประธานคณะกรรมการบริษัทสามารถให้ความเห็นได้อย่างเป็นอิสระ
2. คณะกรรมการบริษัทควรกำหนด จำนวนบริษัทที่กรรมการแต่ละคน ไปดำรงตำแหน่งไม่เกิน 5 บริษัทจดทะเบียน	นโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทกำหนดให้กรรมการแต่ละคนดำรงตำแหน่ง เป็นกรรมการในบริษัทจดทะเบียนอื่นได้ไม่เกินกว่า 6 บริษัท เว้นแต่จะได้รับการอนุมัติ จากคณะกรรมการบริษัท ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทเห็นว่ากรรมการแต่ละคนจะมีเวลา อย่างเพียงพอสำหรับการเตรียมตัวและเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการบริษัทและ คณะกรรมการชุดย่อย
3. คณะกรรมการควรกำหนดนโยบาย ให้กรรมการอิสระดำรงตำแหน่ง ต่อเนื่องไม่เกิน 9 ปี	นโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทกำหนดไว้ว่ากรรมการอิสระอาจขาดความเป็น อิสระเมื่อได้ปฏิบัติงานเป็นระยะเวลา 9 ปี หรือ 3 วาระติดต่อกัน ทั้งนี้ คณะกรรมการ บริษัทจะพิจารณาบททวนความเป็นอิสระของกรรมการดังกล่าว โดยขยายระยะเวลา ได้ครั้งละ 1 ปี อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการบริษัทเห็นว่า กรรมการอิสระของบริษัทยังคงมีคุณสมบัติ ครบถ้วน และสามารถให้ความเห็นได้อย่างเป็นอิสระถึงแม้จะดำรงตำแหน่งมานาน กว่า 9 ปี

โครงสร้างการกำกับดูแลกิจการ (ณ วันที่ 1 มกราคม 2562)

แผนผังด้านบนแสดงโครงสร้างการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ผู้ถือหุ้นสามารถใช้สิทธิการตัดสินใจผ่านการประชุมผู้ถือหุ้น โดยมีคณะกรรมการบริษัทเป็นตัวแทนของผู้ถือหุ้นทั้งหมดและมีหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัท ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้มอบหน้าที่ในการบริหารงานประจำวันและการดำเนินธุรกิจของบริษัทให้แก่ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ขณะที่ผู้สอบบัญชีของบริษัทจะต้องได้รับการแต่งตั้งโดยที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี

ผู้ถือหุ้น

โครงสร้างผู้ถือหุ้นและผู้ถือหุ้นใหญ่

บริษัทมีทุนจดทะเบียน 5,000,000,000 บาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 5,000,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท โดยมี
ทุนชำระแล้วจำนวน 3,206,420,305 หุ้น แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 3,206,420,305 หุ้น

ณ วันที่ 17 สิงหาคม 2561 บริษัทมีผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดดังนี้

	จำนวนหุ้น	%
SINGTEL GLOBAL INVESTMENT PTE LTD	673,348,264	21.00
THE HONGKONG AND SHANGHAI BANKING CORPORATION LIMITED	509,766,840	15.90
THAI NVDR COMPANY LIMITED	381,063,676	11.88

สิทธิในการลงคะแนนเสียง

บริษัทมีหุ้นประเภทเดียวเท่านั้น (one class of share) ได้แก่หุ้นสามัญ โดยผู้ถือหุ้นแต่ละรายมีคะแนนเสียง 1 หุ้นต่อ 1 เสียง
และการใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงสามารถทำได้เมื่อผู้ถือหุ้นนั้นได้จัดแจ้งในสมุดทะเบียนหุ้นของบริษัท

นโยบายการจ่ายเงินปันผล

บริษัทมีนโยบายจ่ายเงินปันผลจากงบการเงินเฉพาะของบริษัท โดยพิจารณาจ่ายจากเงินปันผลส่วนใหญ่ที่ได้รับจากบริษัทรวม
และบริษัทย่อยหลังหักค่าใช้จ่าย หากไม่มีเหตุจำเป็นอื่นใดและการจ่ายเงินปันผลนั้นไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานปกติของบริษัท
อย่างมีนัยสำคัญ

สิทธิของผู้ถือหุ้น

บริษัทเคารพในสิทธิพื้นฐานและถือปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าผู้ถือหุ้นนั้นจะเป็นรายย่อยหรือชาวต่างชาติ
นักลงทุนสถาบันหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ บริษัทได้ให้ข้อมูลอย่างเหมาะสมและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ถือหุ้นเพื่อให้ผู้ถือหุ้น
ได้ใช้สิทธิของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้ถือหุ้นทุกรายได้รับสิทธิอย่างเท่าเทียมตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับบริษัทและกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้อง เช่น

- สิทธิในการได้รับใบหุ้น โฉนดหุ้น และสิทธิในการรับทราบข้อมูล ผลการดำเนินงาน นโยบายการบริหารงาน อย่างสม่ำเสมอและ
ทันเวลา
- สิทธิในการรับส่วนแบ่งกำไรร่วมกันอย่างเท่าเทียม
- สิทธิในการขายหุ้นคืนให้กับบริษัท เฉพาะกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นซึ่งแก้ไขข้อบังคับของบริษัท เกี่ยวกับสิทธิ
ในการออกเสียงลงคะแนนและสิทธิในการรับเงินปันผล ซึ่งผู้ถือหุ้นเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม
- สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการบริษัท
- สิทธิในการเรียกประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นตามมาตรา 100 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด

นอกเหนือจากสิทธิข้างต้นแล้ว ผู้ถือหุ้นทุกรายยังมีสิทธิและได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันในเรื่องต่างๆ เช่น

- การเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น แสดงความเห็น ให้ข้อเสนอแนะ และร่วมพิจารณาตัดสินใจในการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่างๆ เช่น การแก้ไขข้อบังคับบริษัท การแต่งตั้งคณะกรรมการบริษัท การแต่งตั้งผู้สอบบัญชี การออกหุ้นเพิ่มทุน
- การรับทราบข้อมูลการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน การได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินที่มีนัยสำคัญของบริษัท
- การเสนอวาระการประชุมผู้ถือหุ้น
- การเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการบริษัท
- การติดต่อคณะกรรมการบริษัทผ่านช่องทางที่บริษัทได้กำหนดไว้ในหน้า 84
- การสื่อสารกับส่วนงานการลงทุนสัมพันธ์ผ่านกิจกรรมที่ได้จัดขึ้นตามที่เปิดเผยไว้ในหัวข้อ “การสื่อสารกับผู้ถือหุ้นและนักลงทุน” ในหน้า 84

การเสนอวาระประชุม

ผู้ถือหุ้นสามารถเสนอวาระการประชุมเพื่อพิจารณาบรรจุเป็นวาระการประชุมและเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการบริษัทในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี โดยส่งเอกสารมายังเลขานุการบริษัท ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม - 30 ธันวาคม ของทุกปี

การประชุมผู้ถือหุ้น

การประชุมผู้ถือหุ้นถือเป็นส่วนสำคัญหนึ่งของการสื่อสารกับผู้ถือหุ้น คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมสามัญประจำปี 1 ครั้ง ภายใน 4 เดือน นับแต่วันสิ้นสุดรอบปีบัญชีของบริษัท โดยในทางปฏิบัติจะจัดให้เร็วที่สุดหลังจากอนุมัติงบการเงินประจำปีเพื่อให้ผู้ถือหุ้นรับรู้ข้อมูลและสิทธิประโยชน์ได้เร็วขึ้น เช่น การจ่ายเงินปันผล (หากมี) นอกจากนี้ อาจเรียกประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นเป็นกรณีไป หากมีความจำเป็นเร่งด่วนต้องเสนอวาระเป็นกรณีพิเศษซึ่งเป็นเรื่องที่กระทบต่อผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นหรือเกี่ยวข้องกับข้อบังคับตามกฎหมาย

บริษัทส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นทุกราย รวมทั้งผู้ถือหุ้นประเภทสถาบัน เข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น และจัดให้มีการอำนวยความสะดวกต่างๆ โดยกำหนดให้จัดประชุมผู้ถือหุ้นในสถานที่ที่ผู้ถือหุ้นสามารถเดินทางไปร่วมประชุมได้สะดวก นอกจากนี้ยังให้มีการแต่งตั้งกรรมการอิสระอย่างน้อย 1 คน เป็นผู้รับมอบฉันทะออกเสียงแทน

ผู้ถือหุ้นที่ไม่สะดวกเข้าร่วมประชุมและแจ้งไว้ในหนังสือนัดประชุม

ก่อนการประชุมบริษัทจะเปิดเผยหนังสือเชิญประชุมพร้อมเอกสารประกอบการประชุมไว้ในเว็บไซต์ของบริษัทล่วงหน้าอย่างน้อย 30 วัน และจัดส่งเอกสารดังกล่าวให้ผู้ถือหุ้นล่วงหน้าอย่างน้อย 21 วัน ตลอดจนได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้ามายังบริษัทก่อนการประชุม

ในการประชุม ประธานคณะกรรมการบริษัท ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร คณะกรรมการชุดย่อย ผู้บริหารและผู้สอบบัญชีจะเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูล ตอบข้อซักถามตามวาระต่างๆ โดยก่อนเริ่มการประชุม บริษัทได้ถือปฏิบัติให้มีการแถลงให้ผู้ถือหุ้นได้รับทราบสิทธิตามข้อบังคับของบริษัท วิธีการในการดำเนินการประชุม วิธีการใช้สิทธิลงคะแนนและสิทธิในการแสดงความคิดเห็น รวมทั้งการตั้งคำถามใดๆ ต่อที่ประชุมตามระเบียบวาระการประชุมและเรื่องที่เสนอ ทั้งนี้ ประธานที่ประชุมได้จัดสรรเวลาให้เหมาะสม เพียงพอและส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและซักถามในที่ประชุมอย่างเท่าเทียมกัน

ภายหลังการประชุมบริษัทกำหนดให้จัดทำรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นให้แล้วเสร็จภายใน 14 วัน และมีรายละเอียดเพียงพอรวมทั้งคำถามและคำตอบที่เกิดขึ้นในที่ประชุม สำหรับผู้ถือหุ้นที่มีได้มาร่วมประชุมสามารถตรวจสอบรายงานการประชุมได้จากเว็บไซต์ของบริษัท

การลงมติการประชุม

การลงมติหรือแต่งตั้งกรรมการในที่ประชุมผู้ถือหุ้นจะต้องใช้มติเสียงข้างมากของผู้มาร่วมประชุมและมีสิทธิลงคะแนนเสียงอย่างไรก็ตามในกรณีต่อไปนี้อยู่ตามข้อบังคับของบริษัทกำหนดต้องใช้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียง

- การขายหรือโอนกิจการของบริษัททั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่บุคคลอื่น
- การซื้อหรือรับโอนกิจการของบริษัทอื่นหรือบริษัทเอกชนมาเป็นของบริษัท
- การทำ แก้ไข หรือเลิกสัญญาเกี่ยวกับการให้เช่ากิจการของบริษัททั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญ การมอบหมายให้บุคคลอื่นเข้าจัดการธุรกิจของบริษัท หรือการรวมกิจการกับบุคคลอื่นโดยมีวัตถุประสงค์จะแบ่งกำไรขาดทุนกัน
- การแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบริคณห์สนธิหรือข้อบังคับบริษัท
- การเพิ่มหรือลดทุนของบริษัทหรือการออกหุ้นกู้
- การควบหรือเลิกบริษัท

การประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561

เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการเดินทางเข้าร่วมประชุม บริษัทได้จัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 ขึ้น ณ โรงแรม เซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลพลาซา ลาดพร้าว กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2561 บริษัทได้จัดส่งหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบในแต่ละวาระให้แก่ผู้ถือหุ้นไว้พิจารณาเป็นการล่วงหน้า รวมถึงแนบหนังสือมอบฉันทะสำหรับผู้ถือหุ้นที่ไม่สะดวกเข้าร่วมประชุมสามารถมอบฉันทะให้ผู้อื่นมาประชุมแทนได้ ทั้งนี้ บริษัทยังได้แต่งตั้งกรรมการอิสระไว้ 5 ท่านเพื่อรับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้นที่ไม่สะดวกเข้าร่วมประชุม

ณ วันประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 มีผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมด้วยตนเองและผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมโดยการรับมอบฉันทะ รวมทั้งสิ้นจำนวน 3,510 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 43.61 จากจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท ในการประชุมดังกล่าว กรรมการของบริษัททั้งคณะ ผู้บริหาร และผู้สอบบัญชีได้เข้าร่วมประชุม

ก่อนเริ่มประชุม บริษัทได้ชี้แจงสิทธิของผู้ถือหุ้นตามข้อบังคับของบริษัท วิธีการในการดำเนินการประชุม รวมถึงวิธีการใช้สิทธิลงคะแนน การประชุมดำเนินไปตามลำดับวาระ โดยไม่มีการสลับหรือเพิ่ม ประธานในที่ประชุมได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นซักถามและแสดงความคิดเห็นในแต่ละวาระได้อย่างเต็มที่และอิสระ

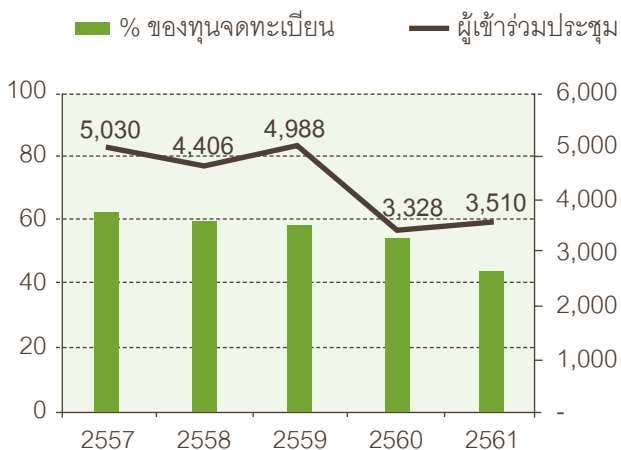
ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 ได้มีมติในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- อนุมัติงบการเงินประจำปี 2560 สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
- อนุมัติจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2560 เป็นเงินปันผล จำนวน 1.27 บาท ต่อหุ้น
- อนุมัติจัดสรรกำไรสุทธิตั้งแต่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 มกราคม 2561 เป็นเงินปันผลระหว่างกาลจำนวน 0.19 บาท ต่อหุ้น
- อนุมัติแต่งตั้งผู้สอบบัญชีจากบริษัท ดีลรอยท์ ทัช โรมาทูล โซลยัค สอบบัญชี จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท ประจำปี 2561 และกำหนดค่าตอบแทนไม่เกินจำนวน 2.04 ล้านบาท
- อนุมัติแต่งตั้ง ดร. วิรัช อภิเมธีธำรง นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ และนางสาวจิน ไล เจียบ จงกลับเข้าดำรงตำแหน่งเป็น กรรมการ
- อนุมัติงบประมาณค่าตอบแทนกรรมการให้แก่คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยต่างๆ ประจำปี 2561 ภายในวงเงินไม่เกิน 42.5 ล้านบาท

บริษัทได้เปิดเผย “รายงานการประชุมผู้ถือหุ้น” ไว้ภายใต้หัวข้อ “นักลงทุนสัมพันธ์” บนเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.intouchcompany.com

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี

ระหว่างปี 2557-2561

จำนวนการถือหุ้น

ณ 17 สิงหาคม 2561	จำนวนผู้ถือหุ้น (ราย)	% ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้ว
1-1,000	28,268	0.46
1,001-10,000	32,682	4.21
10,001-100,000	10,550	9.85
100,001-1,000,000	1,235	10.14
1,000,001-5,000,000	130	8.35
มากกว่า 5,000,000	34	66.99
รวม	72,899	100.00

คณะกรรมการบริษัท

1. บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทและฝ่ายบริหาร

คณะกรรมการบริษัทเป็นตัวแทนของผู้ถือหุ้นทั้งหมดและมีหน้าที่รับผิดชอบกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับและมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นหน้าที่หลักของคณะกรรมการบริษัท คือ การทำหน้าที่เป็นผู้นำและกำหนดทิศทางกลยุทธ์ให้แก่บริษัท รวมทั้งควบคุมดูแลการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างคุณค่าระยะยาวให้กับผู้ถือหุ้น กำหนดพฤติกรรมองค์กรที่ถูกต้อง ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และต้องดูแลให้แน่ใจว่ามาตรฐานพฤติกรรมองค์กรได้รับการเผยแพร่และนำไปปฏิบัติในทุกระดับขององค์กร ในการกำกับดูแลบริษัท กรรมการแต่ละคนจะต้องใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจทางธุรกิจและปฏิบัติในสิ่งที่ตนเองเชื่ออย่างมีเหตุผลว่าจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัทและผู้ถือหุ้น ตลอดจนพิจารณาถึงผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามความเหมาะสม

คณะกรรมการบริษัทได้มอบหน้าที่ในการบริหารงานประจำวันและการดำเนินธุรกิจของบริษัทให้แก่ฝ่ายบริหารผ่านประธานเจ้าหน้าที่บริหารภายใต้ขอบเขตอำนาจที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายและได้อนุมัติไว้ โดยได้ส่งมอบเรื่องที่สำคัญไว้เป็นอำนาจของคณะกรรมการบริษัท

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท มีดังนี้

- เป็นผู้นำ และกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ของบริษัท โดยมีเป้าหมายในการเสริมสร้างการสร้างคุณค่าอย่างยั่งยืน ดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม และปฏิบัติตัวเป็นประชากรที่ดี
- ทบทวนและอนุมัติวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัฒนธรรมองค์กร ค่านิยม และมาตรฐานทางจริยธรรมของบริษัท
- ทบทวนและอนุมัติกลยุทธ์ แผนธุรกิจ งบประมาณและตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน รวมทั้งติดตามดูแลให้ฝ่ายบริหารนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ตลอดจนติดตามผลการดำเนินงาน โดยเปรียบเทียบกับแผนธุรกิจ งบประมาณ และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่กำหนดไว้
- พิจารณานุมัติรายการที่สำคัญ เช่น โครงการลงทุน ธุรกิจใหม่ การซื้อขายทรัพย์สินต่างๆ งบจ่ายลงทุนที่สำคัญ และรายการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด
- พิจารณานุมัติและ/หรือให้ความเห็นชอบต่อรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทและบริษัทย่อยให้เป็นไปตามประกาศ ข้อกำหนด และแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- พิจารณานุมัติแต่งตั้ง ประเมินผลงาน กำหนดค่าตอบแทน และถอดถอนประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูงของบริษัท
- พิจารณานุมัตินโยบายและกรอบค่าตอบแทนของบริษัท

- กำกับดูแลกระบวนการเปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญของบริษัทให้เพียงพอและทันเวลา
- ดูแลให้บริษัทมีระบบและกรอบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมถึงกรอบการกำกับดูแล การบริหารจัดการ และมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากนี้ยังต้องมีการกำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของบริษัท ซึ่งพิจารณาความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศด้วย
- กำกับดูแลให้บริษัทมีระบบบัญชีและการรายงานที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ ซึ่งรวมทั้งการตรวจสอบบัญชีจากภายนอก
- ดูแลไม่ให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของบริษัท
- ทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทและประเมินผลความมีประสิทธิภาพและการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวเป็นประจำทุกปี
- กำกับดูแลให้มีการนำนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทไปปฏิบัติ และยอมรับโดยบริษัทย่อย บริษัทร่วม และบริษัทที่ร่วมลงทุนของบริษัท
- จัดทำรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมของคณะกรรมการบริษัท ต่อรายงานทางการเงิน โดยเสนอควบคู่กับรายงานทางการเงินที่ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีไว้ในรายงานประจำปี ซึ่งครอบคลุมในเรื่องสำคัญๆ ตามนโยบายเรื่องข้อพึงปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการบริษัทจดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เรื่องสำคัญที่ส่งมอบไว้เป็นอำนาจอนุมัติของคณะกรรมการบริษัท มีดังนี้

- กลยุทธ์ แผนธุรกิจ ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานและงบประมาณ
- ค่าใช้จ่ายฝ่ายทุนและค่าใช้จ่ายที่เกินกว่าวงเงินที่กำหนด
- การลงทุนในธุรกิจใหม่และการขายเงินลงทุน
- โครงสร้างองค์กรและการแต่งตั้งประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูง
- นโยบายที่สำคัญ
- แผนการสืบทอดตำแหน่งของผู้บริหารระดับสูง
- ค่าตอบแทนของผู้บริหารระดับสูง
- การตกลงเข้าทำสัญญาที่สำคัญ
- การฟ้องร้องและดำเนินคดีที่สำคัญ
- การเข้าผูกพันเงื่อนไขการกู้ยืมเงินและวงเงินสินเชื่อจากธนาคารและสถาบันการเงิน
- นโยบายการจ่ายเงินปันผล การจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลและการเสนอขออนุมัติจ่ายเงินปันผลต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี

งานที่ทำของคณะกรรมการในปี 2561

Q1

- อนุมัติ แผนธุรกิจ KPI Targets และงบประมาณปี 2561 ของบริษัท
- พิจารณาทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการ
- พิจารณางบการเงินและผลการดำเนินงานประจำปี 2560
- พิจารณาความเสี่ยงและผลประเมินระบบควบคุมภายใน
- พิจารณาจ่ายเงินปันผลประจำปีและเงินปันผลระหว่างกาล
- พิจารณาทบทวนโครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัท
- พิจารณาคัดเลือกและแต่งตั้งกรรมการ
- พิจารณานโยบายและงบประมาณค่าตอบแทนกรรมการ ประจำปี 2561
- พิจารณาเสนอชื่อบุคคลของบริษัทที่จะไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในบริษัทย่อย
- พิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและกำหนดค่าสอบบัญชีสำหรับปี 2561
- พิจารณาอนุมัติรายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงิน
- พิจารณาอนุมัติการเปิดเผยข้อมูลในแบบ 56-1 และ แบบ 56-2
- จัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561
- พิจารณาแนวทางการออกเสียงในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีของบริษัทย่อย
- อนุมัติปรับนโยบายสำคัญต่างๆ ของบริษัท
- พิจารณาปรับแก้ข้อบังคับบริษัท ข้อ 30 เกี่ยวกับการเรียกประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น
- ติดตามความคืบหน้าประเด็นข้อกฎหมายต่างๆ ของกลุ่มบริษัท
- ติดตามผลการดำเนินงานของ VC Portfolio
- พิจารณาเสนอชื่อบุคคลของบริษัทที่จะไปดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการบริหารของบริษัทย่อย
- ปรับปรุงตารางอำนาจอนุมัติของบริษัท
- ติดตามความคืบหน้าของแผนสืบทอดตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท

Q2

- พิจารณางบการเงินและผลการดำเนินงานประจำไตรมาสที่หนึ่งปี 2561
- ติดตามความคืบหน้าประเด็นข้อกฎหมายต่างๆ ของกลุ่มบริษัท
- ติดตามผลการดำเนินงานของ VC Portfolio
- พิจารณาโครงการลงทุนในธุรกิจใหม่
- ติดตามความคืบหน้าของแผนสืบทอดตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท

Q3

- อนุมัติจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล
- พิจารณาทบทวนความเสี่ยง
- พิจารณางบการเงินและผลการดำเนินงานประจำไตรมาสที่สองปี 2561
- พิจารณาทบทวนทิศทางกลยุทธ์สำหรับครึ่งปีหลังของปี 2561
- ติดตามความคืบหน้าประเด็นข้อกฎหมายต่างๆ ของกลุ่มบริษัท
- ติดตามผลการดำเนินงานของ VC Portfolio
- พิจารณาอนุมัติปรับโครงสร้างองค์กร
- ติดตามความคืบหน้าของแผนสืบทอดตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท

Q4

- พิจารณาอนุมัติวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และทิศทางกลยุทธ์ประจำปี 2562 ของบริษัท
- พิจารณาวิสัยทัศน์ พันธกิจ และทิศทางกลยุทธ์ประจำปี 2562 ของเงินลงทุนหลักของบริษัท
- พิจารณางบการเงินและผลการดำเนินงานประจำไตรมาสที่สามปี 2561
- ติดตามความคืบหน้าประเด็นข้อกฎหมายต่างๆ ของกลุ่มบริษัท
- ติดตามผลการดำเนินงานของ VC Portfolio
- พิจารณาโครงการลงทุนในธุรกิจใหม่
- อนุมัติปรับปรุงนโยบายสำคัญต่างๆ ของบริษัท
- พิจารณาแผนสืบทอดตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท
- เข้าร่วมกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

2. กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท ได้แก่ ดร.วิรัช อภิเมธีธำรง นายเอนก พนาอภิชน และนายเกวีก บัค ไช โดยกรรมการสองในสามคนนี้ลงลายมือชื่อร่วมกันและประทับตราสำคัญของบริษัท

3. การแยกตำแหน่งประธานคณะกรรมการบริษัทและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

บทบาทหน้าที่ของประธานคณะกรรมการบริษัทและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ได้ถูกแบ่งแยกไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้มั่นใจว่าการถ่วงดุลอำนาจและหน้าที่ในระดับบนของบริษัท ดร.วิรัช อภิเมธีธำรง ประธานคณะกรรมการบริษัท มีหน้าที่รับผิดชอบเป็นผู้นำของคณะกรรมการบริษัทและทำให้มั่นใจว่าคณะกรรมการบริษัทได้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้สามารถบรรลุภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท ขณะที่ นายเอนก พนาอภิชน ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารงานประจำวันและการดำเนินธุรกิจของบริษัทตามกฎหมายและวัตถุประสงค์ระยะยาวซึ่งอนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัท

ประธานคณะกรรมการบริษัท

- ทำหน้าที่เป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการบริษัท การประชุมผู้ถือหุ้น และการประชุมของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร
- ร่วมกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารและเลขานุการบริษัท กำหนดวาระการประชุมของคณะกรรมการบริษัท
- ทำให้มั่นใจว่ากรรมการทุกท่านได้รับข้อมูลที่จำเป็นและทันเวลาเพื่อประกอบการพิจารณาในแต่ละระเบียบวาระของการประชุม
- สนับสนุนให้กรรมการได้อภิปราย ตั้งคำถามและแสดงความเห็น ในประเด็นต่างๆ ระหว่างการประชุม
- ทำให้มั่นใจว่าการตัดสินใจของคณะกรรมการบริษัทได้มีการนำไปดำเนินการ
- ทำให้มั่นใจว่าอำนาจที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายให้แก่ฝ่ายบริหารนั้นมีความเหมาะสม
- ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานระหว่างคณะกรรมการบริษัทกับฝ่ายบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประธานเจ้าหน้าที่บริหาร เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์การทำงานที่ดีบนพื้นฐานของการเคารพซึ่งกันและกัน
- ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและเป็น Sounding board ให้กับประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
- ร่วมกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารเสริมสร้างการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพระหว่างบริษัทกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันถึงเรื่องที่มีความสำคัญก่อนหลังของบริษัทและของผู้ถือหุ้นตามลำดับ

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

- กำหนดและจัดทำวิสัยทัศน์พันธกิจ กลยุทธ์ แผนธุรกิจงบประมาณและตัวชี้วัดผลการดำเนินงานประจำปี เสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ ตลอดจนติดตามความคืบหน้าเปรียบเทียบกับงบประมาณและแผนงาน และรายงานให้คณะกรรมการบริษัททราบความก้าวหน้าเป็นประจำ
- บริหารและควบคุมธุรกิจของบริษัทให้เป็นไปตามนโยบายและแผนที่กำหนดได้รับอนุมัติ
- แสวงหาโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และทิศทางกลยุทธ์ของบริษัท
- สร้างและรักษาทีมผู้บริหารที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกลยุทธ์และเป้าหมายของบริษัทอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนระบุและสรรหาบุคคลที่มีความสามารถเพื่อให้การสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างฝ่ายบริหารและคณะกรรมการบริษัท
- ส่งเสริมให้ทั่วทั้งองค์กรมีมาตรฐานด้านความซื่อสัตย์และจริยธรรม ตลอดจนมาตรฐานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างสูงสุด

4. องค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยกรรมการที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่หลากหลายในสาขาต่างๆ ของธุรกิจ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยกรรมการจำนวน 10 คน (สำหรับประวัติโดยย่อของกรรมการแต่ละคนปรากฏอยู่ในหน้า 26-34 ของรายงานประจำปี 2561)

ชื่อ-นามสกุล	สัญชาติ	ตำแหน่ง	วันที่ดำรงตำแหน่งครั้งแรก
1. ดร.วิรัช อภิเมธีธำรง	ไทย	ประธานคณะกรรมการ	7 พฤศจิกายน 2544
2. นายสมชาย ศุภธาดา	ไทย	กรรมการอิสระ	30 มิถุนายน 2549
3. นายชลาลักษณ์ บุนนาค	ไทย	กรรมการอิสระ	14 สิงหาคม 2550
4. นางสาวโสภาวดี เลิศมนัสชัย	ไทย	กรรมการอิสระ	28 มีนาคม 2557
5. นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์	ไทย	กรรมการอิสระ	26 ธันวาคม 2554
6. นายกานต์ ตระกูลฮุน	ไทย	กรรมการอิสระ	31 มีนาคม 2560
7. นางสาวจีน โล จัยบ จง	สิงคโปร์	กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร	30 พฤศจิกายน 2559
8. นายเกริก บั๊ด ไช	สิงคโปร์	กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร	28 มกราคม 2558
9. นายสมประสงค์ บุญยะชัย	ไทย	กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร	25 เมษายน 2550
10. นายเอนก พนาภิชน	ไทย	กรรมการที่เป็นผู้บริหาร	1 กรกฎาคม 2560

คณะกรรมการบริษัท (โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ) จะพิจารณาทบทวนจำนวน องค์ประกอบและความเชี่ยวชาญของคณะกรรมการบริษัทให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับทิศทางการดำเนินธุรกิจและกลยุทธ์ของบริษัทเป็นประจำทุกปี เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถทำหน้าที่พิจารณาตัดสินใจเรื่องใดๆ ได้อย่างรอบคอบ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของบริษัทอย่างสูงสุด

คณะกรรมการบริษัทเชื่อมั่นว่า ด้วยขนาดและองค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัทดังกล่าว มีความเหมาะสมและคล่องตัว สามารถดูแลติดตามและบริหารงานต่างๆ ของบริษัทได้เป็นอย่างดี

5. วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ

ตามข้อบังคับของบริษัท ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีทุกครั้งกำหนดให้กรรมการที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดต้องออกจากตำแหน่งตามวาระจำนวน 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด หากจำนวนกรรมการไม่เป็นสัดส่วนที่หารด้วยสามลงตัว จำนวนกรรมการที่ออกจากตำแหน่งต้องใกล้เคียงกับจำนวน 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากออกตามวาระ คณะกรรมการบริษัทต้องมีมติด้วยคะแนนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของกรรมการที่เหลืออยู่ เลือคนบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 68 และ 75 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เข้าเป็นกรรมการแทนในการประชุมคณะกรรมการบริษัทคราวถัดไป เว้นแต่วาระของกรรมการจะเหลือน้อยกว่า 2 เดือน ทั้งนี้บุคคลซึ่งเข้าเป็นกรรมการแทนดังกล่าวจะอยู่ในตำแหน่งกรรมการได้เพียงวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการที่ตนแทน

6. การจำกัดอายุกรรมการ

ภายใต้นโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท คณะกรรมการบริษัทจะไม่เสนอบุคคลที่จะมีอายุครบ 72 ปี หรือสูงกว่าในวันที่แต่งตั้งเป็นกรรมการ เมื่อมีนโยบายนี้มีผลบังคับใช้ในวันที่ 16 มีนาคม 2558 กรรมการบริษัทที่มีอายุ 72 ปี หรือมากกว่าจะยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปได้ตามวาระการดำรงตำแหน่งของตนที่เหลืออยู่

ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทอาจพิจารณาอนุมัติเสนอแต่งตั้งกรรมการที่มีอายุ 72 ปี หรือสูงกว่าในวันที่แต่งตั้งกลับเข้าดำรงตำแหน่งใหม่ได้เพียงอีก 1 วาระเท่านั้น

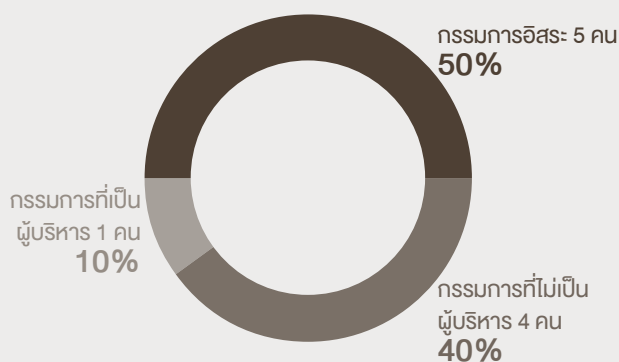
7. นโยบายความหลากหลายของคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทตระหนักดีถึงประโยชน์ความหลากหลายของคณะกรรมการบริษัทและเห็นว่าเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจและการทำงานของคณะกรรมการบริษัท

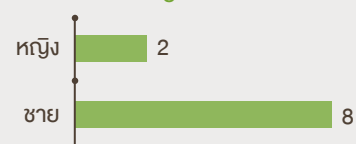
ทั้งนี้ ความหลากหลายนั้นไม่ได้จำกัดเฉพาะในเรื่องเพศเท่านั้น แต่ยังรวมถึง ชาติพันธุ์ อายุ ประวัติการศึกษา ประสบการณ์ในวิชาชีพ ทักษะ ความรู้ และทัศนคติ ดังนั้นในการสรรหาและการพิจารณาแต่งตั้งกรรมการของบริษัทจะอยู่บนพื้นฐานของความรู้ความสามารถ และใช้หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกซึ่งได้คำนึงถึงผลประโยชน์ของความหลากหลายมาประกอบด้วย

ในปี 2561 คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการได้ทบทวนทักษะและคุณลักษณะของกรรมการที่ต้องการ และได้เสนอให้บริษัทเสริมสร้างความหลากหลายด้านอายุของคณะกรรมการ โดยในปี 2562 การพิจารณากรรมการใหม่ (ถ้ามี) จะคัดเลือกกรรมการอิสระเพิ่มหนึ่งท่านจากกลุ่มผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ (young entrepreneur) ที่มีประสบการณ์ด้าน Investment Banking หรือการควบรวมกิจการ ซึ่งนโยบายของบริษัทกำหนดให้พิจารณาแต่งตั้งกรรมการใหม่จากบุคคลเพศหญิงก่อนในกรณีที่ไม่มีบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมหลายท่าน ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการจะนำข้อเสนอดังกล่าวเข้าที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเพื่อขออนุมัติต่อไป

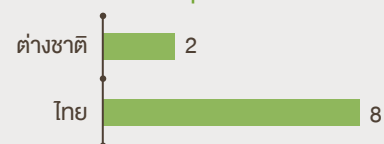
สัดส่วนของกรรมการอิสระในคณะกรรมการบริษัท

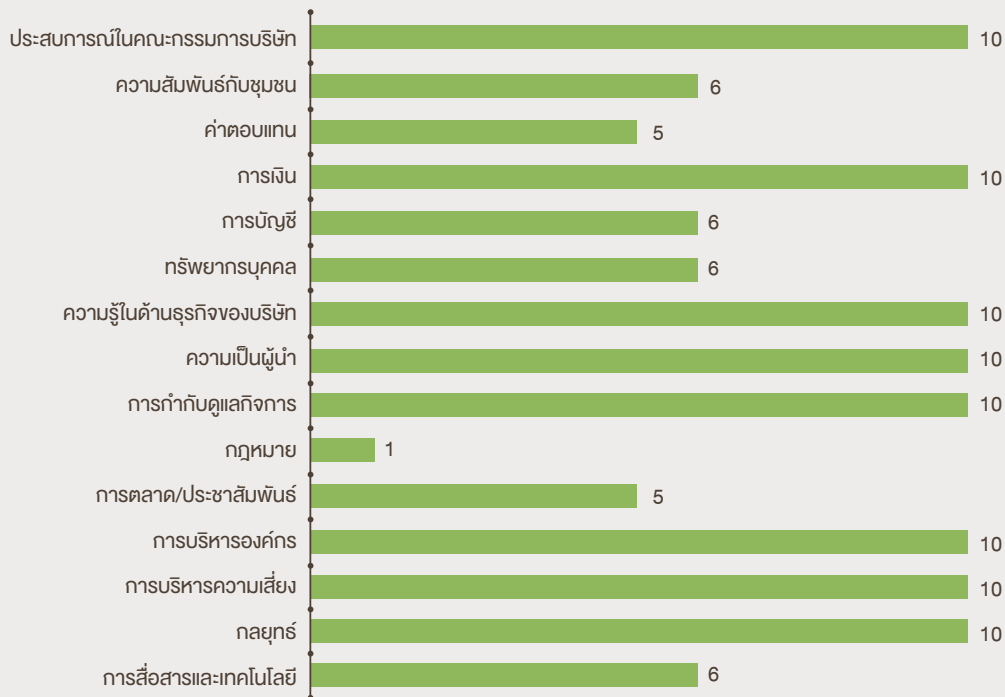
ชาย / หญิง

ชาติพันธุ์

ทักษะและประสบการณ์ของกรรมการ (จำนวนกรรมการ)

8. กรรมการอิสระ

ตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ได้กำหนดให้ คณะกรรมการบริษัทต้องมีจำนวนกรรมการอิสระซึ่งเป็นบุคคลที่สามารถแสดงความเห็นได้อย่างเป็นอิสระและปฏิบัติหน้าที่ดูแลรักษาผลประโยชน์ของบริษัทและผู้ถือหุ้นอย่างดีที่สุด ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งคณะและไม่น้อยกว่า 3 คน ทั้งนี้ กรรมการอิสระต้องมีคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดไว้ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท และหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ดังนี้

- 1) ไม่ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 0.5 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท ทั้งนี้ ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระรายนั้นๆ ด้วย
- 2) ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระ ทั้งนี้ ลักษณะต้องห้ามดังกล่าวไม่รวมถึงกรณีที่กรรมการอิสระเคยเป็นข้าราชการ หรือที่ปรึกษาของส่วนราชการซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท

- 3) ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย ในลักษณะที่เป็น บิดามารดา คู่สมรส พี่น้องและบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตร ของผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท หรือบริษัทย่อย
- 4) ไม่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตน รวมทั้งไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ถือหุ้นที่มียืม หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระ

ความสัมพันธ์ทางธุรกิจตามวรรคหนึ่ง รวมถึงการทำรายการทางการค้าที่กระทำเป็นปกติเพื่อประกอบกิจการ การเช่าหรือให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ รายการเกี่ยวกับสินทรัพย์หรือบริการ หรือการให้หรือรับความช่วยเหลือทางการเงิน ด้วยการรับหรือให้กู้ยืม ค้ำประกัน การให้สินทรัพย์เป็นหลักประกันหนี้สิน รวมถึงพฤติกรรมอื่นที่ตนเองเดียวกัน ซึ่งเป็นผลให้บริษัทหรือคู่สัญญาที่มีภาระหนี้ที่ต้องชำระต่ออีกฝ่ายหนึ่ง ตั้งแต่ร้อยละ 3 ของสินทรัพย์ที่มีตัวตนสุทธิของบริษัทหรือตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไป แล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า ทั้งนี้

การคำนวณภาระหนี้ดังกล่าวให้เป็นไปตามวิธีการคำนวณมูลค่าของรายการที่เกี่ยวข้องกันตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันโดยอนุโลม แต่ในการพิจารณาภาระหนี้ดังกล่าวให้นับรวมภาระหนี้ที่เกิดขึ้นในระหว่าง 1 ปีก่อนวันที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบุคคลเดียวกัน

- 5) ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุมหรือหุ้นส่วนของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทสังกัดอยู่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระ
- 6) ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใดๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการเป็นที่ปรึกษากฎหมายหรือที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่า 2 ล้านบาทต่อปีจากบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุมหรือหุ้นส่วนของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระ
- 7) ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่
- 8) ไม่ประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทหรือบริษัทย่อย หรือไม่เป็นหุ้นส่วนที่มีนัยในห้างหุ้นส่วน หรือเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่รับเงินเดือนประจำ หรือถือหุ้นเกินร้อยละ 1 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทอื่น ซึ่งประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทหรือบริษัทย่อย
- 9) ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัท

ภายหลังได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระที่มีลักษณะเป็นไปตามข้อ 1 ถึง 9 แล้ว กรรมการอิสระอาจได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท ให้ตัดสินใจในการดำเนินกิจการของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท โดยมีการตัดสินใจในรูปแบบขององค์คณะ (collective decision) ได้

สำหรับการดำรงตำแหน่งของกรรมการอิสระนั้น คณะกรรมการบริษัทกำหนดเป็นนโยบายว่ากรรมการอิสระอาจขาดความเป็นอิสระเมื่อได้ปฏิบัติงานเป็นระยะเวลา 9 ปี หรือ 3 วาระติดต่อกัน ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทจะพิจารณาบททวนขยายระยะเวลาได้ครั้งละ 1 ปี

9. เกณฑ์คุณสมบัติของกรรมการ

กรรมการทุกคนต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำ ดังนี้

- เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ
- มีเวลาอย่างเพียงพอที่จะอุทิศความรู้ ความสามารถและปฏิบัติหน้าที่ให้แก่บริษัทได้
- มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

10. หลักเกณฑ์การสรรหาและขั้นตอนการคัดเลือกกรรมการ

คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการจะทำหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาบททวนทักษะและคุณลักษณะของกรรมการที่ต้องการเป็นประจำทุกปี เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทมีองค์ประกอบที่เหมาะสมกับทิศทางในการดำเนินธุรกิจและกลยุทธ์ในปัจจุบันและอนาคตของบริษัท โดยขั้นตอนการคัดเลือกกรรมการของบริษัท มีดังนี้

10.1 การคัดเลือกและแต่งตั้งกรรมการใหม่

เมื่อคณะกรรมการบริษัทพิจารณาที่จะสรรหากรรมการใหม่ คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการจะดำเนินการตามกระบวนการ ดังต่อไปนี้

- 1) คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการจะจัดทำตาราง Board Skills Matrix เพื่อพิจารณาว่าคณะกรรมการบริษัทยังขาดความเชี่ยวชาญในเรื่องใด นอกจากนี้ ยังพิจารณาถึงความหลากหลายในด้าน ทักษะ ประสบการณ์ ความรู้ ความเป็นอิสระ อายุ และเพศ เป็นต้น
- 2) คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ พิจารณาสรรหาบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติตรงเกณฑ์ที่สุดจากแหล่งต่างๆ ดังนี้
  - กรรมการของบริษัทเป็นผู้แนะนำ
  - ผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นและมีสิทธิออกเสียงรวมกันได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท
  - บริษัทที่ปรึกษาภายนอก
  - ฐานข้อมูลกรรมการของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย

- 3) คณะกรรมการสรรหาและกำกับการดูแลกิจการ จะประเมินคุณสมบัติเบื้องต้นของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อและคัดเลือกให้เหลือไว้จำนวนหนึ่ง หลังจากนั้นจะสัมภาษณ์บุคคลดังกล่าว
- 4) คณะกรรมการสรรหาและกำกับการดูแลกิจการจะส่งรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมที่สุดให้คณะกรรมการบริษัทเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติแต่งตั้งหรือให้คณะกรรมการบริษัทแต่งตั้งในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากออกตามวาระ

ในปี 2561 บริษัทไม่มีการสรรหาและแต่งตั้งกรรมการใหม่ ทั้งนี้ ในคณะกรรมการชุดปัจจุบัน มีกรรมการจำนวน 1 คนจากทั้งหมด 10 คน ที่มาจากรายชื่อที่เสนอโดยบริษัทที่ปรึกษาภายนอก ได้แก่ นางสาวโสภาวดี เลิศมนัสชัย

10.2 การแต่งตั้งกรรมการกลับเข้าดำรงตำแหน่ง

ในการพิจารณากรรมการเดิมที่มีอยู่กลับเข้าดำรงตำแหน่ง คณะกรรมการสรรหาและกำกับการดูแลกิจการจะพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ เช่น ผลการปฏิบัติงาน ความต่อเนื่องในการบริหารงาน จำนวนครั้งการเข้าร่วมประชุมและการมีส่วนร่วมในการประชุม รวมทั้งการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของคณะกรรมการบริษัท

สำหรับในปี 2561 ดร.วิรัช อภิเษย์ธำรง นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ และนางสาวจีน โล เจริญ จง ได้รับการแต่งตั้งกลับเข้ามาเป็นกรรมการ โดยผ่านกระบวนการดังกล่าว

11. การปฐมนิเทศและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

11.1 การปฐมนิเทศแก่กรรมการใหม่

กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ต้องเข้าร่วมการปฐมนิเทศของบริษัทก่อนที่จะปฏิบัติหน้าที่ การเข้าร่วมปฐมนิเทศนี้มีจุดมุ่งหวังเพื่อช่วยให้กรรมการใหม่สามารถรับทราบถึง การบริหารงาน ลักษณะธุรกิจ ตลอดจนแนวปฏิบัติในการกำกับดูแลกิจการของบริษัท โดยจัดขึ้นในระยะเวลา 1-2 วัน มีเลขานุการบริษัทและผู้บริหารจากสายงานต่างๆ เป็นผู้บรรยายชี้แจงให้ได้รับทราบตามหัวข้อดังนี้

หัวข้อปฐมนิเทศ	ดำเนินการโดย
โครงสร้างองค์กรและบริษัทในกลุ่ม	เลขานุการบริษัท
เรื่องที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย	เลขานุการบริษัท
การกำกับดูแลกิจการและนโยบายต่างๆ	เลขานุการบริษัท
ทิศทางการยุทธ์ และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานของบริษัท	หน่วยงานบริหารการลงทุน
ภาพรวมทางธุรกิจของบริษัทในกลุ่ม	หน่วยงานบริหารการลงทุน
การลงทุนในธุรกิจใหม่	หน่วยงานพัฒนาธุรกิจ
กฎหมายที่เกี่ยวข้องและคดีความต่างๆ	หน่วยงานกฎหมาย
การบริหารความเสี่ยง	หน่วยงานบริหารความเสี่ยง
การเงินและการบัญชี	หน่วยงานการเงินและบัญชี
กิจกรรมเพื่อสังคมและภาพลักษณ์องค์กร	หน่วยงานประชาสัมพันธ์
การจัดการและพัฒนาทรัพยากรบุคคล	หน่วยงานทรัพยากรบุคคล

11.2 การฝึกอบรมและพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง

กรรมการจะได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องโดยบริษัทเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย เพื่อช่วยให้กรรมการสามารถทำหน้าที่และกำกับดูแลบริษัทได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เลขาธิการบริษัทจะหารือร่วมกับกรรมการแต่ละคน เพื่อจัดทำโปรแกรมการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละบุคคล โดยที่โปรแกรมหักรวบรวมอาจประกอบด้วยหลายรูปแบบ เช่น การอบรมศึกษาทั้งภายในและภายนอก การเยี่ยมชมธุรกิจต่างๆ ของกลุ่มบริษัท การดูงานต่างประเทศ เป็นต้น

ในปี 2561 มีรายละเอียดการฝึกอบรมและการพัฒนาความรู้ของกรรมการ ดังนี้

ชื่อ-นามสกุล	การเข้าอบรม/การร่วมสัมมนา/การประชุม/การเสวนา								สัมมนาของคณะกรรมาธิการบริษัท		
	IOD ¹	SCB ²	Temasek Roundtable 2018 ³	Trade and Development Regional Forum 2018 ⁴	ASIN Advisory Committee ⁵	SID Director Conference 2018 ⁶	SID CG Roundup 2018 ⁷	การศึกษาดูงานต่างประเทศ ⁸	2018 Thailand Leadership Forum ⁹	Academy for Thais ¹⁰	มาตรการควบคุมภายในสำหรับบุคคลเพื่อป้องกันความเสี่ยงในการให้สินบนเจ้าหน้าที่รัฐ ¹¹
1. ดร.วิรัช อภิเมธีธำรง	✓ (ข้อ 1ก, 1ข และ 1ค)								✓	✓	
2. นายสมชาย ศุภธาดา										✓	✓
3. นายชลลักษ์ ภูนา					✓			✓ (ข้อ 8ก)			
4. นางสาวโสภณดี เลิศมนัสชัย									✓	✓	
5. นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์										✓	
6. นายกานต์ ตระกูลฮุน	✓ (ข้อ 1ค)	✓						✓ (ข้อ 8ข)	✓	✓	
7. นางสาวจัน โฉม งาม								✓ (ข้อ 8ข)		✓	
8. นายเกริก บัฒ			✓			✓	✓				
9. นายสมประสงค์ บุญยะชัย								✓ (ข้อ 8ข)		✓	
10. นายเอนก พนาภิชน				✓					✓	✓	

หมายเหตุ

- ก.) AGM & Dinner Talk ในหัวข้อ Social Responsibility: Partnership in Education โดย ดร.มีชัย วีระไวทยะ ณ โรงแรมเรเนซองส์ ราชประสงค์ เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2561
- ข.) Inaugural Corporate Governance Conference 2018: "Building Trust in Transforming Economy" ณ โรงแรมแกรนด์ ไฮแอท เอราวัณ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2561
- ค.) Chairman Forum 2018: "Digital Transformation - A Must for all Companies" ณ โรงแรมแกรนด์ ไฮแอท เอราวัณ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2561
- ด.) สัมมนาในหัวข้อ Blockchain Technology Crypto และ Initial Coin Offering จัดโดยธนาคารไทยพาณิชย์ เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2561
- ด.) สัมมนาในหัวข้อ Corporate Governance and Anti-Corruption Ethics เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2561 ณ อาคารรัฐสภา
- ด.) Trade and Development Regional Forum 2018: "Transformation towards Innovative Trade and Development Agenda for Regional Integration" จัดโดยสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา ณ โรงแรมแชงกรี-ลา กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 2-3 กรกฎาคม 2561
- ด.) ASIN Advisory Committee เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2561 ณ ประเทศญี่ปุ่น
- ด.) SID Director Conference 2018 ในหัวข้อ Rebooting Globalization and Governance in an Era of Disruption เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2561 ณ อาคารรัฐสภา
- ด.) SID CG Roundup 2018 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2561 ณ อาคารรัฐสภา
- ก.) การศึกษาดูงานต่างประเทศ ระหว่างวันที่ 30 เมษายน ถึง 7 พฤษภาคม 2561 ณ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีและสาธารณรัฐฝรั่งเศส
- ข.) การศึกษาดูงานด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ที่สาธารณรัฐเกาหลีและสหรัฐอเมริกา
- ด.) 2018 Thailand Leadership Forum: "Human Robot Partnership" ณ C-ASEAN Cyber World Tower เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2561
- ด.) งานสัมมนาวิชาการเพื่อนำเสนอองค์ความรู้ใหม่ด้านเทคโนโลยี ดิจิทัล และนวัตกรรมการเรียนรู้ในโลกยุคดิจิทัล โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทั้งในและต่างประเทศ ณ อิมแพ็คฟอรัม เมืองทองธานี เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2561
- ด.) ดำเนินการสัมมนาโดยวิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ณ อาคาร เอไอเอส ทาวเวอร์ 1 เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2561

12. การประชุมคณะกรรมการบริษัท

12.1 จำนวนและตารางกำหนดการประชุม

คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดให้มีประชุมวาระปกติในทุกไตรมาสรวมทั้งหมดอย่างน้อย 8 ครั้งต่อปี โดยได้กำหนดและแจ้งวันเวลาประชุมของปีถัดไปไว้ล่วงหน้า เพื่อให้กรรมการจัดเวลาเข้าร่วมประชุมได้ทุกครั้งเพื่อรักษาผลประโยชน์ของบริษัท ทั้งนี้ อาจมีการประชุมวาระพิเศษเพิ่มเติมตามความจำเป็น

12.2 องค์ประชุมและการประชุม

ข้อบังคับบริษัทกำหนดองค์ประชุมไว้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด อย่างไรก็ตาม บริษัทได้ปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ซึ่งกำหนดให้องค์ประชุมในแต่ละการประชุมและในการลงมติต้องไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งคณะโดยไม่รวมกรรมการที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการประชุมแต่ละครั้งจะใช้เวลาประมาณ 2-3 ชั่วโมง ประธานคณะกรรมการบริษัทจะทำหน้าที่ดูแลและจัดสรรเวลาแต่ละวาระให้อย่างเพียงพอสำหรับกรรมการที่จะอภิปรายและการแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระในประเด็นที่สำคัญ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเป็นธรรม รวมทั้งให้ฝ่ายบริหารที่เกี่ยวข้องนำเสนอข้อมูลประกอบการอภิปรายปัญหาสำคัญ

12.3 วาระการประชุม

ประธานคณะกรรมการบริษัทโดยการหารือร่วมกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารและเลขานุการบริษัท จะเป็นผู้ดูแลให้ความ

เห็นชอบวาระการประชุม ซึ่งกรรมการท่านอื่นสามารถเสนอวาระการประชุมหรือหัวข้ออื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาพิจารณาได้

12.4 การจัดส่งหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุม

เลขานุการบริษัททำหน้าที่จัดส่งหนังสือเชิญประชุมพร้อมระเบียบวาระการประชุมและเอกสารประกอบการประชุมให้กรรมการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน ยกเว้นเรื่องที่ต้องพิจารณาเร่งด่วน ทั้งนี้รูปแบบของเอกสารประกอบการประชุมจะมีบทสรุปซึ่งแสดงถึงประเด็นสำคัญของเรื่องที่ต้องพิจารณา นอกจากนี้บริษัทยังจัดให้มีระบบ Board Portal ที่เป็นระบบ paperless ที่มีระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในระดับสูงที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน SSAE16 SOC2 และ ISO27001 ระบบ Board Portal นี้ช่วยให้กรรมการปฏิบัติหน้าที่และสามารถเข้าถึงเอกสารประกอบการประชุมผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์และ iPad ได้สะดวกรวดเร็วจากทุกสถานที่ทุกเวลา

12.5 การเข้าร่วมประชุม

กรรมการทุกท่านให้ความสำคัญและอุทิศเวลาในการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยที่ตนดำรงตำแหน่งอยู่ รวมทั้งการเข้าร่วมประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี

ตารางด้านล่างแสดงข้อมูลการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น การประชุมคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยของกรรมการแต่ละท่านในปี 2561

ชื่อ-นามสกุล	การประชุม สามัญ ผู้ถือหุ้น ประจำปี 2561	คณะกรรมการ บริษัท	คณะกรรมการ ตรวจสอบ	คณะกรรมการ สรรหาและ กำกับดูแล กิจการ	คณะกรรมการ พัฒนา ความเป็นผู้นำ และกำหนด คำตอบแทน	คณะกรรมการ ความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อการพัฒนา อย่างยั่งยืน	คณะกรรมการ กบถวน กลยุทธ์และ โครงสร้าง องค์กร
1. ดร.วิรัช อภิเมธีธำรง	เข้า	8/8					
2. นายสมชาย ศุภธาดา	เข้า	8/8	7/7				
3. นายชลลักษ์กษณ์ บุนนาค	เข้า	7/8	7/7			2/2	
4. นางสาวโสภาวดี เลิศมนัสชัย	เข้า	7/8	5/7				2/3
5. นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์	เข้า	8/8		2/2	8/8		3/3
6. นายกานต์ ตระกูลฮุน	เข้า	8/8		2/2	8/8	2/2	3/3
7. นางสาวจีน โล เลียบ จง	เข้า	8/8		2/2	8/8		3/3
8. นายเกริก บั๊ด ไช	เข้า	8/8					3/3
9. นายสมประสงค์ บุญยะชัย	เข้า	8/8					3/3
10. นายเอนก พนาอภิชน	เข้า	8/8				2/2	3/3

12.6 รายงานการประชุม

เลขานุการบริษัทจะจัดทำรายงานการประชุมและเสนอให้ประธานคณะกรรมการบริษัทสอบทานและส่งให้กรรมการทุกท่านให้ความเห็นโดยจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเจ็ด (7) วันนับจากวันที่ประชุม ในรายงานการประชุมจะมีการบันทึกมติของที่ประชุมและข้อมูลไว้อย่างเพียงพอ ชัดเจนและเป็นไปตามกฎหมาย

12.7 การประชุมของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร

คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดให้กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารประชุมระหว่างกันเป็นประจำ โดยไม่มีกรรมการที่เป็นผู้บริหารเข้าร่วมการประชุม เพื่อให้กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและพิจารณาประเด็นต่างๆ ทั้งที่เกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท และเรื่องที่อยู่ในความสนใจ โดยในปี 2561 บริษัทได้จัดให้มีการประชุมดังกล่าวรวม 4 ครั้ง ในวันที่ 24 มกราคม 2561, 11 พฤษภาคม 2561, 3 สิงหาคม 2561 และ 2 พฤศจิกายน 2561 เพื่อติดตามความคืบหน้าของแผนสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง รวมถึงการพัฒนานาความเป็นผู้นำและโครงสร้างค่าตอบแทนของพนักงานบริษัท

13. การเข้าถึงสารสนเทศและขอความเห็นจากที่ปรึกษาอิสระ

กรรมการแต่ละคนมีอิสระในการเข้าถึงและติดต่อสื่อสารกับฝ่ายบริหารและเลขานุการบริษัทได้โดยตรงหากต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัท และข้อมูลอื่นๆ นอกเหนือจากที่ได้รับจากการประชุมตามวาระปกติ นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยยังสามารถขอความเห็นจากที่ปรึกษาอิสระโดยบริษัทเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ หากเห็นว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบได้

14. ความขัดแย้งทางผลประโยชน์

คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดนโยบาย รวมถึงหลักเกณฑ์และวิธีการรายงานส่วนได้ส่วนเสียของกรรมการและผู้บริหาร เพื่อให้มั่นใจว่าได้ปฏิบัติเป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้กรรมการและผู้บริหารต้องเปิดเผยส่วนได้ส่วนเสียใดๆ ที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของบริษัท หากกรรมการหรือผู้บริหารคนใดที่มีส่วนได้ส่วนเสียในหัวข้อหรือเรื่องที่บริษัทจะเข้าทำรายการ ห้ามมีส่วนร่วมในการพิจารณาและอนุมัติในเรื่องดังกล่าว

15. การดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่น

กรรมการแต่ละคนดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในบริษัทจดทะเบียนอื่นได้ไม่เกินกว่า 6 บริษัท เว้นแต่จะได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท ทั้งนี้ เพื่อให้กรรมการทุกคนสามารถจัดสรรเวลาอย่างเพียงพอสำหรับการเตรียมตัวและเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย

กรณีตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร คณะกรรมการบริษัทไม่มีนโยบายให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารไปดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนอื่น (ยกเว้นบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมของบริษัทเท่านั้น) เว้นแต่จะได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทไว้เป็นการเฉพาะ

ในปี 2561 บริษัทได้ปรับปรุงนโยบายการกำกับดูแลกิจการ และกำหนดให้กรรมการจำเป็นต้องขอคำปรึกษาจากประธานคณะกรรมการบริษัทและประธานคณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการก่อนที่จะเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่น ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการเห็นว่าการดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่นของกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร เป็นไปตามนโยบายของบริษัท

(รายละเอียดการดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่นของกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ปรากฏในหน้าที่ 26-34 ของรายงานประจำปี 2561)

16. การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดเป็นนโยบายให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นประจำทุกปี และจะพิจารณาให้มีการประเมินโดยที่ปรึกษากายนอกทุกๆ 3 ปี ด้วยเห็นว่าความมีประสิทธิภาพของคณะกรรมการบริษัท (Board Effectiveness) เป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของบริษัท โดยการประเมินผลการปฏิบัติงานนั้นมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อช่วยให้คณะกรรมการบริษัท กรรมการแต่ละท่าน และคณะกรรมการชุดย่อยแต่ละชุดได้สอบทานผลการปฏิบัติงานของตนเองในปีที่ผ่านมา ตลอดจนได้ช่วยปรับปรุงในการทำหน้าที่ให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท

1. คณะกรรมการบริษัททั้งคณะ
2. คณะกรรมการชุดย่อย
3. กรรมการรายบุคคล

บริษัทได้จ้าง Aon Hewitt ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทปี 2559/2560 โดยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะ คณะกรรมการชุดย่อย กรรมการรายบุคคล และกรรมการท่านอื่น (แบบไขว้) ผลการประเมินสรุปได้ว่า คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยแต่ละชุดมีการปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนและมีประสิทธิผล ทั้งนี้ ผลประเมินการปฏิบัติงานโดยรวมของคณะกรรมการอยู่ในระดับ Percentile ที่ 75 เมื่อเทียบกับบริษัทชั้นนำในอุตสาหกรรมเดียวกันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ทั้งนี้ ในปี 2561 บริษัทได้จัดทำ การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทเป็นการภายใน โดยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะ คณะกรรมการชุดย่อย และกรรมการรายบุคคล โดยแต่ละแบบประเมินจะประกอบด้วยหัวข้อประเมินดังนี้

คณะกรรมการบริษัท

- องค์ประกอบและความเป็นอิสระของคณะกรรมการบริษัท
- กระบวนการทำงานและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท
- การจัดการกับข้อมูล
- การติดตามดูแลผลการดำเนินงานของบริษัท
- การบริหารความเสี่ยงและภัยพิบัติ
- การจัดการกับการประเมินผลประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และแผนการสืบทอดตำแหน่งของผู้บริหารระดับสูง
- การปฏิบัติตนในฐานะตัวแทนผู้ถือหุ้นและความรับผิดชอบต่อสังคม
- การพัฒนากรรมการและการกำหนดค่าตอบแทนกรรมการ

คณะกรรมการชุดย่อย

- การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ
- การปฏิบัติตามข้อกำหนดของทางการ
- การสื่อสารและตัดสินใจ
- การเข้าร่วมประชุมและการจัดสรรเวลา
- ความสามารถ ประสบการณ์ และทักษะ
- ความสามารถในการเข้าถึงกรรมการท่านอื่นๆ ได้

กรรมการรายบุคคล

- ผลงานและความทุ่มเท
- ความรู้ความสามารถ
- การทำงานร่วมกัน
- จริยธรรม

กระบวนการเริ่มจากคณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการจะสอบทานและปรับปรุงทบทวนหัวข้อและรายละเอียดของคำถามที่จะใช้ในการประเมิน จัดส่งแบบประเมินผลของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะและแบบประเมินผลของกรรมการรายบุคคลให้กรรมการแต่ละท่านตอบแบบประเมิน เลขานุการบริษัทรวบรวมแบบประเมินทั้งหมดเพื่อจัดทำรายงานสรุปผลการประเมินให้คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการพิจารณา เพื่อกำหนดแนวทางการปรับปรุงก่อนที่จะนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท

นอกจากนี้ คณะกรรมการชุดย่อยแต่ละชุดได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองโดยเปรียบเทียบกับกฎบัตร และสรุปผลการประเมินได้ว่า คณะกรรมการชุดย่อยแต่ละชุดมีการปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนและมีประสิทธิผล โดยคณะกรรมการตรวจสอบยังได้ประเมินผลการปฏิบัติงานโดยใช้แบบประเมิน ซึ่งจัดทำโดยคณะกรรมการ ก.ล.ต. ด้วย

ในปี 2561 ผลการประเมินสรุปได้ว่าคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยปฏิบัติหน้าที่ได้ครบถ้วนและมีประสิทธิผล โดยมีรายละเอียดผลการประเมินดังนี้

ประเภทของคณะกรรมการ	ประเภทของการประเมิน	ผลการประเมิน
คณะกรรมการบริษัท	การประเมินทั้งคณะ	4.12 จาก 5
	การประเมินตนเองรายบุคคล	4.12 จาก 5
คณะกรรมการตรวจสอบ	การประเมินทั้งคณะ	4.22 จาก 5
	การประเมินตนเองรายบุคคล	3.82 จาก 5
คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ	การประเมินทั้งคณะ	4.42 จาก 5
	การประเมินตนเองรายบุคคล	4.19 จาก 5
คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน	การประเมินทั้งคณะ	4.42 จาก 5
	การประเมินตนเองรายบุคคล	4.19 จาก 5
คณะกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	การประเมินทั้งคณะ	4.11 จาก 5
	การประเมินตนเองรายบุคคล	3.80 จาก 5
คณะกรรมการทบทวนกลยุทธ์และโครงสร้างองค์กร	การประเมินทั้งคณะ	4.29 จาก 5
	การประเมินตนเองรายบุคคล	3.99 จาก 5

17. คณะกรรมการชุดย่อย

คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อยขึ้นจำนวน 5 คณะ เพื่อทำหน้าที่ช่วยแบ่งเบาภาระความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการชุดย่อยแต่ละชุดจะปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายที่กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน และได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท โดยคณะกรรมการชุดย่อยดังกล่าวจะช่วยให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในด้านต่างๆ ที่มีความเชี่ยวชาญต่อคณะกรรมการบริษัท ตลอดจนพิจารณาตัดสินใจในบางเรื่องสำคัญตามที่คณะกรรมการบริษัทได้ให้อำนาจไว้ ทั้งนี้ องค์ประกอบของคณะกรรมการชุดย่อยแต่ละคณะ รวมทั้งหน้าที่และความรับผิดชอบ มีดังนี้

คณะกรรมการชุดย่อยและรายชื่อกรรมการ ณ 31 ธันวาคม 2561	หน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญ
คณะกรรมการตรวจสอบ นายสมชาย ศุภธาดา* (ประธาน) นายชลาลักษณ์ บุนนาค นางสาวโสภาวดี เลิศมนัสชัย* * มีความรู้ทางด้านการบัญชีหรือเกี่ยวข้องกับการบริหารด้านการเงิน ซึ่งมีความสามารถอย่างเพียงพอที่จะสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินได้	คณะกรรมการตรวจสอบทำหน้าที่ช่วยคณะกรรมการบริษัทในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการสอบทานความถูกต้องของรายงานทางการเงินของบริษัท การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ความมีประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน และระบบการบริหารความเสี่ยง การปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี คุณสมบัตินิสัยและความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะในการแต่งตั้ง เลือกลับเข้ามาใหม่ เลิกจ้างและกำหนดค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี
คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ (ประธาน) นางสาวจิน ไล เยียบ จง นายกานต์ ตระกูลสุน	คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการทำหน้าที่ช่วยคณะกรรมการบริษัทในการทำให้มั่นใจว่าบริษัทมีการดำเนินการเรื่องกระบวนการสรรหาและการกำกับดูแลกิจการอย่างเหมาะสม โดยมีหน้าที่หลักในการสรรหากรรมการ ทบทวนองค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัทและแผนการสืบทอดตำแหน่ง ดูแลการประเมินผลการปฏิบัติงานและการอบรมพัฒนาความรู้ของคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งดูแลให้บริษัทมีการปฏิบัติที่สอดคล้องกับมาตรฐานการกำกับดูแลกิจการและแนวปฏิบัติที่ดี

คณะกรรมการชุดย่อยและรายชื่อกรรมการ ณ 31 ธันวาคม 2561	หน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญ
คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน นายกานต์ ตระกูลฮุน (ประธาน) นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ นางสาวจิน ไล เจียบ จง	คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนทำหน้าที่ช่วยคณะกรรมการบริษัทในการดูแลเรื่องค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหาร ตลอดจนการพัฒนาผู้บริหารของบริษัทให้เข้มแข็งและมีความสามารถในการแข่งขันในระดับสากล รวมถึงร่วมกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท ประเมินและกำหนดผู้สืบทอดตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัทและบริษัทย่อย รวมทั้งบุคคลซึ่งรายงานขึ้นตรงต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และดูแลกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูง ตลอดจนพิจารณาหลักเกณฑ์ นโยบายการกำหนดค่าตอบแทนที่เหมาะสม สอดคล้องกับหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของบริษัท เพื่อเป็นการจูงใจและรักษาผู้นำองค์กรที่มีคุณภาพไว้กับบริษัท
คณะกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน นายชลาลักษณ์ บุญนา (ประธาน) นายกานต์ ตระกูลฮุน นายเอนก พนาอภิชน	คณะกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนทำหน้าที่ช่วยคณะกรรมการบริษัทสอบทานและอนุมัตินโยบายการพัฒนาอย่างยั่งยืน และรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืนประจำปี รวมถึงดูแลให้บริษัทมีการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว ตลอดจนกำกับดูแลโครงการความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งสอบทานแผนกลยุทธ์และงบประมาณที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนดูแลเพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทมีการดำเนินธุรกิจตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน
คณะกรรมการทบทวนกลยุทธ์และโครงสร้างองค์กร นางสาวจิน ไล เจียบ จง (ประธาน) นางสาวโสภาวดี เลิศมนัสชัย นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ นายกานต์ ตระกูลฮุน นายเกริก บัค ไช นายสมประสงค์ บุญยะชัย นายเอนก พนาอภิชน	คณะกรรมการทบทวนกลยุทธ์และโครงสร้างองค์กรทำหน้าที่ช่วยคณะกรรมการบริษัทในการให้แนวทาง จัดวางตำแหน่งเชิงกลยุทธ์ ของบริษัทและบริษัทในกลุ่ม เพื่อที่จะทำให้บริษัทและบริษัทในกลุ่มเป็นองค์กรที่ประสบความสำเร็จทางธุรกิจ และมีการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน โดยมีหน้าที่หลักในการสอบทานทิศทางกลยุทธ์ และโครงสร้างองค์กร สอบทานผลการปฏิบัติงานกลางปีของบริษัทในกลุ่ม รวมทั้งศึกษาการเคลื่อนเชิงกลยุทธ์ และประเมินโอกาสในการลงทุนใหม่ๆ ตลอดจนอนุมัติโครงการลงทุนในธุรกิจใหม่ภายใต้กรอบอำนาจที่ได้รับ
๗ บริษัทได้เปิดเผยกฎบัตรของคณะกรรมการชุดย่อยแต่ละคณะ ไว้ภายใต้หัวข้อ “การกำกับดูแลกิจการ” บนเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.intouchcompany.com	

18. เลขาธิการบริษัท

เลขานุการบริษัททำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการบริษัท มีความรับผิดชอบโดยตรงต่อคณะกรรมการบริษัทผ่านประธานคณะกรรมการบริษัทในเรื่องทั้งหมดที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท กรรมการทุกท่านสามารถติดต่อเข้าถึงเลขานุการบริษัทได้โดยตรง โดยคณะกรรมการบริษัทเป็นผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งและถอดถอนเลขานุการบริษัท

หน้าที่และความรับผิดชอบของเลขานุการบริษัทมีดังต่อไปนี้

- ดูแลและจัดการเรื่องการประชุมคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย
- จัดประชุมผู้ถือหุ้นและจัดทำรายงานการประชุม

- จัดเก็บเอกสารและรายงานที่เกี่ยวข้อง
- ดูแลให้ คณะกรรมการบริษัทปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
- ดูแลและให้คำปรึกษาเรื่องการกำกับดูแลกิจการของ คณะกรรมการบริษัท
- ดูแลเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการบริษัท ฝ่ายบริหาร และผู้ถือหุ้น
- ติดตามให้มีการดำเนินการตามมติที่ประชุมของ คณะกรรมการบริษัทและมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น
- ดำเนินการอื่นๆ ตามที่พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 กฎหมาย และข้อบังคับอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประกาศและข้อกำหนดของคณะกรรมการ กำกับตลาดทุน

ปัจจุบัน นายวิชัย กิตติวิทยากุล อายุ 57 ปี ดำรงตำแหน่ง เลขาธิการบริษัท จบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบัญชี จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมีประสบการณ์ในตำแหน่ง เลขาธิการคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบ รวมทั้งเป็นผู้มีความชำนาญในหลายด้าน เช่น การกำกับดูแล กิจการ ด้าน Compliance การควบคุมภายใน การตรวจสอบ ภายใน และการบริหารความเสี่ยง นอกจากนี้ยังมีประสบการณ์ ในตำแหน่งผู้จัดการฝ่าย Compliance และยังคงดำรงตำแหน่ง กรรมการในชมรมเลขานุการบริษัทไทยและนายกสมาคม ผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย โดยในปี 2561 นายวิชัย กิตติวิทยากุล ได้เข้าร่วมอบรมและสัมมนาในหลักสูตรดังต่อไปนี้

- “Harvard Leadership and Development Program” โดย Harvard Business Publishing
- “Management Cyber Readiness” โดย Singtel Cyber Security Institute
- ปาฐกถาพิเศษ วันต่อต้านคอร์รัปชัน 2561 จัดโดยองค์กร ต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค บางนา วันที่ 6 กันยายน 2561
- Inaugural Corporate Governance Conference 2018 หัวข้อ “Building Trust in Transforming Economy” ณ โรงแรมแกรนด์ ไฮแอท เอราวัณ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2561
- สัมมนาวิชาการด้านเทคโนโลยี ดิจิทัล และนวัตกรรม การเรียนรู้ในโลกยุคดิจิทัล “Academy for Thais” โดย ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทั้งในและต่างประเทศ ณ อิมแพ็คฟอรั่ม เมืองทองธานี วันที่ 3 ตุลาคม 2561

- สัมมนา “มาตรการควบคุมภายในสำหรับนิติบุคคลเพื่อ ป้องกันความเสี่ยงในการให้สินบนเจ้าหน้าที่รัฐ” โดย วิทยากรจากสำนักคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ ณ อาคาร เอไอเอส ทาวเวอร์ 1 วันที่ 12 ตุลาคม 2561
- Audit Committee Forum หัวข้อ “Learn, Unlearn and Relearn - Audit Committee in the Age of Disruption” ณ โรงแรมอินเตอร์คอนติเนนตัล วันที่ 12 พฤศจิกายน 2561

ฝ่ายบริหาร

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการ บริษัท มีหน้าที่บริหารงานธุรกิจประจำวันของบริษัทให้เป็นไป ตามแผนธุรกิจ กลยุทธ์และวัตถุประสงค์ระยะยาวตามที่ คณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติไว้ คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้ พิจารณาอนุมัติตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานทั้งระยะสั้นและ ระยะยาว ผลการปฏิบัติงานประจำปี รวมทั้งพิจารณากำหนด ค่าตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนา ความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนเป็นผู้พิจารณากำหนด ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน และประเมินผลการปฏิบัติงานของ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารก่อนเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท พิจารณาอนุมัติ ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่ บริหารจะครอบคลุมตัวชี้วัดต่างๆ ของบริษัทตามระบบ Balanced Scorecard ซึ่งครอบคลุมมิติด้านการเงิน การลงทุน ด้านชื่อเสียง และการกำกับดูแล กระบวนการภายในและการพัฒนาบุคลากร นอกจากนี้ยังมีตัวชี้วัดระยะยาวที่มุ่งเน้นเรื่องการสร้าง ผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (TSR) และผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ (EV) ให้กับบริษัท

คณะกรรมการจัดการ

คณะกรรมการจัดการ ทำหน้าที่ช่วยสนับสนุนประธานเจ้าหน้าที่ บริหารในการดำเนินธุรกิจประจำวันของบริษัท นำกลยุทธ์และ นโยบายต่างๆ ไปปฏิบัติให้เกิดผลเพื่อวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ที่วางแผนไว้ ตัดสินใจการลงทุนตามอำนาจที่ได้รับมอบจาก คณะกรรมการบริษัท กำกับติดตามผลการดำเนินงานของบริษัท และบริษัทในกลุ่ม ตลอดจนทำให้มั่นใจว่ามีการรายงานข้อมูล ต่อคณะกรรมการบริษัทอย่างทันเวลา

คณะกรรมการจัดการโดยมีประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็น ประธาน จะประชุมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง โดยในปี 2561 มี การประชุมทั้งสิ้น 22 ครั้ง ทั้งนี้คณะกรรมการจัดการประกอบด้วย ผู้บริหารระดับสูง ดังต่อไปนี้ (สำหรับประวัติโดยย่อของกรรมการ แต่ละคนปรากฏอยู่ในหน้า 34-35 ของรายงานประจำปี 2561)

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง
1. นายเอนก พนาอภิชน ¹	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
2. นายคิมห์ สิริทวีชัย ²	หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน
3. นายวิชัย กิตติวิทยากุล	รองกรรมการผู้อำนวยการ สายงานกำกับดูแลกิจการและบริหารความเสี่ยง
4. นางสาวกานติมา เลอเลิศยุติธรรม	หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านทรัพยากรบุคคล

หมายเหตุ: 1. นายเอนก พนาอภิชน ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัทตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562
2. นายคิมห์ สิริทวีชัย ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงินของบริษัทตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562

แผนการสืบทอดตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูง

คณะกรรมการบริษัทได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญของการสืบทอดตำแหน่งของผู้บริหารระดับสูงโดยเฉพาะอย่างยิ่งตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร โดยมอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนร่วมกับประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ดำเนินการจัดทำแผนการสืบทอดตำแหน่งของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (N) บุคคลซึ่งรายงานตรงต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (N-1) และผู้บริหารที่อยู่ในระดับถัดไป (N-2) นอกจากนี้ยังได้ว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาภายนอกมาช่วยในการประเมินและจัดทำแผนสืบทอดตำแหน่งให้กับบริษัท

นอกจากนี้ บริษัทยังได้จัดทำแผนสืบทอดตำแหน่งรองรับผู้บริหารระดับผู้อำนวยการฝ่ายโดยได้ระบุตัวบุคคลที่จะทำหน้าที่แทนในกรณีที่ยังไม่มีตัวบุคคลที่สามารถรองรับได้ทันทีได้จัดให้มีระบบพัฒนาบุคลากรในลำดับรองลงมาเพื่อเตรียมความพร้อมรวมทั้งสรรหาจากภายนอก ทั้งนี้ เพื่อรักษาความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุน องค์กร ตลอดจนพนักงาน ว่าในการดำเนินงานของบริษัทจะได้รับการสานต่ออย่างทัน่วงที

บริษัทได้จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรเป็นรายบุคคลให้กับผู้สืบทอดในทุกตำแหน่งและทุกระดับ เพื่อพัฒนาผู้สืบทอดตำแหน่งให้มีความพร้อมที่จะดำรงตำแหน่งแทน ในกรณีที่ไม่สามารถพัฒนาบุคลากรภายในได้ทันจะพิจารณาสรรหาบุคคลภายนอกเข้าดำรงตำแหน่งแทน บริษัทได้กำหนดเรื่องแผนสืบทอดตำแหน่งและการพัฒนาผู้สืบทอดตำแหน่งเป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดผลการดำเนินงานของบริษัท

ในปี 2561 บริษัทมีผลสำเร็จด้านการพัฒนาผู้สืบทอดตำแหน่งทุกระดับ ตามแผนพัฒนาที่ได้รับการอนุมัติแล้ว อยู่ที่ร้อยละ 86

บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

บริษัทเคารพสิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ และได้กำหนดเป็นแนวปฏิบัติไว้ในคู่มือจรรยาบรรณ นโยบายการบริหารบุคคล ตลอดจนนโยบายความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของบริษัท เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าสิทธิตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องใดๆ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งผู้ถือหุ้น ผู้บริหาร พนักงาน ลูกค้า คู่ค้า เจ้าหนี้ ตลอดจนสาธารณชนและสังคม จะได้รับการดูแล และได้เสริมสร้างความร่วมมือกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกลุ่มต่างๆ ตามบทบาทและหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อให้กิจการของบริษัทดำเนินไปด้วยดี มีความมั่นคงและตอบสนองผลประโยชน์ที่เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

ผู้ถือหุ้น

บริษัทมุ่งมั่นเป็นตัวแทนที่ดีของผู้ถือหุ้นในการดำเนินธุรกิจเพื่อสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้กับผู้ถือหุ้น โดยคำนึงถึงการเจริญเติบโตของมูลค่าบริษัทในระยะยาว ด้วยผลตอบแทนที่ดีและต่อเนื่อง การดำเนินการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใสและเชื่อถือได้ต่อผู้ถือหุ้น บริษัทมีการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน โดยคณะกรรมการมีการกำกับดูแลให้บริษัทปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน ให้ความเคารพสิทธิพื้นฐานของผู้ถือหุ้นและมีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีมาโดยตลอด นอกจากนี้ บริษัทยังจัดให้มีช่องทางติดต่อกับผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายช่องทาง อาทิ irintouch@intouchcompany.com หรือ companysecretary@intouchcompany.com

พนักงาน

พนักงานเป็นทรัพยากรอันมีค่าสูงสุดและเป็นปัจจัยสำคัญสู่ความสำเร็จของบริษัท จึงได้มุ่งพัฒนาเสริมสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศการทำงานที่ดี รวมทั้งส่งเสริมการทำงานเป็นทีม

ปฏิบัติต่อพนักงานด้วยความสุภาพและให้ความเคารพต่อความเป็นปัจเจกชน การว่าจ้าง แต่งตั้งและโยกย้ายพนักงานจะพิจารณาบนพื้นฐานของคุณธรรมและการใช้ทรัพยากรบุคคลให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่บริษัท

นอกจากนี้ บริษัทมีความรับผิดชอบในการดูแลรักษา สภาพแวดล้อมการทำงานให้มีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของพนักงานอยู่เสมอ และยึดมั่นปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานอย่างเคร่งครัด

ลูกค้า

บริษัทมีความมุ่งมั่นในการสร้างความพึงพอใจและความมั่นใจให้กับลูกค้าที่จะได้รับผลิตภัณฑ์และบริการที่มีคุณภาพในระดับราคาที่เหมาะสม รวมทั้งรักษาสัมพันธภาพที่ดี จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ดังต่อไปนี้

- สินค้าและบริการ: ผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ โดยมุ่งมั่นที่จะยกระดับมาตรฐานให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และจริงจัง เปิดเผยข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและบริการอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- การรักษาข้อมูลของลูกค้า: กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกระดับจะไม่เปิดเผยข้อมูลของลูกค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตจากลูกค้าหรือจากผู้มีอำนาจของกลุ่มบริษัทก่อน เว้นแต่เป็นข้อมูลที่ต้องเปิดเผยต่อบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องตามบทบังคับของกฎหมาย

คู่แข่ง

บริษัทสนับสนุนและส่งเสริมนโยบายการแข่งขันทางการค้าอย่างเสรีและเป็นธรรม ไม่ผูกขาด หรือกำหนดให้ลูกค้าต้องขายสินค้าของบริษัทเท่านั้น และไม่มีนโยบายในการแข่งขันทางการค้าโดยใช้วิธีการใดๆ ให้ได้มาซึ่งข้อมูลของคู่แข่งอย่างไม่ผิดกฎหมายและขัดต่อจริยธรรม

สังคมและชุมชน

บริษัทในฐานะเป็นบริษัทไทย ตระหนักและมีจิตสำนึกในบุญคุณของประเทศและเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งต้องรับผิดชอบต่อช่วยเหลือสังคม สนับสนุนกิจกรรมของท้องถิ่นที่บริษัทมีการดำเนินธุรกิจ บริษัทได้เปิดเผยรายละเอียดและข้อมูลด้านสังคมและชุมชนไว้ในหน้า 264

สิ่งแวดล้อม

บริษัทมีนโยบายไม่ลงทุนในธุรกิจที่ทำลายสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมให้บริษัทในกลุ่มผลิตสินค้าและให้บริการใดๆ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมโดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่าง

มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมการดูแลรักษาธรรมชาติและอนุรักษ์พลังงาน และจัดให้มีการให้ความรู้และฝึกอบรมพนักงานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีนโยบายที่จะคัดเลือกและส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

คู่ค้า

การดำเนินธุรกิจกับคู่ค้าใดๆ ต้องไม่นำมาซึ่งความเสี่ยง ต่อชื่อเสียงของบริษัท หรือขัดต่อกฎหมายใดๆ มีการคำนึงถึงความเสมอภาคในการดำเนินธุรกิจและผลประโยชน์ร่วมกันกับคู่ค้า การคัดเลือกคู่ค้าต้องทำอย่างโปร่งใสยุติธรรม ทั้งนี้ บริษัทถือว่าคู่ค้าเป็นปัจจัยสำคัญในการร่วมสร้างมูลค่าให้กับลูกค้า

บริษัทได้จัดทำจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจกับคู่ค้า (Supplier Code of Conduct) และได้สื่อสารจรรยาบรรณดังกล่าวต่อคู่ค้าทุกรายเพื่อเน้นความโปร่งใสในการทำธุรกิจกับคู่ค้า

ทรัพย์สินทางปัญญา

บริษัทเคารพทรัพย์สินทางปัญญาของบุคคลอื่นและจะนำมาใช้ต่อเมื่อได้รับสิทธิ์ในการใช้งานเท่านั้น การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาถือเป็นการขัดต่อนโยบายของบริษัท

บริษัทได้จัดซื้อซอฟต์แวร์ลิขสิทธิ์ที่จำเป็นให้กับพนักงานเพื่อใช้ในการทำงานอย่างเพียงพอ และไม่อนุญาตให้พนักงานลงซอฟต์แวร์ที่ไม่มีลิขสิทธิ์มาติดตั้งในคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ของบริษัท

เจ้าหน้าที่

บริษัทยึดมั่นในสัญญาและถือปฏิบัติตามเงื่อนไขที่มีต่อเจ้าหน้าที่เป็นสำคัญ ในการชำระคืนเงินต้น ดอกเบี้ย และการดูแลหลักประกันต่างๆ และเพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้ บริษัทได้ดำเนินการ ดังนี้

- คงรักษาอัตราส่วนทางการเงินให้อยู่ในระดับดี (Healthy financial ratios)
- ฝ่าฝืนตามอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง เช่น อัตราส่วนหนี้สินที่มีดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (interest-bearing debt to equity ratio)
- รายงานข้อมูลที่มีผลกระทบต่อธุรกิจของบริษัทที่สำคัญอย่างทันเวลา

กรณีที่บริษัทอาจจะไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อหนึ่งข้อใดได้ บริษัทจะแจ้งเจ้าหน้าที่ล่วงหน้าเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน

การติดต่อคณะกรรมการบริษัท

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถติดต่อสื่อสารในการแสดงความคิดเห็นต่างๆ รวมถึง แจ้งเบาะแสในกรณีที่ไม่เห็นหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือ จรรยาบรรณของบริษัท หรือร้องเรียนในเรื่องที่อาจทำให้เกิดความเสียหายต่อบริษัท โดยสามารถแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรส่งมาที่คณะกรรมการตรวจสอบหรือคณะกรรมการบริษัท ผ่านช่องทางดังนี้

ส่งไปรษณีย์มาที่

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)

สำนักเลขานุการบริษัท

349 ชั้น 30 อาคารเอสเจ อินฟินิท วัน บิสซิเนส คอมเพล็กซ์
ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ 10900

อีเมลมาที่

คณะกรรมการตรวจสอบ :

AuditCommittee@intouchcompany.com

คณะกรรมการบริษัท (ผ่านเลขานุการบริษัท) :

companysecretary@intouchcompany.com

ทั้งนี้ ข้อคำถาม ข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะต่างๆ จะส่งต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ เพื่อให้มีการแก้ไข ปรับปรุง สรุปผล เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัทต่อไป

การเปิดเผยสารสนเทศและความโปร่งใส

การเปิดเผยสารสนเทศที่มีความสำคัญ

บริษัทมุ่งมั่นที่จะเปิดเผยสารสนเทศของบริษัทแก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุน อย่างถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา เท่าเทียมและเป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นของผู้ถือหุ้นและนักลงทุนในความเชื่อถือได้และชื่อตรงของบริษัท

บริษัทจึงได้จัดทำนโยบายการเปิดเผยสารสนเทศขึ้นเพื่อช่วยให้บริษัทสามารถปฏิบัติตามภาระหน้าที่ในการรายงานสารสนเทศตามที่กำหนดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและช่วยให้บริษัทสามารถเปิดเผยสารสนเทศที่อาจมีผลกระทบต่อราคาหรือมูลค่าหลักทรัพย์ของบริษัท หรือมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักลงทุนต่อการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทได้

ภายใต้แนวนโยบายดังกล่าว หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงินและหัวหน้าสำนักงานกำกับกฎเกณฑ์ จะเป็นผู้รับผิดชอบเบื้องต้นในการพิจารณาถึงสารสนเทศที่จะต้องเปิดเผยต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และหากพิจารณาแล้วว่าเข้าเกณฑ์ที่ต้องเปิดเผย ก็จะจัดเตรียมสารสนเทศที่จะเผยแพร่เสนอให้ประธาน

เจ้าหน้าที่บริหารเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ โดยบริษัทจะเปิดเผยสารสนเทศที่มีสาระสำคัญผ่านทางตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างทันทั่วถึง และเปิดเผยในเว็บไซต์ของบริษัทตามในภายหลัง

บริษัทได้เปิดเผย “นโยบายการเปิดเผยสารสนเทศ” ไว้ภายใต้หัวข้อ “การกำกับดูแลกิจการ” บนเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.intouchcompany.com

การสื่อสารกับผู้ถือหุ้นและนักลงทุน

กลยุทธ์การสื่อสาร

อินทัชได้มีการทบทวนนโยบายการเปิดเผยสารสนเทศให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและได้นำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาปรับใช้กับการทำงานเพื่อให้การสื่อสารเกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยช่องทางการเปิดเผยข้อมูลในปัจจุบันมีหลากหลายช่องทาง โดยเฉพาะการเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น เว็บไซต์ ซึ่งเป็นช่องทางที่สามารถเข้าถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม นอกจากนี้ อินทัชได้ลดการใช้กระดาษในการนำเสนอข้อมูลของบริษัท โดยให้นักลงทุนและผู้ถือหุ้นสามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ด้วยตัวเองผ่านทาง QR Code หรือ เว็บไซต์บริษัท ซึ่งสามารถเก็บข้อมูลเหล่านั้นไว้ได้ในรูปแบบดิจิทัล

ผู้ถือหุ้นและนักลงทุนสามารถสอบถามข้อมูลบริษัทเพิ่มเติมได้ผ่านทางเว็บไซต์ภายใต้หัวข้อ “สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม” ซึ่งนักลงทุนโดยเฉพาะนักลงทุนที่อยู่ต่างประเทศจะได้รับคำตอบอย่างสะดวกรวดเร็ว ทำให้บริษัทได้รับทราบประเด็นที่นักลงทุนให้ความสนใจและนำมาวิเคราะห์เพื่อแก้ไขประเด็นปัญหาเหล่านั้นได้ นอกจากนี้ บริษัทได้จัดให้กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เข้าร่วมกิจกรรมของส่วนงานการลงทุนสัมพันธ์ทำแบบสำรวจเพื่อประเมินประเด็นที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ความสนใจหรือเป็นประเด็นปัญหาเป็นประจำทุกปี เพื่อหาทางแก้ไขประเด็นเหล่านั้นและกำหนดแนวทางการสื่อสารเพื่อให้กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าใจกลยุทธ์บริษัทและให้ธุรกิจดำเนินต่อไปอย่างราบรื่น โดยในปีที่ผ่านมา มีกิจกรรมนักลงทุนสัมพันธ์ ได้แก่ การทำจดหมายข่าวสำหรับผลประกอบการครึ่งปีแรก 1 ครั้ง การตอบคำถามทางโทรศัพท์และอีเมล การเข้าร่วมประชุมกับนักวิเคราะห์หลักทรัพย์และนักลงทุนที่อินทัชจำนวน 19 ครั้ง

การจัดงานประชุมประจำปี ปีละ 2 ครั้งให้กับนักวิเคราะห์หลักทรัพย์และนักลงทุน การเดินทางไปพบผู้ถือหุ้นและนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศจำนวน 13 ครั้ง โดยได้พบนักลงทุนทั้งสิ้น 114 กองทุน และการเข้าร่วมชี้แจงผลประกอบการประจำไตรมาสให้แก่กองทุนรายย่อยซึ่งจัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยรายละเอียดกิจกรรมที่จัดขึ้น ประกอบด้วย

เดือนกุมภาพันธ์

- การประชุมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์และนักลงทุนประจำปี 2561
- จัดประชุมพบผู้ถือหุ้นและนักลงทุนที่กรุงเทพฯ โดยบริษัทหลักทรัพย์ กสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
- เดินทางพบผู้ถือหุ้นและนักลงทุนที่สิงคโปร์ โดยบริษัทหลักทรัพย์ ซีจีเอส-ซีไอเอ็มบี (ประเทศไทย) จำกัด
- กิจกรรมพบนักลงทุนไตรมาสที่ 1 ปี 2561 จัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีนักวิเคราะห์สื่อมวลชนและบุคคลทั่วไปเข้าร่วมงาน

เดือนมีนาคม

- เข้าร่วมงาน Daiwa Investment Conference Tokyo 2018 จัดโดยบริษัทหลักทรัพย์ธินชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทหลักทรัพย์ไควกาฮุบ จำกัด ที่โตเกียว
- เข้าร่วมงาน Thailand Corporate Day จัดโดยบริษัทหลักทรัพย์ยูบีเอส (ประเทศไทย) จำกัด ที่ฮ่องกง
- เข้าร่วมงาน 21st Asian Investment Conference จัดโดย Credit Suisse Group ที่ฮ่องกง

เดือนเมษายน

- จัดประชุมพบผู้ถือหุ้นและนักลงทุนที่กรุงเทพฯ โดยบริษัทหลักทรัพย์ เคจีไอ (ประเทศไทย) จำกัด

เดือนพฤษภาคม

- เข้าร่วมงาน dbAccess Asia Conference จัดโดยบริษัทหลักทรัพย์ ทิสโก้ จำกัด ที่สิงคโปร์
- กิจกรรมพบนักลงทุนไตรมาสที่ 2 ปี 2561 จัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีนักวิเคราะห์สื่อมวลชนและบุคคลทั่วไปเข้าร่วมงาน

เดือนมิถุนายน

- เข้าร่วมงาน Invest Asia จัดโดยบริษัทหลักทรัพย์ เมย์แบงก์ กิมเอ็ง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ที่ดับลิน และลอนดอน

เดือนสิงหาคม

- การประชุมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์และนักลงทุนสำหรับผลประกอบการครึ่งแรกของปี 2561
- กิจกรรมพบนักลงทุนไตรมาสที่ 3 ปี 2561 จัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีนักวิเคราะห์สื่อมวลชนและบุคคลทั่วไปเข้าร่วมงาน
- เข้าร่วมงาน Thailand Corporate Day จัดโดยบริษัทหลักทรัพย์ เมย์แบงก์ กิมเอ็ง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ที่ฮ่องกง
- เข้าร่วมงาน Thailand Corporate Day จัดโดยบริษัทหลักทรัพย์ ไทยพาณิชย์ จำกัด ที่สิงคโปร์
- จัดประชุมพบผู้ถือหุ้นและนักลงทุนที่กรุงเทพฯ โดยบริษัทหลักทรัพย์ กรุงศรี จำกัด (มหาชน)
- เข้าร่วมงาน Thailand Focus 2018 จัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่กรุงเทพฯ

เดือนกันยายน

- เข้าร่วมงาน Thailand Corporate Day จัดโดยบริษัทหลักทรัพย์ เมย์แบงก์ กิมเอ็ง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ที่กัวลาลัมเปอร์ และสิงคโปร์

เดือนพฤศจิกายน

- กิจกรรมพบนักลงทุนไตรมาสที่ 4 ปี 2561 จัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีนักวิเคราะห์สื่อมวลชนและบุคคลทั่วไปเข้าร่วมงาน
- เดินทางพบผู้ถือหุ้นและนักลงทุนที่ไทเป โดยบริษัทหลักทรัพย์ เมย์แบงก์ กิมเอ็ง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

ส่วนงานการลงทุนสัมพันธ์เปิดโอกาสให้นักวิเคราะห์หลักทรัพย์และนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศได้พบกับ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน และผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการอาวุโส ส่วนงานบริหารการลงทุนและการลงทุนสัมพันธ์ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นหรือประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลประกอบการ และทิศทางการดำเนินธุรกิจของบริษัท รวมทั้งการกำกับดูแลกิจการและการป้องกันความเสี่ยงต่างๆ โดยบริษัทงดเว้นการเผยแพร่สารสนเทศเป็นระยะเวลา 30 วัน ก่อนวันประกาศผลการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมและป้องกันการเปิดเผยสารสนเทศที่ไม่เหมาะสม ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในระหว่างการจัดทำงบการเงิน

คำถามจากนักลงทุนในปี 2561

อินทัช	เอไอเอส	ไทยคม
<ul style="list-style-type: none"> สาเหตุที่ส่วนต่างมูลค่าสินทรัพย์ของอินทัชและราคาหลักทรัพย์ในตลาดสูงขึ้น นโยบายการจ่ายเงินปันผลและความสามารถในการเพิ่มอัตราการจ่ายเงินปันผล ผลประกอบการของไฮ ซีโอปิ้ง ผลตอบแทนจากโครงการร่วมทุน อินเวนท์และการทำกำไรจากการลงทุน แผนการลงทุนธุรกิจใหม่ เทคโนโลยีใหม่ที่ที่น่าสนใจในการลงทุน 	<ul style="list-style-type: none"> สภาวะการแข่งขัน ปัจจัยผลักดันให้รายได้เติบโต กลยุทธ์หลังจากเข้าซื้อซีเอสแอล แผนการให้บริการ 5G และคลื่นความถี่ที่รองรับ โอกาสที่จะจ่ายเงินปันผลสูงขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> ปัจจัยผลักดันให้รายได้เติบโต กลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ และการสร้างธุรกิจใหม่ โอกาสการตั้งสำรองหนี้สูญ โอกาสการตั้งการด้อยค่าของดาวเทียม

❏ ผู้สนใจสามารถติดต่อขอข้อมูลต่างๆ จาก นางสาวมณีนดี คงพูลศิลป์ ส่วนงานการลงทุนสัมพันธ์ของบริษัท ได้ที่โทรศัพท์หมายเลข (66) 2118 6909 หรือส่งอีเมล: ir-intouch@intouchcompany.com หรือค้นหาข้อมูลได้ที่ www.intouchcompany.com

เว็บไซต์บริษัท

บริษัทได้เปิดเผยข้อมูลทั้งภาษาไทยและอังกฤษไว้บนเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.intouchcompany.com ซึ่งมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่องสำหรับสื่อสารข้อมูลให้แก่ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ค้นคว้าหาข้อมูลของบริษัท

การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน

คณะกรรมการบริษัทตระหนักว่าระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดีเป็นองค์ประกอบสำคัญของการกำกับดูแลกิจการ โดยคณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่และความรับผิดชอบหลักในการกำหนดและรักษาไว้ซึ่งระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผล เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ทางธุรกิจของบริษัท และสามารถส่งมอบคุณค่าที่ยั่งยืนให้กับผู้ถือหุ้นได้

การบริหารความเสี่ยง

บริษัทจัดให้มีการบริหารความเสี่ยงโดยอ้างอิงตามแนวทางของ COSO Enterprise Risk Management Framework and ISO 31000:2009 เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการบริหารความเสี่ยงของกิจกรรมต่างๆ ของบริษัท

ภายใต้กรอบการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และกำกับให้มีการจัดทำและดูแลนโยบายและกระบวนการบริหารความเสี่ยง โดยกำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของทุกกิจกรรมของบริษัท ซึ่งรวมถึงกระบวนการกำหนดกลยุทธ์และการตัดสินใจของบริษัท ทั้งนี้ความเสี่ยงที่สำคัญที่กระทบต่อบริษัทจะถูกระบุ ประเมิน จัดการ และรายงานต่อคณะกรรมการบริษัทผ่านคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกไตรมาส

รายละเอียดเกี่ยวกับกรอบการบริหารความเสี่ยงและปัจจัยความเสี่ยงได้ถูกเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปี 2561 หน้า 56-61

การควบคุมภายใน

บริษัทได้นำแนวทาง Internal Control-Integrated Framework (2013) ซึ่งกำหนดโดย Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) มาปรับใช้ในการกำหนด และดำเนินการด้านระบบการควบคุมภายใน ดังนี้

1) สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

สภาพแวดล้อมการควบคุม ประกอบด้วยมาตรฐาน กระบวนการ และโครงสร้างต่างๆ ซึ่งเป็นรากฐานของการควบคุมภายใน

ทั่วทั้งบริษัท ทั้งนี้คณะกรรมการบริษัทได้ให้ความสำคัญในเรื่องการควบคุมภายใน และการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐาน โดยองค์ประกอบหลักของสภาพแวดล้อมการควบคุมของบริษัทมีดังนี้

- คณะกรรมการบริษัทมีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร และได้แสดงถึงความเชี่ยวชาญและความชำนาญในการทำหน้าที่กำกับดูแล คณะกรรมการบริษัทยังได้กำหนดเรื่องที่เป็นอำนาจอนุมัติของคณะกรรมการบริษัทและเรื่องที่ยกอำนาจการอนุมัติให้แก่ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และฝ่ายบริหารไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสม
- คณะกรรมการบริษัทและฝ่ายบริหารในทุกระดับชั้นได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของคุณค่าความซื่อสัตย์และมีจริยธรรมผ่านการบังคับบัญชา การกระทำและพฤติกรรมซึ่งช่วยสนับสนุนให้ระบบการควบคุมภายในสามารถทำหน้าที่ได้ตามที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังได้จัดทำคู่มือประมวลจรรยาบรรณขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติให้แก่กรรมการ ฝ่ายบริหารและพนักงาน
- โครงสร้างองค์กรมีการกำหนดสายการรายงาน อำนาจและความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารไว้อย่างชัดเจน
- กำหนดให้มีขั้นตอนในการจ้าง พัฒนา และรักษาพนักงานที่มีความรู้ความสามารถ รวมทั้งมีวิธีการประเมินผลและการให้ค่าตอบแทนที่เหมาะสม
- ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหาร ได้จัดโครงสร้างองค์กร และมีการมอบอำนาจรวมถึงกำหนดความรับผิดชอบในเรื่องการควบคุมภายในไว้ในทุกระดับของบริษัท ทั้งนี้มีการสอบทานความเหมาะสมของเรื่องดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ

2) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

บริษัทดำเนินธุรกิจภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ที่กำหนดไว้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางธุรกิจของบริษัท ความเสี่ยงที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของบริษัท การทุจริตที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกบริษัท ได้มีการระบุและประเมินไว้ทั่วทั้งบริษัท เพื่อกำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม

ทั้งนี้ผู้บริหารและพนักงานทุกคนของบริษัทเป็นเจ้าของความเสี่ยง ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการระบุ และประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานที่ตนเองรับผิดชอบ โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนธุรกิจประจำปี

การบริหารงานและการตัดสินใจประจำวัน รวมถึงกระบวนการบริหารโครงการต่างๆ

3) กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

บริษัทได้จัดให้มีกิจกรรมการควบคุมผ่านทางนโยบายและขั้นตอนปฏิบัติงานต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้มั่นใจว่าการควบคุมใดๆ ของฝ่ายบริหารที่ได้นำไปปฏิบัตินั้น สามารถจัดการความเสี่ยงเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของบริษัท กิจกรรมการควบคุมของบริษัทจะถูกดำเนินการในทุกระดับขององค์กร ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการทางธุรกิจและภายใต้สภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี ซึ่งรวมถึง อำนาจการอนุมัติ การสอบทาน การกระทบยอด การแบ่งแยกหน้าที่ และการสอบทานผลการดำเนินงาน

4) สารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information & Communication)

บริษัทจัดทำและใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพจากทั้งภายในและภายนอก เพื่อสนับสนุนให้การควบคุมภายในสามารถทำหน้าที่ได้ตามที่กำหนดไว้ รวมทั้งสื่อสารข้อมูลซึ่งรวมถึงวัตถุประสงค์และความรับผิดชอบต่อการควบคุมภายในที่จำเป็นต่อการสนับสนุนให้การควบคุมภายในสามารถทำหน้าที่ได้ตามที่กำหนดให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องภายในบริษัท ตลอดจนสื่อสารข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องแก่บุคคลภายนอก

นอกจากนี้ บริษัทยังได้นำนโยบายการรับเรื่องร้องเรียนและเบาะแสการกระทำผิดและการทุจริตมาใช้ เพื่อกำหนดช่องทางที่ปลอดภัยและเป็นความลับสำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกคนในการร้องเรียนและแจ้งเบาะแสการกระทำผิดและการทุจริตต่อบริษัท โดยคณะกรรมการตรวจสอบจะสอบทานรายงานการรับแจ้งข้อมูลการกระทำผิดและการทุจริตเป็นประจำทุกไตรมาส

5) กิจกรรมการติดตามประเมินผล (Monitoring Activities)

บริษัทได้จัดให้มีกิจกรรมการติดตามประเมินผล เพื่อให้มั่นใจว่าองค์ประกอบต่างๆ ของการควบคุมภายในยังคงมีอยู่และทำหน้าที่ได้ตามที่กำหนด โดยผู้จัดการของแต่ละสายงานทำหน้าที่ติดตามประเมินผลการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ผู้จัดการของแต่ละสายงานเป็นผู้มีความสามารถและมีความรู้เพียงพอที่จะเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการประเมิน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับอย่างระมัดระวัง นอกจากนี้ บริษัทยังได้จัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในขึ้น เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนคณะกรรมการตรวจสอบในการกำกับดูแลระบบการควบคุมภายในโดยมีหน้าที่สำคัญคือ การทำให้มั่นใจอย่างอิสระว่าการควบคุมภายในมีอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ข้อบกพร่องของการควบคุมภายในจะมีการสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงผู้บริหารที่รับผิดชอบ คณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการบริษัท อย่างทันเวลา เพื่อให้สามารถดำเนินการแก้ไขได้อย่างรวดเร็ว

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 2/2562 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2562 ซึ่งมีคณะกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมด้วย คณะกรรมการบริษัทได้ประเมินระบบการควบคุมภายในของบริษัทโดยใช้ตามกรอบการควบคุมภายใน COSO - Internal Control Integrated Framework และแบบประเมินที่จัดทำขึ้นโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ แล้วเห็นว่า บริษัทมีการควบคุมภายในที่ดีเพียงพอและมีประสิทธิผล ทั้งนี้ไม่พบข้อบกพร่องที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมภายใน อีกทั้งยังได้จัดให้มีระบบการติดตามควบคุมดูแลการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อยที่เพียงพอและมีประสิทธิผล ซึ่งช่วยให้บริษัทสามารถป้องกันทรัพย์สินจากการที่กรรมการหรือผู้บริหารนำไปใช้โดยมิชอบหรือโดยไม่มีความจำเป็น

มาตรฐานด้านจริยธรรม

ประมวลจรรยาบรรณ

หลักการสำคัญซึ่งบริษัทได้ยึดถือปฏิบัติมาอย่างต่อเนื่อง คือ การดำเนินธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์ มีจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และไปทำตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี คณะกรรมการบริษัทมุ่งหวังให้ผู้บริหารและพนักงานทุกคนของบริษัทปฏิบัติตามหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ มีจริยธรรมและมีความเที่ยงธรรม

คณะกรรมการบริษัทได้สอบถามและอนุมัติประมวลจรรยาบรรณฉบับล่าสุดซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมในเรื่อง ดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น
2. ความรับผิดชอบต่อลูกค้า
3. ความรับผิดชอบต่อคู่ค้าและเจ้าหนี้
4. ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
5. ความรับผิดชอบต่อพนักงาน
6. สิทธิมนุษยชน
7. การแข่งขันทางการค้ากับคู่แข่ง
8. การต่อต้านคอร์รัปชัน
9. การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ
10. กิจกรรมทางภาษี

11. ความขัดแย้งทางผลประโยชน์
12. การปกป้อง ดูแลรักษาทรัพย์สินของบริษัท
13. ทรัพย์สินทางปัญญา
14. การใช้ข้อมูลภายในและการซื้อขายหลักทรัพย์ของกลุ่มบริษัท
15. การให้ข้อมูลข่าวสาร หรือให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชน หรือต่อสาธารณชน
16. รายการระหว่างกันในกลุ่มบริษัท

บริษัทได้แจกประมวลจรรยาบรรณฉบับล่าสุดและจัดการอบรมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการปฐมนิเทศให้แก่ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนที่เข้าใหม่ และได้สื่อสารประมวลจรรยาบรรณฉบับแก้ไขให้กับผู้บริหารและพนักงานได้รับทราบและนำไปถือปฏิบัติ ผู้บริหารและพนักงานจะต้องลงนามยืนยันว่าตนเองได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดในประมวลจรรยาบรรณ รวมทั้งต้องทำข้อสอบเพื่อทดสอบความเข้าใจในจรรยาบรรณในสถานการณ์ต่างๆ เป็นประจำทุกปี

การละเลยหรือฝ่าฝืนใดๆ จะได้รับการลงโทษหรือเลิกจ้างตามลักษณะแห่งความผิดตามควรแก่กรณี นอกจากนี้ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นมีหน้าที่สอดส่องและส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามจรรยาบรรณที่กำหนดและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

นอกจากนี้ คณะกรรมการจรรยาบรรณจะทำหน้าที่กำกับและติดตามการปฏิบัติตามจรรยาบรรณดังกล่าวและรายงานผลให้คณะกรรมการตรวจสอบรับทราบเป็นประจำทุกปี

❖ บริษัทได้เปิดเผย “ประมวลจรรยาบรรณ” ไว้ภายใต้หัวข้อ “การกำกับดูแลกิจการ” บนเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.intouchcompany.com

การรับเรื่องร้องเรียนและเบาะแสการกระทำผิดและการทุจริต

คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดนโยบายการรับเรื่องร้องเรียนและเบาะแสการกระทำผิดและการทุจริตขึ้นเพื่อสนับสนุนให้พนักงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร้องเรียนและแจ้งเบาะแสการกระทำผิดและการทุจริตใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและบริษัทในกลุ่มอินทัชได้อย่างปลอดภัยและเป็นความลับผ่านช่องทางที่บริษัทกำหนดไว้ในหน้า 84 โดยบริษัทจะดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเรื่องร้องเรียนและเบาะแสการกระทำผิดและการทุจริตด้วยความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานที่สามารถใช้ยืนยันหรือโต้แย้งกับข้อมูลที่ได้รับ นอกจากนี้ บริษัทยังคงมุ่งมั่นที่จะปรับปรุงกระบวนการทำงานและดำเนินการลงโทษทางวินัยและ/หรือดำเนินคดีทางกฎหมายกับผู้กระทำผิดอย่างจริงจัง

ทั้งนี้ บริษัทจะให้ความคุ้มครองและจะไม่ยินยอมให้มีการข่มขู่ คุกคาม พนักงานที่ได้ร้องเรียนหรือแจ้งเบาะแสการกระทำผิด และการทุจริต รวมถึงผู้ที่ให้ความร่วมมือหรือความช่วยเหลือ ในการสอบสวนด้วยเจตนาสุจริต ตลอดจนห้ามผู้บริหารและ ผู้จัดการของบริษัท เลิกจ้าง พักงาน ลงโทษทางวินัย หรือชี้ว่า จะดำเนินการต่างๆ จากการที่ผู้ได้บังคับบัญชาได้ร้องเรียน หรือแจ้งเบาะแสการกระทำผิดหรือการทุจริต หากผู้ใดกระทำ ดังกล่าวจะถูกลงโทษทางวินัย

ในปี 2561 บริษัทได้รับเรื่องร้องเรียนซึ่งเกี่ยวกับบริษัทในกลุ่ม จำนวน 2 เรื่อง ทั้งนี้ บริษัทได้ดำเนินการเรื่องดังกล่าวตามขั้นตอน ของบริษัทแล้ว โดยเรื่องดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินงาน บริษัท

❖ บริษัทได้เปิดเผย “นโยบายการรับเรื่องร้องเรียนและเบาะแส การกระทำผิดและการทุจริต” ไว้ภายใต้หัวข้อ “การกำกับดูแล กิจการ” บนเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.intouchcompany.com

การซื้อขายหลักทรัพย์ของกลุ่มบริษัท

คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดนโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ ของกลุ่มบริษัทขึ้นเพื่อป้องกันการใช้ข้อมูลภายใน โดยห้าม กรรมการ ผู้บริหารและพนักงานซื้อขายหลักทรัพย์และตราสาร ทางการเงินอื่นของกลุ่มบริษัทหากล่วงรู้ข้อมูลภายใน ตลอดจน ห้ามนำข้อมูลภายในออกเปิดเผยเพื่อให้ผู้อื่นใช้ในการซื้อขาย หลักทรัพย์

ทั้งนี้ บริษัทได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการซื้อ ขายหลักทรัพย์ของบริษัท ดังนี้

- 1) ห้ามกรรมการ ผู้บริหารระดับสูง รวมถึงพนักงานคนใดก็ตาม ที่มีตำแหน่งหรือหน้าที่เข้าถึงข้อมูลที่มีสาระสำคัญของ บริษัทและยังไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณชน (โดยรวมเรียกว่า “บุคคลที่บริษัทกำหนด”) ซื้อขายหลักทรัพย์ของกลุ่มบริษัท ในช่วงเวลา 30 วันก่อนการเปิดเผยงบการเงินประจำ รายไตรมาสและประจำปี และช่วงเวลาอื่นที่บริษัทจะ กำหนดเป็นครั้งคราว
- 2) บุคคลที่บริษัทกำหนดต้องรายงานการเปลี่ยนแปลงการ ถือหลักทรัพย์ของกลุ่มบริษัท (ซึ่งรวมถึงการถือของคู่สมรส หรือผู้ที่อยู่กินด้วยกันฉันสามีภรรยา และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ตลอดจนนิติบุคคลใดๆ ซึ่งบุคคลดังกล่าวหรือ คู่สมรสหรือผู้ที่อยู่กินด้วยกันฉันสามีภรรยา หรือบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะถือหุ้นรวมกันเกินกว่าร้อยละ 30 ของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดและมีสัดส่วนการถือหุ้น มากที่สุดในนิติบุคคลนั้น) ภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่ ซื้อขายหลักทรัพย์โดยให้ส่งรายงานมายังเลขานุการบริษัท

และเลขานุการบริษัทจะรายงานประธานคณะกรรมการ บริษัท ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ และประธาน เจ้าหน้าที่บริหารภายใน 7 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับรายงาน และรายงานให้คณะกรรมการบริษัททราบในการประชุม ครั้งถัดไป

- 3) บุคคลที่บริษัทกำหนดทุกคนที่มีความประสงค์ที่จะซื้อขาย หลักทรัพย์ของกลุ่มบริษัทจะต้องแจ้งคณะกรรมการบริษัท ล่วงหน้าอย่างน้อย 1 วันก่อนทำการซื้อขาย

นอกจากนี้ บริษัทสนับสนุนให้บุคคลที่บริษัทกำหนดลงทุนใน หลักทรัพย์ของกลุ่มบริษัทในระยะยาว โดยไม่ควรซื้อขาย หลักทรัพย์ของกลุ่มบริษัทในระยะสั้นหรือเป็นการเก็งกำไรใน หลักทรัพย์ของกลุ่มบริษัท และควรหลีกเลี่ยงการขายชอร์ต (Short Sales) หลักทรัพย์ของกลุ่มบริษัท การซื้อขายตราสารอนุพันธ์ (เช่น ฟิวเจอร์สและออปชัน) ที่มีความเกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์ ของกลุ่มบริษัท รวมทั้งถือครองหลักทรัพย์ของกลุ่มบริษัทในบัญชี กู้ยืมเงินเพื่อซื้อขายหลักทรัพย์ (Margin Account)

❖ บริษัทได้เปิดเผย “นโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของกลุ่ม บริษัท” ไว้ภายใต้หัวข้อ “การกำกับดูแลกิจการ” บนเว็บไซต์ของ บริษัทที่ www.intouchcompany.com

การต่อต้านการให้สินบนและการคอร์รัปชัน

บริษัทมุ่งมั่นที่จะดำเนินธุรกิจด้วยความโปร่งใส มีจริยธรรม และถูกกฎหมาย และด้วยส่วนหนึ่งของความมุ่งมั่นดังกล่าว บริษัทมีนโยบายต่อต้านการให้สินบนและการคอร์รัปชัน อย่างสิ้นเชิงและจะไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการคอร์รัปชันและ การให้สินบนทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งมุ่งมั่นที่จะนำ ระบบที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการต่อต้านการให้สินบนและ การคอร์รัปชัน

บริษัทได้ผ่านการรับรองฐานะสมาชิกแนวร่วมปฏิบัติของ ภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (Private Sector Collective Action Coalition Against Corruption) ครั้งแรก ในปี 2556 และได้รับการต่ออายุการรับรองดังกล่าวล่าสุด (Recertified) ในปี 2559 ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง กับหน่วยงานภายนอกอย่างสม่ำเสมอ เช่น การเข้าร่วมแสดงพลัง ในงานวันต่อต้านคอร์รัปชัน ประจำปี 2561 ซึ่งจัดขึ้นโดยองค์กร ต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2561 เป็นต้น

ทั้งนี้ บริษัทได้กำหนดโปรแกรมการต่อต้านการให้สินบนและ การคอร์รัปชันขึ้น เพื่อรักษามาตรฐานทางด้านจริยธรรมและ จุดยืนดังกล่าวของบริษัท ไว้ดังนี้

- 1) **การให้ความสำคัญจากคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารระดับสูง** คณะกรรมการบริษัทได้ส่งเสริมวัฒนธรรมภายในบริษัทให้ได้รับทราบว่าการให้สินบนและคอร์รัปชันนั้นเป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้ คณะกรรมการบริษัทได้มีคำแถลงถึงพนักงานและคู่ค้าทางธุรกิจถึงความมุ่งมั่นที่จะดำเนินธุรกิจด้วยความเท่าเทียม ซื่อสัตย์และโปร่งใส

- 2) **การประเมินความเสี่ยง** บริษัทได้ประเมินความเสี่ยงจากการให้สินบนและการคอร์รัปชัน ตลอดจนทบทวนมาตรการจัดการความเสี่ยงเพื่อให้มั่นใจว่ามีความเหมาะสม
- 3) **นโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงาน** บริษัทได้กำหนดนโยบายต่อต้านการให้สินบนและการคอร์รัปชัน ซึ่งมีคำแนะนำและวิธีปฏิบัติครอบคลุมในเรื่องการสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง การบริจาคเพื่อการกุศลและการเป็นผู้ให้การสนับสนุน คำอำนวยความสะดวก ของขวัญและค่าใช้จ่ายเลี้ยงรับรองบริษัทและบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องทางธุรกิจ
- 4) **การอบรมและสื่อสาร** บริษัทได้จัดอบรมและทดสอบความรู้ความเข้าใจของพนักงานอย่างสม่ำเสมอ เกี่ยวกับการให้สินบนในรูปแบบต่างๆ ทั้งจากตนเองและบุคคลอื่น เพื่อให้สามารถหลีกเลี่ยงการกระทำดังกล่าว เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2561 บริษัทได้เชิญวิทยากรจากสำนัก

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มาให้ความรู้แก่กรรมการ ผู้บริหารและพนักงาน ในหัวข้อ “มาตรการควบคุมภายในสำหรับนิติบุคคล เพื่อป้องกันความเสี่ยงในการให้สินบนเจ้าหน้าที่รัฐ”

- 5) **ความสัมพันธ์ทางธุรกิจ** บริษัทได้สื่อสารนโยบายการต่อต้านการให้สินบนและการคอร์รัปชันให้บริษัทย่อยและบริษัทร่วม รวมทั้งผู้จำหน่ายสินค้าและบริการ ที่ปรึกษาและคู่ค้าทางธุรกิจ ซึ่งมีมูลค่าการสั่งซื้อหรือว่าจ้างเกินกว่า 500,000 บาทต่อปี ได้รับทราบ ตลอดจนเชิญชวนให้เข้าร่วมโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต
- 6) **ช่องทางการรายงาน** บริษัทได้จัดให้มีช่องทางการรายงานเพื่อสนับสนุนให้พนักงานเฝ้าระวังและรายงานการพบเห็นหรือสงสัยว่ามีการให้สินบนหรือการคอร์รัปชัน
- 7) **การติดตามและสอบทาน** บริษัทได้จัดให้มีระบบการติดตามเพื่อให้มั่นใจว่านโยบายและขั้นตอนปฏิบัตินั้นมีประสิทธิผล รวมทั้งได้ทบทวนระบบการควบคุมภายในเพื่อให้มั่นใจว่ามีประสิทธิผลในการต่อต้านการให้สินบนและการคอร์รัปชัน

๗ บริษัทได้เปิดเผย “นโยบายต่อต้านการให้สินบนและการคอร์รัปชัน” ไว้ภายใต้หัวข้อ “การกำกับดูแลกิจการ” บนเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.intouchcompany.com

การกำกับดูแลเทคโนโลยีสารสนเทศ

บริษัทได้มีการจัดทำและวางกรอบ IT Governance ขึ้นเพื่อให้คณะกรรมการและฝ่ายจัดการนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของบริษัทและเพื่อให้แน่ใจว่ากลยุทธ์ด้านไอทีของบริษัทได้ถูกพัฒนาขึ้น มีการทบทวนและนำไปใช้เพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ทางธุรกิจของบริษัทรวมทั้งสอดคล้องกับกฎระเบียบและข้อบังคับในปัจจุบัน ทั้งนี้ กรอบ IT Governance ยังอำนวยความสะดวกให้แก่บริษัท ทั้งในด้านการพัฒนานโยบายและกระบวนการด้านไอทีที่ส่งเสริม IT environment ให้มีความมั่นคงและปลอดภัย คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้ฝ่ายบริหารเป็นผู้รับผิดชอบและตัดสินใจเกี่ยวกับประเด็นสำคัญๆ ด้านไอที อาทิ โครงสร้างองค์กรด้านไอที การลงทุนด้านไอที เป็นต้น

ในปีที่ผ่านมาผู้บริหารได้ให้ความสำคัญในประเด็น Cyber Security โดยมีการจัดทำกรอบ Cyber Security Framework และนโยบายในด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศขึ้นเพื่อให้ผู้บริหาร บุคลากรด้าน IT และพนักงาน

นำมาปฏิบัติซึ่งกรอบดังกล่าวมีห้าส่วนสำคัญ ได้แก่ การป้องกัน การป้องกัน การตรวจจับ การตอบสนอง และการกู้คืน นอกจากนี้ บริษัทได้จัดให้มีการประเมินความเสี่ยงและการตรวจสอบเป็นระยะเพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านการโจมตีทางไซเบอร์

ผู้สอบบัญชี

นโยบายการแต่งตั้งผู้สอบบัญชี

ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและกำหนดค่าสอบบัญชีของบริษัทเป็นประจำทุกปี โดยคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกผู้สอบบัญชีและค่าสอบบัญชี เพื่อเสนอให้คณะกรรมการบริษัทเสนอให้ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติแต่งตั้งและกำหนดค่าสอบบัญชี ทั้งนี้บริษัทมีนโยบายคัดเลือกผู้สอบบัญชีโดยการเปิดให้สำนักงานสอบบัญชีชั้นนำที่ให้บริการสอบบัญชีในระดับสากลได้เสนองานสอบบัญชีให้คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาคัดเลือกอย่างสม่ำเสมอ และได้จัดให้มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีเพื่อให้สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนแล้ว

ทั้งนี้ บริษัทที่เป็นสำนักงานสอบบัญชีและผู้สอบบัญชีที่ได้รับการคัดเลือก ต้องมีความเป็นอิสระ ไม่มีความสัมพันธ์หรือส่วนได้เสียใดๆ กับบริษัท ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นใหญ่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องของบุคคลดังกล่าว

ค่าตอบแทนจากการสอบบัญชี (Audit fee)

งบการเงินสำหรับปี 2561 ของบริษัทถูกตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยนายศุภมิตร เตชะมนตรีกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 3356 สังกัดบริษัท ดีลอยท์ ทูช โรมัทสு ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด (DTTJ) โดยบริษัทและบริษัทย่อยจ่ายค่าตอบแทนจากการสอบบัญชีสำหรับปี 2561 ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

บริษัท	ผู้สอบบัญชีของบริษัท สังกัด DTTJ	ผู้สอบบัญชีอื่นสังกัด DTTJ และกิจการที่เกี่ยวข้องกับ DTTJ
บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	2.04	-
บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย	-	6.79
บริษัท ไอทีวี จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย	0.50	-
บริษัทย่อยอื่น	0.18	-
รวมค่าสอบบัญชี	2.72	6.79
Out-of-pocket expenses	0.07	0.16
รวมค่าสอบบัญชีและ out-of-pocket expenses	2.79	6.95

นโยบายการว่าจ้างผู้สอบบัญชีเพื่อกำหนดให้ให้บริการอื่นที่มีใช้การสอบบัญชี (Non-audit services)

บริษัทได้นำนโยบายการว่าจ้างผู้สอบบัญชีเพื่อกำหนดให้ให้บริการอื่นที่มีใช้การสอบบัญชี (Non-audit services) มาปฏิบัติ เพื่อให้มั่นใจว่าความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชีจะไม่ถูกบั่นทอน โดยได้กำหนดประเภทงานที่ห้ามว่าจ้างผู้สอบบัญชีทำหน้าที่ให้บริการตัวอย่างเช่น งานจัดทำบัญชีหรือให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกบัญชีหรืองบการเงินของบริษัท งานคณิตศาสตร์ประกันภัย เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม บริษัทอาจว่าจ้างผู้สอบบัญชีให้บริการอื่นที่มีใช้การสอบบัญชีที่ไม่กระทบความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชีได้ หากได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบหรือเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในนโยบาย

☺ บริษัทได้เปิดเผย “นโยบายการว่าจ้างผู้สอบบัญชีเพื่อกำหนดให้ให้บริการอื่นที่มีใช้การสอบบัญชี” ไว้ภายใต้หัวข้อ “การกำกับดูแลกิจการ” บนเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.intouchcompany.com

ค่าบริการอื่นที่มีใช้การสอบบัญชี (Non-audit services fee)

ในปี 2561 บริษัทย่อยได้จ้างผู้สอบบัญชีเพื่อให้บริการอื่นที่มีใช้การสอบบัญชี เช่น การตรวจสอบรายงานรายได้และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น โดยมีค่าตอบแทนจากการให้บริการอื่นที่มีใช้การสอบบัญชีสำหรับปี 2561 ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

บริษัท	บริษัท DTTJ	กิจการที่เกี่ยวข้องกับ DTTJ
บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	-	-
บริษัทย่อยอื่น	0.18	-
รวม	0.18	-

การตรวจสอบภายใน

คณะกรรมการบริษัทได้จัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นหน่วยงานอิสระหน่วยงานหนึ่งภายในบริษัท ซึ่งรายงานตรง (Functionally) ต่อคณะกรรมการตรวจสอบและรายงานด้านการบริหาร (Administratively) ต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษาและตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่าระบบการบริหารความเสี่ยง ระบบควบคุมภายในและกระบวนการกำกับดูแลกิจการของบริษัทและบริษัทย่อย ได้จัดให้มีขึ้นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ปัจจุบันนายอดิศักดิ์ บัวชม ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าส่วนงานตรวจสอบภายใน โดยจบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และได้รับวุฒิบัตรผู้ตรวจสอบภายใน (Certified Internal Auditor; CIA) มีประสบการณ์การทำงานในด้านการตรวจสอบภายในมากกว่า 20 ปี และมีความชำนาญในหลายด้าน เช่น การกำกับดูแลกิจการ ด้าน Compliance การควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่านายอดิศักดิ์ บัวชม มีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าว

ในแต่ละปีหน่วยงานตรวจสอบภายในจะจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี โดยพิจารณาตามปัจจัยเสี่ยง (Risk Based Approach) ซึ่งจะเน้นความเสี่ยงสำคัญต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ทางกลยุทธ์และผลการดำเนินงานของบริษัท โดยคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาขอบเขตและอนุมัติแผนการตรวจสอบประจำปีดังกล่าว และติดตามผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติงานของส่วนงานตรวจสอบภายในเป็นรายไตรมาส

หน่วยงานตรวจสอบภายในของบริษัทได้อ้างอิงมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในของสมาคมผู้ตรวจสอบภายใน เป็นกรอบในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานทุกคนของส่วนงานตรวจสอบภายในจะได้รับการอบรมเกี่ยวกับทักษะและวิธีการตรวจสอบที่จำเป็นทั้งด้านการตรวจสอบการดำเนินงาน การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย การตรวจสอบด้านการเงิน การตรวจสอบระบบสารสนเทศ ซึ่งจะทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน

คณะกรรมการบริษัทได้จัดตั้งสำนักงานกำกับกฎเกณฑ์ ซึ่งอยู่ภายใต้สายงานกำกับดูแลกิจการและบริหารความเสี่ยง ปัจจุบันมีนางประสพสุข ชัยวงศ์สุรฤทธิ์ ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการสำนักงานกำกับกฎเกณฑ์โดยจบการศึกษาระดับปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ รวมถึงได้เข้าอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ โดยมีหน้าที่ในการกำกับดูแลให้บริษัทดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และกฎเกณฑ์และประกาศของหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการปฏิบัติงานด้านการกำกับดูแลให้คณะกรรมการตรวจสอบรับทราบเป็นประจำทุกปี

การกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและ บริษัทร่วม

การกำกับดูแลการดำเนินงาน

บริษัทในฐานะเป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจหลักโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) คณะกรรมการบริษัทได้กำกับการดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม เพื่อดูแลรักษาผลประโยชน์ในเงินลงทุนของบริษัท ดังนี้

- ส่งเสริมให้บริษัทย่อยและบริษัทร่วม นำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีมาปฏิบัติ
- คัดเลือกบุคคลเป็นตัวแทนของบริษัทซึ่งได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท เข้าไปเป็นกรรมการและผู้บริหารในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมตามสัดส่วนของการถือหุ้น
- กำกับดูแลโดยผ่านกรรมการตัวแทนและผู้บริหาร และนโยบายที่กำหนดโดยบริษัทใหญ่
- พิจารณาเรื่องที่มีความสำคัญ เช่น กลยุทธ์ แผนธุรกิจ การเพิ่มทุนหรือลดทุน การเลิกบริษัท รวมทั้งนโยบายที่สำคัญต่างๆ
- ติดตามผลการดำเนินงาน โดยฝ่ายบริหาร คณะกรรมการจัดการและคณะกรรมการบริษัทของบริษัท
- ดูแลให้บริษัทย่อยและบริษัทร่วมปฏิบัติตามกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานกำกับดูแล ได้แก่ การทำรายการระหว่างกัน การได้มาและจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ การเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอและทันเวลา รวมทั้งดูแลให้มีการจัดทำบัญชีและรายงานทางการเงินถูกต้องตามที่ควรตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป
- ตรวจสอบโดยหน่วยงานตรวจสอบภายใน เพื่อให้มั่นใจว่ามีการควบคุมภายในที่กำหนดไว้เพียงพอและมีประสิทธิผล

ข้อตกลงระหว่างผู้ถือหุ้นใหญ่ (Shareholders' Agreement)

ตามสัญญาระหว่างผู้ถือหุ้นที่บริษัททำกับ Singtel Strategic Investments Pte Ltd คู่สัญญาได้ยืนยันว่าทั้งสองฝ่ายไม่มีเจตนาและไม่ได้กระทำการที่จะร่วมกันหรือกระทำการร่วมกันในการควบคุมการใช้สิทธิออกเสียงเพื่อควบคุมการดำเนินการ หรือในการบริหารจัดการธุรกิจของเอไอเอส ทั้งนี้ในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างผู้ถือหุ้น และเป็นข้อโต้แย้งในเรื่องที่มีความสำคัญและไม่สามารถตกลงกันได้ ให้ผู้ถือหุ้นฝ่ายที่ต้องการขายหุ้น เอไอเอสเสนอขายหุ้นเอไอเอสให้แก่ผู้ถือหุ้นอีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อ

ทำการซื้อ หากผู้ซื้อไม่ต้องการซื้อหุ้นตามที่ผู้เสนอขายแล้ว ฝ่ายผู้เสนอขายต้องซื้อหุ้นของอีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งนี้ ณ ปัจจุบันยังไม่มีเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้น

คำตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

1. คำตอบแทนกรรมการและผู้บริหารของบริษัท

1.1 คำตอบแทนกรรมการ

บริษัทมีนโยบายที่จะกำหนดค่าตอบแทนกรรมการให้อยู่ในระดับที่เทียบเคียงได้กับตลาดและบริษัทจดทะเบียนที่มีขนาดใกล้เคียงกันโดยจะเปรียบเทียบกับบริษัทที่มีขนาดของมูลค่าราคาตลาดสูงสุด 30 อันดับแรก ตลอดจนสอดคล้องกับผลประกอบการของบริษัท นำมาซึ่งความรับผิดชอบและผลการปฏิบัติงานของกรรมการแต่ละคน เพื่อจูงใจและรักษากรรมการที่มีคุณภาพไว้กับบริษัท

ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2561 ผู้ถือหุ้นได้มีมติอนุมัติกำหนดค่าตอบแทนของกรรมการบริษัทในวงเงินไม่เกิน 42.5 ล้านบาท โดยค่าตอบแทนของกรรมการบริษัทจะประกอบด้วยค่าตอบแทนรายเดือน เบี้ยประชุม เบี้ยเลี้ยง และค่าตอบแทนประจำปี (โบนัส) สำหรับค่าตอบแทนประจำปี (โบนัส) นั้น บริษัทจะจ่ายให้แก่กรรมการตามผลการปฏิบัติงานและการมีส่วนร่วมในการประชุม ซึ่งค่าตอบแทนประจำปี (โบนัส) จะไม่มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทหรือผลการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งจะมีผลบั่นทอนความสามารถในการให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระของกรรมการ (ค่าตอบแทนประจำปี (โบนัส) จะคำนวณจ่ายให้กรรมการจากส่วนที่เหลือจากค่าตอบแทนกรรมการที่ได้รับการอนุมัติ หักค่าตอบแทนรายเดือน เบี้ยประชุม เบี้ยเลี้ยง) กรรมการบริษัทที่เป็นผู้บริหารของบริษัทไม่ได้รับค่าตอบแทนในฐานะกรรมการ

ทั้งนี้ กรรมการบริษัทไม่ได้รับค่าตอบแทนอื่นใดนอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น อย่างไรก็ตาม บริษัทได้มีการอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนให้กรรมการสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เช่น การจัดให้มีกรมธรรม์ประกันความรับผิดของกรรมการ (Directors and Officers Liability Insurance) กรมธรรม์ประกันสุขภาพและกรมธรรม์ประกันชีวิต ค่าใช้จ่ายในการอบรมสัมมนา การจัดหาโทรศัพท์มือถือและ tablets เพื่ออำนวยความสะดวกให้กรรมการในการติดต่อสื่อสารและเข้าถึงระบบ Board Portal ของบริษัท นอกจากนี้ในปีที่ผ่านมาได้จัดให้มีรถยนต์ประจำตำแหน่งพร้อมคนขับสำหรับประธานคณะกรรมการบริษัท โดยบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายตามวงเงินที่กำหนดไว้ในนโยบายของบริษัทที่เกี่ยวข้อง

รายละเอียดอัตราค่าตอบแทนรายเดือนและอัตราค่าเบี้ยประชุม

หน่วย: บาท

	ค่าตอบแทนรายเดือน	เบี้ยประชุม	ค่าตอบแทนประจำปี (โบนัส)
คณะกรรมการบริษัท			
ประธาน	300,000	-	✓
กรรมการ	75,000	25,000	✓
คณะกรรมการตรวจสอบ			
ประธาน	25,000	25,000	✓
กรรมการ	-	25,000	✓
คณะกรรมการชุดย่อยอื่นๆ			
ประธาน	10,000	25,000	✓
กรรมการ	-	25,000	✓

ปี 2561 บริษัทจ่ายค่าตอบแทนกรรมการและกรรมการชุดย่อย จำนวนรวม 35,964,000 บาท (รวมค่าตอบแทนประจำปี (โบนัส) ค้างจ่าย ซึ่งจ่ายจริงในเดือนกุมภาพันธ์ 2562 จำนวน 21,084,000 บาท) ลดลง 1,075,000 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 2.90 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2560 ที่มีจำนวน 37,039,000 บาท โดยมีรายละเอียดการจ่ายเป็นรายบุคคล ดังนี้

รายชื่อ	ตำแหน่ง	ค่าตอบแทน กรรมการปี 2561 (บาท)
1. ดร.วิรัช อภิเมธีธำรง	> ประธานคณะกรรมการบริษัท	5,280,000
2. นายสมชาย ศุภธาดา	> กรรมการบริษัท > ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ	4,000,500
3. นายชลลักษ์ณ์ บุญนาค	> กรรมการบริษัท > ประธานคณะกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน > กรรมการตรวจสอบ	3,845,500
4. นางสาวโสภาวดี เลิศมนัสชัย	> กรรมการบริษัท > กรรมการตรวจสอบ > กรรมการทบทวนกลยุทธ์และโครงสร้างองค์กร	3,675,500
5. นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์	> กรรมการบริษัท > ประธานคณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ > กรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน > กรรมการทบทวนกลยุทธ์และโครงสร้างองค์กร	3,970,500
6. นายกานต์ ตระกูลฮุน	> กรรมการบริษัท > ประธานคณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำ และกำหนดค่าตอบแทน > กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ > กรรมการทบทวนกลยุทธ์และโครงสร้างองค์กร > กรรมการความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	4,020,500

รายชื่อ	ตำแหน่ง	ค่าตอบแทน กรรมการปี 2561 (บาท)
7. นางสาวจันทิมา โล เลียบ จง	<ul style="list-style-type: none"> > กรรมการบริษัท > ประธานคณะกรรมการทบทวนกลยุทธ์และโครงสร้างองค์กร > กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ > กรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน 	3,970,500
8. นายเกริก บัณฑิต	<ul style="list-style-type: none"> > กรรมการบริษัท > กรรมการทบทวนกลยุทธ์และโครงสร้างองค์กร 	3,600,500
9. นายสมประสงค์ บุญยะชัย	<ul style="list-style-type: none"> > กรรมการบริษัท > กรรมการทบทวนกลยุทธ์และโครงสร้างองค์กร 	3,600,500
	รวม	35,964,000

หมายเหตุ : ค่าตอบแทนกรรมการของ นางสาวจันทิมา โล เลียบ จง ซึ่งเป็นกรรมการที่ได้รับการเสนอชื่อจาก Singtel Global Investment Pte Ltd. (Singtel) บริษัทได้จ่ายให้กับ Singtel ตาม Singtel Group Framework

1.2 ค่าตอบแทนผู้บริหาร

1.2.1 ปรัชญาในการจ่ายค่าตอบแทน

ปรัชญาในการจ่ายค่าตอบแทนของบริษัท มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ตอบแทนความสำเร็จในการดำเนินงานตามกลยุทธ์ของบริษัท และตอบแทนผลงานที่พนักงานระดับบริหารได้สร้างให้กับบริษัท ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนได้ทำการทบทวนและอนุมัตินโยบายค่าตอบแทนผู้บริหารเป็นประจำทุกปีโดยการกำหนดระบบบริหารค่าตอบแทนจะพิจารณาถึงด้านต่างๆ ดังนี้

บริหารค่าตอบแทน โดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติงาน

- ค่าตอบแทนของผู้บริหาร จะแปรผันตรงกับการบรรลุผลสำเร็จของเป้าหมายตามกลยุทธ์ของบริษัท
- การประเมินผลการปฏิบัติงานจะอยู่บนพื้นฐานของตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงาน ทั้งตัวชี้วัดทางการเงินและด้านอื่นๆ

บริหารค่าตอบแทน ให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้ถือหุ้น

- การคัดเลือกระบบการวัดผลการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับแผนการดำเนินงานของบริษัททั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ของบริษัท และการสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างต่อเนื่องให้กับผู้ถือหุ้น
- การทำให้เกิดความมั่นใจว่าตัวชี้วัดความสำเร็จที่ตั้งขึ้น มีความเหมาะสมกับขีดความสามารถในการดำเนินงานของบริษัท เป้าหมายของบริษัท และระดับผลการปฏิบัติงานที่มากขึ้น
- การสร้างการระดมทุนที่มั่นคงและมีแบบแผน เพื่อให้เกิดความมั่นใจในความสามารถในการลงทุนของบริษัท

บริหารค่าตอบแทน ให้สามารถแข่งขันได้

- การบริหารค่าตอบแทนให้สามารถแข่งขันได้ในกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำให้เกิดความมั่นใจว่าบริษัทสามารถที่จะดึงดูดและรักษานักงานที่ดี มีฝีมือ ให้มาทำงาน และอยู่สร้างผลงานให้กับบริษัทอย่างต่อเนื่อง
- การเชื่อมโยงสัดส่วนระหว่างค่าตอบแทนและผลการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับทั้งผลตอบแทนรายปีและผลตอบแทนระยะยาว

1.2.2 โครงสร้างการจ่ายค่าตอบแทนของบริษัท

ค่าตอบแทนซึ่งจ่ายให้กับประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหาร โดยผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทจะประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้

ค่าตอบแทนและผลประโยชน์แบบคงที่

เงินเดือน

ระดับของค่าตอบแทนที่ได้รับ เป็นไปตามหน้าที่ ความรับผิดชอบตามตำแหน่งงาน ประสบการณ์และทักษะความชำนาญเฉพาะตัวบุคคล ซึ่งทำการจ่ายเป็นเงินสดเข้าบัญชีทุกเดือน โดยจะมีการทบทวนเป็นประจำทุกปี จากการพิจารณาผลการปฏิบัติงาน และอัตราการขึ้นเงินเดือนในตลาดแรงงาน

ผลประโยชน์อื่น

วัตถุประสงค์หลักของการให้ผลประโยชน์อื่น คือการสร้างความมั่นคงปลอดภัยให้กับพนักงาน และช่วยเหลือในกรณีพนักงานสูงอายุ ประสบปัญหาด้านสุขภาพ ทูพพลภาพ หรือเสียชีวิต โดยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ แผนประกันสุขภาพ และสวัสดิการต่างๆ สอดคล้องกับแนวปฏิบัติในตลาดแรงงาน และตามที่กฎหมายกำหนด

ค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงาน

โบนัสตามผลงาน

เป็นรางวัลตอบแทนที่แปรผันตามความสำเร็จของผลงานในระยะสั้น เมื่อเทียบกับแผนงานประจำปีที่ได้กำหนดไว้ โดยเทียบเคียงกับค่าตอบแทนในตลาดแรงงานในธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เงินโบนัสตามผลงานนี้จะผูกกับดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI) ประจำปี ซึ่งเป็นผลรวมจากตัววัดผลที่หลากหลาย และมีการถ่วงน้ำหนักตามความสำคัญของแต่ละปัจจัย โดยเป็นการตัดสินผลการปฏิบัติงานโดยรวมของบริษัท และของพนักงานรายบุคคล รวมทั้งโบนัสที่จะได้รับ

ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน

ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินพิเศษนอกเหนือจากโบนัสตามผลงาน ค่าตอบแทนพิเศษนี้เป็นตัวผลักดันให้เกิดผลงานที่เป็นรากฐานของบริษัท และเพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารสร้างความเจริญเติบโตให้กับบริษัท สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผู้ถือหุ้น โดยยึดหลักผลประโยชน์ระยะยาว และมูลค่ารวมทางเศรษฐกิจของบริษัท เป็นแรงเสริมให้บริษัทเกิดการเจริญเติบโตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นผลประโยชน์ร่วมระหว่างผู้บริหารและผู้ถือหุ้น ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินพิเศษส่วนหนึ่งจะถูกจ่ายออกเป็นเงินสด ซึ่งถือเป็นมูลค่าเชิงบวกในปัจจุบัน ส่วนเงินรางวัลที่เหลือจะถูกยกไปรวมไว้ในบัญชีสะสม อย่างไรก็ตามเงินรางวัลสะสมนี้อยู่ในกฎการเรียกคืนที่เชื่อมโยงกับผลการปฏิบัติงาน และอาจมีมูลค่าลดลงหากผลการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในปีนั้นๆ

	ประธาน เจ้าหน้าที่ บริหาร	ผู้บริหาร	พนักงาน ทุกคน	รูปแบบ การจ่าย	จุดประสงค์และการเชื่อมโยงกับ หลักการค่าตอบแทน
เงินเดือน	•	•	•	เงินสด	จูงใจและรักษาพนักงานที่มีความรู้ ความสามารถ และตอบแทน การปฏิบัติงานตามหน้าที่ และความรับผิดชอบตามตำแหน่งงาน
ผลประโยชน์อื่น	•	•	•	กองทุน สำรองเลี้ยงชีพ ประกันชีวิต และสุขภาพ	สร้างความมั่นคงปลอดภัยให้กับพนักงาน
โบนัสตามผลงาน	•	•	•	เงินสด	เพื่อเป็นรางวัลตอบแทนตามความสำเร็จ ของผลงานที่ได้กำหนดไว้ประจำปี
ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน	•	•		เงินสด	ผลักดันให้เกิดผลงานที่เป็นรากฐาน ของบริษัท โดยยึดหลัก ผลประโยชน์ระยะยาว และมูลค่ารวม ทางเศรษฐกิจของบริษัท เพื่อเป็นแรงเสริม ให้บริษัทเกิดการเจริญเติบโตที่ยั่งยืน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผู้ถือหุ้น

ในปี 2561 บริษัทจ่ายค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินของผู้บริหาร ตามนิยามของคณะกรรมการกำกับตลาดทุน รวม 4 ราย เป็นเงิน 25.13 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วยเงินเดือน เงินโบนัส กองทุนสำรองเลี้ยงชีพและผลตอบแทนอื่นๆ ของผู้บริหารบริษัท

นอกเหนือจากค่าตอบแทนดังกล่าวข้างต้น บริษัทได้เสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญ โดยจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัทให้แก่พนักงานของบริษัทและบริษัทย่อยที่เข้าร่วมโครงการ Performance Share Plan ติดต่อกัน 5 ปี ตั้งแต่ปี 2556 (โครงการ 1 ซึ่งครบอายุไปเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2561) จนถึงปี 2560 (โครงการ 5 ซึ่งจะสิ้นสุดโครงการในปี 2565) โดยมีรายชื่อผู้บริหารที่ได้รับการจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) ดังนี้

	โครงการ 2		โครงการ 3		โครงการ 4		โครงการ 5	
ราคาใช้สิทธิ (ต่อหุ้น)	72.732 บาท		81.276 บาท		55.241 บาท		53.806 บาท	
รายชื่อ	หน่วย	%	หน่วย	%	หน่วย	%	หน่วย	%
1. นายเอนก พนาภิชน	69,857	8.28	70,662	7.57	70,076	10.44	92,160	8.32
2. นายคิมห์ สิริทวีชัย	69,857	8.28	70,662	7.57	70,076	10.44	115,200	10.40
3. นายวิรัช กิตติวิทยากุล	69,857	8.28	70,662	7.57	70,076	10.44	92,160	8.32
4. นางสาวกานติมา เลอเลิศยุติธรรม	-	-	-	-	-	-	-	-

2. ค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหารของบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลัก

2.1 ค่าตอบแทนกรรมการของบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) จ่ายค่าตอบแทนกรรมการปี 2561 จำนวนรวม 15,753,299 บาท (รวมเงินค่าตอบแทนรายปีค้างจ่ายซึ่งจ่ายจริงในเดือนกุมภาพันธ์ 2562 จำนวน 5,116,418 บาท และสิทธิประโยชน์อื่นๆ) ลดลง 3,339,201 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 17.49 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2560 ที่มีจำนวน 19,092,500 บาท โดยมีรายละเอียดการจ่ายเป็นรายบุคคล ดังนี้

รายชื่อ	ตำแหน่ง	ค่าตอบแทน กรรมการปี 2561 (บาท)
กรรมการปัจจุบัน		
1. นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ ¹	> ประธานคณะกรรมการบริษัท	3,666,806
2. นางภทรีญา เบญจพลชัย ²	> กรรมการบริษัท > ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ > กรรมการบรรษัทภิบาลและสรรหา	2,336,168
3. ศาสตราจารย์ลำเรียง เมฆเกรียงไกร ³	> กรรมการบริษัท > ประธานคณะกรรมการบรรษัทภิบาลและสรรหา > กรรมการตรวจสอบ > กรรมการกำหนดค่าตอบแทน	2,166,290
4. นางชรินทร์ วงศ์ภูธร	> กรรมการบริษัท > ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน > กรรมการตรวจสอบ	2,095,000
5. นายเกริก บัฒไช	> กรรมการบริษัท > กรรมการบรรษัทภิบาลและสรรหา > กรรมการบริหาร	1,950,000
6. นายสมประสงค์ บุญยะชัย	> กรรมการบริษัท	1,500,000
กรรมการที่ลาออกในปี 2561		
1. นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา ⁴	> ประธานคณะกรรมการบริษัท	772,374
2. ศาสตราจารย์ธีรฤกษ์ รัตศรี ⁵	> กรรมการบริษัท > ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ	584,158
3. นางอาทิตย์ยา สุธารธรรม ⁶	> กรรมการบริษัท	682,503
รวม		15,753,299

หมายเหตุ: 1. นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการบริษัท แทน นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา ที่ลาออกจากตำแหน่ง โดยมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 3/2561 ประชุมเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2561 มีผลตั้งแต่วันที่ 24 มีนาคม 2561 เป็นต้นไป
2. นางภทรีญา เบญจพลชัย ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานคณะกรรมการตรวจสอบ แทน ศาสตราจารย์ธีรฤกษ์ รัตศรี โดยมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 4/2561 ประชุมเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2561 มีผลตั้งแต่วันที่ 28 มีนาคม 2561 เป็นต้นไป
3. ศาสตราจารย์ลำเรียง เมฆเกรียงไกร ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานคณะกรรมการบรรษัทภิบาลและสรรหา แทน นางภทรีญา เบญจพลชัย โดยมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 4/2561 ประชุมเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2561 มีผลตั้งแต่วันที่ 28 มีนาคม 2561 เป็นต้นไป
4. นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา ลาออกจากตำแหน่งประธานกรรมการบริษัท และกรรมการอิสระ มีผลตั้งแต่วันที่ 24 มีนาคม 2561
5. ศาสตราจารย์ธีรฤกษ์ รัตศรี หมดวาระการเป็นกรรมการในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2561
6. นางอาทิตย์ยา สุธารธรรม ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ โดยมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 1/2561 ประชุมเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2561 มีผลตั้งแต่วันที่ 31 มกราคม 2561 เป็นต้นไป และได้ลาออกจากตำแหน่ง มีผลตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม 2561

2.2 ค่าตอบแทนผู้บริหารของบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

ในปี 2561 ไทยคมจ่ายค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินของผู้บริหาร ตามนิยามของคณะกรรมการกำกับตลาดทุน รวม 7 ราย จำนวน 34.41 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วยค่าตอบแทนรายเดือน โบนัสรวม และค่าตอบแทนอื่นๆ ของผู้บริหารของไทยคม

นอกจากนี้ ไทยคมได้เสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญโดยจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัทให้แก่พนักงานของบริษัทและบริษัทย่อยที่เข้าร่วมโครงการ Performance Share Plan โดยมีรายชื่อผู้บริหาร (ตามโครงสร้างการบริหารจัดการของไทยคม ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561) ที่ได้รับการจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ดังนี้

	โครงการ 2		โครงการ 3		โครงการ 4	
ราคาใช้สิทธิ (ต่อหุ้น)	38.265 บาท		37.626 บาท		25.918 บาท	
รายชื่อ	หน่วย	%	หน่วย	%	หน่วย	%
1. นายอนันต์ แก้วร่วมวงศ์ ¹	-	-	-	-	-	-
2. นายปฐมภพ สุวรรณศิริ	116,400	9.72	97,611	8.99	96,738	9.00
3. นายอนุวัฒน์ สงวนทรัพย์ากร ²	-	-	-	-	-	-
4. นายวิชัย กิตติวิทยากุล ³	-	-	-	-	-	-
5. ดร.สกล กิตติวิฑูรย์	48,200	4.02	35,335	3.26	35,019	3.26
6. นายเอกชัย ภัคดุรงค์	53,000	4.43	38,849	3.58	38,502	3.58
7. นางพรณี นิวาสนันท์	23,000	1.92	23,622	2.18	21,282	1.98

หมายเหตุ: ใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัทในโครงการ Performance Share Plan โครงการ 1 ครบอายุไปเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2561

1. นายอนันต์ แก้วร่วมวงศ์ ได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหารเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2561
2. นายอนุวัฒน์ สงวนทรัพย์ากร ได้รับการแต่งตั้งเป็นหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงินเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2560
3. นายวิชัย กิตติวิทยากุล ได้รับการแต่งตั้งเป็นหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านตรวจสอบภายในเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2561

การก่อหุ้นและหุ้นกู้ของกรรมการและผู้บริหาร

รายชื่อ	บจก. ไอ.ที. แอพพลิเคชั่นส์ อินเตอร์วิส (หุ้น)				บจก. อินทรี บัณฑิต				บจก. ไอทีวี ^{1/}				บจก. แอชบ็อกซ์ ^{2/}			
	จำนวนหุ้นสามัญ (หุ้น)				จำนวนหุ้นสามัญ (หุ้น)				จำนวนหุ้นสามัญ (หุ้น)				จำนวนหุ้นสามัญ (หุ้น)			
	31 ธ.ค. 2560	การเปลี่ยนแปลง ในปี 2561	31 ธ.ค. 2561		31 ธ.ค. 2560	การเปลี่ยนแปลง ในปี 2561	31 ธ.ค. 2561		31 ธ.ค. 2560	การเปลี่ยนแปลง ในปี 2561	31 ธ.ค. 2561		31 ธ.ค. 2560	การเปลี่ยนแปลง ในปี 2561	31 ธ.ค. 2561	
		เพิ่มขึ้น	ลดลง			เพิ่มขึ้น	ลดลง			เพิ่มขึ้น	ลดลง			เพิ่มขึ้น	ลดลง	
1. ดร.วิรัช อภิเมธีธำรง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
คู่สมรส	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. นายสมชาย สุภธาดา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
คู่สมรส	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. นายชลลักษ์พันธ์ บุญนาค	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
คู่สมรส	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. นางสาวโสภาดี เลิศมนัสชัย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
คู่สมรส	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
คู่สมรส	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. นายกานต์ ตระกูลฮุน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
คู่สมรส	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. นางสาวจิน ไล เจียบ จง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
คู่สมรส	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. นายเกริก บั๊ด ไช	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
คู่สมรส	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. นายสมประสงค์ บุญยะชัย	4	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	260	-	-	260
คู่สมรส	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. นายเอนก พนาภิชน	2	-	-	2	-	-	-	-	20	-	-	-	10	-	-	10
คู่สมรส	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. นายคิมห์ สิริวิชัย	-	-	-	-	1	-	-	1	20	-	-	-	-	-	-	-
คู่สมรส	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12. นายวิชัย กิตติวิทยากุล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
คู่สมรส	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13. นางสาวกานติมา เลอเลิศยุติธรรม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
คู่สมรส	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ ^{1/} ปัจจุบันได้หยุดดำเนินงานธุรกิจ

^{2/} ปัจจุบันอยู่ระหว่างการทำระงับหุ้นบริษัท

รายการระหว่างกัน

นโยบายและขั้นตอนในการทำรายการระหว่างกันของกลุ่มอินทก

นโยบายการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน

บริษัทตระหนักถึงความสำคัญของการทำรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ จึงได้จัดทำมี “นโยบายการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน” เพื่อให้การทำรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทหรือบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันเป็นไปตามกฎหมาย ประกาศ ข้อกำหนด และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานกำกับดูแล มีความโปร่งใส สมเหตุสมผลและคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญเสมือนกับการทำรายการกับบุคคลภายนอก (Arm's length basis) รวมทั้งสอดคล้องตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยได้กำหนดนโยบาย ดังนี้

- การทำรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทและบริษัทย่อย ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ประกาศ ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ที่หน่วยงานกำกับดูแลกำหนด
- ในการตกลงเข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน บริษัทและบริษัทย่อยต้องกระทำโดยถือเสมือนการตกลงทำรายการกับบุคคลภายนอก ภายใต้เงื่อนไขการค้าทั่วไป (Arm's length basis) เพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท
- ในการตกลงเข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องกันที่เป็นรายการธุรกิจปกติที่มีเงื่อนไขการค้าทั่วไป หรือ รายการสนับสนุนธุรกิจปกติที่มีเงื่อนไขการค้าทั่วไปตามที่หน่วยงานกำกับดูแลกำหนด ให้ฝ่ายจัดการดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจอนุมัติของบริษัทตามที่คณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติไว้แล้ว
- ห้ามกรรมการและผู้บริหารที่มีส่วนได้ส่วนเสียหรือมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์เข้าร่วมพิจารณาการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันซึ่งตนมีส่วนได้ส่วนเสีย และ/หรือเป็นผู้อนุมัติรายการดังกล่าว

ขั้นตอนและการอนุมัติการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน

- ในการเข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องกันที่เป็นรายการที่ได้รับยกเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามประกาศของหน่วยงานกำกับดูแล หรือ เป็นรายการที่เกี่ยวข้องกันที่ฝ่ายจัดการสามารถ

อนุมัติให้เข้าทำรายการได้ ให้หน่วยงานที่เข้าทำรายการขออนุมัติการเข้าทำรายการดังกล่าวตามอำนาจอนุมัติของบริษัท

- ในกรณีที่รายการที่เกี่ยวข้องกันนั้นต้องดำเนินการขออนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท ให้นำเสนอข้อมูลในการเข้าทำรายการอย่างครบถ้วนและเพียงพอต่อคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้ความเห็นในการเข้าทำรายการว่ารายการดังกล่าวสมเหตุสมผล และเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท ก่อนนำเสนอขออนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท
- ในกรณีที่การทำรายการที่เกี่ยวข้องกันต้องได้รับการอนุมัติจากผู้ถือหุ้น คณะกรรมการบริษัทจะเรียกประชุมผู้ถือหุ้นและแต่งตั้งที่ปรึกษาทางการเงินอิสระ เพื่อให้ความเห็นในการเข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องกันดังกล่าว แก่ผู้ถือหุ้นเกี่ยวกับความสมเหตุสมผลและประโยชน์ของรายการต่อบริษัท ความเป็นธรรมของราคา และเงื่อนไขของรายการที่เกี่ยวข้องกัน รวมถึงความเห็นในการลงมติอนุมัติการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน

รายการระหว่างกันกับกิจการที่อาจมีความขัดแย้งในปี 2561

ในระหว่างปี 2561 กลุ่มอินทก มีรายการระหว่างกันกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน โดยคิดราคาซื้อ/ขาย สินค้าและบริการกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันตามราคาที่เทียบได้กับราคาที่คิดกับบุคคลภายนอก ในกรณีไม่มีราคาที่คิดกับบุคคลภายนอก บริษัทจะเปรียบเทียบราคากับกลุ่มธุรกิจเดียวกัน โดยมีเงื่อนไขต่างๆตามปกติธุรกิจ ซึ่งรายการเกี่ยวกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันนี้บริษัทได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4 ในงบการเงินประจำปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ทั้งนี้ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับรายการที่เกี่ยวข้องกัน ปรากฏอยู่ในรายงานคณะกรรมการตรวจสอบประจำปี 2561 โดยสรุปได้ว่ารายการที่นำเสนอเป็นการดำเนินงานปกติ เป็นรายการที่มีเงื่อนไขการค้าทั่วไป มีความสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท

รายการที่สำคัญกับกิจการที่อาจมีความขัดแย้งและความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของการเข้าทำรายการในระหว่างปี 2561 มีดังต่อไปนี้

บุคคลที่อาจมี ความขัดแย้ง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันที่มีสาระสำคัญสิ้นสุด 31 ธ.ค. 2561 ของบริษัทและบริษัทย่อย (ล้านบาท)				ความจำเป็นและความเหมาะสมผล ของการทำรายการ และนโยบายการกำหนดราคา
		บริษัท	ไทยคม และ บริษัทย่อย	บริษัทย่อย อื่นๆ	รวม	
1. บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส และ กลุ่มบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส (เอไอเอส) เอไอเอส เป็นบริษัทร่วม ของบริษัทและมีผู้ถือหุ้น รายใหญ่โดยทางอ้อม ร่วมกัน	ค่าใช้จ่าย: กลุ่มอินทัชให้บริการบริหารงาน ด้านทรัพยากรบุคคลและให้บริการ โทรศัพท์มือถือ บริการเกี่ยวกับ Datanet และเช่าอุปกรณ์ (leased line internet) เพื่อดำเนินธุรกิจจากเอไอเอส					
	1. ค่าบริหารงานด้านทรัพยากร บุคคล	1.28	-	-	1.28	บริษัทแต่งตั้งผู้บริหารจากเอไอเอส เพื่อมาบริหารงานด้านทรัพยากร บุคคล เพื่อเป็นการสนับสนุนธุรกิจ ปกติของบริษัท โดยค่าบริการกำหนด จากราคาตลาด โดยพิจารณาจาก สัดส่วนการทำงานและความรับผิดชอบ ในภาพรวม
	2. ค่าบริการโทรศัพท์มือถือ Datanet และ Leased line internet	1.64	6.58	1.43	9.65	เครือข่ายของเอไอเอสครอบคลุมพื้นที่ บริการอย่างทั่วถึงรายการระหว่างกัน ที่เกิดขึ้นเป็นการดำเนินธุรกิจปกติ ของเอไอเอส โดยคิดค่าบริการและ เงื่อนไข เช่นเดียวกับการทำรายการ กับบุคคลทั่วไป
	รายได้: กลุ่มอินทัชได้รับรายได้ จากเอไอเอส ดังนี้					
	1. รายได้เงินปันผล	8,839.93	-	-	8,839.93	อัตราเงินปันผลรับเป็นไปตามมติ ที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือที่ประชุม คณะกรรมการของเอไอเอสอนุมัติ
	2. รายได้บริหารงาน ด้านทรัพยากรบุคคล	1.20	-	-	1.20	เอไอเอสแต่งตั้งผู้บริหารของบริษัท เพื่อไปบริหารงานด้านทรัพยากรบุคคล เพื่อเป็นการสนับสนุนธุรกิจปกติของ เอไอเอส โดยค่าบริการกำหนดจาก ราคาตลาด โดยพิจารณาจากสัดส่วน การทำงาน และความรับผิดชอบ ในภาพรวม

บุคคลที่อาจมี ความขัดแย้ง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันที่มีสาระสำคัญสิ้นสุด 31 ธ.ค. 2561 ของบริษัทและบริษัทย่อย (ล้านบาท)				ความจำเป็นและความสมเหตุสมผล ของการทำรายการ และนโยบายการกำหนดราคา
		บริษัท	ไทยคม และ บริษัทย่อย	บริษัทย่อย อื่นๆ	รวม	
	3. รายได้ค่าบริการปรับปรุง พัฒนาและดูแลรักษา โปรแกรมคอมพิวเตอร์	-	-	103.31	103.31	บริษัทย่อย (ไอทีเอเอส) พัฒนาปรับปรุง และให้บริการดูแลรักษาโปรแกรม คอมพิวเตอร์ ให้การบริการรวดเร็ว และตรงเวลาในราคาที่สมเหตุสมผล รายการระหว่างกันที่เกิดขึ้นเป็น การดำเนินธุรกิจปกติของไอทีเอเอส โดยคิดค่าบริการ และเงื่อนไขที่ สามารถเทียบเคียงได้กับราคาและ เงื่อนไขของบริษัทอื่น ที่ให้บริการ ในลักษณะเดียวกัน
	4. รายได้ค่าเช่าทรานสปอนเดอร์ ขายอุปกรณ์ และอื่นๆ	-	85.48	-	85.48	บริษัทย่อย (ไทยคม) ซึ่งเป็นผู้ให้บริการ ดาวเทียมแห่งเดียวในประเทศไทย โดยให้บริการเช่าช่องสัญญาณดาวเทียม ทั้งในด้านเพื่อรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ และเพื่อการสื่อสาร รายการระหว่างกัน ที่เกิดขึ้นเป็นการดำเนินธุรกิจปกติของ ไทยคม โดยคิดค่าบริการและเงื่อนไข เช่นเดียวกับการทำรายการกับบุคคล ทั่วไป
	5. รายได้จากบริการให้บริการเสริม บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ และ Outsource call center	-	14.36	-	14.36	บริษัทย่อย (เอดีวี) มีความชำนาญ ในการออกแบบ จัดทำเว็บไซต์รวมทั้ง มีข้อมูลหลากหลายที่เหมาะสมกับ ความต้องการของกลุ่มบริษัทไอทีเอเอส บริษัทย่อย (ทีเอ็มซี) มีความชำนาญใน การจัดทำข้อมูลต่าง ๆ สำหรับ Mobile content รวมทั้งการให้บริการ Call center service และโฆษณาใน สมุดหน้าเหลืองฉบับธุรกิจ รายการระหว่างกันที่เกิดขึ้นกับทั้งสอง บริษัทข้างต้นเป็นการดำเนินธุรกิจปกติ ของบริษัทย่อยทั้งสอง โดยคิดค่าบริการ และเงื่อนไขเช่นเดียวกับการทำรายการ กับบุคคลทั่วไป

บุคคลที่อาจมี ความขัดแย้ง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันที่มีสาระสำคัญสิ้นสุด 31 ธ.ค. 2561 ของบริษัทและบริษัทย่อย (ล้านบาท)				ความจำเป็นและความเหมาะสมผล ของการทำรายการ และนโยบายการกำหนดราคา
		บริษัท	ไทยคม และ บริษัทย่อย	บริษัทย่อย อื่นๆ	รวม	
	6. รายได้จากการขาย ซีเอสแอล	-	1,951	-	1,951	บริษัทย่อย บริษัท ไทย แอควาเน็ท อินโนเวชั่น จำกัด (“ไทยเอไอ”) (เดิม ชื่อ ดีทีวี) ขายหุ้นสามัญทั้งหมดที่ถือ อยู่ใน ซีเอสแอล ให้แก่ เอ็ดบิลลิเอน เพื่อเป็นการส่งเสริมความแข็งแกร่ง ให้กับธุรกิจสื่อสารข้อมูลองค์กรของ เอ็ดบิลลิเอน และเพิ่มความสามารถ ในการแข่งขันและโอกาสในการเติบโต ของธุรกิจในอนาคต ราคาที่เสนอซื้อ 7.80 บาทต่อหุ้น โดย ราคาดังกล่าวเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในประกาศของคณะกรรมการ กำกับตลาดทุน
	7. รายได้ค่าดอกเบี้ยและอื่นๆ	1.93	-	-	1.93	ณ 31 ธ.ค. 2561 อินทัช มีเงินลงทุน ในหุ้นกู้ของ เอ็ดบิลลิเอนโดยมีมูลค่า หน้าตั๋ว 62.5 ล้านบาท บริษัทลงทุน โดยผ่านกองทุนส่วนบุคคลที่บริหาร โดยบริษัทจัดการกองทุนอิสระ อัตรา ดอกเบี้ยที่ได้รับเป็นอัตราเดียวกับที่ บุคคลทั่วไปได้รับ
2. Shenington Investment Pte Limited (SHEN) SHEN เป็นบริษัทร่วมค้า ที่ถือหุ้นโดยไทยคมร้อยละ 51 ร่วมกันกับ AMH ร้อยละ 49 โดย AMH เกี่ยวข้องกัน โดยมีผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ทางอ้อมร่วมกัน	รายได้: กลุ่มอินทัชให้คำปรึกษาทางธุรกิจ และให้ความช่วยเหลือทางการเงิน					
	1. รายได้จากการให้คำปรึกษา ทางธุรกิจ	-	7.72	-	7.72	บริษัทย่อย (ไทยคม) มีนโยบาย ในการทำกับดูแลบริษัทในเครือ เพื่อให้การควบคุมเป็นประโยชน์สูงสุด โดย SHEN ต้องจ่ายค่าที่ปรึกษาและ บริหารงานเป็นรายเดือนโดยค่าบริการ กำหนดจากต้นทุนของผู้บริหารและ พนักงานที่ให้คำปรึกษาและบริหาร งานเพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจ ของบริษัทในเครือ
	2. รายได้ค่าดอกเบี้ย	-	101.60	-	101.60	บริษัทย่อย (ไทยคม) ให้ความช่วยเหลือ ทางการเงินในรูปแบบของ Shareholder loan ตามสัดส่วนการถือหุ้นอัตรา ดอกเบี้ยที่เรียกเก็บถูกคำนวณจาก ต้นทุนการกู้ยืมที่เกิดขึ้นจริงบวกด้วย ส่วนต่าง เช่นเดียวกับการทำรายการ กับบุคคลภายนอก

บุคคลที่อาจมี ความขัดแย้ง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันที่มีสาระสำคัญสิ้นสุด 31 ธ.ค. 2561 ของบริษัทและบริษัทย่อย (ล้านบาท)				ความจำเป็นและความสมเหตุสมผล ของการทำรายการ และนโยบายการกำหนดราคา
		บริษัท	ไทยคม และ บริษัทย่อย	บริษัทย่อย อื่นๆ	รวม	
	3. รายได้ค่าบริการปรับปรุง พัฒนาและดูแลรักษา โปรแกรมคอมพิวเตอร์	-	-	0.03	0.03	บริษัทย่อย (ไอทีเอเอส) พัฒนา ปรับปรุงและให้บริการดูแลรักษา โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ให้การบริการ รวดเร็วและตรงเวลาในราคาที่สมเหตุ สมผล รายการระหว่างกันที่เกิดขึ้น เป็นการดำเนินธุรกิจปกติของ ไอทีเอเอส โดยคิดค่าบริการและ เงื่อนไขที่สามารถเทียบเคียงได้กับ ราคาและเงื่อนไขของบริษัทอื่นที่ ให้บริการในลักษณะเดียวกัน
3. Singapore Telecommunications Limited และกลุ่มบริษัท (Singtel) Singtel เกี่ยวข้องกัน โดยมีผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ทางอ้อมร่วมกัน	ค่าใช้จ่าย: 1. กลุ่มอินเทอร์เน็ตเช่าเกตเวย์ และอินเทอร์เน็ตขึ้นเนตลิงค์	-	0.10	-	0.10	Singtel เป็นผู้ชำนาญในการให้บริการ เช่าวงจรสื่อสารสัญญาณความเร็วสูง ในประเทศและต่างประเทศ รายการ ระหว่างกันที่เกิดขึ้นเป็นการดำเนิน ธุรกิจปกติของซีเอสแอล อัตรา ค่าบริการเป็นราคาตลาดเช่นเดียวกับการ ทำรายการกับบุคคลทั่วไป
	2. เงินปันผลจ่าย	1,892.11	-	-	1,892.11	บริษัทจ่ายเงินปันผลให้ Singtel Global Investment Pte. Ltd. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท และเป็นบริษัทย่อยของ Singtel เป็นไปตามมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือ ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทอนุมัติ
4. Aspen Holdings Limited (Aspen) Aspen เป็นผู้ถือหุ้นของ บริษัท โดยมีผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ทางอ้อมร่วมกัน	เงินปันผลจ่าย	287.40	-	-	287.40	เป็นไปตามมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือ ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทอนุมัติ

แนวโน้มในการทำรายการในอนาคต

บริษัทยังคงทำรายการระหว่างกันในธุรกิจที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน โดยถือความสมเหตุสมผลตลอดจนคำนึงถึงความเหมาะสมในเงื่อนไข
และราคาที่เป็นธรรม เป็นหลักในการพิจารณาการทำรายการระหว่างกันหรือรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทและบริษัทในกลุ่มอินทัช

คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

มุมมองของผู้บริหารในปี 2562

รายได้จากธุรกิจดาวเทียมและธุรกิจต่างประเทศ	➢ คาดว่าจะอ่อนตัวลงจากปี 2561
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	➢ รับรู้ผลการดำเนินงานของเอไอเอสตามสัดส่วนการถือหุ้นที่ร้อยละ 40.45
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	➢ รับรู้ผลการดำเนินงานของแอลทีซีและไฮ ซีอปปิ้งตามสัดส่วนการถือหุ้น
วงเงินงบประมาณสำหรับการลงทุนใน บริษัทร่วมลงทุน เวเนเจอร์ แคปปิตอล	➢ ไม่เกินปีละ 200 ล้านบาท
การจ่ายเงินปันผล (นโยบายเงินปันผล)	➢ พิจารณาจ่ายจากเงินปันผลส่วนใหญ่ที่บริษัทได้รับจากบริษัทร่วมและ บริษัทย่อยหลังหักค่าใช้จ่าย

อินทัชสามารถทำกำไรสุทธิเติบโตได้ถึงร้อยละ 8 เนื่องจากการรับรู้กำไรพิเศษจากการขายซีเอสแอล 463 ล้านบาท หากไม่รวมกำไรพิเศษดังกล่าว และรายการพิเศษจากการตั้งสำรองด้อยค่าสินทรัพย์ของไทยคม กำไรปกติของอินทัชใกล้เคียงกับปี 2560 ที่ 11,769 ล้านบาท โดยกำไรจากการดำเนินงานยังคงมาจากผลประกอบการของเอไอเอสเป็นหลัก

ไทยคมมีกำไรปกติจากการดำเนินงาน 140 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ที่มีกำไร 20 ล้านบาท จากความสามารถในการควบคุมต้นทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อชดเชยรายได้ที่ลดลงจากการแข่งขันที่ยังคงรุนแรง รวมทั้งค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายที่ลดลงจากการบันทึกด้อยค่าสินทรัพย์ในปีก่อนหน้า ทั้งนี้ แม้ว่าปริมาณดาวเทียมของผู้ให้บริการในตลาดยังคงมีอยู่สูงในปัจจุบัน แต่ไทยคมสามารถหาลูกค้าเพื่อใช้งานดาวเทียมบรอดแบนด์ได้เพิ่มขึ้น จึงทำให้อัตรากำไรใช้งานดาวเทียมบรอดแบนด์ ณ สิ้นปี 2560 อยู่ที่ร้อยละ 30 ขณะที่อัตรากำไรใช้งานดาวเทียมแบบทั่วไปอยู่ในระดับเดิมจากปีก่อนหน้าที่ประมาณร้อยละ 59 เนื่องจากภาวะอุตสาหกรรมโทรทัศน์ในประเทศไทยชะลอตัวลง และการแข่งขันยังคงรุนแรง จึงทำให้ภาพรวมรายได้จากการให้บริการธุรกิจดาวเทียมและธุรกิจต่างประเทศลดลงร้อยละ 10 ตามประมาณการที่ได้คาดไว้

ในปี 2561 ไทยคมได้บันทึกค่าใช้จ่ายการด้อยค่าสินทรัพย์ดาวเทียมจำนวน 2,253 ล้านบาท เนื่องจากการชะลอตัวของอุตสาหกรรมให้บริการดาวเทียมจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค รวมทั้งการแข่งขันที่รุนแรงที่ก่อให้เกิดผลตอบแทนจากการให้เช่าช่องสัญญาณดาวเทียมลดลง

ทางด้าน เอไอเอส มีกำไรจากการดำเนินงานในปี 2561 ที่ 29,682 ล้านบาท ลดลงเล็กน้อยจากปีก่อน เนื่องจากการลงทุนอย่างต่อเนื่องเพื่อขยายโครงข่าย 4G ให้มีคุณภาพ สร้างการรับรู้แบรนด์ที่ดีด้วยการปรับปรุงร้านค้าและเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้แก่ผู้ใช้บริการ รวมถึงค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายที่สูงขึ้นจากการลงทุนและการถือครองใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่ ทั้งนี้ในปี 2561 เอไอเอสได้เข้าร่วมประมูลและได้รับใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่ 1800 เมกะเฮิร์ตซ์เพิ่มเติม ทำให้เอไอเอสเป็นผู้ให้บริการที่ถือครองคลื่นความถี่สูงสุดที่ 2X60 เมกะเฮิร์ตซ์ โดยอินทัช ยังคงรับรู้ผลกำไรจากเอไอเอสตามสัดส่วนการถือหุ้นที่ร้อยละ 40.45

สำหรับการคาดการณ์ผลกระทบประกอบการในปี 2562

รายได้จากธุรกิจดาวเทียมและธุรกิจต่างประเทศ: จากการดำเนินงานของไทยคม คาดว่าจะอ่อนตัวลงจากปี 2561 เนื่องจากการชะลอตัวของอุตสาหกรรมการให้บริการเช่าช่องสัญญาณดาวเทียมอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการชะลอตัวของอุตสาหกรรมโทรทัศน์ จึงทำให้การแข่งขันในตลาดอยู่ในระดับสูง โดยภาพการแข่งขันในตลาดเน้นเรื่องราคาลดราคาเพื่อรักษาลูกค้าเก่าและจูงใจลูกค้าใหม่ให้มาใช้งาน

- **ดาวเทียมแบบทั่วไป:** คาดว่าอัตรากำไรใช้งานดาวเทียม ณ สิ้นปี 2562 จะอยู่ที่ระดับใกล้เคียงกับ ณ สิ้นปี 2561 โดยยังคงเน้นการหาลูกค้าใหม่ในแถบทวีปแอฟริกา ภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง และเอเชียใต้

- **ดาวเทียมบรอดแบนด์:** คาดว่าอัตราการใช้งานดาวเทียมจะเพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2561 เนื่องจากการวางแผนในการหาลูกค้าเพิ่มเติมในประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และจีน

ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม: ส่วนใหญ่มาจากการลงทุนในเอไอเอส โดยมีการประมาณการว่า

- **รายได้จากการให้บริการ (ไม่รวมค่าเชื่อมโยงโครงข่ายและค่าเช่าเครื่องและอุปกรณ์) เพิ่มขึ้นอัตราเฉลี่ยตัวเดียวระดับกลางจากปี 2561:** โดยเน้นสร้างความแข็งแกร่งการเติบโตในธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ขณะเดียวกันขยายการเติบโตในธุรกิจอินเทอร์เน็ตไฟเบอร์ และการขยายฐานลูกค้าธุรกิจด้วยการสร้างการให้บริการทางด้านดิจิทัลใหม่ๆ
- **เงินลงทุนอยู่ที่ประมาณ 20,000-25,000 ล้านบาท (ไม่รวมค่าใบอนุญาต):** โดยเงินลงทุนดังกล่าวใช้สำหรับการขยายคุณภาพโครงข่าย 4G เป็นหลัก และประมาณ 4,000-5,000 ล้านบาทใช้สำหรับการขยายธุรกิจอินเทอร์เน็ตไฟเบอร์
- **ประมาณการอัตรา EBITDA margin (ไม่รวมค่าเช่าเครื่องและอุปกรณ์) ใกล้เคียงกับปี 2561:** จากรายได้ที่เพิ่มขึ้น และการควบคุมต้นทุน
- **นโยบายเงินปันผลไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของกำไรสุทธิ:** เพื่อรักษาสถานะทางการเงินให้แข็งแกร่งและมีความคล่องตัวเพื่อสร้างการเติบโตในอนาคต

สำหรับผลการดำเนินงานของบริษัทอื่นๆ ประกอบด้วย

ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้า: เป็นการรับรู้ผลกำไรจากบริษัทร่วมค้า ได้แก่ แอลทีซี และไฮ ซ็อบปิ้ง ตามสัดส่วนการถือหุ้น

- **แอลทีซี** เป็นการร่วมค้าทางอ้อมที่ลงทุนโดยไทยคม โดยในปี 2561 ไทยคมรับรู้ผลกำไรจากแอลทีซี 119 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 39 เนื่องจากค่าเสื่อมราคาเพิ่มขึ้นจากการลงทุนในโครงข่าย และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติในประเทศลาว
- **ไฮ ซ็อบปิ้ง** สามารถทำยอดขายเฉลี่ยต่อวันในปี 2561 ที่ 2.4 ล้านบาท เติบโตขึ้นร้อยละ 33 จากปี 2560 โดยเน้นการร่วมมือกับผู้ให้บริการออกอากาศของดาวเทียม เพื่อขยายฐานลูกค้าในการรับชมรายการและเป็นที่รู้จัก

ในตลาดมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการหาสินค้าใหม่ๆ ที่มีอัตรากำไรขั้นต้นสูง จึงทำให้ในปี 2561 ไฮ ซ็อบปิ้ง มีผลขาดทุนลดลงจากปีก่อนหน้า

สำหรับปี 2562 ไฮ ซ็อบปิ้ง ยังคงกลยุทธ์การร่วมมือกับผู้ให้บริการออกอากาศของดาวเทียมและช่องรายการโทรทัศน์ที่มีฐานผู้ชมที่แข็งแกร่ง เพื่อสร้างตลาดใหม่ให้เป็นที่ยอมรับ และยังคงเน้นการนำเสนอสินค้าที่มีอัตรากำไรขั้นต้นสูง เช่น สินค้าแฟชั่น สินค้าเพื่อสุขภาพและความงาม โดยตั้งเป้าหมายรายได้ไว้ที่ประมาณ 1,000 ล้านบาท หรือมียอดขายเฉลี่ยที่มากกว่า 3 ล้านบาทต่อวัน

Venture capital:

ในปี 2561 อินทัชได้ศึกษาเพื่อหาบริษัทที่น่าสนใจลงทุนในกลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีเกิดใหม่ เช่น Artificial Intelligence (AI) Internet of Things (IoT) Blockchain Data Analytics เป็นต้น และคิดว่ากลุ่มธุรกิจเหล่านี้ยังมีความน่าสนใจต่อไปในอนาคต เพื่อรองรับการเติบโตทางด้านเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งในปีที่ผ่านมา อินทัชได้ใช้เงินลงทุนทั้งสิ้น 110 ล้านบาท ตามงบประมาณที่ตั้งไว้ที่ไม่เกิน 200 ล้านบาท ต่อปี สำหรับการลงทุนใน 3 บริษัท ได้แก่ บริษัท วายดีเอ็ม (ไทยแลนด์) จำกัด บริษัท ซ็อคโก้ คาร์ด เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด และบริษัท อีคาร์ทสตูดิโอ จำกัด และได้แลกเปลี่ยนเงินลงทุนในบริษัทเดิม 2 บริษัท คือ บริษัท อินฟินิตี้ เลเวล สตูดิโอ พีทีอี ลิมิเต็ด และบริษัท ซินโนส จำกัด เป็นบริษัท วีวีอาร์ เอเชีย จำกัด

ในระยะเวลา 6 ปีที่ผ่านมา อินทัชได้ใช้เงินลงทุนไปแล้วทั้งสิ้นประมาณ 525 ล้านบาท สำหรับการลงทุนในบริษัทร่วมลงทุนภายใต้โครงการอินเวนท์จำนวน 17 บริษัท โดยมูลค่าเงินลงทุนในปัจจุบันอยู่ที่ประมาณ 792 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 51 จากมูลค่าบริษัทที่เพิ่มสูงขึ้น และการรับรู้กำไรจากการขายเงินลงทุนในบางบริษัท ขณะเดียวกันได้ทำการตัดมูลค่าเงินลงทุนในบางบริษัทที่เล็งเห็นว่ามูลค่าต่ำกว่ามูลค่าที่แท้จริง ทั้งนี้ในปัจจุบัน ยังมีอีกหลายบริษัทที่อยู่ระหว่างการพิจารณาลงทุน โดยอินทัชยังคงนโยบายการลงทุนกลุ่มอุตสาหกรรมโทรคมนาคม สื่อ เทคโนโลยี และดิจิทัล ภายใต้เงินลงทุน 200 ล้านบาทต่อปี ทั้งนี้ในปี 2562 บริษัทได้ขยายขอบเขตการลงทุนไปยังบริษัทที่อยู่ในช่วงการพัฒนาสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น หรือเป็นบริษัทที่มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง รวมทั้งแสวงหาการลงทุนที่สามารถต่อยอดการเกิดขึ้นของเทคโนโลยี 5G ได้ในอนาคต

ผลการดำเนินงานเฉพาะบริษัท: ในปี 2561 อินทัชมีส่วนแบ่งกำไรจากบริษัทย่อยและบริษัทร่วม จำนวน 11,765 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่ค่าใช้จ่ายในการบริหารรวมทั้งค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหารอยู่ที่ 338 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 11 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน จากการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในปี 2562 อินทัชยังคงประมาณการค่าใช้จ่ายในการบริหาร รวมทั้งค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหารที่ประมาณ 400 ล้านบาท โดยค่าใช้จ่ายหลักจะเป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับพนักงาน และค่าใช้จ่ายสำหรับการหาโอกาสการลงทุนใหม่ๆ

อัตราการจ่ายเงินปันผล: ปัจจุบันอินทัชมีนโยบายที่จะจ่ายเงินปันผลจากงบการเงินเฉพาะบริษัท โดยพิจารณาจ่ายจากเงินปันผลส่วนใหญ่ที่บริษัทได้รับจากบริษัทร่วมและบริษัทย่อย หลังหักค่าใช้จ่าย หากไม่มีเหตุจำเป็นอื่นใด และการจ่ายเงินปันผลนั้นไม่มีผลกระทบต่อภาระดำเนินงานปกติของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ

ปัจจัยสำคัญที่อาจมีอิทธิพลและมีผลกระทบต่อฐานะการเงินหรือผลการดำเนินงานของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญในอนาคต

เนื่องจากบริษัทประกอบธุรกิจการลงทุนโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น ดังนั้นปัจจัยที่มีผลต่อฐานะการเงินหรือผลการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญของบริษัทที่เข้าลงทุนจึงเป็นปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อบริษัทด้วย

ทั้งนี้โปรดดูรายละเอียดในหัวข้อดังกล่าวได้จากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี 2561 ของเอไอเอสและไทยคม ในหัวข้อฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

เหตุการณ์สำคัญ

ธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคมภายในประเทศ

สำหรับธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาพรวมในปี 2561 การแข่งขันในตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ ยังคงเข้มข้น โดยเฉพาะการแข่งขันด้านราคา จากการนำเสนอแพ็คเกจแบบใช้งานไม่จำกัดด้วยความเร็วคงที่ (Fixed-Speed Unlimited) ในขณะที่ยังคงทำแคมเปญส่วนลดเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ค่อนข้างจำกัดอยู่เฉพาะบางพื้นที่เมื่อเทียบกับปีก่อน ด้วยความนิยมของลูกค้าที่หันมาใช้แพ็คเกจแบบใช้งานไม่จำกัดด้วยความเร็วคงที่มากขึ้น กดดันการเติบโตของรายได้และรายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายต่อเดือน (ARPU) ของอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ไตรมาส 3/2561 เป็นต้นมา ผู้ให้บริการทุกรายเริ่มลดการนำเสนอแพ็คเกจดังกล่าวลง เพื่อควบคุมผลกระทบ

ต่อรายได้ โดยคาดว่า ARPU จะค่อยๆ ปรับตัวดีขึ้น ด้วยภาพการแข่งขันที่กลั้วมา ทำให้รายได้จากธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เติบโตขึ้น

นอกจากนี้ ด้วยการใช้งาน 4G ที่เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง เอไอเอสได้ประมูลใบอนุญาตคลื่นความถี่ 1800 เมกะเฮิรตซ์ เพิ่มในไตรมาส 3/2561 ทำให้เอไอเอสเป็นผู้ให้บริการที่มีคลื่นความถี่เพื่อให้บริการลูกค้ากว้างที่สุดในอุตสาหกรรม คิดเป็นความกว้างรวม 2x60 เมกะเฮิรตซ์ ส่งผลให้คุณภาพโครงข่าย 4G โดยรวมดีขึ้นอย่างชัดเจน ทั้งนี้ เอไอเอสยังคงพัฒนาคุณภาพด้านเครือข่ายและทำการตลาดเพื่อเสริมภาพลักษณ์ของแบรนด์อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มีจำนวนผู้ใช้บริการรวมประมาณ 41 ล้านราย เพิ่มขึ้นถึง 1 ล้านเลขหมาย จากสิ้นปี 2560 ที่มีจำนวนประมาณ 40 ล้านราย

สำหรับธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและดิจิทัลเซอร์วิส

การแข่งขันในตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงยังคงดำเนินต่อเนื่อง โดยภาพรวมในปี 2561 ผู้ให้บริการที่มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพียงอย่างเดียวเน้นใช้กลยุทธ์ด้านราคาในการทำตลาดเป็นหลัก ขณะที่ผู้ให้บริการที่มีหลายบริการได้เน้นการนำเสนอแพ็คเกจแบบ Convergence เพื่อดึงดูดลูกค้าจากความคุ้มค่าของแพ็คเกจ ส่งผลให้ราคาแพ็คเกจแบบมีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพียงอย่างเดียวและแบบ Convergence มีส่วนต่างลดลง โดยในปี 2561 เอไอเอส ไฟเบอร์ มีลูกค้าเพิ่มขึ้น 209,300 ราย หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 20 ของจำนวนลูกค้าที่เพิ่มขึ้นทั้งอุตสาหกรรม ทำให้ ณ สิ้นปี 2561 เอไอเอส ไฟเบอร์ มีลูกค้ารวมทั้งสิ้น 730,500 ราย

ด้านธุรกิจดิจิทัลเซอร์วิสในปี 2561 เอไอเอสได้ขยายแพลตฟอร์มดิจิทัลสำคัญสำหรับกลุ่มลูกค้าทั่วไปและลูกค้าองค์กร ได้แก่ แพลตฟอร์มวิดีโอ AIS PLAY ซึ่งได้รับการตอบรับจากลูกค้าเป็นอย่างดี ทำให้มียอดลูกค้าใช้งานอย่างต่อเนื่องกว่า 1.7 ล้านราย และติดหนึ่งในห้าแอปพลิเคชันการรับชมคอนเทนต์ที่ลูกค้าเลือกใช้ อีกแพลตฟอร์มสำคัญ คือ แพลตฟอร์มการทำธุรกรรมทางการเงินบนมือถือ (Mobile Money) ในช่วงต้นปี 2561 เอไอเอสได้เข้าร่วมลงทุนในบริษัท แรบพิท-ไลน์ เพย์ จำกัด และได้ขยายช่องทางการชำระเงินไปยังรถไฟฟ้า ซึ่งปัจจุบันมีผู้ใช้งานแรบพิท ไลน์ เพย์อย่างต่อเนื่องกว่า 850,000 ราย นอกจากนี้ การเข้าซื้อกิจการของซีเอสแอล ทำให้เอไอเอสมีศักยภาพในการให้บริการลูกค้าองค์กรดีขึ้นในหลายด้าน เช่น การให้บริการอินเทอร์เน็ตแก่ลูกค้าองค์กร (EDS) รวมถึงบริการคลาวด์ (Cloud) ซึ่งมีการเติบโตในอัตราเลขสองหลักเมื่อเทียบกับปี 2560

การปรับโครงสร้างเงินลงทุนของกลุ่มอินทัช

บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด (“เอดับบลิวเอ็น”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของเอไอเอส ได้เข้าซื้อหุ้นของซีเอสแอลจากบริษัท ไทย แอดวานซ์ อินโฟร์เซ็น จำกัด (“ไทยเอไอ”) (เดิมชื่อ บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส เซล จำกัด (“ดีทีวี”)) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของไทยคม และผู้ถือหุ้นรายอื่น โดยทำ Tender offer ทำให้สถานะการลงทุนในซีเอสแอลของอินทัชเปลี่ยนจากบริษัทย่อยเป็นบริษัทร่วม ส่งผลให้งบการเงินรวมของอินทัชไม่ได้อรวมสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่าย รวมถึงกระแสเงินสดของกลุ่มซีเอสแอล ตั้งแต่วันที่ 26 มกราคม 2561 เป็นต้นไป แต่จะรับรู้เป็นเงินลงทุนในบริษัทร่วมและส่วนแบ่งผลกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมตามวิธี ส่วนได้ส่วนเสียผ่านเงินลงทุนในเอไอเอสแทน ในการเข้าซื้อซีเอสแอลของเอดับบลิวเอ็น คิดเป็นมูลค่าประมาณ 3.4 พันล้านบาท ซึ่งจะช่วยเสริมความแข็งแกร่งให้แก่กลุ่มเอไอเอสในการขยายธุรกิจเข้าสู่ตลาดลูกค้าองค์กร และเพิ่มความสามารถในการให้บริการ ด้านดิจิทัลและแพลตฟอร์มแก่ทั้งลูกค้าทั่วไปและลูกค้าองค์กร

การด้อยค่าของสินทรัพย์ในโครงการดาวเทียม

ในปี 2561 ไทยคมบันทึกการด้อยค่าของสินทรัพย์ดาวเทียม มูลค่าสุทธิรวม 2,253 ล้านบาท การบันทึกการด้อยค่าของสินทรัพย์ ดาวเทียมในครั้งนี้มีสาเหตุจากภาวะอุตสาหกรรมดาวเทียมที่ชะลอตัวลงเนื่องจากพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลง อีกทั้ง การแข่งขันที่รุนแรงในอุตสาหกรรม ส่งผลให้ราคาขายลดลง การด้อยค่าของสินทรัพย์ถือเป็นรายการที่ไม่ใช่เงินสด ดังนั้นจึงไม่ได้ มีผลกระทบต่อการบริหารเงินสดของไทยคม ซึ่งการรับรู้การด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวจะส่งผลให้ค่าเสื่อมราคาและค่าตัด จาหน่ายของไทยคมลดลงประมาณปีละ 116 ล้านบาท

การจ่ายเงินปันผลของอินทัช

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทของอินทัช เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2562 มีมติเสนอการจ่ายเงินปันผล ดังนี้

	เงินปันผล (บาทต่อหุ้น)	เงินปันผลระหว่าง กาลที่จ่ายแล้ว ในปี 2561 (บาทต่อหุ้น)	เงินปันผลที่จะจ่าย (บาทต่อหุ้น)	ประมาณจำนวนเงิน ที่จะจ่าย (ล้านบาท)
เงินปันผลจากผลการดำเนินงานปี 2561	2.71	1.54	1.17	3,752

ทั้งนี้การจ่ายเงินปันผลจากผลการดำเนินงานประจำปี 2561 ขึ้นอยู่กับมติการอนุมัติจ่ายเงินปันผลของที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2562

ภาพรวมผลการดำเนินงานรวมของกลุ่มอินทัช

ส่วนแบ่งผลกำไร (บาทคน) ของแต่ละสายธุรกิจ (ล้านบาท)	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
	2560		2561		%YoY
ธุรกิจของบริษัท	(348)	-3%	(284)	-2%	-18%
ธุรกิจโทรคมนาคมไร้สายภายในประเทศ	12,126	114%	12,043	105%	-1%
ธุรกิจดาวเทียมและธุรกิจในต่างประเทศ	(1,090)	-10%	(219)	-2%	-80%
ธุรกิจอื่น	(15)	0%	(48)	0%	220%
กำไรสุทธิรวม	10,673	100%	11,491	100%	8%
กำไรสุทธิรวมจากการดำเนินงานปกติ *	11,771	110%	11,769	102%	0%

* ไม่รวมกำไรจากการขายเงินลงทุนในซีเอสแอลหลังภาษี (ตามสัดส่วนการลงทุนของอินทัช) ในปี 2561 และขาดทุนจากการด้อยค่าของอุปกรณ์, สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นของธุรกิจดาวเทียม ในปี 2561 และปี 2560

กำไรสุทธิรวมของกลุ่มอินทรี ในปีนี้กลุ่มอินทรีมีกำไรสุทธิรวม จำนวน 11,491 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8 จากปีก่อน ส่วนใหญ่เนื่องจากการลดลงของส่วนแบ่งผลขาดทุนจากธุรกิจดาวเทียมและธุรกิจในประเทศที่มีกำไรจากการขายเงินลงทุนในซีเอสแอล ในปี 2561 และมีการบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ลดลงจากปีก่อน แต่อย่างไรก็ตามไม่รวมกำไรจากการขายเงินลงทุนและขาดทุนจากการด้อยค่าดังกล่าว กำไรสุทธิรวมจะใกล้เคียงกับปีก่อน

ข้อมูลผลการดำเนินงานที่สำคัญ

ธุรกิจของบริษัท (ล้านบาท)	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2560	2561	%YoY
ค่าใช้จ่าย	(387)	(338)	-13%
อื่นๆ	39	54	38%
ค่าใช้จ่ายสุทธิ	(348)	(284)	-18%

ค่าใช้จ่ายสุทธิของอินทรี ลดลงร้อยละ 18 ส่วนใหญ่เป็นผลจากการลดลงของค่าใช้จ่ายพนักงาน

ธุรกิจโทรคมนาคม ไร้สายภายในประเทศ (ล้านบาท)	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2560	2561	%YoY
ส่วนแบ่งผลกำไรจากเงินลงทุนในกลุ่มเอไอเอส ตามวิธีส่วนได้เสีย	12,126	12,043	-1%

ส่วนแบ่งผลกำไรจากเงินลงทุนในกลุ่มเอไอเอส ในปี 2561 ลดลงเล็กน้อยจากปีก่อน ส่วนใหญ่เป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของต้นทุนขายและต้นทุนการให้บริการ จากค่าใช้จ่ายด้านโครงข่ายในการเป็นพันธมิตรกับทีโอที การเพิ่มขึ้นของค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายจากการขยายโครงข่าย และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง รวมถึงค่าตัดจำหน่ายใบอนุญาตคลื่นความถี่ 1800 เมกะเฮิร์ตซ์ที่ได้รับในเดือนกันยายน 2561 หากไม่รวมค่าใช้จ่ายด้านโครงข่ายในการเป็นพันธมิตรกับทีโอที ค่าใช้จ่ายด้านโครงข่ายจะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากการบริหารต้นทุนอย่างต่อเนื่อง ส่วนต้นทุนในการจัดจำหน่ายและค่าใช้จ่ายในการบริหาร เพิ่มขึ้นจากค่าใช้จ่ายพนักงาน การขยายและปรับปรุงช่องทางจัดจำหน่าย และค่าใช้จ่ายด้านภาษี ขณะที่ค่าใช้จ่ายการตลาดลดลงจากการเน้นทำแคมเปญโทรศัพท์มือถือในพื้นที่สำคัญและการให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพของการใช้จ่ายเงิน

สุทธิกับการเพิ่มขึ้นของรายได้จากขายและการให้บริการ ซึ่งส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นจากธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ตามปริมาณการใช้งานดาต้าที่เพิ่มขึ้นเป็น 11 กิกะไบต์/เลขหมายที่ใช้งานดาต้า/เดือน และมีจำนวนผู้ใช้บริการรวมเพิ่มขึ้นถึง 1 ล้านเลขหมาย โดยกว่าร้อยละ 72 เป็นลูกค้าระบบรายเดือน ส่วนรายได้จากธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพิ่มขึ้นตามจำนวนลูกค้าที่เพิ่มขึ้นกว่า 2.1 แสนราย แม้ว่าการแข่งขันด้านราคาและการให้ส่วนลดเพื่อรักษาสถานลูกค้าจะทำให้ ARPU ลดลงจากปีก่อน รายได้การให้บริการอื่นๆ ซึ่งรวมรายได้ของซีเอสแอล เพิ่มขึ้นจากการรวมรายได้ของซีเอสแอลในปี 2561

ธุรกิจดาวเทียมและ ธุรกิจในประเทศ (ล้านบาท)	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2560	2561	%YoY
รายได้จากการขายและการให้บริการ	9,482	6,233	-34%
ต้นทุนขายและต้นทุนการให้บริการ	(6,044)	(3,438)	-43%
ผลประโยชน์ตอบแทนตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	(979)	(918)	-6%
ต้นทุนจัดจำหน่ายและค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(2,355)	(1,572)	-33%
ขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์	(3,309)	(2,253)	-32%
กำไรจากการขายเงินลงทุนในซีเอสแอล	-	1,950	100%
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	196	119	-39%
รายได้อื่น	413	200	-52%
กำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยน	153	5	-97%
ต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้	(18)	(79)	339%
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	(2,461)	247	110%
ส่วนแบ่งผลกำไร(ขาดทุน)ของกลุ่มอินทัช	(1,090)	(219)	-80%
ส่วนแบ่งผลกำไร(ขาดทุน) จากการดำเนินงานปกติของกลุ่มอินทัช *	8	59	622%

* ไม่รวมกำไรจากการขายเงินลงทุนในซีเอสแอลหลังภาษี (ตามสัดส่วนการลงทุนของอินทัช) ในปี 2561 และขาดทุนจากการด้อยค่าของอุปกรณ์, สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นของธุรกิจดาวเทียม ในปี 2561 และปี 2560

กำไร (ขาดทุน) สุทธิของกลุ่มไทยคม ในปี 2561 มีจำนวน 247 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีขาดทุนสุทธิ ส่วนใหญ่เนื่องจากในไตรมาส 1/2561 กลุ่มไทยคมบันทึกกำไรจากการขายเงินลงทุนในซีเอสแอล จำนวน 1,950 ล้านบาท รวมทั้งมีการบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ลดลงจากปีก่อน

ส่วนแบ่งผลกำไรของกลุ่มอินทัชจากกลุ่มไทยคมจากการดำเนินงานตามปกติในปี 2561 มีจำนวน 59 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ที่มีจำนวน 8 ล้านบาท ซึ่งหากไม่รวมรายได้และค่าใช้จ่ายของกลุ่มซีเอสแอล **ต้นทุนขายและต้นทุนการให้บริการ** ลดลง ตามการลดลงของรายได้ และการลดลงของต้นทุนค่าตัดจำหน่ายภายหลังจากการบันทึกด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ ในปี 2560 การลดลงของ**ต้นทุนในการจัดจำหน่ายและค่าใช้จ่ายในการบริหาร** ส่วนใหญ่เป็นผลจากการลดลงของค่าใช้จ่ายพนักงาน ค่าใช้จ่ายด้านการตลาด และหนี้สงสัยจะสูญของธุรกิจดาวเทียม รวมถึงการลดลงของ**ต้นทุนทางการเงิน**จากการชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวของไทยคม

สุทธิต่อการลดลงของ**รายได้จากการขายและการให้บริการ** ซึ่งมีสาเหตุหลักจากการลดลงของราคาขายต่อหน่วยของการให้บริการดาวเทียม แบบทั่วไปตามภาวะอุตสาหกรรมที่ชะลอตัว แม้ว่าปริมาณการใช้งานดาวเทียมแบบทั่วไปค่อนข้างคงที่ รวมถึงการลดลงของรายได้จากดาวเทียม บรรดabenต์ไทยคม 4 เนื่องจากการยุติการให้บริการของลูกค้ารายใหญ่ในช่วงปี 2560 รวมถึงการลดลงของ**กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน**จากการ แข็งค่าของเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ

ข้อมูลผลการดำเนินงานที่สำคัญของซีเอสแอลที่รวมในงบการเงินรวมของธุรกิจดาวเทียมและธุรกิจในประเทศ มีดังนี้

ผลการดำเนินงานที่สำคัญของกลุ่มซีเอสแอล (ล้านบาท)	สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2560	สำหรับรอบระยะเวลาตั้งแต่ วันที่ 1-25 มกราคม 2561
รายได้จากการขายและการให้บริการ	2,798	225
ต้นทุนขายและต้นทุนการให้บริการ	1,739	137
ต้นทุนจัดจำหน่ายและค่าใช้จ่ายในการบริหาร	669	51
กำไรสุทธิ	326	30
ส่วนแบ่งผลกำไรของกลุ่มอินทัช	56	5

ธุรกิจอื่น (ล้านบาท)	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2560	2561	%YoY
รายได้จากการให้บริการ	161	146	-9%
ต้นทุนการให้บริการ	(125)	(124)	-1%
ต้นทุนจัดจำหน่ายและค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(25)	(20)	-20%
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุน	(41)	(67)	63%
รายได้อื่น	30	32	7%
ต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(7)	(6)	-14%
ขาดทุนสุทธิ	(7)	(39)	457%
ส่วนแบ่งผลขาดทุนของกลุ่มอินทัช	(15)	(48)	220%

ธุรกิจอื่น ประกอบด้วย ธุรกิจสื่อและโฆษณา ธุรกิจการสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ และธุรกิจภายใต้โครงการอื่นเว้นท์

สรุปฐานะการเงิน

ข้อมูลฐานะการเงินที่สำคัญ

ฐานะการเงินรวม	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561		เปลี่ยนแปลง	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
สินทรัพย์						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	2,261	4%	3,072	6%	811	36%
เงินลงทุนชั่วคราว	6,157	12%	7,141	14%	984	16%
ลูกหนี้การค้า	1,450	3%	1,556	3%	106	7%
ส่วนของเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	245	0%	486	1%	241	98%
สินค้าคงเหลือ	125	0%	122	0%	(3)	-2%
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	447	1%	524	1%	77	17%
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1,712	3%	1,457	3%	(255)	-15%
เงินลงทุนในบริษัทร่วม และการร่วมค้า	22,978	45%	25,761	52%	2,783	12%
อาคารและอุปกรณ์	7,943	16%	4,876	10%	(3,067)	-39%
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	3,987	8%	3,007	6%	(980)	-25%
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	1,767	3%	1,954	4%	187	11%
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนหรือกลุ่มสินทรัพย์ที่จะจำหน่าย ที่จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย	1,888	4%	53	0%	(1,835)	-97%
รวมสินทรัพย์	50,960	100%	50,009	100%	(951)	-2%
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
ส่วนของเงินให้กู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระ ภายในหนึ่งปี	422	1%	2,652	5%	2,230	528%
ประมาณการส่วนต่างของค่าอนุญาตให้ดำเนินการ ค้างจ่ายและดอกเบี้ย	2,890	6%	2,890	6%	-	0%
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	1,568	3%	1,463	3%	(105)	-7%
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	6,913	14%	4,306	9%	(2,607)	-38%
หนี้สินอื่น	785	2%	757	2%	(28)	-4%
หนี้สินที่รวมในกลุ่มสินทรัพย์ที่จะจำหน่าย ที่จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย	1,055	2%	-	0%	(1,055)	-100%
รวมหนี้สิน	13,633	27%	12,068	24%	(1,565)	-11%
ส่วนของผู้ถือหุ้น	37,327	73%	37,941	76%	614	2%
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	50,960	100%	50,009	100%	(951)	-2%

สินทรัพย์ของกลุ่มอินทัช ลดลงร้อยละ 2 จากสิ้นปี 2560 ส่วนใหญ่เป็นผลจากการลดลงของอาคารและอุปกรณ์จากการบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าในปี 2561 รวมถึงการลดลงของสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการจากค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายในปี 2561 และการลดลงของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนหรือกลุ่มสินทรัพย์ที่จะจำหน่ายที่จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขายจากการขายหุ้นสามัญทั้งหมดที่ถืออยู่ในซีเอสแอลในเดือนมกราคม 2561 ขณะที่เงินลงทุนในการร่วมค้าและบริษัทร่วมเพิ่มขึ้นจากผลการดำเนินงานในปี 2561 สุทธิจากการจ่ายเงินปันผลของบริษัทร่วม นอกจากนี้เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดรวมถึงเงินลงทุนชั่วคราวเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของเงินสดรับในการดำเนินงานในปี 2561 ของธุรกิจดาวเทียม

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นของกลุ่มอินทัช หนี้สินลดลงร้อยละ 11 จากสิ้นปี 2560 ส่วนใหญ่เป็นผลจากการลดลงของหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับซีเอสแอล และการลดลงของเงินกู้ยืมจากการจ่ายชำระคืนเงินต้นของเงินกู้ยืมของธุรกิจดาวเทียม ขณะที่ส่วนของผู้ถือหุ้นลดลงร้อยละ 2 จากสิ้นปี 2560 จากผลการดำเนินงานในปี 2561 ของกลุ่มอินทัช สุทธิกับการจ่ายเงินปันผล

สภาพคล่องและกระแสเงินสดของกลุ่มอินทัช ณ สิ้นปี 2561 กลุ่มอินทัชมีอัตราส่วนสภาพคล่อง 1.8 เท่า ลดลงจาก 2.1 เท่า ณ สิ้นปี 2560 ส่วนใหญ่เป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของส่วนของผู้ถือหุ้นที่จะครบกำหนดชำระภายในปี 2562 ของธุรกิจดาวเทียม ซึ่งแสดงเป็นส่วนหนึ่งในส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่จะถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี โดยกลุ่มอินทัชมีการบริหารความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องโดยการรักษาระดับของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของกลุ่มอินทัช รวมทั้งจัดหางบการเงินสินเชื่อระยะสั้นจากธนาคารต่างๆ เพื่อสำรองในกรณีที่มีความจำเป็น

ทั้งนี้กระแสเงินสดรวมของกลุ่มอินทัชในปี 2561 เพิ่มขึ้น 811 ล้านบาท (ไม่รวมผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยน) จากสิ้นปี 2560 ส่วนใหญ่เป็นผลจากเงินสดรับสุทธิจากการดำเนินการขายเงินลงทุนในซีเอสแอลของธุรกิจดาวเทียม และ

เงินปันผลรับ สุทธิกับเงินปันผลจ่าย การจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวและดอกเบี้ยของธุรกิจดาวเทียม

ลูกหนี้การค้าของกลุ่มอินทัช โดย ณ สิ้นปี 2561 กลุ่มอินทัชมีลูกหนี้การค้าคิดเป็นร้อยละ 3 ของสินทรัพย์รวม ใกล้เคียงกับ ณ สิ้นปี 2560 โดยได้มีการพิจารณาตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้อย่างเหมาะสม

สินค้าคงเหลือของกลุ่มอินทัช ณ สิ้นปี 2561 กลุ่มอินทัชมีสินค้าคงเหลือลดลงเล็กน้อยจาก ณ สิ้นปี 2560 โดยกลุ่มอินทัชได้มีการประเมินความเพียงพอของค่าเผื่อสินค้าล้าสมัยและเสื่อมสภาพอย่างสม่ำเสมอ โดยสินค้าคงเหลือแสดงในราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาที่จะต่ำกว่า มูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับเป็นประมาณราคาที่จะขายได้จากการดำเนินธุรกิจปกติหักด้วยค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการขาย

ความสามารถในการทำกำไรและอัตราผลตอบแทนของกลุ่มอินทัช ในปี 2561 กลุ่มอินทัชมีอัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 56 เพิ่มขึ้นจากปี 2560 โดยมีสาเหตุหลักเนื่องจากในปี 2561 กลุ่มอินทัชรับรู้กำไรจากการขายเงินลงทุนในซีเอสแอล และมีอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่ ร้อยละ 38 ใกล้เคียงกับ ณ สิ้นปี 2560

ความสามารถในการชำระหนี้ของกลุ่มอินทัช ณ สิ้นปี 2561 กลุ่มอินทัชมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่ จำนวน 0.4 เท่า ลดลงจาก 0.5 เท่า ณ สิ้นปี 2560 ทั้งนี้กลุ่มอินทัชมีความสามารถในการชำระหนี้ทั้งระยะสั้นและระยะยาวได้โดยไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญาเงินกู้และการดำรงอัตราส่วนทางการเงิน

สำหรับภาระผูกพันและภาระผูกพันนอกงบแสดงฐานะการเงิน บริษัทได้อธิบายไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เรื่อง ภาระผูกพัน หนังสือคำประกันจากธนาคาร รวมถึงเหตุการณ์สำคัญข้อพิพาททางการค้า และคดีความที่สำคัญของกลุ่มอินทัช

รายงานของผู้สอบบัญชี

รายงานของผู้สอบบัญชีโดยสรุป ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะของอินทัช สำหรับปี 2561 ถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ข้อมูลทางการเงินเพิ่มเติมและอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

ฐานะการเงินเฉพาะของอินทัช	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561		เปลี่ยนแปลง	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
สินทรัพย์						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด						
และเงินลงทุนชั่วคราว	1,869	6%	1,913	6%	44	2%
เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม	27,968	93%	29,764	94%	1,796	6%
สินทรัพย์อื่น	105	0%	103	0%	(2)	-2%
รวมสินทรัพย์	29,942	100%	31,780	100%	1,838	6%
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินอื่น	142	0%	131	0%	(11)	-8%
ส่วนของผู้ถือหุ้น	29,800	100%	31,649	100%	1,849	6%
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	29,942	100%	31,780	100%	1,838	6%

งบกำไรขาดทุนเฉพาะกิจการ (ล้านบาท)	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2560	2561	%YoY
ส่วนแบ่งผลกำไรจากเงินลงทุนใน			
บริษัทย่อย	(1,128)	(254)	-77%
บริษัทร่วม	12,140	12,019	-1%
รายได้อื่น	42	57	36%
รวมรายได้	11,054	11,822	7%
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(319)	(277)	-13%
ค่าตอบแทนผู้บริหาร	68	(61)	-10%
รวมค่าใช้จ่าย	(387)	(338)	-13%
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงิน	10,667	11,484	8%
ต้นทุนทางการเงิน	(3)	(3)	0%
กำไรสุทธิ	10,664	11,481	8%

แหล่งที่มาและการใช้ไปของกระแสเงินสดรวม *

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

(ล้านบาท)

แหล่งที่มาของกระแสเงินสดรวม		การใช้ไปของกระแสเงินสดรวม	
รับเงินปันผล	8,840	เงินปันผลจ่าย	9,872
กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน	1,751	เงินลงทุนชั่วคราวเพิ่มขึ้น	955
เงินสดรับสุทธิจากการขายเงินลงทุน	1,946	จ่ายคืนเงินกู้ยืม	414
ลูกหนี้ เงินทดรองจ่าย และ		เงินสดจ่ายสุทธิเพื่อลงทุนในบริษัทร่วม	110
เงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกันลดลง	36	ซื้อสินทรัพย์ถาวร	96
ขายสินทรัพย์ถาวร	10	จ่ายดอกเบี้ย	325
		กระแสเงินสดรวมเพิ่มขึ้น	811
รวม	12,583		12,583

* กระแสเงินสดรวม ประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

งบกำไรขาดทุนรวม (ล้านบาท)	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2560	2561	%YoY
รายได้จากการขายและการให้บริการ	9,627	6,371	-34%
รายได้ค่าก่อสร้างภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	-	18	100%
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	141	76	-46%
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	12,140	12,019	-1%
กำไรจากการขายเงินลงทุนในซีเอสแอล	-	1,635	100%
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	152	5	-97%
รายได้อื่น	483	280	-42%
รายได้รวม	22,543	20,404	-9%
ต้นทุนขายและต้นทุนการให้บริการ	(6,167)	(3,562)	-42%
ต้นทุนค่าก่อสร้างภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	-	(18)	100%
ผลประโยชน์ตอบแทนตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	(979)	(918)	-6%
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย	(231)	(113)	-51%
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(2,351)	(1,684)	-28%
ขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์ *	(3,309)	(2,253)	-32%
ค่าตอบแทนผู้บริหาร	(173)	(120)	-31%
รวมค่าใช้จ่าย	(13,210)	(8,668)	-34%
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้	9,333	11,736	26%
ต้นทุนทางการเงิน	(399)	(340)	-15%
กำไรก่อนภาษีเงินได้	8,934	11,396	28%
รายได้ภาษีเงินได้	376	255	-32%
กำไรสุทธิ	9,310	11,651	25%
การแบ่งปันกำไร(ขาดทุน)			
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	10,673	11,491	8%
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(1,363)	160	-112%
กำไรสุทธิ	9,310	11,651	25%

* ขาดทุนจากการด้อยค่าของอุปกรณ์, สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นของธุรกิจดาวเทียม

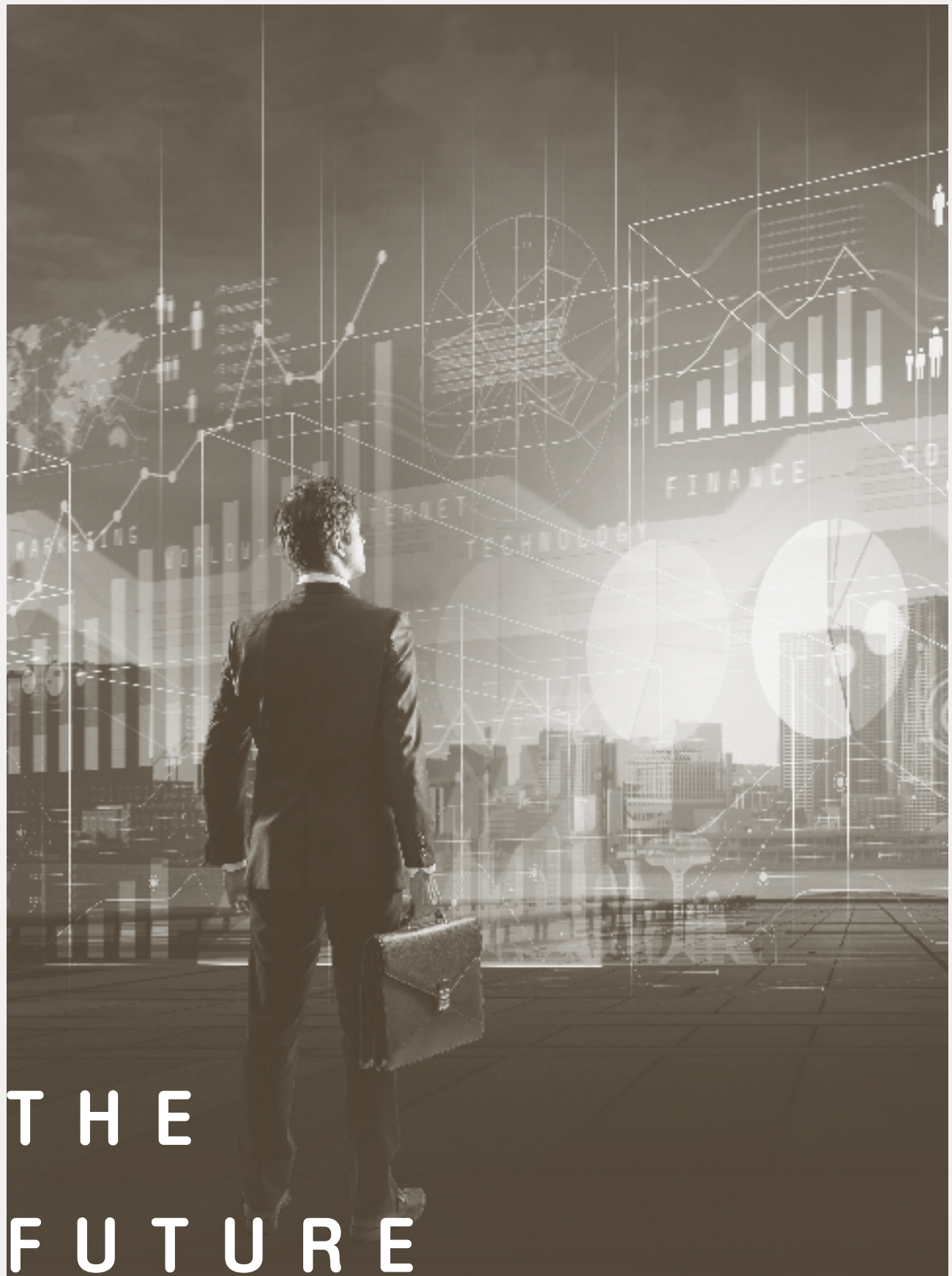
อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญของการเงินรวม	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2560	2561	เปลี่ยนแปลง
อัตรากำไรสุทธิ (%)	47.3	56.3	9.0
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	2.1	1.8	(0.3)
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่ (%)	38.1	38.5	0.4
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (%)	20.2	22.8	2.5
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่ (เท่า)	0.5	0.4	(0.1)
อัตราส่วนหนี้สินที่มีดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่ (เท่า)	0.3	0.2	(0.0)
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)	3.33	3.58	0.25
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น (บาท)	9.02	9.60	0.58

ข้อปฏิเสธความรับผิดชอบ

ในเอกสารฉบับนี้อาจจะมีข้อมูลบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์ในอนาคตโดยใช้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในหลายด้านซึ่งจะขึ้นอยู่กับความเสี่ยงและความไม่แน่นอนต่างๆ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวรวมถึง แผนธุรกิจ กลยุทธ์ และความเชื่อของบริษัท รวมทั้งข้อมูลอื่นที่ไม่ใช่ข้อมูลที่เกิดขึ้นในอดีต ตัวอย่างของคำที่ใช้ในการคาดการณ์ในอนาคต เช่น “อาจจะ” “จะ” “คาดว่า” “ตั้งใจว่า” “ประมาณ” “เชื่อว่า” “ยังคง” “วางแผนว่า” หรือ คำใดๆ ที่มีความหมายทำนองเดียวกัน เป็นต้น

แม้ว่าการคาดการณ์ดังกล่าวจะถูกจัดทำขึ้นจากสมมติฐานและความเชื่อของฝ่ายบริหาร โดยอาศัยข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบันเป็นพื้นฐานก็ตาม สมมติฐานเหล่านี้อาจมีความเสี่ยงและความไม่แน่นอนต่างๆ ซึ่งอาจทำให้ผลงาน ผลการดำเนินงาน ความสำเร็จที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างจากที่บริษัทคาดการณ์ไว้ในอนาคต ดังนั้นผู้ใช้ข้อมูลดังกล่าวจึงควรระมัดระวังในการใช้ข้อมูลข้างต้น อีกทั้งบริษัท และผู้บริหาร/พนักงาน ไม่อาจควบคุมหรือรับรองความเกี่ยวข้อง ระยะเวลาที่จะเกิดขึ้น หรือความถูกต้องของข้อมูลดังกล่าวได้

THE
FUTURE

IS NOW

รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทต่อรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินของบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และงบการเงินรวมของบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย รวมถึงข้อมูลสารสนเทศทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปี งบการเงินดังกล่าวจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน โดยเลือกใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสมและถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวังและประมาณการที่ดีที่สุดในการจัดทำ รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นและนักลงทุนทั่วไปอย่างโปร่งใส

คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีระบบบริหารความเสี่ยง รวมทั้งจัดให้มีและดำรงรักษาไว้ซึ่งระบบควบคุมภายในที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มั่นใจได้อย่างมีเหตุผลว่าข้อมูลทางบัญชีมีความถูกต้อง ครบถ้วนและเพียงพอที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สิน ตลอดจนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตหรือการดำเนินการที่ผิดปกติดังมีสาระสำคัญ

ในการนี้คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อทำหน้าที่สอบทานนโยบายการบัญชีและรายงานทางการเงิน การบริหารความเสี่ยง สอบทานการควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน ตลอดจนพิจารณาการเปิดเผยข้อมูล

รายการระหว่างกัน โดยความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องนี้ปรากฏในรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบประจำปี 2561 ซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีแล้ว

งบการเงินของบริษัทและงบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยได้รับการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีของบริษัท โดย ดร. ศุภมิตร เตชะมนตรีกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 3356 สังกัดบริษัท ดีลอยท์ ทูช โทมัส โซยเยส สอบบัญชี จำกัด ในการตรวจสอบนั้น ทางคณะกรรมการบริษัทได้สนับสนุนข้อมูลและเอกสารต่างๆ เพื่อให้ผู้สอบบัญชีสามารถตรวจสอบและแสดงความเห็นได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี โดยความเห็นของผู้สอบบัญชีได้ปรากฏในรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีแล้ว

คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่าระบบการควบคุมภายในของบริษัทโดยรวมอยู่ในระดับที่น่าพอใจและสามารถสร้างความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลได้ว่างบการเงินของบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และงบการเงินรวมของบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีความถูกต้อง ครบถ้วนในสาระสำคัญ โดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(ดร. วิรัช อภิเษกรัง)
ประธานคณะกรรมการบริษัท

(นายเอนก พนากิชน)
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

Deloitte Touche Tohmatsu Jaiyos Audit
ดีลอยท์ ทูช โทมัทสு ไชยยศ สอบบัญชี

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการ

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (“กลุ่มบริษัท”) และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวมและเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และงบกำไรขาดทุนรวมและเฉพาะกิจการ งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมและเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวมและเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ รวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และของบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

Deloitte Touche Tohmatsu Jaiyos Audit

ดีลอยท์ ทูเช่ โรมัทสึ ไชยยศ สอบบัญชี

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ	วิธีการตรวจสอบที่ใช้เพื่อตอบสนอง
ข้อพิพาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมีข้อพิพาททางกฎหมายซึ่งกลุ่มบริษัทอาจได้รับผลเสียหายหากไม่สามารถต่อสู้ในคดีความต่าง ๆ ได้ กลุ่มบริษัทต้องใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาความเพียงพอของประมาณการหนี้สิน ทั้งนี้เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ คือ ความเพียงพอของประมาณการหนี้สินมีการรับรู้ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินหรือไม่ นโยบายการบัญชีและรายละเอียดที่สำคัญสำหรับการระบุเหตุการณ์สำคัญ ข้อพิพาททางการค้าและคดีความที่สำคัญแสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 3 ข้อ 34 และข้อ 35 ตามลำดับ	วิธีการตรวจสอบที่สำคัญรวมถึงการปฏิบัติงานการตรวจสอบร่วมกับทีมตรวจสอบของบริษัทย่อยและบริษัทรวมซึ่งรวมถึง <ul style="list-style-type: none"> • ทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการประเมินข้อพิพาทของผู้บริหารและระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้อง • สอบทานการออกแบบและการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายใน • ตรวจสอบเนื้อหาสาระ ซึ่งประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> • สอบทานการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารในแง่ของข้อต่อสู้ข้อพิพาทตามความเห็นทางกฎหมายซึ่งรวมถึงที่ปรึกษากฎหมายภายนอก และ • พิจารณาความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากข้อพิพาทและประเมินความเสี่ยงทางการเงินรวมถึงความเพียงพอและเหมาะสมของการรับรู้รายการและการเปิดเผยข้อมูล

Deloitte Touche Tohmatsu Jaiyos Audit

ดีลอยท์ ทูเช่ โรมัทสึ ไชยยศ สอบบัญชี

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ	วิธีการตรวจสอบที่ใช้เพื่อตอบสนอง
<p>การรับรู้รายได้จากการให้บริการ</p> <p>กลุ่มบริษัทย่อยกลุ่มหนึ่งมีรายได้จากการให้บริการในกลุ่มธุรกิจดาวเทียมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ซึ่งมีความสำคัญเชิงปริมาณต่อการเงินรวม ทั้งนี้เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ คือ กลุ่มบริษัทรับรู้รายได้จากการให้บริการอย่างถูกต้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินหรือไม่</p> <p>นโยบายการบัญชีและรายละเอียดของรายได้แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3 และข้อ 26 ตามลำดับ</p>	<p>วิธีการตรวจสอบที่สำคัญรวมถึงการปฏิบัติงานการตรวจสอบร่วมกับทีมตรวจสอบของบริษัทย่อยซึ่งรวมถึง</p> <ul style="list-style-type: none"> • ทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานและระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้จากการให้บริการ • สอบทานการออกแบบและการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายใน • ทดสอบความมีประสิทธิภาพของการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายใน • ตรวจสอบเนื้อหาสาระ ซึ่งประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> • ตรวจสอบเงื่อนไขของสัญญาบริการและทดสอบการคำนวณรายได้และตรวจสอบเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีสำหรับรายได้จากการให้บริการดังกล่าว และ • วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับรายได้จากการให้บริการ
<p>เงินลงทุนในบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (“เอไอเอส”)</p> <p>บริษัทดำเนินงานเป็นบริษัทลงทุน โดยเงินลงทุนในเอไอเอสมีการพิจารณาว่ามีความสำคัญเชิงปริมาณอย่างมากในงบการเงินรวมของกลุ่มบริษัท และงบการเงินเฉพาะกิจการ ทั้งนี้เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ คือ กลุ่มบริษัทรับรู้สัดส่วนของเอไอเอสด้วยวิธีส่วนได้เสียอย่างถูกต้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินหรือไม่</p> <p>นโยบายการบัญชีของบริษัทร่วมและข้อมูลทางการเงินโดยสรุปที่สำคัญแสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 12 และข้อ 13 ตามลำดับ</p>	<p>วิธีการตรวจสอบที่สำคัญรวมถึงการปฏิบัติงานการตรวจสอบร่วมกับทีมตรวจสอบของเอไอเอส ซึ่งรวมถึง</p> <ul style="list-style-type: none"> • ทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการรวบรวมข้อมูลทางการเงินและระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้อง • ปฏิบัติงานตรวจสอบร่วมกันตามมาตรฐานการสอบบัญชีของไทย ตั้งแต่กระบวนการวางแผนจนถึงกระบวนการสรุปผล และ • ตรวจสอบการคำนวณและบันทึกส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในเอไอเอส

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ	วิธีการตรวจสอบที่ใช้เพื่อตอบสนอง
<p>การด้อยค่าของอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ</p> <p>การพิจารณาเกี่ยวกับการด้อยค่าของอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการของกลุ่มบริษัทย่อยแห่งหนึ่งขึ้นอยู่กับดุลยพินิจและข้อสมมติฐานที่สำคัญที่ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทย่อยนำมาใช้ในการประมาณค่าเพื่อการด้อยค่าดังกล่าว ทั้งนี้เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ คือ การแสดงมูลค่าของอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ ค่าเผื่อการด้อยค่าของอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินหรือไม่</p> <p>นโยบายการบัญชี รายละเอียดเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และรายละเอียดของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3 ข้อ 13 และ ข้อ 14 ตามลำดับ</p>	<p>วิธีการตรวจสอบที่สำคัญรวมถึงการปฏิบัติงานการตรวจสอบร่วมกับทีมตรวจสอบของบริษัทย่อยซึ่งรวมถึง</p> <ul style="list-style-type: none"> • ทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการพิจารณาการด้อยค่าและการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้อง • สอบทานการออกแบบและการปฏิบัติตามการควบคุมภายใน • ทดสอบความมีประสิทธิภาพของการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาการด้อยค่าและ • ตรวจสอบเนื้อหาสาระ ซึ่งประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> • ตรวจสอบหลักฐานประกอบการพิจารณาของผู้บริหารเกี่ยวกับข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าของอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ • พิจารณาร่วมกับผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชีสำหรับการประเมินและทดสอบความเหมาะสมของแบบจำลองการประเมินมูลค่า (valuation model) และสมมติฐานที่สำคัญที่ผู้บริหารของบริษัทนำมาใช้ในการประเมินค่าเผื่อการด้อยค่าของอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ • การทดสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณค่าเผื่อการด้อยค่าของอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการกับเอกสารและรายงานที่เกี่ยวข้อง • ทดสอบความถูกต้องของการคำนวณค่าเผื่อการด้อยค่าของของอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

Deloitte Touche Tohmatsu Jaiyos Audit

ดีลอยท์ ทูช โทมัทสு ไชยยศ สอบบัญชี

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วยข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี ซึ่งคาดว่าจะถูกจัดเตรียมให้ข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี

ความเห็นของข้าพเจ้าต่อการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้า หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปี หากข้าพเจ้าสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลและฝ่ายบริหารของบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทและบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง (ตามความเหมาะสม) และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีความสำคัญเมื่อการดำเนินการได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร
- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทและบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าโดยให้สังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ หรือถ้าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทและบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

Deloitte Touche Tohmatsu Jaiyos Audit**ดีลอยท์ ทูช โธมัทส ไชยยศ สอบบัญชี**

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหรือกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องที่ได้สื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญมากที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ในรายงานของผู้สอบบัญชีเว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับไม่ให้เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ต่อส่วนได้เสียสาธารณะจากการสื่อสารดังกล่าว

ดร. ศุภมิตร เดชมนตรีกุล

กรุงเทพมหานคร

วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2562

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 3356

บริษัท ดีลอยท์ ทูช โธมัทส ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย: บาท

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
หมายเหตุ					
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	6	3,071,828,950	2,260,688,306	144,092,612	205,617,786
เงินลงทุนชั่วคราว	7	7,141,082,068	6,156,678,989	1,768,650,903	1,662,758,385
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	4, 8	2,024,879,692	1,806,336,244	14,907,214	10,858,831
ลูกหนี้ เงินทดรองจ่าย และเงินให้กู้ยืม					
แก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	4	54,549,087	90,824,861	12,200,000	-
ส่วนของเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน					
ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	4	485,724,816	244,591,079	-	-
สินค้าคงเหลือ	9	122,483,562	124,813,587	-	-
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนหรือกลุ่มสินทรัพย์ที่จะจำหน่าย					
ที่จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย	10	53,301,223	1,887,715,597	-	-
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		12,953,849,398	12,571,648,663	1,939,850,729	1,879,235,002
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	4	1,457,174,448	1,712,137,550	-	-
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	11	-	-	5,486,837,806	6,430,138,108
เงินลงทุนในการร่วมค้า	11	1,483,297,586	1,439,488,873	-	-
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	11	24,277,562,465	21,538,385,543	24,277,562,465	21,538,385,543
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	7	41,652,551	50,252,551	41,652,551	50,252,551
อาคาร และอุปกรณ์	13	4,875,988,213	7,943,050,861	27,013,573	36,555,771
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	14	3,007,340,364	3,986,568,906	-	-
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	15	442,136,314	553,976,467	3,167,929	3,659,614
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	16	1,121,511,511	779,638,181	-	-
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		348,671,794	384,461,419	4,022,757	4,037,757
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		37,055,335,246	38,387,960,351	29,840,257,081	28,063,029,344
รวมสินทรัพย์		50,009,184,644	50,959,609,014	31,780,107,810	29,942,264,346

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการงบการเงินนี้

บริษัท อินทรี โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย: บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น				
หนี้สินหมุนเวียน				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	4, 18	1,167,372,345	1,293,927,198	70,556,802
เจ้าหนี้เงินทดรองจ่ายจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	4	785,424	1,601,409	620,707
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาว				
ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	17	2,651,841,281	421,788,460	-
ผลประโยชน์ตอบแทนตามสัญญา				
อนุญาตให้ดำเนินการค้างจ่าย		258,340,350	263,344,847	-
ประมาณการส่วนต่างของค่าอนุญาต				
ให้ดำเนินการค้างจ่ายและดอกเบี้ย	35.2	2,890,345,206	2,890,345,206	-
ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย		36,361,005	8,440,751	-
หนี้สินที่รวมในกลุ่มสินทรัพย์ที่จะจำหน่าย				
ที่จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย	10	88,430	1,055,131,651	-
รวมหนี้สินหมุนเวียน		7,005,134,041	5,934,579,522	71,177,509
หนี้สินไม่หมุนเวียน				
เจ้าหนี้ - อุดหนุน ระยะยาว		225,042,120	226,645,680	-
เงินกู้ยืมระยะยาว	17	4,306,010,715	6,912,628,257	-
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียน				
สำหรับผลประโยชน์พนักงาน	19	241,540,681	246,939,323	60,010,934
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		290,136,630	312,311,876	-
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		5,062,730,146	7,698,525,136	60,010,934
รวมหนี้สิน		12,067,864,187	13,633,104,658	141,819,324

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย: บาท

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
หมายเหตุ					
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น	20				
ทุนจดทะเบียน - หุ้นสามัญ		5,000,000,000	5,000,000,000	5,000,000,000	5,000,000,000
ทุนที่ออกและชำระแล้ว - หุ้นสามัญ		3,206,420,305	3,206,420,305	3,206,420,305	3,206,420,305
ส่วนเกินทุน	20, 21				
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ		10,347,863,392	10,347,863,392	10,347,863,392	10,347,863,392
กำไรสะสม					
จัดสรรแล้ว					
ทุนสำรองตามกฎหมาย	21	500,000,000	500,000,000	500,000,000	500,000,000
ยังไม่ได้จัดสรร		13,069,450,816	10,574,985,973	13,949,293,132	11,464,223,108
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		3,644,560,507	4,285,866,314	3,645,342,538	4,281,938,217
รวมส่วนของบริษัทใหญ่		30,768,295,020	28,915,135,984	31,648,919,367	29,800,445,022
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	23	7,173,025,437	8,411,368,372	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		37,941,320,457	37,326,504,356	31,648,919,367	29,800,445,022
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		50,009,184,644	50,959,609,014	31,780,107,810	29,942,264,346

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย: บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
รายได้				
26				
รายได้จากการขายและการให้บริการ	6,371,309,379	9,627,419,490	-	-
รายได้ค่าก่อสร้างภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	17,980,846	186,400	-	-
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	(253,528,701)	(1,127,566,738)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	75,614,560	140,908,685	-	-
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	12,018,693,741	12,139,676,349	12,018,693,741	12,139,676,349
กำไรจากการขายเงินลงทุน	1,634,702,626	-	-	-
กำไรสุทธิจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	5,583,154	152,515,200	-	-
รายได้อื่น	280,611,538	482,720,231	56,508,510	41,938,353
รวมรายได้	20,404,495,844	22,543,426,355	11,821,673,550	11,054,047,964
ค่าใช้จ่าย				
26				
ต้นทุนขายและต้นทุนการให้บริการ	3,562,395,151	6,167,169,856	-	-
ต้นทุนค่าก่อสร้างภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	17,980,846	186,400	-	-
ผลประโยชน์ตอบแทนตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	917,473,311	978,521,346	-	-
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย	113,194,098	231,523,335	-	-
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	1,684,099,510	2,345,360,396	276,533,435	312,750,189
ขาดทุนจากการด้อยค่าเงินลงทุนในบริษัทร่วม				
และเงินลงทุนระยะยาว - สุทธิ	-	6,400,000	-	6,400,000
ขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์	2,253,000,000	3,308,681,047	-	-
ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร	120,100,330	172,507,846	61,097,555	67,790,245
รวมค่าใช้จ่าย	8,668,243,246	13,210,350,226	337,630,990	386,940,434
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้	11,736,252,598	9,333,076,129	11,484,042,560	10,667,107,530
ต้นทุนทางการเงิน	(340,014,165)	(399,137,430)	(2,757,952)	(3,054,488)
กำไรก่อนภาษีเงินได้	11,396,238,433	8,933,938,699	11,481,284,608	10,664,053,042
รายได้ภาษีเงินได้	255,038,886	376,253,191	-	-
กำไรสำหรับปี	11,651,277,319	9,310,191,890	11,481,284,608	10,664,053,042
การแบ่งปันกำไร (ขาดทุน)				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	11,490,679,427	10,673,179,085	11,481,284,608	10,664,053,042
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	160,597,892	(1,362,987,195)	-	-
กำไรสำหรับปี	11,651,277,319	9,310,191,890	11,481,284,608	10,664,053,042
กำไรต่อหุ้นส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่ (บาทต่อหุ้น)				
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	3.58	3.33	3.58	3.33
กำไรต่อหุ้นขั้นปรับลด	3.58	3.33	3.58	3.33

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย: บาท

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
กำไรสำหรับปี		11,651,277,319	9,310,191,890	11,481,284,608	10,664,053,042
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น					
- สุทธิจากภาษีเงินได้	25				
รายการที่อาจถูกจัดประเภทใหม่					
ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่าทางการเงิน		(61,929,643)	(288,274,897)	(25,474,619)	(118,586,002)
ผลกำไร(ขาดทุน)จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย		(29,683,820)	11,181,515	(14,351,738)	5,625,839
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทร่วม		(46,227)	46,227	(46,227)	46,227
รวมรายการที่อาจถูกจัดประเภทใหม่					
ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง		(91,659,690)	(277,047,155)	(39,872,584)	(112,913,936)
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่					
ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
ผลกำไร(ขาดทุน)จากการวัดมูลค่าใหม่					
ของผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้		(4,017,885)	95,875,929	(1,652,717)	6,470,508
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในการร่วมค้า		-	(77,978,269)	-	-
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทร่วม		15,685,908	349,612,963	15,685,908	349,612,963
รวมรายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่					
ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง		11,668,023	367,510,623	14,033,191	356,083,471
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี					
- สุทธิจากภาษีเงินได้		(79,991,667)	90,463,468	(25,839,393)	243,169,535
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		11,571,285,652	9,400,655,358	11,455,445,215	10,907,222,577
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม					
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่		11,460,129,889	10,918,184,899	11,455,445,215	10,907,222,577
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	23	111,155,763	(1,517,529,541)	-	-
		11,571,285,652	9,400,655,358	11,455,445,215	10,907,222,577

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

หน่วย: บาท

งบการเงินรวม													
หมายเหตุ	ส่วนของบริษัทใหญ่												
	องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น												
	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระแล้ว	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้น	ทุนสำรอง ตามกฎหมาย	กำไรสะสม	ยังไม่ได้ จัดสรร	ทุนสำรองอื่น การจ่ายโดยใช้ หุ้นเป็นเกณฑ์ และอื่น ๆ	ส่วนเกินจากการลด สัดส่วนการลงทุน ที่ยังไม่ได้ขึ้น และการเงิน	การเปลี่ยนแปลง ในมูลค่าสุทธิรวม ของเงินลงทุน เนื่องขาย	ส่วนแบ่ง กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น จากบริษัทร่วม	รวม	องค์ประกอบอื่น ของส่วนของผู้ถือหุ้น	รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนได้เสีย ที่ไม่มีอำนาจ ควบคุม
3,206,420,305	10,347,863,392	500,000,000	8,733,212,910	-	36,685,659	4,217,233,409	72,640,560	5,785,191	36,937,764	4,369,292,583	27,156,789,190	10,518,299,494	37,675,088,684
24	-	-	(9,168,175,788)	-	8,182,361	-	-	-	-	8,182,361	(9,168,175,788)	12,185,337	(9,771,298,805)
	-	-	-	-	-	155,322	-	-	-	155,322	155,322	1,536,099	20,367,698
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,691,421	1,691,421
25	-	-	-	10,673,179,085	-	-	-	-	-	-	10,673,179,085	(1,362,987,195)	9,310,191,890
	-	-	-	-	-	-	(118,586,002)	7,462,118	46,227	(111,077,657)	(111,077,657)	(165,969,498)	(277,047,155)
	-	-	-	336,769,766	-	-	-	-	19,313,705	19,313,705	356,083,471	11,427,152	367,510,623
	-	-	-	11,009,948,851	-	-	(118,586,002)	7,462,118	19,359,932	(91,763,952)	10,918,184,899	(1,517,529,541)	9,400,655,358
3,206,420,305	10,347,863,392	500,000,000	10,574,985,973	44,878,020	4,217,388,731	(45,945,442)	56,297,696	4,285,866,314	28,915,135,984	8,411,368,372	37,326,504,356	8,411,368,372	37,326,504,356

หมายเหตุประกอบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบประมาณเปลี่ยนแปลงของผู้ถือหุ้น
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

	งบการเงินเฉพาะกิจการ							หน่วย: บาท
	องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น							
	กำไรสะสม		ส่วนเกินจากการลด		การเปลี่ยนแปลง	ส่วนแบ่ง	รวม	
ทุนเพื่อออกและชำระหนี้	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	ทุนสำรองตามกฎหมาย	กำไรสะสมยังไม่ได้จัดสรร	ทุนสำรองอื่นที่อาจจ่ายโดยผู้ถือหุ้นเป็นเกณฑ์	ส่วนเกินจากการลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น และอื่น ๆ	การเปลี่ยนแปลงมูลค่าทางการเงิน	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	รวม
หมายเหตุ								
	3,206,420,305	10,347,863,392	500,000,000	9,631,576,088	36,695,659	72,640,560	3,693,356	4,367,200,748
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560				(9,168,175,788)	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560				-	8,182,361	-	-	8,182,361
การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นสำหรับปี				-	-	-	-	155,339
เงินปันผล				-	-	-	-	-
ค่าให้จ่ายพนักงานโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์				-	-	-	-	-
การเพิ่มทุนของบริษัทย่อย				-	-	-	-	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี				-	-	-	-	-
กำไรสำหรับปี				-	-	-	-	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี				-	-	-	-	-
รายการที่อาจถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				-	-	-	-	-
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				-	-	-	-	-
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี				-	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560				-	-	-	-	-

หมายเหตุประกอบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

งบการเงินเฉพาะกิจการ											หน่วย: บาท
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น											
กำไรสะสม		ส่วนเกินจากการลด		การเปลี่ยนแปลง		ส่วนแบ่ง		รวม			
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	ทุนสำรองตามกฎหมาย	ยังไม่ได้จัดสรร	ทุนสำรองอื่นที่จ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์และอื่น ๆ	ส่วนเกินจากการลดที่ยังไม่เกิดขึ้น	การเปลี่ยนแปลงค่าของเงินลงทุน	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	ของส่วน	รวม		
หมายเหตุ											
3,206,420,305	10,347,863,392	500,000,000	11,464,223,108	44,878,020	4,217,388,748	9,319,195	56,297,696	4,281,938,217	29,800,445,022		
32	-	-	(8,994,561,867)	-	-	-	-	-	(8,994,561,867)		
24	-	-	-	8,991,953	-	-	-	8,991,953	8,991,953		
	-	-	-	-	(19,999)	-	-	(19,999)	(19,999)		
11		-	-	-	(270,410,269)	-	-	(270,410,269)	(270,410,269)		
11	-	-	-	-	(350,970,688)	-	-	(350,970,688)	(350,970,688)		
		-	11,481,284,608	-	-	-	-	-	11,481,284,608		
25		-	(1,652,717)	-	-	(14,351,738)	(46,227)	(39,872,584)	(39,872,584)		
		-		-	-	-	15,685,908	15,685,908	14,033,191		
	-	-	11,479,631,891	-	-	(14,351,738)	15,639,681	(24,186,676)	11,455,445,215		
	3,206,420,305	10,347,863,392	13,949,293,132	53,869,973	3,595,987,792	(5,032,543)	71,937,377	3,645,342,538	31,648,919,367		

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท อินทรี โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย: บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรสำหรับปี	11,651,277,319	9,310,191,890	11,481,284,608	10,664,053,042
รายการปรับปรุง				
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	13, 14, 15	2,020,018,836	3,104,710,878	19,703,092
ต้นทุนบริการในอดีตและปัจจุบันของพนักงาน				
และการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ของพนักงาน	19, 24	34,716,374	67,855,127	13,139,205
กำไรจากการขายเงินลงทุน	11	(1,634,702,626)	-	-
รายได้ดอกเบี้ย	27	(249,484,509)	(227,603,432)	(36,396,786)
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย		328,578,917	381,326,596	2,096,280
(รายได้)ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	30	(255,038,886)	(376,253,191)	-
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	11	-	-	253,528,701
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	11	(75,614,560)	(140,908,685)	-
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	11	(12,018,693,741)	(12,139,676,349)	(12,018,693,741)
ขาดทุนจากการด้อยค่าเงินลงทุน	7, 11	-	6,400,000	-
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์	13, 14, 15	2,253,000,000	3,308,681,047	-
(กำไร)ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง		12,343,798	(297,171,290)	-
หนี้สงสัยจะสูญ		358,394,586	494,032,966	-
ค่าเผื่อสินค้าเสื่อมสภาพ		9,996,089	12,931,779	-
อื่น ๆ		(10,484,826)	(5,790,452)	(13,874,074)
	2,424,306,771	3,498,726,884	(299,212,715)	(345,199,588)
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน				
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น		(558,508,827)	(272,132,075)	(4,125,154)
สินค้าคงเหลือ		(25,841,158)	147,918,136	-
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		17,827,952	6,848,943	15,000
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น		(208,381,432)	(364,137,251)	(18,254,779)
ผลประโยชน์ตอบแทนตามสัญญาอนุญาต				
ให้ดำเนินการค้างจ่าย		(5,004,497)	(52,878,113)	-
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		(66,510,925)	(77,557,065)	-
รับดอกเบี้ย		239,441,755	230,924,393	5,899,267
รับเงินปันผล		8,839,933,200	9,381,153,600	9,463,117,670
จ่ายภาษีเงินได้		(66,055,321)	(245,453,441)	-
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	10,591,207,518	12,253,414,011	9,147,439,289	9,360,559,479

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย: บาท

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
หมายเหตุ					
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน					
เงินสดจ่ายสุทธิเพื่อลงทุนในบริษัทร่วม	11	(109,999,880)	(88,073,427)	(109,999,880)	(88,073,427)
เงินสดจ่ายเพื่อลงทุนในเงินลงทุนระยะยาว	7	-	(24,097,551)	-	(24,097,551)
เงินสดจ่ายซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์		(92,930,343)	(316,457,465)	(9,879,453)	(6,017,083)
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น		(3,145,966)	(34,111,704)	(1,686,341)	(653,009)
เงินลงทุนชั่วคราวเพิ่มขึ้น		(955,086,899)	(141,874,585)	(85,373,676)	(135,634,009)
ลูกหนี้ เงินทดรองจ่าย และเงินให้กู้ยืม					
แก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน(เพิ่มขึ้น)ลดลง		36,203,855	52,837,004	(12,000,000)	-
เงินสดรับสุทธิจากการขายเงินลงทุน	11	1,945,902,973	-	-	-
เงินรับจากการจำหน่ายอุปกรณ์		10,262,509	14,700,894	4,536,754	7,470,954
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน		831,206,249	(537,076,834)	(214,402,596)	(247,004,125)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน					
เงินสดรับจากการกู้ยืมระยะสั้น	17	-	480,000,000	-	-
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะสั้น	17	-	(460,000,000)	-	-
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	17	(414,482,938)	(2,036,861,589)	-	-
จ่ายดอกเบี้ย		(324,742,189)	(403,054,153)	-	-
เงินปันผลจ่าย		(9,871,882,765)	(9,771,298,727)	(8,994,561,867)	(9,168,175,788)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน		(10,611,107,892)	(12,191,214,469)	(8,994,561,867)	(9,168,175,788)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ					
ก่อนผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยน		811,305,875	(474,877,292)	(61,525,174)	(54,620,434)
ผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อ					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		(165,231)	41,881	-	-
จัดประเภทเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของ					
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนหรือกลุ่มสินทรัพย์ที่จะ					
จำหน่ายที่จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย		-	(329,573,477)	-	-
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ		811,140,644	(804,408,888)	(61,525,174)	(54,620,434)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม		2,260,688,306	3,065,097,194	205,617,786	260,238,220
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด					
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	6	3,071,828,950	2,260,688,306	144,092,612	205,617,786

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	สารบัญ
1	ข้อมูลทั่วไป
2	เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน
3	นโยบายการบัญชีที่สำคัญ
4	รายการที่เกิดขึ้นและยอดคงเหลือกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
5	ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระแสเงินสด
6	เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด
7	เงินลงทุนอื่น
8	ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น
9	สินค้าคงเหลือ
10	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนหรือกลุ่มสินทรัพย์ที่จะจำหน่ายที่จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย
11	เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม
12	ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของการร่วมการงานและบริษัทร่วมที่สำคัญ
13	อาคาร และอุปกรณ์
14	สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ
15	สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น
16	ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
17	หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย
18	เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น
19	ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน
20	ทุนเรือนหุ้นและส่วนเกินมูลค่าหุ้น
21	ส่วนเกินทุนและทุนสำรองตามกฎหมาย
22	การบริหารจัดการส่วนทุน
23	ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่สำคัญ
24	การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
25	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น
26	ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน
27	รายได้อื่น
28	ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ
29	กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน
30	ภาษีเงินได้
31	กำไรต่อหุ้น
32	เงินปันผล
33	เครื่องมือทางการเงิน
34	ภาระผูกพัน
35	เหตุการณ์สำคัญ ข้อพิพาททางการค้า และคดีความที่สำคัญของกลุ่มอินทัช
36	หนังสือค้ำประกันจากธนาคาร
37	มาตรฐานการรายงานทางการเงินซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วแต่ยังไม่มีผลบังคับใช้
38	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลาที่รายงาน
39	การอนุมัติงบการเงิน

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

1 ข้อมูลทั่วไป

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทย โดยที่อยู่จดทะเบียนตั้งอยู่เลขที่ 349 อาคาร เอสเจ อินฟินิตี้ วัน บิสซิเนส คอมเพล็กซ์ ชั้นที่ 29-30 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

บริษัทจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (“ตลท.”) เมื่อเดือน สิงหาคม 2533

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีผู้ถือหุ้นรายใหญ่สูงสุดคือ Singtel Global Investment Pte. Ltd. โดยถือหุ้นร้อยละ 21.0 (2560: ถือหุ้นร้อยละ 21.0)

บริษัท บริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม รวมกันเรียกว่า “กลุ่มอินทัช” ประกอบธุรกิจหลักในธุรกิจดาวเทียม ธุรกิจอินเทอร์เน็ต กิจกรรมด้านการสื่อสารโทรคมนาคม ธุรกิจสื่อและโฆษณา

รายละเอียดของบริษัทย่อย และบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

บริษัท	ลักษณะธุรกิจ	ประเทศ ที่กิจการ จัดตั้ง	หน่วย : ร้อยละ	
			สัดส่วนการถือหุ้น 31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
บริษัทย่อย				
บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และกลุ่มบริษัท (“ไทยคม”)	ให้บริการวงจรดาวเทียมเพื่อการสื่อสารทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ จัดจำหน่ายอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมไอพีเอสตาร์ บริการเนื้อหาสำหรับเครือข่ายบรอดแบนด์ จัดจำหน่ายอุปกรณ์รับสัญญาณโทรทัศน์ บริการรับ-ส่งสัญญาณผ่านดาวเทียม บริการธุรกิจกระจายเสียงโทรทัศน์และโทรคมนาคม บริการระบบโทรศัพท์และบริการด้านวิศวกรรมพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารและอิเล็กทรอนิกส์	ไทย	41.13	41.14
บริษัท ไอ.ที. แอปพลิเคชันส์ แอนด์ เซอร์วิส จำกัด (“ไอทีเอส”)	ให้บริการโปรแกรมคอมพิวเตอร์และบริการอื่นที่เกี่ยวข้อง	ไทย	99.99	99.99
บริษัท อินทัช มีเดีย จำกัด และกลุ่มบริษัท (“อินทัช มีเดีย”)	ประกอบธุรกิจกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ รวมทั้งธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้อง	ไทย	99.99	99.99
บริษัท ไอทีวี จำกัด (มหาชน) และกลุ่มบริษัท (“ไอทีวี”)	ปัจจุบันไอทีวีได้หยุดดำเนินธุรกิจ (หมายเหตุ 34 และ 35)	ไทย	52.92	52.92
บริษัท แมทซ์บ็อกซ์ จำกัด (“แมทซ์บ็อกซ์”)	ปัจจุบันแมทซ์บ็อกซ์ได้หยุดดำเนินธุรกิจ และอยู่ระหว่างการชำระบัญชี (หมายเหตุ 10)	ไทย	99.99	99.99
บริษัทร่วม				
บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และกลุ่มบริษัท (“เอไอเอส”)	เป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่บนคลื่นความถี่ 2.1 กิกะเฮิรตซ์ ความถี่ 1.8 กิกะเฮิรตซ์ และความถี่ 900 เมกะเฮิรตซ์ บริการสื่อสารข้อมูลผ่านเครือข่ายโทรศัพท์และ Optical Fiber บริการโทรคมนาคมและโครงข่ายโทรคมนาคม บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ นำเข้าและจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์ บริการศูนย์ข้อมูลอินเทอร์เน็ต จัดจำหน่ายอุปกรณ์อินเทอร์เน็ต บริการสื่อโฆษณา และบริการอื่นที่เกี่ยวข้อง	ไทย	40.45	40.45

บริษัท อินทิส โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

บริษัท	ลักษณะธุรกิจ	ประเทศ ที่กิจการ จัดตั้ง	หน่วย : ร้อยละ	
			สัดส่วนการถือหุ้น 31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
บริษัทร่วมภายใต้โครงการ Venture Capital (ไม่รวมเงินลงทุนในตราสารหนี้และเงินลงทุนอื่นภายใต้โครงการ Venture Capital ซึ่งแสดงรวมในเงินลงทุนระยะยาว)				
บริษัท อูคิป จำกัด ("อูคิป")	ให้บริการและพัฒนาช่องทางทางการนำเสนอสิ่งตีพิมพ์ดิจิทัล หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และแพลตฟอร์มมัลติมีเดีย	ไทย	20.94	21.48
บริษัท เมดิเทค โฮลดิ้ง จำกัด ("เมดิเทค")	ผลิตและจำหน่ายอุปกรณ์ที่ช่วยสื่อสารทางสายตาสำหรับผู้ป่วยอัมพาตและผู้พิการ	ไทย	16.66	16.66
บริษัท ซินโนส จำกัด ("ซินโนส")	ผลิตและพัฒนาเกมบนอุปกรณ์สมาร์ตโฟนและแท็บเล็ต ทั้งนี้บริษัทจำหน่ายเงินลงทุนทั้งหมดแล้วในปี 2561	ไทย	-	16.67
บริษัท เพลย์เบสส์ พีทีอี ลิมิเตด ("เพลย์เบสส์")	ให้บริการและพัฒนากระบวนการประยุกต์แนวคิดจากเกมไปใช้ประโยชน์ทางด้านอื่นผ่านสื่อดิจิทัลหรือดิจิทัลเกมมิฟิเคชัน (Digital Gamification Platform)	สิงคโปร์	15.36	15.36
บริษัท กอล์ฟดิก จำกัด ("กอล์ฟดิก")	ให้บริการและพัฒนากระบวนการจองสนามกอล์ฟ หรือบริการที่เกี่ยวข้องกับกีฬาและสนามกอล์ฟ	ไทย	25.00	25.00
บริษัท วงใน มีเดีย จำกัด ("วงใน")	พัฒนาเว็บไซต์และแอปพลิเคชันสำหรับรีวิวและค้นหาร้านอาหารและไลฟ์สไตล์ รวมถึงบริการ e-Voucher	ไทย	9.54	9.99
บริษัท ดิจิโอ (ประเทศไทย) จำกัด ("ดิจิโอ")	ให้บริการระบบรับชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์	ไทย	8.05	8.05
บริษัท อีเว้นท์ บ็อกซ์ โฮลดิ้งส์ พีทีอี ลิมิเตด ("อีเว้นท์บ็อกซ์")	พัฒนาและให้บริการเทคโนโลยีและบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดงานอีเว้นท์และงานแสดงต่าง ๆ	สิงคโปร์	17.96	17.96
บริษัท วายดีเอ็ม (ไทยแลนด์) จำกัด ("วายดีเอ็ม")	ให้บริการการทำการตลาดออนไลน์ครบวงจร	ไทย	8.11	-
บริษัท วีวีอาร์ เอเชีย จำกัด ("วีวีอาร์เอเชีย")	ผลิตและพัฒนาคอนเทนต์ในรูปแบบ Virtual reality บนอุปกรณ์สมาร์ตโฟน แท็บเล็ต และอุปกรณ์อื่น ๆ	ไทย	10.00	-
บริษัท ซ็อคโก คาร์ต เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด ("ซ็อคโก คาร์ต")	พัฒนาระบบบริหารจัดการความสัมพันธ์กับลูกค้า (CRM) สำหรับร้านค้าที่เป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก	ไทย	20.00	-
บริษัท อีคาร์ทสตูดิโอ จำกัด ("อีคาร์ท")	ออกแบบ พัฒนา และให้คำปรึกษาทางด้านระบบแผนที่และเทคโนโลยีอ้างอิงตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ (Location-based Technology) ทั้งบนมือถือ และ Web-Based Application	ไทย	11.43	-

กลุ่มบริษัท ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการต่างๆ จากหน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของรัฐทั้งในประเทศและต่างประเทศ ให้เป็นผู้ให้บริการตรวจตราเทียม ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต การดำเนินงานเกี่ยวกับสถานีวิทย์โทรทัศน์ และบริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทย และบริการโทรคมนาคมในประเทศลาว เป็นต้น ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการและใบอนุญาตต่างๆ บริษัทในกลุ่มบริษัทที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการจะต้องจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนหรือค่าธรรมเนียมแก่หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของรัฐที่เกี่ยวข้อง ในอัตราร้อยละของรายได้หรือเงินขั้นต่ำที่ระบุในแต่ละสัญญาที่เกี่ยวข้องแล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า หรือตามที่กำหนดในใบอนุญาต

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวนเงินขั้นต่ำที่ระบุในสัญญาที่มีจำนวนคงเหลือ 245 ล้านบาทในงบการเงินรวม (2560: 327 ล้านบาท) ทั้งนี้ไม่รวมไอทีวี เนื่องจากมีกรณีพิพาทตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 34 และ 35 นอกจากนี้ สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการบางฉบับยังระบุให้กลุ่มบริษัทดังกล่าวต้องจัดหาอาคารและอุปกรณ์เพื่อดำเนินการและส่งมอบอาคารและอุปกรณ์ที่จัดหามาภายใต้สัญญาข้างต้นให้เป็นกรรมสิทธิ์ของหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของรัฐที่เกี่ยวข้องภายในเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการและใบอนุญาตที่สำคัญที่บริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม ถือครองสิทธิ์อยู่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีดังนี้

ประเภทของสัญญาอนุญาต ให้ดำเนินการและใบอนุญาต	ประเทศ	ถือครองโดย	วันที่สิ้นสุดอายุ การอนุญาต
บริษัทย่อยของอินทัช			
ธุรกิจดาวเทียม	ไทย	บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)	กันยายน 2564
ใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง	ไทย	บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)	สิงหาคม 2564
ใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม	ไทย	บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)	กันยายน 2575
ใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ต แบบที่หนึ่ง	ไทย	บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)	พฤษภาคม 2563
บริการด้านสถานีวิทยุ และโทรทัศน์ ระบบยูเอชเอฟ	ไทย	บริษัท ไอทีวี จำกัด (มหาชน)	กรกฎาคม 2568 (มีกรณีพิพาทตามหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 34 และ 35)
บริษัทย่อยของไทยคม			
ใบอนุญาตประกอบกิจการ กระจายเสียงหรือโทรทัศน์	ไทย	บริษัท ไทย แอดวานซ์ อินโฟเควชั่น จำกัด (เดิมชื่อ บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด)	มกราคม 2571
ใบอนุญาตประกอบกิจการ กระจายเสียงหรือโทรทัศน์ (ลาว สตาร์ และ D-Channel)	ไทย	บริษัท ไทย แอดวานซ์ อินโฟเควชั่น จำกัด (เดิมชื่อ บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด)	มกราคม 2564
ใบอนุญาตประกอบกิจการ กระจายเสียงหรือโทรทัศน์ (LAO PSTV, LNTV 3)	ไทย	บริษัท ไทย แอดวานซ์ อินโฟเควชั่น จำกัด (เดิมชื่อ บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด)	กรกฎาคม 2566
ใบอนุญาตประกอบกิจการ กระจายเสียงหรือโทรทัศน์ (TV LAO)	ไทย	บริษัท ไทย แอดวานซ์ อินโฟเควชั่น จำกัด (เดิมชื่อ บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด)	พฤศจิกายน 2565
ใบอนุญาตประกอบกิจการ กระจายเสียงหรือโทรทัศน์	ไทย	บริษัท ทีซี บรอดคาสติ้ง จำกัด	มีนาคม 2571
ใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม	ไทย	บริษัท ทีซี บรอดคาสติ้ง จำกัด	พฤศจิกายน 2573
การร่วมค้าของไทยคม			
ระบบโทรศัพท์พื้นฐาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ โทรศัพท์ต่างประเทศ และบริการด้านอินเทอร์เน็ต	ลาว	บริษัท ลาว เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	ปี 2589
บริษัทย่อยของเอไอเอส			
ระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ 2.1 กิกะเฮิรตซ์	ไทย	บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด	ธันวาคม 2570
ระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ 1800 เมกะเฮิรตซ์	ไทย	บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด	กันยายน 2576
ระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ 900 เมกะเฮิรตซ์	ไทย	บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด	มิถุนายน 2574

บริษัท อินทรี โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ประเภทของสัญญาอนุญาต ให้ดำเนินการและใบอนุญาต	ประเทศ	ถือครองโดย	วันที่สิ้นสุดอายุ การอนุญาต
ระบบสื่อสารข้อมูล Datakit Virtual Circuit Switch	ไทย	บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเนทเวิร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	กันยายน 2565
ใบอนุญาตประกอบกิจการ กระจายเสียงหรือโทรทัศน์	ไทย	บริษัท ซุปเปอร์ บรอดแบนด์ เน็ตเวิร์ค จำกัด	มีนาคม 2575
ใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ต แบบที่หนึ่ง	ไทย	บริษัท ซีเอส ล็อกอินโฟ จำกัด (มหาชน)	กันยายน 2562
ใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ต แบบที่สอง	ไทย	บริษัท ซีเอส ล็อกอินโฟ จำกัด (มหาชน)	เมษายน 2565
ใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคม แบบที่หนึ่ง	ไทย	บริษัท ซีเอส ล็อกอินโฟ จำกัด (มหาชน)	ตุลาคม 2562
ใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคม แบบที่สาม	ไทย	บริษัท ซีเอส ล็อกอินโฟ จำกัด (มหาชน)	ธันวาคม 2565

2 เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

2.1 เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

งบการเงินนี้จัดทำและแสดงหน่วยเงินตราเป็นเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัท และมีการเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินเพื่อให้แสดงเป็นหลักฐานบาท เว้นแต่ที่ระบุไว้เป็นอย่างอื่น งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยถือหลักเกณฑ์การบันทึกตามราคาทุนเดิม ยกเว้นที่กล่าวไว้ในนโยบายการบัญชี

งบการเงินและรูปแบบการนำเสนอของงบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินของประเทศไทย ("มาตรฐานการรายงานทางการเงิน") รวมถึงการตีความและแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ("สภาวิชาชีพบัญชี") กฎระเบียบและประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้รูปแบบการนำเสนอของงบการเงินดังกล่าวไม่แตกต่างอย่างมีสาระสำคัญจากประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดรายการย่อที่ต้องมีในงบการเงิน

กลุ่มอินทรีถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่ตามที่สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 เป็นต้นไป มาตรฐานการรายงานทางการเงินเหล่านี้ไม่มีผลกระทบที่มีสาระสำคัญต่อการรายงาน และ/หรือ การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินสำหรับรอบบัญชีปัจจุบันของกลุ่มอินทรี

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ผู้บริหารต้องใช้ในการประมาณการและข้อสมมติฐาน ซึ่งมีผลกระทบต่อผลการกำหนดนโยบายการบัญชีและการรายงานจำนวนเงินที่เกี่ยวข้อง สินทรัพย์หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่าย การประมาณและข้อสมมติฐานมาจากประสบการณ์ในอดีต และปัจจัยต่าง ๆ รวมถึงการประเมินผลกระทบที่สำคัญต่อผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกลุ่มอินทรี ผลที่เกิดขึ้นจริงจึงอาจแตกต่างจากที่ประมาณไว้ ทั้งนี้การประมาณการและข้อสมมติฐานที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินจะได้รับการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ การปรับประมาณการทางบัญชีจะบันทึกโดยวิธีเปลี่ยนแปลงทันทีเป็นต้นไป

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ข้อมูลเกี่ยวกับประมาณการและข้อสมมติฐานที่สำคัญในการกำหนดนโยบายการบัญชี และมีผลกระทบสำคัญต่อการรับรู้จำนวนเงินในงบการเงินซึ่งประกอบด้วยหมายเหตุประกอบงบการเงินต่อไปนี้

หมายเหตุประกอบงบการเงิน	ข้อมูลเกี่ยวกับประมาณการและข้อสมมติฐานที่สำคัญ
ข้อ 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14 และ 15	การวัดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์แต่ละรายการหรือหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด เช่น ประสิทธิภาพในอดีต ความสามารถในการชำระหนี้ในอนาคต ราคา และสถานะเศรษฐกิจหรืออุตสาหกรรมที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นต้น
ข้อ 11	การประเมินการควบคุมผู้ได้รับการลงทุน
ข้อ 13, 14 และ 15	การประมาณอายุการใช้งานหรือการให้ประโยชน์ของอาคารและอุปกรณ์ รวมถึงอาคารและอุปกรณ์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน
ข้อ 11, 13, 14 และ 15	การทดสอบการด้อยค่า – ข้อสมมติที่สำคัญที่ใช้ในการประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน เช่น กระแสเงินสดสุทธิที่จะได้รับในอนาคต อัตราคิดลด และสถานะเศรษฐกิจหรืออุตสาหกรรมที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นต้น
ข้อ 16	ข้อสมมติที่สำคัญที่ใช้ในการประเมินโอกาสที่จะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะสามารถใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
ข้อ 19	การวัดมูลค่าประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์ของพนักงาน โดยใช้ ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย เช่น อัตราคิดลด อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนในอนาคต อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน และข้อสมมติทางประชากรศาสตร์ เป็นต้น
ข้อ 24	การวัดมูลค่าการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ เช่น มูลค่ายุติธรรมของตราสารทุนที่ออก ความผันผวนของราคาหุ้น อัตราดอกเบี้ยที่ปราศจากความเสี่ยง เป็นต้น
ข้อ 33	ข้อสมมติที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่ไม่ได้มาจากข้อมูลที่สังเกตได้ เช่น อัตราคิดลด
ข้อ 34 และ 35	การรับรู้รายการและการวัดมูลค่าการหนี้สินและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น เช่น ข้อสมมติที่ใช้ในการประเมินความเป็นไปได้ที่กลุ่มบริษัทต้องสูญเสียทรัพยากรออกไป และ อัตราคิดลด เป็นต้น

2.2 ฐานะการเงินของบริษัท ไอทีวี จำกัด (มหาชน) และกลุ่มบริษัท (“ไอทีวี”)

ฐานะการเงินของไอทีวี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ยังคงมีหนี้สินหมุนเวียนสูงกว่าสินทรัพย์หมุนเวียนจำนวน 1,664 ล้านบาท และขาดทุนสะสมเกินทุนจำนวน 1,664 ล้านบาท (2560: 1,671 ล้านบาท และ 1,673 ล้านบาท ตามลำดับ)

งบการเงินรวมของบริษัทได้รวมงบการเงินของไอทีวีโดยรวมสินทรัพย์ทุกรายการของไอทีวีจำนวน 1,230 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.5 ของสินทรัพย์รวมในงบการเงินรวม (2560: 1,225 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.4) และรวมหนี้สินทุกรายการของไอทีวีจำนวน 2,894 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 24.0 ของหนี้สินรวมในงบการเงินรวม (2560: 2,898 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 21.3) รวมถึงรวมผลขาดทุนสะสมเกินทุนของไอทีวี จำนวน 1,664 ล้านบาท (2560: 1,673 ล้านบาท) โดยบริษัทรับรู้เต็มจำนวนในงบการเงินรวมของบริษัท

บริษัท อินทิส โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย**หมายเหตุประกอบงบการเงิน****สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561**

เนื่องจากบริษัทมีภาระตามกฎหมายในหนี้สินของไอทีวีจำกัดเพียงไม่เกินมูลค่าหุ้นของไอทีวีที่บริษัทได้ชำระแล้ว ในกรณีที่ไอทีวีไม่สามารถดำเนินงานอย่างต่อเนื่องได้ หนี้สินสุทธิรวมของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จะถูกปรับออกจากงบการเงินรวม ทำให้หนี้สินสุทธิลดลงจำนวน 1,664 ล้านบาท และ 1,673 ล้านบาท ตามลำดับ กำไรสะสมรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จะเพิ่มขึ้นจำนวน 1,664 ล้านบาท และ 1,673 ล้านบาท ตามลำดับ

3 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

นโยบายการบัญชีที่นำเสนอต่อไปนี้ได้ถือปฏิบัติโดยสม่ำเสมอสำหรับงบการเงินทุกรอบระยะเวลาที่รายงาน

(ก) เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินรวม

งบการเงินรวมประกอบด้วยงบการเงินของบริษัท บริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน และส่วนได้เสียของกลุ่มอินทิสในบริษัทร่วมและการร่วมค้า

บริษัทย่อย

บริษัทย่อยเป็นกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมของกลุ่มอินทิส การควบคุมเกิดขึ้นเมื่อกลุ่มอินทิสมีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนจากการเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจการนั้น ซึ่งผลตอบแทนดังกล่าวผันแปรไปตามผลตอบแทนของกิจการดังกล่าว และกลุ่มอินทิสสามารถใช้อำนาจในการส่งผลกระทบที่ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินผลตอบแทนของกิจการนั้นได้ งบการเงินของบริษัทย่อยและเงินลงทุนในตราสารหนี้ที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อขายที่บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมได้รวมอยู่ในงบการเงินรวม นับแต่วันที่มีการควบคุมจนถึงวันที่การควบคุมสิ้นสุดลง

นโยบายการบัญชีของบริษัทย่อยได้ใช้นโยบายเดียวกันกับของกลุ่มอินทิส

ผลขาดทุนในบริษัทย่อยจะต้องถูกปันส่วนไปยังส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมแม้ว่าการปันส่วนดังกล่าวจะทำให้ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมมียอดคงเหลือติดลบก็ตาม

การสูญเสียอำนาจควบคุม

เมื่อมีการสูญเสียอำนาจควบคุม กลุ่มอินทิสจะตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สินในบริษัทย่อย ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม และส่วนประกอบอื่นในส่วนของผู้ถือหุ้นที่เกี่ยวข้องกับบริษัทย่อยนั้น กำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการสูญเสียอำนาจควบคุมในบริษัทย่อยรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน ส่วนได้เสียในบริษัทย่อยเดิมที่ยังคงเหลืออยู่ให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่สูญเสียอำนาจควบคุม และจัดประเภทเงินลงทุนเป็นเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียหรือเป็นสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขาย ขึ้นอยู่กับระดับของอิทธิพลที่คงเหลืออยู่

การร่วมการงาน

การร่วมการงาน เป็นกิจการที่กลุ่มอินทิสมีการควบคุมร่วมหรือมีการร่วมกันควบคุมการงานซึ่งได้ตกลงกันไว้ในสัญญา

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

การร่วมการงานประเภทการดำเนินงานร่วมกัน เป็นการร่วมการงานซึ่งผู้ที่มีการควบคุมร่วมในการงานนั้นมีสิทธิในสินทรัพย์และมีภาระผูกพันในหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับการร่วมการงานนั้น งบการเงินรวมของกลุ่มอินทัชได้รวมสินทรัพย์หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ของการดำเนินงานร่วมกัน ตามส่วนได้เสียของกลุ่มอินทัชที่มีในการดำเนินงานร่วมกัน โดยนำเฉพาะส่วนที่เป็นของกลุ่มอินทัช มารวมกับรายการประเภทเดียวกันตามเกณฑ์แต่ละบรรทัด นับแต่วันที่มีการร่วมกันควบคุมการงานจนถึงวันที่การร่วมกันควบคุมการงานสิ้นสุดลง

การร่วมการงานประเภทการร่วมค้า เป็นการร่วมการงานซึ่งผู้ที่มีการควบคุมร่วมในการงานนั้นมีสิทธิในสินทรัพย์สุทธิของการร่วมการงานนั้น เงินลงทุนในการร่วมค้าบันทึกในงบการเงินโดยใช้วิธีส่วนได้เสีย และรับรู้รายการเริ่มแรกด้วยราคาทุน

บริษัทร่วม

บริษัทร่วมเป็นกิจการที่กลุ่มอินทัชมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญโดยมีอำนาจเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานแต่ไม่ถึงระดับที่จะควบคุมนโยบายดังกล่าว

เงินลงทุนในบริษัทร่วมบันทึกในงบการเงินโดยใช้วิธีส่วนได้เสีย และรับรู้รายการเริ่มแรกด้วยราคาทุน

การรับรู้ส่วนได้เสียในเงินลงทุนที่บันทึกตามวิธีส่วนได้เสียภายหลังการรับรู้เมื่อเริ่มแรก

งบการเงินรวมของกลุ่มอินทัชได้รวมส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุน และกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นของการร่วมค้าและบริษัทร่วมภายหลังจากการปรับปรุงนโยบายการบัญชีให้เป็นนโยบายเดียวกันของกลุ่มอินทัช นับจากวันที่มีการควบคุมร่วมหรือมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญจนถึงวันที่การควบคุมร่วมหรือการมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญสิ้นสุดลง เมื่อผลขาดทุนที่กลุ่มอินทัชได้รับปันส่วนจากการร่วมค้าและบริษัทร่วมมีจำนวนเกินกว่าเงินลงทุนในการร่วมค้าและบริษัทร่วม เงินลงทุนจะถูกทอนลงจนเป็นศูนย์และหยุดรับรู้ส่วนผลขาดทุน เว้นแต่กรณีที่กลุ่มอินทัชมีภาระผูกพันตามกฎหมายหรืออนุमानหรือยินยอมที่จะชำระภาระผูกพันของการร่วมค้าและบริษัทร่วม

การตัดรายการในงบการเงิน

ยอดคงเหลือและรายการบัญชีระหว่างกิจการในกลุ่ม รวมถึงรายได้หรือค่าใช้จ่ายที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงซึ่งเป็นผลมารายการระหว่างกิจการในกลุ่ม ถูกตัดรายการในการจัดทำงบการเงินรวม กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงซึ่งเป็นผลมารายการกับการร่วมค้าและบริษัทร่วมจะถูกตัดรายการกับเงินลงทุนในการร่วมค้าและบริษัทร่วมตามสัดส่วนการลงทุนในการร่วมค้าและบริษัทร่วมนั้น ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงถูกตัดรายการในลักษณะเดียวกับกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง แต่เท่าที่เมื่อไม่มีหลักฐานการด้อยค่าเกิดขึ้น

การรวมธุรกิจ

การรวมธุรกิจเกิดขึ้นเมื่อกลุ่มอินทัชได้อำนาจในการควบคุมธุรกิจหรือกลุ่มธุรกิจ โดยสินทรัพย์ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมาต้องประกอบกันขึ้นเป็นธุรกิจ การรวมกันในลักษณะของการร่วมค้า หรือการซื้อสินทรัพย์หรือกลุ่มของสินทรัพย์ซึ่งไม่ก่อให้เกิดเป็นธุรกิจไม่ถือเป็นการรวมธุรกิจ

การรวมธุรกิจบันทึกบัญชีโดยใช้วิธีซื้อ ยกเว้นในกรณีที่เป็นการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย**หมายเหตุประกอบงบการเงิน****สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561**

กลุ่มอินทัชจะถือว่าควบคุมธุรกิจหรือกลุ่มธุรกิจ เมื่อกลุ่มอินทัชมีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนจากการเข้าไปเกี่ยวข้องกับธุรกิจหรือกลุ่มธุรกิจนั้น ซึ่งผลตอบแทนดังกล่าวผันแปรไปตามผลตอบแทนของธุรกิจหรือกลุ่มธุรกิจดังกล่าว และกลุ่มอินทัชสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินผลตอบแทนของธุรกิจหรือกลุ่มธุรกิจนั้นได้

ค่าความนิยม ถูกวัดมูลค่า ณ วันที่ซื้อ โดยวัดจากมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่โอนให้ซึ่งรวมถึงการรับรู้จำนวนส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในผู้ถูกซื้อ หักด้วยมูลค่าสุทธิ (มูลค่ายุติธรรม) ของสินทรัพย์ที่ระบุได้ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมาซึ่งวัดมูลค่า ณ วันที่ซื้อ กำไรจากการซื้อในราคาต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรมรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนทันที

สิ่งตอบแทนที่โอนให้ ต้องวัดด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่โอนไป หนี้สินที่กลุ่มอินทัชก่อขึ้นเพื่อจ่ายชำระให้แก่เจ้าของเดิม และส่วนได้เสียในส่วนของเจ้าของที่ออกโดยกลุ่มอินทัช ทั้งนี้สิ่งตอบแทนที่โอนให้ยังรวมถึงมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและมูลค่าของโครงการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ที่ออกแทนโครงการของผู้ถูกซื้อเมื่อรวมธุรกิจ หากการรวมธุรกิจมีผลให้สิ้นสุดความสัมพันธ์ของโครงการเดิมระหว่างกลุ่มอินทัชและผู้ถูกซื้อ ให้ใช้ราคาที่ต่ำกว่าระหว่าง มูลค่าจากการยกเลิกสัญญาตามที่ระบุในสัญญา และมูลค่าองค์ประกอบนอกตลาด ไปหักจากสิ่งตอบแทนที่โอนให้ และรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายอื่น

หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นของบริษัทที่ถูกซื้อที่รับมาจากการรวมธุรกิจ รับรู้เป็นหนี้สินหากมีภาระผูกพันในปัจจุบันซึ่งเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ในอดีต และสามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ

ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อของกลุ่มอินทัชที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นผลมาจากการรวมธุรกิจ เช่น ค่าที่ปรึกษากฎหมาย ค่าธรรมเนียมวิชาชีพและค่าที่ปรึกษาอื่น ๆ ถือเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น

การได้มาซึ่งส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม

กลุ่มอินทัชวัดมูลค่าส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมตามอัตราส่วนได้เสียในสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาจากผู้ถูกซื้อ

การได้มาซึ่งส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมบันทึกบัญชีโดยถือว่าเป็นรายการกับส่วนของผู้ถือหุ้นในฐานะของผู้ถือหุ้น ดังนั้นจึงไม่มีค่าความนิยมเกิดขึ้นจากรายการดังกล่าว

กำไร (ขาดทุน) จากการลดสัดส่วนการลงทุน

กำไร (ขาดทุน) จากการลดสัดส่วนเงินลงทุนในบริษัทที่กลุ่มอินทัชลงทุน เนื่องจากบริษัทดังกล่าวได้ขายหุ้นให้แก่บุคคลภายนอก จะบันทึกเป็นส่วนเกินจากการลดสัดส่วนเงินลงทุนในส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงิน

(ข) เงินตราต่างประเทศ**รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศ**

รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของแต่ละกิจการในกลุ่มอินทัช โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินและเป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่รายงาน แปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันนั้น กำไรหรือขาดทุนจากการแปลงค่าบันทึกในกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่เป็นตัวเงินซึ่งเกิดจากรายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศซึ่งบันทึกตามเกณฑ์ราคาทุนเดิม แปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ

หน่วยงานในต่างประเทศ

รายการในงบกำไรขาดทุนและงบกระแสเงินสดของหน่วยงานในต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รายงาน

รายการในงบแสดงฐานะการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รายงาน

ค่าความนิยมและรายการปรับปรุงมูลค่ายุติธรรมที่เกิดจากการซื้อหน่วยงานในต่างประเทศ แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รายงาน

ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากการแปลงค่าเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานในต่างประเทศ บันทึกในกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น และแสดงเป็นรายการผลต่างจากการแปลงค่างบการเงินในส่วนของผู้ถือหุ้น จนกว่าจะมีการจำหน่ายเงินลงทุนนั้นออกไป ยกเว้นผลต่างจากการแปลงค่าที่ถูกบันทึกส่วนให้ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม

เมื่อหน่วยงานต่างประเทศถูกจำหน่ายส่วนได้เสียทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนที่ทำให้สูญเสียการควบคุม ความมีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญ หรือการควบคุมร่วมกัน ผลสะสมของผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่างประเทศ นั้นต้องถูกจัดประเภทเป็นกำไรหรือขาดทุนโดยเป็นส่วนหนึ่งของกำไรขาดทุนจากการจำหน่าย หากกลุ่มอินทัชจำหน่ายส่วนได้เสียในบริษัทย่อยเพียงบางส่วนแต่ยังคงมีการควบคุม ผลสะสมต้องถูกบันทึกส่วนให้ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม และหากกลุ่มอินทัชจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทร่วมหรือการร่วมค้าเพียงบางส่วนโดยที่กลุ่มอินทัชยังคงมีอิทธิพลหรือการควบคุมร่วมที่มีสาระสำคัญอยู่ กลุ่มอินทัชต้องจัดประเภทยอดสะสมบางส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นกำไรหรือขาดทุน

(ค) เครื่องมือทางการเงิน

เครื่องมือทางการเงินที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงินได้รวมยอดเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เงินลงทุนชั่วคราว ลูกหนี้การค้า ลูกหนี้และเจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน เจ้าหนี้การค้า สัญญาเช่าการเงิน เงินกู้ยืม และตราสารอนุพันธ์ทางการเงิน ซึ่งนโยบายการบัญชีเฉพาะสำหรับแต่ละรายการได้เปิดเผยแยกตามแต่ละรายการดังกล่าว

เครื่องมือทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์

กลุ่มอินทัชได้ใช้เครื่องมือทางการเงิน เพื่อลดความเสี่ยงจากการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย โดยเครื่องมือทางการเงินที่สำคัญ คือ ตราสารอนุพันธ์ทางการเงิน ซึ่งรับรู้เริ่มแรกในราคามูลค่ายุติธรรม ณ วันที่สัญญา และจะปรับปรุงภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรม ผลต่างของมูลค่ายุติธรรมที่เปลี่ยนแปลงไปจะรับรู้ทันทีในงบกำไรขาดทุน

สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าและสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และอัตราดอกเบี้ย แสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรม ซึ่งถือตามราคาอ้างอิงของนายหน้า ณ วันที่รายงาน

บริษัท อินทรี โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย**หมายเหตุประกอบงบการเงิน****สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561****(ง) เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด**

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดประกอบด้วย ยอดเงินสดและเงินฝากธนาคารประเภทเผื่อเรียกและเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูงในการเปลี่ยนมือ และมีระยะเวลาครบกำหนดเริ่มแรกภายใน 3 เดือนหรือน้อยกว่า

(จ) ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นแสดงในราคาตามใบแจ้งหนี้หักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญประเมินโดยการวิเคราะห์ประวัติการชำระหนี้และการคาดการณ์เกี่ยวกับการชำระหนี้ในอนาคตของลูกค้า โดยคำนวณสุทธิจากเงินมัดจำรับจากลูกค้า (ถ้ามี) ลูกหนี้จะถูกตัดจำหน่ายบัญชีเมื่อทราบว่าเป็นหนี้สูญ หนี้สูญที่เกิดขึ้นและหนี้สงสัยจะสูญจะรับรู้ไว้ในงบกำไรขาดทุนโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการบริหาร

(ฉ) สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือแสดงในราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

ราคาทุนของสินค้าคำนวณตามวิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ต้นทุนในการซื้อประกอบด้วย ราคาซื้อและค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการซื้อสินค้านั้น เช่น ค่าภาษีอากร ค่าขนส่ง หักด้วยส่วนลดและเงินที่ได้รับคืนจากการซื้อสินค้า ต้นทุนของสินค้าสำเร็จรูปและงานระหว่างทำประกอบด้วยค่าวัตถุดิบ ค่าแรงทางตรง ค่าใช้จ่ายอื่นทางตรง และค่าสูญหายในการผลิตซึ่งปันส่วนตามเกณฑ์การดำเนินงานตามปกติ แต่ไม่รวมต้นทุนการกักตุน

มูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับเป็นประมาณราคาที่จะขายได้จากการดำเนินธุรกิจปกติหักด้วยค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการขาย

(ช) สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนหรือกลุ่มสินทรัพย์ที่จะจำหน่ายที่จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (หรือกลุ่มสินทรัพย์ที่ยกเลิก ซึ่งประกอบด้วยสินทรัพย์และหนี้สิน) ที่คาดว่าจะมูลค่าตามบัญชีที่จะได้รับคืนส่วนใหญ่มาจากการขายมากกว่ามาจากการใช้สินทรัพย์นั้นต่อไป จัดเป็นประเภทสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนหรือกลุ่มสินทรัพย์ที่จะจำหน่ายที่จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย สินทรัพย์ดังกล่าว (หรือส่วนประกอบของกลุ่มสินทรัพย์ที่ยกเลิก) วัดมูลค่าด้วยจำนวนที่ต่ำกว่าระหว่างมูลค่าตามบัญชีกับมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย ผลขาดทุนจากการด้อยค่าสำหรับกลุ่มสินทรัพย์ที่ยกเลิกนำไปปันส่วนให้กับค่าความนิยมเป็นลำดับแรก แล้วจึงปันส่วนให้กับยอดคงเหลือของสินทรัพย์และหนี้สินตามสัดส่วน ยกเว้นสินทรัพย์บางประเภทที่มาตรฐานการรายงานทางการเงินกำหนดการวัดมูลค่าโดยเฉพาะ อาทิ สินค้าคงเหลือ สินทรัพย์ทางการเงิน สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ผลขาดทุนจากการด้อยค่าสำหรับการลดมูลค่าในครั้งแรกและผลกำไรและขาดทุนจากการวัดมูลค่าในภายหลังรับรู้ในงบกำไรขาดทุน ทั้งนี้ผลกำไรจากการวัดมูลค่าในภายหลังรับรู้ได้ไม่เกินยอดผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสมที่เคยรับรู้

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

(ซ) เงินลงทุน

เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม

เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม ในงบการเงินเฉพาะกิจการบันทึกบัญชีโดยใช้วิธีส่วนได้เสีย

เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม ในงบการเงินรวมบันทึกบัญชีตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3 (ก)

เงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุนอื่น

เงินลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดที่จัดประเภทเป็นหลักทรัพย์เพื่อขายแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรม ซึ่งอ้างอิงจากราคาเสนอซื้อขายในตลาด ขณะปิดทำการ ณ วันที่รายงาน

ราคาตามบัญชีที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงของหลักทรัพย์เพื่อขายได้บันทึกเป็นกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นและแสดงภายใต้ส่วนของผู้ถือหุ้น

เงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดที่จัดประเภทเป็นเงินลงทุนทั่วไป แสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยราคาทุน โดยเงินลงทุนทั่วไปรวมถึง เงินลงทุนชั่วคราว หมายถึง เงินฝากธนาคารประเภทฝากประจำ ตัวแลกเงินและตั๋วสัญญาใช้เงินที่มีระยะเวลาถึงกำหนดเริ่มแรกมากกว่า 3 เดือนแต่ไม่เกิน 12 เดือน

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด แสดงในราคาทุนตัดจำหน่าย

กลุ่มอินทัชจะทดสอบการด้อยค่าของเงินลงทุนเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าเงินลงทุนนั้นอาจมีการด้อยค่าเกิดขึ้น กลุ่มอินทัชจะรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่า ถ้าราคาตามบัญชีของเงินลงทุนสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน และรายการขาดทุนจากการด้อยค่าจะบันทึกรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน

ในการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายกับราคาตามบัญชีของเงินลงทุนนั้นจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนทันที เมื่อเงินลงทุนในตราสารหนี้หรือเงินลงทุนในตราสารทุนมีการจำหน่ายเพียงบางส่วน ราคาตามบัญชีของเงินลงทุนที่จำหน่ายคำนวณโดยใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักจากจำนวนหลักทรัพย์ที่จำหน่าย

(ฅ) อาคาร และอุปกรณ์

อาคารและอุปกรณ์รับรู้เมื่อเริ่มแรกตามราคาทุน หลังจากนั้นแสดงด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่า

ราคาทุน รวมถึงต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการได้มาของสินทรัพย์ ต้นทุนของการก่อสร้างสินทรัพย์ที่กลุ่มอินทัชก่อสร้างเอง รวมถึงต้นทุนของวัสดุ แรงงานทางตรง และต้นทุนทางตรงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์เพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ตามความประสงค์ ต้นทุนในการรื้อถอน การขนย้าย การบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์ และต้นทุนการกักขังเงินกู้ที่ใช้ในการก่อสร้างสินทรัพย์ให้เสร็จสมบูรณ์หรือเตรียมสินทรัพย์ให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามประสงค์

บริษัท อินทรี โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย**หมายเหตุประกอบงบการเงิน****สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561**

ต้นทุนการกู้ยืม ประกอบด้วย ดอกเบี้ยที่เกิดจากเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและจากเงินกู้ยืมทั้งระยะสั้นและระยะยาว จำนวนที่ตัดบัญชีของส่วนลดที่เกี่ยวข้องกับการกู้ยืมและจำนวนที่ตัดบัญชีของรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกู้ยืม รวมทั้งภาษีที่เกี่ยวข้อง

ส่วนประกอบของอาคารและอุปกรณ์ที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่เท่ากัน กลุ่มอินทรีจะบันทึกแต่ละส่วนประกอบดังกล่าว ที่มีนัยสำคัญแยกต่างหากจากกัน

ต้นทุนในการเปลี่ยนแทนส่วนประกอบของอาคารและอุปกรณ์จะรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการอาคารและอุปกรณ์ ถ้ามีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มอินทรีจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากรายการนั้น และสามารถวัดมูลค่าต้นทุนของรายการนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ ส่วนประกอบที่ถูกเปลี่ยนแทนจะถูกตัดจำหน่ายตามมูลค่าตามบัญชี ต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการซ่อมแซมและบำรุงรักษาอาคารและอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเมื่อเกิดขึ้น

มูลค่าคงเหลือของอาคารและอุปกรณ์ ประมาณด้วยมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับในปัจจุบันจากสินทรัพย์นั้น หากมีอายุและสภาพที่คาดว่าจะได้รับในปัจจุบันเมื่อสิ้นสุดอายุการให้ประโยชน์ และมีการสอบทานมูลค่าคงเหลือและอายุการให้ประโยชน์อย่างน้อยทุกสิ้นปีบัญชี

ค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยวิธีเส้นตรง ตามอายุการใช้งานที่ประมาณไว้ หรืออายุสัญญาเช่าในกรณีที่อายุสัญญาเช่าสั้นกว่า ดังต่อไปนี้

สิทธิการเช่าที่ดิน อาคารและส่วนปรับปรุง	5 – 30 ปี
เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและอุปกรณ์	5 – 18 ปี
ยานพาหนะ (รวมยานพาหนะภายใต้สัญญาเช่าการเงิน)	5 ปี
คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	2 – 5 ปี

กำไรและขาดทุนจากการจำหน่ายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จะคำนวณจากผลต่างของราคาเงินสดกับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ และจะรับรู้ไว้ในงบกำไรขาดทุน

(ญ) สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการประกอบด้วย สิทธิในการเรียกเก็บค่าบริการจากการให้บริการดาวเทียมภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

ค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์หรืออายุที่เหลือของสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการแล้วแต่ระยะเวลาใดจะสั้นกว่า

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการจะไม่มีการตีราคาใหม่ แต่จะมีการทบทวนราคาตามบัญชีในแต่ละปี และปรับปรุงเมื่อเกิดการด้อยค่าขึ้น

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

(ง) สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น

ค่าความนิยม

กลุ่มอินทัชวัดมูลค่าค่าความนิยมจากการรวมธุรกิจของกลุ่มอินทัชได้กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3 (ก) โดยภายหลังจากการรับรู้เมื่อรวมธุรกิจ ค่าความนิยมจะถูกวัดมูลค่าด้วยราคาทุนหักขาดทุนจากการด้อยค่า

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ๆ

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ๆ ที่กลุ่มอินทัชซื้อและมีอายุการให้ประโยชน์ทราบได้แน่นอน แสดงในราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ๆ ได้แก่ ค่าพัฒนาเทคโนโลยีของดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ค่าโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้หรือให้บริการภายในกลุ่มอินทัช ต้นทุนค่าโปรแกรมคอมพิวเตอร์ รายการที่เกิดขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิบัตร เครื่องหมายทางการค้าและใบอนุญาต ค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี (ได้แก่ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการออกหุ้นกู้และเงินกู้ยืมระยะยาว) สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ๆ ดังกล่าว ตัดจำหน่ายวิธีเส้นตรงตลอดอายุประมาณการการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องโดยมีระยะเวลาตัดจำหน่ายระหว่าง 3 - 15.75 ปี

ต้นทุนที่เกิดขึ้นของโครงการเพื่อการพัฒนา (ซึ่งเกี่ยวข้องกับการออกแบบและการทดสอบผลิตภัณฑ์ใหม่หรือที่ปรับปรุงผลิตภัณฑ์) รับรู้เป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าโครงการนั้นจะประสบความสำเร็จในการประเมินความเป็นไปได้ทั้งทางพาณิชย์กรรมและทางเทคโนโลยี และบันทึกในจำนวนไม่เกินต้นทุนที่สามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ ส่วนรายการพัฒนาอื่นรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น ต้นทุนการพัฒนาที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายไปแล้วในปีก่อนไม่สามารถรับรู้เป็นสินทรัพย์ในปีถัดไป การทยอยตัดจำหน่ายต้นทุนการพัฒนาที่บันทึกเป็นสินทรัพย์จะเริ่มต้นตั้งแต่มื่อเริ่มใช้ในการผลิตเพื่อพาณิชย์กรรม ทั้งนี้รายการในขั้นตอนการวิจัย ได้แก่ การสำรวจตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ความเข้าใจใหม่ทางด้านวิทยาศาสตร์หรือทางด้านเทคนิค รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเมื่อเกิดขึ้น

วิธีการตัดจำหน่าย ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์และมูลค่าคงเหลือ จะได้รับการทบทวนทุกสิ้นปีบัญชี

(ง) การด้อยค่า

มูลค่าสินทรัพย์ตามบัญชีของกลุ่มอินทัชได้รับการประเมิน ณ ทุกวันที่ในรายงานว่ามีข้อบ่งชี้เรื่องการด้อยค่าหรือไม่ ในกรณีที่มีข้อบ่งชี้จะทำการประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากสินทรัพย์นั้น

ค่าความนิยม สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ๆ ที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน และสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนซึ่งยังไม่พร้อมใช้ จะมีการทดสอบการด้อยค่าทุกปี โดยไม่คำนึงว่าจะมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าเกิดขึ้นหรือไม่

ขาดทุนจากการด้อยค่าจะถูกรับรู้ในงบกำไรขาดทุน เมื่อมูลค่าตามบัญชีของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

บริษัท อินทรี โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย**หมายเหตุประกอบงบการเงิน****สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561***การคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน*

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์หมายถึงราคาขายสุทธิของสินทรัพย์ หรือมูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์แล้วแต่มูลค่าใดจะสูงกว่า มูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์ประเมินจากประมาณการกระแสเงินสดสุทธิที่จะได้รับในอนาคตและคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันโดยใช้อัตราคิดลดก่อนภาษีเงินได้ เพื่อให้สะท้อนมูลค่าที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบันซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อสินทรัพย์

การกลับรายการด้อยค่า

ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์จะถูกกลับรายการ เมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนเพิ่มขึ้นในภายหลัง และการเพิ่มขึ้นนั้นสัมพันธ์โดยตรงกับขาดทุนจากการด้อยค่าที่เคยรับรู้ ขาดทุนจากการด้อยค่าจะถูกกลับรายการไม่เกินกว่าจำนวนของการด้อยค่าที่เคยรับรู้ สำหรับขาดทุนจากการด้อยค่าของความนิยมจะไม่มี การปรับปรุงกลับรายการ

(ฐ) สัญญาเช่าระยะยาว*สัญญาเช่าระยะยาว - กรณีที่กลุ่มอินทรีเป็นผู้เช่า*

สัญญาเช่าสินทรัพย์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุน ณ วันที่ทำสัญญาเช่าด้วยมูลค่ายุติธรรมสุทธิของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่าโดยจำนวนเงินงวดที่ต้องจ่ายในแต่ละงวดจะบันทึกเป็นหนี้สินและค่าใช้จ่ายทางการเงินเพื่อให้ได้อัตราดอกเบี้ยคงที่ต่อหนี้สินคงค้างอยู่ ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สิน ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์นั้น หรือตามอายุของสัญญาเช่า แล้วแต่ระยะเวลาใดจะน้อยกว่า อย่างไรก็ตาม หากแน่ใจได้ตามสมควรว่าผู้เช่าจะเป็นเจ้าของอาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่สิ้นสุดแห่งสัญญาเช่า ค่าเสื่อมราคาจะคิดจากอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์นั้น

สัญญาเช่าสินทรัพย์ซึ่งผู้ให้เช่าเป็นผู้รับความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของเป็นส่วนใหญ่ ถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน เงินที่ต้องจ่ายภายใต้สัญญาเช่าดังกล่าว (สุทธิจากสิ่งตอบแทนจูงใจที่ได้รับจากผู้ให้เช่า) จะบันทึกในงบกำไรขาดทุน โดยใช้วิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการยกเลิกสัญญาเช่าดำเนินงานก่อนหมดอายุการเช่า เช่น เงินเพิ่มที่ต้องจ่ายให้แก่ผู้ให้เช่า จะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีที่การยกเลิกนั้นเกิดขึ้น

สัญญาเช่าระยะยาว - กรณีที่กลุ่มอินทรีเป็นผู้ให้เช่า

สินทรัพย์ที่ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานรวมแสดงอยู่ในอาคาร และอุปกรณ์ในงบแสดงฐานะการเงิน และตัดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ด้วยเกณฑ์เดียวกันกับที่ใช้กับรายการอาคารและอุปกรณ์ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกันของกลุ่มอินทรี

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

(ท) เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นแสดงในราคาทุน

(ฅ) หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย

หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยบันทึกเริ่มแรกในมูลค่ายุติธรรมหักค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการเกิดหนี้สิน ภายหลังจากการบันทึกหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจะบันทึกต่อมาโดยวิธีราคาทุนตัดจำหน่าย ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการเกิดหนี้สินจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนตลอดอายุการกู้ยืมโดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

(ณ) ผลประโยชน์ของพนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้น

ภาระผูกพันเกี่ยวกับผลประโยชน์ระยะสั้น วัดมูลค่าโดยมิได้คิดลดกระแสเงินสด โดยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อพนักงานทำงานให้ และรับรู้หนี้สินด้วยมูลค่าที่คาดว่าจะจ่ายชำระ

ผลประโยชน์ระยะยาว

ผลประโยชน์หลังจากออกจากงาน – โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้

ภาระผูกพันเกี่ยวกับผลประโยชน์หลังจากออกจากงานที่ต้องชดเชยตามกฎหมายแรงงาน กลุ่มอินทัชรับรู้ในงบการเงินด้วยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ซึ่งคำนวณโดยใช้หลักคณิตศาสตร์ประกันภัยเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นสาระสำคัญในข้อสมมติที่ใช้ในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

กำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เกิดขึ้นจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นทั้งจำนวน และรับรู้ค่าใช้จ่ายของผลประโยชน์พนักงานในกำไรหรือขาดทุน

ผลประโยชน์หลังจากออกจากงาน – โครงการสมทบเงินที่กำหนดไว้

กลุ่มอินทัชจัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพซึ่งเป็นลักษณะของแผนการจ่ายสมทบตามที่ได้กำหนดการจ่ายสมทบไว้แล้ว สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกไปจากสินทรัพย์ของกลุ่มอินทัชและได้รับการบริหารโดยผู้จัดการกองทุนภายนอก กองทุนสำรองเลี้ยงชีพดังกล่าวได้รับเงินสะสมเข้ากองทุนจากพนักงานและเงินสมทบจากกลุ่มอินทัช เงินจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดรายการนั้น

(ด) การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์

การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ บริษัทวัดมูลค่าของรายการจ่าย โดยอ้างอิงกับมูลค่ายุติธรรมของตราสารทุนที่ออกให้ ซึ่งวัดมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ให้สิทธิแก่พนักงาน

การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ที่ชำระด้วยตราสารทุน จะทยอยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายพนักงานในงบกำไรขาดทุนพร้อม ๆ ไปด้วยการเพิ่มขึ้นของ “ทุนสำรองอื่น-การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์” ในส่วนของผู้ถือหุ้น ตลอดระยะเวลาที่พนักงานต้อง

บริษัท อินทรี โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย**หมายเหตุประกอบงบการเงิน****สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561**

ปฏิบัติตามเงื่อนไขผลงานหรือบริการที่ตกลงกัน จำนวนที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายจะถูกปรับปรุงเพื่อให้สะท้อนถึงจำนวนสิทธิซื้อหุ้นที่แท้จริงซึ่งออกให้เมื่อเข้าเงื่อนไขผลงานหรือการให้บริการที่ไม่ใช่เงื่อนไขเรื่องตลาดทุน

การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ที่ชำระด้วยเงินสด จะทยอยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายพนักงานในงบกำไรขาดทุนพร้อม ๆ กับการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน ตลอดระยะเวลาที่พนักงานมีสิทธิได้รับชำระอย่างไม่มีเงื่อนไข หนี้สินถูกวัดมูลค่าใหม่ทุก ๆ วันที่ในรายงานและวันที่จ่ายชำระ การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายพนักงานในกำไรหรือขาดทุน

(ต) ประมาณการหนี้สิน

ประมาณการหนี้สินและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น จะถูกรับรู้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากลุ่มอินทรีต้องสูญเสียทรัพยากรออกไป โดยใช้มูลค่าที่คาดว่าจะจ่ายชำระในปัจจุบัน ณ วันที่รายงาน ประมาณการหนี้สินพิจารณาจากการคิดลดกระแสเงินสดที่จะจ่ายในอนาคตโดยใช้อัตราคิดลดในตลาดปัจจุบันก่อนคำนึงถึงภาษี เงินได้ เพื่อให้สะท้อนจำนวนที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบันซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อหนี้สิน ประมาณการหนี้สินส่วนที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากเวลาที่ผ่านไปรับรู้เป็นต้นทุนทางการเงิน

ประมาณการค่าประกันความเสียหายจะบันทึกเมื่อได้ขายสินค้าหรือให้บริการแก่ลูกค้าแล้ว ประมาณการค่าใช้จ่ายพิจารณาจากประวัติการจ่ายค่าประกันความเสียหาย และปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายดังกล่าว

(ถ) รายได้**การรับรู้รายได้**

รายได้จากการขายรับรู้เมื่อได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของสินค้าที่มีนัยสำคัญไปให้กับผู้ซื้อ และรายได้จากการให้บริการรับรู้เมื่อมีการให้บริการ รายได้ตามสัญญาให้บริการระยะยาว รับรู้ตามอัตราร้อยละของงานที่เสร็จ ทั้งนี้จะไม่รับรู้รายได้ถ้ายังมีการควบคุมหรือบริหารสินค้าที่ขายไปแล้ว หรือมีความไม่แน่นอนที่มีนัยสำคัญในการได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากการขายหรือการให้บริการ หรือไม่อาจวัดมูลค่าของจำนวนรายได้และต้นทุนที่เกิดขึ้นได้อย่างน่าเชื่อถือ หรือมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนที่จะต้องรับคืนสินค้า

รายได้จากการขายอุปกรณ์เทคโนโลยีพร้อมติดตั้งรับรู้ด้วยวิธีอ้างอิงกับขั้นความสำเร็จของงาน ขั้นความสำเร็จของงานวัดด้วยอัตราส่วนของต้นทุนของมูลค่างานที่ทำเสร็จจนถึงปัจจุบันคิดเทียบกับประมาณการต้นทุนของมูลค่างานทั้งหมด รายการขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทันทีเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ต้นทุนมูลค่างานทั้งหมดจะมีมูลค่าเกินกว่ารายได้จากค่างานทั้งหมด

รายได้จากการให้บริการวงจรดาวเทียมและบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจดาวเทียม บริการอินเทอร์เน็ตและบริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจอินเทอร์เน็ต และบริการโทรศัพท์ รับรู้เมื่อให้บริการแก่ลูกค้า และมีความแน่นอนในการได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากการให้บริการนั้น

รายได้จากการให้เช่าอุปกรณ์รับรู้รายได้ภายในระยะเวลาและอัตราที่กำหนดในสัญญาเช่า

รายได้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง เว้นแต่จะมีความไม่แน่นอนในการรับชำระ

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เงินปันผลรับจะบันทึกเป็นรายได้เมื่อมีสิทธิได้รับเงินปันผล

(ท) ต้นทุนทางการเงิน

ต้นทุนทางการเงินประกอบด้วยดอกเบี้ยจ่ายของเงินกู้ยืมและประมาณการหนี้สินส่วนที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากเวลาที่ผ่านมา และสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่ายรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

ต้นทุนการกู้ยืมที่ไม่ได้เกี่ยวกับการได้มา การก่อสร้างหรือการผลิตสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไข รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน โดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

(ธ) ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปี ประกอบด้วยภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีรับรู้ในงบกำไรขาดทุน เว้นแต่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรายการที่เกี่ยวข้องในการรวมธุรกิจหรือรายการที่รับรู้โดยตรงในส่วนของผู้ถือหุ้นหรือกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

ภาษีเงินได้ปัจจุบันได้แก่ภาษีที่คาดว่าจะจ่ายชำระโดยคำนวณจากกำไรประจำปีที่ต้องเสียภาษี โดยใช้อัตราภาษีที่ประกาศใช้ ณ วันที่รายงาน

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

กลุ่มอินทัชบันทึกบัญชีภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยวิธีหนี้สินตามงบแสดงฐานะการเงิน โดยคำนวณจากผลแตกต่างชั่วคราวที่เกิดขึ้นระหว่างฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินกับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินเหล่านั้น โดยใช้อัตราภาษีที่ประกาศใช้หรือที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ ณ วันที่รายงาน

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะบันทึกต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากำไรเพื่อเสียภาษีในอนาคตจะมีจำนวนเพียงพอกับการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีดังกล่าว ทั้งนี้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะถูกปรับลดลงเท่าที่ประโยชน์ทางภาษีจะมีโอกาสถูกใช้จริง

4 รายการที่เกิดขึ้นและยอดคงเหลือกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ได้แก่ บุคคลและหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุม หรือถูกควบคุมไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งกระทำผ่านบริษัทที่ทำหน้าที่ถือหุ้น บริษัทย่อย และกิจการที่เป็นบริษัทย่อยในเครือเดียวกัน นอกจากนี้ กิจการที่เกี่ยวข้องกันยังรวมรวมถึงบริษัทร่วมและบุคคลที่มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญกับกิจการไม่ว่าจะเป็นโดยตรงหรือทางอ้อม ผู้บริหารสำคัญของกิจการรวมตลอดทั้งสมาชิกในครอบครัวที่ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าวซึ่งมีอำนาจชักจูง หรืออาจถูกชักจูงให้ปฏิบัติตามบุคคลดังกล่าว และกิจการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลข้างต้น ในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันแต่ละรายการ บริษัทคำนึงถึงเนื้อหาของความสัมพันธ์มากกว่ารูปแบบทางกฎหมาย

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย**หมายเหตุประกอบงบการเงิน****สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561**

รายการค้าที่เกิดขึ้นในกลุ่มอินทัช หมายถึง รายการค้าที่เกิดขึ้นในบริษัท บริษัทย่อย กิจกรรมที่ควบคุมร่วมกัน และบริษัทร่วม รวมถึงรายการระหว่างกันของกลุ่มอินทัชกับผู้บริหารและกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่นของบริษัท ตลอดจนรายการกับกลุ่มผู้ถือหุ้นใหญ่จะแสดงเป็นรายการกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

กลุ่มอินทัชได้ดำเนินการค้าตามปกติกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน โดยที่กลุ่มอินทัชได้คิดราคาซื้อ/ขายสินค้าและบริการกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ตามราคาที่ยียบเท่ากับราคาที่เกิดขึ้นกับบุคคลภายนอก โดยมีเงื่อนไขต่าง ๆ ตามปกติธุรกิจ

บริษัทที่เกี่ยวข้องกันที่เพิ่มขึ้น/ลดลงในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีดังนี้

ชื่อกิจการ	ลักษณะความสัมพันธ์
บริษัทในกลุ่มอินทัชที่เพิ่มขึ้นในระหว่างปี	
บริษัท วายดีเอ็ม (ไทยแลนด์) จำกัด (“วายดีเอ็ม”)	บริษัทร่วม
บริษัท วีวีอาร์ เอเชีย จำกัด (“วีวีอาร์เอเชีย”)	บริษัทร่วม
บริษัท ซ็อคเก็ต คาร์ด เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด (“ซ็อคเก็ต คาร์ด”)	บริษัทร่วม
บริษัท อีคาร์ทสตูดิโอ จำกัด (“อีคาร์ท”)	บริษัทร่วม
บริษัทในกลุ่มอินทัชที่ลดลงในระหว่างปี	
บริษัท ซินโนส จำกัด (“ซินโนส”)	บริษัทร่วม

รายการที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน สรุปได้ดังนี้

การขายเงินลงทุนในบริษัทย่อย

เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2561 บริษัท ไทย แอดวานซ์ อินโนเวชั่น จำกัด (“ไทยเอไอ”) (เดิมชื่อ บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด (“ดีทีวี”)) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของไทยคม ได้ขายหุ้นสามัญทั้งหมดที่ถืออยู่ในบริษัท ซีเอส ด็อกซิโนไฟ จำกัด (มหาชน) (“ซีเอสแอล”) ให้แก่ บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด (“เอดับบลิวเอ็น”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของเอไอเอส ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 10 และข้อ 11 ส่งผลให้สถานะเงินลงทุนในซีเอสแอลของบริษัทเปลี่ยนจากบริษัทย่อยทางอ้อมเป็นบริษัทร่วมทางอ้อมตั้งแต่วันที่หุ้นสามัญทั้งหมดที่ถืออยู่ในซีเอสแอลได้ถูกขายให้แก่เอดับบลิวเอ็น

หน่วย: ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม	2561	2560	2561	2560
รายได้จากการขายและบริการ				
บริษัทย่อย				
รายได้ดอกเบี้ยและอื่น ๆ	-	-	6	3

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 หมายเหตุประกอบงบการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย: ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม				
รายได้จากการขายและบริการ				
<i>การร่วมค้า</i>				
รายได้ดอกเบี้ย	102	90	-	-
รายได้จากการให้เช่า	12	15	-	-
รายได้ค่าที่ปรึกษาและอื่น ๆ	10	11	-	-
	124	116	-	-
บริษัทร่วม				
รายได้จากการให้บริการเสริมบน				
โทรศัพท์เคลื่อนที่	11	138	-	-
รายได้จากการให้บริการโปรแกรม				
คอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผลทางบัญชี	103	121	-	-
รายได้จากการให้เช่าช่องสัญญาณ	51	62	-	-
รายได้จากการขายและติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้า	16	-	-	-
รายได้จากการเชื่อมโยงสัญญาณ				
โทรทัศน์ผ่านดาวเทียม	4	-	-	-
รายได้จากการให้บริการศูนย์บริการ				
ลูกค้าสัมพันธ์และเสียง	4	61	-	-
รายได้จากการให้เช่าและอื่น ๆ	17	13	3	1
	206	395	3	1
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
รายได้จากการให้เช่า	-	1	-	-

บริษัท อินทรี โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย: ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม				
การซื้อสินค้าและบริการ				
บริษัทย่อย				
ค่าใช้บริการโปรแกรมคอมพิวเตอร์				
เพื่อประมวลผลทางบัญชีและอื่นๆ	-	-	2	3
การร่วมค้า				
ค่าเช่าและค่าใช้จ่ายอื่น	5	6	-	-
บริษัทร่วม				
ค่าเช่าและค่าใช้จ่ายอื่น	11	26	3	2
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ค่าเช่าและค่าใช้จ่ายอื่น	-	6	-	-
รายการเงินปันผลรับและจ่าย				
เงินปันผลรับ				
บริษัทย่อย	-	-	623	321
บริษัทร่วม	8,840	9,381	8,840	9,381
	8,840	9,381	9,463	9,702
เงินปันผลจ่าย				
กรรมการบริษัท	1	1	1	1
ผู้ถือหุ้นใหญ่รายใหญ่สูงสุดของ				
บริษัทและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	2,180	2,443	2,180	2,443
	2,181	2,444	2,181	2,444

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 หมายเหตุประกอบงบการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ยอดคงเหลือกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน มีดังนี้

หน่วย: ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ				
บริษัทร่วม	37	5	-	-
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	53	54	-	-
รวม	90	59	-	-
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(53)	(54)	-	-
สุทธิ	37	5	-	-
รายได้ค้างรับ				
บริษัทร่วม	5	13	-	-
ลูกหนี้อื่น				
บริษัทย่อย	-	-	1	1
บริษัทร่วม	1	-	1	-
รวม	1	-	2	1
ลูกหนี้เงินทดรองจ่ายและเงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
การร่วมค้า	43	91	-	-
บริษัทร่วม	12	-	12	-
รวม	55	91	12	-
เงินลงทุนระยะสั้นในหุ้นกู้ของกิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ผ่านกองทุนส่วนบุคคลที่บริหารโดยบริษัทจัดการกองทุนอิสระ				
บริษัทย่อย	-	-	68	118
บริษัทร่วม	63	23	63	23
รวม	63	23	131	141

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย: ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี				
การร่วมค้า	486	245	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
การร่วมค้า	1,457	1,712	-	-

รายการเคลื่อนไหวสำหรับเงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ซึ่งแสดงรวมเป็นส่วนหนึ่งของลูกหนี้เงินทดรองจ่ายและเงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน) มีดังนี้

หน่วย: ล้านบาท

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ยอดคงเหลือยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม	-	18	-	-
รับชำระ	-	(18)	-	-
ให้กู้ยืม	12	-	12	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	12	-	12	-

ในปี 2560 เงินให้กู้ยืมเป็นเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่การร่วมค้าแห่งหนึ่ง โดยมีกำหนดชำระคืนเมื่อทวงถาม และคิดดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมในอัตราลอยตัวโดยอ้างอิงกับ ธนาคาร ณ ตลาดลอนดอน (London Inter-Bank Offered Rate) ("LIBOR") บวกอัตราส่วนเพิ่ม

ในปี 2561 เงินให้กู้ยืมเป็นเงินให้กู้ยืมระยะสั้น ชนิดแปลงสภาพได้ แก่บริษัทร่วมแห่งหนึ่ง โดยมีกำหนดชำระคืนภายในหนึ่งปี และคิดดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมในอัตราคงที่โดยเทียบเคียงได้กับอัตราดอกเบี้ยในตลาด

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

รายการเคลื่อนไหวสำหรับเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน มีดังนี้

หน่วย: ล้านบาท		
งบการเงินรวม		
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	2561	2560
ยอดคงเหลือยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม	1,957	2,146
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	(14)	(189)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	1,943	1,957

เงินให้กู้ยืมเป็นเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่การร่วมค้าแห่งหนึ่ง โดยมีอายุสัญญา 10 ปี และคิดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมลอยตัวโดยอ้างอิงกับ LIBOR บวกอัตราส่วนเพิ่ม

หน่วย: ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย				
บริษัทร่วม	2	1	-	-
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	1	-	-
รวม	2	2	-	-
เจ้าหนี้อื่น				
การร่วมค้า	3	5	-	-
บริษัทร่วม	5	6	-	-
รวม	8	11	-	-
เจ้าหนี้เงินทรองจ่ายจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทร่วม	1	2	1	1
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น				
บริษัทร่วม	2	3	-	-

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

คำตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

คำตอบแทนกรรมการและผู้บริหารสำคัญ สรุปได้ดังนี้

หน่วย: ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	2561	2560	2561	2560
ผลประโยชน์ระยะสั้น				
คำตอบแทนกรรมการ	60	67	36	37
คำตอบแทนผู้บริหารสำคัญ	60	106	25	31
รวมคำตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร	120	173	61	68
ผลประโยชน์ระยะยาว				
ผลประโยชน์ที่แสดงรวมในค่าใช้จ่ายในการบริหาร				
- ต้นทุนบริการปัจจุบัน	3	4	2	2
- การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	4	13	4	9
ผลประโยชน์ที่แสดงรวมในต้นทุนทางการเงิน				
- ดอกเบี้ยจากภาระผูกพัน	2	2	1	1
รวมผลประโยชน์ระยะยาวของผู้บริหาร	9	19	7	12
รวม	129	192	68	80

คำตอบแทนกรรมการประกอบด้วย คำตอบแทนรายเดือน เบี้ยประชุม เบี้ยเลี้ยง และโบนัส ซึ่งจ่ายให้ประธานกรรมการ กรรมการอิสระ กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร คำตอบแทนกรรมการดังกล่าวได้รับอนุมัติจากที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปีของบริษัทและกลุ่มอินทัช

ภาระผูกพันและสัญญาสำคัญที่ทำกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ภาระผูกพันที่สำคัญอื่น ๆ ที่มีต่อกิจการที่เกี่ยวข้องกันมีดังนี้

- บริษัทและบริษัทร่วมบางแห่งได้ทำสัญญากับบริษัทย่อยรายหนึ่ง โดยบริษัทย่อยมีภาระผูกพันในการให้บริการบำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผลทางบัญชี โดยสัญญามีกำหนด 1 ปี และต่ออายุได้อีกคราวละ 1 ปี คู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 เดือน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและ บริษัทร่วมไม่มีภาระผูกพันต่อบริษัทย่อยที่จะต้องชำระค่าบริการดังกล่าว เนื่องจากครบกำหนดสัญญา ปัจจุบันอยู่ระหว่างการต่ออายุสัญญา
- บริษัทย่อยได้ทำสัญญาในการดำเนินธุรกิจทางด้านดาวเทียมกับบริษัทร่วม โดยบริษัทย่อยมีภาระผูกพันในการให้บริการเช่าช่องสัญญาณดาวเทียม (Transponder) ให้บริการดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทร่วมมีภาระผูกพันต่อบริษัทย่อยที่จะต้องชำระค่าบริการดังกล่าวตามสัญญาอีกเป็นจำนวนประมาณ 9 ล้านบาท (2560: ประมาณ 14 ล้านบาท)

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 หมายเหตุประกอบงบการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

5 ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระแสเงินสด

รายการที่ไม่เป็นตัวเงินที่มีสาระสำคัญมีดังนี้

หน่วย: ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
ซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และ				
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนส่วนที่ยังค้างชำระ	15	26	-	4

6 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
เงินสดในมือ	105	26	-	-
เงินฝากกระแสรายวันและเงินฝากออมทรัพย์	2,432	1,924	144	206
เงินฝากประจำ เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง	535	311	-	-
รวม	3,072	2,261	144	206
อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (ร้อยละต่อปี)	0.7	0.6	0.3	0.3

7 เงินลงทุนอื่น

หน่วย: ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
เงินลงทุนชั่วคราว				
เงินฝากระยะสั้น	2,675	2,819	401	316
ตราสารหนี้ที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย	4,466	3,338	1,368	1,347
	7,141	6,157	1,769	1,663

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย: ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
เงินลงทุนระยะยาวอื่น (รวมเงินลงทุนภายใต้โครงการ Venture Capital ที่ไม่เข้าเงื่อนไขการจัดประเภทเป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม)				
เงินลงทุนทั่วไปในบริษัทอื่น	67	81	67	81
หัก ขาดทุนจากการด้อยค่าเงินลงทุน	(25)	(31)	(25)	(31)
	42	50	42	50
รวม	7,183	6,207	1,811	1,713

เงินลงทุนในเงินฝากระยะสั้น มีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงถ่วงน้ำหนักร้อยละ 1.4 ต่อปี (2560: ร้อยละ 1.5 ต่อปี) ในงบการเงินรวม และร้อยละ 1.5 ต่อปี (2560: ร้อยละ 1.5 ต่อปี) ในงบการเงินเฉพาะกิจการ

เงินลงทุนชั่วคราวในตราสารหนี้ที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย มีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงถ่วงน้ำหนัก ร้อยละ 1.7 ต่อปี ในงบการเงินรวม (2560: ร้อยละ 2.3 ต่อปี) และมีอัตราร้อยละ 2.0 ต่อปี ในงบการเงินเฉพาะกิจการ (2560: ร้อยละ 2.1 ต่อปี)

8 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

หน่วย: ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
ลูกหนี้การค้า				
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ	1,983	1,769	-	-
รายได้ค้างรับ	650	435	-	-
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(1,077)	(754)	-	-
	1,556	1,450	-	-
ลูกหนี้อื่น	469	356	15	11
รวม	2,025	1,806	15	11

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 หมายเหตุประกอบงบการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย: ล้านบาท

งบการเงินรวม

		31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
หมายเหตุ			
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ			
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	4	90	59
บุคคลหรือกิจการอื่น ๆ		1,893	1,710
รวม		1,983	1,769
รายได้ค้างรับ			
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	4	5	13
บุคคลหรือกิจการอื่น ๆ		645	422
รวม		650	435
รวมลูกหนี้การค้าและรายได้ค้างรับ		2,633	2,204
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ		(1,077)	(754)
สุทธิ		1,556	1,450

การวิเคราะห์อายุของลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับมีดังนี้

หน่วย: ล้านบาท

งบการเงินรวม

		31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
ยังไม่ครบกำหนดชำระ		156	259
เกินกำหนดชำระ :			
น้อยกว่า 3 เดือน		422	427
3 - 6 เดือน		242	395
6 - 12 เดือน		257	390
มากกว่า 12 เดือน		906	298
รวม		1,983	1,769
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ		(1,077)	(754)
สุทธิ		906	1,015

บริษัท อินทรี โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ลูกหนี้อื่น ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	55	52	3	4
ดอกเบี้ยค้างรับและรายได้ค้างรับอื่น	40	30	2	2
เงินจ่ายล่วงหน้า	181	181	-	-
เงินมัดจำ	27	27	1	1
อื่น ๆ	166	66	9	4
รวม	469	356	15	11

9 สินค้าคงเหลือ

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
วัตถุดิบ	45	47	-	-
งานระหว่างทำ	15	15	-	-
สินค้าสำเร็จรูป	154	158	-	-
	214	220	-	-
หัก ค่าเผื่อสินค้าล้าสมัย	(92)	(95)	-	-
สุทธิ	122	125	-	-

10 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนหรือกลุ่มสินทรัพย์ที่จะจำหน่ายที่จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย

กลุ่มอินทรีจัดประเภทสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับซีเอสแอล ซึ่งเคยเป็นบริษัทย่อยทางอ้อมของไทยคม และที่เกี่ยวข้องกับแมทซ์ บอกรี ซึ่งอยู่ระหว่างการชำระบัญชี เป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนหรือกลุ่มสินทรัพย์ที่จะจำหน่ายที่จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขายในงบการเงินรวมของกลุ่มอินทรี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ทั้งนี้กลุ่มอินทรีได้ตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับซีเอสแอลออกจากงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เนื่องจากหุ้นสามัญทั้งหมดที่ถืออยู่ในซีเอสแอลได้ถูกขายให้แก่เอดับบลิวเอ็น ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของเอไอเอส ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 11

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ฐานะการเงินของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนหรือกลุ่มสินทรัพย์ที่จะจำหน่ายที่จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย และหนี้สินที่รวมในกลุ่มสินทรัพย์ที่จะจำหน่ายที่จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขายที่แสดงในงบการเงินรวม มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท	
งบการเงินรวม	
31 ธันวาคม 2560	
ฐานะการเงินของซีเอสแอล	
สินทรัพย์	
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	330
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	444
สินค้าคงเหลือ	44
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	873
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	69
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	52
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	23
รวม	1,835
หนี้สิน	
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	250
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	562
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	60
ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย	7
เงินกู้ยืมระยะยาว	2
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	155
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	19
รวม	1,055

		หน่วย : ล้านบาท	
		งบการเงินรวม	
		31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
ฐานะการเงินของแมทซ์บ็อกซ์			
สินทรัพย์			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		53	52
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น		-	1
รวม		53	53

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

11 เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม

รายการเคลื่อนไหวของเงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินลงทุนในบริษัทย่อย				
ยอดคงเหลือยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม	-	-	6,430	7,998
ส่วนแบ่งขาดทุนจากการลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	-	-	(254)	(1,128)
ปรับปรุงมูลค่าเงินลงทุนจากการขายเงินลงทุนระหว่างกัน	-	-	315	-
ส่วนเกินจากการลดสัดส่วนจากการลงทุนที่เกิดขึ้นจริง	-	-	(351)	-
เงินปันผลรับ	-	-	(623)	(321)
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-	-	(5)	-
ปรับปรุงการแปลงค่างบการเงินต่างประเทศและอื่น ๆ	-	-	(25)	(119)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	-	-	5,487	6,430
เงินลงทุนในการร่วมค้า				
ยอดคงเหลือยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม	1,439	1,555	-	-
ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	76	141	-	-
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-	(78)	-	-
ปรับปรุงการแปลงค่างบการเงินต่างประเทศ	(32)	(179)	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	1,483	1,439	-	-
เงินลงทุนในบริษัทร่วม				
ยอดคงเหลือยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม	21,539	18,342	21,539	18,342
ซื้อเงินลงทุน	110	88	110	88
ซื้อเงินลงทุนโดยการชำระด้วยหุ้นในเงินลงทุน				
ในบริษัทร่วมและเงินลงทุนระยะยาวอื่น	20	-	20	-
ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	12,019	12,140	12,019	12,140
ปรับปรุงมูลค่าเงินลงทุนจากการขายเงินลงทุนระหว่างกัน	(315)	-	(315)	-
เงินปันผลรับ	(8,840)	(9,381)	(8,840)	(9,381)
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	15	350	15	350
การเปลี่ยนแปลงในสัดส่วนที่ถือโดย				
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในบริษัทร่วม	(270)	-	(270)	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	24,278	21,539	24,278	21,539

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เงินลงทุนในการร่วมค้าและบริษัทร่วม และเงินปันผลรับสำหรับปี มีดังนี้

งบการเงินรวม									
	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ		ทุนชำระแล้ว		วิธีราคาทุน		วิธีส่วนได้เสีย		เงินปันผลรับ
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่
	(ร้อยละ)		(หน่วย : ล้านบาท)		(ล้านบาท)		(ล้านบาท)		(ล้านบาท)
การร่วมค้า									
SHEN	51.00	51.00	15	15	138	138	1,444	1,356	-
ไฮ ซีอเป็ง	51.00	51.00	500	500	255	255	39	83	-
รวม					393	393	1,483	1,439	-
บริษัทร่วม									
เอไอเอส	40.45	40.45	2,973	2,973	8,382	8,382	23,926	21,293	9,381
เงินลงทุนในโครงการ Venture Capital*					417	309	352	246	-
รวม					8,799	8,691	24,278	21,539	9,381
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า					(57)	(80)	-	-	-
สุทธิ					8,742	8,611	24,278	21,539	9,381

*ไม่รวมเงินลงทุนในตลาดหลักทรัพย์และเงินลงทุนอื่นภายใต้โครงการ Venture Capital

บริษัท อินทรี โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม และเงินปันผลรับสำหรับปี สิ้นสุดนี้

งบการเงินเฉพาะกิจการ

บริษัทย่อย	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ		ทุนชำระแล้ว		วิธีราคาทุน		วิธีส่วนได้เสีย		เงินปันผลรับ	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(หน่วย : ล้านบาท)	(หน่วย : ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)
ไทยคม	41.13	41.14	บาท	5,480	3,613	5,262	6,161	613	316	
ไอทีวี	52.92	52.92	บาท	6,033	3,297	-	-	-	-	
ไอทีโอเอส	99.99	99.99	บาท	10	10	119	119	10	5	
แมทซ์บอกร์	99.99	99.99	บาท	59	122	53	53	-	-	
อินทรี มีเดีย	99.99	99.99	บาท	279	279	53	97	-	-	
รวม					7,321	5,487	6,430	623	321	
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า					(3,369)	-	-	-	-	
สุทธิ					3,952	5,487	6,430	623	321	
บริษัทร่วม										
เอไอเอส	40.45	40.45	บาท	2,973	8,382	23,926	21,293	8,840	9,381	
เงินลงทุนในโครงการ Venture Capital*					417	352	246	-	-	
รวม					8,799	24,278	21,539	8,840	9,381	
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า					(57)	-	-	-	-	
สุทธิ					8,742	24,278	21,539	8,840	9,381	

*ไม่รวมเงินลงทุนในตลาดหลักทรัพย์และเงินลงทุนอื่นภายใต้โครงการ Venture Capital

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ของกลุ่มอินทัช มีดังนี้

การขายหุ้นสามัญในซีเอสแอล

เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2561 ไทยเอไอ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของไทยคม ได้ขายหุ้นสามัญทั้งหมดที่ถืออยู่ในซีเอสแอล จำนวน 250,099,990 หุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 42.07 ของหุ้นที่ออกและชำระเต็มมูลค่าแล้ว ให้แก่ เอดับบลิวเอ็น ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของเอไอเอส ในราคาเสนอซื้อ 7.80 บาทต่อหุ้น คิดเป็นมูลค่า 1,951 ล้านบาท โดย ณ วันที่ขายหุ้น มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สุทธิตามงบการเงินรวมของซีเอสแอล แสดงตามรายการดังต่อไปนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
สินทรัพย์รวม		1,842
หนี้สินรวม		1,020
สินทรัพย์สุทธิ		822
หัก ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		(475)
สินทรัพย์สุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่		347
สิ่งตอบแทนที่ได้รับจากการขาย-สุทธิ		
สิ่งตอบแทนที่ได้รับจากการขาย	1,951	
หัก ค่าใช้จ่ายในการขาย	(5)	1,946
ปรับปรุงรายการระหว่างกัน		
รับรู้ส่วนเกินจากการลดสัดส่วนการลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	351	
ตัดกำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนระหว่างกันที่ยังไม่เกิดขึ้น	(315)	36
กำไรจากการขายเงินลงทุน		1,635

เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2561 ที่ประชุมสามัญประจำปีของผู้ถือหุ้นของซีเอสแอล มีมติอนุมัติการเพิกถอนหลักทรัพย์ของซีเอสแอล ออกจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

โดยเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2561 ซีเอสแอลได้ยื่นแบบคำขอถอนหุ้นออกจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนใน ตลท. ต่อคณะกรรมการ ตลท. ต่อมาเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2561 ซีเอสแอลได้รับจดหมายอนุมัติการขอเพิกถอนหลักทรัพย์ของซีเอสแอลจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนจาก ตลท. ตามที่ ซีเอสแอลได้ยื่นแบบคำขอดังกล่าว โดยมีเงื่อนไขให้ซีเอสแอลดำเนินการให้ผู้จัดทำคำเสนอซื้อ คือ เอดับบลิวเอ็น จัดทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ของซีเอสแอลจากผู้ถือหุ้น ตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด โดยเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาซื้อขายของการเสนอซื้อหลักทรัพย์ในวันที่ 6 กรกฎาคม 2561 เอดับบลิวเอ็น ถือหุ้นสามัญของ ซีเอสแอล เป็นจำนวนทั้งสิ้น 588,329,400 หุ้น หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 98.96 ของหุ้นที่ออกและชำระแล้วทั้งหมดของซีเอสแอล และตั้งแต่วันที่ 26 กรกฎาคม 2561 เป็นต้นไป หุ้นสามัญของซีเอสแอลได้ถูกเพิกถอนจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนใน ตลท.

บริษัท อินทรี โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

การลงทุนในโครงการ Venture Capital ของบริษัท

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทได้ลงทุนในโครงการ Venture Capital เพิ่มเติม ดังนี้

ชื่อบริษัท	การลงทุนในหุ้นเพิ่มทุน	
	จำนวนหุ้น (หุ้น)	สัดส่วน (ร้อยละ)
บริษัท วายดีเอ็ม (ประเทศไทย) จำกัด (“วายดีเอ็ม”)	1,537	8.11
บริษัท วีวีอาร์ เอเชีย จำกัด (“วีวีอาร์เอเชีย”)	2,000	10.00
บริษัท ซ็อคโก้ คาร์ต เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด (“ซ็อคโก้ คาร์ต”)	10,668	20.00
บริษัท อีคาร์ทสตูดิโอ จำกัด (“อีคาร์ท”)	166,997	11.43

12 ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของการร่วมการงานและบริษัทร่วมที่สำคัญ

เงินลงทุนในการร่วมการงาน-การร่วมค้า

Shenington Investment Pte Limited (“SHEN”)

SHEN เป็นการร่วมค้าของไทยคม และบริษัท เอเชีย โมบายส์ โฮลดิ้งส์ พีทีอี จำกัด (“เอเชียเอ็มเอช”) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สัดส่วนการถือหุ้นใน SHEN ของไทยคม และ เอเชียเอ็มเอช เป็นร้อยละ 51 และ ร้อยละ 49 ตามลำดับ

บริษัท ไฮ ซีอปปิง จำกัด (“ไฮ ซีอปปิง”)

ไฮ ซีอปปิง เป็นการร่วมค้าของอินทรี มีเดีย และ ฮุนได โฮมซีอปปิง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สัดส่วนการถือหุ้นในไฮ ซีอปปิง ของอินทรี มีเดีย และ ฮุนได โฮมซีอปปิง เป็นร้อยละ 51 และ ร้อยละ 49 ตามลำดับ

ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของการร่วมค้า ซึ่งปรับปรุงด้วยการปรับมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ซื้อ และความแตกต่างของนโยบายการบัญชี (ถ้ามี) มีดังนี้ (กลุ่มอินทรีไม่มีเงินลงทุนในการร่วมค้าซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ดังนั้นจึงไม่มีราคาปิดที่เปิดเผยต่อสาธารณชน)

	SHEN		ไฮ ซีอปปิง	
	หน่วย : ล้านบาท			
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
สินทรัพย์หมุนเวียน	152	106	108	113
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	6,702	6,702	82	112
หนี้สินหมุนเวียน	(89)	(669)	(112)	(62)
หนี้สินไม่หมุนเวียน	(3,829)	(3,374)	(1)	(1)
สินทรัพย์สุทธิ	2,936	2,765	77	162

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

	SHEN		ไฮ ซีอปปิง	
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	2561	2560	2561	2560
รายได้	534	659	300	215
กำไรหรือขาดทุน	234	385	(86)	(108)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(73)	(362)	-	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	161	23	(86)	(108)

การกระทบยอดรายการระหว่างข้อมูลทางการเงินโดยสรุปข้างต้นกับมูลค่าตามบัญชีของส่วนได้เสียของการร่วมค้า มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	SHEN		ไฮ ซีอปปิง	
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	2561	2560	2561	2560
ยอดยกมาคงเหลือของส่วนได้เสียของบริษัทใหญ่				
ในสินทรัพย์สุทธิ ณ วันที่ 1 มกราคม	1,356	1,417	83	138
ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	120	196	(44)	(55)
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	(32)	(257)	-	-
ยอดคงเหลือของส่วนได้เสียของบริษัทใหญ่ใน				
สินทรัพย์สุทธิของผู้ถูกลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม	1,444	1,356	39	83
มูลค่าตามบัญชีคงเหลือของส่วนได้เสีย				
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	1,444	1,356	39	83

บริษัท อินทรี โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เงินลงทุนในบริษัทร่วม

ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัทร่วมที่สำคัญ ซึ่งปรับปรุงด้วยการปรับมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ซื้อ และความแตกต่างของนโยบายการบัญชี (ถ้ามี) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้ (นอกเหนือจากเงินลงทุนในเอไอเอส ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอินทรีไม่มีเงินลงทุนในบริษัทร่วมอื่นซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ดังนั้นจึงไม่มีราคาปิดที่เปิดเผยต่อสาธารณชน)

หน่วย : ล้านบาท

เอไอเอส

	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
สินทรัพย์หมุนเวียน	34,905	34,841
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	255,600	249,226
หนี้สินหมุนเวียน	(72,764)	(69,601)
หนี้สินไม่หมุนเวียน	(160,072)	(164,040)
สินทรัพย์สุทธิ	57,669	50,426
ราคาตลาด	512,859	567,861

หน่วย : ล้านบาท

เอไอเอส

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	2561	2560
รายได้	169,856	157,722
กำไรหรือขาดทุน	29,714	30,078
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-	816
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	29,714	30,894

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

13 อาคาร และอุปกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม					รวม
	ยานพาหนะและ					
	อาคาร และ ส่วนปรับปรุงอาคาร	อุปกรณ์และ เครื่องตกแต่งติดตั้ง	ยานพาหนะภายใต้ สัญญาเช่าการเงิน	คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์	สินทรัพย์ ระหว่างก่อสร้าง	
ยอดคงเหลือยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม 2560						
ราคาทุน	743	13,184	142	662	42	14,773
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(410)	(4,280)	(84)	(558)	-	(5,332)
ราคาตามบัญชี	333	8,904	58	104	42	9,441
รายการระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560						
ซื้อสินทรัพย์	11	152	10	53	115	341
โอนสินทรัพย์ – สุทธิ	78	64	-	6	(153)	(5)
จำหน่ายสินทรัพย์ – สุทธิ	-	(1)	(5)	-	-	(6)
ตัดจำหน่ายสินทรัพย์ – สุทธิ	-	-	(1)	-	-	(1)
ค่าเสื่อมราคา	(44)	(825)	(21)	(56)	-	(946)
ปรับปรุงการแปลงค่างบการเงินต่างประเทศ	-	(8)	-	-	-	(8)
จัดประเภทสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ที่ถือไว้เพื่อขาย	(307)	(521)	(3)	(42)	-	(873)
ราคาตามบัญชีปลายปี	71	7,765	38	65	4	7,943
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560						
และยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม 2561						
ราคาทุน	470	11,682	101	234	4	12,491
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(399)	(3,917)	(63)	(169)	-	(4,548)
ราคาตามบัญชี	71	7,765	38	65	4	7,943
รายการระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561						
ซื้อสินทรัพย์	2	72	17	10	5	106
โอนสินทรัพย์ – สุทธิ	-	18	-	-	-	18
จำหน่ายสินทรัพย์ – สุทธิ	-	(7)	(5)	-	-	(12)
ค่าเสื่อมราคา	(25)	(683)	(17)	(29)	-	(754)
ขาดทุนจากการด้อยค่า	-	(2,423)	-	-	-	(2,423)
ปรับปรุงการแปลงค่างบการเงินต่างประเทศ	-	(2)	-	-	-	(2)
ราคาตามบัญชีปลายปี	48	4,740	33	46	9	4,876
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561						
ราคาทุน	442	11,651	97	226	9	12,425
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(394)	(4,488)	(64)	(180)	-	(5,126)
หัก สำรองค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	(2,423)	-	-	-	(2,423)
ราคาตามบัญชี	48	4,740	33	46	9	4,876

การด้อยค่าของอุปกรณ์

เนื่องจากธุรกิจดาวเทียมมีการแข่งขันสูง มีผลทำให้ราคาตลาดลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจดาวเทียม ทั้งนี้ไทยคมได้ทดสอบการด้อยค่าของอุปกรณ์ ซึ่งวัดมูลค่าโดยการคิดลดกระแสเงินสดในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับ โดยใช้อัตราคิดลดร้อยละ 8 พบว่า มูลค่าตามบัญชีสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน จึงบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าจำนวน 2,423 ล้านบาท โดยแสดงเป็นรายการขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์ ในงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				รวม
	อาคาร และ ส่วนปรับปรุงอาคาร	เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและอุปกรณ์	ยานพาหนะ	คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์	
ยอดคงเหลือยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม 2560					
ราคาทุน	27	26	51	35	139
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(10)	(19)	(34)	(31)	(94)
ราคาตามบัญชี	17	7	17	4	45
รายการระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560					
ซื้อสินทรัพย์	-	1	4	5	10
โอนสินทรัพย์ - สุทธิ	-	-	-	3	3
จำหน่ายสินทรัพย์ - สุทธิ	-	-	(3)	-	(3)
ค่าเสื่อมราคา	(5)	(3)	(7)	(3)	(18)
ราคาตามบัญชีปลายปี	12	5	11	9	37
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560					
และยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม 2561					
ราคาทุน	27	15	35	29	106
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(15)	(10)	(24)	(20)	(69)
ราคาตามบัญชี	12	5	11	9	37
รายการระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561					
ซื้อสินทรัพย์	-	-	9	-	9
จำหน่ายสินทรัพย์ - สุทธิ	-	-	(1)	-	(1)
ค่าเสื่อมราคา	(6)	(2)	(6)	(4)	(18)
ราคาตามบัญชีปลายปี	6	3	13	5	27
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561					
ราคาทุน	27	15	35	28	105
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(21)	(12)	(22)	(23)	(78)
ราคาตามบัญชี	6	3	13	5	27

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

14 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

หน่วย : ล้านบาท
งบการเงินรวม

ยอดคงเหลือยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	
ราคาทุน	26,233
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(17,028)
ราคาตามบัญชี	9,205
รายการระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	
ค่าตัดจำหน่าย	(2,022)
ขาดทุนจากการด้อยค่า	(3,196)
ราคาตามบัญชีปลายปี	3,987
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	
และ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	
ราคาทุน	26,233
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(19,050)
หัก สำรองค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	(3,196)
ราคาตามบัญชี	3,987
รายการระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561	
โอนสินทรัพย์ – สุทธิ	1
ค่าตัดจำหน่าย	(1,151)
กลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่า	170
ราคาตามบัญชีปลายปี	3,007
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	
ราคาทุน	26,250
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(20,217)
หัก สำรองค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	(3,026)
ราคาตามบัญชี	3,007

การด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

เนื่องจากธุรกิจดาวเทียมมีการแข่งขันสูง มีผลทำให้ราคาตลาดลดลงอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ไทยคมยังสูญเสียลูกค้ารายใหญ่ทั้งในประเทศและต่างประเทศและยังไม่มีความแน่นอนในการหาลูกค้าทดแทน ซึ่งมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจดาวเทียมซึ่งไทยคมได้พิจารณาบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการจำนวน 3,196 ล้านบาท สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 อย่างไรก็ตามไทยคมได้ทดสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ ซึ่งวัดมูลค่าโดยการคิดลดกระแสเงินสดในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับ โดยใช้อัตราคิดลดร้อยละ 8 ซึ่งพบว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคือนสูงกว่ามูลค่าตามบัญชี จึงบันทึกกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่าจำนวน 170 ล้านบาทสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

15 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		
	ค่าความนิยม	อื่น ๆ	รวม
ยอดคงเหลือยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม 2560			
ราคาทุน	1,702	2,219	3,921
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	-	(1,589)	(1,589)
หัก สรรองค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	(1,474)	(9)	(1,483)
ราคาตามบัญชี	228	621	849
รายการระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560			
ซื้อสินทรัพย์	-	35	35
โอนสินทรัพย์ - สุทธิ	-	(3)	(3)
ค่าตัดจำหน่าย	-	(137)	(137)
ขาดทุนจากการด้อยค่า	(85)	(28)	(113)
ปรับปรุงการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ	(4)	(4)	(8)
จัดประเภทสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ที่ถือไว้เพื่อขาย	-	(69)	(69)
ราคาตามบัญชีปลายปี	139	415	554
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560			
และ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561			
ราคาทุน	1,698	1,933	3,631
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	-	(1,481)	(1,481)
หัก สรรองค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	(1,559)	(37)	(1,596)
ราคาตามบัญชี	139	415	554
รายการระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561			
ซื้อสินทรัพย์	-	3	3
ค่าตัดจำหน่าย	-	(115)	(115)
ราคาตามบัญชีปลายปี	139	303	442
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561			
ราคาทุน	1,698	1,922	3,620
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	-	(1,585)	(1,585)
หัก สรรองค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	(1,559)	(34)	(1,593)
ราคาตามบัญชี	139	303	442

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นในงบการเงินรวม ส่วนใหญ่เป็นค่าความนิยมจากการรวมธุรกิจ และค่าพัฒนาเทคโนโลยีของดาวเทียม ไทยคม 4 (ไอพีสตาร์)

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 หมายเหตุประกอบงบการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

การด้อยค่าของค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น

เนื่องจากการชะลอตัวของธุรกิจเหมืองและธุรกิจก่อสร้างในประเทศออสเตรเลีย ซึ่งเป็นลูกค้าหลักของบริษัท โอโรอัน แชนเทลไลท์ ซิสเทม พีทีวาย จำกัด (เป็นบริษัทย่อยทางอ้อมของไทยคม) มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อผลการดำเนินงานของบริษัทดังกล่าว ทั้งนี้ไทยคมได้ทดสอบการด้อยค่าของค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ซึ่งวัดมูลค่าโดยการคิดลดกระแสเงินสดในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับ โดยใช้อัตราคิดลด ร้อยละ 10 พบว่า มูลค่าตามบัญชีสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน จึงบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าของค่าความนิยมจำนวน 85 ล้านบาทและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นจำนวน 28 ล้านบาท โดยแสดงเป็นรายการขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์ ในงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

	หน่วย : ล้านบาท งบการเงิน เฉพาะกิจการ
ยอดคงเหลือยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	
ราคาทุน	71
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(64)
ราคาตามบัญชี	7
รายการระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	
ซื้อสินทรัพย์	1
โอนสินทรัพย์ – สุทธิ	(2)
ค่าตัดจำหน่าย	(2)
ราคาตามบัญชีปลายปี	4
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	
และยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	
ราคาทุน	20
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(16)
ราคาตามบัญชี	4
รายการระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561	
ซื้อสินทรัพย์	1
ค่าตัดจำหน่าย	(2)
ราคาตามบัญชีปลายปี	3
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	
ราคาทุน	21
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(18)
ราคาตามบัญชี	3

บริษัท อินทรี โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

16 ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีภายหลังจากการนำมาหักกลบกกันตามความเหมาะสม ได้แสดงรวมไว้ในงบแสดงฐานะการเงิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินรวม

	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	1,122	780
รวม	1,122	780

ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีคำนวณจากผลแตกต่างชั่วคราวทั้งจำนวนตามวิธีนี้ขึ้นตามงบแสดงฐานะการเงิน

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีซึ่งเป็นผลจากผลขาดทุนทางภาษีจะรับรู้ไม่เกินจำนวนที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์ทางภาษีนั้น กลุ่มอินทรีมีรายการขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ยกไปเพื่อหักกลบกกับกำไรทางภาษีในอนาคต จำนวน 1,628 ล้านบาท (2560: 1,828 ล้านบาท) ในงบการเงินรวม และจำนวน 1,592 ล้านบาท (2560: 1,645 ล้านบาท) ในงบการเงินเฉพาะกิจการ

การเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี (ก่อนรายการหักกลบลบกันของยอดดุลที่มีกับหน่วยงานเก็บภาษีเดียวกัน) ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินรวม

	ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	กำไรหรือขาดทุน	กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	จัดประเภทสินทรัพย์ ไม่หมุนเวียน ที่ถือไว้เพื่อขาย	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี					
ขาดทุนสะสมยกไป	60	(47)	(3)	(7)	3
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	13	1	-	(10)	4
ค่าเผื่อสินค้าเสื่อมสภาพ	13	3	-	-	16
สำรวจค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	639	-	-	639
เงินมัดจำรับ	37	(6)	-	-	31
รายได้รับล่วงหน้า	(12)	35	-	(2)	21
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	87	6	(18)	(36)	39
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	67	(48)	-	(1)	18
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	31	(31)	-	-	-
อื่น ๆ	18	(3)	(2)	(4)	9
รวม	314	549	(23)	(60)	780

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม				ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
	ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	กำไรหรือขาดทุน	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	จัดประเภทสินทรัพย์ ไม่หมุนเวียน ที่ถือไว้เพื่อขาย	
สินทรัพย์ทางการเงินได้รอตัดบัญชี					
ขาดทุนสะสมยกไป	3	64	(6)	-	61
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	4	2	-	-	6
ค่าเผื่อสินค้าเสื่อมสภาพ	16	-	(1)	-	15
สำรองค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	639	276	-	-	915
เงินมัดจำรับ	31	(6)	-	-	25
รายได้รับล่วงหน้า	21	(7)	(1)	-	13
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	39	(3)	1	-	37
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	18	19	(3)	-	34
อื่น ๆ	9	6	1	-	16
รวม	780	351	(9)	-	1,122

17 หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
หนี้สินหมุนเวียน		
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	412	415
ส่วนของหุ้นกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	2,231	-
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	9	7
	2,652	422
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
เงินกู้ยืมระยะยาว	2,061	2,490
หุ้นกู้	2,227	4,398
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	18	24
	4,306	6,912
รวม	6,958	7,334

บริษัท อินทรี โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

การเปลี่ยนแปลงเงินกู้ยืม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท				
	งบการเงินรวม				
	เงินกู้ยืมระยะสั้น จากสถาบันการเงิน	หนี้สินตาม สัญญาเช่าการเงิน	เงินกู้ยืมระยะยาว	หุ้นกู้	รวม
ยอดคงเหลือยกมา					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	230	43	5,406	4,489	10,168
การเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสด					
เงินกู้เพิ่ม	480	-	-	-	480
จ่ายคืนเงินกู้ยืม	(460)	(10)	(2,027)	-	(2,497)
รายการที่ไม่ใช่เงินสด					
กู้เพิ่ม	-	2	-	-	2
ค่าใช้จ่ายในการจัดหา					
เงินกู้ยืมตัดจำหน่าย	-	(2)	-	1	(1)
การตัดรายการระหว่างกันจากการลงทุน					
ในหุ้นกู้ภายในกลุ่มกิจการ	-	-	-	(92)	(92)
ปรับปรุงการแปลงค่า					
เงินตราต่างประเทศ	-	-	(414)	-	(414)
จัดประเภทสินทรัพย์					
ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย	(250)	(2)	(60)	-	(312)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่					
31 ธันวาคม 2560	-	31	2,905	4,398	7,334

	หน่วย : ล้านบาท				
	งบการเงินรวม				
	เงินกู้ยืมระยะสั้น จากสถาบันการเงิน	หนี้สินตาม สัญญาเช่าการเงิน	เงินกู้ยืมระยะยาว	หุ้นกู้	รวม
ยอดคงเหลือยกมา					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	-	31	2,905	4,398	7,334
การเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสด					
จ่ายคืนเงินกู้ยืม	-	(10)	(404)	-	(414)
รายการที่ไม่ใช่เงินสด					
กู้เพิ่ม	-	6	-	-	6
ค่าใช้จ่ายในการจัดหา					
เงินกู้ยืมตัดจำหน่าย	-	-	-	1	1
การตัดรายการระหว่างกันจากการลงทุน					
ในหุ้นกู้ภายในกลุ่มกิจการ	-	-	-	59	59
ปรับปรุงการแปลงค่า					
เงินตราต่างประเทศ	-	-	(28)	-	(28)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่					
31 ธันวาคม 2561	-	27	2,473	4,458	6,958

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หุ้นกู้

ส่วนของหุ้นกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีและหุ้นกู้ระยะยาว เป็นหุ้นกู้ของไทยคม จำนวน 2 ชุด วงเงินละ 2,275 ล้านบาท ซึ่งเป็นหุ้นกู้ชนิดระบุชื่อผู้ถือ ไม่มีหลักประกัน ไม่ด้อยสิทธิ และมีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ มีรายละเอียดดังนี้

ชุดที่	วันที่ จำหน่าย	จำนวน หน่วย	จำนวนเงิน	อัตรา ดอกเบี้ย ต่อปี	กำหนด ชำระจ่าย ดอกเบี้ย	กำหนด ชำระคืนเงินต้น (ไถ่ถอนทั้งจำนวน)	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
		(ล้าน)	(ล้านบาท)				2561	2560
1	29 ก.ย. 2557	2.275	2,275	ร้อยละ 4.28	ทุก 6 เดือน	วันที่ 2 ต.ค. 2562	2,275	2,275
2	29 ก.ย. 2557	2.275	2,275	ร้อยละ 4.68	ทุก 6 เดือน	วันที่ 2 ต.ค. 2564	2,275	2,275
รวมหุ้นกู้							4,550	4,550
หัก ต้นทุนในการออกหุ้นกู้							(3)	(3)
สุทธิ							4,547	4,547

ไทยคมต้องดำรงอัตราส่วนทางการเงินตามที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาว และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข รวมทั้งการรักษาอัตราส่วนทางการเงินที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ออกหุ้นกู้และผู้ถือหุ้นกู้

อัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ยืมของกลุ่มอินทัชและบริษัท แสดงได้ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
รวมเงินกู้ยืม		
อัตราดอกเบี้ยคงที่	4,485	4,429
อัตราดอกเบี้ยลอยตัว	2,473	2,905
	6,958	7,334
หน่วย : ร้อยละ		
งบการเงินรวม		
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
อัตราดอกเบี้ยถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก		
เงินกู้ยืมระยะยาว	4.79	3.70
หุ้นกู้	4.48	4.48
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	3.29	3.30

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เงินกู้ยืม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีกำหนดชำระคืนดังต่อไปนี้

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินรวม

หนี้สินตาม

เงินกู้ยืม

สัญญาเช่าการเงิน

ชำระคืนในปี

2562

2,643

9

2563

412

12

2564 เป็นต้นไป

3,876

6

รวม

6,931

27

วงเงินกู้ยืม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มอินทัชมีวงเงินกู้ยืมที่ยังไม่ใช้จากธนาคารหลายแห่งเป็นจำนวนเงินรวม 4,934 ล้านบาท และ 30 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2560: 4,934 ล้านบาท และ 30 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในงบการเงินรวม และจำนวน 1,010 ล้านบาท (2560: 1,010 ล้านบาท) ในงบการเงินเฉพาะกิจการ

18 เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินรวม

งบการเงินเฉพาะกิจการ

31 ธันวาคม

31 ธันวาคม

31 ธันวาคม

31 ธันวาคม

2561

2560

2561

2560

หมายเหตุ

เจ้าหนี้การค้า

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

4

2

2

-

-

บุคคลหรือกิจการอื่น ๆ

142

239

-

-

รวม

144

241

-

-

เจ้าหนี้อื่น

1,023

1,053

71

88

รวม

1,167

1,294

71

88

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เจ้าหนี้อื่น ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	522	615	60	73
รายได้รอตัดบัญชีและเงินรับล่วงหน้า	275	218	-	-
เจ้าหนี้อื่น	56	62	8	14
ภาษีค้างจ่าย	66	42	3	1
เงินมัดจำรับจากลูกค้า	31	52	-	-
อื่นๆ	73	64	-	-
รวม	1,023	1,053	71	88

19 ประเมินการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน

ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงานตามงบแสดงฐานะการเงิน มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันที่ไม่ได้จัดให้มีกองทุน	242	247	60	53

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
	2561	2560	2561	2560
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
ยอดคงเหลือยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม	247	496	53	51
ผลประโยชน์จ่ายระหว่างปี	(85)	(45)	-	-
รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน				
ต้นทุนบริการในอดีต ต้นทุนบริการปัจจุบัน				
และดอกเบี้ยจากภาระผูกพัน	33	69	7	7
ขาดทุนจากการจ่ายชำระผลประโยชน์	42	-	-	-
รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				
(กำไร)ขาดทุนจากการประมาณการ				
ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	5	(118)	-	(5)
จัดประเภทสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย	-	(155)	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	242	247	60	53

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
ต้นทุนบริการในอดีตและต้นทุนบริการปัจจุบัน	23	52	5	5
ดอกเบี้ยจากภาระผูกพัน	10	17	2	2
รวม	33	69	7	7

(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น เกิดจากการเปลี่ยนแปลงดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
การปรับปรุงจากประสบการณ์	(4)	(52)	-	(9)
ข้อสมมติที่ใช้ในการประมาณการ				
ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	9	(66)	-	4
รวม	5	(118)	-	(5)

ข้อสมมติหลักในการประมาณการตามหลักการคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ใช้ มีดังนี้

หน่วย : ร้อยละ

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
ประมาณการอัตราคิดลด (เฉลี่ย)	3.0-3.2	3.0	3.0	3.0
ประมาณการอัตราการเพิ่มขึ้นของ				
เงินเดือนในอนาคต (เฉลี่ย)	5.0 – 7.8	5.0 – 7.8	7.8	7.8

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ระยะเวลาถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานที่กำหนดไว้เป็น 11-15 ปี (2560: 15 ปี)

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในข้อสมมติหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่อาจเป็นไปได้อย่างสมเหตุสมผล ณ วันที่รายงาน โดยถือว่าข้อสมมติอื่น ๆ คงที่ จะมีผลกระทบต่อประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานที่กำหนดไว้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เพิ่มขึ้น (ลดลง) ดังนี้

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

ข้อสมมติหลักเปลี่ยนแปลง	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เพิ่มขึ้น	ลดลง
	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1
กำไร(ขาดทุน)จากการเปลี่ยนแปลงของ				
ประมาณการอัตราคิดลด (เฉลี่ย)	(34)	37	(8)	10
ประมาณการอัตราการเพิ่มขึ้นของ				
เงินเดือนในอนาคต (เฉลี่ย)	35	(32)	9	8

20   **ทุนเรือนหุ้นและส่วนเกินมูลค่าหุ้น**

การเปลี่ยนแปลงทุนเรือนหุ้นและส่วนเกินมูลค่าหุ้นแสดงได้ดังนี้

	ทุนที่ออกและเรียกชำระเต็มมูลค่าแล้ว				
	ทุนจดทะเบียน	จำนวนหุ้น	หุ้นสามัญ	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	รวม
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	5,000	3,206	3,206	10,348	13,554
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	5,000	3,206	3,206	10,348	13,554

21   **ส่วนเกินทุนและทุนสำรองตามกฎหมาย**

ส่วนเกินมูลค่าหุ้น

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 51 ในกรณีที่บริษัทเสนอขายหุ้นสูงกว่ามูลค่าหุ้นที่จดทะเบียนไว้ บริษัทต้องนำค่าหุ้นส่วนเกินนี้ตั้งเป็นทุนสำรอง (“ส่วนเกินมูลค่าหุ้น”) ส่วนเกินมูลค่าหุ้นนี้จะนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลไม่ได้

ทุนสำรองตามกฎหมาย

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 116 บริษัทจะต้องจัดสรรทุนสำรอง (“สำรองตามกฎหมาย”) อย่างน้อยร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหลังจากหักขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าสำรองดังกล่าวมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน เงินสำรองนี้จะนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลไม่ได้

22   **การบริหารจัดการส่วนทุน**

วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการทุนของบริษัทเพื่อสร้างผลตอบแทนที่เหมาะสมต่อผู้ถือหุ้นและเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสียอื่น ตลอดจนเพื่อดำรงไว้ซึ่งโครงสร้างของทุนที่เหมาะสมเพื่อให้มีความสอดคล้องและสามารถสนับสนุนแผนการบริหารเงินลงทุนหรือโอกาสในการลงทุนต่าง ๆ อันจะเป็นการสร้างมูลค่า และเสริมความมั่นคงทางการเงินให้กับกลุ่มบริษัทฯ

บริษัท อินทรี โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

23 ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่สำคัญ

ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัทย่อยแต่ละรายของบริษัท ซึ่งมีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญ ก่อนการตัดรายการระหว่างกัน มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท					
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
	2561			2560		
	กลุ่ม ไทยคม	กลุ่ม ไอทีวี	งบการเงิน รวม	กลุ่ม ไทยคม	กลุ่ม ไอทีวี	งบการเงิน รวม
ร้อยละของส่วนได้เสีย ที่ไม่มีอำนาจควบคุม	58.86	47.08		58.86	47.08	
ฐานะการเงิน						
สินทรัพย์หมุนเวียน	9,679	1,230		9,425	1,225	
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	12,523	-		16,514	-	
หนี้สินหมุนเวียน	(4,046)	(2,894)		(2,929)	(2,896)	
หนี้สินไม่หมุนเวียน	(5,019)	-		(7,730)	(2)	
สินทรัพย์(หนี้สิน)สุทธิ	13,137	(1,664)		15,280	(1,673)	
มูลค่าตามบัญชีของส่วนได้เสีย ที่ไม่มีอำนาจควบคุม	7,956	(783)	7,173	9,198	(787)	8,411

	หน่วย : ล้านบาท					
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
	2561			2560		
	กลุ่ม ไทยคม	กลุ่ม ไอทีวี	งบการเงิน รวม	กลุ่ม ไทยคม	กลุ่ม ไอทีวี	งบการเงิน รวม
ผลการดำเนินงาน						
รายได้	8,174	31		10,047	31	
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	247	18		(2,461)	18	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(428)	(9)		(272)	3	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	(181)	9		(2,733)	21	

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

	2561			2560		
	กลุ่ม ไทยคม	กลุ่ม ไอทีวี	งบการเงิน รวม	กลุ่ม ไทยคม	กลุ่ม ไอทีวี	งบการเงิน รวม
การแบ่งปันกำไร(ขาดทุน) ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสีย ที่ไม่มีอำนาจควบคุม	153	8	161	(1,371)	8	(1,363)
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสีย ที่ไม่มีอำนาจควบคุม	107	4	111	(1,528)	10	(1,518)

หน่วย : ล้านบาท

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

	2561		2560	
	กลุ่มไทยคม	กลุ่มไอทีวี	กลุ่มไทยคม	กลุ่มไอทีวี
กระแสเงินสด				
กระแสเงินสดได้มาจาก(ใช้ไปใน)				
กิจกรรมดำเนินงาน	2,038	17	3,141	20
กิจกรรมลงทุน	1,055	(20)	(207)	(40)
กิจกรรมจัดหาเงิน	(2,223)	-	(3,327)	-
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)				
สุทธิก่อนผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยน	870	(3)	(393)	(20)
จัดประเภทเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของ สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนหรือกลุ่มสินทรัพย์ที่จะจำหน่าย ที่จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย	-	-	(330)	-
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	870	(3)	(723)	(20)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงเหลือยกมา ณ วันต้นปี	1,961	8	2,684	28
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงเหลือ ณ วันสิ้นปี	2,831	5	1,961	8

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

24 การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์

24.1 การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ที่ชำระด้วยตราสารทุน

ข้อมูลโครงการ

ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นได้อนุมัติให้ออกใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญสำหรับพนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย โดยบริษัทได้เสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญโดยจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัทให้แก่พนักงานที่ทำงานเต็มเวลา (Full-time Employment) ของบริษัทและบริษัทย่อยที่เข้าร่วมโครงการ Performance share plan (“โครงการ”) โดยข้อมูลสำคัญของใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัทมีดังนี้

	Grant I	Grant II	Grant III	Grant IV	Grant V
วันที่อนุมัติ:	29 มีนาคม 2556	28 มีนาคม 2557	27 มีนาคม 2558	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2560
จำนวนหน่วยที่เสนอขาย:	432,700 หน่วย	844,100 หน่วย	933,700 หน่วย	671,200 หน่วย	1,107,800 หน่วย
ราคาใช้สิทธิที่จะซื้อหุ้น:	68.072 บาท/หุ้น	72.732 บาท/หุ้น	81.276 บาท/หุ้น	55.241 บาท/หุ้น	53.806 บาท/หุ้น
จำนวนหุ้นที่ออกเพื่อรองรับ:	432,700 หุ้น	844,100 หุ้น	933,700 หุ้น	671,200 หุ้น	1,107,800 หุ้น

อายุของโครงการ: 5 ปี นับจากวันที่มีการเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญครั้งแรก

ราคาเสนอขายต่อหุ้น: หน่วยละ 0 บาท (ศูนย์บาท)

อัตราการใช้สิทธิ: ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วยมีสิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ 1 หุ้น

การวัดมูลค่ายุติธรรม

กลุ่มอินทัชวัดมูลค่าของรายการจ่ายโครงการ โดยอ้างอิงกับมูลค่ายุติธรรมของตราสารทุนที่ออกให้ ณ วันที่ให้สิทธิโดยใช้ Monte Carlo Simulation techniques โดยมีข้อสมมติฐานที่สำคัญของบริษัทดังนี้

	Grant II	Grant III	Grant IV	Grant V
มูลค่ายุติธรรมถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ณ วันที่ให้ (บาทต่อหน่วย)	29.40	25.33	20.99	27.44
ราคาหุ้น ณ วันที่ให้ (บาทต่อหุ้น)	76.75	77.25	56.50	54.75
ราคาใช้สิทธิ (บาทต่อหุ้น)	72.73	81.28	55.24	53.81
ความผันผวนของหุ้นที่คาดหวัง	26.62%	23.08%	26.84%	24.13%
เงินปันผลที่คาดหวัง	5.90%	5.77%	8.62%	6.83%
อัตราดอกเบี้ยปลอดความเสี่ยง	3.08%	2.34%	1.72%	2.01%

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

การเปลี่ยนแปลงใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัท สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 แสดงได้ดังนี้

	ยอดคงเหลือ ยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	รายการระหว่างงวด		หน่วย : พันหน่วย ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 *
		ออกให้	สิ้นสภาพ	
ESOP - Grant I				
- กรรมการ	302	-	(302)	-
- พนักงาน	113	-	(113)	-
	415	-	(415)	-
ESOP - Grant II				
- กรรมการ	351	-	-	351
- พนักงาน	451	-	-	451
	802	-	-	802
ESOP - Grant III				
- กรรมการ	388	-	-	388
- พนักงาน	459	-	-	459
	847	-	-	847
ESOP - Grant IV				
- กรรมการ	171	-	-	171
- พนักงาน	383	-	-	383
	554	-	-	554
ESOP - Grant V				
- กรรมการ	245	-	-	245
- พนักงาน	560	-	-	560
	805	-	-	805
รวม	3,423	-	(415)	3,008

* ได้รวม ESOP ของพนักงานหรือผู้บริหารที่ไม่สามารถใช้สิทธิได้ตามสิทธิและเงื่อนไขที่กำหนด

รายการกระทบยอดทุนสำรองอื่น – การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ที่ชำระด้วยตราสารทุน แสดงได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
ยอดคงเหลือยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม	51	49	45	37
ค่าใช้จ่ายรวมที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน	11	22	8	12
รายการที่รับรู้ในองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	(1)	(20)	1	(4)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	61	51	54	45

หน่วย : ล้านบาท

บริษัท อินทรี โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
ส่วนของบริษัทใหญ่	54	45	54	45
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	7	6	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	61	51	54	45

24.2 การจ่ายผลตอบแทนแก่ผู้บริหารโดยชำระด้วยเงินสด (ของไทยคม)

เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการของไทยคม มีมติอนุมัติแก้ไขจำนวนเงินสำหรับการจ่ายค่าตอบแทนสำหรับผลการดำเนินงานเป็นจำนวนรวม 23 ล้านบาท เพื่อจัดสรรให้กับผู้บริหารของไทยคม ณ วันสิ้นสุดโครงการ โดยมีเงื่อนไขว่าผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นโดยรวม (Absolute Total Shareholder Return) และผลตอบแทนโดยรวมของผู้ถือหุ้นเมื่อเทียบกับผลตอบแทนเฉลี่ยของกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกันในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Relative Total Shareholder Return) ต้องถึงเกณฑ์ที่กำหนดในปีที่ 3 ของโครงการ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ไทยคมได้ประเมินเกณฑ์ที่กำหนดของโครงการ พบว่า ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด ไทยคมจึงกลับรายการค่าใช้จ่ายที่เคยรับรู้ในงบกำไรขาดทุนในระหว่างปี จำนวน 8 ล้านบาท ออกทั้งจำนวน

25 กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

องค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น แสดงได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
รายการที่อาจถูกจัดประเภทใหม่				
ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่าทางการเงิน	(62)	(288)	(25)	(119)
ผลกำไร(ขาดทุน)จากการวัดมูลค่า				
เงินลงทุนเพื่อขาย				
กำไร(ขาดทุน)ที่เกิดขึ้นระหว่างปี	(26)	23	(13)	11
<u>หัก</u> การปรับปรุงการจัดประเภทใหม่สำหรับ				
(กำไร)ขาดทุนที่รวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน	(9)	(35)	(3)	(16)
ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับ				
องค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	5	(2)	1	-
	<u>(92)</u>	<u>(277)</u>	<u>(40)</u>	<u>(113)</u>

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่				
ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของ				
ผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้	(5)	118	(2)	14
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในการร่วมค้า	-	(78)	-	-
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทร่วม	16	350	16	350
ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับ				
องค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	1	(22)	-	(8)
	12	368	14	356
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี				
- สุทธิจากภาษีเงินได้	(80)	91	(26)	243

ผลกระทบทางภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับแต่ละองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น แสดงได้ดังนี้

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2561			2560		
	รายได้	จำนวน		รายได้	จำนวน	
	จำนวน	(ค่าใช้จ่าย)	สุทธิหลัง	จำนวน	(ค่าใช้จ่าย)	สุทธิหลัง
	ก่อนภาษี	ภาษี	ภาษี	ก่อนภาษี	ภาษี	ภาษี
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยน						
จากการแปลงค่างบการเงิน	(62)	-	(62)	(288)	-	(288)
ผลกำไร(ขาดทุน)จากการวัดมูลค่า						
เงินลงทุนเพื่อขาย	(35)	5	(30)	13	(2)	11
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในการร่วมค้า	-	-	-	(78)	-	(78)
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทร่วม	16	-	16	350	-	350
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของ						
ผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้	(5)	1	(4)	118	(22)	96
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(86)	6	(80)	115	(24)	91

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2561			2560		
	รายได้		จำนวน	รายได้		จำนวน
	จำนวน (ค่าใช้จ่าย) สุทธิหลัง			จำนวน (ค่าใช้จ่าย) สุทธิหลัง		
	ก่อนภาษี	ภาษี	ภาษี	ก่อนภาษี	ภาษี	ภาษี
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่างบการเงิน	(25)	-	(25)	(119)	-	(119)
ผลกำไร(ขาดทุน)จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเมื่อขาย	(16)	1	(15)	6	-	6
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทร่วม	16	-	16	350	-	350
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของ						
ผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้	(2)	-	(2)	14	(8)	6
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(27)	1	(26)	251	(8)	243

26 ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

กลุ่มอินทัชได้จำแนกตามส่วนงานเป็นธุรกิจหลักได้ดังนี้

ส่วนงาน	ลักษณะธุรกิจ
ธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคม ไร้สายในประเทศ	ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ จำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ให้เช่าอุปกรณ์และอุปกรณ์เสริม ในประเทศไทย
ธุรกิจดาวเทียมและ ธุรกิจต่างประเทศ	ให้บริการวงจรรวมดาวเทียมและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ให้บริการรับส่งสัญญาณผ่านดาวเทียม จำหน่ายและให้บริการที่เกี่ยวข้องกับสื่อ ให้บริการอินเทอร์เน็ต และให้บริการระบบ โทรศัพท์ในประเทศไทย
ธุรกิจของกิจการ	ธุรกิจของกิจการเป็นธุรกิจเกี่ยวกับกิจกรรมพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาและเสริมกำลัง ทางธุรกิจระหว่างกลุ่มอินทัช กำหนดเป้าหมายทางการเงินและการดำเนินงานของกลุ่ม อินทัช รวมทั้งการช่วยเหลือสนับสนุนบริษัทในกลุ่มให้ได้มาซึ่งแหล่งเงินทุนภายใต้เงื่อนไขที่ เหมาะสม
ธุรกิจอื่น ๆ	ให้บริการสถานีวิทยุโทรทัศน์ (หยุดดำเนินธุรกิจ เนื่องจากถูกยกเลิกสัญญาอนุญาตให้ ดำเนินการ เมื่อเดือนมีนาคม 2550) และให้บริการในธุรกิจโฆษณาและธุรกิจเกี่ยวกับการ สนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับบริษัทในกลุ่มและบุคคลภายนอก รวมถึงการ ดำเนินธุรกิจภายใต้โครงการ Venture Capital ของบริษัท

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

กลุ่มอินทัชนำเสนอการจำแนกส่วนงานภูมิศาสตร์ โดยแสดงรายได้ตามส่วนงานแยกตามเขตภูมิศาสตร์ ซึ่งกำหนดจากสถานที่ตั้งของลูกค้า โดยมีส่วนงานภูมิศาสตร์ที่สำคัญ ดังนี้

ประเทศ	ขอบเขตการดำเนินงานหลัก
ไทย	การสื่อสารโทรคมนาคมไร้สาย การบริการวงจรดาวเทียมและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียม การบริการอินเทอร์เน็ต การบริการสื่อและโฆษณา และอื่น ๆ
จีน	การขายและบริการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจดาวเทียม
อินเดีย	การขายและบริการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจดาวเทียม
ญี่ปุ่น	การขายและบริการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจดาวเทียม
เมียนมาร์	การขายและบริการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจดาวเทียม
อื่น ๆ	การขายและบริการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจดาวเทียม

บริษัท อินทรี โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานธุรกิจ

หน่วย: ล้านบาท

	งบการเงินรวม					
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560					
	สายธุรกิจสื่อสาร โทรคมนาคมไร้สาย	สายธุรกิจดาวเทียม และธุรกิจต่างประเทศ	สายธุรกิจ ของกิจการ	สายธุรกิจ อื่น ๆ	ปรับปรุงรายการ บัญชีระหว่างกัน	ธุรกิจของ กลุ่มอินทัช
รายได้	-	9,482	-	161	(16)	9,627
รายได้ค่าก่อสร้างภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	-	186	-	-	-	186
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุน						
ในการร่วมค้า	-	196	-	(55)	-	141
ในบริษัทร่วม	12,126	-	-	14	-	12,140
ต้นทุนขายและบริการ	-	(7,022)	-	(125)	2	(7,145)
ต้นทุนค่าก่อสร้างภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	-	(186)	-	-	-	(186)
ต้นทุนในการจัดจำหน่ายและค่าใช้จ่ายในการบริหาร	-	(2,356)	(381)	(25)	12	(2,750)
กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงาน	12,126	300	(381)	(30)	(2)	12,013
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ	-	153	-	(1)	-	152
ขาดทุนจากการด้อยค่าเงินลงทุน	-	-	(6)	-	-	(6)
ขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์	-	(3,309)	-	-	-	(3,309)
รายได้อื่น	-	413	42	31	(3)	483
กำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษี						
ทางการเงินและภาษี	12,126	(2,443)	(345)	-	(5)	9,333
ต้นทุนทางการเงิน	-	(401)	(3)	-	5	(399)
ภาษีเงินได้	-	383	-	(7)	-	376
กำไร (ขาดทุน)	12,126	(2,461)	(348)	(7)	-	9,310
(กำไร)ขาดทุนของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	-	1,371	-	(8)	-	1,363
กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับปีส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	12,126	(1,090)	(348)	(15)	-	10,673
ข้อมูลอื่น						
สินทรัพย์แยกตามส่วนงาน	-	24,665	14,537	1,457	(12,677)	27,982
เงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	21,292	1,357	-	329	-	22,978
สินทรัพย์รวมของกลุ่มอินทัช	21,292	26,022	14,537	1,786	(12,677)	50,960
หนี้สินแยกตามส่วนงาน	-	3,214	141	2,946	(3)	6,298
เงินกู้ยืม	-	7,447	-	-	(112)	7,335
หนี้สินรวมของกลุ่มอินทัช	-	10,661	141	2,946	(115)	13,633
ดอกเบี้ยรับ	-	161	39	32	(4)	228
ดอกเบี้ยจ่าย	-	384	2	-	(5)	381
ค่าเสื่อมราคา	-	910	18	18	-	946
ค่าตัดจำหน่าย	-	2,150	2	7	-	2,159
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายรวมของกลุ่มอินทัช	-	3,060	20	25	-	3,105

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย: ล้านบาท

	งบการเงินรวม					
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561					
	สายธุรกิจสื่อสาร โทรคมนาคมไร้สาย	สายธุรกิจดาวเทียม และธุรกิจต่างประเทศ	สายธุรกิจ ของกิจการ	สายธุรกิจ อื่น ๆ	ปรับปรุงรายการ บัญชีระหว่างกัน	ธุรกิจของ กลุ่มอินทัช
รายได้	-	6,233	-	146	(8)	6,371
รายได้ค่าก่อสร้างภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	-	18	-	-	-	18
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุน	-	-	-	-	-	-
ในการร่วมค้า	-	119	-	(43)	-	76
ในบริษัทร่วม	12,043	-	-	(24)	-	12,019
ต้นทุนขายและบริการ	-	(4,356)	-	(124)	-	(4,480)
ต้นทุนค่าก่อสร้างภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	-	(18)	-	-	-	(18)
ต้นทุนในการจัดจำหน่ายและค่าใช้จ่ายในการบริหาร	-	(1,572)	(338)	(20)	13	(1,917)
กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงาน	12,043	424	(338)	(65)	5	12,069
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ	-	5	-	-	-	5
ขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์	-	(2,253)	-	-	-	(2,253)
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน	-	1,950	-	-	(315)	1,635
รายได้อื่น	-	200	57	32	(8)	281
กำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษี	12,043	326	(281)	(33)	(318)	11,737
ต้นทุนทางการเงิน	-	(340)	(3)	-	3	(340)
ภาษีเงินได้	-	261	-	(6)	-	255
กำไร (ขาดทุน)	12,043	247	(284)	(39)	(315)	11,652
กำไรของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	-	(152)	-	(9)	-	(161)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับปี	12,043	95	(284)	(48)	(315)	11,491
ข้อมูลอื่น						
สินทรัพย์แยกตามส่วนงาน	-	20,842	14,709	1,456	(12,759)	24,248
เงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	23,926	1,444	-	391	-	25,761
สินทรัพย์รวมของกลุ่มอินทัช	23,926	22,286	14,709	1,847	(12,759)	50,009
หนี้สินแยกตามส่วนงาน	-	2,046	131	2,936	(3)	5,110
เงินกู้ยืม	-	7,023	-	-	(65)	6,958
หนี้สินรวมของกลุ่มอินทัช	-	9,069	131	2,936	(68)	12,068
ดอกเบี้ยรับ	-	182	37	32	(2)	249
ดอกเบี้ยจ่าย	-	329	2	1	(3)	329
ค่าเสื่อมราคา	-	719	18	17	-	754
ค่าตัดจำหน่าย	-	1,256	2	8	-	1,266
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายรวมของกลุ่มอินทัช	-	1,975	20	25	-	2,020

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานภูมิศาสตร์

สำหรับรายได้และสินทรัพย์จากส่วนงานในงบการเงินรวมสามารถแสดงข้อมูลจำแนกตามส่วนงานทางภูมิศาสตร์เพิ่มเติมแบบย่อได้ดังนี้

หน่วย: ล้านบาท

	รายได้ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560	2561	2560
ประเทศไทย	15,582	18,586	8,143	12,256
ประเทศจีน	1	217	3	6
ประเทศอินเดีย	650	686	17	25
ประเทศญี่ปุ่น	663	834	18	30
ประเทศเมียนมาร์	180	365	-	-
ประเทศอื่นๆ	1,408	1,405	144	167
รวม	18,484	22,093	8,325	12,484

* ประกอบด้วย ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้ารายใหญ่ของกลุ่มอินทัช

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 กลุ่มอินทัชไม่มีรายการกับลูกค้าภายนอกกิจการรายใดรายหนึ่งที่มีมูลค่าตั้งแต่ร้อยละ 10 ของรายได้รวม

27 รายได้อื่น

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	2561	2560	2561	2560
รายได้ดอกเบี้ย	250	228	37	39
รายได้ค่าเบี่ยงปรับ	-	195	-	-
กำไรจากการจำหน่ายอุปกรณ์	-	8	3	3
รายได้อื่นๆ	31	52	17	-
รวม	281	483	57	42

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

28 ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

ค่าใช้จ่ายตามลักษณะที่รวมอยู่ในต้นทุนการขายและการให้บริการ ต้นทุนในการจัดจำหน่าย และค่าใช้จ่ายในการบริหาร สามารถนำมาแยกตามลักษณะได้ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
ค่าเสื่อมราคา	754	946	18	18
ค่าตัดจำหน่าย	1,266	2,159	2	2
ค่าใช้จ่ายพนักงาน	1,202	1,718	189	214

29 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน

กลุ่มอินทัชได้จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานตามความในพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ 2530 และเข้าเป็นกองทุนจดทะเบียนโดยได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2533 และได้จดทะเบียนแก้ไขชื่อของกองทุนเมื่อวันที่ 21 มกราคม 2536 ตามระเบียบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน พนักงานต้องจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนในอัตราร้อยละ 3 - 7 ของเงินเดือน และกลุ่มอินทัชจ่ายสมทบเข้ากองทุนนี้ตามอัตราที่ขึ้นอยู่กับอายุงานของพนักงาน กลุ่มอินทัชได้แต่งตั้งผู้จัดการกองทุนรับอนุญาตแห่งหนึ่ง เพื่อบริหารกองทุนให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎกระทรวงฉบับที่ 2 (2532) ออกตามความในพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ 2530

กลุ่มอินทัชจ่ายสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
เงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	36	53	7	7

30 ภาษีเงินได้

การกระทบยอดภาษีเงินได้ มีดังนี้

	หมายเหตุ	หน่วย : ล้านบาท			
		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
ภาษีเงินได้ในปัจจุบัน		94	168	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	16	(349)	(544)	-	-
(รายได้) ค่าใช้จ่าย ภาษีเงินได้		(255)	(376)	-	-

บริษัท อินทรี โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

การกระทบยอดระหว่างค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้กับผลคูณของกำไรทางบัญชีกับอัตราภาษีที่ใช้มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
กำไรก่อนภาษี	11,396	8,934	11,481	10,664
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20
ผลคูณของกำไรทางบัญชีกับอัตราภาษีที่ใช้	2,279	1,787	2,296	2,133
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย				
การร่วมค้า และบริษัทร่วม	(2,419)	(2,456)	(2,353)	(2,202)
ผลกระทบทางภาษีในต่างประเทศเนื่องจาก				
เกณฑ์การคำนวณภาษีที่แตกต่างกัน	(3)	23	-	-
ขาดทุนทางภาษีในปีปัจจุบันที่ไม่ได้รับรู้เป็น				
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	87	69	57	68
ผลกระทบจากรายได้ที่ได้รับยกเว้นภาษี ค่าใช้จ่ายที่				
ไม่สามารถหักภาษีได้ และรายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้				
ต่างงวดกันระหว่างบัญชีและภาษี	(199)	201	-	1
ภาษีเงินได้ที่บันทึก	(255)	(376)	-	-
อัตราภาษีที่แท้จริง	ร้อยละ (2.2)	ร้อยละ (4.2)	ร้อยละ 0.0	ร้อยละ 0.0

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

กลุ่มอินทรีใช้อัตราภาษีเงินได้ร้อยละ 20 ในการวัดมูลค่าสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560

31 กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยการหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของหุ้นสามัญด้วยจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ชำระแล้วและออกจำหน่ายแล้วระหว่างปี

สำหรับกำไรต่อหุ้นปรับลด จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยที่ออกและชำระแล้วได้ปรับปรุงด้วยจำนวนหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลด ซึ่งคำนวณด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่บริษัทต้องออกเพื่อแปลงหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลดทั้งสิ้นให้เป็นหุ้นสามัญ โดยสมมติว่าบริษัทจะนำเงินที่ได้รับจากการใช้สิทธิไปซื้อหุ้นสามัญจากบุคคลภายนอกคืนมาด้วยมูลค่ายุติธรรม เพื่อนำหุ้นสามัญดังกล่าวมาใช้ในการแปลงหุ้นในการนี้

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานและกำไรต่อหุ้นปรับลดสามารถแสดงได้ดังนี้

งบการเงินรวม						
สำหรับปี	กำไรส่วนที่เป็นของ		จำนวนหุ้น		กำไรส่วนที่เป็นของ	
	บริษัทใหญ่		ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก		บริษัทใหญ่ต่อหุ้น	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	(ล้านบาท)		(ล้านหุ้น)		(บาท)	
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	11,491	10,673	3,206	3,206	3.58	3.33
ผลกระทบของหุ้นสามัญ						
เทียบเท่าปรับลด	-	-	-	-	-	-
กำไรต่อหุ้นปรับลด	11,491	10,673	3,206	3,206	3.58	3.33

งบการเงินเฉพาะกิจการ						
สำหรับปี	กำไรส่วนที่เป็นของ		จำนวนหุ้น		กำไรส่วนที่เป็นของ	
	บริษัทใหญ่		ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก		บริษัทใหญ่ต่อหุ้น	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	(ล้านบาท)		(ล้านหุ้น)		(บาท)	
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	11,481	10,664	3,206	3,206	3.58	3.33
ผลกระทบของหุ้นสามัญ						
เทียบเท่าปรับลด	-	-	-	-	-	-
กำไรต่อหุ้นปรับลด	11,481	10,664	3,206	3,206	3.58	3.33

32 เงินปันผล

ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2561 และที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2561 มีมติอนุมัติให้บริษัทจ่ายเงินปันผลและเงินปันผลระหว่างกาล ดังนี้

มติที่ประชุม	สำหรับงวดผลการดำเนินงาน	เงินปันผล		เงินปันผล	ประมาณ	วันที่จ่าย
		ระหว่างกาล		ที่จ่าย	จำนวนเงินที่	
		ที่จ่ายแล้วในปี 2560		ในปี 2561	ประกาศจ่าย	
					เงินปันผล	
		(บาทต่อหุ้น)	(บาทต่อหุ้น)	(บาทต่อหุ้น)	(ล้านบาท)	
สามัญผู้ถือหุ้น	ปี 2560	2.52	1.25	1.27	4,072	27 เมษายน 2561
	ตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม 2561	0.19	-	0.19	609	27 เมษายน 2561
คณะกรรมการ	งวดหกเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2561	1.35	-	1.35	4,329	30 สิงหาคม 2561

หมายเหตุ เงินปันผลที่จ่ายจริงอาจต่ำกว่าเงินปันผลที่ประกาศจ่าย เนื่องจาก ณ วันกำหนดรายชื้อผู้ถือหุ้น อาจมีผู้ถือหุ้นบางรายไม่มีสิทธิได้รับเงินปันผลตามระเบียบวิธีปฏิบัติของ ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์

บริษัท อินทรี โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย**หมายเหตุประกอบงบการเงิน****สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561****33 เครื่องมือทางการเงิน**

กลุ่มอินทรีมีความเสี่ยงทางการเงินที่สำคัญได้แก่ ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยและความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน กลุ่มอินทรีได้กู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการดำเนินงานซึ่งต้องจ่ายอัตราดอกเบี้ยทั้งแบบคงที่และแบบลอยตัว รวมทั้งมีรายการขาย รายการซื้อและการกู้ยืมบางส่วน ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ดังนั้นฝ่ายบริหารของกลุ่มอินทรีจึงทำรายการตราสารอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าว

กลยุทธ์ที่ใช้ในการป้องกันความเสี่ยง ได้แก่ การทำสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยกับธนาคารเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย การทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าและสิทธิในการซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนในอนาคตของรายการขาย รายการซื้อและการกู้ยืมและการชำระคืนเงินกู้ โดยพิจารณาใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงต่าง ๆ ที่เหมาะสมตามกรอบนโยบายป้องกันความเสี่ยงที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท

กลุ่มอินทรีไม่อนุญาตให้มีการใช้เครื่องมือทางการเงินที่มีลักษณะเป็นทางการค้าเพื่อเก็งกำไร การทำตราสารอนุพันธ์ทุกประเภทต้องได้รับการอนุมัติจากผู้บริหารก่อนทำสัญญา

ผู้บริหารฝ่ายการเงินมีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงจากเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย รายงานผู้บริหารประกอบด้วย รายละเอียดของต้นทุน และราคาตลาดของเครื่องมือทางการเงินทั้งหมด รวมถึงสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า และสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยที่ยังคงค้างอยู่ ในส่วนของ การลงทุน กลุ่มอินทรีได้มีการกำหนดนโยบายในการลงทุนระยะสั้นที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท ซึ่งมีการกำหนดความเสี่ยงในระดับที่สามารถรับได้ตามประเภทของตราสารและสถาบันการเงิน

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อของกลุ่มอินทรีไม่มีลักษณะการกระจุกตัวอย่างมีนัยสำคัญ กลุ่มอินทรีมีนโยบายที่จะทำให้นักลงทุนได้รู้ว่า กลุ่มอินทรีจะขายสินค้าและให้บริการแก่ลูกค้าที่มีประวัติสินเชื่อที่อยู่ในระดับที่มีความเหมาะสม สำหรับคู่สัญญาที่เป็นสถาบันการเงิน จะถูกพิจารณาความเสี่ยงตามกรอบนโยบายในการลงทุนระยะสั้นของกลุ่มอินทรี

ความเสี่ยงจากสภาพคล่อง

กลุ่มอินทรีมีการควบคุมความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องโดยการรักษาระดับของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของกลุ่มอินทรี รวมทั้งจัดหางบการเงินระยะสั้นจากธนาคารต่าง ๆ เพื่อสำรองในกรณีที่มีความจำเป็น และเพื่อลดผลกระทบจากความผันผวนของกระแสเงินสด

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

กลุ่มอินทรีมีสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศภายหลังจากการทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย และสัญญาสิทธิในการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ ดังนี้

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

งบการเงินรวม				
31 ธันวาคม 2561			31 ธันวาคม 2560	
เงินตรา			เงินตรา	
ต่างประเทศ			ต่างประเทศ	
(หน่วย : ล้านบาท)	(ล้านบาท)		(หน่วย : ล้านบาท)	(ล้านบาท)
สินทรัพย์				
ดอลลาร์สหรัฐ	115	3,705	38	1,223
ยูโร	0.11	4	-	-
รูปีอินเดีย	446	194	446	212
ดอลลาร์ออสเตรเลีย	0.1	2	-	-
ดอลลาร์นิวซีแลนด์	0.14	3	0.11	3
ดอลลาร์ฮ่องกง	3	10	3	10
รวม		3,918		1,448
หนี้สิน				
ดอลลาร์สหรัฐ	94	3,077	106	3,466
รูปีอินเดีย	247	122	236	129
ดอลลาร์ออสเตรเลีย	0.05	1	-	-
ดอลลาร์นิวซีแลนด์	-	-	0.2	4
รวม		3,200		3,599

สินทรัพย์ที่เป็นเงินตราต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นเงินฝากธนาคารและลูกหนี้การค้า ส่วนหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นเจ้าหนี้การค้า เจ้าหนี้-อุปกรณ์ และเงินกู้ยืม

ความเสี่ยงจากมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ราคาตามบัญชีของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เงินลงทุนชั่วคราว ลูกหนี้การค้า ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน เงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินทดรองแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน เจ้าหนี้การค้า เจ้าหนี้อื่น เจ้าหนี้ - อุปกรณ์ เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน เงินกู้ยืมระยะสั้น ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น และหนี้สินหมุนเวียนอื่น มีมูลค่าใกล้เคียงกับมูลค่ายุติธรรมเนื่องจากมีระยะเวลาคงกำหนดที่สั้น

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่วัดด้วยมูลค่ายุติธรรม มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม				
	มูลค่า ตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม			รวม
		ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
ตราสารหนี้ที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย	3,338	-	3,338	-	3,338
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
ตราสารหนี้ที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย	4,466	-	4,466	-	4,466

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	มูลค่า ตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม			รวม
		ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
ตราสารหนี้ที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย	1,347	-	1,347	-	1,347
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
ตราสารหนี้ที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย	1,368	-	1,368	-	1,368

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

การวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สิน กลุ่มอินทัชใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ให้มากที่สุด มูลค่ายุติธรรมเหล่านี้ถูกจัดประเภทในแต่ละลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมตามข้อมูลที่ใช้ในการประเมินมูลค่า ดังนี้

- ข้อมูลระดับ 1 เป็นราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกัน ซึ่งกลุ่มอินทัชสามารถเข้าถึงตลาดนั้น ณ วันที่วัดมูลค่า
- ข้อมูลระดับ 2 เป็นข้อมูลอื่นที่สังเกตได้โดยตรงหรือโดยอ้อม สำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้นนอกเหนือจากราคาเสนอซื้อขายซึ่งรวมอยู่ในข้อมูลระดับ 1
- ข้อมูลระดับ 3 เป็นข้อมูลสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่ไม่ได้มาจากข้อมูลที่สังเกตได้

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

กลุ่มอินทัชพิจารณามูลค่ายุติธรรมระดับ 1 สำหรับตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อขายซึ่งอยู่ในความต้องการของตลาด โดยอ้างอิงจากราคาเสนอซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ ขณะปิดทำการ ณ วันที่รายงาน และระดับที่ 2 สำหรับตราสารหนี้ที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อขายซึ่งอยู่ในความต้องการของตลาด โดยอ้างอิงจากราคาเสนอซื้อขายในตลาดตราสารหนี้ไทย ขณะปิดทำการ ณ วันที่รายงาน

สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่ไม่ได้วัดด้วยมูลค่ายุติธรรม (เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม) มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม				
	มูลค่าตามบัญชี	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560					
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
หุ้นกู้	4,398	-	4,711	-	4,711
เงินกู้ยืมระยะยาว (ไม่รวมหนี้สินตามสัญญาเข้าการเงิน)	2,490	-	-	2,488	2,488
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561					
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
หุ้นกู้	2,227	-	2,329	-	2,329
เงินกู้ยืมระยะยาว (ไม่รวมหนี้สินตามสัญญาเข้าการเงิน)	2,061	-	-	2,088	2,088

กลุ่มอินทัชพิจารณามูลค่ายุติธรรมระดับ 2 สำหรับหุ้นกู้ ซึ่งอยู่ในความต้องการของตลาด โดยอ้างอิงจากราคาเสนอซื้อขายในตลาดตราสารหนี้ไทย ขณะปิดทำการ ณ วันที่รายงาน และระดับ 3 สำหรับเงินกู้ยืมระยะยาว (ไม่รวมหนี้สินตามสัญญาเข้าการเงิน) คำนวณโดยใช้วิธีคิดลดกระแสเงินสดรับ โดยใช้อัตราดอกเบี้ยส่วนเพิ่มของเงินกู้ยืมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในตลาด

34   ภาระผูกพัน

34.1   ภาระผูกพันจากสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการก่อนถูกบอกเลิกสัญญาดำเนินการของบริษัท ไอทีวี จำกัด (มหาชน) (“ไอทีวี”)

เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2550 ไอทีวีได้รับหนังสือแจ้งบอกเลิกสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการจาก สปน. ซึ่งการแจ้งบอกเลิกสัญญานี้เป็นผลให้มีข้อพิพาทเกิดขึ้นขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินคดี ต่าง ๆ ดังนี้

1.   กรณีที่ไอทีวีเป็นโจทก์ฟ้อง สปน. (จำเลย) ในข้อพิพาทสถาบันอนุญาตให้ดำเนินการที่ 46/2550 กรณีที่ สปน. บอกเลิกสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ โดยมีข้อขัดแย้งข้อกฎหมายและข้อสัญญาและปฏิบัติหน้าที่

บริษัท อินทรี โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย**หมายเหตุประกอบงบการเงิน****สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561**

โดยไม่ชอบทำให้ไอทีวีได้รับความเสียหายรวมทั้งเป็นโจทก์ (ผู้เสนอข้อพิพาท) ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการในข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 1/2550 เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2550 โดยไอทีวีได้ร้องขอให้คณะอนุญาโตตุลาการวินิจฉัยชี้ขาดเรื่องการชำระค่าปรับจากการปรับผังรายการและค่าดอกเบี้ยที่ สเปน. เรียกร้องให้ชำระจำนวนกว่าแสนล้านบาท ทั้งนี้ความคืบหน้าของข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 1/2550 เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อที่ 35.2

2. **กรณีไอทีวีเป็นจำเลย** โดย สเปน. เป็นโจทก์ฟ้องเรียกร้องให้ไอทีวีชำระหนี้ค่าปรับผังรายการค่าอนุญาตให้ดำเนินการส่วนต่าง ค่าดอกเบี้ย และมูลค่าทรัพย์สินที่ไอทีวีส่งมอบไม่ครบ รวมกว่าแสนล้านบาทในคดีดำเลขที่ 640/2550 ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2550 ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งให้จำหน่ายคดีที่อ้างถึงเพื่อให้คู่สัญญาไปดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการในคดีข้อพิพาทหมายเลขดำเลขที่ 1/2550 และ 46/2550 ต่อไป ทั้งนี้ความคืบหน้าของข้อพิพาทดังกล่าวเปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อที่ 35.2

34.2 การผูกพันตามหนังสือสัญญาผู้ถือหุ้น

กลุ่มอินทรีได้ลงนามสัญญาผู้ถือหุ้นหรือสัญญาหลักกับผู้ร่วมทุนและกับหน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลไทย และรัฐบาลต่างประเทศดังนี้

Singapore Telecommunications Limited (“สิงเทล”)

ตามสัญญาระหว่างผู้ถือหุ้นที่บริษัททำกับสิงเทล คู่สัญญาได้ยืนยันว่าทั้งสองฝ่ายไม่มีเจตนาและไม่ได้กระทำการที่จะร่วมกันหรือกระทำการร่วมกันในการควบคุมการใช้สิทธิออกเสียงเพื่อควบคุมการดำเนินการ หรือในการบริหารจัดการธุรกิจของเอไอเอส ทั้งนี้ในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างผู้ถือหุ้น และเป็นข้อโต้แย้งในเรื่องที่มีความสำคัญและไม่สามารถตกลงกันได้ ให้ผู้ถือหุ้นฝ่ายที่ต้องการขายหุ้นเอไอเอสเสนอขายหุ้นเอไอเอสให้แก่ผู้ถือหุ้นอีกฝ่ายหนึ่งเพื่อทำการซื้อ หากผู้ซื้อไม่ต้องการซื้อหุ้นตามที่ผู้เสนอขายแล้ว ฝ่ายผู้เสนอขายต้องซื้อหุ้นของอีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งนี้ ณ ปัจจุบันยังไม่มีเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้น

รัฐบาลของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

Lao Telecommunications Company Limited (“แอลทีซี”) เป็นการร่วมค้ากันทางข้ามของไทยคมได้ก่อตั้งขึ้นตามสัญญาร่วมทุนลงวันที่ 8 ตุลาคม 2539 ระหว่างรัฐบาลของประเทศลาว และบริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอรส์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (มหาชน) (ชื่อเดิมของบริษัท) ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการดังกล่าว แอลทีซีได้รับสิทธิในการให้บริการทางด้านโทรคมนาคมในประเทศลาว เป็นระยะเวลา 25 ปี และได้รับสิทธิในการให้บริการทางด้านโทรศัพท์พื้นฐาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ อินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์ติดตามตัว รวมถึง แอลทีซี ต้องลงทุนในโครงการที่ได้รับสิทธิตามที่ระบุในสัญญาร่วมทุนข้างต้นในประเทศลาว เป็นจำนวนเงินไม่ต่ำกว่า 400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในระยะเวลา 25 ปี โดยกำหนดการลงทุนเป็นงวดตามที่กำหนดในสัญญาร่วมทุนข้างต้น ปัจจุบัน SHEN เป็นผู้ถือหุ้นในอัตราร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียนของแอลทีซี

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ตามสัญญาร่วมทุนดังกล่าวเมื่อสิ้นสุดปีที่ 20 ของสัญญาร่วมทุน (ปี 2559) รัฐบาลของประเทศลาวมีสิทธิในการพิจารณาการซื้อหุ้นทั้งหมดของแอลทีซีที่กลุ่มอินทัชถืออยู่ด้วยราคาตลาด และเมื่อสิ้นสุดปีที่ 23 ของสัญญาร่วมทุน (ปี 2562) หากกลุ่มอินทัชมีความประสงค์ในการดำเนินกิจการตามสัญญาร่วมทุนต่อไป กลุ่มอินทัชมีสิทธิในการยื่นขอต่ออายุสัญญา โดยการยื่นความประสงค์ขอขยายระยะเวลาของสัญญาต่อรัฐบาลของประเทศลาว แต่อย่างไรก็ตามหากคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายไม่มีการตกลงกันเพื่อต่อสัญญาตามเงื่อนไขข้างต้น เมื่อครบกำหนด 25 ปี (2564) กลุ่มอินทัชจะต้องโอนหุ้นของแอลทีซีที่ถืออยู่ทั้งหมดให้แก่รัฐบาลของประเทศลาว โดยไม่คิดค่าตอบแทน ตามข้อตกลงเบื้องต้นของสัญญาร่วมทุน แอลทีซีต้องลงทุนในโครงการที่ได้รับสิทธิตามที่ระบุในสัญญาร่วมทุนข้างต้นในประเทศลาวเป็นจำนวนเงินไม่ต่ำกว่า 400 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ภายในระยะเวลา 25 ปี

เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2558 SHEN และรัฐบาลของประเทศลาวได้ลงนามอย่างเป็นทางการในข้อตกลงในการขยายเวลาของสัญญาร่วมทุนและสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการในการให้บริการทางด้านโทรคมนาคมในประเทศลาว ซึ่งมีผลให้แอลทีซีได้รับการต่ออายุสิทธิในการให้บริการทางด้านโทรคมนาคมในประเทศลาว ต่อไปอีก 25 ปี จนถึงปี 2589 ทั้งนี้ตามสัญญาที่มีการแก้ไขใหม่แอลทีซีจะต้องลงทุนในโครงการที่ได้รับสิทธิตามที่ระบุในสัญญาร่วมทุนข้างต้นในประเทศลาวเป็นจำนวนเงินไม่ต่ำกว่า 400 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ภายในระยะเวลา 25 ปี

34.3 ภาระผูกพันจากสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการของไทยคม

ไทยคมได้รับสิทธิจากกระทรวงคมนาคมให้ดำเนินการโครงการดาวเทียมสื่อสารโดยให้ไทยคมมีสิทธิในการบริหารกิจการและการให้บริการวงจรรวมดาวเทียมเพื่อการสื่อสารทั้งภายในและต่างประเทศ และมีสิทธิเก็บค่าใช้วงจรรวมดาวเทียมจากผู้ใช้งานวงจรรวมเป็นระยะเวลา 30 ปี ตามสัญญาลงวันที่ 11 กันยายน 2534 ซึ่งได้มีการแก้ไข ลงวันที่ 22 มีนาคม 2535 ซึ่งปัจจุบันสัญญาดังกล่าวอยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (เดิมชื่อ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)

ภายใต้สัญญาดังกล่าวข้างต้นไทยคมจะต้องจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนแก่กระทรวงดิจิทัลฯ ในอัตราร้อยละของรายได้ ค่าบริการที่ไทยคมได้รับหรืออย่างน้อยเท่ากับเงินขั้นต่ำที่ระบุไว้ในสัญญา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ต้นทุนค่าอนุญาตให้ดำเนินการขั้นต่ำคงเหลือ 245 ล้านบาท (2560: 327 ล้านบาท) นอกจากนี้ภายใต้สัญญาดังกล่าวข้างต้นไทยคมยอมให้ดาวเทียมทุกดวงและสถานีควบคุมดาวเทียมรวมทั้งอุปกรณ์ ต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นตามสัญญาฉบับนี้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของกระทรวงดิจิทัลฯ เมื่อได้ดำเนินการก่อสร้างและติดตั้งเรียบร้อยแล้ว

34.4 ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงาน - กรณีที่กลุ่มอินทัชเป็นผู้เช่า

จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้ (บริษัท : ไม่มี) ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินรวม

	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
ไม่เกิน 1 ปี	12	32
เกินกว่า 1 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	7	18
รวม	19	50

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

34.5 สัญญาบริการอื่น

เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2560 ไทยคมได้ทำสัญญาบริการเพื่อเพิ่มอายุการใช้งานของดาวเทียมเป็นระยะเวลา 5 ปี ซึ่งไทยคมมีภาระผูกพันขั้นต้นจนถึงวันสิ้นสุดสัญญาสัมปทานเป็นจำนวน 9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยไทยคมมีสิทธิในการยกเลิกสัญญาภายใต้ข้อกำหนดและเงื่อนไขตามที่ระบุไว้ในสัญญา สำหรับค่าบริการอีกส่วนหนึ่งเป็นจำนวน 71 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งขึ้นอยู่กับเงื่อนไขบางประการในสัญญาหากไทยคมได้รับอนุญาตให้ดำเนินงานตามสัมปทานดาวเทียมต่อภายหลังจากที่สัญญาสัมปทานที่มีอยู่สิ้นสุดลง

35 เหตุการณ์สำคัญ ข้อพิพาททางการค้า และคดีความที่สำคัญของกลุ่มอินทัช

35.1 คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ตามที่ได้มีคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2553 ซึ่งมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและบริษัทในกลุ่มอยู่หลายประการนั้น บริษัทเห็นว่าผลของคำพิพากษากฎีกานั้นจำกัดอยู่แต่เฉพาะในประเด็นที่ว่าทรัพย์สินบางส่วนของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยไม่สมควร สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่เท่านั้น มิได้มีผลให้บริษัทและบริษัทในกลุ่มต้องไปดำเนินการใด ๆ เนื่องจากมิใช่ความในคดี บริษัทและบริษัทในกลุ่มได้ปฏิบัติตามกฎหมายและสัญญาด้วยความสุจริตตลอดมา ซึ่งบริษัทและบริษัทในกลุ่มมีสิทธิโดยชอบตามกฎหมายและสัญญาที่จะพิสูจน์ข้อเท็จจริงและความสุจริตของตนต่อไปในการดำเนินการใด ๆ ของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องเป็นไปตามกระบวนการทางกฎหมายและหลักการยุติธรรม

35.2 คดีความทางกฎหมายข้อพิพาทระหว่าง ไอทีวี กับ สเปน. เกี่ยวกับสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

ไอทีวีมีคดีความทางกฎหมายจากการประกอบกิจการสถานีโทรทัศน์ ตามที่สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (“สปน.”) ได้มีหนังสือมายังไอทีวี เพื่อบอกเลิกสัญญาเข้าร่วมงานและดำเนินการสถานีวิทยุโทรทัศน์ระบบยูเอชเอฟ (สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ) และให้ระงับการออกอากาศมีผลในเวลาเที่ยงคืนของวันที่ 7 มีนาคม 2550 ส่งผลให้ไอทีวีต้องหยุดการออกอากาศในระบบยูเอชเอฟ ตั้งแต่วันที่นั้นเป็นต้นมานั้น ขณะนี้มีข้อพิพาทที่อยู่ในกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ 2 ข้อพิพาท ดังนี้

1. ข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 1/2550 ยื่นฟ้องวันที่ 4 มกราคม 2550 ซึ่งไอทีวีเป็นโจทก์ฟ้อง สเปน. ที่สถาบันอนุญาโตตุลาการให้พิจารณาว่าการคิดคำนวณค่าปรับในการปรับผังรายการและดอกเบี้ยของค่าตอบแทนส่วนต่างของ สเปน. ว่าถูกต้องหรือไม่ โดยเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2559 ข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 1/2550 ได้เข้าสู่กระบวนการแต่งตั้งคณะอนุญาโตตุลาการและกำหนดกระบวนการพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการต่อไป

อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2561 ไอทีวีได้รับคำสั่งตั้งอนุญาโตตุลาการในข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 1/2550 โดยศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งลงวันที่ 18 ตุลาคม 2561 แต่งตั้งบุคคลเป็นอนุญาโตตุลาการของไอทีวี และเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2561 ไอทีวีได้รับคำสั่งของสถาบันอนุญาโตตุลาการให้ชะลอกระบวนการพิจารณาข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 1/2550 ไว้จนกว่าศาลปกครองจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด ในคดีหมายเลขดำที่ 620/2559 ต่อมาเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2561 ไอทีวียื่นคำแถลงคัดค้านการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ แต่สถาบันอนุญาโตตุลาการให้รอเสนอคำแถลงของไอทีวีหลังจากมีการตั้งคณะอนุญาโตตุลาการแล้ว และเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2561 ไอทีวียื่นอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองกลางที่แต่งตั้งบุคคลเป็นอนุญาโตตุลาการของไอทีวี

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ในคดีหมายเลขดำที่ 1466/2561 (คดีหมายเลขแดงที่ 2104/2561) ขณะนี้ข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 1/2550 อยู่ระหว่างการชะลอการพิจารณาคดี เพื่อรอจนกว่าศาลปกครองจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด ในคดีหมายเลขดำที่ 620/2559 ซึ่งขณะนี้ยังคงอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

2. ข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 46/2550 ยื่นฟ้องวันที่ 9 พฤษภาคม 2550 ซึ่งไอทีวีเป็นโจทก์ฟ้อง สปน. ที่สถาบันอนุญาโตตุลาการ ให้พิจารณาเรื่อง การบอกเลิกสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ ของ สปน. นั้นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และเรียกร้องค่าเสียหายจากการบอกเลิกสัญญาเป็นจำนวนเงิน 21,814 ล้านบาท โดยแต่เดิม สปน. ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางเรียกร้องให้ไอทีวีจ่ายตอบแทนส่วนต่าง พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 15 ค่าปรับอันเนื่องมาจากการปรับผังรายการและการส่งมอบทรัพย์สินไม่ครบมูลค่ารวม 101,865 ล้านบาท แต่ศาลปกครองกลางได้จำหน่ายคดีและให้คู่กรณีไปเข้าสู่กระบวนการอนุญาโตตุลาการ โดย สปน. ได้อุทธรณ์คำตัดสินของศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด แต่ศาลปกครองสูงสุดก็พิจารณายืนตามคำตัดสินของศาลปกครองกลาง ในที่สุด สปน. จึงต้องนำข้อพิพาทมาเข้าสู่กระบวนการอนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นกระบวนการระงับข้อพิพาทที่ตกลงกันไว้ในสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ และได้ยื่นเป็นโจทก์ในการฟ้องแย้งต่อไอทีวีในข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 46/2550

โดยเมื่อวันที่ 14 มกราคม 2559 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดในข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 46/2550 เป็นข้อพิพาทหมายเลขแดงที่ 1/2559 ระหว่าง ไอทีวี กับ สปน. โดยมีคำชี้ขาดสรุปได้ว่า การบอกเลิกสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการของ สปน. นั้น ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และกำหนดให้ไอทีวี และ สปน. ต่างฝ่ายต่างมีหน้าที่จะต้องชำระหนี้ให้แก่กันในจำนวนเท่ากัน ซึ่งให้นำมาหักกลบลบกันแล้วต่างไม่ต้องชำระหนี้ต่อกัน ทั้งนี้คำชี้ขาดมีผลเป็นที่สุดและผูกพันไอทีวีและ สปน. แต่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอาจใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการได้

ต่อมาเมื่อวันที่ 29 เมษายน 2559 สปน. ได้ยื่นคำร้องคัดค้านคำชี้ขาดดังกล่าวต่อศาลปกครองกลาง และวันที่ 2 พฤศจิกายน 2559 ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งรับคำร้องดังกล่าว เป็นคดีหมายเลขดำที่ 620/2559

ขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในกระบวนการทางศาลปกครองกลาง

35.3 การประเมินภาษีเงินได้ที่ประเทศอินเดีย

ไทยคมและเจ้าพนักงานประเมินภาษีของประเทศอินเดีย มีความเห็นที่แตกต่างกันเกี่ยวกับประเภทรายได้ และภาระภาษีสำหรับรายได้จากการให้บริการช่องสัญญาณดาวเทียม โดยเจ้าพนักงานประเมินภาษีมีความเห็นว่ารายได้ของ ไทยคมจากการให้บริการช่องสัญญาณดาวเทียมให้กับผู้ให้บริการที่มีถิ่นที่อยู่และไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศอินเดียแต่สามารถรับชมและเข้าใจได้โดยผู้รับชมในประเทศอินเดียเป็นรายได้ประเภทค่าสิทธิหรือ Royalty ตามพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ของประเทศอินเดีย และอนุสัญญาเพื่อหลีกเลี่ยงการเก็บภาษีซ้อนระหว่างประเทศไทยกับประเทศอินเดีย รายได้ดังกล่าวของไทยคมจึงต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 15 ไทยคมไม่เห็นด้วยกับความเห็นดังกล่าว โดย ไทยคมมีความเห็นว่ารายได้จากการให้บริการช่องสัญญาณดาวเทียมเป็นรายได้จากการทำธุรกิจ (Business income) เมื่อไทยคมไม่มีสถานประกอบการถาวรในประเทศอินเดีย รายได้ดังกล่าวจึงไม่ต้องเสียภาษีในประเทศอินเดีย

อย่างไรก็ตามกรมสรรพากรของประเทศไทยยืนยันความเห็นเดิมและได้ทำการประเมินภาษีเงินได้ เงินเพิ่ม ภาษีเพื่อการศึกษาและดอกเบี้ย จากรายได้ที่ไทยคมได้รับจากผู้ให้บริการของไทยคม สำหรับปีประเมิน 2541-2542 ถึง 2555-2556 (วันที่ 1 เมษายน 2540 ถึง วันที่ 30 มีนาคม 2555) เป็นจำนวนเงินรวม 859 ล้านบาท (ประมาณ 399 ล้านบาท) เบี้ยปรับและดอกเบี้ยที่เกี่ยวข้องกับเบี้ยปรับเป็นจำนวนเงินรวม 566 ล้านบาท (ประมาณ 263 ล้านบาท)

บริษัท อินทกซ์ โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย**หมายเหตุประกอบงบการเงิน****สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561**

ทั้งนี้ ไทยคมได้นำใบภาษีหัก ณ ที่จ่าย ที่ผู้ให้บริการในประเทศอินเดียได้หักภาษี ณ ที่จ่ายไว้จนถึงปีประเมิน 2555-2556 เป็นเงินจำนวนสุทธิ 594 ล้านบาท (ประมาณ 276 ล้านบาท) ซึ่งบางส่วนเป็นภาษีหัก ณ ที่จ่ายที่ลูกค้าเป็นผู้รับผิดชอบจ่ายแทนไทยคม วางเป็นหลักประกันสำหรับภาษีเงินได้ เงินเพิ่ม ภาษีเพื่อการศึกษาและดอกเบี้ย รวมถึงเบี้ยปรับและดอกเบี้ยที่เกี่ยวข้องกับเบี้ยปรับ และไทยคมยังได้วางเงินประกันเพิ่มเติมเป็นเงินจำนวน 480 ล้านบาท (ประมาณ 223 ล้านบาท) โดยไทยคมได้แสดงเงินประกันดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นในงบแสดงฐานะการเงิน

เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2554 Income Tax Appellate Tribunal (“ITAT”) ได้มีคำตัดสินว่า รายได้ของไทยคมจากการให้บริการช่องสัญญาณดาวเทียมในประเทศอินเดียไม่ถือเป็นค่าสิทธิ (Royalty) เมื่อไทยคมไม่มีสถานประกอบการถาวรในประเทศอินเดีย รายได้ดังกล่าวไม่ต้องเสียภาษีในประเทศอินเดีย

สำหรับเบี้ยปรับและดอกเบี้ยที่เกี่ยวข้องกับเบี้ยปรับที่กรมสรรพากรของประเทศอินเดียได้ทำการเรียกเก็บจากไทยคมให้ ถือว่าไม่มีผลและ ITAT ได้มีคำสั่งให้ยกเลิกการเรียกเก็บเบี้ยปรับสำหรับปีประเมินภาษี 2541-2542, 2542-2543, 2543-2544, 2544-2545 และ 2545-2546 ที่กรมสรรพากรของประเทศอินเดียเรียกเก็บจากไทยคม และ กรมสรรพากรของประเทศอินเดียไม่ได้ยื่นอุทธรณ์คำตัดสินในเรื่องเบี้ยปรับสำหรับปีประเมินภาษีดังกล่าวต่อศาล High Court ดังนั้น คำตัดสินของ ITAT ในเรื่องของเบี้ยปรับจึงถือเป็นที่สุด และเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2554 กรมสรรพากรของประเทศอินเดียได้แจ้งคืนหลักประกันที่ไทยคมได้วางไว้สำหรับเบี้ยปรับและดอกเบี้ยที่เกี่ยวข้องกับเบี้ยปรับสำหรับปีประเมิน 2541-2542 ถึง 2544-2545 เป็นจำนวนเงิน 162 ล้านบาท (ประมาณ 76 ล้านบาท)

จากคำตัดสินของ ITAT ข้างต้น ไทยคมอยู่ระหว่างการดำเนินการขอคืนเงินประกัน และภาษีหัก ณ ที่จ่ายส่วนที่เหลือจากกรมสรรพากรของประเทศอินเดีย โดยภาษี หัก ณ ที่จ่ายส่วนที่ลูกค้ารับผิดชอบจ่ายแทนไทยคม ไทยคมจะส่งคืนลูกค้าภายหลังคดีตัดสินถึงที่สุดโดย Supreme Court

เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2554 กรมสรรพากรของประเทศอินเดียได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของ High Court เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2554 ซึ่งพิพากษาว่ารายได้จากการให้บริการช่องสัญญาณดาวเทียมไม่ถือเป็นรายได้ประเภทค่าสิทธิต่อ Supreme Court แล้ว ขณะนี้เรื่องอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล Supreme Court

Supreme Court ได้มีหนังสือลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2554 แจ้งให้ตัวแทนด้านภาษีของไทยคมทราบถึงการอุทธรณ์ดังกล่าว ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของ Supreme Court

35.4 เหตุการณ์สำคัญข้อพิพาททางการค้า และคดีความที่สำคัญของกลุ่มเอไอเอส**เอไอเอส****1) สัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมตามประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กทช.”)**

ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 และประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กทช.”) ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2549 เอไอเอสได้ทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับผู้รับใบอนุญาตรายอื่น โดยได้ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ดังนี้

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ผู้ประกอบการ	ระยะเวลาการมีผลบังคับใช้
1) บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	30 พฤศจิกายน 2549 เป็นต้นไป
2) บริษัท ทูมูฟ จำกัด	16 มกราคม 2550 เป็นต้นไป
3) บริษัท ดิจิตอลโฟน จำกัด	1 มิถุนายน 2552 เป็นต้นไป
4) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)	7 เมษายน 2553 เป็นต้นไป
5) บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด	1 เมษายน 2556 เป็นต้นไป
6) บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
7) บริษัท ทูมูฟ เอช ยูนิเวอร์แซล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (เดิมชื่อ บริษัท เรียล ฟิวเจอร์ จำกัด)	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป

เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2550 ทีโอทีได้ยื่นคำฟ้องสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติต่อศาลปกครองกลาง เพื่อขอเพิกถอนประกาศฯ ดังกล่าว วันที่ 15 กันยายน 2553 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกฟ้องกรณี ทีโอทียื่นฟ้องขอเพิกถอนประกาศของ กทท. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2549 และ ทีโอทีได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดแล้ว และเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2551 ทีโอทีได้มีหนังสือ แจ้งให้เอไอเอสทราบว่า เอไอเอสควรขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพื่อยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป และหากเอไอเอสดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติก่อนศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุด ทีโอทีจะไม่รับรู้ และเอไอเอสจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการดังกล่าว

เอไอเอสได้พิจารณาหนังสือของทีโอทีดังกล่าวและกฎหมายที่เกี่ยวข้องประกอบกับความเห็นของที่ปรึกษากฎหมาย ฝ่ายบริหารของเอไอเอสเห็นว่า การไม่ปฏิบัติตามสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมข้างต้น อาจถือได้ว่าเป็นการขัดต่อประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย เอไอเอส จึงได้ตัดสินใจปฏิบัติตามสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่าย ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (“สัญญาอนุญาตฯ”) กำหนดให้เอไอเอสต้องจ่ายเงินผลประโยชน์ตอบแทนให้ทีโอทีเป็นรายปีโดยจ่ายเป็นจำนวนเงินขั้นต่ำตามที่สัญญากำหนดในแต่ละปี หรือในอัตราร้อยละของรายได้ และผลประโยชน์อื่นใดที่เอไอเอสพึงได้รับในรอบปี ก่อนหักค่าใช้จ่ายและค่าภาษีใด ๆ ทั้งสิ้น จำนวนไหนมากกว่าให้ถือเอาจำนวนนั้น อย่างไรก็ตามค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นรายการที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และทีโอทีต้องการรอคำพิพากษาถึงที่สุดในเรื่องขอเพิกถอนประกาศฯ จากศาลจึงเป็นรายการที่เอไอเอสคาดว่า จะมีการเจรจาตกลงเรื่องวิธีการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนรายปีในเวลาต่อมา เพื่อให้เป็นไปตามหลักความระมัดระวัง เอไอเอสจึงคำนวณ ค่าผลประโยชน์ตอบแทนรายปีจากรายได้สุทธิตามที่ปฏิบัติในทางเดียวกันทั้งอุตสาหกรรมกิจการโทรคมนาคม ส่วนจำนวนผลประโยชน์ตอบแทนที่เอไอเอสต้องจ่ายให้แก่ทีโอทีนั้น ขึ้นอยู่กับผลการตัดสินจากศาลในเรื่องขอเพิกถอนประกาศฯ และการเจรจาตกลงระหว่างเอไอเอสกับทีโอทีในภายหลัง โดยเอไอเอสจะปรับปรุงรายการในงบการเงินในงวดที่การเจรจาตกลงสิ้นสุดลง ซึ่งผู้บริหารของเอไอเอสมีความมั่นใจว่าจะไม่เกิดค่าใช้จ่ายมากไปกว่าจำนวนที่บันทึกไว้อย่างมีสาระสำคัญ

อย่างไรก็ตาม เอไอเอสได้พิจารณาหนังสือของทีโอทีดังกล่าวและกฎหมายที่เกี่ยวข้องประกอบกับความเห็นของที่ปรึกษากฎหมาย ผู้บริหารของเอไอเอสเห็นว่า การไม่ปฏิบัติตามสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมข้างต้น อาจถือได้ว่าเป็นการขัดต่อประกาศ กทท. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย เอไอเอสจึงได้ตัดสินใจปฏิบัติตามสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่าย ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน โดยออกใบแจ้งหนี้เพื่อเรียกเก็บค่าเชื่อมต่อโครงข่ายจากคู่สัญญา

บริษัท อินทรี โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย**หมายเหตุประกอบงบการเงิน****สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561**

ในวันที่ 30 ธันวาคม 2551 เอไอเอสได้นำส่งเงินผลประโยชน์ตอบแทนจากการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2550 ถึงเดือนมิถุนายน 2551 จำนวนเงิน 761 ล้านบาท ซึ่งคำนวณจากรายได้สุทธิตามอัตราและวิธีคิดคำนวณของเอไอเอสให้แก่ทีโอที ซึ่งต่อมาได้มีการจัดตั้งคณะทำงานเจรจาเกี่ยวกับอัตราผลประโยชน์ตอบแทนจากค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างเอไอเอสกับทีโอที แต่ก็ไม่สามารถมีข้อยุติร่วมกันได้ เนื่องจากทีโอทีต้องการให้เอไอเอสชำระเงินส่วนแบ่งรายได้จากค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่เอไอเอสได้รับทั้งจำนวนตามอัตราร้อยละที่กำหนดไว้ในสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ โดยมีให้เอไอเอสนำค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่เอไอเอสถูกผู้ประกอบการรายอื่นเรียกเก็บมาหักออกก่อน ในวันที่ 26 มกราคม 2554 ทีโอทีจึงได้มีหนังสือแจ้งให้เอไอเอสชำระเงินผลประโยชน์จากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของปีดำเนินการที่ 17 - 20 เป็นเงินรวม 17,803 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือน แต่เอไอเอส ไม่เห็นด้วยโดยได้มีหนังสือโต้แย้งคัดค้านไปยังทีโอที และเอไอเอสได้เสนอข้อพิพาทต่อสำนักงานฯ ข้อพิพาท สถาบันอนุญาโตตุลาการเป็นข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 19/2554 แล้ว เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2554 เพื่อให้คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดว่า ทีโอทีไม่มีสิทธิเรียกร้องเงินผลประโยชน์ตอบแทนดังกล่าว

ในวันที่ 29 กรกฎาคม 2557 ทีโอทีได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 55/2557 เรียกร้องให้เอไอเอสชำระเงินส่วนแบ่งรายได้ของค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของปีดำเนินการที่ 21 - 22 เป็นเงินรวม 9,984 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของจำนวนเงินที่ค้างชำระในแต่ละปี นับจากวันผิดนัดจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น และขอรวมพิจารณากับคดีข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 19/2554

เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2559 เอไอเอสได้เสนอข้อพิพาทต่อสำนักงานฯ ข้อพิพาท สถาบันอนุญาโตตุลาการเป็นข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 83/2559 เพื่อให้คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดว่า ทีโอทีไม่มีสิทธิเรียกร้องส่วนแบ่งรายได้เพิ่มเติมของค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของปีดำเนินการที่ 23 - 25 เป็นจำนวนเงินรวม 8,368 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของจำนวนเงินที่ค้างชำระในแต่ละปี ตามหนังสือที่ทีโอทีแจ้งมา

เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2561 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 19/2554 โดยยกข้อเรียกร้องแย้งของทีโอที ที่ให้เอไอเอสชำระเงินผลประโยชน์จากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของปีดำเนินการที่ 17 - 20 เป็นเงินรวม 17,803 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนโดยเห็นว่า ทีโอทีไม่มีสิทธิเรียกร้องเงินจำนวนดังกล่าว และห้ามไม่ให้ทีโอทีเรียกร้องการบังคับตามหนังสือคำประกันการปฏิบัติตามสัญญาและหนังสือคำประกันรายได้ขั้นต่ำของปีดำเนินการที่ 17 - 20 และขณะเดียวกันคณะอนุญาโตตุลาการยังได้มีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 55/2557 ของทีโอที และให้ทีโอทีคืนเงินส่วนแบ่งรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่เอไอเอสชำระไว้เกินจำนวน 110 ล้านบาท ภายใน 60 วัน นับแต่ได้รับคำชี้ขาดนี้ และดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี หากพ้นกำหนดดังกล่าว ซึ่งทีโอทีได้ยื่นฟ้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าวต่อศาลปกครองกลางแล้ว ขณะนี้คดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ส่วนข้อพิพาท 83/2559 อยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ โดยผู้บริหารของเอไอเอสเชื่อว่าจะไม่เกิดค่าใช้จ่ายมากกว่าจำนวนที่บันทึกไว้อย่างมีสาระสำคัญ

2) **ภาระผูกพันในหนังสือค้ำประกันจากธนาคารกรณีสัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ("สัญญาอนุญาตฯ")**

ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ เอไอเอสมีหน้าที่ส่งมอบหนังสือค้ำประกันของธนาคารให้แก่ทีโอทีเพื่อเป็นหลักประกันการชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำในแต่ละปีดำเนินงาน โดยจะได้รับคืนหนังสือค้ำประกันฉบับของปีดำเนินงานที่ผ่านมา

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ทีโอทีมิได้คืนหนังสือคำประกันเงินประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำของปีดำเนินงานที่ 17 - 21 รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 7,007 ล้านบาท โดยอ้างว่าเอไอเอสชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนไม่ครบถ้วนจากการนำเงินค่าภาษีสรรพสามิตมาหักออกจากเงินผลประโยชน์ตอบแทนและกรณีรายได้จากค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมซึ่งเป็นข้อพิพาทที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ

ตั้งแต่วันที่ 11 พฤษภาคม 2554 และวันที่ 5 ตุลาคม 2555 เอไอเอสได้เสนอข้อพิพาทต่อสำนักกระบวนข้อพิพาทสถาบันอนุญาโตตุลาการเป็นข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 40/2554 และ 119/2555 ให้คณะอนุญาโตตุลาการมีคำวินิจฉัยชี้ขาดให้ทีโอทีส่งคืนหนังสือคำประกันดังกล่าวให้แก่เอไอเอส เนื่องจากเอไอเอสได้ชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำในแต่ละปีดำเนินงานครบถ้วน และได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว

เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2557 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้ทีโอทีคืนหนังสือคำประกันเงินประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำของปีดำเนินงานที่ 17 - 21 ให้เอไอเอส ต่อมาเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2557 ทีโอทีได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขดำที่ 660/2557 เพื่อขอเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าว

ต่อมาเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2557 เอไอเอสยื่นคำร้องเป็นคดีหมายเลขดำที่ 666/2557 ต่อศาลปกครองกลาง เพื่อให้ศาลมีคำสั่งบังคับให้ ทีโอที คืนหนังสือคำประกันปี 17-21 ให้แก่เอไอเอสตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการและชำระเงินค่าธรรมเนียมที่เอไอเอสได้ชำระให้แก่ธนาคารผู้ออกหนังสือคำประกันเป็นจำนวนเงินรวม 7 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ผู้เรียกร้องชำระค่าธรรมเนียมแก่ธนาคารผู้ออกหนังสือคำประกัน ขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

3) กรณีผู้ใช้บริการในระบบ 900 MHz โอนย้ายไปใช้บริการในระบบ 3G 2100 MHz

ในวันที่ 25 กันยายน 2557 ทีโอทีได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสำนักกระบวนข้อพิพาทสถาบันอนุญาโตตุลาการ เป็นข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 80/2557 เพื่อเรียกร้องให้เอไอเอสชำระค่าเสียหายจากการที่มีผู้ใช้บริการในระบบ 900 MHz ได้ขอโอนย้ายผู้ให้บริการไปยังระบบ 3G 2100 MHz ซึ่งให้บริการโดยบริษัทย่อยของเอไอเอส เป็นจำนวน 9,126 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 25 กันยายน 2557 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

ในวันที่ 29 มีนาคม 2559 ทีโอทีได้ยื่นขอแก้ไขคำเสนอข้อพิพาทในส่วนของค่าเสียหายตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2556 ไปจนถึงสิ้นสุดสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการในเดือนกันยายน 2558 จำนวน 32,813 ล้านบาท พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนนับแต่เดือนมิถุนายน 2556 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ โดยฝ่ายบริหารของเอไอเอสเชื่อว่า เอไอเอสได้ปฏิบัติตามข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของข้อพิพาทดังกล่าวน่าจะคลี่คลายไปในทางที่ดีและไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินของเอไอเอส

4) กรณีการเรียกร้องผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากการทำข้อตกลงต่อท้ายสัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ("สัญญาอนุญาตฯ") ครั้งที่ 6 และ 7

เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2558 เอไอเอสได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 78/2558 ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระบวนข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อมีคำชี้ขาดให้ข้อตกลงต่อท้ายสัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (CELLULAR MOBILE TELEPHONE) ครั้งที่ 6 ซึ่งกระทำขึ้นเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2544 และครั้งที่

บริษัท อินทอิลลิ่ง จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย**หมายเหตุประกอบงบการเงิน****สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561**

ที่ 7 ซึ่งกระทำการขึ้นเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2545 มีผลผูกพัน เอไอเอส และ ทีโอที ให้ต้องปฏิบัติตามจนกว่าสัญญาจะสิ้นสุด และ เอไอเอสไม่มีหน้าที่ต้องชำระผลประโยชน์ตอบแทน ตามที่ทีโอทีได้มีหนังสือลงวันที่ 29 กันยายน 2558 เรื่อง ขอให้ชำระผลประโยชน์ตอบแทน แจ้งมายังเอไอเอสให้ชำระเงินเพิ่มจำนวน 72,036 ล้านบาท โดยกล่าวอ้างว่าทำข้อตกลงต่อทำสัญญาครั้งที่ 6 และครั้งที่ 7 เป็นการแก้ไขสัญญาในสาระสำคัญทำให้ทีโอทีได้ผลประโยชน์ตอบแทนต่ำกว่าที่กำหนดในสัญญาหลัก

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ โดยฝ่ายบริหารของเอไอเอสเชื่อว่า ข้อตกลงต่อทำสัญญาครั้งที่ 6 และ 7 มีผลผูกพันจนกระทั่งสิ้นสุดสัญญาเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2558 เนื่องจากเอไอเอสได้ปฏิบัติตามข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว อีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยให้ความเห็นต่อกรณีการแก้ไขสัญญาอนุญาโตตุลาการให้ดำเนินการ ระหว่าง ทีโอที กับ เอไอเอส เรื่องเสร็จที่ 291/2550 ความตอนหนึ่งว่า “กระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาอันเป็นนิติกรรมทางปกครอง สามารถแยกต่างหากออกจากข้อตกลงต่อทำสัญญาอนุญาโตตุลาการให้ดำเนินการที่ทำได้ และข้อตกลงต่อทำสัญญาอนุญาโตตุลาการให้ดำเนินการที่ดำเนินขึ้นนั้นยังคงมีผลอยู่ครบถ้วนที่ยังไม่มีการเพิกถอนหรือสิ้นผลโดยเงื่อนไขเวลาหรือเหตุอื่น” ดังนั้น ผลของข้อพิพาทดังกล่าวน่าจะคลี่คลายไปในทางที่ดีและไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินของเอไอเอส

ต่อมาวันที่ 30 พฤศจิกายน 2558 ทีโอทียื่นคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 122/2558 ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระบวนข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อแก้ไขจำนวนที่เรียกร้องผลประโยชน์ตอบแทนลดลงเป็น 62,774 ล้านบาท เนื่องจากการปรับปรุงอัตราร้อยละในการคำนวณส่วนแบ่งรายได้ ข้อพิพาทนี้เป็นเรื่องเดียวกับข้อพิพาทที่ 78/2558 ซึ่งคณะอนุญาโตตุลาการได้รวมการพิจารณาข้อพิพาททั้งสองเข้าด้วยกัน

5) ค่าเช่าสถานที่ติดตั้งเสาและอุปกรณ์ในการให้บริการตามสัญญาอนุญาโตตุลาการให้ดำเนินการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (“สัญญาอนุญาตฯ”)

เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2558 ทีโอทีได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 76/2558 ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระบวนข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อมีคำสั่งให้เอไอเอสดำเนินการเช่าสถานที่จำนวน 11,883 สถานีฐาน ที่ใช้เป็นสถานที่ติดตั้งเสา และอุปกรณ์ในการให้บริการตามสัญญาอนุญาโตตุลาการให้ดำเนินการ ต่อเนื่องไปอีก 2 ปี หลังจากสัญญาอนุญาโตตุลาการให้ดำเนินการ สิ้นสุดลง หากไม่สามารถปฏิบัติได้ ให้เอไอเอสชำระค่าเช่าสถานที่ พร้อมค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดระยะเวลา 2 ปีนับแต่สิ้นสุดสัญญาอนุญาโตตุลาการให้ดำเนินการ คิดเป็นจำนวนเงิน 1,911 ล้านบาท หรือนำเงินจำนวนดังกล่าวมาวางศาล

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ โดยฝ่ายบริหารของเอไอเอสเชื่อว่า เอไอเอสไม่มีหน้าที่ต้องชำระค่าเช่าสถานที่ติดตั้งเสา และอุปกรณ์ในการให้บริการตามสัญญาอนุญาโตตุลาการให้ดำเนินการ ภายหลังที่สัญญาอนุญาโตตุลาการให้ดำเนินการสิ้นสุดลง เนื่องจากเอไอเอสได้ปฏิบัติตามข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของข้อพิพาทดังกล่าวน่าจะคลี่คลายไปในทางที่ดีและไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินของเอไอเอส

6) กรณีติดตั้งหรือเชื่อมต่ออุปกรณ์โทรคมนาคมย่านความถี่ 900 MHz บนสถานีฐานที่ บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด (“ดีพีซี”) ส่งมอบกรรมสิทธิ์ให้แก่ บริษัท กสท.โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”) ตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ระหว่าง กสท. และ ดีพีซี

เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2559 กสท. ได้ยื่นฟ้องเอไอเอสต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีคำที่ 613/2559 เพื่อให้รื้อถอนเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมที่มีไว้ใช้สำหรับให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ย่านความถี่ 900 MHz หรือย่านความถี่อื่น หรือ

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมอื่น ๆ ของเอไอเอสที่ติดตั้งบนสถานีฐาน จำนวน 95 แห่ง ที่ดีพีซี ส่งมอบให้ กสท. ตามสัญญาให้ดำเนินการฯ โดยไม่ได้รับความยินยอมจาก กสท. ดังนั้น กสท. จึงเรียกร้องให้เอไอเอสชดใช้ค่าเสียหายจากการใช้ทรัพย์สินที่ กสท. อ้างเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ตั้งแต่เดือนมกราคม 2556 ถึงเดือนเมษายน 2559 จำนวนเงิน 126 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี นับจากวันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระค่าเสียหายเสร็จสิ้น และค่าเสียหายนับแต่วันฟ้องอีกเดือนละ 3 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี ของค่าเสียหายที่ค้างชำระให้แก่ กสท. ในแต่ละเดือน จนกว่าจะดำเนินการรื้อถอนอุปกรณ์ดังกล่าวออกเสร็จสิ้น

วันที่ 19 มีนาคม 2561 ศาลปกครองกลางมีคำสั่งให้โอนคดีนี้ไปศาลแพ่งเป็นคดีดำที่ 1681/2561 โดยขณะนั้นคดีดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของการพิจารณาของศาลแพ่ง

โดยฝ่ายบริหารของเอไอเอสเชื่อว่า เอไอเอสได้ปฏิบัติตามถูกต้องตามข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของคดีดังกล่าวไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินของเอไอเอส

7) การฟ้องเพิกถอนหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ และเพิกถอนมติคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม ที่มีคำสั่งให้นำส่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่บนคลื่นความถี่ 900 MHz ในช่วงระยะเวลาคุ้มครองผู้ใช้บริการ

วันที่ 1 พฤษภาคม 2560 เอไอเอส ยื่นฟ้องสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“สำนักงาน กสทช.”) คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม (“กทค.”) และคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) กับคณะทำงานอีก 5 คน ต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขดำที่ 736/2560 ขอให้เพิกถอนหนังสือสำนักงาน กสทช. และเพิกถอนมติ กทค. ของสำนักงาน กสทช. ที่มีคำสั่งเอไอเอสให้นำส่งรายได้ ในช่วงระยะเวลาคุ้มครองผู้ใช้บริการ ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2559 จำนวน 7,221 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น

เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2560 เอไอเอสได้รับคำฟ้องลงวันที่ 21 เมษายน 2560 ที่ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ฟ้องเอไอเอส ในมูลหนี้เดียวกันนี้ต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขดำที่ 661/2560 ให้เอไอเอส นำส่งรายได้ในช่วงระยะเวลาคุ้มครองผู้ใช้บริการเช่นเดียวกัน

โดยฝ่ายบริหารของเอไอเอสพิจารณาว่า เอไอเอส มิได้ปฏิบัติผิดเงื่อนไขและวิธีการนำส่งรายได้ ตามประกาศของ กสทช. เรื่อง มาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการเป็นการชั่วคราว ในกรณีสิ้นสุดการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ และเอไอเอส มีหน้าที่นำส่งรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายให้แก่สำนักงาน กสทช. แต่ เอไอเอส มีรายจ่ายมากกว่ารายได้จากการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการ ดังนั้นจึงไม่มีรายได้ส่วนที่เหลือคงเหลือที่จะนำส่งให้แก่สำนักงาน กสทช. แต่อย่างใด ขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

8) การเรียกร้องให้เอไอเอสชำระเงินส่วนแบ่งรายได้เพิ่มเติมส่วนเพิ่มจากรายได้ค่าเช่าระบบสื่อสารสัญญา

ทีโอทีได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อ ที เอช เอ ซี สถาบันอนุญาโตตุลาการ กระทรวงยุติธรรม (“ที เอช เอ ซี”) เลขที่ A1/2017 ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2560 เรียกร้องให้เอไอเอสชำระเงินส่วนแบ่งรายได้เพิ่มเติมจากรายได้ค่าเช่าระบบสื่อสาร สัญญาเดิมเชื่อมโยงตั้งแต่ เดือนมกราคม 2554 ถึงเดือนกันยายน 2555 เป็นจำนวน 20 ล้านบาท และเลขที่ A1/2018 ลงวันที่ 12 มกราคม 2561 เรียกร้องให้เอไอเอสชำระเงินส่วนแบ่งรายได้เพิ่มเติมจากรายได้ค่าเช่าระบบสื่อสาร สัญญาเดิมเชื่อมโยงตั้งแต่เดือนตุลาคม 2555 ถึงเดือนกันยายน 2558 เป็นเงินรวม 1,122 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) พร้อมให้

บริษัท อินทrix โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย**หมายเหตุประกอบงบการเงิน****สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561**

ชำระดอกเบี้ยผิวน้ำอีกร้อยละ 1.25 ต่อเดือน เนื่องจากทีโอที เห็นว่า เอไอเอสจะต้องเรียกเก็บค่าเช่าระบบสื่อสารสัญญาณเชื่อมโยงตามอัตราที่ทีโอทีกำหนดซึ่งสูงกว่าอัตราที่เอไอเอสใช้เรียกเก็บจากผู้เช่าจริง

เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2561 เอไอเอส ได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขดำที่ ค.1/2561 เพื่อเพิกถอนคำสั่งรับคำเสนอข้อพิพาทของ ที เอช เอ ซี สำหรับข้อพิพาทเลขที่ A1/2017 ไว้พิจารณา และในวันที่ 2 มีนาคม 2561 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกคำร้องคดีหมายเลขดำที่ ค.1/2561

เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2561 เอไอเอส ได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขดำที่ ค.2/2561 เพื่อเพิกถอนคำสั่งรับคำเสนอข้อพิพาทของ ที เอช เอ ซี สำหรับข้อพิพาทเลขที่ A1/2018 ไว้พิจารณา และในวันที่ 16 มีนาคม 2561 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกคำร้องคดีหมายเลขดำที่ ค.2/2561

ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 5 และ 11 เมษายน 2561 เอไอเอสได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ ค.1/2561 และคดีหมายเลขดำที่ ค.2/2561 ของศาลปกครองกลาง ตามลำดับ

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ โดยผู้บริหารของเอไอเอสพิจารณาเห็นว่า อัตราค่าเช่าที่เอไอเอสใช้เรียกเก็บนั้นเป็นอัตราตลาดที่เหมาะสมและได้รับความเห็นชอบจาก กสทช. แล้ว

9) การเรียกร้องให้เอไอเอสชำระเงินจากการใช้บริการร่วมใช้เสาอากาศ ค่าบริการพื้นที่ และค่าเช่าใช้อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินตามสัญญาให้ดำเนินการในช่วงระยะเวลาคุ้มครองผู้ใช้บริการ

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2561 ทีโอทีได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อ ที เอช เอ ซี เลขที่ A3/2018 เรียกร้องให้เอไอเอส ชำระเงินค่าร่วมใช้เสาอากาศ ค่าบริการพื้นที่ และค่าเช่าใช้อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินตามสัญญาให้ดำเนินการในช่วงระยะเวลาคุ้มครองผู้ใช้บริการ จำนวน 183 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) และดอกเบี้ยผิวน้ำอีกร้อยละ 1.25 ต่อเดือน

เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2561 เอไอเอสได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขดำที่ ค.3/2561 เพื่อเพิกถอนคำสั่งรับคำเสนอข้อพิพาทของ ที เอช เอ ซี สำหรับข้อพิพาทเลขที่ A3/2018 ไว้พิจารณา

เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2561 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกคำร้องคดีหมายเลขดำที่ ค.3/2561

ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2561 เอไอเอสได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ ค.3/2561

ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ โดยผู้บริหารของเอไอเอสพิจารณาเห็นว่า เอไอเอสได้ปฏิบัติตามข้อตกลงตามข้อสัญญาและประกาศของ กสทช. ที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของคดีดังกล่าวไม่น่าจะมีผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินของเอไอเอส

10) การเรียกร้องให้บริษัทชำระส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการเครือข่ายร่วม

เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2561 ทีโอทีได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ หมายเลขดำที่ 67/2561 เรียกร้องให้เอไอเอสชำระส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการเครือข่ายร่วม (ROAMING) เพิ่มเติมจากการที่เอไอเอสได้ให้

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ส่วนลดค่าบริการโดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากทีโอที ตั้งแต่ กรกฎาคม 2556 ถึง กันยายน 2558 จำนวน 16,253 ล้านบาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม และดอกเบี้ยผิมนัดร้อยละ 1.25 ต่อเดือน

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ โดยฝ่ายบริหารของเอไอเอสเชื่อว่า เอไอเอสได้ปฏิบัติตามข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของคดีดังกล่าวไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินของเอไอเอส

11) กรณีการส่งมอบเสาติดตั้งสายอากาศตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการระหว่าง ทีโอที กับ เอไอเอส

วันที่ 21 กรกฎาคม 2557 เอไอเอสได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาท เลขที่ 53/2557 ต่อสำนักกระจับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อให้คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดว่า เสาติดตั้งสายอากาศ (TOWER) จำนวน 13,198 ต้น ที่เอไอเอสโอนให้แก่ทีโอที ไม่ใช่เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมที่เอไอเอสมีหน้าที่ต้องส่งมอบให้แก่ทีโอทีตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ และขอคืนเงินส่วนแบ่งรายได้จากค่าเช่าใช้เสา จำนวน 516 ล้านบาท

วันที่ 12 มีนาคม 2558 ทีโอทียื่นคัดค้านข้อพิพาทข้างต้น และยื่นข้อเรียกร้องแย้งเพิ่มเติม ขอให้เอไอเอสส่งมอบเสาติดตั้งสายอากาศ (TOWER) ที่ค้างส่งมอบ จำนวน 105 ต้น พร้อมชำระดอกเบี้ยของเงินส่วนแบ่งรายได้ที่เอไอเอสชำระล่าช้าจำนวน 16 ล้านบาท

วันที่ 17 พฤศจิกายน 2561 เอไอเอสได้รับคำร้องและคำคัดค้านของทีโอที ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 ยื่นคัดค้าน และยื่นข้อเรียกร้องแย้งเพิ่มเติม โดยให้เอไอเอสส่งมอบเสาติดตั้งสายอากาศ (TOWER) เพิ่มอีก 1,429 ต้น ซึ่งเป็นของบริษัทย่อยของเอไอเอส หากส่งมอบไม่ได้ให้ชดใช้เป็นเงิน 1,200 ล้านบาท โดยในช่วงระยะเวลาก่อนวันที่ 17 พฤศจิกายน 2561 เอไอเอสไม่ได้รับทราบถึงคำร้องดังกล่าว

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ โดยฝ่ายบริหารของเอไอเอสเชื่อว่า เอไอเอสได้ปฏิบัติตามข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว และเสาติดตั้งสายอากาศ (TOWER) ที่ทีโอทีเรียกร้องเพิ่มเติม จำนวน 1,429 ต้น นั้น มิใช่ทรัพย์สินอันเป็นกรรมสิทธิ์ของเอไอเอส ซึ่งทีโอทีจะใช้สิทธิบังคับเอาได้ ดังนั้น ผลของคดีดังกล่าวไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินของเอไอเอส

บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด (“ดีพีซี”) (บริษัทย่อยของเอไอเอส)

1) กรณีการนำภาษีสรรพสามิตมาหักออกจากเงินส่วนแบ่งรายได้ระหว่าง ดีพีซี กับ กสท.

เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2551 กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 3/2551 ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระจับ ข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อเรียกร้องให้ดีพีซีชำระเงินส่วนแบ่งรายได้เพิ่มเติมอีกประมาณ 2,449 ล้านบาท ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ พร้อมเรียกเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของจำนวนเงินที่ค้างชำระในแต่ละปี นับจากวันผิมนัดจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ซึ่งคำนวณถึงเดือนธันวาคม 2550 คิดเป็นเบี้ยปรับทั้งสิ้น 1,500 ล้านบาท รวมเป็นเงินประมาณ 3,949 ล้านบาท

บริษัท อินทอิลลิ่ง จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย**หมายเหตุประกอบงบการเงิน****สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561**

ต่อมาเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2551 กสท. ได้ยื่นคำร้องขอแก้ไขจำนวนทุนทรัพย์รวมเบี่ยงปรับลดลงเหลือ 3,410 ล้านบาท ซึ่งคำนวณจากเงินส่วนแบ่งรายได้ค่าเช่าระยะถึงเดือนมกราคม 2551 เป็นเบี่ยงปรับจำนวน 790 ล้านบาท และภาษีมูลค่าเพิ่ม 171 ล้านบาท

จำนวนเงินส่วนแบ่งรายได้ที่ กสท. เรียกร้องดังกล่าวเป็นจำนวนเดียวกันกับภาษีสรรพสามิตที่ดีพีซีได้นำส่งตั้งแต่ วันที่ 16 กันยายน 2546 ถึงวันที่ 15 กันยายน 2550 และได้นำมาหักออกจากเงินส่วนแบ่งรายได้ ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2546 ถูกต้องครบถ้วนแล้ว และมีการปฏิบัติเช่นเดียวกันทั้งอุตสาหกรรมโทรศัพท์เคลื่อนที่ อีกทั้ง กสท. เคยมีหนังสือ เลขที่ กสท. 603 (กต.) 739 แจ้งให้ดีพีซีปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว

เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2554 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาทของ กสท. โดยให้เหตุผลสรุปได้ว่า ดีพีซีมิได้เป็นผู้ผิดสัญญา โดยดีพีซีได้ชำระหนี้ผลประโยชน์ตอบแทนเสร็จสิ้นและหนี้ทั้งหมดได้ระงับไปแล้ว กสท. จึงไม่มีสิทธิเรียกร้องให้ดีพีซีชำระหนี้ซ้ำ เพื่อเรียกส่วนที่อ้างว่าขาดไป รวมถึงเบี่ยงปรับและภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่อ้างมา

เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2554 กสท. ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขดำที่ 1259/2554

เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2558 ศาลปกครองกลางได้ตัดสินยกคำร้องของ กสท. ที่ขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ

ต่อมาในวันที่ 25 สิงหาคม 2558 กสท. ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดเป็นคดีหมายเลขดำที่ อ. 1070/2558 ขณะนี้ คดีดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

2) กรณีการนำค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) มาหักออกจากเงินส่วนแบ่งรายได้ ระหว่าง ดีพีซี กับ กสท.

ตามมติในที่ประชุมร่วมกันระหว่าง ทีโอที กสท. ดีพีซี และ บริษัท ทรู มูฟ จำกัด (“ทรูมูฟ”) โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร เป็นประธาน เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2547 ว่าเพื่อให้มีความเท่าเทียมในการแข่งขันของผู้ประกอบการทั้ง 3 ราย ทีโอทียินยอมให้ลดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่จากเงินส่วนแบ่งรายได้ที่ทีโอทีได้รับจาก กสท. จำนวน 22 บาท/เลขหมาย/เดือน ให้แก่ดีพีซี และทรูมูฟ ตั้งแต่ปีการดำเนินการปีที่ 6 เช่นเดียวกับที่ทีโอทีให้ส่วนลดกับบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (“ดีแทค”)

เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2549 ทีโอทีมีหนังสือแจ้ง กสท. ว่าไม่สามารถลดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้แก่ดีพีซี และทรูมูฟ ได้ และเรียกร้องให้ กสท. ชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายในส่วนที่ดีพีซี และ ทรูมูฟ ได้หักไว้เป็นส่วนลดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายให้ทีโอทีจนครบถ้วน พร้อมดอกเบี้ยตามอัตราที่กฎหมายกำหนด นับแต่วันครบกำหนดชำระจนถึงวันที่ชำระครบถ้วน

เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2551 กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระบวนข้อพิพาทสำนักงานศาลยุติธรรม ข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 68/2551 เรียกร้องให้ดีพีซีชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ดีพีซีได้หักไว้จำนวน 154 ล้านบาท (ผลประโยชน์ตอบแทนส่วนเพิ่มของปีดำเนินการที่ 7-10) พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและเบี่ยงปรับในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของเงินต้นดังกล่าว นับแต่วันพ้นกำหนดชำระเงินของปีดำเนินการในแต่ละปี ตั้งแต่ปีที่ 7 ถึงปีที่ 10 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2552 กสท. ได้ยื่นคำเสนอขอพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระบวนพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม ขอพิพาทหมายเลขดำที่ 96/2552 เรียกร้องให้ตีพิชีชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ตีพิชีได้หักไว้จำนวน 22 ล้านบาท (ผลประโยชน์ตอบแทนส่วนเพิ่มของปีดำเนินการที่ 11) พร้อมเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือน ซึ่งคำนวณถึงวันที่ 15 ตุลาคม 2552 รวมเป็นจำนวนเงินที่เรียกร้องทั้งสิ้น 26 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2555 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอขอพิพาททั้งสองของ กสท. โดยให้เหตุผลสรุปได้ว่า กสท. ยังมิได้ชำระค่าส่วนลดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายจำนวน 22 บาทต่อเลขหมายต่อเดือน ให้แก่ ทีโอที อีกทั้ง กสท. ไม่สามารถนำสืบได้ว่า ตีพิชีเป็นผู้ผิดสัญญาและชำระผลประโยชน์ตอบแทนไม่ครบถ้วน ดังนั้น กสท. จึงไม่มีสิทธิเรียกร้องให้ตีพิชีชำระเงินในส่วนที่ขาดไป รวมถึงเบี้ยปรับและภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่อ้างมา

เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2555 กสท. ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขดำที่ 1016/2555 และเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2557 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกคำร้องของ กสท. ต่อมาในวันที่ 15 ตุลาคม 2557 กสท. ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

3) กรณีเรียกร้องให้ชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) และการนำค่าเชื่อมโยงโครงข่ายมาหักออกจากเงินส่วนแบ่งรายได้ ระหว่าง ตีพิชี, กสท. และ ทีโอที

เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 ทีโอทีได้ยื่นฟ้อง กสท. เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และตีพิชีเป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 คดีหมายเลขดำที่ 1099/2554 ต่อศาลปกครองกลาง เรียกร้องให้ กสท. และตีพิชี ร่วมกันชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย เป็นเงินจำนวน 2,436 ล้านบาทพร้อมภาษีมูลค่าเพิ่ม และดอกเบี้ยซึ่งคำนวณถึงวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 รวมเป็นเงินที่เรียกร้องทั้งสิ้นจำนวน 2,954 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยนับจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น โดยแบ่งเป็น

- 1) ส่วนของตีพิชี ซึ่งคำนวณจากจำนวนเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ตีพิชีมีการให้บริการ อัตรา 200 บาทต่อเลขหมายต่อเดือน เป็นเงิน 432 ล้านบาท
- 2) ส่วนของ กสท. ซึ่งคำนวณจากครึ่งหนึ่งของส่วนแบ่งรายได้ที่ กสท. ได้รับจากตีพิชี เป็นเงิน 2,331 ล้านบาท
- 3) ส่วนลดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายจำนวน 22 บาทต่อเลขหมายต่อเดือน ที่ตีพิชีนำมาหักออกจากเงินส่วนแบ่งรายได้ เป็นเงิน 191 ล้านบาท ส่วนหนึ่งนั้นเป็นจำนวนเดียวกันกับที่ กสท. เรียกร้องตามขอพิพาทหมายเลขดำที่ 68/2551 ข้างต้น แต่แตกต่างกันที่จำนวนปีที่เรียกร้องและการคำนวณดอกเบี้ย

ต่อมาในวันที่ 31 กรกฎาคม 2557 ทีโอทีได้ยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องต่อศาลปกครองกลาง โดยขอแก้ไขจำนวนเงินค่าเชื่อมโยงโครงข่ายที่เรียกร้องซึ่งคำนวณจนถึงวันที่ 16 กันยายน 2556 อันเป็นวันสิ้นสุดสัญญา พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ยซึ่งคำนวณถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2557 รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 5,454 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยนับจากวันที่ 10 กรกฎาคม 2557 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น โดยแบ่งเป็น

- 1) ส่วนของ ตีพิชี ซึ่งคำนวณจากจำนวนเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ตีพิชีมีการให้บริการ อัตรา 200 บาทต่อเลขหมายต่อเดือน เป็นเงิน 1,289 ล้านบาท
- 2) ส่วนของ กสท. ซึ่งคำนวณจากครึ่งหนึ่งของส่วนแบ่งรายได้ที่ กสท. ได้รับจากตีพิชี เป็นเงิน 3,944 ล้านบาท
- 3) ส่วนลดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายจำนวน 22 บาทต่อเลขหมายต่อเดือน ที่ตีพิชีนำมาหักออกจากเงินส่วนแบ่งรายได้ เป็นเงิน 221 ล้านบาท

บริษัท อินทรี โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย**หมายเหตุประกอบงบการเงิน****สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561**

ขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง โดยฝ่ายบริหารของเอไอเอสเชื่อว่า ผลของข้อพิพาทและคดีดังกล่าวน่าจะคลี่คลายไปในทางที่ดีและไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมของเอไอเอส เนื่องจากดีพีซีได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว

4) กรณีปรับลดอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วม (Roaming) ระหว่าง ดีพีซี กับ กสท.

ตามที่ กสท. ได้อนุมัติให้ดีพีซีปรับลดอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วม (Roaming) จาก 2.10 บาทต่อนาที เหลืออัตรานาทีละ 1.10 บาท เพื่อให้สอดคล้องกับอัตราค่าบริการที่ลดต่ำลงเรื่อย ๆ เป็นเวลา 3 เดือน เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2549 เป็นต้นไป และดีพีซีได้มีหนังสือขยายระยะเวลาต่อไปอีกคราวละ 3 เดือน ซึ่ง กสท. ได้อนุมัติเรื่อยมาจนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2550 โดยหลังจากนั้น กสท. มิได้มีหนังสือตอบปฏิเสธให้ดีพีซีทราบแต่อย่างใด จนกระทั่งในวันที่ 24 มีนาคม 2551 กสท. ได้มีหนังสือแจ้งให้ดีพีซีใช้อัตราค่าใช้เครือข่ายร่วมในอัตรานาทีละ 2.10 บาท ตั้งแต่ 1 เมษายน 2550 เป็นต้นไป ในวันที่ 8 พฤษภาคม 2551 ดีพีซีจึงได้มีหนังสือขอให้ กสท. พิจารณาทบทวนการปรับอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วม โดยคำนึงถึงสภาวะการแข่งขันของโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปัจจุบันที่มีอัตราค่าบริการในตลาดที่ต่ำกว่าอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วมที่กำหนดมาก ซึ่งทำให้ดีพีซีไม่สามารถให้บริการเครือข่ายร่วมกับผู้ประกอบการที่มาขอใช้บริการได้ และในระหว่างรอการพิจารณา ดีพีซีจะใช้อัตราค่าใช้เครือข่ายร่วมในอัตรานาทีละ 1.10 บาท ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ได้รับอนุมัติและถือปฏิบัติมา ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2552 กสท. ได้มีหนังสืออนุมัติให้ดีพีซีใช้อัตราค่าใช้เครือข่ายร่วมในอัตรานาทีละ 1.10 บาท ในช่วงวันที่ 1 มกราคม 2552 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2552 นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ดีพีซีและเอไอเอสได้ทำสัญญาการใช้โครงข่ายโทรคมนาคม (Roaming) โดยใช้อัตรา 1.10 บาทต่อนาที และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติแล้ว

เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2553 กสท. ได้ยื่นเสนอข้อพิพาทต่อสำนักงานกรรณบัตรข้อพิพาท สถาบันอนุญาโตตุลาการ ตามข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 62/2553 เพื่อเรียกร้องให้ดีพีซีชำระผลประโยชน์ตอบแทนส่วนเพิ่มของปีดำเนินการที่ 10 - 12 ซึ่งเกิดจากการที่ ดีพีซีปรับลดอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วมจากอัตรานาทีละ 2.10 บาท ลงเหลือ 1.10 บาท ในช่วงระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2550 - 31 ธันวาคม 2551 เป็นเงินรวม 1,636 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับที่คำนวณถึงเดือนมีนาคม 2553 เป็นจำนวน 364 ล้านบาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 2,000 ล้านบาท และเรียกเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือน นับแต่เดือน เมษายน 2553 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น โดยอ้างว่า กสท. ได้อนุมัติการปรับลดอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วมดังกล่าวจนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2550 เท่านั้น

เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2554 กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานกรรณบัตรข้อพิพาท ข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 89/2554 เรียกร้องให้ดีพีซี ชำระผลประโยชน์ตอบแทนส่วนเพิ่มของปีดำเนินการที่ 12 ที่เกิดจากการที่ ดีพีซีปรับลดอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วมจากอัตรานาทีละ 2.10 บาท ลงเหลือ 1.10 บาท ในช่วงระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2552 - 15 มิถุนายน 2552 เพิ่มเติมจำนวน 113 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของเงินต้นดังกล่าว นับตั้งแต่ 1 เมษายน 2552 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ โดยฝ่ายบริหารของเอไอเอสเชื่อว่า คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการเกี่ยวกับข้อพิพาทดังกล่าวไม่น่าจะมีผลกระทบใด ๆ ต่องบการเงินรวมของเอไอเอส เนื่องจากดีพีซีได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว

5) กรณีความเสียหายเนื่องจากไม่สามารถเรียกเก็บเงินค่าบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ระหว่าง ดีพีซี กับ กสท.

เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2554 กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 32/2554 ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานกรรณบัตรข้อพิพาท เพื่อเรียกร้องให้ดีพีซีชำระเงินจำนวน 33 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปีของเงินต้น

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ดังกล่าว รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 35 ล้านบาท โดย กสท. กล่าวอ้างว่า ดีพีซีผิดสัญญาให้ดำเนินการ เนื่องจากสัญญาเช่าใช้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ระหว่าง ดีพีซีกับผู้ให้บริการ ในระหว่างปี 2540-2546 จำนวน 1,209 เลขหมาย มีการปลอมแปลงเอกสาร/ลายมือชื่อ เป็นเหตุให้ กสท. ได้รับความเสียหายเนื่องจากไม่สามารถเรียกเก็บค่าใช้บริการระหว่างประเทศได้ เมื่อเลขหมายดังกล่าวมีการใช้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศของ กสท.

เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2556 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดให้ยกคำขอของ กสท. โดยชี้ขาดว่า ข้อพิพาทนี้เป็นเรื่องพิพาททางละเมิด มิได้เป็นการกระทำอันเกิดจากการผิดสัญญาให้ดำเนินการ ดังนั้นข้อพิพาทนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ

เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2556 กสท. ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขดำที่ 1767/2556 ขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

6) กรณีส่วนแบ่งรายได้จากค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่าง ดีพีซี กับ กสท.

เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2555 กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 110/2555 ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระบวนพิจารณา เพื่อเรียกร้องให้ดีพีซีชำระผลประโยชน์ตอบแทนส่วนเพิ่มของปีดำเนินการที่ 10 - 14 จำนวน 183 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของเงินต้นดังกล่าว นับแต่วันพ้นกำหนดชำระเงินของปีดำเนินงานในแต่ละปีจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

ต่อมาเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2557 กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 26/2557 ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระบวนพิจารณา เพื่อเรียกร้องให้ดีพีซีชำระผลประโยชน์ตอบแทนส่วนเพิ่มของปีดำเนินการที่ 15-16 จำนวนรวม 203 ล้านบาท และดอกเบี้ยผิดนัดอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี พร้อมเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของเงินต้นดังกล่าว นับแต่วันพ้นกำหนดชำระเงินของปีดำเนินงานในแต่ละปีจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ซึ่งจำนวนเงินดังกล่าว กสท. คำนวณผลประโยชน์ตอบแทนจากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่ ดีพีซี ได้รับจากผู้ประกอบการรายอื่นทั้งจำนวนตามอัตราร้อยละที่กำหนดไว้ในสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ โดยไม่ให้นำรายจ่ายค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่ ดีพีซี ผู้ประกอบการรายอื่นเรียกเก็บมาหักออก

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ โดยฝ่ายบริหารของเอไอเอสเชื่อว่า ผลของข้อพิพาทดังกล่าวน่าจะคลี่คลายไปในทางที่ดีและไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมของเอไอเอส เนื่องจาก ดีพีซีได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว

7) การคืนค่าน้ำหนักในหนังสือค้ำประกันจากธนาคารกรณีสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ ดีพีซีมีหน้าที่ส่งมอบหนังสือค้ำประกันของธนาคารให้แก่ กสท. เพื่อเป็นหลักประกันการชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำในแต่ละปีดำเนินงาน โดยจะได้รับคืนหนังสือค้ำประกันฉบับของปีดำเนินงานที่ผ่านมา

กสท. มิได้คืนหนังสือค้ำประกันเงินประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำของปีดำเนินงานที่ 10 - 14 รวมมูลค่าทั้งสิ้น 2,606 ล้านบาท โดยอ้างว่า ดีพีซีชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนไม่ครบถ้วนจากกรณีการนำเงินค่าภาษีสรรพสามิตมาหักออกจากเงินผลประโยชน์ตอบแทน และกรณีรายได้จากค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ส่วนลดค่าเชื่อมโยงโครงข่าย และกรณีปรับลดอัตราค่า Roaming ซึ่งเป็นข้อพิพาทที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ

บริษัท อินทอิลลิ่ง จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2555 ดีพีซีได้เสนอข้อพิพาทต่อสำนักกระบวนข้อพิพาท สถาบันอนุญาโตตุลาการ เป็นข้อพิพาท หมายเลขดำที่ 120/2555 เพื่อให้คณะอนุญาโตตุลาการมีคำวินิจฉัยชี้ขาดให้ กสท. ส่งคืนหนังสือคำประกันดังกล่าว ให้แก่ดีพีซี เนื่องจากดีพีซีได้ชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำในแต่ละปีดำเนินงานครบถ้วน และได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดกฎหมายและข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว

เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2558 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดให้ กสท. ส่งคืนหนังสือคำประกันพร้อมค่าธรรมเนียมธนาคารดังกล่าว ให้แก่ดีพีซี ต่อมาเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2558 กสท. ได้ยื่นคำร้องเป็นคดีหมายเลขดำที่ 1671/2558 ต่อศาลปกครองกลาง เพื่อขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ

ต่อมาเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2561 ศาลปกครองกลางพิพากษายกคำร้องของ กสท. ที่ขอเพิกถอนคำชี้ขาดของ คณะอนุญาโตตุลาการ คดีหมายเลขดำที่ 1671/2558 โดยให้เหตุผลว่า คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการนั้นถูกต้อง และชอบด้วยกฎหมายแล้ว คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของ ประชาชน แต่อย่างใด ดังนั้น คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการจึงยังมีผลใช้บังคับโดยสมบูรณ์ ทั้งนี้ กสท. ได้ยื่น ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดแล้ว ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

โดยฝ่ายบริหารของกลุ่มเอไอเอสเชื่อว่า ผลของคดีดังกล่าวน่าจะคลี่คลายไปในทางที่ดี เนื่องจากดีพีซีได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการ ตามที่คณะอนุญาโตตุลาการและศาลปกครองกลางได้วินิจฉัยไว้แล้ว

8) กรณีการเรียกค่าใช้/ค่าตอบแทนจากการใช้เครื่อง และอุปกรณ์โทรคมนาคมและโครงข่ายโทรคมนาคมช่วงระยะเวลา คุ่มครองผู้ให้บริการเป็นการชั่วคราว

เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2558 กสท. ได้ยื่นฟ้อง สำนักงาน กสทช., กทค., กสทช., ทูมูฟ และ ดีพีซี ต่อศาลปกครอง กลาง เป็นคดีหมายเลขดำที่ 918/2558 เพื่อให้ชำระค่าใช้/ค่าตอบแทนจากการใช้เครื่อง และอุปกรณ์โทรคมนาคม และ โครงข่ายโทรคมนาคมของ กสท. ช่วงระยะเวลาคุ้มครองตามประกาศ กสทช. เรื่อง มาตรการคุ้มครองผู้ให้บริการเป็น การชั่วคราวในกรณีสิ้นสุดการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งคำนวณตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2556 ถึงวันที่ 15 กันยายน 2557 เป็นจำนวนเงินดังนี้

1. สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 24,117 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
2. ทูมูฟ ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 18,025 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
3. ดีพีซี ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 6,083 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี

ต่อมาเมื่อวันที่ 11 กันยายน 2558 กสท. ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขดำที่ 1651/2558 เพื่อ เรียกกร้องให้ชำระค่าใช้/ค่าตอบแทนจากการใช้เครื่อง และอุปกรณ์โทรคมนาคม และโครงข่ายโทรคมนาคมของ กสท. ตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2557 ถึงวันที่ 17 กรกฎาคม 2558 เพิ่มเติมเป็นจำนวนเงินดังนี้

1. สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 6,521 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
2. ทูมูฟ ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 4,991 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
3. ดีพีซี ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 1,635 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ต่อมาเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2559 กสท. ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขดำที่ 741/2559 เพื่อเรียกร้องให้ชำระค่าใช้/ค่าตอบแทนจากการใช้เครื่อง และอุปกรณ์โทรคมนาคม และโครงข่ายโทรคมนาคมของ กสท. ตั้งแต่วันที่ 18 กรกฎาคม 2558 ถึงวันที่ 25 พฤศจิกายน 2558 เพิ่มเติมเป็นจำนวนเงินดังนี้

1. สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 2,857 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
2. ทูม มูฟ ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 2,184 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
3. ดีพีซี ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 673 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองกลาง โดยฝ่ายบริหารของเอไอเอสเชื่อว่า ดีพีซี ไม่มีหน้าที่ต้องชำระค่าใช้/ค่าตอบแทนจากการใช้เครื่อง และอุปกรณ์โทรคมนาคม และโครงข่ายโทรคมนาคมตามที่ กสท. เรียกร้อง เนื่องจากดีพีซีได้ปฏิบัติตามถูกต้องตามประกาศ กสทช. แล้วทุกประการ ดังนั้นผลของข้อพิพาทดังกล่าวน่าจะคลี่คลายไปในทางที่ดีและไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมของเอไอเอส

- 9) กรณีการฟ้องเพิกถอนมติ กทค. ที่มีคำสั่งให้นำส่งรายได้จากการให้บริการในช่วงระยะเวลาคุ้มครองผู้ใช้บริการเป็นการชั่วคราว

วันที่ 16 พฤศจิกายน 2558 ดีพีซี ยื่นฟ้อง กสทช. ต่อศาลปกครองกลางที่ 1997/2558 เรื่อง ขอให้เพิกถอนมติ กทค.ให้นำส่งรายได้ช่วงมาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการ เนื่องจาก สำนักงาน กสทช. เรียกร้องให้ดีพีซีนำส่งเงินรายได้จากการให้บริการในช่วงมาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการ ระหว่างวันที่ 16 กันยายน 2556 ถึงวันที่ 17 กรกฎาคม 2557 จำนวน 628 ล้านบาท

ในเบื้องต้นเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2559 กสทช. และสำนักงาน กสทช. ได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขดำที่ 1441/2559 ขอให้ดีพีซีนำส่งรายได้ช่วงมาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการ ระหว่างวันที่ 16 กันยายน 2556 ถึงวันที่ 17 กรกฎาคม 2557 จำนวน 680 ล้านบาท (รวมดอกเบี้ยคำนวณถึงวันที่ฟ้อง 52 ล้านบาท) พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินนับแต่วันถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะนำส่งรายได้พร้อมดอกเบี้ยและดอกเบี้ยเสร็จสิ้น

วันที่ 7 กันยายน 2561 สำนักงานมีหนังสือแจ้งมติของ กสทช. ให้ดีพีซีนำส่งเงินรายได้จากการให้บริการในช่วงมาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการทั้งหมดเป็นจำนวนเงิน 869 ล้านบาท และเมื่อ กสทช. ได้เคยมีคำสั่งให้ดีพีซีนำส่งเงินรายได้ช่วงที่หนึ่งไปแล้ว จำนวน 628 ล้านบาท คงเหลือเงินที่ต้องนำส่งในครั้งนี้อยู่จำนวน 241 ล้านบาท ซึ่งในวันที่ 7 ธันวาคม 2561 ดีพีซียื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอเพิกถอนมติ กสทช. ดังกล่าวแล้ว

โดยผู้บริหารพิจารณาว่า ดีพีซีได้ปฏิบัติตามประกาศ เรื่อง มาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการเป็นการชั่วคราวในกรณีสิ้นสุดการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ พ.ศ. 2556 ซึ่งกำหนดให้ดีพีซีต้องนำส่งเงินรายได้หลังหักรายจ่ายให้แก่สำนักงาน กสทช. เนื่องจากในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ดีพีซีมีรายจ่ายมากกว่ารายได้จากการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการ ดีพีซีจึงไม่มีรายได้คงเหลือที่จะนำส่งให้แก่ กสทช. ตามที่ประกาศดังกล่าว กำหนดไว้

ขณะนี้ คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

บริษัท อินทกซ์ โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย**หมายเหตุประกอบงบการเงิน****สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561**

- 10) กรณีการนำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ระหว่าง กสท. กับ ดีพีซี ไปให้ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่นใช้ร่วม

เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2559 กสท. ได้ยื่นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระจับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เป็นข้อพิพาทคดีหมายเลขดำที่ 57/2559 เพื่อให้มีคำสั่งให้ดีพีซีทำการรื้อถอนเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมที่มีไว้ใช้สำหรับให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ย่านความถี่ 2100 MHz รวมทั้งเครื่อง หรืออุปกรณ์โทรคมนาคมอื่น ๆ ของบริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด (“เอ็ดบับลิวเอ็น”) และเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมที่มีไว้ใช้สำหรับให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ย่านความถี่ 900 MHz หรือย่านความถี่อื่นรวมทั้งเครื่อง หรืออุปกรณ์โทรคมนาคมอื่น ๆ ของเอไอเอสที่ติดตั้งบนสถานีฐาน จำนวน 97 แห่ง ตามสัญญาให้ดำเนินการฯ ของดีพีซี โดยไม่ได้รับความยินยอมจาก กสท.

โดยหากดีพีซีไม่ยอมรื้อถอนไม่ว่ากรณีใด ขอให้ดีพีซีชดเชยค่าเสียหายแก่ กสท. เป็นเงินเดือนละ 5 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี ของค่าเสียหายที่ดีพีซีค้างชำระ กสท. นับถัดจากวันยื่นคำเสนอข้อพิพาทเป็นต้นไปจนกว่าจะรื้อถอนเครื่องและอุปกรณ์เสร็จสิ้น และค่าเสียหายจากการยินยอมให้เอไอเอส และ เอ็ดบับลิวเอ็น ใช้ทรัพยากรที่ กสท. เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ จำนวน 97 สถานีฐาน ตั้งแต่เดือนมกราคม 2556 จนถึงเดือนมิถุนายน 2559 รวมเป็นค่าเสียหาย 175 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน และห้ามมิให้ดีพีซีนำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมอื่น ๆ ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการฯ ไปให้ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่นใช้ร่วม เว้นแต่ได้รับอนุญาตจาก กสท. เป็นลายลักษณ์อักษร

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ โดยฝ่ายบริหารของเอไอเอสเชื่อว่า ดีพีซีได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของคดีดังกล่าว ไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมของ เอไอเอส

- 11) กรณีการส่งมอบเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ (“สัญญาอนุญาตฯ”) ระหว่าง กสท. กับ ดีพีซี

เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2561 ดีพีซีได้รับคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 6/2561 ลงวันที่ 31 มกราคม 2561 ที่ กสท. ได้ยื่นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระจับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เรียกร้องให้ดีพีซีส่งมอบเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมตามสัญญาอนุญาตฯ เช่น เสาอากาศ ตู้คอนเทนเนอร์ แหล่งจ่ายไฟฟ้า ระบบคงสิทธิเลขหมาย ระบบ Call Center รวมถึงค่าเสียโอกาสจากการใช้อุปกรณ์ดังกล่าว รวม 13,431 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงิน หรือชำระเป็นเงินในจำนวนเดียวกันแทนการส่งมอบเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมดังกล่าว ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ

ฝ่ายบริหารของเอไอเอสเชื่อว่า ดีพีซีได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของคดีดังกล่าวไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมของเอไอเอส

- 12) กรณีการส่งมอบเสาโทรคมนาคมและตู้คอนเทนเนอร์ ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ (“สัญญาอนุญาตฯ”) ระหว่าง กสท. กับ ดีพีซี

วันที่ 15 กรกฎาคม 2557 ดีพีซี ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาท เลขที่ 49/2557 ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระจับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อให้คณะอนุญาโตตุลาการมีคำสั่งว่า เสาติดตั้งสายอากาศจำนวน 152 ต้น

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

และ 115 ตู้คอนเทนเนอร์ ที่ดีพีซีโอนให้แก่ กสท. ไม่ใช่เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม ที่ดีพีซีมีหน้าที่ต้องส่งมอบให้แก่ กสท. ตามสัญญาอนุญาตฯ และขอคืนเงินส่วนแบ่งรายได้จากค่าเช่าใช้เสาจำนวน 2 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2561 ดีพีซีได้รับคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 76/2561 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2561 ที่ กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระบวนข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อให้มีคำชี้ขาดให้ ดีพีซี ส่งมอบเสาโทรคมนาคม (Tower) จำนวน 155 ต้น โดยหากดีพีซีไม่สามารถส่งมอบได้ ให้ดีพีซีชำระค่าเสียหาย เป็นเงินจำนวน 72 ล้านบาท และค่าเสียหายโอกาสทางธุรกิจสำหรับการใช้เสา และการใช้ตู้คอนเทนเนอร์รวมดอกเบี้ยแล้ว เป็นเงิน 284 ล้านบาท และ 145 ล้านบาท ตามลำดับ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 501 ล้านบาท

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ ฝ่ายบริหารของเอไอเอสเชื่อว่า ดีพีซีได้ปฏิบัติตามถูกต้องตาม ข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของคดีดังกล่าวไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวม ของ เอไอเอส

บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด (“เอดับบลิวเอ็น”) (บริษัทย่อยของเอไอเอส)

- 1) กรณีติดตั้งหรือเชื่อมต่ออุปกรณ์โทรคมนาคมย่านความถี่ 2100 MHz ของเอดับบลิวเอ็นบนสถานีฐานที่ ดีพีซีส่งมอบ กรรมสิทธิ์ให้แก่ กสท. ตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ระหว่าง กสท. กับ ดีพีซี

เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2559 กสท. ได้ยื่นฟ้องเอดับบลิวเอ็น ต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีดำที่ 1039/2559 เพื่อให้ รื้อถอนเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมที่มีไว้ใช้สำหรับให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ย่านความถี่ 2100 MHz และหรือ เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมอื่น ๆ ของเอดับบลิวเอ็นที่ติดตั้งบนสถานีฐาน จำนวน 67 แห่ง ตามสัญญาอนุญาตให้ ดำเนินการฯ ของ ดีพีซี โดยไม่ได้รับความยินยอมจาก กสท. ดังนั้น กสท. จึงเรียกร้องให้เอดับบลิวเอ็นชดใช้ค่าเสียหาย จากการใช้ทรัพย์สินที่ กสท. อ้างเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ตั้งแต่เดือนมกราคม 2556 จนถึงเดือนมิถุนายน 2559 จำนวน 58 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี นับจากวันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระค่าเสียหายเสร็จสิ้น และค่าเสียหายเดือนละ 2 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี ของค่าเสียหายที่ค้างชำระให้แก่ กสท. ในแต่ละ เดือน จนกว่าจะดำเนินการรื้อถอนอุปกรณ์ดังกล่าวออกเสร็จสิ้น และห้ามมิให้เอดับบลิวเอ็นนำเครื่องและอุปกรณ์ โทรคมนาคมสำหรับให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ย่านความถี่ 2100 MHz และหรือเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมอื่น ๆ มาติดตั้งหรือเชื่อมต่ออุปกรณ์โทรคมนาคม ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการฯ ระหว่าง กสท. กับ ดีพีซี เว้นแต่ได้รับ อนุญาตจาก กสท. เป็นลายลักษณ์อักษร

วันที่ 19 มีนาคม 2561 ศาลปกครองกลางมีคำสั่งให้โอนคดีนี้ไปศาลแพ่งเป็นคดีดำที่ 1680/2561 โดยขณะนี้คดี ดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของการพิจารณาของศาลแพ่ง

โดยฝ่ายบริหารของเอไอเอสเชื่อว่า เอดับบลิวเอ็นได้ปฏิบัติตามถูกต้องตามข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผล ของคดีดังกล่าว ไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมของเอไอเอส

- 2) กรณีเรียกร้องให้ชำระค่าใช้เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม ค่าบริการระบบสื่อสารสัญญาณในอาคาร และค่าร่วมใช้ไฟฟ้า ในทรัพย์สินตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการระหว่างเอไอเอสและทีโอที

เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2560 เอดับบลิวเอ็นได้รับคำฟ้องศาลแพ่ง คดีหมายเลขดำที่ 454/2560 เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2560 ซึ่งทีโอทีได้ยื่นฟ้องเอดับบลิวเอ็น โดยเรียกร้องให้เอดับบลิวเอ็นชำระค่าใช้เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม

บริษัท อินทิส โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย**หมายเหตุประกอบงบการเงิน****สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561**

ค่าบริการระบบสื่อสารสัญญาณในอาคาร และค่าร่วมใช้ไฟฟ้า ซึ่งเอดับบลิวเอ็นใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2559 จำนวน 560 ล้านบาท และดอกเบี้ยคำนวณจนถึงวันที่ฟ้องคดี จำนวน 16 ล้านบาท รวม เงินต้นและดอกเบี้ยจำนวน 575 ล้านบาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงินจำนวน 560 ล้านบาท นับถัดจาก วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ

วันที่ 31 พฤษภาคม 2561 ศาลแพ่งมีคำพิพากษาให้เอดับบลิวเอ็นชำระค่าใช้เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม ค่าบริการระบบสื่อสารสัญญาณในอาคาร และค่าร่วมใช้ไฟฟ้า ให้แก่ทีไอที

วันที่ 19 พฤศจิกายน 2561 เอดับบลิวเอ็นได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาดังกล่าว โดยฝ่ายบริหารของเอไอเอสเชื่อว่า ผลของคดีดังกล่าวไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมของเอไอเอส

เอไอเอสและดีพีซี

กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่าย ระหว่างเอไอเอส ดีพีซี และ กรมสรรพากร

กรมสรรพากรได้มีหนังสือแจ้งให้นำส่งภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่าย ฉบับลงวันที่ 18 มกราคม 2556 ให้เอไอเอส และ ดีพีซี จ่ายชำระเงินเพิ่มจำนวนเงิน 128 ล้านบาท และ 6 ล้านบาท ตามลำดับ จากกรณีการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายของ เงินผลประโยชน์ตอบแทนโดยได้นำเงินค่าภาษีสรรพสามิตที่ได้จ่ายไว้แล้วมาหักออก ซึ่งกรมสรรพากรพิจารณาว่าเงินค่าภาษีสรรพสามิตถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าผลประโยชน์ตอบแทน ดังนั้นการที่เอไอเอส และดีพีซี มิได้หักและนำส่งภาษี จากจำนวนเงินภาษีสรรพสามิตที่นำมาหักออกเป็นการนำส่งภาษีที่ไม่ครบถ้วน ต้องรับผิดชำระเงินเพิ่มตามจำนวนดังกล่าว เอไอเอสและดีพีซีได้ยื่นอุทธรณ์คัดค้านต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยให้บริษัทและดีพีซีนำส่งเงินเพิ่มตามจำนวนดังกล่าว

ต่อมาเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2558 ดีพีซี จึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลภาษีอากรกลาง เพื่อขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์ดังกล่าว

เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2559 ศาลภาษีอากรกลางพิพากษายกฟ้องดีพีซี โดยให้เหตุผลว่า เงินค่าภาษีสรรพสามิตถือเป็นส่วนหนึ่งของผลประโยชน์ตอบแทนที่ดีพีซีจะต้องชำระให้แก่ผู้ให้สัมปทานตามสัญญาสัมปทาน ดังนั้น ดีพีซีจึงมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายและนำส่งให้แก่กรมสรรพากร เมื่อไม่ได้หักและนำส่ง จึงต้องรับผิดชำระเงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือน รวมเป็นเงินเพิ่มจำนวน 6 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2559 ดีพีซีได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลภาษีอากรกลางต่อศาลฎีกา

เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2559 เอไอเอส จึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลภาษีอากรกลาง เพื่อขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์ดังกล่าว

เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2560 ศาลภาษีอากรกลางพิพากษายกฟ้องเอไอเอส โดยให้เหตุผลเช่นเดียวกันว่า เงินค่าภาษีสรรพสามิตถือเป็นส่วนหนึ่งของผลประโยชน์ตอบแทนที่เอไอเอสจะต้องชำระให้แก่ผู้ให้สัมปทานตามสัญญาสัมปทาน ดังนั้น เอไอเอสจึงมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายและนำส่งให้แก่กรมสรรพากร เมื่อไม่ได้หักและนำส่ง จึงต้องรับผิดชำระเงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือน รวมเป็นเงินเพิ่มจำนวน 128 ล้านบาท

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2561 เอไอเอสได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลฎีกาอากรกลาง

เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2561 ศาลฎีกาอากรกลางอ่านคำพิพากษาของศาลฎีกาตามหมายเลขแดงที่ 2374/2561 ลงวันที่ 20 เมษายน 2561 พิพากษาให้ตีพิชีชำระเงินเพิ่ม 6 ล้านบาท ตามการประเมินเรียกเก็บของกรมสรรพากร

สำหรับคดีระหว่างเอไอเอสกับกรมสรรพากร ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของศาลฎีกา

โดยเอไอเอสและดีพีซีได้บันทึกค่าใช้จ่าย จำนวน 134 ล้านบาท ในงบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

กลุ่มเอไอเอส

การเรียกร้องค่าเสียหายจากการละเมิดสิทธิการเผยแพร่รายการแข่งขันฟุตบอลโลกรอบสุดท้าย 2018 ผ่านแอปพลิเคชัน AIS Play

ในระหว่างปี 2561 การเรียกร้องค่าเสียหายดังกล่าวได้ยุติแล้ว โดยไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงินรวมของเอไอเอส

35.5 ข้อพิพาทที่สำคัญของกลุ่มไทยคม

ไทยคม

กรณีดาวเทียมไทยคม 7 และไทยคม 8 ภายใต้สัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ

เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2560 บริษัทและไทยคมได้รับหนังสือจากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (“กระทรวงดิจิทัลฯ”) แจ้งว่า ดาวเทียมไทยคม 7 และดาวเทียมไทยคม 8 เป็นดาวเทียมภายใต้สัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ลงนามเมื่อวันที่ 11 กันยายน 2534 ระหว่างบริษัท และ กระทรวงดิจิทัลฯ (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเดิม) (“สัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารฯ”) โดยบริษัทได้จัดตั้งไทยคมขึ้นมาเพื่อดำเนินงานตามสัญญาดังกล่าว ทั้งนี้หนังสือจากกระทรวงดิจิทัลฯ ระบุให้ปฏิบัติตามสัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารฯ ให้ครบถ้วนโดยด่วน อาทิ การโอนกรรมสิทธิ์และส่งมอบทรัพย์สิน การจัดสร้างดาวเทียมสำรอง การชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทน และการประกันภัยทรัพย์สิน

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2560 และที่ประชุมคณะกรรมการไทยคม เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2560 ได้พิจารณาหนังสือฉบับดังกล่าวรวมถึงได้หารือกับที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทแล้วมีความเห็นว่า ดาวเทียมไทยคม 7 และ ไทยคม 8 ไม่ใช่ดาวเทียมภายใต้สัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารฯ เพราะการดำเนินการดาวเทียมไทยคม 7 และ ไทยคม 8 เป็นการดำเนินการภายใต้กรอบของการรับใบอนุญาตจาก กสทช. บริษัทและไทยคมได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อกำหนดในสัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารฯ อย่างครบถ้วน โดยมิได้มีการดำเนินการใด ๆ ที่ขัดต่อสัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารฯ ดังนั้นบริษัทและไทยคมจึงมีความเห็นในเรื่องดาวเทียมไทยคม 7 และดาวเทียมไทยคม 8 ตามรายละเอียดข้างต้นแตกต่างไปจากความเห็นของกระทรวงดิจิทัลฯ ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทและไทยคมจึงมีมติให้บริษัทและไทยคมยื่นเสนอข้อพิพาทดังกล่าวต่ออนุญาโตตุลาการเพื่อพิจารณาชี้ขาดข้อ

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย**หมายเหตุประกอบงบการเงิน****สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561**

พิพาทที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากข้อกำหนดหรือการปฏิบัติตามสัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารฯ และคู่สัญญาไม่สามารถตกลงกันได้ ทั้งนี้เป็นไปตามข้อ 45.1 ของสัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารฯ โดยบริษัทและไทยคมได้ดำเนินการยื่นข้อโต้แย้งต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการในวันที่ 25 ตุลาคม 2560 เป็นข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 97/2560

ขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ บริษัทและไทยคมยังไม่มีหน้าที่ใด ๆ ในการปฏิบัติตามที่กระทรวงดิจิทัลฯ ได้อ้างถึงข้างต้นจนกว่าจะมีการชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ โดยเป็นไปตามข้อ 45.6 ของสัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารฯ ที่กำหนดว่า ในกรณีที่ข้อพิพาทอยู่ระหว่างการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ คู่สัญญายังคงต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญาต่อไปจนกว่าจะมีการชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ

35.6 การถูกเรียกเข้าเป็นผู้ถูกฟ้องคดีร่วมของไทยคมและบริษัท

เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2550 นายสุพงษ์ ลิ้มธนากุล ได้ยื่นฟ้อง กทข., สำนักงาน กทข. และกระทรวงดิจิทัลฯ ต่อศาลปกครองกลาง โดยอ้างเหตุเรื่องเจ้าหน้าที่รัฐและหน่วยงานทางปกครองละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบไทยคม ว่าประกอบกิจการโทรคมนาคมโดยฝ่าฝืนกฎหมายหรือไม่ หลังจากที่มีการโอนขายหุ้นของบริษัทให้แก่ผู้ถือหุ้นรายใหม่

ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งลงวันที่ 8 เมษายน 2552 และวันที่ 20 กรกฎาคม 2553 เรียกให้ไทยคมและบริษัทเข้ามาเป็นผู้ถูกฟ้องคดีร่วมโดยกำหนดให้ไทยคมเป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ 4 และบริษัทเป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ 5 ตามลำดับ ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ไทยคมและบริษัทได้ยื่นคำให้การแก้คำฟ้องรวมทั้งพยานหลักฐาน ต่อศาลปกครองกลางซึ่งไทยคมและบริษัทได้ดำเนินการไปแล้วเมื่อเดือนกรกฎาคม 2552 และเดือนกันยายน 2553 ตามลำดับ โดยเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2554 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกฟ้อง

และเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2554 นายสุพงษ์ ลิ้มธนากุล ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดซึ่งคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด โดยเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2554 ไทยคมและบริษัทได้ยื่นคำให้การแก้อุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด

เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2561 ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งกำหนดให้วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2562 เป็นวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง โดยผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องยื่นเอกสารเพิ่มเติมต่อศาลภายในกำหนดดังกล่าว หลังจากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ศาลจะกำหนดวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกต่อไป

ฝ่ายบริหารมีความเห็นว่าทั้งไทยคมและบริษัทจะไม่ได้รับผลกระทบจากคดีดังกล่าว เนื่องจากเป็นการยื่นฟ้อง กทข., สำนักงาน กทข. และกระทรวงดิจิทัลฯ ในการละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ และไม่น่าจะเป็นเหตุที่กระทรวงดิจิทัลฯ จะบอกเลิกสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการกับไทยคมได้ เนื่องจากไทยคมได้ดำเนินการถูกต้องตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

35.7 คดีฟ้องร้องอื่น

- 1) เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2558 บริษัท โกลเด้นทาวนิฟลิ์ม จำกัด (“โจทก์”) ได้ยื่นฟ้องต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญา โดยอ้างว่า ไทยคม กรรมการบริษัทของไทยคม และลูกค้าของไทยคม (“จำเลย”) ได้แพร่ภาพภาพยนตร์ผ่านช่องรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมซึ่งเช่าสัญญาจากไทยคม เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ซึ่งโจทก์เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2559 ศาลทรัพย์สินทางปัญญา มีคำสั่งยกฟ้องไทยคมและกรรมการของไทยคมในข้อหา ร่วมกันละเมิดลิขสิทธิ์ภาพยนต์ของโจทก์ ต่อมาโจทก์ยื่นคำขอขยายระยะเวลาในการอุทธรณ์คำพิพากษาของศาล ทรัพย์สินทางปัญญา และศาลอนุญาตให้โจทก์ยื่นคำอุทธรณ์ได้ภายในวันที่ 8 พฤศจิกายน 2559 ไทยคมได้รับคำ อุทธรณ์แล้วและได้ยื่นแก้อุทธรณ์ เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2559

เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2561 ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศได้มีคำพิพากษายืน ตามศาลทรัพย์สินทางปัญญา โดยยกฟ้องไทยคมและกรรมการของไทยคมทั้งหมด ทำให้คดีถึงที่สุดแล้ว

- บริษัทย่อยแห่งหนึ่งของไทยคม ถูกฟ้องให้ชดเชยค่าเสียหายจากความชำรุดของอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมใน ประเทศออสเตรเลีย โดยคดีดังกล่าวเริ่มมาตั้งแต่ปี 2554 และเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2559 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งตัดสิน ให้ชดเชยเงินค่าเสียหาย จำนวนประมาณ 5 ล้านบาทโดยศาลตัดสินว่าบริษัทย่อยได้ บันทึบผลกระทบของค่าใช้จ่ายดังกล่าวในงบการเงินแล้วในปี 2559 เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2560 บริษัทย่อยดังกล่าว ได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาแล้ว

เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2561 ศาลอุทธรณ์ได้มีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ของบริษัทย่อย ซึ่งบริษัทย่อยได้ชำระดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายบางส่วนหลังคำพิพากษาเป็นจำนวนประมาณ 2 ล้านบาทโดยศาลตัดสินแล้วว่า ทั้งนี้ ค่าใช้จ่าย ทางกฎหมายที่บริษัทย่อยต้องรับผิดชอบให้ฝ่ายโจทก์เพิ่มเติมยังอยู่ระหว่างการสรุปจำนวนที่แน่นอนจากศาล อุทธรณ์

36 หนังสือคำประกันจากธนาคาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มอินทัชมีภาระผูกพันกับธนาคาร จากการที่ธนาคารได้ออกหนังสือคำประกันสัญญาเช่า ดาวเทียม ค่าธรรมเนียมบุคลากร การใช้ไฟฟ้า และรายการอื่น ๆ ที่เป็นการดำเนินงานตามปกติ เป็นจำนวนเงิน ประมาณ 216 ล้านบาท และ 2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2560: 92 ล้านบาท และ 3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในงบการเงินรวม

37 มาตรฐานการรายงานทางการเงินซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วแต่ยังไม่มีผลบังคับใช้

เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2561 สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว และจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบ ระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 เป็นต้นไป

เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2561 สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับ เครื่องมือทางการเงิน ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว และจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลา บัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป ดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี	เรื่อง
ฉบับที่ 32	การแสดงรายการสำหรับเครื่องมือทางการเงิน

บริษัท อินทrix โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 ฉบับที่ 9	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน เครื่องมือทางการเงิน
การตีความมาตรฐาน การรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 ฉบับที่ 19	เรื่อง การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

ต่อมาเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2561 สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินจำนวน 52 ฉบับ ที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 เป็นต้นไป ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ทั้งนี้ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้งานมาตรฐาน

ผู้บริหารของกลุ่มอินทrixจะนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องมาเริ่มถือปฏิบัติกับงบการเงินของกลุ่มอินทrixเมื่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมีผลบังคับใช้ โดยผู้บริหารของกลุ่มอินทrixอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวต่องบการเงินของกลุ่มอินทrixในงวดที่จะเริ่มถือปฏิบัติ

38 เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลาที่รายงาน

การเสนอจ่ายเงินปันผลของบริษัทและบริษัทร่วม

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทของเอไอเอส และ อินทrix มีมติเสนอการจ่ายเงินปันผลดังนี้

บริษัท	วันที่ประชุม	เงินปันผล (บาทต่อหุ้น)	เงินปันผลระหว่างกาล ที่จ่ายแล้วในปี 2561 (บาทต่อหุ้น)	เงินปันผล ที่จะจ่าย (บาทต่อหุ้น)	ประมาณจำนวน เงินที่จะจ่าย (ล้านบาท)
เงินปันผลจากผลการดำเนินงานปี 2561					
เอไอเอส	7 กุมภาพันธ์ 2562	7.08	3.78	3.30	9,811
อินทrix	8 กุมภาพันธ์ 2562	2.71	1.54	1.17	3,752

ทั้งนี้การจ่ายเงินปันผลจากผลการดำเนินงานประจำปี 2561 ดังกล่าวข้างต้น ขึ้นอยู่กับมติการอนุมัติจ่ายเงินปันผลของที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2562 ของแต่ละบริษัท

39 การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกงบการเงินจากคณะกรรมการเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2562

ข้อมูลทั่วไป

THE
FUTURE
IS NOW

ผู้ถือหุ้นรายใหญ่

บริษัทมีโครงสร้างผู้ถือหุ้นตามข้อมูล ณ วันกำหนดรายชื่อผู้ถือหุ้นล่าสุด (Record Date) เพื่อสิทธิในการรับเงินปันผล วันที่ 17 สิงหาคม 2561 จัดทำโดยบริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นดังนี้

ผู้ถือหุ้น	จำนวนราย	จำนวนหุ้นสามัญ	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
ผู้ถือหุ้นสัญชาติไทย	72,769	1,692,989,922	52.80
ผู้ถือหุ้นสัญชาติต่างด้าว	130	1,513,430,383	47.20
รวม	72,899	3,206,420,305	100.00

รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 10 รายแรกของบริษัท ปรากฏดังนี้

รายชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวนหุ้นสามัญ	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
1. SINGTEL GLOBAL INVESTMENT PTE LTD ¹⁾	673,348,264	21.00
2. THE HONGKONG AND SHANGHAI BANKING CORPORATION LIMITED	509,766,840	15.90
3. บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด ²⁾	381,063,676	11.88
4. SOUTH EAST ASIA UK (TYPE C) NOMINEES LIMITED	137,520,271	4.29
5. บริษัท แอสเพน โฮลดิ้งส์ จำกัด ³⁾	102,130,520	3.19
6. สำนักงานประกันสังคม	44,200,100	1.38
7. กองทุนเปิด กรุงศรีหุ้นระยะยาวปันผล	32,018,900	1.00
8. กองทุนเปิด ธนชาตหุ้นปันผล	31,001,700	0.97
9. นายเพิ่มศักดิ์ เก่งมานะ	26,879,500	0.84
10. STATE STREET EUROPE LIMITED	18,453,828	0.58

หมายเหตุ 1) Singtel Global Investment Pte. Ltd. เป็นบริษัทย่อยทางอ้อมของ Singapore Telecommunications Ltd.
2) สามารถทราบข้อมูลนักลงทุนในบริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด ได้ในเว็บไซต์ www.set.or.th ทั้งนี้ ผู้ถือหุ้นในบริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด ณ 17 สิงหาคม 2561 มีดังนี้

รายชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวนหน่วย NVDR	สัดส่วนการถือหน่วย (%)
1. SOUTH EAST ASIA UK (TYPE C) NOMINEES LIMITED	43,912,805	1.37
2. THE HONGKONG AND SHANGHAI BANKING CORPORATION LIMITED	31,391,600	0.98
3. STATE STREET EUROPE LIMITED	29,688,656	0.93
4. N.C.B. TRUST LIMITED-NORGES BANK 5	24,197,500	0.75
5. SOUTH EAST ASIA UK (TYPE A) NOMINEES LIMITED	22,919,400	0.71
6. N.C.B. TRUST LIMITED-NORGES BANK 11	16,663,872	0.52
7. ผู้ถือหุ้นรายอื่น	212,291,843	6.62
รวม	381,063,676	11.88

3) ข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ สำนักราษฎร์รายชื่อผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2562 ของบริษัท แอสเพน โฮลดิ้งส์ จำกัด เป็นบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทย ถือหุ้นโดยบริษัท แอนเดอร์ตัน อินเวสเมนต์ ฟิฟตี้ แอลทีดี สัญชาติสิงคโปร์ ในสัดส่วนร้อยละ 99.99

ข้อมูลของบริษัท บริษัทในเครือ และบุคคลอ้างอิง

ข้อมูลของบริษัท

ชื่อบริษัท	บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)
ชื่อย่อในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	INTUCH
เลขทะเบียนบริษัท	0107535000257
ปีที่ก่อตั้งบริษัท	2526
วันที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	31 สิงหาคม 2533
ลักษณะธุรกิจ	ประกอบธุรกิจด้านการลงทุนในธุรกิจโทรคมนาคม สื่อ และเทคโนโลยี โดยการถือหุ้นและเข้าไปบริหารงาน (Holding Company) ปัจจุบันการลงทุนของอินทัช สามารถจำแนกออกเป็น 3 สายธุรกิจหลัก คือ ธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคมไร้สาย ธุรกิจดาวเทียมและธุรกิจต่างประเทศ และธุรกิจอื่นๆ
ที่ตั้งสำนักงาน	เลขที่ 349 อาคารเอสเจ อินฟินิท วัน บิสซิเนส คอมเพล็กซ์ ชั้นที่ 29 และ 30 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900 โทรศัพท์ : (66) 2118 6900 โทรสาร : (66) 2118 6947
เว็บไซต์	www.intouchcompany.com
ทุนจดทะเบียน	5,000,000,000 บาท
ทุนชำระแล้ว	3,206,420,305 บาท ประกอบด้วยหุ้นสามัญจำนวน 3,206,420,305 หุ้น (ณ 31 ธันวาคม 2561)
มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น	1 บาท
กลุ่มอุตสาหกรรม	เทคโนโลยี
หมวดธุรกิจ	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด	153,106.57 ล้านบาท (ณ 28 ธันวาคม 2561)
จำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด	72,899 ราย (ณ 17 สิงหาคม 2561 ซึ่งเป็นวันกำหนดรายชื่อผู้ถือหุ้นล่าสุดเพื่อสิทธิในการรับเงินปันผล)
% การถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อย	59.49

บริษัท / ที่ตั้งสำนักงาน	ลักษณะการประกอบธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	จำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว (ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
สายธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคมไร้สาย						
บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (เอไอเอส) เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2029 5000 โทรสาร (66) 2029 5165 เว็บไซต์ www.ais.co.th	ให้บริการสื่อสารโทรคมนาคมโดยรวมถึงธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และธุรกิจดิจิทัลเซอร์วิส	4,997.46	2,973.10	1	2,973.10	40.45
บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด (เอดับบลิวเอ็น) เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2029 5000 โทรสาร (66) 2029 5019	ให้บริการโทรคมนาคมที่ใช้คลื่นความถี่ 2.1 กิกะเฮิรตซ์ 900 เมกะเฮิรตซ์ และ 1800 เมกะเฮิรตซ์ ผู้จัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ผู้ให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ บริการโทรคมนาคม บริการโครงข่ายโทรคมนาคม และบริการโครงข่ายกระจายเสียงและโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่	1,350	13.50	100	1,350	99.99 ⁽¹⁾
บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (ซีเอสแอล) เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2263 8000 โทรสาร (66) 2263 8132 เว็บไซต์ www.csloxinfo.com	ให้บริการอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ และการสื่อสารที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้าองค์กรธุรกิจ	148.63	594.51	0.25	148.63	99.11 ⁽²⁾
บริษัท เทเลอินโฟ มีเดีย จำกัด (มหาชน) (ทีเอ็มซี) เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2262 8888 โทรสาร (66) 2262 8899 เว็บไซต์ www.teleinfomedia.co.th	นำเสนอสื่อโฆษณาแบบผสมผสานผ่านสิ่งพิมพ์ เว็บไซต์ คอมพิวเตอร์ และโทรศัพท์มือถือ สำหรับผู้ใช้บริการรายบุคคลและภาคธุรกิจ	156.54	15.65	10	156.54	99.99 ⁽³⁾
บริษัท เอดี เวนเจอร์ จำกัด (มหาชน) (เอดีวี) เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2262 8888 โทรสาร (66) 2262 8877	ให้บริการข้อมูลข่าวสารและสาระความบันเทิงผ่านระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Content Provider) และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Community Portal) และธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจอินเทอร์เน็ต	10.75	1.07	10	10.75	99.99 ⁽³⁾

บริษัท / ที่ตั้งสำนักงาน	ลักษณะการประกอบธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	จำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว (ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
บริษัท เบลโล เพจเจส คอมเมอร์เชียล จำกัด (วายุพิชัย) เลขที่ 1126/2 อาคารวานิช 2 ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงมักกะสัน เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2262 8888 โทรสาร (66) 2262 8823	ดำเนินธุรกิจสื่อโฆษณาออนไลน์	0.10	0.01	10	0.10	99.94 ⁽⁴⁾
บริษัท ไวร์เลส ดีไวซ์ ซัพพลาย จำกัด (ดับบลิวดีเอส) เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2029 5000 โทรสาร (66) 2029 5019	นำเข้าและจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่	50	0.50	100	50	99.99 ⁽¹⁾
บริษัท แอดวานซ์ คอนแท็คเซ็นเตอร์ จำกัด (เอซีซี) เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2029 5000 โทรสาร (66) 2029 5019	ให้บริการข้อมูลทางโทรศัพท์	272	27.20	10	272	99.99 ⁽¹⁾
บริษัท แอดวานซ์ เอ็มपी จำกัด (เอเอ็มพี) เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2029 5000 โทรสาร (66) 2029 5019	ให้บริการชำระสินค้าและบริการทางอิเล็กทรอนิกส์ และบัตรเครดิต	300	30	10	300	99.99 ⁽¹⁾
บริษัท แรบบิท-ไลน์ เพย์ จำกัด (อาร์แอลพี) เลขที่ 127 อาคารเกษร ทาวเวอร์ ชั้น 18 ห้องเลขที่ เอ, บี ถนนราชดำริ แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2026 3779	ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ และการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์	600	6	100	600	33.33 ⁽⁵⁾
บริษัท แอดวานซ์ เมจิการ์ด จำกัด (เอเอ็มจี) เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2029 5000 โทรสาร (66) 2029 5019	จำหน่ายบัตรแทนเงินสด (Cash Card)	250	25	10	250	99.99 ⁽¹⁾
บริษัท เอไอเอ็น โกลบอลคอม จำกัด (เอไอเอ็น) เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2029 5000 โทรสาร (66) 2029 5019 เว็บไซต์ www.ain.co.th	ให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ	200	1	100	100	99.99 ⁽¹⁾

บริษัท / ที่ตั้งสำนักงาน	ลักษณะการประกอบธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	จำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว (ล้านหุ้น)	มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
บริษัท ซุปเปอร์ บรอดแบนด์ เน็ตเวิร์ค จำกัด (เอสบีเอ็น) เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2029 5000 โทรสาร (66) 2029 5019 เว็บไซต์ www.sbn.co.th	ให้บริการโทรคมนาคม และบริการโครงข่ายโทรคมนาคม เช่น บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) บริการอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศ และบริการชุมสายอินเทอร์เน็ต บริการโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (IPLC&IP VPN) บริการเสียงผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Voice Over IP) และบริการโทรทัศน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (IP Television)	300	3	100	300	99.99 ⁽¹⁾
บริษัท ไมโมเทค จำกัด (เอ็มเอ็มที) เลขที่ 1291/1 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2029 5000 โทรสาร (66) 2029 5019	พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ (IT) ให้บริการรวบรวมข้อมูลบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Content Aggregator) และให้บริการในการเรียกเก็บและรับชำระเงินจากลูกค้า	50	0.50	100	50	99.99 ⁽¹⁾
บริษัท แฟกซ์ ไลน์ จำกัด (เอฟเอ็กซ์แอล) เลขที่ 1291/1 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2029 5000 โทรสาร (66) 2029 5019	จัดหา และ/หรือ ให้เช่า ที่ดิน อาคาร และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จำเป็นต่อการประกอบธุรกิจโทรคมนาคม	1	0.01	100	1	99.98 ⁽¹⁾
บริษัท แอดวานซ์ บรอดแบนด์ เน็ตเวิร์ค จำกัด (เอบีเอ็น) เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2029 5000 โทรสาร (66) 2029 5019	ให้บริการจัดอบรมแก่บริษัทในกลุ่ม	75	0.75	100	75	99.99 ⁽¹⁾
บริษัท อมตะ เน็ตเวิร์ค จำกัด (เอเอ็น) เลขที่ 702/2 หมู่ที่ 1 ตำบลคลองตำหรุ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โทรศัพท์ (66) 2029 5055 โทรสาร (66) 2029 5019	ให้บริการโครงข่ายเส้นใยแก้วนำแสงภายในนิคมอุตสาหกรรมอมตะ	100	1	100	100	60.00 ⁽⁶⁾
บริษัท อินฟอร์เมชั่น ไฮเวย์ จำกัด (ไอเอช) เลขที่ 52/1 หมู่ที่ 5 ถนนบางกรวย-ไทรน้อย ตำบลบางสีทอง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี โทรศัพท์ (66) 2029 5055 โทรสาร (66) 2029 5019	ให้เช่าอุปกรณ์โครงข่ายสื่อสารสัญญาณโทรคมนาคม	50	0.50	100	50	29.00 ⁽⁶⁾

บริษัท / ที่ตั้งสำนักงาน	ลักษณะการประกอบธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	จำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว (ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด (ดีพีซี) เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2029 5000 โทรสาร (66) 2029 5019	ปัจจุบันยุติการให้บริการเนื่องจากสิ้นสุดระยะเวลาตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN 1800	914	91.4	10	914	98.55 ⁽¹⁾
บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ตเวิร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (เอดีซี) เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2029 5000 โทรสาร (66) 2029 5019 เว็บไซต์ www.adc.co.th	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านเครือข่ายสายโทรศัพท์ และสาย Optical Fiber	957.52	95.75	10	957.52	51.00 ⁽⁷⁾
บริษัท แอดวานซ์ ดิจิทัล ดิสทริบิวชั่น จำกัด (เอดีดี) เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2029 5157 โทรสาร (66) 2029 5019	ปัจจุบันยังไม่ได้เริ่มดำเนินธุรกิจ	4	0.04	100	4	99.99 ⁽¹⁾
บริษัท ศูนย์ให้บริการคงสิทธิเลขหมาย โทรศัพท์ จำกัด (ซีแอลเอช) เลขที่ 98 อาคารสาทร สแควร์ ออฟฟิศ ทาวเวอร์ ห้องเลขที่ 403 ชั้นที่ 4 ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2646 2523 โทรสาร (66) 2168 7744	ศูนย์ให้บริการระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลกลางประสานงานการโอนย้าย ผู้ให้บริการโทรคมนาคมเพื่อการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์	2	0.02	100	2	20.00 ⁽¹⁾
บริดจ์ โคมบาย พีทีอี แอลทีดี (บีเอ็มบี) 750 Chai Chee Road, #03-02/03, Technopark @ Chai Chee, Singapore 469000 โทรศัพท์ (65) 6424 6270 โทรสาร (65) 6745 9453	ให้บริการเกี่ยวกับเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ในภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก เพื่อให้บริการเครือข่ายโทรคมนาคมระหว่างประเทศ	9 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	9	1 (ดอลลาร์สหรัฐ)	9 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	10.00 ⁽¹⁾
สายธุรกิจดาวเทียมและธุรกิจต่างประเทศ						
บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) (ไทยคม) เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2596 5060 โทรสาร (66) 2591 0705 เว็บไซต์ www.thaicom.net	ดำเนินธุรกิจดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้อง ธุรกิจอินเทอร์เน็ตและสื่อ และธุรกิจโทรศัพท์ในต่างประเทศ	5,499.88	1,096.10	5	5,480.51	41.13

บริษัท / ที่ตั้งสำนักงาน	ลักษณะการประกอบธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	จำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว (ล้านหุ้น)	มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
ดาวเทียม						
บริษัท ไอฟีสตาร์ จำกัด (ไอฟีสตาร์) Trident Chambers, P.O. Box 146, Road Town, Tortola, British Virgin Islands	จัดจำหน่ายช่องสัญญาณดาวเทียมไทยคม 4 (ไอฟีสตาร์)	2 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	200	0.01 (ดอลลาร์สหรัฐ)	2 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	100 ⁽⁸⁾
บริษัท ไอฟีสตาร์ นิวซีแลนด์ จำกัด (ไอฟีเอ็น) 24 Unity Drive North, Albany, Auckland, 0757 New Zealand โทรศัพท์ (649) 414 5920 โทรสาร (649) 414 5922	ให้บริการไอฟีสตาร์ในประเทศนิวซีแลนด์	3.20 (ล้านดอลลาร์นิวซีแลนด์)	3.20	1 (ดอลลาร์นิวซีแลนด์)	3.20 (ล้านดอลลาร์นิวซีแลนด์)	100 ⁽⁸⁾
บริษัท ไอฟีสตาร์ ออสเตรเลีย ฟิฟวาย จำกัด (ไอฟีเอ) 5 George Place, Artarmon, NSW 2064, Australia โทรศัพท์ (612) 8458 0500 โทรสาร (612) 8006 5592	ให้บริการไอฟีสตาร์ในประเทศออสเตรเลีย	6.95 (ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย)	6.95	1 (ดอลลาร์ออสเตรเลีย)	6.95 (ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย)	100 ⁽⁸⁾
บริษัท โอไรออน แซทเทลไลท์ ซิสเทม ฟิฟวาย จำกัด (โอเอสเอส) Level 2, 231 Adelaide Terrace, Perth, WA 6000, Australia โทรศัพท์ (618) 9225 7800 โทรสาร (618) 9225 7811	ให้บริการด้านการสื่อสารข้อมูลผ่านดาวเทียมและโซลูชันเพื่อธุรกิจ โดยมุ่งเน้นการให้บริการสื่อสารเครือข่ายข้อมูลในระบบ VSAT (Very Small Aperture Terminal)	13.37 (ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย)	5.96 1 หุ้น	1 (ดอลลาร์ออสเตรเลีย) 7.4 (ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย)	13.37 (ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย)	100 ⁽⁹⁾
บริษัท ไอฟีสตาร์ อินเตอร์เนชั่นแนล ฟิฟอี จำกัด (ไอฟีไอเอ็น) 8 Marina Boulevard #05-02, Marina Bay Financial Centre, Singapore 018981 โทรศัพท์ (65) 6338 1888 โทรสาร (65) 6337 5100	จัดจำหน่ายช่องสัญญาณดาวเทียมไทยคม 4 (ไอฟีสตาร์)	0.02 (ล้านดอลลาร์สิงคโปร์)	0.02	1 (ดอลลาร์สิงคโปร์)	0.02 (ล้านดอลลาร์สิงคโปร์)	100 ⁽⁸⁾
บริษัท ไอฟีสตาร์ โกลเบิล เซอร์วิส จำกัด (ไอฟีจี) Intercontinental Trust Limited, Suite 802, St. James Court, St. Denis Street, Port Louis, Mauritius โทรศัพท์ (230) 213 9800 โทรสาร (230) 210 9168	จัดจำหน่ายช่องสัญญาณดาวเทียมไทยคม 4 (ไอฟีสตาร์)	0.02 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	0.02	1 (ดอลลาร์สหรัฐ)	0.02 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	100 ⁽⁸⁾
บริษัท ไอฟีสตาร์ เจแปน จำกัด (ไอฟีเจ) 1231-1 Hio, Oganomachi, Chichibu-gun, Saitama, Japan	จัดจำหน่ายช่องสัญญาณดาวเทียมไทยคม 4 (ไอฟีสตาร์)	100 (ล้านเยน)	0.01	10,000 (เยน)	100 (ล้านเยน)	100 ⁽⁸⁾

บริษัท / ที่ตั้งสำนักงาน	ลักษณะการประกอบธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	จำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว (ล้านหุ้น)	มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
บริษัท สตาร์ นิวเคลียส จำกัด (สตาร์) Trident Chambers, P.O. Box 146, Road Town, Tortola, British Virgin Islands	ให้บริการด้านวิศวกรรมพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารและอิเล็กทรอนิกส์	0.05 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	10 (หุ้น)	1 (ดอลลาร์สหรัฐ)	10 (ดอลลาร์สหรัฐ)	100 ⁽⁸⁾
บริษัท ทีซี พรอดคาสติ้ง จำกัด (ทีซีบี) เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2596 5060	ให้บริการด้านธุรกิจกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์	1	0.10	10	0.25	99.99 ⁽⁸⁾
บริษัท อินเตอร์เนชั่นแนล แซทเทลไลท์ จำกัด (ไอเอสซี) Intercontinental Trust Limited, Level 3, Alexander House, 35 Cybercity, Ebene, Mauritius	จัดจำหน่ายช่องสัญญาณดาวเทียมไทยคม 7 และไทยคม 8	0.05 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	0.05	1 (ดอลลาร์สหรัฐ)	0.05 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	100 ⁽⁸⁾
บริษัท ไอฟีสตาร์ (อินเดีย) ไพรวเท จำกัด (ไอพีไอ) 208, II Floor, ABW Tower, M.G. Road, Iffco Chowk, Gurgaon-122002, Haryana, India	จัดจำหน่ายอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมและบริการให้คำปรึกษาด้านเทคนิคเกี่ยวกับดาวเทียม	30 (ล้านรูปีอินเดีย)	30	1 (รูปีอินเดีย)	30 (ล้านรูปีอินเดีย)	100 ⁽⁸⁾
บริษัท ทีซี โกลเบล เซอร์วิส จำกัด (ทีซีจีเอส) 12 th Floor, Standard Chartered Tower, 19, Cybercity, Ebene, Mauritius	ให้บริการด้านเทคโนโลยี	0.05 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	0.01	1 (ดอลลาร์สหรัฐ)	0.01 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	100 ⁽⁸⁾
Insight ในต่างประเทศ						
บริษัท เซนนิงตัน อินเวสमेंทส์ พีทีอี ลิมิเตด (เซน) 8 Marina Boulevard #05-02, Marina Bay Financial Centre, Singapore 018981 โทรศัพท์ (65) 6338 1888 โทรสาร (65) 6337 5100	ประกอบธุรกิจหลักในการลงทุนด้านการสื่อสารโทรคมนาคมในต่างประเทศ	14.66 (ล้านดอลลาร์สิงคโปร์)	14.66	1 (ดอลลาร์สิงคโปร์)	14.66 (ล้านดอลลาร์สิงคโปร์)	51.00 ⁽⁸⁾
บริษัท ลาว เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ มหาชน (แอลทีซี) Lanexang Avenue 0100, Vientiane, Lao People's Democratic Republic โทรศัพท์ (856) 2121 6465-6 โทรสาร (856) 2121 9690	ให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ โทรศัพท์สาธารณะ โทรศัพท์ระหว่างประเทศและอินเทอร์เน็ตในประเทศลาว	96.84 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	96.84	1 (ดอลลาร์สหรัฐ)	96.84 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	49.00 ⁽¹⁰⁾
บริษัท วิมเปิลคอม จำกัด 23 Singha Road, Phonexay Village, Saysettha District, Vientiane, Lao People's Democratic Republic โทรศัพท์ (020) 7780 0770 โทรสาร (020) 7780 0701	ให้บริการโทรศัพท์พื้นฐานและโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศลาว	0.50 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	0.50	1 (ดอลลาร์สหรัฐ)	0.50 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	100 ⁽¹¹⁾

บริษัท / ที่ตั้งสำนักงาน	ลักษณะการประกอบธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	จำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว (ล้านหุ้น)	มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
อินเทอร์เน็ตและสื่ออื่น						
บริษัท ไทย แอดวานซ์ อินโฟร์เซ็น จำกัด (ไทยเอไอ) (เดิมชื่อ บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด) เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2950 5005 โทรสาร (66) 2591 0708	บริการจำหน่ายอุปกรณ์งานรับสัญญาณดาวเทียม บริการให้คำปรึกษาและติดตั้งระบบสำหรับเครือข่ายบรอดแบนด์แบบครบวงจร (System Integration) และให้บริการอินเทอร์เน็ต	398.79	39.88	10	398.79	99.99 ⁽⁸⁾
บริษัท แคมโบเดียน ดีทีวี เน็ตเวิร์ค จำกัด (ซีดีเอ็น) 9A, Street 271, Tomnop Teuk Quarter, Chamkar Mon, Phnom Penh, Kingdom of Cambodia โทรศัพท์ (855) 023 305 990 โทรสาร (855) 023 994 669 เว็บไซต์ www.cdn.com.kh	จัดจำหน่ายอุปกรณ์รับสัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมในประเทศกัมพูชา	2,400 (ล้านเรียล)	0.001	2.40 (ล้านเรียล)	2,400 (ล้านเรียล หรือเทียบเท่า 0.60 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	100 ⁽⁸⁾
สายธุรกิจอื่นๆ						
Venture Capital						
บริษัท อู้คบี จำกัด (อู้คบี) เลขที่ 1104/207-209 หมู่บ้านโนเบิล พัฒนาการ ถนนพัฒนาการ แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2187 2701-8 โทรสาร (66) 2187 2700 เว็บไซต์ www.ookbee.com	ให้บริการและพัฒนาช่องทาง การนำเสนอสิ่งตีพิมพ์ดิจิทัลและหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	1.59	0.15	10	1.59	20.94
บริษัท กอล์ฟดิกก์ จำกัด (กอล์ฟดิกก์) เลขที่ 5 ซอยอารีย์ 4 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 89 333 1000 เว็บไซต์ www.golfdigg.com	ให้บริการและพัฒนา ระบบการจองสนามกอล์ฟ หรือบริการที่เกี่ยวข้องกับกีฬาอล์ฟและสนามกอล์ฟ	1.33	0.13	10	1.33	25.00
บริษัท ช็อคโก การ์ด เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด (ช็อคโก) เลขที่ 2150/4 ถนนสุขุมวิท แขวงบางจาก เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2331 5343 เว็บไซต์ www.chococard.co.th	พัฒนาระบบบริหารจัดการความสัมพันธ์กับลูกค้า (CRM) สำหรับร้านค้าที่เป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก	5.33	0.05	100	0.05	20.00

บริษัท / ที่ตั้งสำนักงาน	ลักษณะการประกอบธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	จำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว (ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
บริษัท อีเว้นท์ ป๊อปปูล่าฮิลล์ จำกัด (อีเว้นท์ป๊อปปูล่า) 8 Cross Street # 18-06 Pwc Building, Singapore 048424 เว็บไซต์ www.eventpop.me	พัฒนาและให้บริการเทคโนโลยีและบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดงานอีเว้นท์และงานแสดงต่างๆ (Event Management)	2.88 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	0.57	-	2.88 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	17.96
บริษัท เมดิเทค โซลูชัน จำกัด (เมดิเทค) เลขที่ 182 หมู่บ้านตะวันตก รุ่ง 7 ซอยลาดพร้าว 64 แขวง 4 ถนนลาดพร้าว แขวงวังทองหลาง เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2933 5560-1 โทรสาร (66) 2933 6490 เว็บไซต์ www.meditechsolution.com	ดำเนินธุรกิจผลิตและจำหน่ายอุปกรณ์ที่ช่วยสื่อสารทางสายตาสองผู้ป่วยอัมพาตและผู้พิการ	2.57	0.25	10	2.57	16.66
บริษัท เพลย์เบสิส จำกัด (เพลย์เบสิส) 138 Cecil Street #12-01A Cecil Court, Singapore 069538 เว็บไซต์ www.playbasis.com	ให้บริการและพัฒนาระบบการประยุกต์แนวคิดจากเกมไปใช้ประโยชน์ทางด้านอื่นผ่านสื่อดิจิทัลหรือดิจิทัลเกมมิฟิเคชัน (Digital Gamification Platform)	0.20 (ล้านดอลลาร์สิงคโปร์)	0.20	-	0.20 (ล้านดอลลาร์สิงคโปร์)	15.36
บริษัท อีคาร์ทสตูดิโอ จำกัด (อีคาร์ท) เลขที่ 129 ถนนพระราม 9 แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2643 0807-9 โทรสาร (66) 2643 0810 เว็บไซต์ www.ecartstudio.com	เป็นผู้เชี่ยวชาญในการออกแบบพัฒนาและให้คำปรึกษาทางด้านระบบแผนที่และเทคโนโลยีอ้างอิงตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ (Location-Based Technology) ทั้งบนมือถือและ Web-Based Application โดยให้บริการทั้งภาครัฐกิจและบุคคลทั่วไป	14.61	1.46	10	14.61	11.43
บริษัท วีวีอาร์เอเซีย จำกัด (วีวีอาร์เอเซีย) เลขที่ 299/75 หมู่บ้านอารียาแมนดาริน ถนนสุทธิสารวินิจฉัย แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร	ผลิตและพัฒนาคอนเทนต์ในรูปแบบ Virtual reality บนอุปกรณ์สมาร์ตโฟน แท็บเล็ต และอุปกรณ์อื่นๆ	2.00	0.02	100	2.00	10.00
บริษัท วงใน มีเดีย จำกัด (วงใน) เลขที่ 117/8, 13, 16, 17 อาคารปณิจิตต์ ทาวเวอร์ ชั้น 5, 10, 14 และ 15 ซอยสุขุมวิท 55 (ทองหล่อ) ถนนสุขุมวิท แขวงคลองตันเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2713 5922 เว็บไซต์ www.wongnai.com	พัฒนาเว็บไซต์และแอปพลิเคชันวีวีอาร์และคันทาร้านอาหารและไลฟ์สไตล์ รวมถึงบริการ e-Voucher	3.80	0.38	10	3.80	9.54

บริษัท / ที่ตั้งสำนักงาน	ลักษณะการประกอบธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	จำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว (ล้านหุ้น)	มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
บริษัท วายดีเอ็ม (ไทยแลนด์) จำกัด (วายดีเอ็ม) เลขที่ 168/14 ถนนนาคนิวาส แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2538 6729 โทรสาร (66) 2956 1703 เว็บไซต์ www.ydmthailand.com	ให้บริการการทำการตลาดออนไลน์ครบวงจร	1.89	0.01	100	1.89	8.11
บริษัท ดิจิโอ (ประเทศไทย) จำกัด (ดิจิโอ) เลขที่ 972/1 อาคารวรสุปิ่น ชั้น 4 ซอยโรงพยาบาลพระราม 9 ถนนริมคลองสามเสน แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2641 5170 โทรสาร (66) 2019 4499 เว็บไซต์ www.digio.co.th	ให้บริการระบบรับชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์	25.01	5	5	25.01	8.05
อื่นๆ						
บริษัท ไอ.ที. แอปพลิคเคชั่นส์ แอนด์ เซอร์วิส จำกัด (ไอทีเอส) เลขที่ 388 อาคาร บี (อาคารเอส พี) ชั้น 3 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2273 0760 โทรสาร (66) 2273 0191 เว็บไซต์ www.itas.co.th	ให้บริการโปรแกรมคอมพิวเตอร์และบริการอื่นที่เกี่ยวข้อง	10	1	10	10	99.99
บริษัท อินทัช มีเดีย จำกัด (อินทัช มีเดีย) เลขที่ 349 อาคารเอสเจ อินฟินิท วัน บิสซิเนส คอมเพล็กซ์ ชั้น 29 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2118 6917 โทรสาร (66) 2118 6914	ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ รวมทั้งธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	279	27.90	10	279	99.99
บริษัท ทัช ทีวี จำกัด (ทัช ทีวี) เลขที่ 349 อาคารเอสเจ อินฟินิท วัน บิสซิเนส คอมเพล็กซ์ ชั้น 29 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2118 6917 โทรสาร (66) 2118 6914	ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ รวมทั้งธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	3.50	0.35	10	3.50	99.99 ⁽¹²⁾

บริษัท / ที่ตั้งสำนักงาน	ลักษณะการประกอบธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	จำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว (ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
บริษัท ไฮ ช้อปปิง จำกัด (ไฮ ช้อปปิง) เลขที่ 2034/75-76 อาคารอิตัลไทย ทาวเวอร์ ชั้น 16 ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2123 4555 เว็บไซต์ www.highshopping.com	ดำเนินธุรกิจไฮช้อปปิงในประเทศไทย	500	50	10	50	51.00 ⁽¹²⁾
บริษัท ไฮ ช้อปปิง ทิว จำกัด (ไฮ ช้อปปิง ทิว) เลขที่ 2034/75-76 อาคารอิตัลไทย ทาวเวอร์ ชั้น 16 ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร	ดำเนินธุรกิจขายสินค้าให้แก่ผู้อยู่อาศัยทางบ้าน โดยผ่านสื่อต่างๆ รวมถึงประกอบกิจการโทรทัศน์	10	0.25	10	2.50	99.99 ⁽¹³⁾

หมายเหตุ ข้อมูลทุนจดทะเบียน ทุนชำระแล้ว และสัดส่วนการถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(1) ถือหุ้นโดยเอไอเอส (2) ถือหุ้นโดยเอดับบลิวเอ็น (3) ถือหุ้นโดยซีเอสแอล (4) ถือหุ้นโดยทีเอ็มซี (5) ถือหุ้นโดยเอเอ็มพี (6) ถือหุ้นโดยเอบีเอ็น

(7) ถือหุ้นโดยดีพีซี (8) ถือหุ้นโดยไทยคม (9) ถือหุ้นโดยไอพีเอ (10) ถือหุ้นโดยเซน (11) ถือหุ้นโดยแอลทีซี (12) ถือหุ้นโดยอินทัช มีเดีย

(13) ถือหุ้นโดยไฮ ช้อปปิง

ข้อมูลของบุคคลอ้างอิง

นายทะเบียนหลักทรัพย์

บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
เลขที่ 93 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์ (66) 2009 9000
โทรสาร (66) 2009 9991
เว็บไซต์ www.tsd.co.th

ผู้สอบบัญชี

ดร.ศุภมิตร เตชะมนตรีกุล
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 3356
บริษัท ดีลอยท์ ทูช โรมัทสு ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด
อาคารเอไอเอส สาททาวเวอร์ ชั้น 23-27
เลขที่ 11/1 ถนนสาทรใต้ แขวงยานนาวา เขตสาทร
กรุงเทพมหานคร 10120
โทรศัพท์ (66) 2034 0000
โทรสาร (66) 2034 0100
เว็บไซต์ www.deloitte.com

รายละเอียดกรรมการของบริษัทย่อย

รายชื่อ	บริษัทย่อย			บริษัทย่อยทางอ้อม														
	THAICOM	ITAS	Intouch Media	IPSTAR	IPN	IPA	OSS	IPIN	IPG	IPU	STAR	TCB	ISC	IPI	TCGS	Thai AI'	CDN	Touch TV
1. นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์	●																	
2. นางภทริยา เบญจพลชัย	●																	
3. นางชรินทร์ วงศ์ภูธร	●																	
4. ศจ. สำเริง เมฆเกรียงไกร	●																	
5. นายสมประสงค์ บุญยะชัย	●																	
6. นายเกริก บัฒ ไช	●△																	
7. นายเอนก พนาอภิชน	●△	●	●															●
8. นายอนันต์ แก้วร่วมวงศ์	●△			●	●	●		●	●	●	●	●	●					
9. นายปฐมภพ สุวรรณศิริ	△						●						●					
10. นายคิมห์ สิริทวีชัย		●	●															●
11. นายสมชัย เลิศสุทธิวงศ์		●	●															●
12. นายอนุวัฒน์ สงวนทรัพย์ากร				●	●	●		●	●	●	●	●	●				●	
13. Mr. Mark D. Thompson				●							●							
14. Mr. Shannon Fisher					●													
15. ดร. สุพจน์ ชินวัระพันธุ์							●			●								
16. Mr. Christopher John Robert Ockwell							●											
17. Mr. Teh Kwang Hwee								●										
18. นายสลิล จารุจินดา									●		●	●			●	●	●	
19. Ms. Smitha Algoo Bissonauth									●				●					
20. Mr. Tommy Lo Seen Chong									●									
21. Mr. Seiji Sugiura										●								
22. Mr. Toru Ishii										●								
23. Mr. William L. Snell											●							
24. นายเอกชัย ภัคดุรงค์												●				●	●	
25. Ms. Beatrice Lan Kung Wa													●					
26. นางพรรณิ นีวาคนันท์														●	●	●		
27. Mr. Gouri Prasad Das														●				
28. Mr. Rajendra Singh Rathore														●				
29. ดร. สกล กิตติวัชรพงษ์															●			
30. Mr. Kevin Rodny Allagapen															●			
31. Mr. Yuvraj Kumar Juwaheer															●			
32. นายปราโมทย์ บุญนำสุข																●		

● = ประธานคณะกรรมการ   ● = กรรมการ   △ = กรรมการบริหาร

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ 1/ บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อบริษัทเป็นบริษัท ไทย แอดวานซ์ อินโนเวชั่น จำกัด ต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2561

รายชื่อบริษัท :

CDN	บริษัท แคมโบเดีย ดีทีวี เน็ตเวิร์ค จำกัด	IPJ	บริษัท ไอพีสตาร์ เจแปน จำกัด	STAR	บริษัท สตาร์ นิวเคลียส จำกัด
Intouch Media	บริษัท อินทัช มีเดีย จำกัด	IPN	บริษัท ไอพีสตาร์ นิวซีแลนด์ จำกัด	Thai AI	บริษัท ไทย แอดวานซ์ อินโนเวชั่น จำกัด
IPA	บริษัท ไอพีสตาร์ ออสเตรเลีย ฟิวเจอร์ จำกัด	IPSTAR	บริษัท ไอพีสตาร์ จำกัด	TCB	บริษัท ทีซี พรอดักส์ จำกัด
IPG	บริษัท ไอพีสตาร์ โกลเบิล เซอร์วิส จำกัด	ISC	บริษัท อินเทอร์เน็ตชั่นแนล แชนแนลส์ จำกัด	TCGS	บริษัท ทีซี โกลเบิล เซอร์วิส จำกัด
IPI	บริษัท ไอพีสตาร์ (อินเดีย) ไพเรเวท จำกัด	ITAS	บริษัท ไอ.ที. แอปพลิเคชันส์ แอนด์ เซอร์วิส จำกัด	THAICOM	บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)
IPIN	บริษัท ไอพีสตาร์ อินเทอร์เน็ตชั่นแนล ฟิฟตี้ จำกัด	OSS	บริษัท โอโรชั่น แชนแนลส์ ซิสเต็ม ฟิวเจอร์ จำกัด	Touch TV	บริษัท ทัช ทีวี จำกัด

การพัฒนาอย่างยั่งยืนของอินทัช

THE
FUTURE
IS NOW

การสร้างคุณค่าร่วม

อินทัช ยึดหลักการสร้างคุณค่าร่วมด้วยการนำทรัพยากรและความเชี่ยวชาญหลักของกิจการมาสร้างให้เกิดเป็นคุณค่าเชิงเศรษฐกิจและสังคมไปพร้อมกัน ซึ่งอินทัชมีความชำนาญในการลงทุนในกลุ่มเทคโนโลยีและดิจิทัล ตอบรับกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่รวดเร็ว ผสานกับการเป็นผู้นำทางด้านโทรคมนาคมและการสื่อสาร ทำให้บริษัทสามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่มีเป็นจำนวนมาก นำไปใช้ต่อยอดทางธุรกิจให้เติบโตได้มากยิ่งขึ้น

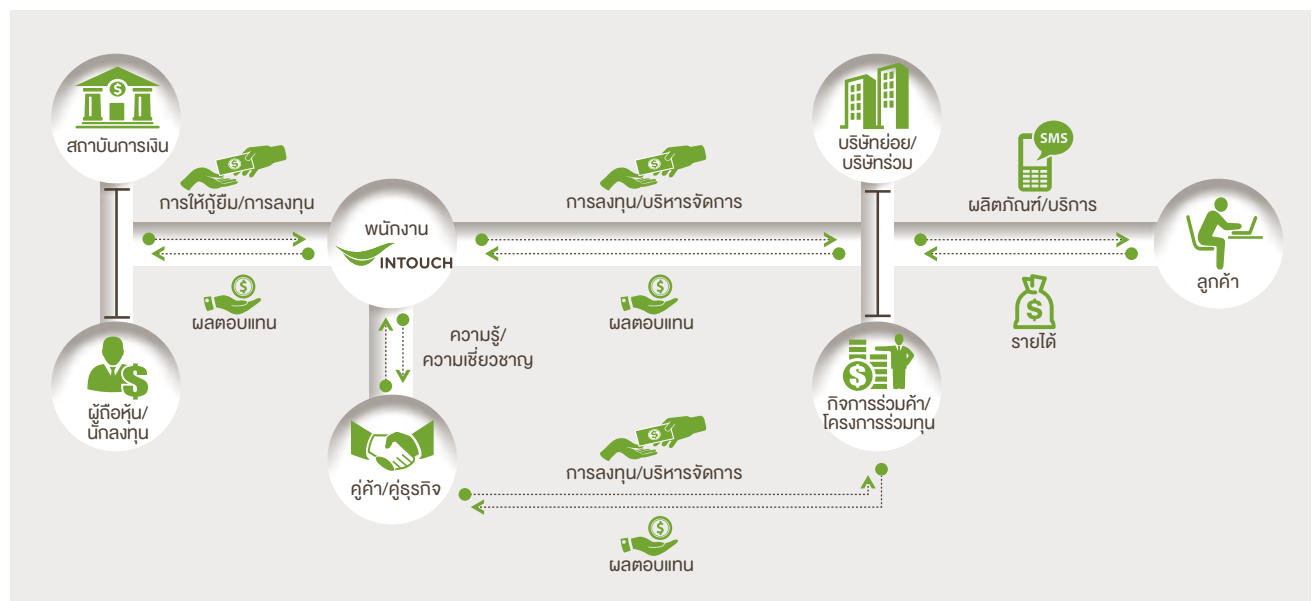
บริษัทมุ่งเน้นการสร้างผลกระทบเชิงบวกให้แก่กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่อยู่ในห่วงโซ่คุณค่าของอินทัช ซึ่งเป็นการสร้างการเติบโตแบบองค์รวม โดยจะส่งผลให้เศรษฐกิจมีการเติบโตเป็นวงกว้าง ซึ่งนอกเหนือจากผลกำไรที่บริษัทมุ่งมั่นที่จะสร้างให้เกิดการเติบโตอย่างยั่งยืนแล้ว การคำนึงถึงประโยชน์และสร้างการเติบโตให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นในห่วงโซ่คุณค่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยผลักดันให้บริษัทสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงและเป็นผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างความต้องการของสังคมและธุรกิจ

การเข้าถึงเทคโนโลยีได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องในปัจจุบันมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากเทคโนโลยีมีบทบาทในชีวิตประจำวันของผู้ใช้งานมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การลงทุนในธุรกิจของอินทัชจะต้องคำนึงถึงการลงทุนที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางลบแก่ผู้ใช้งาน แต่เป็นการลงทุนเพื่อให้เกิด

การพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจควบคู่ไปด้วยกัน ซึ่งในปี 2561 ที่ผ่านมา อินทัชยังคงมุ่งมั่นขยายธุรกิจที่เข้าลงทุนและมีบทบาทสำคัญในการร่วมตัดสินใจเข้าประมูลใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 1800 เมกะเฮิรตซ์ ภายใต้การดำเนินงานของ เอไอเอส ซึ่งจะทำให้เอไอเอสมีความแข็งแกร่งในด้านคุณภาพการให้บริการมากยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญต่อประเทศและสนับสนุนนโยบายภาครัฐสู่การเป็นประเทศไทย 4.0

นอกจากนี้ อินทัชได้เสริมสร้างนวัตกรรมผ่านการลงทุนในรูปแบบธุรกิจร่วมลงทุน ซึ่งบริษัทสตาร์ทอัพและกลุ่มคู่ลงทุนเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญในการต่อยอดนวัตกรรมภายในบริษัทและเสริมสร้างนวัตกรรมให้กับผู้ใช้บริการทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนั้น อินทัชจึงเปรียบเสมือนต้นน้ำที่เป็นผู้หล่อเลี้ยงและให้การเติบโตแก่ธุรกิจร่วมลงทุน เป็นที่ปรึกษาและให้ความช่วยเหลือเพื่อให้ธุรกิจต่างๆ มีความแข็งแกร่งและเติบโตได้อย่างยั่งยืน ซึ่งสุดท้ายจะทำให้ผู้ถือหุ้นของบริษัทได้รับผลตอบแทนที่มั่นคงและยั่งยืน

ดังนั้น อินทัชจึงมุ่งมั่นที่จะร่วมมือพัฒนากลุ่มบริษัทให้เติบโตไปด้วยกัน ภายใต้แนวคิด “การสร้างคุณค่าอย่างยั่งยืน” (Sustainable Value Creation) ด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างแหล่งเงินทุน ผู้ถือหุ้น และนักลงทุน ตลอดจนถึงคู่ค้าทางธุรกิจต่างๆ อีกด้วย

การดูแลผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นพันธมิตรหลักในการขับเคลื่อนธุรกิจ ให้มีการเติบโตอย่างยั่งยืน ดังนั้น อินทัชจึงได้จัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อเข้าถึงความสนใจและความคาดหวังของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยในปี 2561 อินทัชได้กำหนดขอบเขตการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเฉพาะในระดับบริษัท โดยไม่ได้รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระดับบริษัทที่ได้เข้าลงทุน ดังนั้น อินทัชจึงได้กำหนดกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยพิจารณาจากห่วงโซ่คุณค่าของบริษัท ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 7 กลุ่ม ได้แก่ ผู้ถือหุ้นและนักลงทุน พนักงาน สถาบันการเงิน หน่วยงานภาครัฐและกำกับดูแล คู่ลงทุน สังคมและประเทศชาติ และคู่ค้า โดยคณะทำงานฯ ได้ทบทวนกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและจัดลำดับความสำคัญของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีผลกระทบและได้รับผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท และเล็งเห็นว่า ผู้ถือหุ้นและนักลงทุน พนักงาน สถาบันการเงิน และหน่วยงานภาครัฐและกำกับดูแล เป็นกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่บริษัทให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก ที่ต้องเข้าไปสื่อสารและจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ได้ประเด็นที่ให้ความสนใจและคาดหวัง พร้อมการตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพ

กระบวนการเข้าถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแต่ละกลุ่มจะมีความแตกต่างกันตามบทบาทของบริษัทต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จากการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเหล่านั้นทำให้บริษัทสามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อตอบสนองความคาดหวังและลดผลกระทบเชิงลบเพื่อสร้างผลกระทบเชิงบวก

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของบริษัท 7 กลุ่ม

ผู้ถือหุ้นและนักลงทุน

พนักงาน

สถาบันการเงิน

หน่วยงานภาครัฐและกำกับดูแล

คู่ลงทุน

สังคมและประเทศชาติ

คู่ค้า

การสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ช่องทาง/ วิธีการสื่อสาร	ประเด็นที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้ความสนใจ/คาดหวัง	การตอบสนองต่อประเด็น ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในปี 2561
ผู้ถือหุ้น และนักลงทุน	<ul style="list-style-type: none"> การประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้น การจัดประชุมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์และนักลงทุนสถาบันของกลุ่มบริษัท 2 ครั้ง การประชุมเพื่อให้ข้อมูลแก่นักลงทุนรายย่อย จัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 4 ครั้ง การทำแบบประเมินความคิดเห็นประจำปีจากนักลงทุนและนักวิเคราะห์ เว็บไซต์บริษัทและเว็บไซต์ตลาดหลักทรัพย์ การร่วมประชุมกับนักลงทุนแบบส่วนตัวและแบบกลุ่ม การสำรวจภาพลักษณ์ของบริษัท 1 ครั้ง การแสดงความคิดเห็นออนไลน์ 	<ul style="list-style-type: none"> อัตราการจ่ายเงินปันผลและนโยบายเงินปันผลของอินทรี ปัจจัยการเติบโตของธุรกิจที่ลงทุนในปัจจุบันและโครงการลงทุนในธุรกิจใหม่ รวมทั้งกลยุทธ์ระยะยาว ความสามารถในการแข่งขันของบริษัทที่เข้าลงทุน กลยุทธ์ที่มีต่อบทบาทของดิจิทัลที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในอุตสาหกรรมต่างๆ 	<ul style="list-style-type: none"> เชิญชวนให้ผู้ถือหุ้นเข้าร่วมงานประชุมสามัญประจำปีและเชิญชวนให้ส่งคำถามและแสดงความเห็นในที่ประชุม นักวิเคราะห์และนักลงทุนจำนวนร้อยละ 76 ของผู้ที่เข้าร่วมประชุมได้ตอบแบบประเมินความคิดเห็นรวมทั้งนำเสนอประเด็นที่มีความสนใจทำให้ผู้บริหารและนักลงทุนสัมพันธ์รับทราบประเด็นและอธิบายกลยุทธ์ในการจัดการกับประเด็นนั้นๆ รวมทั้งสนับสนุนให้นำเสนอประเด็นอื่นๆ เพิ่มเติมในกิจกรรมนักลงทุนสัมพันธ์ต่างๆ ที่จัดขึ้น เดินทางเพื่อพบนักลงทุนและผู้ถือหุ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศเป็นจำนวน 13 ครั้ง และให้ผู้ถือหุ้น นักลงทุนและนักวิเคราะห์เข้าพบที่บริษัท 19 ครั้ง เพื่ออธิบายประเด็นที่เป็นที่สนใจ
พนักงาน	<ul style="list-style-type: none"> การประชุมเพื่อการสื่อสารกับพนักงาน (Staff Meeting) 4 ครั้ง การสำรวจความคิดเห็นพนักงาน (Employee Engagement Survey) ปีละครั้ง การจัดระบบการประเมินผลและให้ข้อมูลย้อนกลับประจำปี ปีละ 2 ครั้ง (Feedback & Dialogue Session) การจัดตั้งทีมนวัตกรรมเพื่อศึกษาองค์ความรู้ใหม่ๆ การจัดตั้งคณะกรรมการสวัสดิการของบริษัท การรับร้องเรียน และเบาะแสการทำผิดและการทุจริต (Ethic Hotline and Whistle Blowing) 	<ul style="list-style-type: none"> โอกาสและความก้าวหน้าในสายอาชีพของพนักงานกับการเจริญเติบโตของบริษัทในอนาคต การได้รับค่าตอบแทนและการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม การมีสุขภาวะทางด้านร่างกาย และจิตใจที่ดีในที่ทำงาน 	<ul style="list-style-type: none"> จัดหาหลักสูตรการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาศักยภาพของพนักงานในหลายๆ ด้าน เพื่อเป็นการส่งเสริมการทำงานให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายบริษัท เพิ่มแผนการพัฒนาศักยภาพพนักงานในภาพรวมและพนักงานที่มีศักยภาพสูงรายบุคคล โดยคิดค่าเฉลี่ยเป็นรายชั่วโมงต่อคนต่อปี ซึ่งจะก่อให้เกิดทักษะ ความรู้ ความชำนาญ เพื่อเตรียมความพร้อมของพนักงานให้สอดคล้องกับการเติบโตของบริษัท ทบทวนค่าตอบแทนของพนักงานให้สอดคล้องกับผลประกอบการของบริษัท และเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนกับบริษัทในอุตสาหกรรมเดียวกัน และบริษัทชั้นนำต่างๆ เพื่อนำมากำหนดค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและจูงใจ ทบทวนการบริหารจัดการด้านผลตอบแทนในระยะยาวสำหรับผู้บริหารระดับสูง เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการมีสุขภาวะที่ดีต่อร่างกายและจิตใจ

การสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ช่องทาง/ วิธีการสื่อสาร	ประเด็นที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้ความสนใจ/คาดหวัง	การตอบสนองต่อประเด็น ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในปี 2561
สถาบันการเงิน	<ul style="list-style-type: none"> การจัดประชุมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์และนักลงทุนสถาบัน จัดแสดงข้อมูลบริษัทผ่านทางเว็บไซต์ พบปะและให้ข้อมูลกับสถาบันการเงินทั้งในและต่างประเทศ (ผู้บริหารระดับสูงและเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติงาน) 	<ul style="list-style-type: none"> ผลการดำเนินงาน การเติบโตทางธุรกิจ และทิศทางบริษัท การกำกับดูแลกิจการที่ดี ความสามารถในการชำระหนี้ การให้ข้อมูลอย่างโปร่งใสและทันสมัยการดำเนินงานเพื่อให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัทและบริษัทย่อยได้อย่างแม่นยำ เช่น ข้อมูลด้านผลประกอบการ นโยบายต่างๆ ของทางบริษัท รวมทั้งโอกาสในการทำธุรกิจร่วมกัน 	<ul style="list-style-type: none"> ให้สถาบันการเงินเข้าพบผู้บริหาร รวมถึงการเดินทางเพื่อพบปะพูดคุยและให้ข้อมูลกับสถาบันการเงินนอกสถานที่รวมทั้ง 57 ครั้ง และได้เชิญสถาบันการเงินต่างๆ เข้าร่วมประชุมนักวิเคราะห์และนักลงทุนสถาบัน ที่ทางบริษัทจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ปีละ 2 ครั้ง
หน่วยงานภาครัฐและกำกับดูแล	<ul style="list-style-type: none"> การรายงาน / การเปิดเผยข้อมูล การประชุม การเข้าหารือ การเข้าร่วมสัมมนา / ให้ความเห็น การเข้าร่วมเครือข่ายกับภาครัฐ 	<ul style="list-style-type: none"> การเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้องทันเวลา ทั้งถึงและเป็นไปตามกฎหมาย การปฏิบัติตามหลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดี คุณสมบัติและการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการ ไทโรคมณฑล และกิจการกระจายเสียง การต่อต้านการให้สินบนและคอร์รัปชัน 	<ul style="list-style-type: none"> เปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับดูแลอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และทันเวลา นำหลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดีมาใช้อย่างปฏิบัติในองค์กร และเปิดเผยในรายงานประจำปี และเว็บไซต์ของบริษัท ให้ความเห็นต่อภาครัฐและหน่วยงานกำกับดูแลในมุมมองของภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการออกกฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการ ไทโรคมณฑลและกิจการกระจายเสียง เข้าร่วมงานวันต่อต้านคอร์รัปชันซึ่งจัดโดยองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) และเปิดเผยนโยบายและแนวปฏิบัติของบริษัทในการต่อต้านการให้สินบนและคอร์รัปชันในรายงานประจำปี
คู่ลงทุน	<ul style="list-style-type: none"> ประชุมรายเดือน/ รายไตรมาส กิจกรรมพบปะแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> การช่วยผลักดันให้ธุรกิจที่ร่วมลงทุนเติบโต 	<ul style="list-style-type: none"> มีการดำเนินกลยุทธ์ในระดับนโยบายเพื่อสร้างการทำงานร่วมกัน (Synergy) และสร้างคุณค่าของการร่วมมือระหว่างบริษัทที่อินทัชเข้าลงทุนในด้านต่างๆ มีการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมระหว่างพันธมิตรทั้งในประเทศและต่างประเทศ จำนวน 7 ครั้ง เข้าร่วมประชุมและร่วมงานสัมมนาต่างๆ ที่เกี่ยวกับวิสาหกิจเริ่มต้น (สตาร์ทอัพ) 12 ครั้ง ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสร้างเครือข่ายที่มั่นคงแข็งแรงและเพิ่มโอกาสในการลงทุน วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งเสนอแนวทางการปรับปรุงและพัฒนา

การสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ช่องทาง/ วิธีการสื่อสาร	ประเด็นที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้ความสนใจ/คาดหวัง	การตอบสนองต่อประเด็น ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในปี 2561
สังคม และประเทศชาติ	<ul style="list-style-type: none"> การพบปะหารือประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับชุมชนผ่านโครงการความรับผิดชอบต่อสังคม จำนวน 4 ครั้ง การสำรวจภาพลักษณ์ของบริษัท 	<ul style="list-style-type: none"> การสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนและการช่วยเหลือสังคม การสร้างผลตอบแทนที่ดีต่อผู้ถือหุ้นและนักลงทุน การบริหารงานอย่างมีอาชีพตามหลักการกำกับดูแลกิจการ 	<ul style="list-style-type: none"> นำความต้องการและความคาดหวังของสังคมและชุมชนมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนดำเนินงานโครงการเพื่อสังคม ที่จะยกระดับคุณภาพชีวิตของสังคมและชุมชน จัดทำข้อมูลสาระสำคัญด้านการดำเนินงานและผลการดำเนินงานของบริษัทเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ สู่กลุ่มเป้าหมายให้มากที่สุด เพิ่มช่องทางการสื่อสารที่ตรงกับกลุ่มเป้าหมายผ่านทางสื่อออนไลน์และสังคมออนไลน์
ลูกค้า	<ul style="list-style-type: none"> พูดคุยผ่านโทรศัพท์และอีเมล 	<ul style="list-style-type: none"> การดำเนินธุรกิจอย่างเป็นธรรม การต่อต้านการให้สินบนและคอร์รัปชัน 	<ul style="list-style-type: none"> การเปิดประมูลคัดเลือกคู่ค้าเพื่อความโปร่งใส แจ้งนโยบายการต่อต้านการให้สินบนและคอร์รัปชันให้คู่ค้ารับทราบ

สรุปประเด็นที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคาดหวังในปี 2561

อินทัชได้รวบรวมความเห็นและข้อคำถามผ่านช่องทางการสื่อสารอย่างครอบคลุมและหลากหลาย และได้สรุปความคิดเห็นที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งต่อบริษัทและต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นอันดับแรกๆ ประกอบด้วย

- ทิศทางการเติบโตของธุรกิจและความสามารถในการจ่ายเงินปันผล เนื่องจากอินทัชเป็นบริษัทที่เข้าลงทุนในธุรกิจต่างๆ และคาดหวังผลตอบแทนและเงินปันผลจากการลงทุนในธุรกิจนั้น
- จากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในปัจจุบันอย่างรวดเร็ว อินทัชต้องพัฒนาพนักงานให้มีศักยภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงนั้น เพื่อค้นหาผลิตภัณฑ์และบริการใหม่มาตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเช่นกัน รวมทั้งเป็นการสร้างโอกาสการเติบโตให้แก่พนักงาน
- อินทัช เป็นบริษัทที่ลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีเป็นหลัก ดังนั้น บริษัทไม่ควรที่จะหยุดยั้งในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ ให้แก่ระบบเศรษฐกิจ ทั้งการคิดค้นนวัตกรรมสำหรับผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ๆ แก่ผู้ใช้บริการผ่านการลงทุน
- สร้างสภาพแวดล้อมให้แก่พนักงานในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น
- การใช้องค์ความรู้และเทคโนโลยีที่มีช่วยให้สังคมและชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ประเทศไทยมีการพัฒนาในระยะยาว

ประเด็นสำคัญด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน

บริษัทฯ นำประเด็นที่คาดหวังจากการเชื่อมโยงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาคัดกรอง เพื่อหาประเด็นที่สำคัญหรือมีผลกระทบต่อบริษัทและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และดำเนินการบริหารจัดการประเด็นเหล่านั้นตามช่องทางการเชื่อมโยงต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาเฉพาะประเด็นที่เกิดขึ้นต่ออินทรีทางตรง ไม่รวมประเด็นที่อาจเกิดขึ้นทางอ้อม เช่น ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับบริษัทร่วมและบริษัทย่อย ซึ่งบริษัทได้พิจารณาประเด็นที่เกิดขึ้นทางอ้อมและคาดว่าประเด็นเหล่านั้นได้ถูกรวมอยู่ในประเด็นที่มีผลกระทบต่อบริษัทโดยตรงแล้ว ทั้งนี้บริษัทกำหนดกระบวนการคัดเลือกประเด็นที่สำคัญตามมาตรฐานการรายงาน GRI Standards ดังนี้

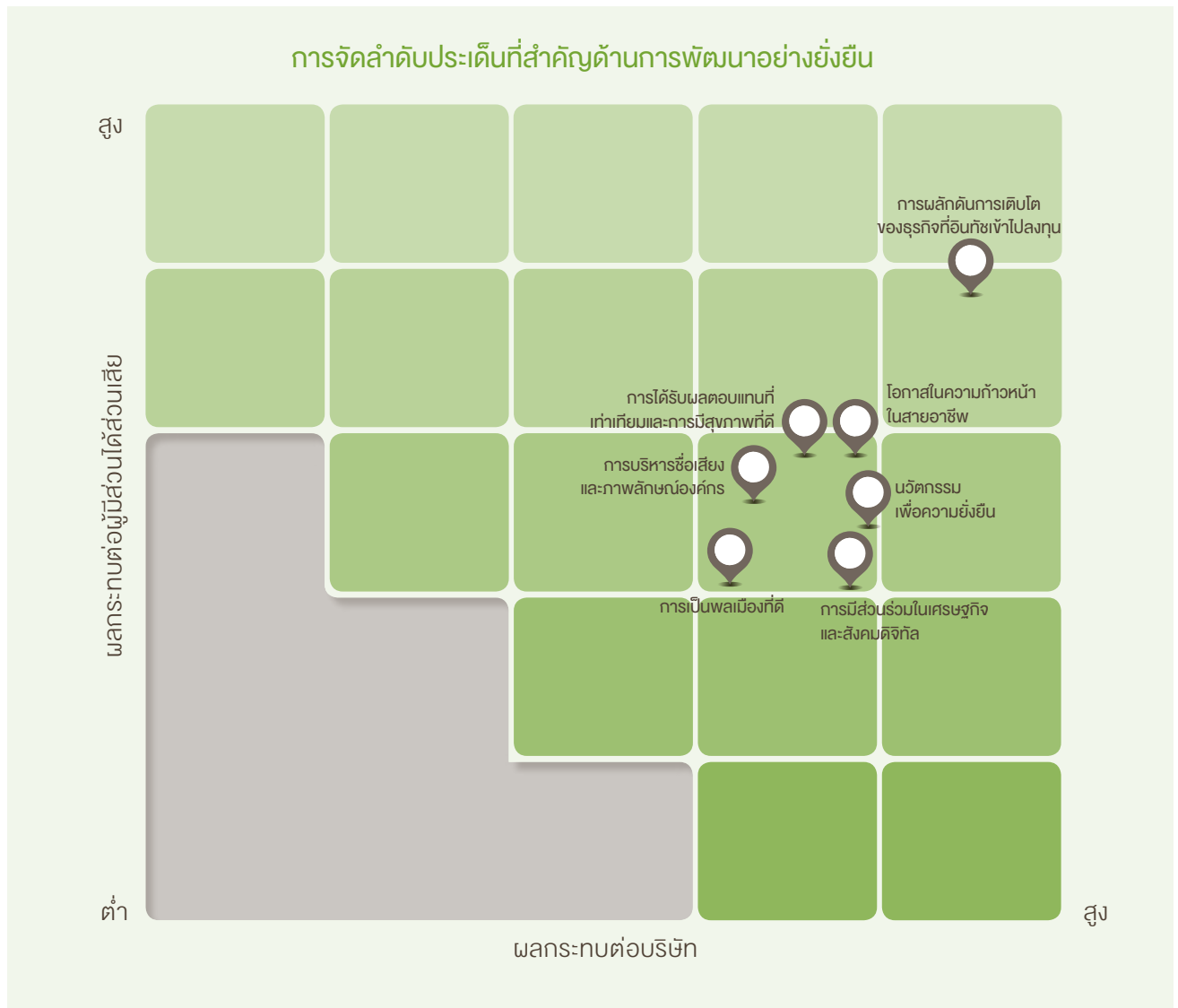
การระบุประเด็นที่สำคัญ

พิจารณาจากประเด็นต่างๆ ในเชิงกลยุทธ์และทิศทางการดำเนินงานของบริษัทต่อความสนใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปี 2561 ที่ครอบคลุมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยประเด็นที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ความสนใจยังเป็นประเด็นที่คล้ายคลึงกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากเป็นประเด็นที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคาดหวังในระยะยาวและบริษัทต้องพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องในแต่ละปี โดยบริษัทจัดกลุ่มความสนใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสามารถระบุประเด็นที่สำคัญได้ 7 ประเด็น ดังนี้

การจัดลำดับประเด็นที่สำคัญ

บริษัทมีกระบวนการจัดลำดับประเด็นที่สำคัญ โดยพิจารณาจาก 2 มุมมอง คือ ประเด็นสำคัญที่มีผลกระทบต่อบริษัท ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และประเด็นสำคัญที่มีผลกระทบและเป็นที่สนใจต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกกลุ่ม โดยได้นำแต่ละประเด็นมาให้น้ำหนักและจัดลำดับความสำคัญ ตามการพิจารณาผลกระทบต่อการดำเนินงานของบริษัท และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังต่อไปนี้

การทวนสอบประเด็น

หลังจากคณะทำงานฯ ได้ข้อสรุปการจัดลำดับประเด็นสำคัญและทำการเชื่อมโยงกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตามกระบวนการและวิธีการต่างๆ เพื่อลดผลกระทบเชิงลบและสร้างผลกระทบเชิงบวกแล้ว คณะทำงานฯ ได้นำเสนอรายงานเพื่อให้คณะกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน และคณะกรรมการบริษัท รับทราบ สอบทาน และอนุมัติเนื้อหาในประเด็นสำคัญ เพื่อนำเสนอในรายงานประจำปี

การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

คณะทำงานฯ ได้ทบทวนและพิจารณาประเด็นสำคัญทุกปี เพื่อให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งการพัฒนาช่องทางความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ทันสมัยและตอบสนองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้อินทซ์มีการบริหารจัดการต่อความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ดียิ่งขึ้น

สรุปประเด็นสำคัญในการรายงาน

ประเด็น ด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน	ขอบเขตเนื้อหา	หน้า
การผลักดันการเติบโต ของธุรกิจที่อินทซ์เข้าไปลงทุน	การลงทุนของกลุ่มอินทซ์จะมุ่งเน้นในการเสริมสร้างผลตอบแทนอย่างยั่งยืน ต่อผู้ถือหุ้น รวมถึงการสร้างผลกระทบเชิงบวกแก่เศรษฐกิจและสังคม บริษัท ได้มีการพิจารณาการลงทุนที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และพฤติกรรมผู้บริโภค อีกทั้งสามารถต่อยอดจากความเชี่ยวชาญและจุดแข็ง ของกลุ่ม เพื่อสนับสนุนการเติบโตอย่างยั่งยืนในบริษัทที่ลงทุน	255
โอกาสในความก้าวหน้า ในสายอาชีพ	อินทซ์เปิดโอกาสให้พนักงานมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาตนเอง โดย การกำหนดเป้าหมายการเติบโต มีหัวหน้างานร่วมกันวางแผนพัฒนา ให้การสนับสนุนเพื่อความก้าวหน้าของพนักงาน และส่งผลในภาพรวมต่อ การเจริญเติบโตของบริษัทอย่างยั่งยืน	257
การได้รับผลตอบแทนที่ เท่าเทียมและการมีสุขภาพที่ดี	บริษัทมีแนวทาง และหลักการในการบริหารผลตอบแทนให้กับพนักงาน ในทุกระดับอย่างเท่าเทียมกันและเหมาะสม รวมถึงความใส่ใจในเรื่องการดูแล สุขภาพทั้งกายและใจของทุกคน เพื่อส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน ในระยะยาว	259
นวัตกรรมเพื่อความยั่งยืน	ความสำคัญของเทคโนโลยีอุบัติใหม่ (Emerging Technology) และตัวอย่าง เทคโนโลยีสร้างประสบการณ์โดยการผสมผสานโลกในความจริงกับโลกเสมือน (Immersive Technology) เช่น VR AR และ MR ที่มีผลกระทบต่อภาคธุรกิจ ต่างๆ รวมไปถึงจนถึงการเข้าถึงนวัตกรรมผ่านการลงทุนของอินทซ์	261
การบริหารชื่อเสียง และภาพลักษณ์องค์กร	การจัดการการสื่อสารของอินทซ์ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบข้อมูล การดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน รวดเร็ว ตรงตามความต้องการ	262
การมีส่วนร่วมในเศรษฐกิจและ สังคมดิจิทัล	การมีส่วนร่วมในเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนา ประชาชนและประเทศไทย ซึ่งอินทซ์เป็นส่วนสำคัญในการผลักดันให้เกิด การมีส่วนร่วมนั้น	263
การเป็นพลเมืองที่ดี	การดำเนินโครงการความรับผิดชอบต่อสังคมที่มุ่งยกระดับคุณภาพชีวิต ของสังคมและชุมชน	264

การผลักดันการเติบโตของธุรกิจที่อินทัชเข้าไปลงทุน

อินทัชประกอบธุรกิจลงทุนโดยคาดหวังผลตอบแทนจากการลงทุนนั้น เพื่อส่งผ่านความมั่งคั่งในรูปของเงินปันผลและผลตอบแทนจากราคาหลักทรัพย์ที่สูงขึ้นให้แก่ผู้ถือหุ้น โดยผลตอบแทนหลักจากการลงทุนของอินทัชในปัจจุบันยังคงมาจากผลประกอบการของเอไอเอสและไทยคม อย่างไรก็ตาม อินทัชยังคงมุ่งมั่นแสวงหาการเติบโตนอกเหนือไปจากธุรกิจหลัก ด้วยการลงทุนในธุรกิจใหม่และธุรกิจสตาร์ทอัพ ซึ่งเปิดโอกาสให้อินทัชได้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีใหม่ เรียนรู้พฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และแสวงหาโอกาสในการลงทุนและทำกำไรได้ก่อนคู่แข่ง ซึ่งทำให้บริษัทมีการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

อินทัชได้ช่วยผลักดันการเติบโตของเอไอเอสและไทยคม โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานผ่านคณะกรรมการบริษัท คณะผู้บริหาร และการร่วมมือกันระหว่างกลุ่มอินทัชผ่านการร่วมงานต่างๆ โดยอินทัชมีส่วนร่วมในการทำวิจัย คิดค้นหาโอกาสการลงทุนใหม่ทั้งจากภายนอกและการสนับสนุนจากภายในกลุ่มอินทัช รวมถึงบริษัทสตาร์ทอัพ เพื่อให้บริษัทในกลุ่มสร้างโอกาสในการเติบโตได้รวดเร็วกว่าคู่แข่งในระยะยาว โดยในปีที่ผ่านมา อินทัชประสบความสำเร็จในการปรับโครงสร้างองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ด้วยการรวมกลุ่มธุรกิจที่เสริมสร้างการเติบโตซึ่งกันและกัน นั่นคือ การให้ซีเอสแอลมาอยู่ภายใต้การบริหารงานของเอไอเอส เพื่อเสริมสร้างรายได้ในกลุ่มลูกค้าคอร์ปอเรท นอกจากนี้ อินทัชยังเป็นผู้ขับเคลื่อนที่สำคัญให้เอไอเอสเข้าลงทุนในเรบบิท-ไลน์ เพย์ ซึ่งเป็นก้าวที่สำคัญให้เอไอเอสเข้าสู่ธุรกิจดิจิทัลมันนี่ (Digital Money) ที่สามารถต่อยอดการเติบโตจากจำนวนลูกค้าที่มีกว่า 40 ล้านรายในปัจจุบันได้ ทางด้านไทยคม อินทัชได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการศึกษาธุรกิจใหม่ เช่น การนำโดรนมาประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรมต่างๆ การใช้ระบบวิเคราะห์ภาพ (Video Content Analytic) จากกล้องวงจรปิดในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางด้านธุรกิจขององค์กร และการประยุกต์ใช้วิทยาการหุ่นยนต์ (Robotics) เพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เป็นระบบอัตโนมัติ (Automation) ซึ่งจะส่งผลให้ประสิทธิภาพของการทำงานเพิ่มขึ้น รวมถึงการช่วยในกระบวนการตัดสินใจ (Decision Making Process)

นอกจากการผลักดันการเติบโตในธุรกิจหลัก อินทัชได้เล็งเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอันรวดเร็วในปัจจุบัน และได้มีความพยายามในการสร้างธุรกิจใหม่ให้กับกลุ่ม โดยเน้นธุรกิจที่สามารถตอบรับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และสามารถตอบสนองกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค เพื่อสร้างความพึงพอใจอันสูงสุดแก่ผู้ใช้บริการและเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืนของอินทัช กลุ่มธุรกิจใหม่ที่ทางอินทัชให้ความสนใจจะไม่จำกัดเพียงแค่ไตรมาสไตรมาส สี่ และเทคโนโลยี แต่ยังรวมถึงแพลตฟอร์มดิจิทัล เทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น Blockchain, Artificial Intelligence, Data Analytics และ

ร่วมลงทุนกับสตาร์ทอัพไปแล้วกว่า

500 ล้านบาท

โดยมีมูลค่าจากการลงทุน

เพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ **50**

(เฉพาะบริษัทที่ยังอยู่ในพอร์ตการลงทุน)

เทคโนโลยีขั้นสูงเชิงลึก (Deep Tech) โดยการสร้างธุรกิจใหม่ จะอยู่ในรูปแบบของการซื้อหรือควบรวมกิจการ และธุรกิจร่วมค้า อินทัชได้เริ่มทำธุรกิจโฮมช้อปปิ้งผ่านไฮช้อปปิ้ง ตั้งแต่ปี 2559 โดยไฮช้อปปิ้งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากผู้บริโภค ทั้งในด้านจำนวนผู้เข้าชมและรายได้ที่เพิ่มขึ้น โดยปัจจัยของความสำเร็จมาจากการเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงผู้บริโภค ผ่านความร่วมมือกับพันธมิตรธุรกิจโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ ไฮช้อปปิ้ง รวมถึงการนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพในราคาที่เหมาะสม ธุรกิจโฮมช้อปปิ้งเป็นรากฐานของการสร้างธุรกิจใหม่ของอินทัช โดยบริษัทได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนากลยุทธ์การเติบโต การเปรียบเทียบกับคู่แข่ง หาคัดแข็งและโอกาส รวมทั้งพิจารณาและควบคุมความแข็งแกร่งทางการเงิน นอกจากนี้ อินทัชได้เล็งเห็นโอกาสการเติบโตจากการต่อยอดไปยังธุรกิจใหม่ที่เกี่ยวเนื่องอื่นๆ เช่น สื่อออนไลน์ แพลตฟอร์มเชื่อมโยงผู้ซื้อขาย การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเข้าใจพฤติกรรมของผู้บริโภคผ่าน Data Analytics เป็นต้น

นอกจากนี้การลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพเป็นอีกหนึ่งธุรกิจที่อินทัชให้ความสำคัญ โดยเฉพาะผลประกอบการและการขยายธุรกิจให้มีการเติบโต เนื่องจากอินทัชจะได้รับประโยชน์ทั้งจากการใช้งานสินค้าหรือบริการของบริษัทร่วมลงทุนเหล่านั้น และการได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนกรณีที่อินทัชสามารถถอนจากการลงทุนนั้นได้

ปัจจุบันอินทัชมีบริษัทร่วมลงทุนที่อยู่ในพอร์ตการลงทุนทั้งสิ้น 13 บริษัท ซึ่งอินทัชได้เข้าไปมีส่วนร่วมช่วยพิจารณานโยบายและทิศทางการดำเนินงานในเกือบทุกบริษัท โดยมีเป้าหมายให้บริษัทเหล่านั้นสามารถเติบโตได้อย่างรวดเร็วและมั่นคงที่สุด อินทัชมีการติดตามผลการดำเนินงานของบริษัทในพอร์ตการลงทุนอย่างสม่ำเสมอจากการติดตามเป็นรายเดือนและการประชุมคณะกรรมการของบริษัทเหล่านั้น เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถพบปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว และช่วยหาทางแก้ไขปัญหาเหล่านั้น นอกจากนี้อินทัชยังจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดโอกาสทางธุรกิจทั้งกับบริษัทในกลุ่มอินทัชและบริษัทอื่นที่เป็นพันธมิตรทางธุรกิจกับบริษัทในพอร์ตการลงทุน รวมถึงกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ให้กับบริษัทในพอร์ตการลงทุนผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มอินทัช รวมถึงผู้เชี่ยวชาญรับเชิญจากภายนอก

นับจากตั้งโครงการมาเป็นเวลา 6 ปี อินเวนท์ ได้ร่วมลงทุนกับสตาร์ทอัพไปแล้วกว่า 500 ล้านบาท โดยมีมูลค่าจากการลงทุนเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 50

โอกาสในความก้าวหน้าในสายอาชีพ

อินทซ์ เชื่อมั่นว่าพนักงานที่มีคุณภาพเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการนำพาองค์กรสู่ความเจริญเติบโตและความสำเร็จอย่างยั่งยืน อินทซ์จึงให้ความสำคัญด้านการบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องในทุกๆ ระดับ พร้อมทั้งสนับสนุนให้พนักงานได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่ เพื่อสร้างความสำเร็จและความก้าวหน้าในหน้าที่และเติบโตไปพร้อมกับความสำเร็จขององค์กร

การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและการส่งเสริมความก้าวหน้า

อินทซ์ได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาบุคลากร เพื่อพัฒนาศักยภาพพนักงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกับเป้าหมายขององค์กร โดยมุ่งเน้นทักษะทางด้านกระบวนการทางความคิด เพื่อให้ได้แนวทางการทำงานใหม่ๆ ที่ตอบสนองต่อความต้องการทางธุรกิจ นอกจากนี้ยังครอบคลุมไปถึงศักยภาพในการเจรจา ประสานงานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน รวมทั้งระหว่างบริษัท เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงานให้เพิ่มมากขึ้น

ในปี 2561 บริษัทได้มีการจัดอบรม สัมมนาหลักสูตรต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ และมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆ ให้กับพนักงาน จำนวนเฉลี่ยรายบุคคลที่ 28.39 ชั่วโมง หรือ 3.55 วันต่อคนต่อปี โดยมีผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมดจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 74.65 ของพนักงานทั้งหมด แบ่งเป็นผู้เข้ารับการอบรมเพศชาย 20 คน เพศหญิง 33 คน ซึ่งมีทั้งผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารระดับกลาง และพนักงานระดับปฏิบัติการ หลักสูตรที่ทางบริษัทจัดให้กับพนักงาน เช่น Design Thinking, Outward Mindset และ Strategic Communication เป็นต้น

ผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมดจำนวน 53 คน
คิดเป็นร้อยละ 74.65 ของพนักงานทั้งหมด

อินทซ์ได้เสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และทดลองในสิ่งใหม่ๆ เพื่อผลักดันให้เกิดองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์และความร่วมมือระหว่างพนักงาน ในปี 2561 จัดตั้งทีมงานนวัตกรรม เพื่อค้นหาวิธีการแก้ไข หรือส่งเสริมสิ่งที่เป็นอยู่ให้ดีขึ้น การจัดตั้งนี้นอกจากจะทำให้สมาชิกในทีมได้ทดลองคิดค้นแก้ปัญหาด้วยวิธีการแบบใหม่ ยังเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ลองคิด ลองทำ สิ่งใหม่ๆ เพื่อเป็นการพัฒนาขีดความสามารถของตนเอง และพนักงานอินทซ์ทุกคนจะได้รับประโยชน์จากสิ่งที่ดีค้นขึ้นจากทีมงานนวัตกรรมอีกด้วย โดยปีที่ผ่านมาทีมงานนวัตกรรมได้นำเสนอโครงการ Free Form Project Proposal & Execution และจัดกิจกรรม Innovation Day เพื่อระดมความคิด ข้อเสนอจากพนักงานเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการทำงานในบริษัท

นอกจากนี้อินทซ์ได้นำแพลตฟอร์มห้องสมุดดิจิทัล (DIGITAL LIBRARY PLATFORM) ซึ่งเป็นแหล่งความรู้ทั้งในรูปแบบของหนังสือที่เป็นรูปเล่ม และหนังสือในรูปแบบดิจิทัล (E-BOOK) โดยแพลตฟอร์มนี้ ได้รับความร่วมมือจาก AS ACADEMY ซึ่งเป็นสถาบันในเครือเอไอเอส เพื่อให้พนักงานได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้อีกด้วย

การพัฒนาพนักงานที่มีศักยภาพสูง

อินทซ์ได้มีการแบ่งกลุ่มพนักงานที่มีความสามารถสูง (Talents) ออกเป็น 4 กลุ่มย่อย ประกอบด้วย

1. Platinum: กลุ่มผู้บริหารในระดับ ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการอาวุโสขึ้นไป ที่พร้อมจะได้รับการแต่งตั้งในตำแหน่งที่สูงขึ้น
2. Diamond: กลุ่มผู้บริหารในระดับ ผู้อำนวยการขึ้นไป ที่พร้อมจะได้รับการแต่งตั้งในตำแหน่งที่สูงขึ้น
3. Gold: กลุ่มผู้บริหารในระดับ ผู้จัดการขึ้นไป ที่พร้อมจะได้รับการแต่งตั้งในตำแหน่งบริหารที่สูงขึ้น
4. Emerald: กลุ่มพนักงาน ที่พร้อมจะได้รับการแต่งตั้งในตำแหน่งหัวหน้างาน

เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาความรู้ความสามารถเป็นไปในแนวทางที่เฉพาะเจาะจง และตอบโจทย์ความต้องการของแต่ละกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยหัวข้อในการพัฒนาความรู้ความสามารถจะเน้นความรู้ที่เกี่ยวกับทักษะความเป็นผู้นำ การจัดการงาน และจัดการคนให้เหมาะสมในแต่ละตำแหน่งงาน โดยคำนึงถึงสถานการณ์ ทิศทางของตลาด และแนวทางของบริษัทเป็นส่วนสำคัญ หลักสูตรที่ใช้ในการพัฒนาพนักงานกลุ่ม Talents จะเป็นหลักสูตรระยะยาว (3 - 5 ปี) ที่ทางอินทซ์พัฒนาร่วมกับสถาบันการศึกษาชั้นนำ เช่น

หลักสูตร	วัตถุประสงค์/เป้าประสงค์	จำนวนชั่วโมง	สำเร็จ
Harvard Leadership Development Program	กลยุทธ์ทางด้านธุรกิจ รวมทั้งการบริหารงานที่ตอบสนองต่อสภาวะความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เพื่อให้องค์กรเติบโต และพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืนต่อไป	48	100%
Gold Leader Program	เพื่อฝึกผู้นำในรุ่นต่อไปให้เตรียมพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านธุรกิจ โดยเน้นการปรับ และประยุกต์นโยบายที่ได้รับมาใช้ในการมองธุรกิจให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น และตอบสนองต่อความต้องการของตลาดในปัจจุบัน	32	100%
Emerald Program	เพื่อปลูกฝังแนวคิดพัฒนาตนเอง และการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น โดยจัดให้กับพนักงานที่มีศักยภาพสูงของบริษัท เพื่อให้การทำงานสอดคล้องประสานกันภายในทีมงาน และองค์กร ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และทำให้การวางแผนพัฒนารายบุคคลส่งผลลัพธ์ให้ได้ดียิ่งขึ้น	16	100%

ผลจากการเข้าเรียนตามหลักสูตร ทำให้เกิดโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาด้านธุรกิจภาพรวมของทาง อินทซ์ทั้งสิ้น 7 โครงการ เป้าหมายของโครงการจากหลักสูตรการพัฒนาดังกล่าว จะถูกนำมาปรับใช้จริงในด้านการส่งเสริมธุรกิจใหม่ ในกลุ่มบริษัทอินทซ์ เพื่อให้กลุ่มบริษัท เป็นผู้นำในสายธุรกิจที่เกิดขึ้นใหม่ และยังคงตอบสนองความต้องการของตลาด ที่กำลังจะมาถึงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ อินทซ์ได้กำหนดแนวทางการส่งเสริมศักยภาพพนักงานให้ก้าวหน้าในสายอาชีพ โดยเปิดโอกาสให้พนักงานมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง (Individual Development Plan-IDP) โดยกระบวนการทำ IDP จะเริ่มตั้งแต่การที่พนักงานร่วมกับหัวหน้างาน จะวางแผนกำหนดเป้าหมายในการเติบโตทางสายอาชีพของตนเอง เพื่อให้เห็นขอบเขต และระยะเวลาที่เหมาะสม ในการวางแผนการพัฒนาตนเอง โดยรับทราบเป้าหมายการเจริญเติบโต พร้อมทั้งให้ข้อมูล ความคิดเห็น และพัฒนาศักยภาพของพนักงาน เพื่อให้แผนการพัฒนาของผู้ได้บังคับบัญชาชัดเจนและเหมาะสมกับเป้าหมายที่ได้วางไว้ ทั้งนี้ในปี 2561 แผนพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง (IDP) ของพนักงานในกลุ่มที่ได้รับการคัดเลือกกว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถสูง (Talents) ในด้านการบรรลุผลสำเร็จตามแผนพัฒนาอยู่ที่ร้อยละ 85

จุดประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนาส่วนบุคคลที่ทางอินทซ์ได้นำมาใช้ นั้น นอกจากที่พนักงานจะได้กำหนดเป้าหมายการเติบโตตามที่ตนเองคาดหวัง พนักงานยังจะได้รับคำแนะนำ

จากหัวหน้างาน หรือผู้ที่มีความรู้ความสามารถในสายงานนั้นๆ ทั้งทางด้านความสามารถในการเป็นผู้นำ (Leadership Skill) และความเชี่ยวชาญในเนื้องาน (Functional Skill) ที่พนักงานจำเป็นต้องมี เพื่อให้แผนดังกล่าวสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้จริงตามหลัก SMART Goal เพื่อในท้ายที่สุดแล้ว การเติบโต และความก้าวหน้าของพนักงานจะนำไปสู่ความเจริญเติบโต ก้าวหน้าของบริษัทอย่างยั่งยืน

อินทซ์ยังมีนโยบายการโยกย้าย สับเปลี่ยนหน้าที่งานในกลุ่มอินทซ์ โดยพนักงานที่มีความประสงค์สามารถโยกย้าย หรือ สับเปลี่ยนงานได้ตามความเหมาะสม เพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถให้สูงขึ้น ทั้งยังเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ และลดภาวะความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการสูญเสียพนักงานในตำแหน่งงานที่สำคัญอีกทางหนึ่ง

นอกเหนือจากแผนพัฒนาบุคลากรข้างต้น คณะกรรมการของอินทซ์ได้มอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนร่วมกับประธานเจ้าหน้าที่บริหาร จัดทำแผนการสืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) โดยมีนโยบายกระบวนการการคัดเลือกบุคคล การทบทวนแผนการดำเนินงาน และประเมินผลสำเร็จการทำงานของพนักงานที่ได้รับการคัดเลือก เพื่อสืบทอดตำแหน่งที่สำคัญ พร้อมทั้งพิจารณาแผนพัฒนารายบุคคลเป็นประจำทุกปี โดยมีวัตถุประสงค์ในการเพิ่มทักษะและประสบการณ์ที่เหมาะสม เพื่อให้แน่ใจว่าพนักงานกลุ่มที่มีศักยภาพสูงนี้ได้รับการดูแลและพัฒนาจากบริษัทในทุกมิติ

การได้รับผลตอบแทนที่เท่าเทียมและการมีสุขภาพที่ดี

การได้รับผลตอบแทนที่เท่าเทียม

นอกเหนือจากที่บริษัทฯ ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างพนักงานให้มีความรู้และศักยภาพสูงแล้ว บริษัทฯ ยังให้ความสำคัญกับการให้ผลตอบแทนแก่พนักงาน เพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงานและผลตอบแทนที่เป็นธรรม โดยมีแนวทางในการบริหารผลตอบแทน พิจารณาตามค่างานของแต่ละตำแหน่งให้สอดคล้องกับความรับผิดชอบและความสำคัญของแต่ละงานที่มีต่อบริษัท โดยยึดหลักสามประการในการบริหารค่าตอบแทน (3Ps) รวมทั้งทบทวนค่าตอบแทนการทำงาน โดยนำข้อมูลจากบริษัทที่ทำการสำรวจเงินเดือน ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากบริษัทชั้นนำอื่นๆ และความเหมาะสมกับค่าครองชีพ มาใช้ประกอบในการพิจารณาเพื่อให้พนักงานได้รับความเป็นธรรมในด้านผลตอบแทน รวมถึงมีสวัสดิการและสิทธิประโยชน์นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด

บริษัทฯ จัดสรรประโยชน์ตอบแทนการทำงานในระยะยาวสำหรับผู้บริหารระดับสูง (Long Term Incentive Plan) ซึ่งยึดหลักปรัชญาในการจ่ายค่าตอบแทน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ตอบแทนความสำเร็จในการดำเนินงานตามกลยุทธ์ของบริษัท และตอบแทนผลงานที่พนักงานระดับบริหารได้สร้างให้กับองค์กรตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนได้ทำการทบทวน และอนุมัตินโยบายค่าตอบแทนผู้บริหารเป็นประจำทุกปี โดยการกำหนดระบบบริหารค่าตอบแทนจะพิจารณาถึงด้านต่างๆ ดังนี้

บริหารค่าตอบแทน โดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติงาน

- ค่าตอบแทนของผู้บริหาร จะแปรผันตรงกับการบรรลุผลสำเร็จของเป้าหมายตามกลยุทธ์ของบริษัท
- การประเมินผลการปฏิบัติงานจะอยู่บนพื้นฐานของตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงาน ทั้งตัวชี้วัดทางการเงิน และด้านอื่นๆ

บริหารค่าตอบแทน ให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้ถือหุ้น

- การคัดเลือกระบบการวัดผลการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับแผนการดำเนินงานของบริษัททั้งในระยะสั้น และระยะยาว เพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ของบริษัท และการสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างต่อเนื่องให้กับผู้ถือหุ้น
- การทำให้เกิดความมั่นใจว่าตัวชี้วัดความสำเร็จที่ตั้งขึ้น มีความเหมาะสมกับขีดความสามารถในการดำเนินงานของบริษัท เป้าหมายของบริษัท และระดับผลการปฏิบัติงานที่มากขึ้น
- การสร้างการระดมทุนที่มั่นคง และมีแบบแผน เพื่อให้เกิดความมั่นใจในความสามารถในการลงทุนของบริษัท

บริหารค่าตอบแทน ให้สามารถแข่งขันได้

- การบริหารค่าตอบแทนให้สามารถแข่งขันได้ในกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำให้เกิดความมั่นใจว่าบริษัทสามารถที่จะดึงดูด และรักษานักงานที่ดี มีฝีมือ ให้มาทำงาน และอยู่สร้างผลงานให้กับบริษัทอย่างต่อเนื่อง
- การเชื่อมโยงสัดส่วนระหว่างค่าตอบแทน และผลการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับทั้งผลตอบแทนรายปี และ ผลตอบแทนระยะยาว

นอกเหนือจากค่าตอบแทนจากการจ้างงาน อินทัชจัดสวัสดิการเพื่อดูแลพนักงานนอกเหนือจากกฎหมายแรงงานที่กำหนดไว้ ดังนี้

- เงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งพนักงานสามารถเลือกรูปแบบการลงทุน และอัตราเงินสะสมได้ด้วยตนเอง
- เงินพิเศษในโอกาสต่างๆ เช่น เงินช่วยเหลืองานสมรส งานมรดกกรรมสำหรับครอบครัวพนักงาน
- โบนัส เบี้ยเลี้ยง นอกเหนือจากเงินเดือนปกติ
- การประกันชีวิต ประกันสุขภาพ และการประกันอุบัติเหตุ ซึ่งพนักงานสามารถเลือกแผนประกันได้ตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคล
- ทุนการศึกษาสำหรับบุตร ธิดาของพนักงานในโอกาสครบรอบวันเกิดบริษัท

การมีสุขภาพที่ดี

การมีสุขภาพกายและสุขภาพใจที่ดีย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน ทั้งในเรื่องการปฏิบัติงานและบรรยากาศการทำงาน ในด้านสุขภาพกาย อินทัช สนับสนุนและส่งเสริมการดูแลสุขภาพพนักงานในลักษณะการป้องกัน (Preventive Caring) จัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี เช่น จัดการเดิน-วิ่งในสวนสาธารณะ จัดแข่งขันกีฬาภายใน ให้ความรู้ด้านสุขภาพจากผู้เชี่ยวชาญ กิจกรรมการนวดเพื่อสุขภาพโดยผู้ฝึกทางสายตาศาจากมูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด การตรวจสุขภาพประจำปีผ่านโปรแกรมที่มีความเหมาะสมกับอายุและลักษณะการทำงานของพนักงาน หรือการเรียนรู้เพื่อช่วยเหลือตนเองเบื้องต้นในกรณีฉุกเฉิน

ด้านสุขภาพใจ อินทัชจัดกิจกรรมตลาดนัด สร้างบุญ โดยนำของส่วนตัวมาประมูล เพื่อนำเงินบริจาคแก่สาธารณกุศล กิจกรรมตักบาตรในวันสำคัญต่างๆ กิจกรรมฟังบรรยายธรรม และนั่งสมาธิ เพื่อปลูกฝังพนักงานในด้านสมาธิและการเสียสละทรัพย์เพื่อการกุศล นอกจากนี้ อินทัชวางแผนนำหลักการกระบวนการพัฒนาคนในองค์กร (Happy workplace) มาปรับใช้กับองค์กร เพื่อสร้างเสริมสุขภาพะที่ดีสำหรับพนักงาน

นวัตกรรมเพื่อความยั่งยืน

เทคโนโลยีอุบัติใหม่ (Emerging Technology) ส่งผลกระทบอย่างรุนแรง (Disrupt) ต่อโลกในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก และส่งผลกระทบโดยตรงต่อธุรกิจที่ใช้เทคโนโลยีแบบเดิมๆ ดังนั้นทางอินทกซ์จึงเล็งเห็นความสำคัญที่จะต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จึงให้ความสำคัญกับนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา แนวทางการสร้างนวัตกรรมของอินทกซ์อาจมาจากการพัฒนาบุคลากรภายในให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ โดยการจัดตั้งทีมวิจัยหรือพัฒนาภายในอินทกซ์และบริษัทในเครือ หรือเป็นการเข้าไปร่วมลงทุนโดยตรงผ่านโครงการอินเวนต์หรือควบรวมกิจการกับบริษัทที่มีนวัตกรรมอยู่แล้ว

ในปีที่ผ่านมา เทคโนโลยีโลกเสมือนจริง (Virtual Reality: VR) มีการพัฒนาอย่างมากโดยอาจถือได้ว่าเป็นนวัตกรรมเปลี่ยนโลกอย่างหนึ่ง โดยเทคโนโลยีโลกเสมือนจริงเป็นการจำลองสภาวะแวดล้อม เพื่อให้ผู้ใช้รู้สึกเหมือนเข้าไปอยู่ในอีกโลกหนึ่งโดยผ่านอุปกรณ์ เช่น แว่น Smart Glasses นอกจากนี้ยังมีการต่อยอดไปสู่เทคโนโลยีอื่นๆ เช่น เทคโนโลยี AR (Augmented Reality: AR) ซึ่งเป็นการผสมผสานโลกเสมือนเข้ากับโลกแห่งความเป็นจริง และ เทคโนโลยี MR (Mixed Reality: MR) ซึ่งเป็นการรวมเทคโนโลยี VR กับ AR เข้าด้วยกัน

VR Technology

AR Technology

MR Technology

โครงการอินเวนต์ที่ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยี VR AR และ MR โดยตั้งแต่ปี 2559 มีการลงทุนโดยตรงกับบริษัท โซเชียลเนชั่น ผู้พัฒนาระบบกระจายโฆษณาในรูปแบบ

VVR Asia (AR smart airport)

เทคโนโลยีที่กล่าวมานั้น ส่งเสริมเพื่อให้ผู้ใช้สามารถปฏิสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ ได้ และมีแนวโน้มที่จะได้รับความนิยมอย่างมากในอนาคต เนื่องจากประโยชน์จากการใช้งานในด้านต่างๆ ตัวอย่างเช่น

- ธุรกิจทางการแพทย์: การจำลองการผ่าตัดทางการแพทย์แบบเสมือนจริง ที่นำมาใช้ในการฝึกอบรมการผ่าตัด เพื่อเพิ่มศักยภาพให้แพทย์ได้รักษาคนไข้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มผลความสำเร็จของการผ่าตัด
- ธุรกิจการเดินอากาศ: การจำลองการขับเครื่องบินสำหรับนักบินฝึกหัด เพื่อเตรียมพร้อมนักบินสำหรับการควบคุมเครื่องบินจริงและลดอันตรายจากการขับเครื่องบิน
- ธุรกิจการผลิต: การจำลองการใช้เครื่องจักรในอุตสาหกรรม โดยมีผู้ช่วยแบบเรียลไทม์แนะนำกระบวนการทำงานในแต่ละขั้นตอน เพื่อลดข้อผิดพลาดในการทำงาน และเพิ่มคุณภาพของสินค้า
- ธุรกิจการท่องเที่ยว: การจำลองสถานที่ต่างๆ เพื่อเป็นการนำเสนอการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่

360 องศา VR และ AR และในปี 2561 เข้าลงทุนในบริษัท วีวีอาร์เอเซีย ผู้ผลิตและพัฒนาคอนเทนต์ในรูปแบบเสมือนต่างๆ ซึ่งได้ให้บริการเหล่านี้แก่บริษัทในกลุ่มอินทกซ์และบริษัททั่วไป

เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างต่อเนื่องในอนาคต และขยายขีดความสามารถในการดำเนินธุรกิจ อินทกซ์ และโครงการอินเวนต์จะสรรหาและส่งเสริมความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น เทคโนโลยี Blockchain (Blockchain Technology) เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence Technology) รวมไปถึงจนถึงเทคโนโลยีขั้นสูงเชิงลึก (Deep Technology) เพื่อสร้างความได้เปรียบที่ชัดเจนและความสามารถในการดำเนินธุรกิจในระยะยาว เพื่อให้ธุรกิจมีการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้งในการแข่งขันกับโลกในยุคต่อไป

การบริหารชื่อเสียงและภาพลักษณ์องค์กร

อินเทอร์เน็ตให้ความสำคัญกับการสื่อสารไปยังกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทุกกลุ่ม โดยสื่อสารข้อมูลที่ต้องชัดเจนและรวดเร็ว เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความผูกพันกับบริษัทในระยะยาว ซึ่งส่งผลต่อการสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรในฐานะบริษัทบริหารสินทรัพย์ชั้นนำที่ลงทุนในธุรกิจโทรคมนาคม สื่อ และเทคโนโลยี ที่มุ่งสร้างมูลค่าและการเติบโตอย่างยั่งยืน

อินเทอร์เน็ตกำหนดกลยุทธ์การบริหารชื่อเสียงและภาพลักษณ์องค์กรเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์สำคัญของการบริหารงาน โดยมีการสื่อสารข้อมูลการดำเนินงานของบริษัท เช่น ข้อมูลทางการเงิน ด้านการกำกับดูแลกิจการ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม และการบริหารงานในด้านต่างๆ ที่ถูกต้อง ครบถ้วน ตรงความต้องการและต่อเนื่องไปยังกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผ่านทางสื่อต่างๆ โดยให้ความสำคัญกับสื่อออนไลน์ ได้แก่ เว็บไซต์ และสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ เฟซบุ๊ก ไลน์ ซึ่งปัจจุบันทั้งสองสื่อเป็นสื่อที่มีบทบาทสำคัญต่อการเข้าถึง

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นอกจากนั้นยังคงสื่อสารผ่านสื่อออฟไลน์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร โดยทำข่าวแจก ภาพข่าว บทความ สัมภาษณ์ผู้บริหาร รวมทั้งการจัดแถลงข่าว

นอกจากการสื่อสารผ่านสื่อเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแล้ว อินเทอร์เน็ตในฐานะบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังจัดกิจกรรมสื่อสารไปยังกลุ่มผู้ถือหุ้นและนักลงทุนอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดประชุมร่วมกับนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ การให้ข้อมูลและตอบคำถามนักลงทุนทั่วไป รวมทั้งการเดินทางพบปะนักลงทุนสถาบันทั้งในและต่างประเทศ เพื่อรับทราบประเด็นหรือความคาดหวังจากผู้ถือหุ้นและนักลงทุน นำมาจัดการบริหารประเด็นสร้างความเชื่อมั่นต่อไป และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพต่อการกำหนดกลยุทธ์การสื่อสาร อินเทอร์เน็ตจัดทำวิจัยเพื่อสำรวจภาพลักษณ์ขององค์กรเป็นประจำทุกปี เพื่อทราบถึงทัศนคติ ความคิดเห็น การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความชื่นชอบของผู้ที่เกี่ยวข้อง และนำไปปรับปรุงวางแผนกลยุทธ์การสื่อสารต่อไป

การมีส่วนร่วมในเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

การที่คนไทยสามารถเข้าถึงบริการดิจิทัลต่างๆ หรือนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปปรับใช้งานทั้งในชีวิตประจำวันหรือปรับใช้ในการทำงานล้วนแต่ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีผลผลิตเพิ่มขึ้นโดยใช้เวลาน้อยลง และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าและบริการต่างๆ ได้ ดังนั้นอินทัชจึงมีการผลักดันให้คนไทยสามารถเข้าถึงดิจิทัลมากขึ้นมาโดยตลอด ผ่านทางโครงการอินเวนท์ ซึ่งเข้าไปสนับสนุนเงินทุนให้แก่บริษัทสตาร์ทอัพ ซึ่งมีผลิตภัณฑ์หรือบริการทางด้านดิจิทัล เพื่อให้บริษัทสตาร์ทอัพนั้นเติบโตทั้งทางด้านฐานผู้ใช้และรายได้ โดยฐานผู้ใช้หมายถึงผลิตภัณฑ์หรือบริการทางด้านดิจิทัลที่เพิ่มมากขึ้น เหล่านั้น ย่อมหมายถึงการที่ประชาชนทั่วไปหันมาให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลเพิ่มขึ้นตามไปด้วย โดยปี 2561 ที่ผ่านมา โครงการอินเวนท์ได้เข้าร่วมลงทุนกับบริษัท วายดีเอ็ม (ไทยแลนด์) จำกัด (วายดีเอ็ม) ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้นำในธุรกิจการตลาดดิจิทัล (Digital Marketing) หนึ่งในผลิตภัณฑ์ของ วายดีเอ็ม คือแพลตฟอร์มสำหรับการรีวิวสินค้าและบริการใหม่ๆ โดยแพลตฟอร์มนี้มีผู้วิวมากกว่า 8,000 ราย ซึ่งเป็นการสร้างงานทางด้านดิจิทัลอีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ วายดีเอ็มแล้ว ทางโครงการอินเวนท์ยังได้เข้าร่วมสนับสนุนบริษัท ช็อคโก้ คาร์ด เอนเตอร์ไพรส์ จำกัด (ช็อคโก้ คาร์ด) ซึ่งให้บริการระบบบริหารลูกค้าสัมพันธ์ (CRM) แก่ผู้ประกอบการขนาดเล็กถึงขนาดกลาง ทำให้ผู้ประกอบการสามารถนำระบบ

ปัจจุบัน ช็อคโก้ คาร์ด
ให้บริการแก่ร้านค้ามากกว่า

1,000 สาขา

และมีจำนวนผู้ใช้งาน
ระบบ CRM แบบดิจิทัล

1,000,000 ราย

ดิจิทัลมาใช้แทนระบบบริหารแบบเก่า ที่ยังต้องพึ่งพาการใช้กระดาษและบัตรพลาสติก ปัจจุบัน ช็อคโก้ คาร์ด ให้บริการแก่ร้านค้ามากกว่า 1,000 สาขา และมีจำนวนผู้ใช้งานระบบ CRM แบบดิจิทัลมากกว่า 1,000,000 ราย

นอกจากการส่งเสริมการพัฒนาทางด้านดิจิทัลผ่านการลงทุนของโครงการอินเวนท์แล้ว อินทัชยังมีแผนการนำศักยภาพของสตาร์ทอัพในโครงการอินเวนท์ รวมทั้งนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนในโครงการปลูกข้าวเพื่อสุขภาพโดยอินทัช เพื่อเพิ่มผลผลิตเพิ่มมูลค่า และสร้างรายได้ให้กับชุมชน

การเป็นพลเมืองที่ดี

ความท้าทาย

ปัจจุบันประเทศไทยยังคงประสบปัญหาในด้านความจำเป็นพื้นฐานต่างๆ ทั้งปัญหาในด้านสุขภาพ สภาพแวดล้อม การศึกษาและรายได้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีของชุมชนและสังคม

ในขณะที่อินทซ์ดำเนินกิจการเป็นผู้ลงทุนในธุรกิจโทรคมนาคม สื่อ และเทคโนโลยี ซึ่งนับว่าเป็นโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีที่สำคัญนำไปสู่การพัฒนาประเทศ จึงให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีของคนในสังคมควบคู่กัน เพื่อสร้างความสมดุลของการพัฒนา โดยมีเป้าหมายของการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม คือ “คนไทยแข็งแรง ประเทศไทยแข็งแรง” และมีแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมเพื่อสังคมดังนี้

แนวทางการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม

1. กำหนดประเด็นการพัฒนาจากสภาพปัญหาที่มาจากความต้องการที่แท้จริงของสังคมในด้านความจำเป็นพื้นฐาน ทั้งด้านสุขภาพ สภาพแวดล้อม การศึกษา การมีงานและรายได้
2. วิเคราะห์ปัญหาและวางแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับประเด็นความต้องการของสังคม รวมทั้งพิจารณานำศักยภาพของบริษัทมาใช้ให้เกิดประโยชน์
3. น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาโครงการ แผนงานและกิจกรรม รวมถึงสอดคล้องกับภูมิสังคม
4. กำหนดเป้าหมาย วิธีการและผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการของการดำเนินโครงการอย่างชัดเจน ดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่องระยะยาว เพื่อสร้างองค์ความรู้และวิถีปฏิบัติให้กับชุมชนและสังคมสามารถพึ่งตนเองได้

1. ด้านการพัฒนาเยาวชน

โครงการจินตนาการ สืบสาน วรรณกรรมไทยกับอินทซ์

การอ่านเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวันที่ทำให้เกิดความรู้ เปิดโลกกว้าง ได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ และช่วยยกระดับสติปัญญา อีกทั้งยังเสริมสร้างจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาในด้านต่างๆ

โครงการจินตนาการ สืบสาน วรรณกรรมไทยกับอินทซ์จึงส่งเสริมให้เยาวชนรักการอ่าน กระตุ้นการสร้างสรรค์จินตนาการ ในรูปแบบการประกวดผลงานศิลปะที่เกิดจากการอ่านวรรณกรรมและถ่ายทอดจินตนาการเป็นงานศิลปะด้วยเทคนิคต่างๆ และนำผลงานศิลปะที่ได้รับรางวัลมาจำหน่ายการกุศล เพื่อนำรายได้ทั้งหมดโดยไม่หักค่าใช้จ่ายสมทบทุนมูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เพื่อเป็นทุนการศึกษาของนักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์

ในปี 2561 อินทซ์จัดการประกวดผลงานศิลปะในหัวข้อ “ความสุข ความงามในความเป็นไทย” เพื่อสะท้อนภาพลักษณ์ของความเป็นไทยในมิติที่หลากหลายและส่งเสริมให้เยาวชนเกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย โดยได้รวบรวมตัวอย่างหนังสือวรรณกรรมทั้งประเภท “บันเทิงคดี” และ “สารคดี” และมีความหลากหลายให้เยาวชนอ่าน จนเกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้วยเทคนิคต่างๆ ได้อย่างน่าสนใจ เช่น แม่พิมพ์แกะไม้ถมทอง และสีฝุ่นบนดินสอพอง

ผลการดำเนินงาน

ด้านการส่งเสริมการอ่าน

จำนวนวรรณกรรมที่เยาวชนอ่าน*

ปี 2560 56 เรื่อง

ปี 2561 390 เรื่อง

ด้านการพัฒนาศักยภาพ
และความคิดสร้างสรรค์

จำนวนผลงานที่ส่งเข้าประกวด*

ปี 2560 924 ผลงาน

ปี 2561 1,114 ผลงาน

ด้านการสร้างโอกาส
ทางการศึกษาทุนการศึกษาสำหรับเยาวชน
และสถาบันที่ชนะการประกวด

1,350,000 บาท

จำนวนเงินจากการจำหน่ายผลงานนำมา
สมทบทุนมูลนิธิสมเด็จพระรัตนราชสุดา
ในโครงการบัณฑิตคืนถิ่น

730,000 บาท

*จำนวนวรรณกรรมที่เยาวชนอ่านและจำนวนผลงานที่ส่งเข้าประกวดเพิ่มขึ้น
ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 5 และมีเป้าหมาย เพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 5
ในปี 2562

โครงการกลุ่มอินทrix สร้างโอกาสทางการศึกษา

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญและเป็นพื้นฐานต่อการพัฒนาประเทศ
ในด้านต่างๆ โดยปัจจุบันพบว่าเยาวชนในถิ่นทุรกันดารประสบ
ปัญหาการเข้าถึงการศึกษาทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน
คุณภาพการศึกษาและอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน
ในโรงเรียน

อินทrixจึงสนับสนุนทุนการศึกษาแบบให้เปล่าและอุปกรณ์
จำเป็นแก่โรงเรียนโดยร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาทั่วประเทศคัดเลือกนักเรียนที่ตั้งใจเรียนแต่
ขาดแคลนทุนทรัพย์ ครูผู้สอนที่มุ่งมั่น เสียสละในการประกอบ
อาชีพ รวมทั้งคัดเลือกโครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่โรงเรียน
และบุคลากร

ในปี 2561 อินทrixมอบทุนสำหรับนักเรียนในพื้นที่จังหวัด
อุทัยธานีและเพชรบุรี รวมจำนวน 330 ทุน จากจำนวนโรงเรียน
191 โรงเรียน ทุนครูและทุนโรงเรียน ประเภทละ 20 ทุน รวม
จำนวนทุนทั้งสิ้น 370 ทุน เป็นเงินกว่า 3 ล้านบาท

โครงการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตนักเรียนในโรงเรียน
ด้วยโอกาส จังหวัดร้อยเอ็ด

อินทrixเห็นความสำคัญและสนับสนุนนโยบายของรัฐ
ที่มุ่งเน้นการปฏิรูปการศึกษาให้นักเรียนที่อยู่ห่างไกล
มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาและมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมทั้ง
มุ่งเน้นให้เกิดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ดีต่อการ
ใช้ชีวิตของนักเรียน จึงพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและ
ระบบสาธารณูปโภค อุปกรณ์การเรียนที่จำเป็น เพื่อ
ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

ในปี 2561 จากการสำรวจสภาพปัญหาและวางแผนการ
พัฒนา 2 โรงเรียน ดังนี้

- โรงเรียนบ้านหนองม่วง อำเภอนาคูหนอง สนับสนุน
ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น การซ่อมแซม
อาคารเรียน โรงอาหาร ห้องน้ำ พัฒนาระบบภายใน
ห้องสมุด รวมทั้งสนับสนุนคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต
- โรงเรียนวังยาวเจริญวิทย์ อำเภอยางชุมน้อย สนับสนุน
ระบบเครื่องกรองน้ำด้วยพลังแสงอาทิตย์ สำหรับ
โรงเรียนและชุมชน เพื่อให้บริโภคน้ำดื่มที่สะอาด
และมีระบบน้ำสำรองไว้ใช้ในยามจำเป็น
- นอกจากนี้ยังร่วมกับสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ
และการเกษตร (สสนก.) ดำเนินโครงการบริหาร
จัดการทรัพยากรน้ำด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ในพื้นที่ชุมชนวังยาว อำเภอยางชุมน้อย เพื่อบรรเทา
ปัญหาน้ำท่วมในระยยะยาวและฟื้นฟูแหล่งน้ำในพื้นที่
เกษตรกรรมของชุมชน โดยอยู่ระหว่างการดำเนินการ
สำรวจพื้นที่และแนวทางแก้ปัญหา ร่วมกับชุมชน
อย่างยั่งยืนต่อไป

2. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนและส่งเสริมจิตอาสาแก่พนักงาน

โครงการปลูกข้าวเพื่อสุขภาพโดยอินทัช

อาชีพชาวนาเป็นอาชีพหลักที่สำคัญของประเทศ ข้าวจึงเป็นผลผลิตสำคัญที่สร้างรายได้แก่ชาวนาไทย การพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อสร้างรายได้ที่ยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนอกฤดูทำนา เกิดความสมดุลของรายรับและรายจ่ายของชาวนา

ตลอดระยะเวลา 7 ปี สำหรับการดำเนินโครงการได้ส่งเสริมให้ชาวนามีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ด้วยการให้องค์ความรู้ ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพจนเป็นที่ยอมรับ สร้างเครือข่าย แลกเปลี่ยนเรียนรู้รวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชนและศูนย์การเรียนรู้ เพื่อสร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนให้กับชุมชน ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของชาวนาและชุมชนดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนถึงปัจจุบัน เช่น กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลูกข้าวเพื่อสุขภาพ บ้านดักคะนน จังหวัดชัยนาท วิสาหกิจชุมชนปลูกข้าวเพื่อสุขภาพแก่นฝาง จังหวัดขอนแก่น วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำน้าบ้านป่าใหม่ จังหวัดนครศรีธรรมราช วิสาหกิจชุมชนหอมกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนทางามแสนสุข จังหวัดพิษณุโลก และศูนย์การเรียนรู้เรือนจำชั่วคราวโคกตาบัน สังกัดเรือนจำกลาง จังหวัดสุรินทร์

ผลการดำเนินงาน

- รายได้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 30
- ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้รับมาตรฐาน อาทิ มาตรฐานหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ และจดทะเบียนเป็นศูนย์รวบรวมและจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าว
- เกิดตราสินค้าของชุมชน อาทิ ข้าวหอมกระเจา ข้าวแก่นฝาง ข้าวชาวนายิ้ม
- ต่อยอดเกิดผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าว อาทิ ข้าวเกรียบข้าวไรซ์เบอร์รี่ ไอศกรีมข้าวไรซ์เบอร์รี่ กระยาสารทข้าวไรซ์เบอร์รี่

- เกิดเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ อาทิ สำนักงานเกษตรจังหวัด ศูนย์วิจัยข้าว มหาวิทยาลัย
- เชื่อมต่อกับช่องทางการจำหน่าย อาทิ ตลาดต๋อยอด ไปรษณีย์ไทย ลาซาด้า
- พัฒนาพื้นที่ปลูกข้าวเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

- พื้นที่มีความสามารถในการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์อินทรีย์
- พื้นที่ปลูกข้าวในโครงการได้รับมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

โครงการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้พิทักษ์ป่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง จังหวัดอุทัยธานี

ตลอดระยะเวลา 3 ปี อินทัชได้ร่วมส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่า ให้มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่และมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยได้ดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิต 3 ด้าน ได้แก่ ด้านชีวิตการทำงาน ด้านชีวิตครอบครัวและด้านการทำงานกับชุมชนผ่านกิจกรรม เช่น มอบอุปกรณ์จำเป็นและชุดผลิตภัณฑ์งานแสงอาทิตย์จำนวน 3 ชุด เพื่อสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ มอบทุนการศึกษาแก่นบุตรเจ้าหน้าที่จนจบระดับปริญญาตรี จัดอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับเจ้าหน้าที่และครอบครัวเพื่อนำความรู้ไปปรับใช้เพื่อชีวิตที่สมดุล เช่น การเรียนรู้การออม การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย รวมถึงเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานกับชุมชน สร้างการมีส่วนร่วมและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน เพื่อช่วยให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ผลการดำเนินงาน

จำนวนผู้พิทักษ์ป่า
250 คน

ผู้พิทักษ์ป่า
ที่เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ
จากทุกหน่วย
จำนวน **22** หน่วย

ผู้พิทักษ์ป่ามีทักษะการสื่อสาร
การทำงานร่วมกับชุมชน
ร้อยละ **71**

บุตรของผู้พิทักษ์ป่า
ที่ได้รับทุนการศึกษา
9 คน

ยอดเงินการออมของครอบครัว
ผู้พิทักษ์ป่าตามเป้าหมาย
โดยมีจำนวนเฉลี่ยยอดเงินออม
ต่อคนต่อเดือน
ร้อยละ **13** ของรายได้

จำนวนขยะที่นำออกจากพื้นที่ป่า
ร้อยละ **100**

กิจกรรมชุมชนสัมพันธ์
6 กิจกรรม

ชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรม
23 ชุมชน

สมาชิกชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรม
2,314 คน

โครงการพนักงานจิตอาสา พัฒนาชุมชน

อินทศาสตร์เสริมให้พนักงานมีส่วนร่วมทำกิจกรรมอันเกิดประโยชน์ต่อสังคมและชุมชน โดยบริษัทสนับสนุนงบประมาณทั้งหมดและสนับสนุนเวลาของพนักงานดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์จนแล้วเสร็จ

- โครงการปรับปรุงซ่อมแซมห้องเรียนและห้องน้ำ โรงเรียนวัดธรรมประสิทธิ์ จังหวัดสมุทรสงคราม
- โครงการปรับปรุงซ่อมแซมห้องน้ำและที่แปรงฟัน โรงเรียนบ้านกระบะบกเตี้ย จังหวัดฉะเชิงเทรา
- โครงการจัดทำระบบน้ำดื่มและส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนบ้านปากเหมือง จังหวัดเชียงใหม่
- โครงการพัฒนาศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดดอนแก้ว จังหวัดเชียงใหม่

3. ด้านการบริจาคเพื่อสาธารณกุศล

นอกจากโครงการด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาแล้ว อินทศาสตร์ยังช่วยเหลือกิจกรรมสาธารณกุศล อาทิ

- มอบเงินแก่มูลนิธิอะมีร์มูฮัมหมัด เพื่อสนับสนุนจัดงานวันเด็ก และมอบของขวัญให้หน่วยงานอื่นๆ อีก 7 แห่ง
- สนับสนุนโครงการล้อเลื่อนเพื่อคนพิการไทย มูลนิธิคนพิการไทย
- สนับสนุนการจัดทำหนังสือชุดเฉลิมพระเกียรติพระมหาเถระเจ้า สมเด็จพระเจ้าอุทุมพรของสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ (ASA) เพื่อบริจาคให้ห้องสมุดทั่วประเทศไทย 1,000 แห่ง
- มอบเงินช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอชไอวีให้กับวัดพระบาทน้ำพุ

เงินบริจาคเพื่อตอบแทนสังคม (ล้านบาท)	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
เงินบริจาคให้องค์กรการกุศล	0.95	3.71	0.78
เงินที่ทำกิจกรรมเพื่อสังคมและบริจาคในรูปของสิ่งของ	23.64	13.21	20.80
เงินสนับสนุนกิจกรรมการกุศลในลักษณะการเป็นสปอนเซอร์	0.34	3.68	0.37

การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของอินทัช

บริษัทตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ จึงให้ความสำคัญกับการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและมีการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีเพื่อป้องกันและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น บริษัทได้จัดทำ “นโยบายสิ่งแวดล้อม” เพื่อใช้เป็นแนวทางในการลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และได้ปลูกฝังแนวคิดเรื่องความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมให้แก่พนักงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงความสำคัญของการดูแลสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นองค์รวม และตระหนักว่าการปฏิบัติงานของพนักงานทุกคนล้วนมีผลต่อสิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น ดังนั้นจึงต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานในหน้าที่เสมอ

บริษัทให้ความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเสมอมาทั้งภายนอกและภายในบริษัท โดยการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมภายนอกนั้น บริษัทได้ดำเนินการผ่านกิจกรรมทางสังคม ซึ่งได้กล่าวไว้ในหัวข้อการลงทุนทางสังคมและชุมชนของอินทัช และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคู่ค้าบริษัทได้พิจารณาการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของคู่ค้าเป็นหนึ่งในเกณฑ์การคัดเลือกคู่ค้า รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนคู่ค้าให้มีการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีและเหมาะสม เป็นต้น สำหรับการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมภายในนั้นบริษัทได้มีการให้ความรู้กับพนักงานและผู้บริหารให้ทราบถึงนโยบายสิ่งแวดล้อมของบริษัท และรณรงค์ให้ตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพผ่านการปลูกจิตสำนึกในด้านต่างๆ เช่น การลดใช้พลังงาน การลดการใช้ทรัพยากรต่างๆ เป็นต้น

การลดการใช้พลังงาน

บริษัทได้มีกิจกรรมรณรงค์เพื่อให้เกิดการใช้พลังงานอย่างคุ้มค่าเพื่อลดการใช้พลังงานโดยกระตุ้นให้พนักงานมีส่วนร่วมในการลดการใช้พลังงานจากกระบวนการปฏิบัติงานของตนเองผ่านสื่อต่างๆ ของบริษัท เช่น การปิดไฟและถอดปลั๊กหลังเลิกใช้ อุปกรณ์ไฟฟ้า ปิดเครื่องปรับอากาศในช่วงเวลาพักกลางวัน ลดเวลาชั่วโมงของการเปิดเครื่องปรับอากาศ ปรับอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศที่ 25 องศา การใช้หลอดประหยัดพลังงาน มีการติดป้ายรณรงค์ให้ประหยัดพลังงาน โดยรอบสำนักงาน การจัดรถรับส่งพนักงานเพื่อเดินทางพร้อมกันในบางเส้นทาง และการจัดประชุมทางไกลด้วยเสียงและภาพ (Teleconference) เพื่อแทนการเดินทางไปประชุม เป็นต้น

การลดการใช้ทรัพยากรอื่นๆ

บริษัทมีนโยบายจัดซื้อผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยพิจารณาเลือกผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานเพื่อช่วยลดการใช้ทรัพยากรและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

- บริษัทเลือกใช้กระดาษที่ผลิตด้วยเยื่อกระดาษที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีวิธีการผลิตที่ลดการตัดต้นไม้ นอกจากนี้บริษัทได้รณรงค์การลดใช้กระดาษ โดยได้จัดให้มีโครงการต่างๆ เช่น การรณรงค์ให้นำกระดาษมาใช้ซ้ำ (reuse) การใช้ระบบ Board Portal โดยการส่งข้อมูลประกอบการประชุมผ่านระบบ IT ทดแทนการพิมพ์เอกสาร และการใช้ระบบ E-Slip แทนการพิมพ์ Slip เงินเดือนเพื่อเป็นการลดปริมาณการใช้กระดาษ เป็นต้น
- เฟอริเตอร์สำนักงานที่บริษัทเลือกใช้ เป็นเฟอริเตอร์ที่ผ่านกระบวนการผลิตที่คำนึงถึงการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- บริษัทเลือกใช้เครื่องถ่ายเอกสาร ที่ได้รับเครื่องหมายรับรองฉลากเขียว
- บริษัทเลือกใช้ตลับหมึกพิมพ์ที่ผ่านการรับรองคุณสมบัติตามข้อกำหนดด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และคุ้มครองสิ่งแวดล้อม
- บริษัทได้จัดให้มีการคัดแยกขยะตามความเหมาะสม

กรอบการพัฒนาอย่างยั่งยืน

อินทัชกำหนดแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้วยกรอบการพัฒนาภายใต้แนวคิด “การสร้างคุณค่าอย่างยั่งยืน” ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้านคือ

1. การลงทุนเพื่อสร้างผลกระทบอย่างยั่งยืน - อินทัชมุ่งหวังว่าการลงทุนของบริษัทจะช่วยพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมควบคู่ไปกับการเติบโตของบริษัท เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนตามที่คาดหวัง พร้อมทั้งสนับสนุนให้บริษัทที่เข้าลงทุนมีการตระหนักถึงการพัฒนาอย่างยั่งยืน
2. การพัฒนาทุนมนุษย์เพื่อความยั่งยืน - พนักงานเป็นแกนหลักที่สำคัญในการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนของบริษัท ดังนั้น บริษัทจึงมีการสนับสนุนให้พนักงานมีการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นระหว่างกัน เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และการพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ

3. การลงทุนทางสังคมและชุมชน - อินทัชเชื่อว่าสังคมและชุมชนที่แข็งแกร่งเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศให้มีการเติบโตอย่างยั่งยืน ดังนั้น บริษัทจึงมุ่งสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและสังคมด้วยการส่งเสริมทักษะความรู้ สร้างเสริมศักยภาพ และการเข้าถึงเทคโนโลยีตามความต้องการของแต่ละชุมชน ผ่านโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยอินทัช

อินทัชเชื่อว่ากรอบการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้ง 3 ด้านนั้นเป็นแกนหลักที่สำคัญที่ทำให้อินทัชมีแนวทางในการพัฒนาบริษัทอย่างยั่งยืน ซึ่งนอกจากการคาดหวังผลตอบแทนในด้านเศรษฐกิจแล้ว การคำนึงถึงสังคม ภายใต้การกำกับดูแลกิจการที่ดีและการดูแลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีประสิทธิภาพ จะทำให้บริษัทรับทราบถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจในทุกมิติ และลดผลกระทบเชิงลบที่เกิดขึ้นเพื่อให้ธุรกิจสามารถเติบโตต่อไปได้อย่างยั่งยืน

ผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืน

ด้านเศรษฐกิจ (งบการเงินรวม)	หน่วย	2559	2560	2561
สินทรัพย์รวม	ล้านบาท	54,607	50,960	50,009
รายได้รวม	ล้านบาท	24,741	22,543	20,404
กำไรขั้นต้น	ล้านบาท	4,177	2,482	1,891
กำไรก่อนดอกเบี้ย ภาษีเงินได้ และค่าเสื่อมราคา (EBITDA)	ล้านบาท	21,396	12,438	13,756
กำไรสุทธิ	ล้านบาท	17,709	9,310	11,651
ผลตอบแทนรวมของผู้บริหารและพนักงาน (เช่น เงินเดือน ค่าล่วงเวลา เงินโบนัส เงินช่วยเหลือพิเศษ เงินประกันสังคม และเงินสทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นต้น)	ล้านบาท	1,828	1,718	1,202
ต้นทุนทางการเงิน	ล้านบาท	360	399	340
ภาษีที่จ่ายให้แก่รัฐบาลและหน่วยงานราชการท้องถิ่น อาทิ ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีบำรุงท้องถิ่น ภาษีโรงเรือน และภาษีธุรกิจเฉพาะ	ล้านบาท	566	270	100
สิทธิประโยชน์ทางภาษีและอื่นๆ จากการส่งเสริมการลงทุนและการวิจัยและพัฒนา	ล้านบาท	-	-	-

ด้านเศรษฐกิจ (งบการเงินเฉพาะบริษัท)	หน่วย	2559	2560	2561
สินทรัพย์รวม	ล้านบาท	28,189	29,942	31,780
รายได้รวม	ล้านบาท	13,185	11,054	11,822
กำไรสุทธิ	ล้านบาท	12,707	10,664	11,481
ผลตอบแทนรวมของผู้บริหารและพนักงาน (เช่น เงินเดือน ค่าล่วงเวลา เงินโบนัส เงินช่วยเหลือพิเศษ เงินประกันสังคม และเงินสทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นต้น)	ล้านบาท	230	214	189
เงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้น	ล้านบาท	14,721	9,168	8,995
ต้นทุนทางการเงิน	ล้านบาท	3	3	3
ภาษีที่จ่ายให้แก่รัฐบาลและหน่วยงานราชการท้องถิ่น อาทิ ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีบำรุงท้องถิ่น ภาษีโรงเรือน และภาษีธุรกิจเฉพาะ	ล้านบาท	-	-	-
สิทธิประโยชน์ทางภาษีและอื่นๆ จากการส่งเสริมการลงทุนและการวิจัยและพัฒนา	ล้านบาท	-	-	-
ค่าใช้จ่ายลงทุนพัฒนาและสนับสนุนสังคมและชุมชน	ล้านบาท	25	20	22

ด้านสังคม	หน่วย	2559	2560	2561
จำนวนพนักงานทั้งหมด	คน	88	78	73
จำนวนพนักงานแยกตามระดับพนักงาน				
• ผู้บริหารระดับสูง	คน	26	22	20
• ระดับจัดการ	คน	39	36	36
• ระดับปฏิบัติการ	คน	23	20	17
จำนวนพนักงานแยกตามเพศ				
• ชาย	คน	36	32	30
• หญิง	คน	52	46	43
จำนวนพนักงานแยกตามอายุ				
• น้อยกว่า 30 ปี	คน	10	7	7
• 30-50 ปี	คน	68	61	50
• มากกว่า 50 ปี	คน	10	10	16
สัดส่วนค่าจ้างพนักงานหญิงต่อพนักงานชาย				
• ผู้บริหารระดับสูง	ร้อยละ	1 : 1.60	1 : 1.33	1 : 2.35
• ผู้บริหารระดับกลาง/หัวหน้างาน	ร้อยละ	1 : 1.12	1 : 1.18	1 : 0.55
• พนักงานปฏิบัติการ	ร้อยละ	1 : 0.77	1 : 0.80	1 : 0.47
จำนวนพนักงานใหม่ทั้งหมด	คน	10	6	7
• น้อยกว่า 30 ปี	คน	4	1	2
• 30-50 ปี	คน	6	5	5
• มากกว่า 50 ปี	คน	0	0	0
พนักงานที่ออกจากองค์กร	คน	9	15	11
• น้อยกว่า 30 ปี	คน	3	0	4
• 30-50 ปี	คน	3	14	7
• มากกว่า 50 ปี	คน	3	1	0
พนักงานที่ใช้สิทธิลาคลอดบุตร	คน	0	0	0
พนักงานที่กลับมาทำงานหลังจากใช้สิทธิลาคลอดบุตร	คน	0	0	0
สัดส่วนการลาหยุดของพนักงาน				
• ลาป่วย	วัน/คน	1.77	2.05	3.09
• ลาหยุดจากการทำงาน	วัน/คน	0	0	0

ด้านสังคม	หน่วย	2559	2560	2561
จำนวนการเกิดอุบัติเหตุของพนักงานทั้งหมด				
• อุบัติเหตุไม่ถึงขั้นหยุดงาน	ราย	0	0	0
• อุบัติเหตุถึงขั้นหยุดงาน	ราย	0	0	0
จำนวนชั่วโมงการฝึกอบรมพนักงานทั้งหมด	ชั่วโมง	2,968	5,188	2,016
จำนวนชั่วโมงเฉลี่ยของพนักงานทั้งหมด				
• จำนวนชั่วโมงเฉลี่ยของผู้บริหารระดับสูง	ชั่วโมง/คน/ปี	46.00	67.94	46.40
• จำนวนชั่วโมงเฉลี่ยของผู้บริหารระดับกลาง/หัวหน้างาน	ชั่วโมง/คน/ปี	38.00	70.09	23.54
• จำนวนชั่วโมงเฉลี่ยพนักงานปฏิบัติการ	ชั่วโมง/คน/ปี	17.00	49.33	16.50
จำนวนข้อร้องเรียนด้านทรัพยากรบุคคล	กรณี	0	0	0
ด้านสิ่งแวดล้อม	หน่วย	2559	2560	2561
ปริมาณการใช้ไฟ	เมกะวัตต์	330.31	286.00	254.40
ปริมาณการใช้ไฟต่อพื้นที่	เมกะวัตต์/ตรม.	0.18	0.15	0.13
ปริมาณการใช้ไฟต่อคน	เมกะวัตต์/คน	3.75	3.66	3.57
ปริมาณการใช้น้ำประปา	ลูกบาศก์เมตร	15.00	14.00	14.00

เกี่ยวกับรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) ได้จัดทำรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืนมาต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 เพื่อสื่อสารแนวทางการบริหารจัดการด้านความยั่งยืนและผลการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของบริษัท รายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืนฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของรายงานประจำปี 2561 ของอินทัช โดยข้อมูลที่เปิดเผยในรายงานฉบับนี้ในมิติด้านเศรษฐกิจประกอบด้วยผลการดำเนินงานของบริษัท บริษัทย่อย การร่วมค้า บริษัทร่วมและบริษัทอื่น ในส่วนของข้อมูลด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยผลการดำเนินงานเฉพาะของอินทัช ครอบคลุมระยะเวลาในระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2561 โดยพิจารณาถึงความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกภาคส่วน รวมถึงการสร้างคุณค่าร่วมระหว่างภาคธุรกิจกับสังคมและประเทศชาติที่บริษัทได้ดำเนินการมาโดยตลอดและยังคงมีนโยบายที่จะดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไปในอนาคต

รายงานฉบับนี้นำเสนอข้อมูลตามแนวทางการรายงานของ GRI Sustainability Reporting Standards 2018 (GRI Standards) ซึ่งมีเนื้อหาสอดคล้องตามหลักเกณฑ์ในระดับ Core ('In accordance' Core Option) และการระบุประเด็นตาม "เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals - SDGs)" ที่กำหนดโดยองค์การสหประชาชาติ

ทั้งนี้ ผู้อ่านสามารถศึกษาการเปิดเผยข้อมูลตามตัวชี้วัดของ GRI Standards ได้จากดัชนีข้อมูลตามกรอบการรายงาน GRI Standards หน้าที่ 275-279

ในกรณีที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความต้องการและสนใจในการรับข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาประเด็นต่างๆ เพิ่มเติม สามารถศึกษาข้อมูลได้จากเว็บไซต์บริษัท www.intouchcompany.com หรือสามารถติดต่อสอบถามและขอข้อมูลเพิ่มเติมได้จากหน่วยงานดังต่อไปนี้

สำนักประชาสัมพันธ์

โทรศัพท์ : (66) 2118 6958

โทรสาร : (66) 2118 6957

อีเมล: pr-intouch@intouchcompany.com

ส่วนงานบริหารการลงทุนและการลงทุนสัมพันธ์

โทรศัพท์ : (66) 2118 6912

โทรสาร : (66) 2118 6915

อีเมล: ir-intouch@intouchcompany.com

ดัชนีข้อมูลตามกรอบการรายงาน GRI Standards

GRI Standards	Disclosure	Page number and / or URL (S)	Omission	Relation to SDGs
GRI 102: General Disclosures 2016				
Organizational Profile				
	102-1 Name of the organization	234		
	102-2 Activities, brands, products, and services	45-55		
	102-3 Location of headquarters	234		
	102-4 Location of operations	45-55, 196, 199		
	102-5 Ownership and legal form	233		
	102-6 Markets served	45-55		
	102-7 Scale of the organization	13, 272		
	102-8 Information on employees and other workers	272		
	102-9 Supply chain		Not applicable	
	102-10 Significant changes to the organization and its supply chain		Not applicable	
	102-11 Precautionary principle or approach	56-61		
	102-12 External Initiatives	36-37		
	102-13 Membership of associations	89-90		
Strategy				
	102-14 Statement from senior decision-maker	14-16		
	102-15 Key impacts, risk, opportunities	56-61		
Ethics and Integrity				
	102-16 Values, principles, standards, and norms of behavior	https://www.intouchcompany.com/p_th.asp		
	102-17 Mechanisms for advice and concerns about ethics	88		
Governance				
	102-18 Governance Structure	63		

GRI Standards	Disclosure	Page number and / or URL (S)	Omission	Relation to SDGs
Stakeholder Engagement				
	102-40 List of stakeholder groups	248		
	102-42 Identifying and selecting stakeholders	248-251		
	102-43 Approach to stakeholder engagement	249-251		
	102-44 Key topics and concerns raised	249-251		
Reporting Practice				
	102-45 Entities included in the consolidated financial statements	140-141		
	102-46 Defining report content and topic Boundaries	252-254		
	102-47 List of material topics	252-254		
	102-48 Restatements of information	157		
	102-49 Changes in reporting		Not applicable	
	102-50 Reporting period	274		
	102-51 Date of most recent report		1 Jan - 31 Dec 2017	
	102-52 Reporting cycle		Annually	
	102-53 Contact point for questions regarding the report	274		
	102-54 Claims of reporting in accordance with the GRI Standards	274		
	102-55 GRI content index	275-279		
	102-56 External assurance		Not applicable	
GRI 200: Economic				
GRI 201: Economic Performance 2016				
Management approach disclosures	103-1 Explanation of the material topic and its Boundary	255		
	103-2 The management approach and its components	255		
	103-3 Evaluation of the management approach	-		
	201-1 Direct economic value generated and distributed	271		5
	201-3 Defined benefit plan obligations and other retirement plans	186-187, 200		

GRI Standards	Disclosure	Page number and / or URL (S)	Omission	Relation to SDGs
GRI 203: Indirect Economic Impacts 2016				
Management approach disclosure	103-1 Explanation of the material topic and its Boundary	264		
	103-2 The management approach and its components	264		
	103-3 Evaluation of the management approach	264		
	203-1 Infrastructure investments and services supported	264-268		1, 4
	203-2 Significant indirect economic impacts	264-268		10
GRI 205: Anti-corruption 2016				
Management approach disclosures	103-1 Explanation of the material topic and its Boundary	89-90		
	103-2 The management approach and its components	89-90		
	103-3 Evaluation of the management approach	-		
	205-2 Communication and training about anti-corruption policies and procedures	89-90		16
GRI 300: Environmental				
GRI 302: Energy 2016				
Management approach disclosures	103-1 Explanation of the material topic and its Boundary	269		
	103-2 The management approach and its components	269		
	103-3 Evaluation of the management approach	-		
	302-1 Energy consumption within the organization	273		7
GRI 400: Social				
GRI 401: Employment 2016				
Management approach disclosures	103-1 Explanation of the material topic and its Boundary	95-97, 259-260		
	103-2 The management approach and its components	95-97, 259-260		
	103-3 Evaluation of the management approach	-		
	401-1 New employee hires and employee turnover	272		5
	401-2 Benefits provided to full-time employees that are not provided to temporary or part-time employees	259-260		8
	401-3 Parental leave	272		5

GRI Standards	Disclosure	Page number and / or URL (S)	Omission	Relation to SDGs
GRI 403: Occupational Health and Safety 2018				
Management approach disclosures	103-1 Explanation of the material topic and its Boundary	https://www.intouchcompany.com/download/csr/HR%20Policy%202014_TH.pdf , 82-83		
	103-2 The management approach and its components	https://www.intouchcompany.com/download/csr/HR%20Policy%202014_TH.pdf , 82-83		
	103-3 Evaluation of the management approach	-		
	403-5 Worker training on occupational health and safety	260		
Management approach disclosures	103-1 Explanation of the material topic and its Boundary	https://www.intouchcompany.com/download/csr/HR%20Policy%202014_TH.pdf , 82-83		
	103-2 The management approach and its components	https://www.intouchcompany.com/download/csr/HR%20Policy%202014_TH.pdf , 82-83		
	103-3 Evaluation of the management approach	-		
	403-6 Promotion of worker health	260		

GRI Standards	Disclosure	Page number and / or URL (S)	Omission	Relation to SDGs
GRI 404: Training and Education 2016				
Management approach disclosures	103-1 Explanation of the material topic and its Boundary	257-258		
	103-2 The management approach and its components	257-258		
	103-3 Evaluation of the management approach	-		
	404-1 Average hours of training per year per employee	257, 273		4, 5
	404-2 Programs for upgrading employee skills and transition assistance programs	257-258		8
	404-3 Percentage of employees receiving regular performance and career development reviews	258		8
GRI 405: Diversity and Equal Opportunity 2016				
Management approach disclosures	103-1 Explanation of the material topic and its Boundary	https://www.intouchcompany.com/download/csr/HR%20Policy%202014_TH.pdf		
	103-2 The management approach and its components	https://www.intouchcompany.com/download/csr/HR%20Policy%202014_TH.pdf		
	103-3 Evaluation of the management approach	-		
	405-1 Diversity of governance bodies and employees	272		5, 8
	405-2 Ratio of basic salary and remuneration of women to men	272		5, 8, 10

ผู้ลงทุนสามารถศึกษาข้อมูลของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์เพิ่มเติมได้
จากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของบริษัท
ที่แสดงไว้ใน www.sec.or.th หรือเว็บไซต์ของบริษัท
www.intouchcompany.com

บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)

349 อาคารเอสจเอ อินฟินิตี้ วัน บิซิเนส คอมเพล็กซ์
ชั้นที่ 29 และ 30 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล
เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทรศัพท์ : (66) 2118 6900

โทรสาร : (66) 2118 6947

www.intouchcompany.com